ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ
Διδακτικό υλικό επιπέδου GCSE
Βιβλίο Μαθητή
Τεύχος πρώτο

Πανεπιστήμιο Κρήτης
Παιδαγωγικό Τμήμα Δ.Ε.
Εργαστήριο Διαπολιτισμικών και Μεταναστευτικών Μελετών (Ε.ΔΙΑ.Μ.ΜΕ.)
Πανεπιστημιούπολη Ρεθύμνου, 741 00, ΡΕΘΥΜΝΟ
τηλ: 28310/77605, 28310/77635, FAX: 28310/77636
e-mail:ediamme@edc.uoc.gr
www.uoc.gr/diaspora
www.ediamme.edc.uoc.gr

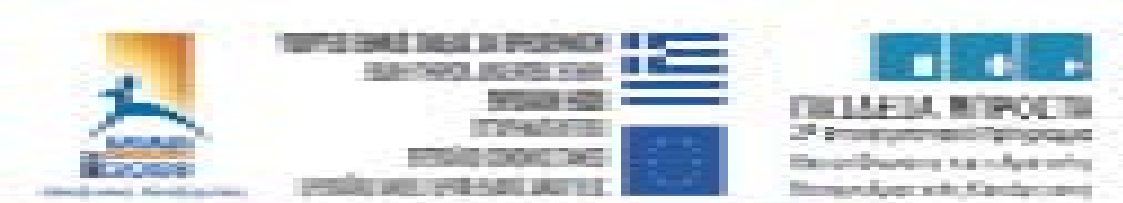

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ - ΑΘΗΝΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ
ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ Δ.Ε.
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ (Ε.ΔΙΑ.Μ.ΜΕ.)
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΟΜΟΓΕΝΩΝ

Το «Πρόγραμμα Παιδείας Ομογενών» συγχρηματοδοτείται
από το Ευρωπαϊκό Ταμείο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας
και Θρησκευμάτων στο πλαίσιο του Μέτρου 1.1. του ΕΠΕΑΕΚ ΙΙ και η υλοποίησή του ανατέθηκε
στο «Εργαστήριο Διαπολιτισμικών και Μεταναστευτικών Μελετών» του Πανεπιστημίου Κρήτης.
Για την παραγωγή του διδακτικού υλικού που περιέχεται στο παρόν τεύχος
εργάστηκαν τα παρακάτω πρόσωπα:

ΣΥΓΓΡΑΦΗ
Μαργαρίτα Λουκά, Σοφία Παπουτσίδου, Αριστείδης Τέγος,
Γεωργία Κουτσούγερα, Μιχάλης Κασιής

ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ-ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΣΥΓΓΡΑΦΗΣ
Μαργαρίτα Λουκά

ΕΡΕΥΝΑ ΕΙΚΑΣΤΙΚΟΥ ΚΑΙ ΑΥΘΕΝΤΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ-ΦΩΤΟΓΡΑΦΗΣΕΙΣ-ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΣΕΙΣ
Υβέτ Παπαδοπούλου

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ
Τέτη Σώλου

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΠΙΒΛΕΨΗ
Ειρήνη Φιλιππάκη-Warburton

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΕΡΓΟΥ
Μιχάλης Δαμανάκης

Οι φωτογραφίες είναι της Υβέτ Παπαδοπούλου
Οι φωτογραφίες των σελίδων 5, 8, 14, 18, 20, 40, 55, 80 (πάνω αριστερά), 96, 117
είναι της κ. Νικολέτας Καλαθά.

Η παρέα μας

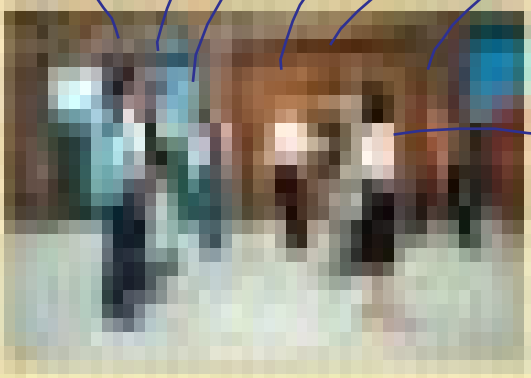
Πάνος
Αντώνης
Έλενα
Εύα
Γιώργος
Φανή
κα Δήμου

Παύλος,
αδερφός της Αλίκης
Μαργαρίτα,
ξαδέρφη του Γιώργου
(Εδιμβούργο)
Γιώργος Ντίξον
Αλίκη Φωκά
(Αθήνα)

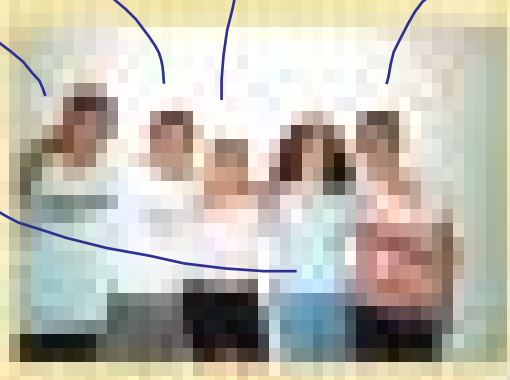
Εύα Νικολαΐδη
Ανδρέας,
ξάδερφος της Εύας
(Κύπρος)
Γιώργος Ντίξον
Πάνος
δεία της Εύας

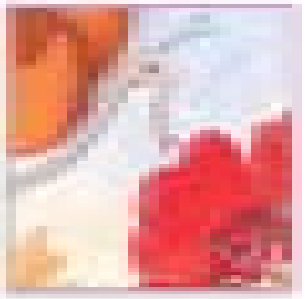

ΒΙΒΛΙΟ ΠΡΩΤΟ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΘΕΜΑ ΠΡΩΤΟ
Οικογένεια, κατοικία, καθημερινή ζωή

Μάθημα	Επικοινωνία: Προφορική – Γραπτή	Γραμματική: Μορφολογία – Σύνταξη
1. Ποιοι είμαστε σελ.8	Σύντομο βιογραφικό σημείωμα: • όνομα, επώνυμο, ηλικία, ύψος, βάρος, χρώμα ματιών και μαλλιών • μέλη οικογένειας, καταγωγή, απασχόληση • τόπος διαμονής, διεύθυνση • ενδιαφέροντα	Το ρήμα: • έννοια, φωνές, χρόνοι, αριθμοί, πρόσωπα • ρήματα «έχω» και «είμαι» • καταλήξεις ενεργητικών ρημάτων α' συζυγίας, οριστική ενεστώτα • ρήματα ενεργητικής φωνής, πρόσωπο, αριθμός • παραγωγικές καταλήξεις ρημάτων:-ίζω, -εύω, -ώνω, -αίνω Αναγνώριση και ορθογραφία τους Αναγνώριση και ορθογραφία τους
2. Οι πιο καλοί μας φίλοι σελ.14	Προσωπικές σχέσεις και φιλίες: • καταγωγή φίλων • περιγραφή τους • κοινά ενδιαφέροντα	Το ουσιαστικό: • κατηγορίες, γένος, αριθμοί, πτώσεις • περιληπτικός πίνακας καταλήξεων • ονομαστική ενικού, πληθυντικού ισοσύλλαβων αρσενικών σε -ος, -ός, -ης, -ής, -ας, -έας, θηλυκών σε -ος, -ός, -η, -ή, -α, -ά και -έας και ουδέτερων σε -ο, -ό, -ι, -ί και -ος • ονομαστική ενικού, πληθυντικού ανισοσύλλαβων αρσενικών σε --ης, -ής, -ας, -ές, -ούς, θηλυκών σε -ού, -ά και ουδέτερων σε -(μ)α, -ιμο, -ας και -ως
3. Ραντεβού στις δέκα και είκοσι σελ.18	Κάνοντας νέους φίλους: • χαιρετισμοί, γνωριμίες και συστάσεις • διευθέτηση συνάντησης (τόπος, χρόνος, σκοπός) Παροχή πληροφοριών για προσωπικά στοιχεία • συμπλήρωση αιτήσεων συμπλήρωση ερωτηματολογίων	Το αριθμητικό: • απόλυτο • τακτικό • μορφολογία • αριθμητικά ένα, τρία, τέσσερα • χρήση (ημερομηνίες, χρονολογίες, ώρες, αριθμοί τηλεφώνων) Το άρθρο • λειτουργική χρήση οριστικού άρθρου • λειτουργική χρήση αόριστου άρθρου
4. Ποιοι είναι όλοι αυτοί; σελ. 26	Πληροφορίες για την ευρύτερη οικογένεια: • ποιοι είναι • πώς είναι • επισκέψεις • γιορτές (ονομαστική, γενέθλια, γάμος, βαφτίσια) • γενονότα (διαζύγιο, κηδεία)	Η αντωνυμία • προσωπικές αντωνυμίες • μορφολογία (δυνατοί κι αδύνατοι τύποι) • χρήση δυνατών κι αδύνατων τύπων • θέση ασθενούς τύπου • κτητικές αντωνυμίες • μορφολογία • χρήση

5. Ένας σπουδαίος άνθρωπος σελ. 30	Περιγραφή ατόμου: • εξωτερικά χαρακτηριστικά • στοιχεία χαρακτήρα, προσωπικότητας, συμπεριφοράς, ντυσίματος • απασχόληση, ενδιαφέροντα	Το επίθετο: • γένος, αιρθμός, πτώση • επίθετα σε -ος, -α, -ο και -ος, -η, -ο • μορφολογία • χρήση • συμφωνία με το ουσιαστικό σε γένος, πτώση, αριθμό • αντίθετα επίθετα
6. Γιορτάσαμε δύο μεγάλες γιορτές σελ.36	Είδη γιορτών: • οικογενειακές • θρησκευτικές • εθνικές γιορτές Κοινωνικές σχέσεις • γείτονες • οικογενειακοί φίλοι	Το ρήμα: • οριστική αορίστου (παρελθόν συνοπτικό) ενεργητικών ρημάτων α΄ συζυγίας • μορφολογία • χρήση
7. Όταν είχα χρόνο, συνέχεια σκούπιζα και σιδέρωνα σελ. 40	Οικογενειακή ζωή και ρουτίνα • καθήκοντα στο σπίτι • φροντίδα κατοικίδιων ζώων	Το ρήμα: • παρατατικός (παρελθόν μη συνοπτικό) ενεργητικών ρημάτων α΄ συζυγίας • μορφολογία • χρήση
8. Όλοι χαίρονται εκτός από μένα σελ. 44	Κατοικία: • είδη κατοικίας • χώροι σπιτιού • επίπλωση • εξοπλισμός	Το ρήμα: • μεσοπαθητική φωνή α' συζυγία (-ομαι) • μορφολογία καταλήξεων ενεστώτα, αορίστου, παρατατικού • έμφαση στην ορθογραφία
9. Κάρτα από τη Μαργαρίτα σελ. 50	Περιγραφή χώρου: • κήπος • αυλή • είδη δέντρων, λουλουδιών Περιγραφή κατοικίδιων ζώων: • είδος ζώου, ράτσα • χαρακτηριστικά • τροφή • συνήθειες	Το ουσιαστικό: • διάκριση ονομαστικής-αιτιατικής ενικού και πληθυντικού • λειτουργίες ονομαστικής-αιτιατικής ουσιαστικών (υποκείμενο-αντικείμενο, επιρρηματικός προσδιορισμός χρόνου, τόπου, ποσού, η αιτιατική σε προθετικά σύνολα) • άκλιτα ονόματα ξένης προέλευσης
10. Μόλις σχολάσω... σελ. 55	Καθημερινή ρουτίνα • υποχρεώσεις στο σχολείο • υποχρεώσεις στο σπίτι • δραστηριότητες μετά το σχολείο	Οι σύνδεσμοι: • είδη (συμπλεκτικοί, διαχωριστικοί, αντιθετικοί, επεξηγηματικοί, αιτιολογικοί, χρονικοί)
11. Θα γιορτάσουν ελληνικά! σελ. 61	Τηλεφωνική συνομιλία Παραγγελίες φαγητού Έκφραση προτίμησης Κατάλογοι φαγητών και ποτών Τιμές	Το ρήμα: • συνοπτικός μέλλοντας (απλός) • μη συνοπτικός μέλλοντας (διαρκείας ή επανάληψης) • καταλήξεις ρημάτων α' συζυγίας, ενεργητικής και μεσοπαθητικής φωνής • αρνηση «δεν» • αόριστος και συνοπτικός μέλλοντας ανωμάλων ρημάτων
12. Θέλω να σου ζητήσω μια χάρη σελ. 68	Διατροφή: • ροφήματα και ελαφρά γεύματα • γεύματα • χώροι φαγητού και ποτού • φαγητά, γλυκά, ποτά	Το ρήμα: • συνοπτική υποτακτική • μη συνοπτική υποτακτική • μορφολογία • χρήσεις υποτακτικής σε ανεξάρτητες και σε συμπληρωματικές προτάσεις • διάκριση στη χρήση συνοπτικής-μη συνοπτικής υποτακτικής • φράσεις που συντάσσονται με συνοπτική-μη συνοπτική υποτακτική • αρνηση υποτακτικής «μη(ν)»

13. Η συνταγή της γιαγιάς σελ. 74	Συνταγές: • φαγητά και γλυκά ελληνικής κουζίνας • φαγητά και γλυκά κυπριακής κουζίνας • παραδοσιακές συνταγές	Τα ουσιαστικά: • γενική ενικού, πληθυντικού ισοσύλλαβων αρσενικών σε -ος, -ός, -ης, -ής, -ας, -άς, -έας, θηλυκών σε -ος, -ός, -η, -ή, -α, -ά και -έας, ουδέτερων σε -ο, -ό, -ι, -ί, -ος • γενική ενικού , πληθυντικού ανισοσύλλαβων αρσενικών σε -ης, -άς, -ές, -ούς, θηλυκών σε -ού, -ά, ουδέτερων σε -(μα)α, -ας, -ός Λειτουργίες της γενικής • ετερόπτωτος προσδιορισμός ονόματος (κτήση, προέλευση, γενική του δημιουργού)

ΘΕΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟ
Κοινωνικές δραστηριότητες, σωματική άσκηση και υγεία

Μάθημα	Επικοινωνία: Προφορική – Γραπτή	Γραμματική: Μορφολογία – Σύνταξη
14. Παίξε με τον υπολογιστή σου σελ. 80	Ελεύθερος χρόνος: • καθημερινές • Σαββατοκύριακα • είδη ψυχαγωγίας (μέσα κι έξω από το σπίτι) • ενδιαφέροντα και χόμπι • αθλήματα και σπορ • λέσχες και εξωσχολικές δραστηριότητες	Το ρήμα: • συνοπτική προστακτική • μη συνοπτική προστακτική • μορφολογία • χρήσεις • απαγόρευση (αρνητική υποτακτική) • ανώμαλα ρήματα: ακούω, βλέπω, βγαίνω, πάω/πηγαίνω (ενεστώτας, αόριστος, μέλλοντας, οριστική, υποτακτική, προστακτική)
15. Πάμε για καφέ; σελ.86	Συνεννοήσεις για κοινωνικές δραστηριότητες: • τηλεφωνική συνδιάλεξη • πρόσκληση, πρόταση δραστηριοτήτων • αποδοχή, άρνηση πρόσκλησης • διακανονισμός συνάντησης (τόπος, χρόνος, σκοπός) • κατευθύνσεις	Το ουσιαστικό: • κλητική πτώση: (κλητική προσφώνηση στον ενικό και πληνυθντικό) Οι προθέσεις: • με, σε, για, από, σαν, χωρίς (δίχως), παρά, αντί, κατά, μετά, μέχρι (ως, έως, ίσαμε), πριν, προς • η λειτουργία τους σε προθετικές φράσεις Το επίρρημα: • είδη (τοπικά, χρονικά, τροπικά, ποσοτικά, βεβαιωτικά, αρνητικά) • μορφολογία • χρήση
16. Προτιμώ την τηλεόραση σελ. 92	Προσωπικά ενδιαφέροντα: • τηλεόραση • κινηματογράφος • αθλητισμός • Πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα ανάμεσα στους διάφορους τρόπους ψυχαγωγίας	Το ρήμα: • ρήματα β' συζυγίας, Α' τάξης ενεργητικής φωνής (-ώ, -άς,...) • ρήματα β' συζυγίας, Β' τάξης ενεργητικής φωνής (-ώ, -είς,...) ενεστώτας, παρατατικός, αόριστος, μέλλοντας (οριστική, υποτακτική, προστακτική)

17. Μοντέρνο δερμάτινο, υπέροχα καλλυντικά! σελ. 96	Ψώνια: • είδη καταστημάτων • καταναλωτικά αγαθά • περιγραφές αγορών • χρώματα, μεγέθη • ποιότητες • ποσότητες (κιλά, γραμμάρια) • λογαριασμοί • είδη πληρωμών • νομισματικές μονάδες	Το επίθετο • κατηγορίες επιθέτων (περιληπτικός πίνακας καταλήξεων) • επίθετα σε -ης, -α, -ικο -ης, -ια, -ι -υς, -ια, -υ -ης, -ης, -ες • χρήση και θέση του επιθέτου • ουσιαστικά παράγωγα από επίθετα και από ουσιαστικά επαγγέλματα • επίθετα από ρήματα • επίθετα από ουσιαστικά • επίθετα από επίθετα • συνώνυμα και αντίθετα επιθέτων
18. Πρώτοι στις γιορτές! σελ. 104	Γιορτές: • είδη γιορτών (οικογενειακές, θρησκευτικές, εθνικές γιορτές) • άλλες ειδικές οικογενειακές γιορτές και περιστάσεις (γενέθλια, βαπτίσεις, γάμοι, αρραβώνες, επέτειοι, πάρτι) • παραδόσεις, έθιμα • διατύπωση κατάλληλων ευχών Περιγραφή γεγονότων/εμπειριών	Το αριθμητικό • τακτικά • πολλαπλασιαστικά • αναλογικά • ομαδικά
19. Λιγότερο ή περισσότερο χαρτζιλίκι; σελ. 108	Χαρτζιλίκι: • είδη καταστημάτων • είδη προϊόντων • διαχείριση χρημάτων • συγκρίσεις τιμών • αποταμίευση Συζήτηση: • έκφραση και υποστήριξη άποψης • επιχειρηματολογία (υπέρ, κατά) σχετικά με τη διαχείριση χρημάτων και τις αγορές	Το επίθετο: • βαθμοί επιθέτων (σχηματισμός συγκριτικού, υπερθετικού βαθμού μονολεκτικά και περιφραστικά) • ανώμαλα επίθετα (ο πολύς, η πολλή, το πολύ)
20. Με τις ρομαντικές ταινίες... κοιμάμαι! σελ. 112	Ψυχαγωγία: • θέατρο • κινηματογράφος • είδη έργων και ταινιών • χαρακτήρες, πλοκή Διήγηση Περιληπτική απόδοση	Το ρήμα: • ρήματα παθητικής φωνής β' συζυγίας, β' τάξης (κοιμάμαι, φοβάμαι, θυμάμαι, κινούμαι) • ενεστώτας, αόριστος, παρατατικός (οριστική)
21. Πάρε βαθιές αναπνοές σελ. 117	Ανθρώπινο σώμα: • τα μέρη του • άσκηση • διατροφή • παθήσεις • παιδικές ασθένειες, εμβολιασμοί • συνηθισμένες ασθένειες • επισκέψεις στο γιατρό και στον οδοντίατρο • ιατρικές εξετάσεις • φάρμακα, συνταγές	Το ρήμα: • ανώμαλα ρήματα (παίρνω, φταίω, κλαίω, λέω) • ενεστώτας, παρατατικός, αόριστος, συνοπτικός μέλλοντας (οριστική, υποτακτική, προστακτική)
22. Όσα φέρνει η ώρα, δεν τα φέρνει ο χρόνος σελ. 123	Μικρά ατυχήματα Επείγοντα περιστατικά Σοβαρά ατυχήματα και δυστυχήματα Πρώτες βοήθειες Περίθαλψη Ιατρικές ειδικότητες	Η αντωνυμία: • αναφορικές αντωνυμίες (όσος, όποιος, οποίος, που, ό,τι) • αυτοπαθείς (του εαυτού, τον εαυτό, των εαυτών, τους εαυτούς) • οριστικές (ίδιος, μόνος)

23. Το κάπνισμα μπορεί να βλάψει σοβαρά την υγεία σελ. 130	Κοινωνικά ζητήματα: • κάπνισμα • ναρκωτικά • οινοπνευματώδη ποτά) Συζήτηση • έκφραση και υποστήριξη άποψης • επιχειρηματολογία (αρνητικά και θετικά στοιχεία) σχετικά με τα κοινωνικά αυτά προβλήματα	Το ρήμα: • απρόσωπα ρήματα (πρέπει, μπορεί, φαίνεται, πρόκειται) • άλλα ρήματα: πεθαίνω, παθαίνω, αρρωσταίνω • συνδετικά ρήματα (είμαι, γίνομαι, ονομάζομαι, φαίνομαι, εκλέγομαι, διορίζομαι) Παραγωγή λέξεων: • οικογένειες λέξεων • σχηματισμός παραγώγων (παραγωγή, σύνθεση)

ΘΕΜΑ ΤΡΙΤΟ
Στη χώρα μας και στο εξωτερικό

Μάθημα	Επικοινωνία: Προφορική – Γραπτή	Γραμματική: Μορφολογία – Σύνταξη
24. Έχω πάει στην Αυστρία και στην Αυστραλία σελ. 136	Διακοπές: • είδη διακοπών • ταξιδιωτικοί διακανονισμοί • διαμονή • μεταφορικά μέσα • αεροπορικό ταξίδι	Το ρήμα: • παρακείμενος, υπερσυντέλικος, συντελεσμένος μέλλοντας ενεργητικής φωνής, α' συζυγίας • μορφολογία • χρήση
25. Στο εξοχικό σπιτάκι του παππού σελ. 143	Η ζωή στην εξοχή: • περιγραφή γεωγραφικής τοποθεσίας • βασικοί γεωγραφικοί όροι • αξιοθέατα και μέρη ψυχαγωγίας)	Το επίθετο: • ανώμαλα παραθετικά Παραγωγή λέξεων: • ουσιαστικά παράγωγα από ουσιαστικά • υποκοριστικά, μεγεθυντικά, εθνικά, περιεκτικά • ομώνυμα, συνώνυμα
26. Ονειρεμένες διακοπές στη Ρόδο σελ. 148	Η ζωή σε παραθαλάσσια μέρη: • περιγραφή γεωγραφικής τοποθεσίας • αξιοθέατα • μέρη ψυχαγωγίας)	Το ρήμα: • γερούνδιο (-οντας και -ώντας) • μετοχή (-μένος, -μένη, -μένο) • μορφολογία • χρήση
27. Αν έρθεις στο Λονδίνο, θα κάνουμε πολλά σελ. 152	Η πόλη και η περιοχή μου: • η γειτονιά και η περιοχή μου (όνομα, τοποθεσία, γεωγραφικοί όροι, αξιοθέατα, μέρη διασκέδασης) • η πόλη που μένω (όνομα, μέγεθος, πληθυσμός, γεωγραφική τοποθεσία, βασικοί γεωγραφικοί όροι, αξιοθέατα και μέρη διασκέδασης)	Υποθετικός λόγος: • Υποθετικός λόγος του πραγματικού • Υποθετικός λόγος του μη πραγματικού
28. Στενοχωριέμαι με τις καταστροφές σελ. 156	Ο καιρός: • εποχές • σημεία του ορίζοντα • καιρικές συνθήκες ανά εποχή • δελτίο καιρού • κλιματολογικές συνθήκες που δημιουργούν φυσικές καταστροφές (ανομβρία, πλημμύρα, ανεμοθύελλα, παγετώνας, κεραυνός)	Το ρήμα: • ενεστώτας, παρατατικός, αόριστος, μέλλοντας (οριστική, υποτακτική, προστακτική) ρημάτων β' συζυγίας, α' τάξης μεσοπαθητικής φωνής (-ιέμαι) • (επανάληψη) ρήματα β' συζυγίας, β' τάξης παθητικής φωνής (-άμαι, -ούμαι) • έμφαση στην ορθογραφία και πρακτική χρήση και εμπέδωση τους. • απρόσωπα ρήματα (πρέπει, μπορεί, φαίνεται, πρόκειται, ψιχαλίζει, βρέχει, χιονίζει, φυσάει, κάνει ζέστη-κρύο-ψύχρα-δροσιά-παγωνιά)

29. Πόσο μακριά είναι; σελ. 162	Ταξίδι με αυτοκίνητο: • αποστάσεις (μέτρα, χιλιόμετρα) • παροχή οδηγιών και κατευθύνσεων	Η αντωνυμία: • ερωτηματικές αντωνυμίες (ποιος, ποια, ποιο, πόσος, πόση, πόσο, τι) • μορφολογία • χρήση σε ευθείες ερωτήσεις (υποκείμενο, αντικείμενο, γενική προσδιοριστική) • θέση των ερωτηματικών αντωνυμιών
30. Πρέπει να ξεκουραστούμε σελ. 168	Ατμοπλοϊκό ταξίδι: • είδη θαλασσίων σκαφών • χώροι καραβιού • διαδικασίες ταξιδιού • μορφή ατμοπλοϊκών ταξιδιών • ενημερωτικά φυλλάδια • εισιτήρια • γεύματα πάνω στο πλοίο • επισκέψεις σε αξιοθέατα	Το ρήμα: • συνοπτική υποτακτική, ρημάτων α' συζυγίας μεσοπαθητικής φωνής • μη συνοπτική υποτακτική, ρημάτων α' συζυγίας μεσοπαθητικής φωνής • μορφολογικός και σημασιολογικός παραλληλισμός ανάμεσα στο μέλλοντα και την υποτακτική.
31. Τι ωραία που περάσαμε στην Αθήνα! σελ. 172	Δημόσιες υπηρεσίες στο εξωτερικό: • γραφείο πληροφοριών • ταχυδρομείο • τράπεζα • άλλες υπηρεσίες (καφετέριες, εστιατόρια, καταστήματα ειδών λαϊκής τέχνης και σουβενίρ) • ψώνια στο εξωτερικό	Το επίρρημα: • παραθετικά επιρρημάτων • επιρρήματα με ανώμαλα παραθετικά • επιρρηματικοί προσδιορισμοί με προθετικές φράσεις, με επίθετα, με γερούνδιο, με μετοχή
32. Ἄκου τι έπαθα... σελ. 178	Ατυχήματα στο εξωτερικό: • απώλεια αντικειμένων • προβλήματα υγείας	Το ρήμα: • ανώμαλα ρήματα α' συζυγίας, ενεργητικής φωνής (ανεβαίνω, κατεβαίνω, βγαίνω, πηγαίνω, μπαίνω, μαθαίνω, καταλαβαίνω, βάζω, βγάζω, βλέπω, βρίσκω, δίνω, θέλω, κάνω, μένω, ξέρω, παίρνω, περιμένω, πίνω, τρώω, λέω, ακούω, πλένω, στέλνω, φέρνω, φεύγω, ακούω • ενεστώτας, παρατατικός, αόριστος, μέλλοντας, παρακείμενος, υπερσυντέλικος, συντελεσμένος μέλλοντας (οριστική, υποτακτική, προστακτική)
33. Το πανηγύρι του Κατακλυσμού σελ. 182	Καθημερινή ζωή, έθιμα και παραδόσεις στην Κύπρο	Επαναληπτικές ασκήσεις στα ρήματα α' συζυγίας ενεργητικής και μεσοπαθητικής φωνής: βρίσκω, βρίσκομαι, βρήκα, βρέθηκα, σηκώνω, σηκώνομαι, σήκωσα, σηκώθηκα, ντύνω, ντύνομαι, έντυσα, ντύθηκα, χτενίζω, χτενίζομαι, χτένισα, χτενίστηκα. Έμφαση στην ορθογραφία και πρακτική χρήση και εμπέδωση τους.

Ευχαριστούμε τους μαθητές και τις μαθήτριες
του Ελληνικού Γυμνασίου-Λυκείου Λονδίνου,
τις καθηγήτριες κ. Π. Τσαγκούρια και κ. Τ. Χαλίδου
και τις μαθήτριες του Ελληνικού Σχολείου Hazelwood.

ΘΕΜΑ ΠΡΩΤΟ
Οικογένεια, κατοικία, καθημερινή ζωή

Μαθήματα 1-13

Σ' αυτή την ενότητα θα μάθεις:

- να δίνεις πληροφορίες για τον εαυτό σου, την οικογένεια και τους φίλους σου

- να δίνεις πληροφορίες για τα είδη κατοικιών, τα δωμάτια, την επίπλωση και τον κήπο

- να δίνεις πληροφορίες για την καθημερινή ζωή στο σπίτι

- να δίνεις πληροφορίες για φαγητά, ποτά, γεύματα, χώρους φαγητού και ποτού, καθώς και τοπικές συνταγές από την Ελλάδα και την Κύπρο

- τα ρήματα «είμαι» και «έχω»
- τα ρήματα σε -ω και -ομαι (α' συζυγία: ενεστώτας, αόριστος, μέλλοντας, παρατατικός – οριστική, υποτακτική)
- τα ανώμαλα ρήματα «πίνω» και «τρώω»
- τις προσωπικές και τις κτητικές αντωνυμίες
- τα απόλυτα και τακτικά αριθμητικά
- τα ουσιαστικά (ονομαστική, γενική και αιτιατική πτώση)
- τα επίθετα
- τους συνδέσμους

Ποιοι είμαστε

Είμαι η Εύα Νικολαΐδη. Γεννήθηκα και ζω στο Βόρειο Λονδίνο. Είμαι 13 χρόνων. Είμαι μέτρια στο ύψος και το βάρος κι έχω μακριά καστανά μαλλιά.

Τη μητέρα μου τη λένε Αγγελική και είναι από την Ελλάδα. Τον πατέρα μου τον λένε Δημήτρη και είναι Κύπριος. Η μητέρα μου είναι υπάλληλος και ο πατέρας μου καθηγητής.

Έχω και δύο αδέρφια, το Μιχάλη, που είναι δύο χρόνια μεγαλύτερός μου, και τη Βέρα, που είναι δύο χρόνια μικρότερή μου.

Με τον αδερφό μου το Μιχάλη είμαστε φίλοι. Όταν έχω κάποιο πρόβλημα, πάντα με βοηθάει. Με την αδερφή μου τη Βέρα μερικές φορές μαλώνουμε.

Με το Γιώργο είμαστε ξαδέρφια κι έχουμε την ίδια ηλικία. Είμαστε φίλοι από τότε που ήμασταν πέντε χρονών. Μιλάμε σχεδόν κάθε μέρα στο τηλέφωνο. Τα ενδιαφέροντά μου είναι η μουσική, ο χορός και ο κινηματογράφος. Με το Γιώργο πηγαίνουμε πολλές φορές στο σινεμά και βλέπουμε διάφορες ταινίες.

Εγώ λέγομαι Γιώργος Ντίξον. Γεννήθηκα στην Αθήνα, αλλά τώρα μέ-νω στο κεντρικό Λονδίνο. Είμαι ψηλός και λεπτός.

Ο πατέρας μου είναι Άγγλος και η μητέρα μου Ελληνίδα. Τα ονόματά τους είναι Μαρκ και Αλεξάνδρα. Το επάγγελμα του πατέρα μου είναι λογιστής, ενώ η μητέρα μου είναι νοικοκυρά.

Μαζί μας μένει και η γιαγιά μου, που είναι 78 χρονών.

Έχω μόνο ένα δίδυμο αδελφό. Έχω όμως πολλούς συγγενείς, θείες, θείους και ξαδέρφια, αγόρια και κορίτσια.

Μου αρέσει πολύ το ποδόσφαιρο, το μπάσκετ, τα ηλεκτρονικά παιχνίδια, ο κινηματογράφος και τα ταξίδια. Έχω πάει σε πολλές χώρες. Στην Αθήνα γνωρίστηκα με την Αλίκη και από τότε είμαστε φίλοι. Θέλω να σπουδάσω ξένες γλώσσες.

Κι εγώ είμαι η Αλίκη Φωκά. Είμαι 14 χρονών και μένω στην Αθήνα. Έχω έναν παπαγάλο που τον λένε Πολυκράτη. Μου αρέσει πολύ το θέατρο και θέλω να γίνω ηθοποιός. Η διεύθυνσή μου είναι:
Οδός Κωνσταντίνου Δεμερτζή, αριθμός 2
Πατήσια, 10445, Αθήνα

Α. Απάντησε στις παρακάτω ερωτήσεις.

1. Πόσων χρονών είναι η Εύα, ο Γιώργος και η Αλίκη;
2. Πόσων χρονών είναι τα αδέλφια της Εύας;
3. Σε ποια πόλη και σε ποια περιοχή μένουν η Εύα, ο Γιώργος και η Αλίκη;
4. Πώς λένε τους γονείς του Γιώργου;
5. Ποια σχέση έχει ο Γιώργος με την Εύα και την Αλίκη;
6. Πώς είναι εξωτερικά η Εύα και ο Γιώργος;
7. Ποια είναι τα ενδιαφέροντα της Εύας, του Γιώργου και της Αλίκης;

ΑΠΟΘΗΚΗ

το όνομα
το επίθετο
η διεύθυνση
το Λονδίνο
η οδός
η ηλικία
η καταγωγή
η εθνικότητα
ο Κύπριος, η Κύπρια
ο Άγγλος, η Αγγλίδα
ο Έλληνας, η Ελληνίδα

η εμφάνιση
τα μάτια, τα μαλλιά
το ύψος, το βάρος

είμαι
έχω
γεννήθηκα
λέγομαι – ονομάζομαι
μένω – κατοικώ
μου αρέσει
θέλω
πηγαίνω
βλέπω
μαλώνω

το επάγγελμα
ο υπάλληλος, η υπάλληλος
ο λογιστής, η λογίστρια
ο καθηγητής, η καθηγήτρια
ο μαθητής, η μαθήτρια
η νοικοκυρά

ο αδελφός, η αδελφή
το αγόρι
το κορίτσι
η γιαγιά
ο παππούς
οι συγγενείς
τα ξαδέρφια
ο θείος, η θεία

τα ενδιαφέροντα
η μουσική
ο χορός
ο κινηματογράφος
το σινεμά
η ταινία
τα ταξίδια
το ποδόσφαιρο
το μπάσκετ
το θέατρο
τα ηλεκτρονικά παιχνίδια

ψηλός – ψηλή – ψηλό
μέτριος – μέτρια – μέτριο
λεπτός – λεπτή – λεπτό
καστανός – καστανή – καστανό
βόρειος – βόρεια – βόρειο
νότιος – νότια – νότιο
ανατολικός – ανατολική – ανατολικό
δυτικός – δυτική – δυτικό
κεντρικός – κεντρική – κεντρικό

ΑΠΟΘΗΚΗ λέξεων και φράσεων

Β. Παρουσίασε στους συμμαθητές σου ένα σύντομο βιογραφικό για τον εαυτό σου με βάση το παρακάτω σχεδιάγραμμα.

— Πώς σε λένε;	— Με λένε ... .
— Πού και πότε γεννήθηκες;	— Γεννήθηκα στ... στις ... του ... .
— Πώς είναι η εμφάνισή σου;	— Είμαι ... κι έχω ... .
— Πώς λένε τους γονείς σου;	— Τον πατέρα μου τον λένε ... .
— Από πού κατάγονται;	— Η μητέρα μου είναι από ....
— Τι δουλειά κάνουν;	— Ο πατέρας μου είναι ... και η .... .
— Έχεις αδέρφια;	— Έχω ... αδέρφια / Δεν έχω ... .
— Ποια είναι τα ονόματά τους;	— Τα ονόματά τους είναι ... .
— Πού μένεις;	— Μένω στ..., οδός ..., αριθμός... .
— Ποιο είναι το τηλέφωνό σου;	— Το τηλέφωνό μου ειναι ... .
— Πόσο καιρό κάνεις Ελληνικά;	— Μαθαίνω Ελληνικά εδώ και ... χρόνια.
— Ποια είναι τα ενδιαφέροντά σου;	— Τα ενδιαφέροντά μου είναι ... .

Γ. Παρατήρησε τα πιο κάτω στοιχεία και μίλησε στην τάξη.

Πρόσεξε τη διαφορά ανάμεσα στις λέξεις εθνικότητα και υπηκοότητα:	Ο κ. Νικολαΐδης κατάγεται από την Κύπρο. Είναι **Έλληνας της Κύπρου**, είναι **Ελληνοκύπριος**. Η **εθνικότητά** του λοιπόν είναι **ελληνική**. Ζει όμως στην Αγγλία και έχει βρετανικό διαβατήριο. Η **υπηκοότητά** του είναι **Βρετανική**, είναι **Βρετανός υπήκοος**.

Δ. Παίξε τους διαλόγους με το διπλανό ή τη διπλανή σου.

— Πώς λέγεσαι;	— Χρήστος Κουκ.
— Από πού κατάγεσαι;	— Από τη Βρετανία.
— Από ποιο μέρος ακριβώς;	— Από το Λονδίνο.
— Η διεύθυνσή σου;	— Οδός Άλισον 16, Χάριγκεϊ.
— Και το τηλέφωνο;	— 0044 208 653 4728.
— Πότε γεννήθηκες;	— Στις 29 Ιουνίου 1983.
— Επάγγελμα;	— Φοιτητής.
— Πόσον καιρό θα μείνεις στην Αθήνα;	— 15 μέρες.

— Πώς λέγεστε;	— Δημήτρης Μπέζος.
— Από πού είστε;	— Από την Ελλάδα.
— Από ποια πόλη ακριβώς;	— Από την Αθήνα.
— Η διεύθυνσή σας;	— Οδός Περικλέους 16, Μαρούσι.
— Το τηλέφωνό σας;	— 0030 210 64 15 297.
— Πότε γεννηθήκατε;	— Στις 23 Απριλίου 1959.
— Το επάγγελμά σας;	— Γιατρός.
— Πόσο καιρό θα μείνετε στο Λονδίνο;	— Έξι μήνες.

— Σε τι μπορώ να σας βοηθήσω;	— Θα ήθελα να ρωτήσω τι χρειάζεται για να βγάλω διαβατήριο.
— Τι υπηκοότητα έχετε;	— Είμαι Κύπριος, αλλά έχω βρετανική υπηκοότητα.
— Εντάξει. Πείτε μου το όνομα και τη διεύθυνσή σας, παρακαλώ.	— Ονομάζομαι Παναγιώτης Σώζος και μένω στην οδό Κέλβιν, αριθμός 49, Πάλμερς Γκρην, N22.
— Ημερομηνία γέννησης;	— 31 Ιανουαρίου 1974.
— Μαζί με την αίτηση χρειάζονται και δύο φωτογραφίες.	— Ορίστε.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

Τα ρήματα

Τα ρήματα δείχνουν ότι κάποιος
- κάνει κάτι — π.χ. αγοράζω, φτιάχνω
- παθαίνει κάτι — π.χ. κουράζομαι, κόβομαι
- βρίσκεται σε μια κατάσταση — π.χ. χαίρομαι, κοιμάμαι

Τα ρήματα έχουν διαφορετικές καταλήξεις
- **-ω**
- **-ομαι**

Τα ρήματα έχουν: χρόνους | αριθμούς | πρόσωπα

Ενεστώτας (παρόν)

Πότε;
- **Μια φορά**
- **Πολλές φορές, συνέχεια**

τώρα, σήμερα, συχνά, πάντα ..... πηγαίνω
κάθε μέρα (βδομάδα, μήνα, χρόνο, φορά) ..... βλέπω
όλο το χρόνο, όλο το πρωί, όλη την ώρα ..... κάνω

χρόνος ..... Ενεστώτας
αριθμοί ..... Ενικός Αριθμός | Πληθυντικός Αριθμός
πρόσωπα

Ενικός Αριθμός		Πληθυντικός Αριθμός	
εγώ	πηγαίν-**ω**	εμείς	πηγαίν-**ουμε**
εσύ	πηγαίν-**εις**	εσείς	πηγαίν-**ετε**
αυτός	πηγαίν-**ει**	αυτοί	πηγαίν-**ουν(ε)**

! **Πρόσεξε** πώς μπορούμε να χτίσουμε ένα ρήμα σε **-ω**

-ίζω
αρχ**ίζω**
χτεν**ίζω**
σκουπ**ίζω**
σφουγγαρ**ίζω**
καθαρ**ίζω**

-εύω
μαζ**εύω**
δουλ**εύω**
χορ**εύω**
μαγειρ**εύω**
πιστ**εύω**

-ώνω
τελει**ώνω**
σιδερ**ώνω**
διπλ**ώνω**
καρφ**ώνω**
κλειδ**ώνω**

-αίνω
πηγ**αίνω**
ανεβ**αίνω**
κατεβ**αίνω**
καταλαβ**αίνω**
μαθ**αίνω**

Ενεστώτας

αρχ-ίζ**ω**	μαζ-εύ**ω**	τελει-ών**ω**	πηγ-αίν**ω**
αρχ-ίζ**εις**	μαζ-εύ**εις**	τελει-ών**εις**	πηγ-αίν**εις**
αρχ-ίζ**ει**	μαζ-εύ**ει**	τελει-ών**ει**	πηγ-αίν**ει**
αρχ-ίζ**ουμε**	μαζ-εύ**ουμε**	τελει-ών**ουμε**	πηγ-αίν**ουμε**
αρχ-ίζ**ετε**	μαζ-εύ**ετε**	τελει-ών**ετε**	πηγ-αίν**ετε**
αρχ-ίζ**ουν**	μαζ-εύ**ουν**	τελει-ών**ουν**	πηγ-αίν**ουν**

Βοηθητικά ρήματα

είμαι	**Παρελθόν (πριν)**	**Παρόν (τώρα)**	**Μέλλον (μετά)**
εγώ	**ή**μουν(α)	**εί**μαι	θα **εί**μαι
εσύ	**ή**σουν(α)	**εί**σαι	θα **εί**σαι
αυτός, -ή, -ό	**ή**ταν	**εί**ναι	θα **εί**ναι
εμείς	**ή**μασταν, **ή**μαστε	**εί**μαστε	θα **εί**μαστε
εσείς	**ή**σασταν, **ή**σαστε	**εί**στε, **εί**σαστε	θα **εί**στε, **εί**σαστε
αυτοί, -ές, -ά	**ή**ταν	**εί**ναι	θα **εί**ναι

έχω	**Παρελθόν (πριν)**	**Παρόν (τώρα)**	**Μέλλον (μετά)**
εγώ	**εί**χα	**έ**χω	θα **έ**χω
εσύ	**εί**χες	**έ**χεις	θα **έ**χεις
αυτός, -ή, -ό	**εί**χε	**έ**χει	θα **έ**χει
εμείς	**εί**χαμε	**έ**χουμε	θα **έ**χουμε
εσείς	**εί**χατε	**έ**χετε	θα **έ**χετε
αυτοί, -ές, -ά	**εί**χαν	**έ**χουν	θα **έ**χουν

Μάθημα
2

Οι πιο καλοί μας φίλοι

Η Εύα, ο Γιώργος και η Αλίκη μιλούν για τους πιο καλούς τους φίλους:

— Η πιο καλή μου φίλη είναι η ξαδέρφη μου η Χριστίνα, που ζει στην Κύπρο. Η Χριστίνα είναι δύο χρόνια πιο μεγάλη από μένα. Είναι ψηλή και λεπτή κι έχει κοντά, καστανά μαλλιά και καστανά μάτια. Όταν διαβάζει, φοράει γυαλιά. Της αρέσει να ντύνεται απλά και μοντέρνα.
Ο χαρακτήρας της Χριστίνας μοιάζει με το δικό μου. Είναι σοβαρή αλλά και αστεία. Είναι πολύ δραστήρια και ήρεμη. Δεν είναι καθόλου εγωίστρια. Αντίθετα, είναι πάντα φιλική και πολύ κοινωνική.
Δεν μπορώ να σκεφτώ κανένα σοβαρό ελάττωμα στο χαρακτήρα της Χριστίνας. Γενικά, η Χριστίνα κι εγώ αγαπάμε πολύ η μια την άλλη και σχεδόν συμφωνούμε σε όλα.

— Ο πιο καλός μου φίλος είναι ο συμμαθητής μου ο Αντώνης. Οι γονείς του είναι από την Ελλάδα. Είναι ψηλός, αδύνατος, με μακριά μαλλιά και φοράει γυαλιά. Είναι καλόκαρδος και πάντα γελαστός. Όταν είμαστε μαζί, πάντα περνάμε υπέροχα. Νομίζω πως αυτό γίνεται, επειδή έχουμε πολλά κοινά σημεία. Πρώτα πρώτα μας αρέσουν τα ίδια αθλήματα. Δυο φορές την εβδομάδα, μετά το σχολείο, πηγαίνουμε μαζί στο γυμναστήριο και κάνουμε διάφορα σπορ. Μας αρέσει πολύ το ποδόσφαιρο και το μπάσκετ. Έπειτα μας αρέσουν οι ίδιες ταινίες, η ίδια μουσική, ακόμα και το ίδιο κατοικίδιο. Έχουμε και οι δύο από ένα σκύλο.

— Με τον Θωμά είμαστε γείτονες και πολλά χρόνια φίλοι. Η φιλία μας ξεκίνησε από τότε που ήμασταν πέντε χρονών και πηγαίναμε στο νηπιαγωγείο. Στο δημοτικό η φιλία μας έγινε πιο στενή και περνούσαμε σχεδόν όλα τα Σαββατοκύριακα παρέα. Τώρα στο γυμνάσιο είμαστε στην ίδια τάξη και καθόμαστε στο ίδιο θρανίο. Δύο φορές την εβδομάδα πηγαίνουμε και στο ίδιο φροντιστήριο.
Με το Θωμά έχουμε τα ίδια ενδιαφέροντα. Είμαστε και οι δυο καλλιτεχνικοί τύποι. Εκείνος παίζει πιάνο από μικρός κι εγώ τώρα ξεκίνησα να μαθαίνω βιολί. Μερικές φορές τα Σαββατόβραδα πάμε στη ντίσκο, ακούμε μουσική και χορεύουμε. Στο Θωμά λέω όλα τα μυστικά μου, γιατί τον εμπιστεύομαι.

ΑΠΟΘΗΚΗ

Α. Απάντησε στις παρακάτω ερωτήσεις.

1. Πώς περιγράφει η Εύα το χαρακτήρα της Χριστίνας;
2. Πώς δικαιολογεί ο Γιώργος το γεγονός ότι περνάει τόσο καλά με το φίλο του;
3. Πώς ξεκίνησε η φιλία της Αλίκης και του Θωμά;

Φροντιστήριο... Τι είναι αυτό πάλι;

γυμνάσιο – γυμναστήριο

ο χαρακτήρας
το ελάττωμα
το προτέρημα

το νηπιαγωγείο

το δημοτικό
το γυμνάσιο/το λύκειο
το φροντιστήριο

ντύνομαι
πηγαίνω
μαθαίνω
ασχολούμαι
μας αρέσει

ο φίλος, η φίλη
η φιλία
ο συμμαθητής
η συμμαθήτρια
ο γείτονας
το κατοικίδιο ζώο
το Σαββατοκύριακο
το Σαββατόβραδο

το σπορ
το γυμναστήριο
το άθλημα

Οι αθλητές του πεντάθλου βαδίζουν προς το στίβο: δύο ακοντιστές και άλτης με υψωμένους τους αλτήρες και δισκοβόλος που κρατάει λίθινο δίσκο.

ΑΠΟΘΗΚΗ λέξεων και φράσεων

παχουλός – παχουλή – παχουλό
ξανθός – ξανθιά – ξανθό
σοβαρός – σοβαρή – σοβαρό
αστείος – αστεία – αστείο
ήρεμος – ήρεμη – ήρεμο
φιλικός – φιλική – φιλικό
ψυχρός – ψυχρή – ψυχρό
κοινωνικός – κοινωνική – κοινωνικό
δραστήριος – δραστήρια – δραστήριο
εγωιστής – εγωίστρια
απλός – απλή – απλό
μοντέρνος – μοντέρνα – μοντέρνο
κοινός – κοινή – κοινό
συνομήλικος – συνομήλικη – συνομήλικο
καλλιτεχνικός – καλλιτεχνική – καλλιτεχνικό
αθλητικός – αθλητική – αθλητικό

Β. Μίλησε στους συμμαθητές σου για τον καλύτερό σου φίλο ή την καλύτερή σου φίλη. Μπορείς να αναφέρεις:

- Πότε και πού τον/τη γνώρισες.
- Ποια είναι τα εξωτερικά του/της χαρακτηριστικά.
- Τι χαρακτήρας είναι.
- Ποια είναι τα ενδιαφέροντά του/της.
- Γιατί πιστεύεις ότι ταιριάζετε.
- Τι κάνετε μαζί.

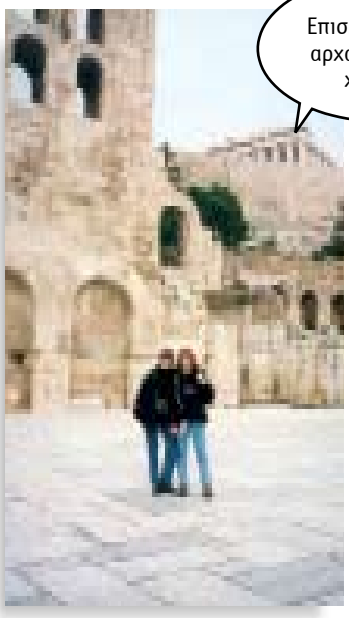

Επισκεπτόμαστε αρχαιολογικούς χώρους.

Φροντίζουμε ένα ζωάκι.

Κάνουμε σπορ.

Κάνουμε διακοπές μαζί.

Διαβάζουμε μαζί.
Πάμε βόλτα στα μαγαζιά.
Πάμε στο σινεμά.

Τα ουσιαστικά

πρόσωπα:	ο φίλος ο γείτονας	**ενέργειες:**	το τρέξιμο το διάβασμα
ζώα:	ο σκύλος η γάτα	**καταστάσεις:**	η χαρά η λύπη
πράγματα:	το πιάνο η τηλεόραση	**ιδιότητες:**	η καλοσύνη η ευγένεια
τόποι:	η Αγγλία το Βόρειο Λονδίνο		

Τα ουσιαστικά έχουν

γένος	**αρσενικό, θηλυκό, ουδέτερο**
αριθμό	**ενικό, πληθυντικό**
πτώση	**ονομαστική, γενική, αιτιατική, κλητική**

Αριθμοί ουσιαστικών

ενικός αριθμός			πληθυντικός αριθμός		
ο	η	το	οι	οι	τα
κήπος	κουζίνα	υπνοδωμάτιο	κήποι	κουζίνες	υπνοδωμάτια

Καταλήξεις ουσιαστικών

αρσενικά (ο)		**θηλυκά** (η)		**ουδέτερα** (το)	
-ος	φίλος, άνθρωπος	-ος	είσοδος, Κύπρος	-ο	σχολείο
-ός	καιρός	-ός	οδός	-ό	βουνό
-ης	επιβάτης	-η	κόρη, ζάχαρη	-ι	χιόνι
-ής	μαθητής	-ή	αδερφή	-ί	παιδί
-ής	συγγενής	-ής	συγγενής	-μα	γράμμα, μάθημα
-ης	μανάβης	-η	πόλη, δύναμη	-ιμο	γράψιμο
-ας	άντρας, αγώνας	-α	γυναίκα, θάλασσα	-ος	δάσος, έδαφος
-άς	ψαράς	-α	πατρίδα, ταυτότητα	-ας	κρέας
-ές	καφές	-ά	καρδιά, γιαγιά, δουλειά	-ως	φως
-ούς	παππούς	-ού	αλεπού	-ός	γεγονός
-έας	γραμματέας	-έας	γραμματέας	-ον	ενδιαφέρον
		-ω	Δέσπω	-όν	παρόν
				-αν	σύμπαν
				-εν	φωνήεν
				-έν	μηδέν
				-υ	δόρυ
				-ύ	οξύ

Πρόσεξε τώρα τα ουσιαστικά:

ο καφές	–	οι καφέδες	η αλεπού	–	οι αλεπούδες
ο παππούς	–	οι παππούδες	το γράμμα	–	τα γράμματα

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

Μάθημα
3

Ραντεβού στις δέκα και είκοσι

— Γεια σου, Φανή. Η Εύα είμαι. Τι κάνεις;
— Καλά, Εύα. Εσύ;
— Κι εγώ καλά. Θα κάνεις Ελληνικά φέτος; Τα μαθήματα αρχίζουν αύριο το πρωί στις δέκα και μισή.
— Α! Ναι, βέβαια! Το είχα ξεχάσει εντελώς. Ευτυχώς που με πήρες τηλέφωνο! Θα πάω κατά τις δέκα και τέταρτο.
— Εντάξει, τότε. Θα σε δω αύριο και θα τα πούμε από κοντά.
—Έγινε, Εύα. Ραντεβού στις δέκα και είκοσι στην είσοδο. Γεια χαρά.

— Γεια σου, Εύα. Να σου συστήσω το φίλο μου τον Αντώνη.
— Γεια σου, Αντώνη. Τώρα ξεκινάς Ελληνικά;
— Ναι. Πες-πες ο Πάνος με κατάφερε.
— Περνάμε καλά εδώ. Θα σου αρέσει! Ψάχνω τη Φανή. Την είδες πουθενά, Πάνο;
— Όχι. Τώρα πάω κι εγώ να γραφτώ.
— Γεια σας, παιδιά, θα σας δω μετά.

— Πάρε αυτή την αίτηση, Εύα, και συμπλήρωσε προσεκτικά τα προσωπικά σου στοιχεία.
— Ευχαριστώ, κυρία Δήμου.

ΑΙΤΗΣΗ ΕΓΓΡΑΦΗΣ

Όνομα: Εύα
Επώνυμο: Νικολαΐδη
Όνομα πατέρα: Δημήτρης
Όνομα μητέρας: Αγγελική
Επάγγελμα πατέρα: Καθηγητής
Επάγγελμα μητέρας: Υπάλληλος
Ημερομηνία γέννησης: 17/7/1989
Τόπος γέννησης: Λονδίνο
Αδέρφια: 2
Φύλο: αγόρια: 1 κορίτσια: 1
Διεύθυνση κατοικίας: Moscow Road
Αριθμός: 11
Πόλη: Λονδίνο
Ταχυδρομικός κώδικας: W2 13HP
Τηλέφωνο: 020 7763 4895

Α. Απάντησε στις παρακάτω ερωτήσεις.

1. Γιατί τηλεφώνησε η Εύα στη Φανή;

2. Τι ώρα έδωσαν ραντεβού;

3. Τι τους ζήτησαν να κάνουν για την εγγραφή τους;

4. Τι έπρεπε να συμπληρώσουν;

Β. Πες στην τάξη για τον εαυτό σου:

• Πόσο ύψος έχεις;
— Είμαι ένα μέτρο και ..... εκατοστά.

• Ποιο είναι το βάρος σου;
— Είμαι ..... κιλά.

• Τι σχήμα προσώπου έχεις;
— Το πρόσωπό μου είναι ..... .

• Τι χρώμα ματιών και μαλλιών έχεις;
— Τα μάτια μου είναι .... και τα μαλλιά μου ..... .

ΑΠΟΘΗΚΗ

η αστυνομία
η ταυτότητα
η αίτηση
το διαβατήριο
το ραντεβού
το γραφείο

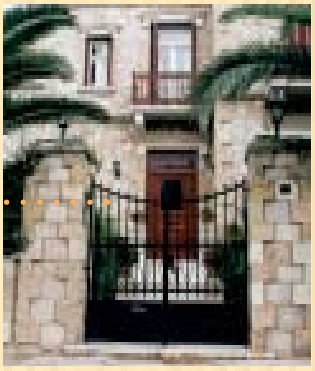

η είσοδος

η εγγραφή
τα στοιχεία
το επώνυμο/το επίθετο
η ημερομηνία γέννησης
το φύλο

ο τόπος γέννησης
ο τόπος κατοικίας
η διεύθυνση

η οδός
η λεωφόρος
ο αριθμός
η πόλη
η περιοχή
ο ταχυδρομικός κώδικας

το τηλέφωνο
το επάγγελμα

τα χαρακτηριστικά

το σχήμα προσώπου

το χρώμα ματιών/μαλλιών
το ύψος
το βάρος

γράφομαι
συμπληρώνω
συστήνω

προσωπικός – προσωπική – προσωπικό

ΑΠΟΘΗΚΗ λέξεων και φράσεων

Να πώς χαιρετάμε:

Τι κάνεις;	Πώς είσαι;
Πώς πας;	Πώς τα πας;
Πώς πάει;	Τι γίνεται;

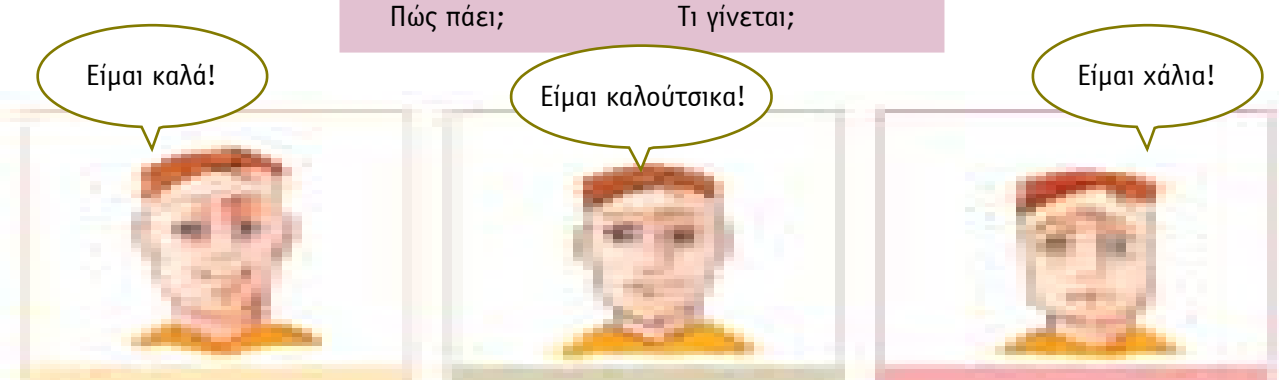

Καλά! Πολύ καλά! Πολύ ωραία! Μια χαρά! Θαύμα!	Καλούτσικα. Έτσι κι έτσι.	Άσχημα! Χάλια!

— Τι κάνεις;
— Πολύ καλά! Εσύ;
— Καλούτσικα.

— Πώς πας;
— Έτσι κι έτσι. Εσύ;
— Μια χαρά!

— Πώς είσαι;
— Πολύ ωραία! Εσείς;
— Κι εγώ.

Γ. Κάνε τους διαλόγους με το διπλανό ή τη διπλανή σου.

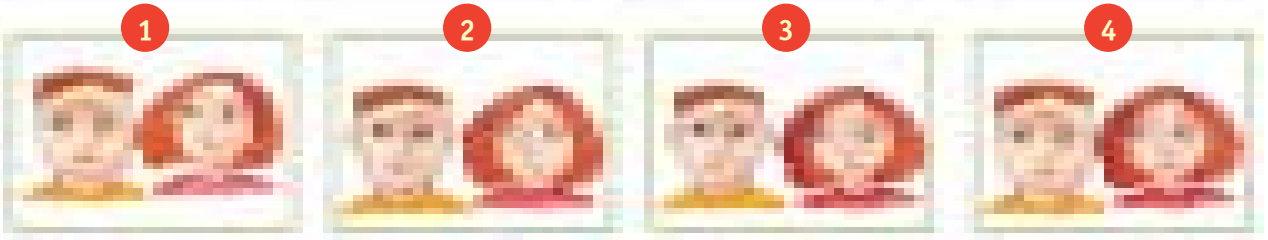

Να πώς κάνουμε συστάσεις:

Εύα: Με λένε Εύα. Πώς σε λένε;
Αντώνης: Με λένε Αντώνη.

Εύα: Με λένε Εύα κι από εδώ η Φανή.
Αντώνης: Χαίρομαι, κορίτσια! Εμένα με λένε Αντώνη.

Εύα: Αντώνη, να σου συστήσω την κυρία Δήμου.
Αντώνης: Χαίρω πολύ, κυρία Δήμου! Αντώνης Λογοθέτης.
κυρία Δήμου: Χαίρω πολύ, Αντώνη!

! **Πρόσεξε** τη διαφορά ανάμεσα στις φράσεις.

Είμαι **ο** Πάν**ος**.
Είμαι **ο** Αντών**ης**.
Είναι **ο** Ανδρέ**ας**.
Είναι **ο** Γιώργ**ος**.
Είναι **ο** Αντών**ης**.
Είναι **ο** Πάν**ος**.
Εγώ είμαι **ο** Πάν**ος** κι αυτός είναι **ο** Αντών**ης**.

Με λένε Πάν**ο**.
Με λένε Αντών**η**.
Τον λένε Ανδρέ**α**.
Τον λένε Γιώργ**ο**.
Τον λένε Αντών**η**.
Τον λένε Πάν**ο**.
Τους λένε Πάν**ο** κι Αντών**η**.

αλλά

Είναι **η** Ελέν**η**.
Είμαι **η** Φαν**ή**.
Εγώ είμαι **η** Ελέν**η** κι αυτή είναι **η** Φαν**ή**.

Τη λένε Ελέν**η**.
Με λένε Φαν**ή**.
Τις λένε Ελέν**η** και Φαν**ή**.

Τα Απόλυτα Αριθμητικά

Απόλυτα	Τακτικά
ένας, μία, ένα	πρώτος, πρώτη, πρώτο
δύο, δύο, δύο	δεύτερος, δεύτερη, δεύτερο
τρεις, τρεις, τρία	τρίτος, τρίτη, τρίτο
τέσσερις, τέσσερις, τέσσερα	τέταρτος, τέταρτη, τέταρτο
πέντε, πέντε, πέντε	πέμπτος, πέμπτη, πέμπτο
έξι, έξι, έξι	έκτος, έκτη, έκτο
επτά, επτά, επτά	έβδομος, έβδομη, έβδομο
οκτώ, οκτώ, οκτώ	όγδοος, όγδοη, όγδοο
εννέα, εννέα, εννέα	ένατος, ένατη, ένατο
δέκα, δέκα, δέκα	δέκατος, δέκατη, δέκατο
έντεκα, έντεκα, έντεκα	ενδέκατος, ενδέκατη, ενδέκατο
δώδεκα, δώδεκα, δώδεκα	δωδέκατος, δωδέκατη, δωδέκατο
δεκατρείς, δεκατρείς, δεκατρία	δέκατος τρίτος, δέκατη τρίτη, δέκατο τρίτο
δεκατέσσερις, δεκατέσσερις, δεκατέσσερα	δέκατος τέταρτος, δέκατη τέταρτη, δέκατο τέταρτο
δεκαπέντε, δεκαπέντε, δεκαπέντε	δέκατος πέμπτος, δέκατη πέμπτη, δέκατο πέμπτο
δεκαέξι, δεκαέξι, δεκαέξι	δέκατος έκτος, δέκατη έκτη, δέκατο έκτο
δεκαεφτά, δεκαεφτά, δεκαεφτά	δέκατος έβδομος, δέκατη έβδομη, δέκατο έβδομο
δεκαοκτώ, δεκαοκτώ, δεκαοκτώ	δέκατος όγδοος, δέκατη όγδοη, δέκατο όγδοο
δεκαεννέα, δεκαεννέα, δεκαεννέα	δέκατος ένατος, δέκατη ένατη, δέκατο ένατο
είκοσι, είκοσι, είκοσι	εικοστός, εικοστή, εικοστό
εικοσιένας, εικοσιμία, εικοσιένα	εικοστός πρώτος, εικοστή πρώτη, εικοστό πρώτο
τριάντα, τριάντα, τριάντα	τριακοστός, τριακοστή, τριακοστό
τριανταένας, τριανταμία, τριανταένα	τριακοστός πρώτος, τριακοστή πρώτη, τριακοστό πρώτο

Πρόσεξε τι γίνεται με τα απόλυτα αριθμητικά

Ονομαστική	ένας	μία-μια	ένα
Γενική	ενός	μιας	ενός
Ονομαστική	τρεις	τρεις	τρία
Γενική	τριών	τριών	τριών
Ονομαστική	τέσσερις	τέσσερις	τέσσερα
Γενική	τεσσάρων	τεσσάρων	τεσσάρων

Δ. Διάβασε πώς χρησιμοποιούμε τα απόλυτα αριθμητικά.

ένας φίλος **τρεις** φίλοι **τέσσερις** φίλοι	**μία** φίλη **τρεις** φίλες **τέσσερις** φίλες	**ένα** κορίτσι **τρία** κορίτσια **τέσσερα** κορίτσια

Το ίδιο λέμε και για:

δεκατρείς	–	δεκατρία
δεκατέσσερις	–	δεκατέσσερα
είκοσι τρεις	–	είκοσι τρία
είκοσι τέσσερις	–	είκοσι τέσσερα

Η ώρα είναι:

1:30 → μία και τριάντα, μία και μισή, μιάμιση
2:30 → δύο και τριάντα, δύο και μισή, δυόμισι
3:30 → τρεις και τριάντα, τρεις και μισή, τρεισήμισι
4:30 → τέσσερις και τριάντα, τέσσερις και μισή, τεσσερισήμισι
2:15 → δύο και δεκαπέντε, δύο και τέταρτο
2:45 → δύο και σαρανταπέντε, τρεις παρά τέταρτο

Ε. Διάβασε τις φράσεις αποδίδοντας σωστά τα αριθμητικά.

3, 13, 23, 33	4, 14, 24, 44	53, 983, 544	333, 893, 654
λίρες βιβλία καθηγητές	ζευγάρια κάλτσες μέρες δάσκαλοι	στρατιώτες εισιτήρια καταστήματα	διαβατήρια μαθητές δρόμοι

ο μισός χρόνος, μήνας **η μισή** ώρα, μέρα **το μισό** μήλο, γλυκό

ΣΤ. Διάβασε τις παρακάτω χρονολογίες.

1453	**1955**	**1981**	**2001**
1821	**1974**	**1999**	**2004**
1940	**1980**	**2000**	**2010**

Ζ. Διάβασε και αυτούς τους αριθμούς.

1.999	χρόνια	345	αγόρια	3	ευρώ
2.015	λίρες	873	φωτογραφίες	30	ευρώ
10.001	αθλητές	1.744	βιβλία	300	ευρώ
901	αυτοκίνητα	718	παιχνίδια	3.000	ευρώ
1.807	ευρώ	913	ασκήσεις	30.000	ευρώ
2.006	μαθητές	3.742	παιδιά	300.000	ευρώ
3.254	γυναίκες	413	δωμάτια	3.000.000	ευρώ

Η. Διάβασε τους αριθμούς των τηλεφώνων, όπως στο παράδειγμα.

Ο αριθμός **6393843** διαβάζεται:
63-93-8-43 ή 6-39-38-43

2924694	01707 64902	3536843	4412424

Θ. Διάβασε τις παρακάτω ηλικίες, όπως στο παράδειγμα.

Η Βέρα είναι **12** χρόνων. ή Η Βέρα είναι **12** ετών.

Θυμάσαι;

ένα ➡ ενός
τρία ➡ τριών
τέσσερα ➡ τεσσάρων

Ο Αντώνης είναι **13** χρονών.
Ο Πάνος είναι **14** ετών.
Η Ισμήνη είναι **22** χρονών.
Η Κατερίνα είναι **43** ετών.
Η θεία μου είναι **31** χρονών.
Ο Δημήτρης είναι **27** ετών.
Η φίλη μου είναι **23** χρονών.
Η γυναίκα του είναι **25** ετών.
Ο καθηγητής μου είναι **38** χρονών.
Η μητέρα μου είναι **52** ετών.
Ο διευθυντής του σχολείου μου είναι **61** χρονών.

Ι. Διάβασε τους μήνες και τις ημερομηνίες.

Μάρτιος (Μάρτης)

Απρίλιος (Απρίλης)

Μάιος (Μάης)

Ιούνιος (Ιούνης)

Ιούνιος (Ιούνης)

Αύγουστος

Σεπτέμβριος (Σεπτέμβρης)

Οκτώβριος (Οκτώβρης)

Νοέμβριος (Νοέμβρης)

Δεκέμβριος (Δεκέμβρης)

Ιανουάριος (Γενάρης)

Φεβρουάριος (Φλεβάρης)

Ημερομηνίες

Την 21η Ιανουαρίου	=	**στις 21** Ιανουαρίου
Την 8η Νοεμβρίου	=	στις 8 Νοεμβρίου
Τη 14η Φεβρουαρίου	=	στις 14 Φεβρουαρίου
Την 25η Μαρτίου	=	στις 25 Μαρτίου
Την 25η Δεκεμβρίου	=	στις 25 Δεκεμβρίου
Τη 19η Μαΐου	=	στις 19 Μαΐου
Την 28η Οκτωβρίου	=	στις 28 Οκτωβρίου
Τη 16η Σεπτεμβρίου	=	στις 16 Σεπτεμβρίου

Μάθημα
4

Ποιοι είναι όλοι αυτοί;

Η οικογένεια της Εύας έχει πάει επίσκεψη στο σπίτι του Γιώργου. Τώρα βρίσκονται όλοι μαζεμένοι στο σαλόνι και κοιτάζουν ένα λεύκωμα με παλιές οικογενειακές φωτογραφίες.

Ξαφνικά, στα χέρια της Εύας πέφτει μια τεράστια φωτογραφία γάμου. «Ποιοι είναι όλοι αυτοί;», ρωτάει με περιέργεια.

«Α! Αυτή είναι η φωτογραφία του γάμου της αδερφής μου της Τερέζας, που τώρα ζει στη Γαλλία», εξηγεί ο πατέρας του Γιώργου. «Η Τερέζα ήταν τότε 21 χρονών και, όπως βλέπεις, είναι πολύ όμορφη. Έχει πράσινα μάτια και μακριά ξανθά μαλλιά. Δίπλα της είναι ο άντρας της, ο Πολ, ο οποίος δουλεύει στη Γαλλία. Ήταν, θυμάμαι, πολύ ωραίο ζευγάρι.

Πίσω από το γαμπρό στέκεται ο πατέρας μου, ο Ρόμπερτ, ενώ δίπλα του στέκεται η μητέρα του, η Αντιγόνη. Θυμάμαι ήταν πολύ αστείος τύπος, αλλά είχα ξεχάσει εντελώς τη φυσιογνωμία της. Στα αριστερά είναι η μικρότερη αδερφή μου, η Ισμήνη, με τον άντρα της και το κοριτσάκι της, τη Σάντρα. Ήρθαν κι αυτοί από την Αυστραλία για το γάμο.

Να 'μαι κι εγώ δίπλα στη νύφη. Αυτή είναι η γυναίκα μου, η Αλεξάνδρα. Κοντά στη γυναίκα μου στέκονται οι δυο γιοί μας, ο Γιώργος και ο Χρήστος».

«Μου αρέσει πολύ αυτή η φωτογραφία», λέει ο Γιώργος. «Είμαστε σχεδόν όλοι οι συγγενείς».

«Κι εμένα μου αρέσει πολύ», προσθέτει η μαμά. «Την έψαχνα, για να τη βάλω σε μια κορνίζα που μου χάρισαν στα γενέθλιά μου».

Α. Απάντησε στις παρακάτω ερωτήσεις.

1. Πώς περιγράφει την αδερφή του την Τερέζα ο Μαρκ;
2. Ποιος είναι ο γαμπρός;
3. Τι λέει ο πατέρας του Γιώργου για τη μητέρα του Πολ;
4. Ποιοι ήρθαν από το εξωτερικό για το γάμο;
5. Τι συγγενική σχέση έχουν ο Γιώργος και η Σάντρα;

Β. Παρουσίασε τα μέλη της οικογένειάς σου στους συμμαθητές σου. Μπορείς να αναφέρεις:

- Από πόσα και ποια μέλη αποτελείται η οικογένειά σου.
- Τι επάγγελμα κάνουν οι γονείς σου.
- Ποια είναι η καταγωγή των γονιών σου.
- Τα ονόματα και τα εξωτερικά τους χαρακτηριστικά.

ΑΠΟΘΗΚΗ

η οικογένεια
η γυναίκα, ο άντρας
ο γιος, η κόρη
τα παιδιά
τα εγγόνια
οι συγγενείς
ο γάμος
η νύφη, ο γαμπρός

Το ζευγάρι, Γ. Σικελιώτης

το ζευγάρι

κοιτάζω
ψάχνω
ζω
δουλεύω
ξεχνώ

η Γαλλία
Γάλλος, Γαλλίδα
η Αυστραλία
Αυστραλός, Αυστραλέζα

η περιγραφή
τα χαρακτηριστικά
η φυσιογνωμία

θυμάμαι
παντρεύομαι
στέκομαι
βρίσκομαι

Γαμήλια πομπή. Η νύφη οδηγείται στο σπίτι του γαμπρού. Οι νεόνυμφοι φαίνονται πάνω στην άμαξα, ακολουθεί η νυφική πομπή.

αδύνατος – αδύνατη – αδύνατο
παχύς – παχιά – παχύ
εύσωμος – εύσωμη – εύσωμο
μελαχρινός – μελαχρινή – μελαχρινό
γκριζομάλλης – γκριζομάλλα – γκριζομάλλικο
μαυρομάτης – μαυρομάτα – μαυρομάτικο
φαλακρός – φαλακρή – φαλακρό
όμορφος – όμορφη – όμορφο
άσχημος – άσχημη – άσχημο
παλιός – παλιά – παλιό
τεράστιος – τεράστια – τεράστιο

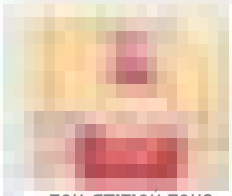

... του σπιτιού τους.

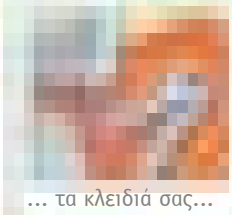

... τα κλειδιά σας...

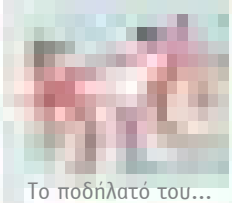

Το ποδήλατό του...

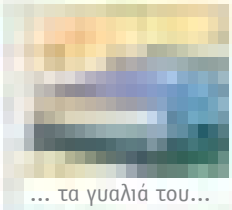

... τα γυαλιά του...

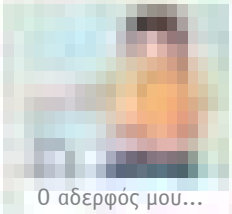

Ο αδερφός μου...

... ο σκύλος μας...

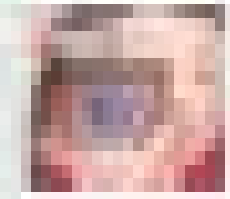

... τη φωτογραφική

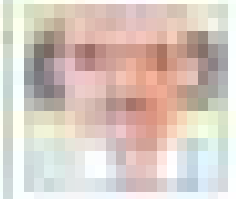

Ο παππούς μας...

... το καπέλο της,
... την τσάντα της.

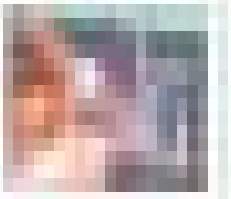

... το κινητό σου.

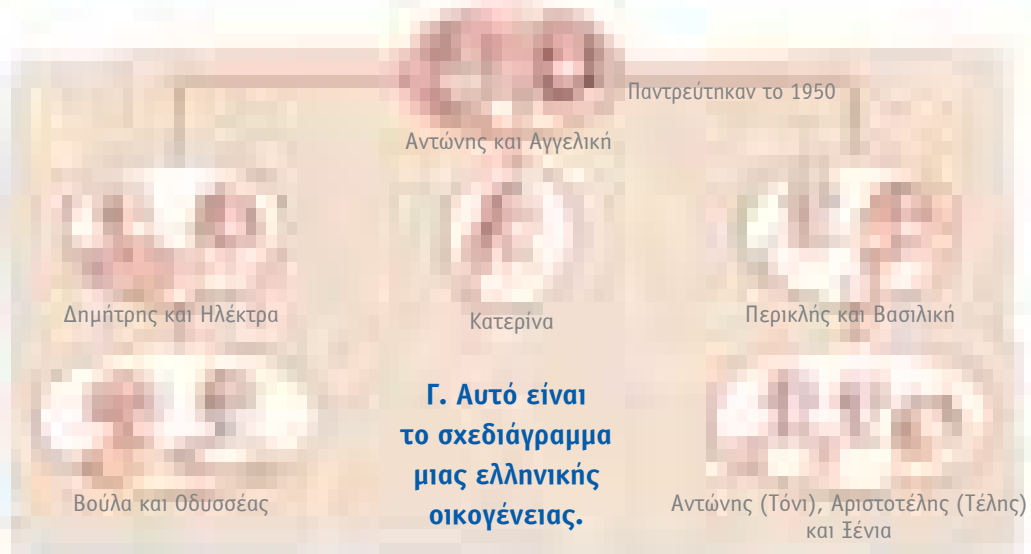

Γ. Αυτό είναι το σχεδιάγραμμα μιας ελληνικής οικογένειας.

Πες την ιστορία της οικογένειας σε σχέση με την Αγγελική, την Κατερίνα και τη Ξένια.

Δ. Ολοκλήρωσε τις φράσεις με βάση τις εικόνες, χρησιμοποιώντας τη σωστή κτητική αντωνυμία.

1. Ο . . . . . παίζει με τις παντόφλες.
2. Ο Αλέξης άφησε τα . . . . . πάνω στα βιβλία.
3. Ένα πολύχρωμο κάδρο στόλιζε τον τοίχο του . . . . . .
4. Κύριε Μιχάλη, ... είναι στο γραφείο σας.
5. Η Άννα κρέμασε στον καλόγερο το . . . . . .
και την . . . . . .
6. Το . . . . . είναι ολοκαίνουριο.
7. Ο . . . . . είναι πολύ καλός ποδοσφαιριστής.
8. Δεν άφηνε στιγμή τη . . . . . από τα χέρια της.
9. Ο . . . . . έλεγε υπέροχες ιστορίες.
10. Στο αυτοκίνητο υπάρχει ειδική θήκη για το . . . . . .

Τώρα σχημάτισε και δικές σου προτάσεις.

Οι προσωπικές αντωνυμίες

Δυνατοί τύποι

α΄ πρόσωπο		β΄ πρόσωπο	
εγώ	εμείς	εσύ	εσείς
εμένα	εμάς	εσένα	εσάς
εμένα	εμάς	εσένα	εσάς

γ΄ πρόσωπο					
αυτός	αυτή	αυτό	αυτοί	αυτές	αυτά
αυτού	αυτής	αυτού	αυτών	αυτών	αυτών
αυτόν	αυτή(ν)	αυτό	αυτούς	αυτές	αυτά

Αδύνατοι τύποι

α΄ πρόσωπο		β΄ πρόσωπο	
μου	μας	σου	σας
με	μας	σε	σας

γ΄ πρόσωπο					
του	της	του	τους	τους	τους
τον	τη(ν)	το	τους	τις (τες)	τα

Οι κτητικές αντωνυμίες

ο πατέρας η φίλη το σπίτι	μου σου του, της, του μας σας τους

! **Πρόσεξε** τη διαφορά στον τόνο.

Ο πατέρας μου μού είπε να πάω.

Η φίλη μου μού χάρισε ένα CD.

Εμφατικοί τύποι

ο δικός μου	η δική μου	το δικό μου
ο δικός σου	η δική σου	το δικό σου
ο δικός του	η δική του	το δικό του
ο δικός της	η δική της	το δικό της
ο δικός μας	η δική μας	το δικό μας
ο δικός σας	η δική σας	το δικό σας
ο δικός τους	η δική τους	το δικό τους

Μάθημα 5

Ένας σπουδαίος άνθρωπος

Η Εύα και οι συμμαθήτριές της στο σχολείο συζητούν για τα πρόσωπα που θαυμάζουν.

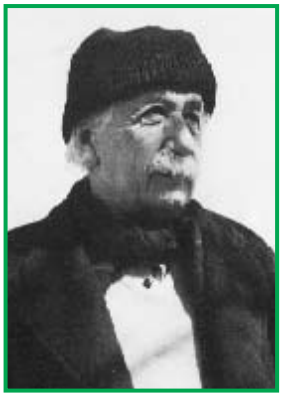

Άλμπερτ Αϊνστάιν
φυσικός

Κωστής Παλαμάς
ποιητής

Καλοί είναι οι διάσημοι ηθοποιοί και οι τραγουδιστές με το μοντέρνο ντύσιμο και το βάψιμο, αλλά εγώ περισσότερο από όλους θαυμάζω τη θεία μου την Αγγελική. Είναι μια καταπληκτική γυναίκα! Έχει κανονικό ύψος και βάρος, έχει σγουρά, καστανά μαλλιά και μαύρα μάτια. Δεν είναι πολύ όμορφη, αλλά είναι γλυκιά, γιατί είναι πάντα ήρεμη και γελαστή. Σχεδόν ποτέ δε θυμώνει. Πάντα έχει έναν καλό λόγο να σου πει. Όταν μιλάς μαζί της, σε προσέχει. Αν είσαι λυπημένη, προσπαθεί να σε κάνει να γελάσεις, λέγοντας ανέκδοτα. Αν έχεις ένα πρόβλημα, προσπαθεί να σε βοηθήσει να σκεφτείς μια καλή λύση. Είναι πολύ υπομονετικός άνθρωπος. Θυμάμαι μια φορά που είχαμε ένα μήνα τον πατέρα μου στο νοσοκομείο, αυτή μας βοήθησε και μας έκανε να πιστέψουμε πως θα γίνει τελικά καλά.

Η Αγγελική γεννήθηκε στην Κύπρο. Ήρθε στην Αγγλία, όταν ήταν 13 χρονών. Τώρα είναι 21 χρονών. Δεν είναι παντρεμένη. Σπουδάζει οικονομικά στο πανεπιστήμιο. Σε τρία χρόνια τελειώνει τις σπουδές της και θα βρει δουλειά.

Τον ελεύθερο χρόνο της μαγειρεύει και ζωγραφίζει. Φτιάχνει πολύ νόστιμα φαγητά και γλυκά. Ζωγραφίζει υπέροχα και φέτος το καλοκαίρι θέλει να πάει στην Ελλάδα, για να κάνει μαθήματα ζωγραφικής κοντά σ' έναν σπουδαίο Έλληνα ζωγράφο. Πέρσι, στα γενέθλιά μου, μού χάρισε έναν ωραίο πίνακα που έφτιαξε μόνη της. Πραγματικά θαυμάζω πολύ τη θεία μου την Αγγελική. Είναι σπουδαίος άνθρωπος και θα ήθελα πολύ να γίνω σαν κι αυτή.

Μητέρα Τερέζα
η μάνα των άρρωστων και των φτωχών

Αλίκη Βουγιουκλάκη
ηθοποιός

ΑΠΟΘΗΚΗ

Α. Απάντησε στις παρακάτω ερωτήσεις.

1. Πού γεννήθηκε και πού ζει η Αγγελική;
2. Πώς είναι η εξωτερική της εμφάνιση;
3. Τι είδους χαρακτήρα έχει;
4. Με τι ασχολείται η Αγγελική;
5. Ποιο είναι το χόμπι της;
6. Για ποιο λόγο νομίζεις ότι η Εύα χαρακτηρίζει την Αγγελική καταπληκτικό άνθρωπο;
7. Εσύ ποιο πρόσωπο θαυμάζεις; Γιατί;

ο τραγουδιστής, η τραγουδίστρια
ο ηθοποιός, η ηθοποιός
ο ζωγράφος, η ζωγράφος
ο καλλιτέχνης, η καλλιτέχνιδα

το πανεπιστήμιο
τα οικονομικά
το νοσοκομείο
ο άρρωστος, η άρρωστη
το ανέκδοτο
ο πίνακας
η υπομονή

θαυμάζω
σπουδάζω
ζωγραφίζω
φτιάχνω
γελώ
θυμώνω
βοηθώ
τελειώνω
μαγειρεύω

πέρσι
φέτος
σχεδόν

η εμφάνιση, τα εξωτερικά χαρακτηριστικά,
η φυσιογνωμία
ο χαρακτήρας, η προσωπικότητα, η συμπεριφορά
το ντύσιμο
το βάψιμο

διάσημος – διάσημη – διάσημο
σπουδαίος – σπουδαία – σπουδαίο
καταπληκτικός – καταπληκτική – καταπληκτικό
υπομονετικός – υπομονετική – υπομονετικό
γελαστός – γελαστή – γελαστό
υπέροχος – υπέροχη – υπέροχο
νόστιμος – νόστιμη – νόστιμο
χαρούμενος – χαρούμενη – χαρούμενο
μέτριος – μέτρια – μέτριο
μαύρος – μαύρη – μαύρο
γλυκός – γλυκιά – γλυκό
σγουρός – σγουρή – σγουρό

Πρόσεξε πώς περιγράφουμε εξωτερικά ένα άτομο.

Ανάστημα (ύψος)	Βάρος	Μαλλιά	Μάτια	Σχήμα προσώπου	Ντύσιμο
κοντός μέτριος κανονικός ψηλός πολύ ψηλός	λεπτός αδύνατος κανονικός παχύς παχουλός χοντρός πολύ χοντρός	κοντά μακριά ίσια σγουρά σπαστά μαύρα καστανά ξανθά κόκκινα γκρίζα	μαύρα καστανά γαλάζια πράσινα	κανονικό στρογγυλό τετράγωνο μακρουλό	κλασικό μοντέρνο πρόχειρο σπορ ακριβό με γούστο

Β. Ρωτώ το διπλανό ή τη διπλανή μου για την εξωτερική του/της εμφάνιση, παίρνοντας ιδέες από το πλαίσιο.

Πόσο ψηλός/ψηλή είσαι;	Είμαι ένα μέτρο και 20 εκατοστά.
Ποιο είναι το ύψος σου;	Το ύψος μου είναι 1μ. και 20 εκ.
Τι ανάστημα έχεις;	Έχω κανονικό ανάστημα.
Πόσο βάρος έχεις;	Είμαι 35 κιλά.
Ποιο είναι το βάρος σου;	Το βάρος μου είναι 35 κιλά.
Τι χρώμα έχουν τα μάτια σου και τα μαλλιά σου;	Τα μάτια μου είναι μαύρα και τα μαλλιά μου έχουν καστανό χρώμα.
Τι σχήμα έχει το πρόσωπό σου;	Το πρόσωπο μου είναι στρογγυλό.
Πώς σου αρέσει να ντύνεσαι;	Μου αρέσει να ντύνομαι μοντέρνα.

Γ. Μίλησε για τα άτομα με βάση τα παρακάτω στοιχεία:

Ύψος: 1,80 (1 μέτρο και 80 εκατοστά)
Βάρος: 70 κιλά
Μαλλιά: σκούρα καστανά, ίσια, κοντά
Μάτια: καστανά
Σχήμα προσώπου: στρογγυλό
Άλλα χαρακτηριστικά: με λίγες ρυτίδες, γυαλιά και μουστάκι

Ύψος: 1,50 (1 μέτρο και 50 εκατοστά)
Βάρος: 46 κιλά
Μαλλιά: σγουρά, μαύρα, κοντά
Μάτια: μαύρα
Σχήμα προσώπου: κανονικό
Άλλα χαρακτηριστικά: ελιά στο μάγουλο και λίγες φακίδες

Δ. Να κάνεις την περιγραφή ενός ατόμου που θαυμάζεις.

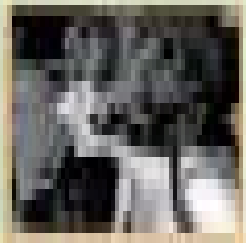

Μαρία Κάλλας

Γιάννης Τσαρούχης

Μίκης Θεοδωράκης

Ε. Να περιγράψεις προφορικά την εξωτερική εμφάνιση ενός από τους πιο κάτω ανθρώπους. Κερδίζει αυτός που θα καταλάβει πρώτος για ποιο πρόσωπο μιλάς.

1

2

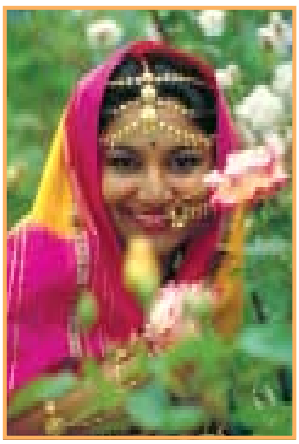

3

4

5

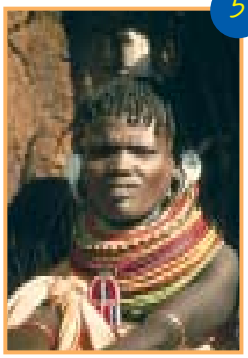

6

7

8

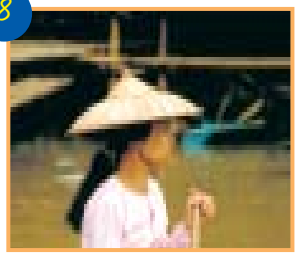

9

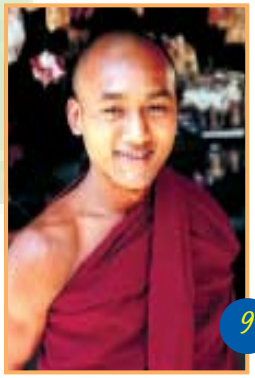

10

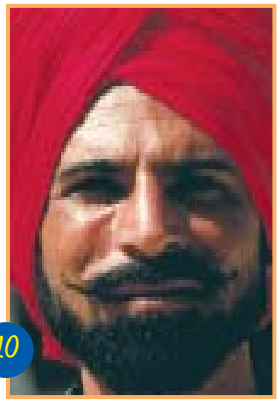

ΣΤ. Ανακάλυψε το χαρακτήρα σου. Απάντησε στις ερωτήσεις του κουίζ.

Τι τύπος ανθρώπου είσαι;

1. Πλησιάζεις εύκολα άλλα παιδιά και τους μιλάς πρώτος;
2. Σου αρέσει να είσαι με πολλούς ανθρώπους και δε δυσκολεύεσαι καθόλου να κάνεις νέες γνωριμίες;
3. Αν βρίσκεσαι με άλλους ανθρώπους, σου αρέσει να μιλάς και να προσπαθείς να τους κάνεις να γελάσουν με τα αστεία σου;
4. Όταν περιμένετε κόσμο στο σπίτι, πηγαίνεις στο δωμάτιό σου για να τους αποφύγεις;
5. Όταν ακούς ένα ανέκδοτο, προσπαθείς να το θυμάσαι, για να το πεις στους φίλους σου;
6. Πολλές φορές θέλεις να μιλήσεις σε άλλους ανθρώπους, αλλά κάτι σε κάνει να μην μπορείς;
7. Μόλις μπαίνεις σε κάποιο χώρο που έχει πολλούς ανθρώπους, δε σου αρέσει να προκαλείς την προσοχή των άλλων;
8. Σου αρέσει να κάθεσαι και να βλέπεις τηλεόραση με τις ώρες;
9. Προτιμάς να κάνουν οι άλλοι αυτά που θα έπρεπε να κάνεις εσύ;
10. Το δωμάτιό σου είναι πάντα άνω-κάτω;
11. Αντιπαθείς τα πολλά λόγια, τα αστεία και τις παρέες; Πιστεύεις ότι όσο λιγότερα λέει κανείς τόσο πιο καλά είναι;

Αποτελέσματα

Αν απάντησες ΝΑΙ στους αριθμούς:

1, 2, 5, είδαι κοινωνικός/ή. 3, 5, είδαι αστείος τύπος.
4, 6, 7, είδαι υπερκαλός/ή. 8, 9, 10, είδαι τεμπέλης/α.
11, είδαι ψυχρός/ή.

Τα επίθετα

Επίθετα	Ουσιαστικά	Ουσιαστικά		Επίθετα
τα μαύρα	μάτια	τα μάτια	είναι	μαύρα
το γελαστό	πρόσωπο	το πρόσωπο	είναι	γελαστό
το υπέροχο	φαγητό	το φαγητό	είναι	υπέροχο
ο μικρός	πίνακας	ο πίνακας	είναι	μικρός
το ωραίο	ανέκδοτο	το ανέκδοτο	είναι	ωραίο
το ψηλό	αγόρι	το αγόρι	είναι	ψηλό
η όμορφη	γυναίκα	η γυναίκα	είναι	όμορφη
το γλυκό	μωρό	το μωρό	είναι	γλυκό

Ποια είναι η δουλειά του επιθέτου; Γιατί υπάρχουν τα επίθετα;

Πρόσεξε παρακάτω:

το **γλυκό** κορίτσι
το **ψηλό** κορίτσι
το **αστείο** κορίτσι

Επίθετο και Ουσιαστικό έχουν το ίδιο γένος, τον ίδιο αριθμό και την ίδια πτώση

		Επίθετο	Ουσιαστικό
Ενικός αριθμός	**ο**	καλ**ός**	φίλ**ος**
	η	καλ**ή**	φίλ**η**
	το	καλ**ό**	πουκάμισ**ο**
Πληθυντικός αριθμός	**οι**	καλ**οί**	φίλ**οι**
	οι	καλ**ές**	φίλ**ες**
	τα	καλ**ά**	πουκάμισ**α**
	του	καλ**ού**	πουκάμισ**ου**
	των	καλ**ών**	πουκάμισ**ων**

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

Μάθημα

6

Γιορτάσαμε δυο μεγάλες γιορτές

Η Αλίκη, λίγο πριν πάει για ύπνο το βράδυ, έγραψε στο ημερολόγιό της:

28 Οκτωβρίου 2002

Αγαπημένο μου ημερολόγιο,

Αυτές τις μέρες γιορτάσαμε δυο μεγάλες γιορτές, μια θρησκευτική και μια εθνική. Στις 26 Οκτωβρίου ήταν του Αγίου Δημητρίου και πήγαμε στην εκκλησία. Στις 28 ήταν η επέτειος της 28ης Οκτωβρίου 1940.

Του Αγίου Δημητρίου ήταν και η ονομαστική γιορτή της μητέρας μου. Την παραμονή εγώ κι ο αδελφός μου πήγαμε στα καταστήματα και της αγοράσαμε μια κάρτα κι ένα ωραίο άρωμα. Στο σπίτι τη βοηθήσαμε στις δουλειές. Εγώ ξεσκόνισα κι ο Παύλος σκούπισε το σαλόνι και την τραπεζαρία. Εκείνη, στην κουζίνα, έφτιαξε διάφορα φαγητά και γλυκά.

Την ημέρα του Αγίου Δημητρίου, νωρίς το απόγευμα, το σπίτι μας γέμισε κόσμο. Συγγενείς, γείτονες και φίλοι ήρθαν, για να της ευχηθούν χρόνια πολλά. Της έφεραν σοκολατάκια, λουλούδια και άλλα δώρα. Περάσαμε ένα αξέχαστο βράδυ με φαγητό, ποτό, χορό και τραγούδι.

Χτες, πάλι, δεν κάναμε μάθημα στο σχολείο. Είχαμε τη σχολική μας γιορτή για την 28η Οκτωβρίου 1940. Στην αρχή, ο διευθυντής του σχολείου μάς μίλησε για το ηρωικό ΟΧΙ. Μετά, κάποιοι μαθητές είπαν ποιήματα και στη συνέχεια, κάποιοι άλλοι έπαιξαν ένα σκετς για τα χρόνια της Κατοχής. Ύστερα η χορωδία τραγούδησε μερικά τραγούδια της Βέμπο. Ο κόσμος συγκινήθηκε και χειροκροτούσε. Η γιορτή έκλεισε με τρεις ελληνικούς χορούς. Στο τέλος, σταθήκαμε όρθιοι και ψάλαμε τον εθνικό ύμνο.

Ήταν μια υπέροχη γιορτή και όλοι έφυγαν ευχαριστημένοι.

Έφη Μιχελή

Νίκος Γραμματόπουλος

ΑΠΟΘΗΚΗ

Α. Απάντησε στις παρακάτω ερωτήσεις.

1. Πώς λέγεται η μητέρα της Αλίκης;
2. Πώς γιόρτασαν στο σπίτι τους την ονομαστική γιορτή της μητέρας της;
3. Πώς γιόρτασαν την επέτειο της 28ης Οκτωβρίου στο σχολείο της;

Β. Μίλησε στην τάξη για μια γιορτή που κάνατε στο σπίτι σου. Πες τι γιορτάσατε και πώς.

Γ. Πες στους συμμαθητές σου τι έκανες...

- χτες το βράδυ.
- σήμερα το πρωί.
- το περασμένο Σαββατοκύριακο.

ΑΠΟΘΗΚΗ λέξεων και φράσεων

τα ψώνια
η σκούπα
το γλυκό
το φαγητό
το δώρο
τα σοκολατάκια
η κάρτα
η ευχή

η Σοφία Βέμπο

η ομιλία
το σκετς
το ποίημα
η χορωδία
το χειροκρότημα
η συγκίνηση
το ημερολόγιο

το τραγούδι
ο εθνικός ύμνος
ο χορός
η παρέλαση
το ΟΧΙ
η Κατοχή

η θρησκευτική γιορτή
η εθνική γιορτή
η ονομαστική γιορτή
η οικογενειακή γιορτή
η σχολική γιορτή

γιορτάζω
σκουπίζω
ξεσκονίζω
φτιάχνω
εύχομαι
μιλώ
χειροκροτώ
συγκινούμαι

υπέροχος – υπέροχη – υπέροχο
ευχαριστημένος – ευχαριστημένη – ευχαριστημένο
αξέχαστος – αξέχαστη – αξέχαστο
εθνικός – εθνική – εθνικό
ηρωικός – ηρωική – ηρωικό
ελληνικός – ελληνική – ελληνικό

Δ. Πες πότε γιορτάζονται οι παρακάτω γιορτές.

Παράδειγμα

Την Πρωτοχρονιά **τη γιορτάζουμε** την 1η Ιανουαρίου.

Η Πρωτοχρονιά **γιορτάζεται** την 1η Ιανουαρίου.

Τα Χριστούγεννα ..... στις 25 Δεκεμβρίου.

Ο Ευαγγελισμός της Θεοτόκου ..... στις 25 Μαρτίου.

Η Πρωτομαγιά ..... την 1η Μαΐου.

Η Πρωταπριλιά ..... την 1η Απριλίου.

Τα Φώτα ..... στις 6 Ιανουαρίου.

! Πρόσεξε

Την **παραμονή** των Χριστουγέννων
Την **παραμονή** της Πρωτοχρονιάς
Ανήμερα τα Χριστούγεννα (την ίδια τη μέρα των Χριστουγέννων)
Ανήμερα την Πρωτοχρονιά (την ίδια τη μέρα της Πρωτοχρονιάς)
Την επομένη των Χριστουγέννων
Την επομένη της Πρωτοχρονιάς

Ε. Αυτοί είναι οι γείτονες του Πάνου και της Φανής. Μπορείς να βρεις ποιοι είναι και να τους περιγράψεις;

Ιταλός και Αγγλίδα
κύριος και κυρία Ζεφιρέλι:

- ψηλός, λεπτός, καστανός, επιχειρηματίας, παίζει γκολφ.
- κανονικό ανάστημα, ξανθιά, καθηγήτρια.

Έλληνας και Κύπρια
κύριος και κυρία Μιχαηλίδη:

- μέτριο ανάστημα, μελαχρινός, έχει εστια-τόριο.
- ψηλή, παχουλή, της αρέσει η κηπουρική.

Κύπριος και Ρωσίδα
κύριος και κυρία Ιωάννου:

- ψηλός, παχουλός, βιοτέχνης, παίζει τένις.
- κοντή, λεπτή, φοράει γυαλιά.

Άγγλος και Ελληνίδα
κύριος και κυρία Γουίλσον:

- κοντός, αδύνατος, ξανθός, οικοδόμος, παίζει ποδόσφαιρο.
- μέτριο ύψος, λεπτή, αστυνομικός.

Μπορείς να αρχίσεις έτσι:

Γείτονες του Πάνου στα αριστερά είναι ο κύριος και η κυρία ... .
Γείτονες της Φανής στα δεξιά είναι ο κύριος και η κυρία ... .

Τα ρήματα

Αόριστος (παρελθόν συνοπτικό)

Ο Αόριστος περιγράφει συνοπτικά μια πράξη που έγινε στο παρελθόν.

Συνοπτικό = που ολοκληρώθηκε

Πότε;	**Μια φορά**
χτες, προχτές	άφησα
την περασμένη εβδομάδα	αγόρασα
τον περασμένο μήνα	χάρισα
πέρσι, πρόπερσι	έκανα

Αόριστος

Ενικός Αριθμός		**Πληθυντικός Αριθμός**	
εγώ	πήγ-**α**	εμείς	πήγ-**αμε**
εσύ	πήγ-**ες**	εσείς	πήγ-**ατε**
αυτός	πήγ-**ε**	αυτοί	πήγ-**αν**

! **Πρόσεξε** στον αόριστο τη διαφορά στον τονισμό.

έ - δω - σες	α - **γό** - ρα - σες	**χά** - ρι - σες
δώ - σα - τε	α - γο - **ρά** - σα - τε	χα - **ρί** - σα - τε

-σα

αγοράζω	➡	αγόρασα
νιώθω	➡	ένιωσα
πληρώνω	➡	πλήρωσα
διαβάζω	➡	διάβασα

-ξα

φτιάχνω	➡	έφτιαξα
κοιτάζω	➡	κοίταξα
παίζω	➡	έπαιξα
αλλάζω	➡	άλλαξα
ανοίγω	➡	άνοιξα
προσέχω	➡	πρόσεξα

-ψα

ταξιδεύω	➡	ταξίδεψα
χορεύω	➡	χόρεψα
δουλεύω	➡	δούλεψα
γράφω	➡	έγραψα
βάφω	➡	έβαψα
κόβω	➡	έκοψα
ράβω	➡	έραψα

Μάθημα

7

Όταν είχα χρόνο, συνέχεια σκούπιζα και σιδέρωνα

Μητέρα: Εύα, πάλι το δωμάτιό σου είναι άνω κάτω! Βιβλία, δίσκοι, ρούχα και δισκέτες, όλα ένα κουβάρι. Τίποτα δε βρίσκεται στη θέση του! Όλα πεταμένα! Σου έχω πει χίλιες φορές ότι στο σπίτι μας θέλω να υπάρχει τάξη και καθαριότητα. Κουράστηκα πια! Συνέχεια σκουπίζω, ξεσκονίζω, σιδερώνω, μαγειρεύω.

Εύα: Γιατί παραπονιέσαι, μαμά; Πέρσι που είχα χρόνο δεν έκανα δουλειές; Δε θυμάσαι; Συνέχεια ξεσκόνιζα, έβαζα ηλεκτρική σκούπα σε όλο το σπίτι, σιδέρωνα και μάζευα τα πράγματα που πέταγε η Βέρα. Φέτος, όμως, έχω πολύ διάβασμα, γιατί έχω εξετάσεις. Δεν έχω χρόνο για τις δουλειές του σπιτιού.

Μητέρα: Μα, παιδί μου, μόνο το δωμάτιό σου σού ζητώ να φτιάχνεις. Άλλωστε, νομίζω πως χρόνο έχεις. Χτες έπαιζες στον υπολογιστή σου μισή ώρα και μετά διάβαζες στον καναπέ ένα περιοδικό για άλλη μία ώρα. Σήμερα το πρωί, πάλι, χτένιζες τα μαλλιά σου ένα τέταρτο στον καθρέφτη. Οι εξετάσεις και τα μαθήματα είναι δικαιολογία.

Εύα: Γιατί, καλέ μαμά; Δεν έχω κι εγώ το δικαίωμα να ξεκουραστώ για λίγο; Όταν έρχομαι στο σπίτι, θέλω να ξεκουραστώ και να χαλαρώσω από τα μαθήματα. Δε θέλω να κάνω δουλειές.

Μητέρα: Μην ξεχνάς, Εύα, ότι το ίδιο θέλω κι εγώ. Έχω κι εγώ πολλές υποχρεώσεις στο γραφείο. Όταν επιστρέφω στο σπίτι, θέλω κι εγώ να ξεκουραστώ. Όταν, όμως, έχω να κάνω και τα καθήκοντα των άλλων, τότε δε μου μένει καθόλου χρόνος.

Εύα: Έχεις δίκιο, μαμά! Αυτό δεν το σκέφτηκα. Από αύριο αναλαμβάνω να καθαρίζω το δωμάτιό μου και να σε βοηθώ στο σπίτι κάθε Σαββατοκύριακο.

Τέσσερις γυναίκες όρθιες πλάθουν τη ζύμη, μία γυναίκα αριστερά παίζει δίαυλο, ρυθμίζοντας τις κινήσεις των γυναικών που ζυμώνουν. (5ος αι. π.Χ.)

ΑΠΟΘΗΚΗ

ο δίσκος
η δισκέτα
τα έπιπλα
το σαλόνι
ο καναπές
το δωμάτιο
το γραφείο
ο καθρέφτης
το περιοδικό

η τάξη
η καθαριότητα
οι εξετάσεις
το διάβασμα
οι υποχρεώσεις
το καθήκον
το παράπονο
η δικαιολογία

το μαγείρεμα
το πλύσιμο
το σιδέρωμα
το σφουγγάρισμα
το σκούπισμα
το ξεσκόνισμα

δουλεύω
μαγειρεύω
στρώνω
διπλώνω
σιδερώνω
σφουγγαρίζω
χτενίζω
πλένω

επιστρέφω
έρχομαι
αναλαμβάνω
ξεκουράζομαι
χαλαρώνω
θυμάμαι
παραπονιέμαι
δικαιολογούμαι

πρόθυμος – πρόθυμη – πρόθυμο
αδιάφορος – αδιάφορη – αδιάφορο
εργατικός – εργατική – εργατικό
τεμπέλης – τεμπέλα – τεμπέλικο
ηλεκτρικός – ηλεκτρική – ηλεκτρικό
ηλεκτρονικός – ηλεκτρονική – ηλεκτρονικό

Α. Απάντησε στις παρακάτω ερωτήσεις.

1. Για ποιο πράγμα συζητούν η Εύα και η μητέρα της;
2. Ποιο είναι το πρόβλημά τους;
3. Νομίζεις ότι η Εύα έχει καλές σχέσεις με τη μητέρα της;
4. Γιατί στο τέλος η Εύα ανέλαβε να βοηθά στο σπίτι κάθε Σαββατοκύριακο;
5. Πρέπει να βοηθά ένα παιδί τους γονείς του στο σπίτι; Γιατί;

Β. Πες στην τάξη:

- Βοηθάς τους γονείς σου στις δουλειές του σπιτιού μετά το σχολείο;
- Τι έκανες το περασμένο Σαββατοκύριακο, για να βοηθήσεις στις δουλειές του σπιτιού;
- Τα καλοκαίρια τι κάνεις κάθε μέρα στο σπίτι;
- Τα Χριστούγεννα τι κάνεις συνήθως, για να βοηθήσεις την οικογένειά σου;

Γ. Πες τι κάνει ο καθένας.

Δ. Να μερικά έπιπλα, πράγματα και ζώα του σπιτιού. Πες τι φροντίδα χρειάζεται το καθένα.

Τα ρήματα

Παρατατικός (παρελθόν μη συνοπτικό)

Ο Παρατατικός περιγράφει μη συνοπτικά μια πράξη που έγινε στο παρελθόν.

Μη συνοπτικό = γινόταν συνέχεια ή πολλές φορές

Πότε; → **Πολλές φορές, συνέχεια**

σήμερα ..... μαγείρευα **(όλη τη μέρα, όλο το πρωί, το απόγευμα)**
χτες, προχτές ..... διάβαζα **(πολλή ώρα, συνέχεια)**
την περασμένη εβδομάδα ..... κατέβαινα **(κάθε μέρα, κάθε πρωί, κάθε μια ώρα)**
τον περασμένο μήνα ..... αγόραζα **(κάθε μέρα, κάθε βράδυ, συνέχεια, συχνά)**
πέρσι, πρόπερσι ..... πήγαινα **(συνέχεια, πολλές φορές, συχνά, συνήθως)**

Παρατατικός

Ενικός Αριθμός		Πληθυντικός Αριθμός	
εγώ	**πήγαιν-α**	εμείς	**πηγαίν-αμε**
εσύ	πήγαιν-**ες**	εσείς	πηγαίν-**ατε**
αυτός	πήγαιν-**ε**	αυτοί	πήγαιν-**αν**

Πρόσεξε τι γίνεται με τον Παρατατικό

τα-ξι-δεύ-ω	→	τα-ξί-δευ-α
α-γο-ρά-ζω	→	α-γό-ρα-ζα
πλη-ρώ-νω	→	πλή-ρω-να
α-νοί-γω	→	**ά**-νοι-γα
νιώ-θω	→	**έ**-νιω-θα
βλέ-πω	→	**έ**-βλε-πα
γρά-φω	→	**έ**-γρα-φα

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

Όλοι χαίρονται, εκτός από μένα

Γιώργο, γεια σου.

Ελπίζω να είσαι καλά και να μην κουράζεσαι πολύ στο σχολείο. Εμείς αποχαιρετάμε το μικρό μας διαμέρισμα σε λίγες μέρες. Μετακομίζουμε στη μονοκατοικία που αγοράσαμε. Έχει πέντε μεγάλες κρεβατοκάμαρες, σαλόνι με τζάκι, τραπεζαρία, τεράστια κουζίνα, δύο τουαλέτες και μεγάλο μπάνιο.

Η μητέρα μου χαίρεται, γιατί το νέο μας σπίτι είναι κοντά στην πλατεία με τα μαγαζιά και έχει πολλά και μεγάλα δωμάτια. Ο πατέρας μου χαίρεται για την αποθήκη και το γκαράζ. Το αυτοκίνητό μας τώρα δε θα καταστρέφεται έξω στο δρόμο. Ο αδερφός μου ονειρεύεται πόσο ωραία θα περνάει στο νέο του μεγάλο δωμάτιο. Ακόμα κι ο παππούς χαίρεται, γιατί στο πίσω μέρος του σπιτιού υπάρχει ένας τεράστιος κήπος με γρασίδι, λουλούδια και δέντρα. Εκεί θα περνάει ευχάριστα τις ώρες του.

Δε λέω, το σπίτι είναι ωραίο, αλλά εγώ δε θέλω να χάσω τους φίλους μου. Πρέπει ν᾽ αλλάξω σχολείο και θα πηγαίνω ό᾽ ένα άλλο, που είναι μόνο δέκα λεπτά με τα πόδια απ᾽ το καινούριο σπίτι. Οι παλιοί μας γείτονες και οι φίλοι θα βρίσκονται χιλιόμετρα μακριά. Είμαι πολύ λυπημένη!

Αν μπορείς, γράψε μου.

Με αγάπη

Αλίκη

ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ

ΠΩΛΕΙΤΑΙ

ΑΠΟΘΗΚΗ

Α. Απάντησε στις παρακάτω ερωτήσεις.

1. Σε τι είδους κατοικία έμενε μέχρι τώρα η οικογένεια της Αλίκης;
2. Πόσα δωμάτια έχει το νέο τους σπίτι;
3. Ποιους άλλους χώρους αναφέρει στο γράμμα της;
4. Για ποιο λόγο χαίρεται ο πατέρας της;
5. Τι λέει η Αλίκη για το νέο της σχολείο;
6. Γιατί δεν χαίρεται με το νέο τους σπίτι;

Β. Να περιγράψεις το σπίτι σου στους συμμαθητές σου. Πες πού είναι, πόσα και ποια δωμάτια έχει.

η μονοκατοικία
το διαμέρισμα
η κρεβατοκάμαρα – το υπνοδωμάτιο
η κουζίνα
η τουαλέτα
το μπάνιο
η τραπεζαρία
το σαλόνι
το καθιστικό
το χολ
ο κήπος
το γρασίδι
τα δέντρα
ο δρόμος
η πλατεία

η είσοδος
η σκάλα
ο διάδρομος
η αποθήκη
η σοφίτα
το γκαράζ
το μπαλκόνι
το τζάκι

Το καφενείο της πλατείας, Γ. Μανουσάκης

δίπλα σε
μπροστά σε/από
πίσω από
απέναντι από
αριστερά
δεξιά

χαίρομαι
λυπούμαι
μετακομίζω
βρίσκομαι
ονειρεύομαι
κουράζομαι

καινούριος – καινούρια – καινούριο
νέος – νέα – νέο
τεράστιος – τεράστια – τεράστιο
άνετος – άνετη – άνετο

Γειτονιές

Αθήνα-Νυκτερινό, Σπύρος Βασιλείου

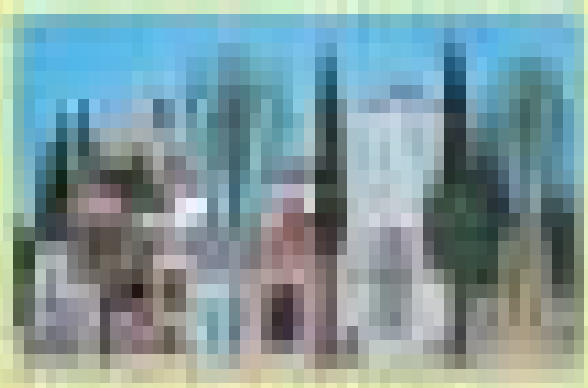

Η Γειτονιά, Ευγένιος Σπαθάρης

Οικισμοί

Σκόπελος

Παραδοσιακός οικισμός στη Μάνη

Παραδοσιακός οικισμός στη Μήλο

Γ. Κοίταξε τα τρία σχεδιαγράμματα και μίλησε με το διπλανό ή τη διπλανή σου, όπως στα παραδείγματα.

- — Ποιο διαμέρισμα έχει δύο κρεβατοκάμαρες;
  — Το πρώτο και το δεύτερο διαμέρισμα.
- — Ποιο διαμέρισμα δεν έχει δεύτερη τουαλέτα;
  — Το πρώτο και το δεύτερο.

1. έχει δύο κρεβατοκάμαρες.
2. δεν έχει δεύτερη τουαλέτα.
3. έχει δύο μπαλκόνια.
4. έχει τραπεζαρία.
5. δεν έχει τρεις κρεβατοκάμαρες.
6. έχει δύο μπάνια.
7. έχει δεύτερη τουαλέτα.
8. δεν έχει σαλόνι.
9. έχει τρία υπνοδωμάτια.

Δ. Με βάση το σχέδιο του σπιτιού μίλησε με το διπλανό ή τη διπλανή σου.

— Πού βρίσκεται η τραπεζαρία;
— Πού είναι το χολ;
— Πού βρίσκεται η αποθήκη;
— Πού βρίσκεται το γραφείο;
— Πού βρίσκεται το μπάνιο;

— Είναι **μετά την/δίπλα στην** κουζίνα.
— Βρίσκεται **πριν από** το σαλόνι.
— Είναι **πίσω από** το γκαράζ.
— Είναι **δίπλα στο** υπνοδωμάτιο.
— Είναι **δίπλα από** το γραφείο.

Ε. Η μητέρα της Αλίκης έκανε στο σαλόνι μερικές αλλαγές. Σύγκρινε πώς ήταν το σαλόνι πριν και πώς είναι τώρα.

Τα ρήματα

Ενεργητική φωνή

	Ενεστώτας	Παρατατικός	Αόριστος
εγώ	βρίσκ-**ω**	έβρισκ-**α**	βρήκ-**α**
εσύ	βρίσκ-**εις**	έβρισκ-**ες**	βρήκ-**ες**
αυτός	βρίσκ-**ει**	έβρισκ-**ε**	βρήκ-**ε**
εμείς	βρίσκ-**ουμε**	βρίσκ-**αμε**	βρήκ-**αμε**
εσείς	βρίσκ-**ετε**	βρίσκ-**ατε**	βρήκ-**ατε**
αυτοί	βρίσκ-**ουν**	έβρισκ-**αν**	βρήκ-**αν**

Μεσοπαθητική φωνή

	Ενεστώτας	Παρατατικός	Αόριστος
εγώ	βρίσκ-**ομαι**	βρισκ-**όμουν**	βρέθ-**ηκα**
εσύ	βρίσκ-**εσαι**	βρισκ-**όσουν**	βρέθ-**ηκες**
αυτός	βρίσκ-**εται**	βρισκ-**όταν**	βρέθ-**ηκε**
εμείς	βρισκ-**όμαστε**	βρισκ-**όμασταν**	βρεθ-**ήκαμε**
εσείς	βρίσκ-**εστε** (βρισκ-**όσαστε**)	βρισκ-**όσασταν**	βρεθ-**ήκατε**
αυτοί	βρίσκ-**ονται**	βρίσκ-**ονταν** (βρισκ-**όντουσαν**)	βρέθ-**ηκαν** (βρεθ-**ήκανε**)

Μάθημα
9

Κάρτα από τη Μαργαρίτα

Η Μαργαρίτα ζωγράφισε μια κάρτα για τα ξαδέρφια της που ζουν στο Λονδίνο.

Αγαπώ πολύ τον κήπο μας. Είναι το πιο ωραίο μέρος του σπιτιού μας. Βρίσκεται στο πίσω μέρος του σπιτιού και είναι μεγάλος και μακρόστενος. Έχει έναν ξύλινο φράχτη γύρω γύρω. Μόλις μπαίνεις στον κήπο, βλέπεις μια πλακόστρωτη αυλή. Εκεί υπάρχουν διάφορες γλάστρες με λουλούδια και κάκτους, που είναι η αδυναμία της μητέρας μου.

Στη μέση του κήπου υπάρχει χαμάκι. Μόλις ήρθαμε, ο πατέρας μου το έκοψε με τη μηχανή. Γύρω από το χαμάκι έχουμε φυτέψει δεκάδες πολύχρωμα λουλούδια, όπως χρυσάνθεμα, χαμομήλια, τουλίπες και μαργαρίτες. Κοντά στο φράχτη βρίσκονται μερικές αναρριχώμενες τριανταφυλλιές. Η μητέρα μου τις κλάδεψε κι εγώ ανέλαβα να τις ποτίζω. Την άνοιξη θα γεμίσουν τον κήπο μας με χρώματα και μυρωδιές.

Στο βάθος του κήπου βρίσκεται μια μικρή λιμνούλα, το σπιτάκι του σκύλου μας, μια μικρή ξύλινη αποθήκη με τα εργαλεία του κήπου και μερικά οπωροφόρα δέντρα: μια μηλιά, μια αχλαδιά και μια κερασιά. Θα ήθελα πολύ να είχαμε και πορτοκαλιές, αλλά, δυστυχώς, ο καιρός στο Εδιμβούργο δεν το επιτρέπει. Στις δύο γωνιές του κήπου υπάρχουν πεύκα κι ένα κυπαρίσσι. Σ' ένα από τα πεύκα ο πατέρας μας κρέμασε μια κούνια.

Το αγαπημένο μου φυτό είναι μια μικρή κληματαριά, η οποία βρίσκεται στην αρχή του κήπου, μόλις βγεις από την κουζίνα. Μου θυμίζει το νησί μας στην Ελλάδα και την όμορφη κληματαριά της γιαγιάς με τα γλυκά σταφύλια.

Α. Απάντησε στις παρακάτω ερωτήσεις.

1. Ποιο μέρος του σπιτιού αρέσει περισσότερο στη Μαργαρίτα;
2. Τι σχήμα και τι μέγεθος έχει ο κήπος τους;
3. Ποια λουλούδια και ποια δέντρα βρίσκονται μέσα στον κήπο;
4. Τι εργασίες έκανε η οικογένεια στον κήπο;
5. Πώς εξηγεί η Μαργαρίτα την προτίμησή της για την κληματαριά;

Β. Μίλησε στην τάξη για το δικό σας κήπο. Χρησιμοποίησε τα παρακάτω ερωτήματα.

1. Σε ποιο μέρος του σπιτιού βρίσκεται;
2. Τι μέγεθος και τι σχήμα έχει;
3. Έχει γρασίδι και πού;
4. Τι δέντρα και τι λουλούδια έχει;
5. Τι άλλο υπάρχει στον κήπο σας; (λιμνούλα, αποθήκη, κούνια)

ΑΠΟΘΗΚΗ

ο κήπος
το παγκάκι
το σιντριβάνι
ο φράχτης

το πλακόστρωτο

η γλάστρα

η αποθήκη
η λιμνούλα
τα εργαλεία του κήπου
η κούνια
το πεύκο
το κυπαρίσσι
το έλατο

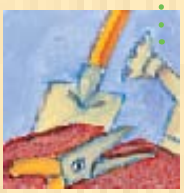

το μήλο
το αχλάδι
το κεράσι
το πορτοκάλι
το σταφύλι

η μηλιά
η αχλαδιά
η κερασιά
η πορτοκαλιά
η κληματαριά

μπροστά
πίσω/στο βάθος
στην άκρη
στη γωνιά

ο σκύλος
το κουνέλι
ο βάτραχος
το χρυσόψαρο

το άρωμα
η γεύση
η σκιά
το φυτό
ο κάκτος
το χρυσάνθεμο
η γαριφαλιά
η τουλίπα
η μαργαρίτα
η τριανταφυλλιά

κλαδεύω
φυτεύω
ποτίζω
κόβω
φροντίζω
περιποιούμαι

τετράγωνος – τετράγωνη – τετράγωνο
μακρόστενος – μακρόστενη – μακρόστενο
ξύλινος – ξύλινη – ξύλινο
πολύχρωμος – πολύχρωμη – πολύχρωμο
αναρριχώμενος – αναρριχώμενη – αναρριχώμενο
δροσερός – δροσερή – δροσερό
γλυκός – γλυκιά – γλυκό

Γ. Μπορείς να αναγνωρίσεις ποια φυτά είναι;

τριαντάφυλλα, τουλίπες, φοίνικες, μαργαρίτες,
παπαρούνες, κυπαρίσσια, κρινάκια, μπουκαμβίλια, χρυσάνθεμα

Σε ποια δέντρα μεγαλώνουν αυτοί οι καρποί;

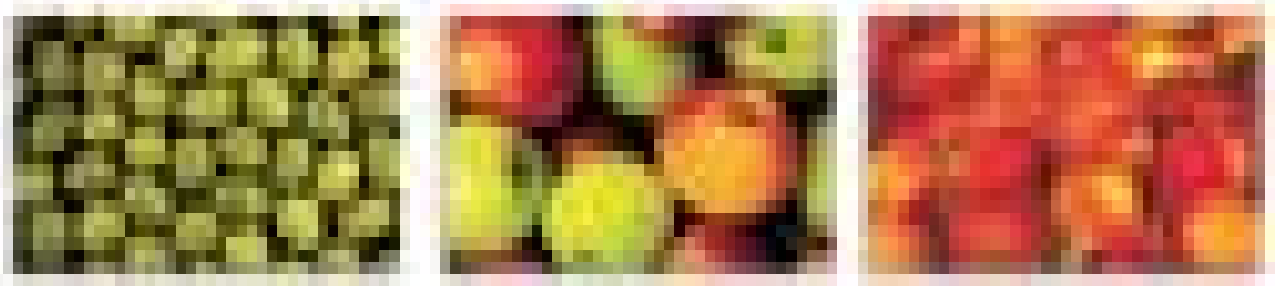

Δ. Κάνε μια περιγραφή των παρακάτω κήπων.

Ε. Αυτά είναι τα κατοικίδια της Μαργαρίτας, του Γιώργου και του Αντώνη. Περίγραψέ τα.

Ουσιαστικά

ο κήπος	η κάρτα
τον κήπο	την κάρτα

οι κήποι	οι κάρτες
τους κήπους	τις κάρτες

Πτώσεις ουσιαστικών

Ονομαστική

ποιος – ποια – ποιο;
ποιοι – ποιες – ποια;

ο άνθρωπ**ος**
οι άνθρωπ**οι**

ο πίνακ**ας**
οι πίνακ**ες**

η θάλασσ**α**
οι θάλασσ**ες**

η είσοδ**ος**
οι είσοδ**οι**

το πρόσωπ**ο**
τα πρόσωπ**α**

το λάθ**ος**
τα λάθ**η**

το μάθημ**α**
τα μαθήματ**α**

Αιτιατική

ποιον – ποια – ποιο;
ποιους – ποιες – ποια;

τον άνθρωπ**ο**
τους ανθρώπ**ους**

τον πίνακ**α**
τους πίνακ**ες**

τη θάλασσ**α**
τις θάλασσ**ες**

την είσοδ**ο**
τις εισόδ**ους**

το πρόσωπ**ο**
τα πρόσωπ**α**

το λάθ**ος**
τα λάθ**η**

το μάθημ**α**
τα μαθήματ**α**

Μόλις σχολάσω...

— Πάλι άκεφος και κουρασμένος μου φαίνεσαι, Γιώργο. Δεν είσαι καλά;

— Μια χαρά είμαι, κ. Δήμου. Απλώς έχω πολύ διάβασμα τώρα τελευταία και κοιμάμαι αργά. Μου λείπει η ξεκούραση και ο ύπνος.

— Γιατί δεν αλλάζεις λίγο το πρόγραμμά σου, ώστε να μη χρειάζεται να ξενυχτάς;

— Μπα! Αδύνατον. Έχω καθημερινά πολλά και σημαντικά πράγματα να κάνω.

— Για να δούμε. Μπορείς να μου περιγράψεις μια συνηθισμένη σου μέρα;

— Τις καθημερινές ξυπνάω γύρω στις έξι. Μέχρι τις εφτάμιση πλένομαι, ντύνομαι και τρώω το πρωινό μου. Μόλις τελειώσω, πλένω τα φλιτζάνια και στρώνω το κρεβάτι μου και της αδερφής μου. Αφού ετοιμαστώ, παίρνω το λεωφορείο και πάω σχολείο.Τα μαθήματα αρχίζουν στις εννέα και τελειώνουν στις τρεις και τέταρτο. Στις δώδεκα κάνουμε μιάμιση ώρα διάλειμμα για φαγητό. Πηγαίνω με τους φίλους μου στην τραπεζαρία του σχολείου και τρώμε το μεσημεριανό μας. Μόλις σχολάσω, γυρίζω σπίτι, βγάζω τη στολή μου, βάζω την αθλητική μου φόρμα και περπατώ μέχρι την πισίνα, που είναι περίπου δεκαπέντε λεπτά με τα πόδια. Κάνω κολύμπι για μισή ώρα. Όταν τελειώσω, περνώ συνήθως από το σπίτι του φίλου μου του Αντώνη και παίζουμε για λίγο στον υπολογιστή, ακούμε μουσική ή βλέπουμε κανένα πρόγραμμα στην τηλεόραση, συνήθως τηλεπαιχνίδια, κινούμενα σχέδια ή ξένες σειρές. Γυρίζω στο σπίτι λίγο πριν από τις έξι. Πάω στο δωμάτιό μου και αρχίζω να διαβάζω τα μαθήματα του σχολείου μου. Στις επτά οι γονείς μου είναι στο σπίτι και σταματώ τη μελέτη, γιατί ετοιμαζόμαστε για το δείπνο. Πάντα βοηθώ λίγο στο στρώσιμο του τραπεζιού ή στο πλύσιμο των πιάτων. Κατά τις εννέα ανεβαίνω στο δωμάτιό μου και συνεχίζω το διάβασμα μέχρι τις δέκα. Μετά ανοίγω τον υπολογιστή, διαβάζω τα μηνύματα που έχω από τους φίλους μου στο εξωτερικό και τους απαντώ. Κατά τις έντεκα κλείνω τον υπολογιστή, μπαίνω στο μπάνιο, πλένω τα δόντια μου και κάνω ντουζ. Μετά βάζω τις

πιτζάμες μου και ξαπλώνω. Δεν μπορώ να κοιμηθώ, αν δεν διαβάσω κάτι εξωσχολικό για λίγη ώρα. Στο μεταξύ όμως η ώρα έχει πάει δώδεκα.

— Κατάλαβα! Σκέφτηκα όμως κάτι, Γιώργο. Γιατί δεν αποφασίζεις να ανοίγεις την αλληλογραφία σου μόνο κάθε Σαββατοκύριακο, που δεν έχεις σχολείο την άλλη μέρα;

— Νομίζω πως αυτό είναι μια καλή λύση, κυρία Δήμου.

ΑΠΟΘΗΚΗ

το διάβασμα, η μελέτη
η ξεκούραση
ο ύπνος
ο υπολογιστής
το μήνυμα

η αλληλογραφία

το εξωτερικό

η πισίνα
το ντουζ

οι πιτζάμες
η στολή
η αθλητική φόρμα

το τηλεπαιχνίδι
η ξένη σειρά
τα κινούμενα σχέδια

ξυπνώ(-άω)
πλένομαι
ντύνομαι
τρώω
ετοιμάζομαι

πηγαίνω
ξενυχτώ(-άω)
κοιμάμαι
κολυμπώ(-άω)
βλέπω

εξωσχολικός – εξωσχολική – εξωσχολικό

άκεφος – άκεφη – άκεφο
κουρασμένος – κουρασμένη – κουρασμένο
σημαντικός – σημαντική – σημαντικό
συνηθισμένος – συνηθισμένη – συνηθισμένο

Α. Απάντησε στις παρακάτω ερωτήσεις.

1. Τι πρόβλημα έχει ο Γιώργος;
2. Τι του ζήτησε η καθηγήτριά του και γιατί;
3. Γιατί πάει τόσο αργά για ύπνο;
4. Τι λύση σκέφτηκε η κυρία Δήμου;

Β. Πρόσεξε πώς μιλάμε για την καθημερινή μας ρουτίνα.

Συνήθως	ξυπνάω	κατά τις ____ .
	σηκώνομαι	γύρω στις ____ .
	παίρνω πρωινό	μέχρι τις ____ .
	φεύγω για το σχολείο	στις ____ .
	πηγαίνω για κολύμπι	μετά τις ____ .
	βλέπω τηλεόραση	από τις ____ ως τις ____ .
	τρώω μεσημεριανό/βραδινό	νωρίς.
	κοιμάμαι	αργά.
Πότε-πότε	πηγαίνω με τα πόδια	πηγαίνω με το αυτοκίνητο
	πίνω τσάι	πίνω καφέ
Μερικές φορές	κοιμάμαι νωρίς	αργά
	διαβάζω μια ώρα	δυο ώρες
	ακούω μουσική	βλέπω τηλεόραση

εργάζομαι-δουλεύω	➠	από τις _____ ως τις _____ .
κοιμάμαι	➠	από τις _____ ως τις _____ .
τρώω	➠	από τη _____ ως τη _____ .
παίζω	➠	από τις _____ ως τις _____ .
πάω για κολύμπι	➠	από τις _____ ως τις _____ .
κάνω γυμναστική	➠	από τις _____ ως τις _____ .

Γ. Να περιγράψεις πώς περνάς μια μέρα από τη ζωή σου, χρησιμοποιώντας τους πιο πάνω τρόπους.

Συνήθως σηκώνομαι στις...

Δ. Να μερικές φωτογραφίες από την καθημερινή ζωή της κ. Δήμου. Να περιγράψεις τι κάνει και πότε.

Ε. Να ένα σχέδιο και του σπιτιού της κ. Δήμου. Περίγραψέ το στην τάξη.

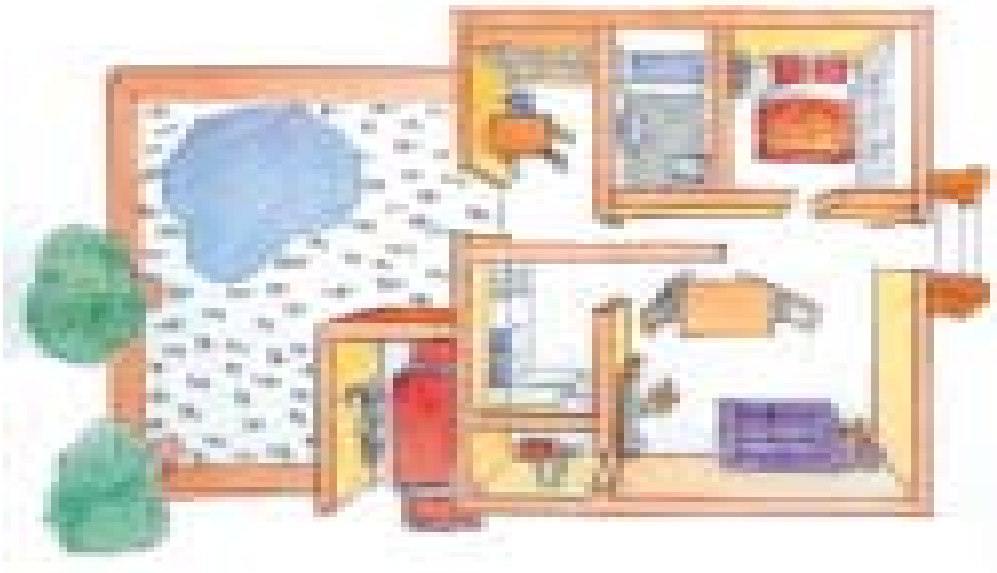

Οι σύνδεσμοι

Συμπλεκτικοί:	και (κι), ούτε-ούτε, μήτε-μήτε
Διαχωριστικοί:	ή, είτε-είτε
Αντιθετικοί:	αλλά, όμως, παρά
Επεξηγηματικός:	δηλαδή
Χρονικοί:	όταν, καθώς, πριν, μόλις, αφού
Αιτιολογικοί:	γιατί, επειδή, αφού, διότι

ΣΤ.
Διάβασε την ιστορία αλλάζοντας κάθε φορά το ρήμα στον αόριστο.

Το πρωί ξυπνώ στις 7.30. Ντύνομαι, πλένομαι **και** παίρνω το πρωινό μου. Κατόπιν, ετοιμάζω το κολατσιό μου και της αδερφής μου, **επειδή** αυτή είναι μικρή. Μετά παίρνουμε τα βιβλία μας και μπαίνουμε στο αυτοκίνητο. Μας πηγαίνει η μαμά με το αυτοκίνητο, **διότι** το σχολείο μας είναι μακριά. Τα μαθήματα τελειώνουν στις 3.20. **Μόλις** γυρίσω σπίτι, βγάζω τη στολή μου και κάθομαι λίγο να ξεκουραστώ, **δηλαδή** παρακολουθώ τηλεόραση **ή** ασχολούμαι με τη συλλογή μου. Ύστερα κάθομαι να μελετήσω τα μαθήματά μου. **Αφού** τελειώσω, ανοίγω τον υπολογιστή και παίζω ηλεκτρονικά παιχνίδια. Θέλω να βγαίνω έξω με τους φίλους μου, **αλλά** οι γονείς μου δε με αφήνουν.

Θα γιορτάσουν ελληνικά

Η μητέρα του Αντώνη μαγειρεύει πολύ ωραία. Η οικογένεια τρώει πάντα με πολλή όρεξη τα νόστιμα φαγητά της. Σήμερα, όμως, η μαμά δε θα μαγειρέψει. Θα φάνε έξω. Θα γιορτάσουν την επιτυχία του Αντώνη στις εξετάσεις του αγγλικού του σχολείου. Ο μπαμπάς το πρωί υποσχέθηκε ότι το βράδυ θα γιορτάσουν ελληνικά.

Υπάλληλος: Ταβέρνα «Ο καλοφαγάς», παρακαλώ.
κ. Λογοθέτης: Καλησπέρα σας. Θα ήθελα ένα τραπέζι για τέσσερα άτομα απόψε στις 8.00.
Υπάλληλος: Για τέσσερα άτομα θα έχω ελεύθερο τραπέζι μετά τις 8.30.
κ. Λογοθέτης: Εντάξει. Θα είμαστε εκεί στις 8.45.
Υπάλληλος: Τι όνομα, παρακαλώ;
κ. Λογοθέτης: Λογοθέτης.
Υπάλληλος: Ευχαριστώ.

Στις 8.45 η οικογένεια Λογοθέτη βρίσκεται στην ταβέρνα. Η αίθουσα είναι γεμάτη κόσμο. Από κάπου ακούγεται μια όμορφη μελωδία.

«Το μικρό κουρέλι
που στα μαλλιά της
φόραγ' η Νεφέλη,
να ξεχωρίζει απ' όλους
μες στ' αμπέλι,
της το κλέψανε...»

Η Καίτη αναγνώρισε την τραγουδίστρια. «Μου αρέσει η Χάρις Αλεξίου», λέει στον μπαμπά της. «Θα μου πάρεις το τελευταίο της CD;». Στο μεταξύ, ένα γκαρσόνι τρέχει να τους υποδεχτεί.

Σερβιτόρος: Παρακαλώ;
κ. Λογοθέτης: Έχουμε κάνει κράτηση στο όνομα Λογοθέτης.
Σερβιτόρος: Περάστε στο βάθος αριστερά, παρακαλώ.

Σε λίγα λεπτά όλοι διαβάζουν τον κατάλογο με προσοχή, εκτός από τον Αντώνη. Αυτό το παιδί τα τρώει όλα. Δεν έχει προτίμηση.

Σερβιτόρα: Είσαστε έτοιμοι να παραγγείλετε;
κ. Λογοθέτης: Ναι. Από τα ορεκτικά θα μας φέρετε τζατζίκι, ταραμοσαλάτα, κολοκυθάκια τηγανητά, τυροπιτάκια, λουκάνικο χωριάτικο, ραπανάκια και ελιές.
Μητέρα: Και μια μερίδα πιπεριές τηγανητές, παρακαλώ.
Σερβιτόρα: Για κύριο πιάτο;
κ. Λογοθέτης: Μία μερίδα μουσακά, μία μπριζόλα μοσχαρίσια με πατάτες τηγανητές, ένα μπιφτέκι με πατάτες πουρέ, ένα σουβλάκι χοιρινό, μία μερίδα μαρίδες και μία χωριάτικη σαλάτα.
Μητέρα: Εγώ θα προτιμούσα χόρτα βραστά.
κ. Λογοθέτης: Ας πάρουμε, λοιπόν, και μία μερίδα χόρτα.
Σερβιτόρα: Τι θα πιείτε;
κ. Λογοθέτης: Δύο πορτοκαλάδες, μία κόκα κόλα κι ένα μπουκάλι ρετσίνα.

Α. Απάντησε στις παρακάτω ερωτήσεις.

1. Πού θα φάει σήμερα το βράδυ η οικογένεια του Αντώνη και γιατί;
2. Τι ζήτησε ο πατέρας, όταν τηλεφώνησε;
3. Τι του απάντησε ο υπάλληλος της ταβέρνας;
4. Τι παρήγγειλαν για ορεκτικό και τι για κύριο πιάτο;
5. Τι ποτά παρήγγειλαν;

Β. Μίλησε στην τάξη για την τελευταία φορά που βγήκατε έξω για φαγητό. Χρησιμοποίησε τα ερωτήματα:

- Πότε πήγες έξω για φαγητό και με ποιους;
- Πού πήγατε και πώς ήταν ο χώρος εκεί;
- Τι φάγατε και τι ήπιατε;
- Πώς ήταν η εξυπηρέτηση και το φαγητό;

ΑΠΟΘΗΚΗ

η ταβέρνα
η αίθουσα
ο σερβιτόρος / το γκαρσόνι
η σερβιτόρα
ο κατάλογος / το μενού
η παραγγελία
ο λογαριασμός

το ορεκτικό

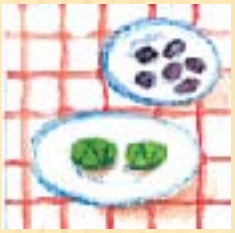

το χωριάτικο λουκάνικο
η χωριάτικη σαλάτα

το αναψυκτικό

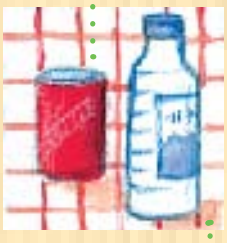

το κρασί
η μπίρα
το εμφιαλωμένο νερό
ένα μπουκάλι ρετσίνα

το κύριο πιάτο

η μοσχαρίσια μπριζόλα
το χοιρινό σουβλάκι
η μαρίδα
το μπιφτέκι
ο πουρές

η μερίδα
το επιδόρπιο

η πιστωτική κάρτα
τα μετρητά
η επιταγή
τα ρέστα
το φιλοδώρημα

γιορτάζω
προτιμώ
παραγγέλνω

πίνω
τρώω
κάνω κράτηση

ΑΠΟΘΗΚΗ λέξεων και φράσεων

Γ. Κάνε μια παραγγελία για ένα γεύμα με τρία πιάτα (ορεκτικό, κυρίως πιάτο και επιδόρπιο) από τον παρακάτω κατάλογο ενός εστιατορίου στην Αθήνα.

Τι θα πάρετε, παρακαλώ;

Για ορεκτικό θα πάρω...

Για κύριο πιάτο θα πάρω...

Για επιδόρπιο θα ήθελα...

Ορεκτικά
Τζατζίκι 3.00
Ταραμοσαλάτα 2.50
Μελιτζανοσαλάτα 3.20
Σπανακοπιτάκια 2.80
Τυροπιτάκια 2.80
Πιπεριές τηγανητές 3.00
Κολοκυθάκια τηγανητά 2.90
Λουκάνικο χωριάτικο 3.50

Σαλάτες
Ραδίκια 5.00
Χόρτα 3.00
Χωριάτικη 3.00
Ραπανάκια 1.50

Μαγειρευτά
Μοσχάρι με πατάτες 7.00
Αρνάκι κοκκινιστό 7.00
Λαγός στιφάδο 7.50
Μουσακάς 5.80
Παστίτσιο 5.00
Γεμιστά 4.50
Γιουβέτσι 7.00

Της ώρας
Μπριζόλα μοσχαρίσια 7.00
Σουβλάκι χοιρινό 6.00
Μπιφτέκι 5.80
Παϊδάκια (το κιλό) 25.00
Μαρίδες 4.10
Μπαρμπούνι (το κιλό) 30.00
Λυθρίνια (το κιλό) 40.00

Λαδερά
Φασολάκια 3.00
Αρακάς 3.00
Μπάμιες 3.00
Μελιτζάνες ιμάμ 3.00
Αγκινάρες αβγολέμονο 4.00
Φασόλια γίγαντες 3.00
Λαχανοντολμάδες 5.00
Σπανακόρυζο 3.00

Ποτά
Κρασί ρετσίνα (το κιλό) 5.00
Μπίρα (μπουκάλι) 3.50

Γλυκά - καφέδες
Γλυκά ταψιού 3.00
Κρέμα καραμελέ 3.00
Πάστες 3.50
Παγωτά 3.50
Ελληνικός καφές 2.50

Δ. Αυτό είναι ένα συνηθισμένο μενού μιας αρχαίας ελληνικής οικογένειας. Διάβασέ το και απάντησε στις ερωτήσεις.

Γυναίκα
που αλέθει σιτάρι
(5ος αι. π.Χ.)

Γυναίκα
μπροστά στο φούρνο
(5ος αι. π.Χ.)

ΜΕΝΟΥ ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΠΡΩΙΝΟ: μέλι, αμύγδαλα, μαύρο ψωμί, ελιές, ξηροί καρποί.
ΜΕΣΗΜΕΡΙΑΝΟ: ψάρι, χόρτα βραστά, κουκιά, κρασί, μαύρο ψωμί.
ΒΡΑΔΙΝΟ: κυνήγι, φρούτα, κρασί.

- Συζήτησε με το διπλανό ή τη διπλανή σου σε τι διαφέρει το παραπάνω μενού από το δικό σας καθημερινό διαιτολόγιο.
- Έχεις δοκιμάσει την ελληνική κουζίνα; Ποια είναι η γνώμη σου;
- Από τη διεθνή κουζίνα ποια προτιμάς;
- Μίλησε για την κουζίνα της χώρας ή της περιοχής σου.

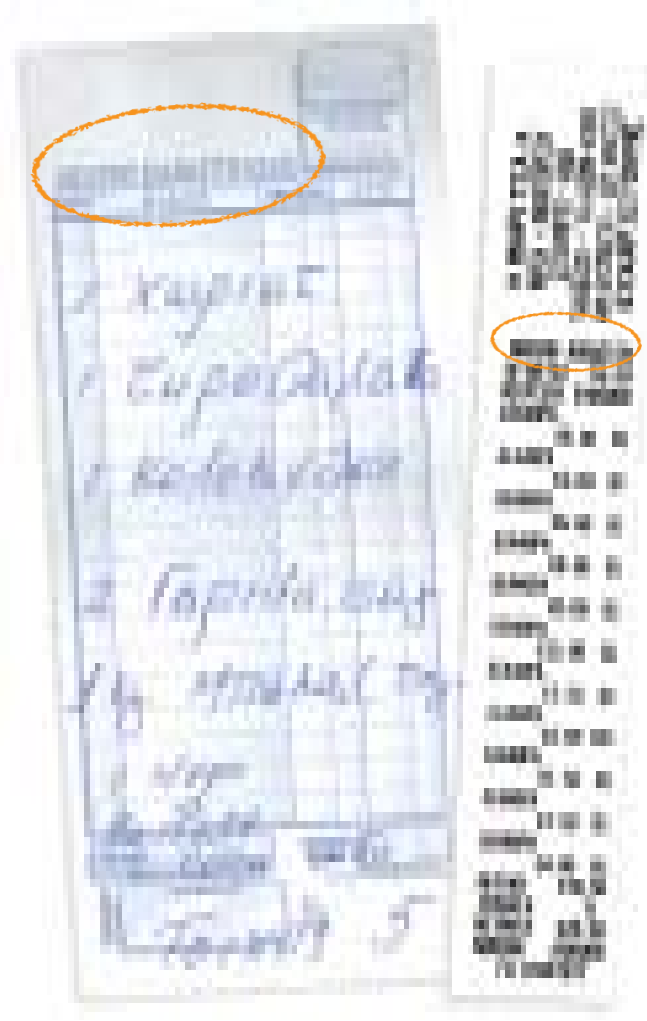

Ε. Διάλεξε ποιες από τις παρακάτω σπεσιαλιτέ προτιμάς περισσότερο.

μύδια με πιλάφι

μπακαλιάρος | ψαρόσουπα

αστακός

ξιφίας σουβλάκι | γαλέος σκορδαλιά

χταπόδι με κοφτό μακαρονάκι

κοκορέτσι | στιφάδο

μελιτζάνες παπουτσάκια

φρικασέ | γιουβαρλάκια

Προτιμώ... Μου αρέσει/αρέσουν...

— Προτιμάς την ψαρόσουπα ή τα γιουβαρλάκια;
— Προτιμώ τα γιουβαρλάκια.

— Σου αρέσει πιο πολύ ο ξιφίας σουβλάκι ή ο μπακαλιάρος;
— Πιο πολύ μου αρέσει ο μπακαλιάρος.

Τα ρήματα

Ένας άλλος χρόνος που έχουν τα ρήματα είναι ο Μέλλοντας.
Ο Μέλλοντας μιλά για το μέλλον με δύο τρόπους:

Μέλλοντας συνοπτικός

Πότε;	Μια φορά

σε λίγο, αργότερα	θα δουλέψω, θα δροσιστώ
αύριο, μεθαύριο, την επόμενη μέρα	θα χαρίσω, θα ντυθώ
την άλλη/την επόμενη εβδομάδα	θα ταξιδέψω, θα στριμωχτώ
τον άλλο/τον επόμενο μήνα, χρόνο	θα μείνω, θα ονειρευτώ
σε λίγες/σε μερικές μέρες, βδομάδες	θα αγοράσω, θα γραφτώ

Μέλλοντας μη συνοπτικός

Πότε;	Πολλές φορές, συνέχεια

όλο το χρόνο, κάθε χρόνο	θα δουλεύω, θα δροσίζομαι
όλο το πρωί, κάθε πρωί	θα χαρίζω, θα ντύνομαι
όλη μέρα, κάθε μέρα	θα ταξιδεύω, θα στριμώχνομαι
όλη την ώρα	θα μένω, θα ονειρεύομαι
όλη την εβδομάδα, κάθε βδομάδα	θα αγοράζω, θα γράφομαι

Πρόσεξε πώς σχηματίζεται ο συνοπτικός μέλλοντας στα ρήματα:

βλέπω	→	είδα	→	θα δω	τρώω	→	έφαγα	→	θα φάω
κάνω	→	έκανα	→	θα κάνω	φεύγω	→	έφυγα	→	θα φύγω
παίρνω	→	πήρα	→	θα πάρω	λέω	→	είπα	→	θα πω
βρίσκω	→	βρήκα	→	θα βρω	πίνω	→	ήπια	→	θα πιω
έρχομαι	→	ήρθα	→	θα έρθω	πηγαίνω	→	πήγα	→	θα πάω

Πρόσεξε τη διαφορά στους δύο μέλλοντες.

θα **φτιάξω** γλυκό.	θα **φτιάχνω** γλυκό.

Πρόσεξε και τα ρήματα **πίνω** και **τρώ(γ)ω.**

	Ενεστώτας	Αόριστος	Συνοπτικός Μέλλοντας	Μη συνοπτικός Μέλλοντας
εγώ	πίνω	ήπια	θα πιω	θα πίνω
εσύ	πίνεις	ήπιες	θα πιεις	θα πίνεις
αυτός	πίνει	ήπιε	θα πιει	θα πίνει
εμείς	πίνουμε	ήπιαμε	θα πιούμε	θα πίνουμε
εσείς	πίνετε	ήπιατε	θα πιείτε	θα πίνετε
αυτοί	πίνουν(ε)	ήπιαν	θα πιουν	θα πίνουν

	Ενεστώτας	Αόριστος	Συνοπτικός Μέλλοντας	Μη συνοπτικός Μέλλοντας
εγώ	τρώ(γ)ω	έφαγα	θα φάω	θα τρώ(γ)ω
εσύ	τρως	έφαγες	θα φας	θα τρως
αυτός	τρώει	έφαγε	θα φάει	θα τρώει
εμείς	τρώμε	φάγαμε	θα φάμε	θα τρώμε
εσείς	τρώτε	φάγατε	θα φάτε	θα τρώτε
αυτοί	τρώνε	έφαγαν	θα φάνε	θα τρώνε

Μάθημα
12

Θέλω να σου ζητήσω μια χάρη

Λονδίνο, 25 Νοεμβρίου 2002

Αγαπημένη μου φίλη Αλίκη,

Σε χαιρετώ από το βροχερό Λονδίνο. Είμαστε όλοι καλά. Ελπίζω να είστε κι εσείς καλά.

Αλίκη, θέλω να σου ζητήσω μια χάρη. Χρειάζομαι μερικές πληροφορίες σχετικά με τη διατροφή και τα γεύματα των Ελλήνων. Γράψε μου τι τρώτε στο σπίτι σου για πρωινό, μεσημεριανό και βραδινό. Πες μου πού πηγαίνετε, όταν βγαίνετε έξω για φαγητό, και τι τρώτε συνήθως. Α! και το πιο σημαντικό! Ζήτησε από τη μητέρα σου να σου δώσει τη συνταγή μιας παραδοσιακής ελληνικής σπεσιαλιτέ.

Μη φοβάσαι, δε σκέφτομαι να παρατήσω το σχολείο και να γίνω μάγειρας!

Κάνουμε μια εργασία στο σχολείο και χρειάζομαι αυτές τις πληροφορίες για την έκθεση που θα παρουσιάσουμε.

Σ' ευχαριστώ πολύ για τη βοήθειά σου.

Γιώργος

Σε λίγες μέρες ο Γιώργος πήρε ένα γράμμα με την απάντηση της Αλίκης.

Αθήνα, 10 Δεκεμβρίου 2002

Γιώργο,

Γεια χαρά από την ηλιόλουστη Αθήνα. Είμαστε όλοι καλά. Να η απάντηση σε όσα με ρώτησες:

Για πρόγευμα πίνουμε ροφήματα όπως χάλα, κακάο, ελληνικό καφέ σκέτο ή μέτριο ή γλυκό, νες καφέ, καθώς και χυμούς φρούτων. Τρώμε φρυγανιές, ψωμί σκέτο ή με βούτυρο, μαρμελάδα, μέλι, τυρί, βραστό αβγό, δημητριακά. Για κολατσιό, κατά τις δέκα, συνηθίζουμε να τρώμε τυρόπιτα ή σπανακόπιτα ή κρεατόπιτα ή μπουγάτσα, αλλά και τοστ ή σάντουιτς με τυρί, ζαμπόν, αγγούρι και ντομάτα.

Τα πιο συνηθισμένα ελληνικά φαγητά είναι: ο μουσακάς, τα γεμιστά, η φασολάδα, το γιουβέτσι, το μπριάμ, οι μπάμιες, τα παπουτσάκια, τα ψάρια. Οι πιο συνηθισμένες σαλάτες είναι η χωριάτικη, τα βρασμένα χόρτα και το μαρούλι. Τα ορεκτικά που μας αρέσουν περισσότερο είναι το τζατζίκι, η ταραμοσαλάτα, η μελιτζανοσαλάτα και τα τηγανητά λαχανικά. Πολύ συχνά συνοδεύουμε τα γεύματά μας με κρασί (ροτσίνα, κόκκινο, λευκό) ή ούζο.

Θα σου στείλω σε λίγες μέρες και μια συνταγή για φασολάδα.

Θα τα ξαναπούμε σύντομα.

Με αγάπη

Αλίκη

ΑΠΟΘΗΚΗ

Α. Απάντησε στις παρακάτω ερωτήσεις.

1. Ποιες διαφορές υπάρχουν ανάμεσα στο πρωινό που τρώνε οι Έλληνες και οι Άγγλοι;

2. Τι τρως εσύ για μεσημεριανό τις καθημερινές και τι το Σαββατοκύριακο;

3. Ποιο φαγητό δε σου αρέσει;

4. Ποιος μαγειρεύει στο σπίτι σας; Εσύ βοηθάς καθόλου;

τα γεύματα της ημέρας
το πρωινό – το κολατσιό
το μεσημεριανό
το βραδινό – το δείπνο

οι πρωτεΐνες
τα λίπη
οι βιταμίνες
ο μάγειρας, ο σεφ
η συνταγή, η σπεσιαλιτέ
τα παραδοσιακά φαγητά
η πληροφορία
το σημείωμα
η έκθεση

το ψωμί
η φρυγανιά
το τοστ
το σάντουιτς
η τυρόπιτα
η σπανακόπιτα

Παραδοσιακή φορεσιά της Σκύρου

η τροφή – οι τροφές
τα τρόφιμα
η διατροφή, η δίαιτα

τα δημητριακά
τα φρούτα
τα λαχανικά
τα όσπρια
τα ψάρια

τα κρέατα
τα πουλερικά
τα γαλακτοκομικά
τα αλλαντικά

το ποτό
το ρόφημα
το τσάι
ο χυμός
το αναψυκτικό
η ρετσίνα
η μπίρα
το ούζο

παραδοσιακός – παραδοσιακή – παραδοσιακό
βροχερός – βροχερή – βροχερό
ηλιόλουστος – ηλιόλουστη – ηλιόλουστο

Β. Διάβασε τους διαλόγους και απάντησε στις ερωτήσεις που ακολουθούν.

Στην καφετέρια, ώρα 11.30 π.μ.

Σερβιτόρος: Παρακαλώ, τι θα πάρετε;
Πελάτης Α: Ένα γλυκύ βραστό και μία τυρόπιτα.
Πελάτης Β: Ένα φραπέ κι ένα τοστ με τυρί και ζαμπόν.
Πελάτης Γ: Έχετε παγωτά;
Σερβιτόρος: Φράουλα, σοκολάτα, πορτοκάλι.
Πελάτης Γ: Σοκολάτα και φράουλα, παρακαλώ. Περισσότερη σοκολάτα και λιγότερη φράουλα. Α, κι ένα μπουκάλι εμφιαλωμένο νερό. Το νερό να μην είναι παγωμένο και το παγωτό σε μπολ, όχι σε χωνάκι. Όταν γυρίσετε, ανοίξτε σας παρακαλώ εκείνο το παράθυρο, γιατί κάνει ζέστη.
Σερβιτόρος: Μάλιστα.

1. Ποιος πελάτης είναι δύσκολος και γιατί;
2. Ποια παραγγελία περιλαμβάνει παραδοσιακό ελληνικό ρόφημα και παραδοσιακό κολατσιό;

Στην καντίνα του σχολείου

Μαθητής Α: Ένα πακέτο πατατάκια και μία κόκα κόλα.
Μαθητής Β: Ένα σάντουιτς με τυρί και σαλάμι. Να μου το ψήσετε, σας παρακαλώ, και να μου το τυλίξετε, γιατί δε θα το φάω αμέσως. Δώστε μου και μία σοκολάτα.
Μαθητής Γ: Μία μπανάνα κι ένα σάντουιτς με μαύρο ψωμί, τυρί και ντομάτα, παρακαλώ.

1. Ποιος μαθητής νομίζεις ότι κάνει πιο σωστή διατροφή και γιατί;
2. Τι θα μπορούσαν να πάρουν οι μαθητές Α και Β, για να έχουν πιο σωστή διατροφή;

Γ. Διάβασε το άρθρο και απάντησε στις ερωτήσεις.

Οι Έλληνες προτιμούν να μαγειρεύουν

Όποιος δεν αγαπά τη μαγειρική, δεν αγαπά τη ζωή

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΜΕΓΑΛΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΣΤΗ ΒΡΕΤΑΝΙΑ: ΜΕΓΑΛΗ ΑΥΞΗΣΗ ΣΤΗΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ ΕΤΟΙΜΩΝ ΦΑΓΗΤΩΝ

Σε διάστημα τεσσάρων ετών η όρεξη των Βρετανών για έτοιμα φαγητά έχει αυξηθεί κατά 44%! Πρόσφατη έρευνα αποκάλυψε ότι οι Βρετανοί ξοδεύουν 1.9 δισεκατομμύρια λίρες για την αγορά έτοιμων φαγητών, ενώ οι Γάλλοι και οι Γερμανοί ξοδεύουν μόνο τα μισά. Οι Ιταλοί δεν τα πάνε κι άσχημα με τη μαγειρική, αφού ξοδεύουν για έτοιμα γεύματα μόνο το ένα τέταρτο από αυτά. Αυτοί όμως που πάνε καλύτερα στο θέμα των σπιτικών φαγητών είναι οι Ισπανοί και οι Έλληνες, που ξοδεύουν οι μεν πρώτοι το ένα έκτο, ενώ οι δεύτεροι μόνο ένα όγδοο από όσα ξοδεύουν οι Βρετανοί.

Οι Έλληνες, λοιπόν, κατέχουν το πρωτείο σχετικά με την υγιεινή διατροφή και τις ώρες που περνούν στην κουζίνα, προκειμένου να ετοιμάσουν οι ίδιοι το φαγητό τους. Είναι γνωστό ότι τα έτοιμα φαγητά κρύβουν υψηλά ποσοστά ζάχαρης και λίπους, ώστε να γίνονται νόστιμα στο στόμα του καταναλωτή.

Εφημερίδα «The Times», 21/2/03

1. Σε ποιες χώρες έγινε η έρευνα;

2. Ποιοι είναι οι περισσότερο τεμπέληδες στην κουζίνα και ποιοι είναι οι πιο εργατικοί;

3. Τι νομίζεις ότι σημαίνει η φράση «Όποιος δεν αγαπά τη μαγειρική, δεν αγαπά τη ζωή»;

4. Γιατί τα σπιτικά φαγητά συνδέονται στο άρθρο με την υγιεινή διατροφή;

Τα ρήματα

Υποτακτική

να/ας (μην)	+	ρήμα

Η υποτακτική εκφράζει:

επιθυμία	Θέλω να πάρω άδεια.
ευχή	Να/Ας (μην) της χαρίσει ρολόι.
παράκληση	(Μπορώ) να δω το Νίκο;
προσταγή	Να διαβάζεις λίγο πιο δυνατά.

Συνοπτική Υποτακτική

Πότε; **Μια φορά**

του χρόνου	να φάω, να πιω, να βγω, να δω, να πω
αύριο, μεθαύριο, την επόμενη μέρα	να παίξω, να κοιτάξω
την άλλη/την επόμενη εβδομάδα	να γράψω, να δουλέψω
τον άλλο/τον επόμενο μήνα, χρόνο	να πάω, να πάρω
σε λίγες/σε μερικές μέρες, βδομάδες	να μείνω
σε λίγο, αργότερα	να αγοράσω, να ακούσω, να δώσω

Μη Συνοπτική Υποτακτική

Πότε; **Πολλές φορές, συνέχεια**

όλο το χρόνο, κάθε χρόνο	να αγοράζω, να ακούω, να δίνω
όλο το πρωί, κάθε πρωί	να παίζω, να κοιτάζω
όλη μέρα, κάθε μέρα	να γράφω, να δουλεύω
όλη την ώρα	να πηγαίνω, να παίρνω
όλη την εβδομάδα, κάθε βδομάδα	να μένω
συχνά, τακτικά	να τρώω, να πίνω, να βγαίνω, να λέω

Συνοπτική Υποτακτική		Μη Συνοπτική Υποτακτική	
να	αγορά**σ-ω**	να	αγοράζ-**ω**
	αγορά**σ-εις**		αγοράζ-**εις**
	αγορά**σ-ει**		αγοράζ-**ει**
	αγορά**σ-ουμε**		αγοράζ-**ουμε**
	αγορά**σ-ετε**		αγοράζ-**ετε**
	αγορά**σ-ουν**		αγοράζ-**ουν**

Πρόσεξε

Το ρήμα **κάνω** έχει μόνο έναν τύπο υποτακτικής:

Θέλω **να κάνω** μπάνιο αργότερα.
Πρέπει **να κάνω** γυμναστική κάθε μέρα.

Μερικά ρήματα ή φράσεις πηγαίνουν υποχρεωτικά με τον ένα ή τον άλλο τύπο:

Συνοπτική Υποτακτική

κοντεύω να φάω
βιάζομαι να φάω
λίγο έλειψε να φάω
πάω να φάω
είναι ώρα να φάω
αργώ να φάω
ανυπομονώ να φάω
ετοιμάζομαι να φάω

Μη Συνοπτική Υποτακτική

μου αρέσει να τρώω
χαίρομαι να τρώω
ευχαριστιέμαι να τρώω
με εκνευρίζει να τρώω
κουράζομαι να τρώω
ξέρω να τρώω
αρχίζω να τρώω
σταματώ να τρώω
ξεκινώ να τρώω
συνηθίζω να τρώω
συνεχίζω να τρώω
μαθαίνω να τρώω

Μάθημα
13

Η συνταγή της γιαγιάς

Μετά από λίγες μέρες ο Γιώργος έλαβε το δεύτερο γράμμα της Αλίκης.

Γιώργο, γεια σου.
Να η συνταγή της γιαγιάς. Είναι μια συνταγή παραδοσιακής φασολάδας. Είναι σπουδαία, γιατί της χάρισε ένα χρυσό βραβείο σ' ένα διαγωνισμό φαγητού, που έγινε στο χωριό της. Γινόταν μια φιλανθρωπική εκδήλωση και η γιαγιά έμεινε αξέχαστη στο μυαλό των καλεσμένων με τη νοστιμιά και την πρωτοτυπία

Υλικά

- 1 κιλό φασόλια
- 2 καρότα κομμένα σε ροδέλες
- 1 μέτριο κρεμμύδι ψιλοκομμένο
- 1 κουταλάκι σέλινο ψιλοκομμένο
- 3 ώριμες ντομάτες ξεφλουδισμένες
- 3 κουταλιές σούπας ελαιόλαδο
- 1 μικρή καυτερή κόκκινη πιπεριά
- κομματάκια μπαγιάτικου ψωμιού
- αλάτι, πιπέρι

Εκτέλεση

Πλένετε τα φασόλια και τα αφήνετε να φουσκώσουν για 5-6 ώρες σε μπόλικο νερό. Τα στραγγίζετε σε τρυπητό και τα βάζετε σε κατσαρόλα. Προσθέτετε 4 ποτήρια νερό. Τα αφήνετε να βράσουν 20 λεπτά. Τα στραγγίζετε και τα ξαναβάζετε στην κατσαρόλα με 2 ποτήρια νερό, 2 κουταλιές ελαιόλαδο, τις ροδέλες του καρότου, τα κομματάκια του σέλινου, του κρεμμυδιού, της καυτερής πιπεριάς και της ντομάτας. Τα αφήνετε να σιγοβράσουν άλλα 20 λεπτά. Προσθέτετε, τέλος, τα κομματάκια του ψωμιού, που τα έχετε ροδοκοκκινίσει στην τελευταία κουταλιά του ελαιόλαδου, το αλάτι και το πιπέρι.

ΑΠΟΘΗΚΗ

Α. Απάντησε στις παρακάτω ερωτήσεις.

1. Γιατί αυτή η συνταγή είναι σπουδαία;
2. Πώς έγινε και η γιαγιά πήρε αυτό το βραβείο;
3. Τι εντύπωση άφησε αυτό το πιάτο στους καλεσμένους;
4. Ανάφερε τα υλικά που χρειάζονται για να φτιάξει κανείς αυτό το φαγητό.
5. Ποιο νομίζεις ότι ήταν το μυστικό αυτής της συνταγής;
6. Εξήγησε πώς γίνεται μια σπεσιαλιτέ που κάνει ένα δικό σου πρόσωπο.

Β. Φέρε μια συνταγή στην τάξη και παρουσίασέ την στους συμμαθητές σου.

το βραβείο
ο διαγωνισμός
η εκδήλωση

τα υλικά
οι οδηγίες
η εκτέλεση
η μέθοδος

το ελαιόλαδο
το πιπέρι
το αλάτι
το ξίδι
τα φασόλια
το σέλινο
το κρεμμύδι
η λεκάνη, το μπολ
η κατσαρόλα
το τηγάνι
το ταψί
το τρυπητό

βράζω, σιγοβράζω
ψήνω
τηγανίζω, τσιγαρίζω
ξεφλουδίζω

κόβω, ψιλοκόβω
πλένω, στραγγίζω
φουσκώνω
προσθέτω

νόστιμος – νόστιμη – νόστιμο
εύγευστος – εύγευστη – εύγευστο
ώριμος – ώριμη – ώριμο
καυτερός – καυτερή – καυτερό
αξέχαστος – αξέχαστη – αξέχαστο
αλμυρός – αλμυρή – αλμυρό
ανάλατος – ανάλατη – ανάλατο
καμένος – καμένη – καμένο
άψητος – άψητη – άψητο
φιλανθρωπικός – φιλανθρωπική – φιλανθρωπικό

ΠΑΙΔΙΚΑ ΧΩΡΙΑ SOS ΕΛΛΑΔΟΣ
Βάρη
Πάτρα
Θεσσαλονίκη
Ρόδος

unicef

ΑΠΟΘΗΚΗ λέξεων και φράσεων

Πρόσεξε τις πιο κάτω μορφές διαλόγων.

Ποιοι από τους παρακάτω διαλόγους είναι πιο ευγενικοί;

— Τι θέλετε;
— Θέλω...

— Τι θέλετε, παρακαλώ;
— Θέλω...

— Τι θα θέλατε, παρακαλώ;
— Θα ήθελα...

— Μπορώ να έχω... ;
— Μάλιστα!/Βεβαίως!/Αμέσως!

— Παρακαλώ, μπορώ να έχω... ;
— Μάλιστα, κύριε/κυρία.

Γ. Ανά δύο δώστε τις παραγγελίες σας:
α) σε ένα εστιατόριο
β) σε μια καντίνα
γ) σε ένα ζαχαροπλαστείο
δ) σε ένα καφενείο
διαλέγοντας φαγητά, ποτά, αναψυκτικά από τις παρακάτω ομάδες.

α

κολοκυθάκια
κοτόπουλο
ψητό με πατάτες
μακαρόνια με κιμά
σπανακόρυζο
φασολάδα
παστίτσιο
μπριαμ

β

1. διάφορα σάντουιτς με ζαμπόν, τυρί, αβγό, ντομάτα, ρώσικη σαλάτα κ.λπ.
2. τοστ με: αβγό, λουκάνικο, τυρί, ζαμπόν, μπέικον
3. τυρόπιτα, σπανακόπιτα, μπουγάτσα, λουκανικόπιτα, πίτσα ατομική
4. μπίρα, κόκα κόλα, πέψι κόλα, πορτοκαλάδα, λεμονάδα

γ

μπακλαβά
κανταΐφι
πάστα σοκολατίνα
πάστα αμυγδάλου

δ

φραπέ σκέτο, νεσκαφέ ζεστό με γάλα, νεσκαφέ ζεστό σκέτο κ.λπ.

ελληνικό καφέ:
μέτριο, γλυκύ βραστό, βραστό χωρίς καϊμάκι, καφέ με ολίγη (με λίγη ζάχαρη), σκέτο

Ουσιαστικά

Γενική

ο διαγωνισμ**ό**ς	ο πωλητ**ή**ς	ο χειμ**ώ**νας
του διαγωνισμ**ού**	του πωλητ**ή**	του χειμ**ώ**να
των διαγωνισμ**ώ**ν	των πωλητ**ώ**ν	των χειμ**ώ**νων
η οδ**ό**ς	η συνταγ**ή**	η εφημερ**ί**δα
της οδ**ού**	της συνταγ**ή**ς	της εφημερ**ί**δας
των οδ**ώ**ν	των συνταγ**ώ**ν	των εφημερ**ί**δων
το φαγητ**ό**	το βιβλ**ί**ο	το ψωμ**ί**
του φαγητ**ού**	του βιβλ**ί**ου	του ψωμι**ού**
των φαγητ**ώ**ν	των βιβλ**ί**ων	των ψωμι**ώ**ν
ο μεζ**έ**ς	ο παππ**ού**ς	ο ψαρ**ά**ς
του μεζ**έ**	του παππ**ού**	του ψαρ**ά**
των μεζ**έ**δων	των παππ**ού**δων	των ψαρ**ά**δων
η γιαγι**ά**	η αλεπ**ού**	
της γιαγι**ά**ς	της αλεπ**ού**ς	
των γιαγι**ά**δων	των αλεπ**ού**δων	
η **ώ**ρα	η οδηγ**ί**α	το τραγ**ού**δι
της **ώ**ρας	της οδηγ**ί**ας	του τραγουδι**ού**
των ωρ**ώ**ν	των οδηγι**ώ**ν	των τραγουδι**ώ**ν

Πρόσεξε τι γίνεται με μερικά ουσιαστικά στη γενική.

ο **ά**ν-θρω-πος	η **εί**-σο-δος	το τη-λ**έ**-φω-νο	το μ**ά**-θη-μα
του αν-θρ**ώ**-που	της ει-σ**ό**-δου	του τη-λε-φ**ώ**-νου	του μα-θ**ή**-μα-τος
των αν-θρ**ώ**-πων	των ει-σ**ό**-δων	των τη-λε-φ**ώ**-νων	των μα-θη-μ**ά**-των

ΘΕΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟ
Κοινωνικές δραστηριότητες, άσκηση και υγεία

Μαθήματα 14-23

Σ' αυτή την ενότητα θα μάθεις:

- να δίνεις πληροφορίες για τον τρόπο με τον οποίο ψυχαγωγείσαι μέσα κι έξω από το σπίτι (ενδιαφέροντα, χόμπι, σπορ)

- να δίνεις πληροφορίες για τα διάφορα είδη γιορτών στην Ελλάδα και στην Κύπρο

- να δίνεις πληροφορίες για διάφορες αγορές και τη διαχείριση χρημάτων

- να δίνεις πληροφορίες για το ανθρώπινο σώμα, (μέρη, λειτουργίες), τη σωματική άσκηση, τις ασθένειες, τις επισκέψεις στο γιατρό, τα φάρμακα, τους τραυματισμούς και τα ατυχήματα, τα ναρκωτικά, το αλκοόλ και το κάπνισμα

- τα ρήματα ενεργητικής φωνής β΄ συζυγίας (α΄ και β΄ τάξη)
- τα ρήματα μεσοπαθητικής φωνής β΄συζυγίας (β΄ τάξη)
- την προστακτική
- τα ανώμαλα ρήματα: ακούω, βλέπω, κλαίω, φταίω, λέω, παίρνω, βγαίνω, πηγαίνω/πάω,
- τα επίθετα (καταλήξεις: ονομαστική, γενική, αιτιατική)
- τα αριθμητικά
- τις προθέσεις
- τα επιρρήματα
- τις αναφορικές, αυτοπαθητικές και οριστικές αντωνυμίες
- τις άλλες κατηγορίες αριθμητικών
- τους βαθμούς των επιθέτων και τα ανώμαλα επίθετα
- παραγωγή και σύνθεση λέξεων

Παίξε με τον υπολογιστή σου!

Αντρέας: Οχ! Βαρέθηκα πια αυτή τη ρουτίνα! Το πρωί στο σχολείο διάβασμα, το μεσημέρι διάβασμα, το απόγευμα διάβασμα, το βράδυ στο σπίτι πάλι διάβασμα! Δεν αντέχω άλλο, κουράστηκα! Θέλω να κάνω κάτι διαφορετικό, κάτι που να με ξεκουράσει και να με διασκεδάσει. Το πρόβλημα είναι ότι δεν ξέρω τι ακριβώς θέλω!

Μητέρα: Πάλι τα ίδια έχουμε, Αντρέα; Πάλι γκρίνιες ακούω; Έχεις τόσα πράγματα να κάνεις, παιδί μου. Παίξε με τον υπολογιστή σου, άκουσε μουσική, δες μια ταινία, κοίταξε το άλμπουμ με τα γραμματόσημά σου, πάρε τηλέφωνο τους φίλους σου. Όλ' αυτά δε σου φτάνουν για να ξεκουραστείς;

Αντρέας: Όχι! Τίποτα απ' αυτά δε με ξεκουράζει! Αυτή τη φορά, θέλω να βγω από το σπίτι. Θέλω να πάω σ' ένα θέατρο, σε μια συναυλία, να πάω σ' ένα κέντρο, μια καφετέρια με τους φίλους μου, σε μια ντίσκο, να πάω να παίξω ένα παιχνίδι, να πάω μια βόλτα με το ποδήλατό μου, να αναπνεύσω καθαρό αέρα. Δεν μπορώ άλλο μέσα στο σπίτι, μαμά. Βαρέθηκα!

Μητέρα: Δεν καταλαβαίνω τη σημερινή νεολαία! Εμείς στην εποχή μας δουλεύαμε δυο φορές πιο πολύ από σας και ποτέ δεν παραπονεθήκαμε. Σήμερα έχετε τόσα πράγματα να κάνετε στον ελεύθερο χρόνο σας, αλλά συνέχεια παραπονιέστε!

Θέλω να βγω από το σπίτι!!!

Συναυλία στο δρόμο

Βάρκιζα-κατασκήνωση (καλοκαίρι 2001)

Προπόνηση για το Πρωτάθλημα Πετοσφαίρισης Νέων

Α. Απάντησε στις παρακάτω ερωτήσεις.

1. Για ποιο λόγο βαρέθηκε ο Αντρέας;
2. Ποιες λύσεις τού προτείνει η μητέρα του;
3. Τι πραγματικά θέλει ο Αντρέας;
4. Ποια είναι η απορία της μητέρας του για τη σημερινή νεολαία;
5. Νιώθεις κι εσύ μερικές φορές όπως ο Αντρέας και γιατί;
6. Τι κάνεις τότε για να ξεκουραστείς;

ΑΠΟΘΗΚΗ

η ρουτίνα
το πρωί
το μεσημέρι
το απόγευμα
το βράδυ
η καθημερινή
το Σαββατοκύριακο
το πρόβλημα
η γκρίνια
η νεολαία
το παράπονο
η διασκέδαση
η ψυχαγωγία
η ξεκούραση
ο χρόνος
η καφετέρια, το κέντρο διασκέδασης
το διάβασμα
το άλμπουμ

βλέπω ταινία, βιντεοταινία
ακούω μουσική
κάνω συλλογή γραμματοσήμων
τακτοποιώ τη συλλογή μου
συμπληρώνω τη συλλογή μου
παίζω με τον υπολογιστή
πηγαίνω στον κινηματογράφο/στο θέατρο/στη ντίσκο
παρακολουθώ τηλεόραση/μια συναυλία
κάνω βόλτα με το ποδήλατο

διασκεδάζω
ψυχαγωγούμαι
ξεκουράζω, ξεκουράζομαι
παραπονιέμαι
ασχολούμαι με...

ελεύθερος – ελεύθερη – ελεύθερο
σημερινός – σημερινή – σημερινό
εξωσχολικός – εξωσχολική – εξωσχολικό

Β. Μίλησε για τον εαυτό σου. Πώς περνάς τον ελεύθερο χρόνο σου; Μπορείς να πάρεις ιδέες από τα παρακάτω.

κάνω	•σκι •παγοδρομία •κολύμβηση •ιππασία •συλλογή νομισμάτων •συλλογή γραμματοσήμων •δουλειές στο σπίτι
ασχολούμαι με	•το ποδόσφαιρο •την ορειβασία •το χορό •τη μουσική
παίζω	•ποδόσφαιρο •μπάσκετ •τένις •βόλεϊ •θέατρο •μουσικό όργανο •πιάνο •κιθάρα •ηλεκτρονικά παιχνίδια στον υπολογιστή
παρακολουθώ	•θέατρο •κινηματογράφο •συναυλίες
βλέπω	•ταινίες •τηλεόραση
ακούω	•ελληνική και ξένη μουσική
διαβάζω	•εξωσχολικά βιβλία •περιοδικά •εφημερίδες

Πρόσεξε!

Συνήθως – συχνά
Πότε-πότε – μερικές φορές
Σπάνια
Δύο φορές την εβδομάδα, κάθε απόγευμα κτλ.

Γ. Διάβασε το διάλογο μεταξύ του Αντρέα και της Εύας.

— Πού πας συνήθως για διασκέδαση;
— **Συνήθως** πηγαίνω σινεμά **ή** μια βόλτα στα μαγαζιά. **Μερικές φορές** πηγαίνω στη ντίσκο.
— Με ποιον πηγαίνεις;
— **Συνήθως** με τους γονείς μου, **μερικές φορές** με τους φίλους μου και **σπάνια** μόνη μου.

Δ. Κάνε κι εσύ παρόμοιους διαλόγους με το διπλανό ή τη διπλανή σου. Μπορείς να χρησιμοποιήσεις τα πιο κάτω στοιχεία:

- καφέ → πάρτι → μιλώ με τους φίλους μου
- κέντρο → ταβέρνα → μπουζούκια → με τους γονείς μου
- βόλτα με το ποδήλατο → κοιτάζω τις βιτρίνες → ντίσκο → με την παρέα μου
- ζαχαροπλαστείο → καφετέρια → μπαρ → με τα ξαδέρφια μου
- θέατρο → κινηματογράφος → συναυλία → μόνος-μόνη μου

Τα ρήματα

Προστακτική

Η προστακτική εκφράζει:

προσταγή	Αρχίστε να γράφετε.
επιθυμία	Πες μου το όνομά σου.
παράκληση	Έλα, σε παρακαλώ.
απαγόρευση	Μη δίνεις τα στοιχεία σου σε αγνώστους.

Αλλά

Η προστακτική δείχνει κι αυτή δυο διαφορετικούς τρόπους ενέργειας του ρήματος:

Συνοπτική Προστακτική

Πότε; **Μια φορά**

τώρα	δώσε
σε λίγο, αργότερα	πάρε
αύριο, μεθαύριο, την επόμενη μέρα	γράψε
την άλλη, την επόμενη εβδομάδα	πες
τον άλλο, τον επόμενο μήνα, χρόνο	αγόρασε
σε λίγες, σε μερικές μέρες, βδομάδες	κάνε
του χρόνου	στείλε

Μη Συνοπτική Προστακτική

Πότε; **Πολλές φορές, συνέχεια**

τώρα	δίνε
όλο το χρόνο, κάθε χρόνο	παίρνε
όλο το πρωί, κάθε πρωί	γράφε
όλη μέρα, κάθε μέρα	λέγε
όλη την ώρα	αγόραζε
όλη την εβδομάδα, κάθε βδομάδα	κάνε

Πρόσεξε

Κάνε τις ασκήσεις σου **κάθε μέρα**.
Κάνε **τώρα** την εργασία σου και τα λέμε αργότερα.

	(έ-**δωσ**-α)	Απαγόρευση
Συνοπτική προστακτική	**δώσ**-ε **δώσ**-τε	μη **δώσ**-εις μη **δώσ**-ετε

	(**δίν**-ω)	Απαγόρευση
Μη συνοπτική προστακτική	**δίν**-ε **δίν**-ετε	μη **δίν**-εις μη **δίν**-ετε

Ανώμαλα ρήματα

Ενεστώτας	Αόριστος παρελθόν συνοπτικό	Συνοπτικός Μέλλοντας
ακούω	άκουσα	θα ακούσω
ακούς	άκουσες	θα ακούσεις
ακούει	άκουσε	θα ακούσει
ακούμε	ακούσαμε	θα ακούσουμε
ακούτε	ακούσατε	θα ακούσετε
ακούν(ε)	άκουσαν	θα ακούσουν(ε)

Ενεστώτας	Αόριστος παρελθόν συνοπτικό	Συνοπτικός Μέλλοντας
βλέπω	είδα	θα δω
βλέπεις	είδες	θα δεις
βλέπει	είδε	θα δει
βλέπουμε	είδαμε	θα δούμε
βλέπετε	είδατε	θα δείτε
βλέπουν	είδαν	θα δουν(ε)

Ενεστώτας	Αόριστος παρελθόν συνοπτικό	Συνοπτικός Μέλλοντας
βγαίνω	βγήκα	θα βγω
βγαίνεις	βγήκες	θα βγεις
βγαίνει	βγήκε	θα βγει
βγαίνουμε	βγήκαμε	θα βγούμε
βγαίνετε	βγήκατε	θα βγείτε
βγαίνουν	βγήκαν	θα βγουν(ε)

Ενεστώτας	Αόριστος παρελθόν συνοπτικό	Συνοπτικός Μέλλοντας
πηγαίνω/πάω	πήγα	θα πάω
πηγαίνεις/πας	πήγες	θα πας
πηγαίνει/ πάει	πήγε	θα πάει
πηγαίνουμε/πάμε	πήγαμε	θα πάμε
πηγαίνετε/πάτε	πήγατε	θα πάτε
πηγαίνουν/πάνε	πήγαν	θα πάνε

Μάθημα
15

Πάμε για καφέ;

— Γεια σου, Παύλο. Ο Άρης είμαι. Τι κάνεις;

— Μια χαρά, Άρη. Εσύ πώς είσαι; Έχουμε πολύ καιρό να τα πούμε.

— Δίκιο έχεις! Χαθήκαμε! Είχα διαγωνίσματα αυτό τον καιρό και ήμουν πιεσμένος. Τέλειωσα όμως χτες και σκέφτηκα να σου τηλεφωνήσω. Τι λες; Πάμε αύριο για καφέ στην πλατεία Συντάγματος;

— Ωραία ιδέα! Αύριο έχουμε κανονίσει με την Αλίκη να κατεβούμε στην Αθήνα για ψώνια από το πρωί. Το βράδυ θα μείνουμε στο σπίτι της θείας μου στα Πατήσια. Το πρόβλημα είναι πως το απόγευμα η Αλίκη θέλει να πάμε στον κινηματογράφο. Θέλεις να έρθεις μαζί μας; Αν συμφωνεί κι αυτή, πάμε για καφέ μετά το σινεμά.

— Εντάξει. Πες μου πότε και πού θα συναντηθούμε.

— Το έργο αρχίζει στις πεντέμισι ακριβώς. Εμείς θα πάμε λίγο πιο νωρίς, για να βγάλουμε εισιτήρια. Θα σε περιμένουμε, λοιπόν, κατά τις πέντε και τέταρτο στην είσοδο του κινηματογράφου ΡΕΞ, που βρίσκεται στη Λεωφόρο Αλεξάνδρας, κοντά στο γήπεδο του Παναθηναϊκού, στη δεξιά πλευρά του δρόμου.

— Έγινε. Ποιος είναι ο πιο γρήγορος τρόπος, για να φτάσω ως εκεί;

— Εμείς θα πάρουμε το τρόλεϊ από την Οδό Πατησίων. Εσύ πάρε το τρένο από την Κηφισιά και κατέβα στην Ομόνοια. Εκεί άλλαξε τρένο και πάρε τη γραμμή 3. Κατέβα στο σταθμό Αμπελόκηποι και βγες από το σταθμό. θα δεις μπροστά σου τη Λεωφόρο Αλεξάνδρας. Υπάρχει διάβαση πεζών αν χρειαστεί να περάσεις απέναντι. Στρίψε αριστερά και συνέχισε ευθεία, μέχρι να φτάσεις στον κινηματογράφο. Θα τον συναντήσεις μετά τα πρώτα φανάρια. Είναι πολύ εύκολο να τον βρεις. Λοιπόν, θα σε δούμε αύριο κατά τις πέντε και τέταρτο. Εντάξει;

— Έγινε! Γεια χαρά.

— Γεια χαρά.

Α. Απάντησε στις παρακάτω ερωτήσεις.

1. Γιατί ο Άρης και ο Παύλος έχουν καιρό να τα πούνε;
2. Τι έχει κανονίσει για το βράδυ ο Παύλος;
3. Πού συμφώνησαν να συναντηθούν οι δύο φίλοι;
4. Πώς είναι καλύτερα να πάει ο Άρης στο ραντεβού τους;
5. Τι μπορεί να κάνουν μετά το σινεμά;

Β. Μιλάς στο τηλέφωνο με το φίλο σου ή τη φίλη σου. Εξήγησε πώς θα έρθει στο σπίτι σου. Ξεκίνα έτσι...

Μόλις κατέβεις από το λεωφορείο, προχώρα ή προχώρησε...

Γ. Κάλεσε ένα φίλο ή μια φίλη σου στο πάρτι που θα κάνεις την άλλη Βδομάδα. Δώσε όλες τις πληροφορίες που χρειάζεται (πότε, πού, πώς θα έρθει).

Το πάρτι θα γίνει την...

ΑΠΟΘΗΚΗ

το προάστιο
η πλατεία (Συντάγματος)
το γήπεδο
το εισιτήριο
ο σταθμός (Αμαρουσίου)
η είσοδος, η έξοδος
η λεωφόρος
η διάβαση πεζών
η διασταύρωση
τα φανάρια
η πλευρά του δρόμου

περνώ — το δρόμο/απέναντι
παίρνω — το λεωφορείο/το τρένο/το τρόλεϊ
στρίβω
περπατώ
συναντώ

ανεβαίνω — στην Κηφισιά με το λεωφορείο
ανεβαίνω — στο λεωφορείο/στο τρόλεϊ/στο τρένο

κατεβαίνω — στο κέντρο με το μετρό
κατεβαίνω — από το λεωφορείο

ευθεία – ίσια
αριστερά, δεξιά
απέναντι, δίπλα
βόρεια
νότια
ανατολικά
δυτικά
τα μέτρα – τα χιλιόμετρα

ΑΠΟΘΗΚΗ λέξεων και φράσεων

Ο σταθμός του μετρό στο Σύνταγμα

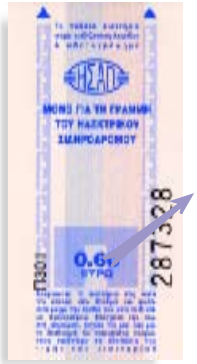

Ακυρώνετε το εισιτήριό σας κατά την είσοδο στο Σταθμό και φυλάσετε μέχρι την έξοδο του Σταθμού προορισμού. Ελέγχετε τη σωστή ακύρωση. Ισχύει για μία και μόνο διαδρομή. Οι παραβάτες πληρώνουν πρόστιμο το 40πλάσιο της τιμής του εισιτηρίου.

Στην Αθήνα υπάρχουν τρεις τύποι εισιτηρίων: το πρώτο είναι για τις καινούριες γραμμές του μετρό, το δεύτερο είναι για τις παλιές γραμμές και το τρίτο για τα λεωφορεία και τα τρόλεϊ.

Τρόλεϊ στη λεωφόρο Αλεξάνδρας

Δ. Κάνε διάλογο με το διπλανό ή τη διπλανή σου, για να κανονίσετε την έξοδό σας. Μπορείς να χρησιμοποιήσεις τις πιο κάτω φράσεις.

Τι λες;	Πάμε για	ποδόσφαιρο; μπάσκετ;
Θέλεις να	πάμε για	τένις; ποτό; φαγητό; πίτσα;
Τι λες, θέλεις να	πάμε στο(ν) / στη(ν) / στο πάμε στο(ν) / στη(ν) / στο	κινηματογράφο; σινεμά; θέατρο; ντίσκο;
Τι λες, θέλεις να	πάμε σε ένα(ν) / μια / ένα πάμε σε ένα(ν) / μια / ένα	αγώνα βόλεϊ; συναυλία; ταβερνάκι;
Τι λες, θέλεις να	παίζουμε παίξουμε	ποδόσφαιρο; μπάσκετ; τένις;

— Ωραία ιδέα!
— Εντάξει.
— Δυστυχώς, δεν μπορώ.
— Έχω κανονίσει να ...
— Πότε και πού θα συναντηθούμε;

Ουσιαστικά

Κλητική

Με την κλητική πτώση

φωνάζουμε	Μάνο! Πού είσαι;
καλούμε	Έλα, Μιχάλη.
προσφωνούμε	Κυρίες και κύριοι.

Ενικός Αριθμός

Ονομαστική	ο φίλος	ο κύριος	η κυρία	το παιδί
Κλητική	φίλε	κύριε	κυρία	παιδί

Πληθυντικός Αριθμός

Ονομαστική	οι φίλοι	οι κύριοι	οι κυρίες	τα παιδιά
Κλητική	φίλοι	κύριοι	κυρίες	παιδιά

Ενικός Αριθμός

Ονομαστική	ο κ. διευθυντής κ.	ο δήμαρχος	ο Νίκος	ο Στέφανος
Κλητική	διευθυντή	δήμαρχε	Νίκο	Στέφανε

Πληθυντικός Αριθμός

Ονομαστική	οι κ. διευθυντές	οι δήμαρχοι
Κλητική	κ. διευθυντές	δήμαρχοι

Προθέσεις

με, σε, για, ως, προς, κατά, μετά, παρά, από, αντί, μέχρι, δίχως, χωρίς, ίσαμε

Παραδείγματα

Ήρθε **με** ταξί **από το** νοσοκομείο.
Μετά το μεσημέρι φύγαμε **από** το σπίτι.
Έφυγε **δίχως** την ομπρέλα του.
Χωρίς πρωινό θα πεινάσεις **μέχρι** το μεσημέρι.

Επιρρήματα

Τοπικά επιρρήματα	πού;

κάπου, εδώ, εκεί, παντού, πάνω, δεξιά, αριστερά, κάτω, μέσα, έξω, μπρος, πίσω, κοντά, απέναντι

Παραδείγματα
Κάπου πρέπει να έπεσε, αλλά **πού**;
Παντού έψαξα. Κι **εδώ** κι **εκεί** κι από **κάτω**.
Μόνο **μέσα** στο συρτάρι δεν κοίταξα.

Χρονικά επιρρήματα	πότε;

ποτέ, τότε, τώρα, αύριο, χτες, σήμερα, πάλι, ύστερα, αργά, γρήγορα, φέτος, πέρσι, νωρίς, κάποτε

Παραδείγματα
Πότε θα ‘ρθεις; **Ποτέ** δεν το αποφασίζεις.
Δεν μπορώ **τώρα**. Θα ‘ρθω **αύριο**.
Αργά ή **γρήγορα** θα σε δω.

Τροπικά επιρρήματα	πώς;

αλλιώς, έτσι, ξαφνικά, μαζί, σιγά, καλά, άσχημα, γρήγορα, εύκολα, ευτυχώς, δυστυχώς

Παραδείγματα
Πώς θέλεις να το βάλω; **Έτσι** ή **αλλιώς**;
Πώς είσαι; **Καλά**, ευχαριστώ!

Ποσοτικά επιρρήματα	πόσο;

πολύ, καθόλου, λίγο, σχεδόν, αρκετά, τόσο, κάμποσο

Παραδείγματα
Τόσο πολύ σ’ αρέσει;
Πόσο διαβάζεις; Διαβάζω **λίγο**.

Μάθημα
16

Προτιμώ την τηλεόραση!

Για μένα δεν υπάρχουν καλά και κακά ενδιαφέροντα. Με ό,τι και να ασχολείται κανείς στον ελεύθερο χρόνο του, πάντα υπάρχουν μειονεκτήματα και πλεονεκτήματα.

Προσωπικά, προτιμώ την τηλεόραση. Μου αρέσει να περνώ σχεδόν όλο τον ελεύθερό μου χρόνο παρακολουθώντας κάτι. Συνήθως διαλέγω τι θα δω. Υπάρχουν σήμερα τόσα κρατικά αλλά και ιδιωτικά κανάλια, που μπορεί κανείς εύκολα να ικανοποιήσει τις προτιμήσεις του. Εμένα, για παράδειγμα, μου αρέσουν πολύ οι ξένες σειρές, τα τηλεπαιχνίδια, τα μουσικά προγράμματα και τα ντοκιμαντέρ.

Αυτό που δε μου αρέσει να βλέπω στην τηλεόραση είναι οι διαφημίσεις. Σπάνια είναι έξυπνες και με χιούμορ. Επίσης, δε μου αρέσει να βλέπω ταινίες στην τηλεόραση. Προτιμώ να πηγαίνω στον κινηματογράφο γι' αυτές. Προσπαθώ, όμως, να μη χάνω κανένα ενημερωτικό κι επιστημονικό πρόγραμμα που προβάλλει η μικρή οθόνη.

Μερικοί πιστεύουν ότι είμαι τεμπέλης, επειδή μου αρέσει να κάθομαι αρκετές ώρες μπροστά στην τηλεόραση. Δεν είναι όμως έτσι τα πράγματα. Πρώτα τελειώνω τη δουλειά του σχολείου και μετά ανοίγω την τηλεόραση. Πρέπει, μάλιστα, να πω ότι πάρα πολλές από τις γνώσεις μου προέρχονται από διάφορα προγράμματα της τηλεόρασης. Από τα τηλεπαιχνίδια γνώσεων έχω μάθει αρκετά. Επίσης, από διάφορα ντοκιμαντέρ κι άλλα ενημερωτικά προγράμματα που παρακολουθώ, έχω μάθει κι έχω καταλάβει πολλά για το περιβάλλον, τη φύση, τα φυτά, τα ζώα και τους ανθρώπους.

Εγώ προτιμώ το ποδόσφαιρο.

Πιστεύω πως είναι από τα πιο ωραία ομαδικά σπορ. Γυμνάζει ολόκληρο το σώμα και σε μαθαίνει να συνεργάζεσαι με τους άλλους. Είναι αλήθεια ότι μερικοί το βλέπουν μόνο ως μέσο για να γίνουν πλούσιοι και διάσημοι. Άλλοι, πάλι, το χρησιμοποιούν ως πρόσχημα για να κάνουν διάφορες πράξεις βίας. Προσωπικά, δε σκέφτομαι να γίνω ποδοσφαιριστής ούτε μ' ενδιαφέρει να γίνω πλούσιος. Νιώθω όμως μεγάλη χαρά, όταν με την ομάδα του σχολείου αγωνιζόμαστε σκληρά και κερδίζουμε κάποιον αγώνα.

Α. Απάντησε στις παρακάτω ερωτήσεις.

1. Ποια τηλεοπτικά προγράμματα αρέσουν στον Αντώνη;

2. Τι δεν του αρέσει να βλέπει και γιατί;

3. Πώς δικαιολογεί την άποψή του ότι δεν είναι κακό που περνά πολλές ώρες βλέποντας τηλεόραση;

4. Ποια είναι η γνώμη του Πάνου για το ποδόσφαιρο;

5. Πώς βλέπουν το ποδόσφαιρο μερικοί;

Β. Συζητάμε στην τάξη για τα παρακάτω:

- Τι κάνεις τα βράδια;
- Βλέπεις συχνά τηλεόραση;
- Ποια είναι η αγαπημένη σου εκπομπή; Γιατί;
- Ποια μέρα και τι ώρα παίζεται;
- Υπάρχουν κατά τη γνώμη σου καλά και κακά τηλεοπτικά προγράμματα;

Εξήγησε.

ΑΠΟΘΗΚΗ

η οθόνη
το κανάλι
το πρόγραμμα
η εκπομπή
το τηλεπαιχνίδι
οι ειδήσεις
η σειρά
το ντοκιμαντέρ
το δελτίο καιρού
η διαφήμιση
ο αγώνας
η βία
το μειονέκτημα
το πλεονέκτημα

παρακολουθώ
διαλέγω, επιλέγω
ανοίγω
πιστεύω
γυμνάζομαι
α σ χ ο λ ο ύ μ α ι

τεμπέλης – τεμπέλα – τεμπέλικο
δραστήριος – δραστήρια – δραστήριο
διάσημος – διάσημη – διάσημο
αδιάφορος – αδιάφορη – αδιάφορο
διεθνής – διεθνής – διεθνές
κρατικός – κρατική – κρατικό
ιδιωτικός – ιδιωτική – ιδιωτικό
ξένος – ξένη – ξένο
μουσικός – μουσική – μουσικό
επιστημονικός – επιστημονική – επιστημονικό
ενημερωτικός – ενημερωτική – ενημερωτικό
τηλεοπτικός – τηλεοπτική – τηλεοπτικό

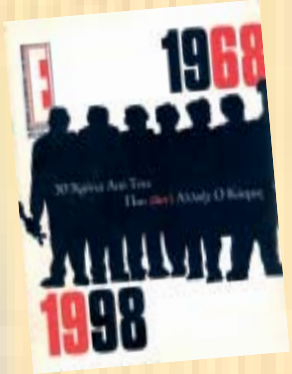

ΑΠΟΘΗΚΗ λέξεων και φράσεων

Γ. Με ποιο παιδί θα μπορούσες να γίνεις φίλος ή φίλη και γιατί;

Με λένε Φανή. Μου αρέσουν πολύ το πιγκ-πογκ και το μπιλιάρδο. Παίζω συχνά με τον αδερφό μου και τον πατέρα μου.
Μια άλλη αγάπη μου είναι το σινεμά. Βλέπω όλες τις νέες ταινίες. Μου αρέσουν πολύ οι περιπέτειες και τα θρίλερ.

Το όνομά μου είναι Αριστείδης, αλλά με φωνάζουν Άρη. Μου αρέσει να παρακολουθώ τηλεόραση, κυρίως αθλητικά προγράμματα και ποδοσφαιρικούς αγώνες. Η αγαπημένη μου ομάδα είναι ο Παναθηναϊκός.
Αγαπώ πολύ τα ζώα και πέρσι, στα γενέθλιά μου, ο πατέρας μου μού χάρισε ένα σκυλάκι. Το βάφτισα Ρικάρντο και είμαστε αχώριστοι φίλοι. Συχνά πηγαίνουμε βόλτες μαζί.

Εγώ είμαι η Αλίκη. Είμαι δεκαέξι χρονών και θέλω να γίνω ηθοποιός. Μου αρέσει να είμαι στη σκηνή και να υποδύομαι διάφορους ρόλους. Όλοι λένε πως έχω ταλέντο. Είμαι μέλος στη λέσχη θεάτρου του σχολείου μου. Αυτό τον καιρό κάνουμε πρόβες στο έργο «Η Αλίκη στη Χώρα των θαυμάτων». Θα το παίξουμε σε μια φιλανθρωπική βραδιά της UNICEF. Νομίζω πως είναι πολύ σπουδαίο να βοηθάμε οι άνθρωποι ο ένας τον άλλο.

Με λένε Αντρέα και ζω στην Κύπρο με την οικογένειά μου. Αγαπώ πολύ τη φύση και κυρίως τη θάλασσα. Μου αρέσουν οι μακρινές βόλτες με το ποδήλατο στην εξοχή. Κολυμπάω στη θάλασσα ακόμα και το χειμώνα. Από τα θαλάσσια σπορ, όμως, προτιμώ το θαλάσσιο σκι. Όταν μεγαλώσω και αποκτήσω χρήματα, θέλω να ασχοληθώ και με την ιστιοπλοΐα.

Με λένε Μαργαρίτα και όλοι λένε πως είμαι πολύ κοινωνική. Τα ψώνια, τα πάρτι και οι βόλτες με τους φίλους μου είναι τα δικά μου αγαπημένα χόμπι.

Για να σε βοηθήσω, σου θυμίζω τα ενδιαφέροντα του καθενός:

- **Φανή:** το πιγκ-πογκ, το μπιλιάρδο και ο κινηματογράφος
- **Άρης:** τα αθλητικά στην τηλεόραση, ο σκύλος του
- **Αλίκη:** το θέατρο, θέλει να γίνει ηθοποιός, η φιλανθρωπία
- **Αντρέας:** η φύση, τα θαλάσσια σπορ, το ποδήλατο
- **Μαργαρίτα:** τα ψώνια, οι βόλτες και τα πάρτι

Νομίζω ότι θα μπορούσα να έχω φίλο/φίλη το(ν)/τη(ν) **.....**, γιατί **.....** .

Ρήματα

Δεύτερη Συζυγία

-ώ

Ενεστώτας	Αόριστος παρελθόν συν.	Παρατατικός παρελθ. μη συν.	Συνοπτικός Μέλλοντας
αγαπώ (άω)	αγάπησα	αγαπούσα	θα αγαπήσω
αγαπάς	αγάπησες	αγαπούσες	θα αγαπήσεις
αγαπά (άει)	αγάπησε	αγαπούσε	θα αγαπήσει
αγαπούμε (άμε)	αγαπήσαμε	αγαπούσαμε	θα αγαπήσουμε
αγαπάτε	αγαπήσατε	αγαπούσατε	θα αγαπήσετε
αγαπούν (άνε)	αγάπησαν	αγαπούσαν(ε)	θα αγαπήσουν

Ενεστώτας	Αόριστος παρελθόν συν.	Παρατατικός παρελθ. μη συν.	Συνοπτικός Μέλλοντας
αδικώ	αδίκησα	αδικούσα	θα αδικήσω
αδικείς	αδίκησες	αδικούσες	θα αδικήσεις
αδικεί	αδίκησε	αδικούσε	θα αδικήσει
αδικούμε	αδικήσαμε	αδικούσαμε	θα αδικήσουμε
αδικείτε	αδικήσατε	αδικούσατε	θα αδικήσετε

Μη Συνοπτική Υποτακτική

να αγαπώ
να αδικώ

Συνοπτική Υποτακτική

να αγαπήσω
να αδικήσω

Μη Συνοπτική Προστακτική

αγάπα – αγαπάτε
– – αδικείτε

Συνοπτική Προστακτική

αγάπησε – αγαπήσ(ε)τε
αδίκησε – αδικήστε

Πες τώρα κι εσύ πώς θα σχηματιστεί ο μη συνοπτικός μέλλοντας των ρημάτων **αγαπώ** και **κατοικώ** σε όλα τα πρόσωπα ενικού και πληθυντικού.

Μάθημα
17

Μοντέρνο δερμάτινο, υπέροχα καλλυντικά!

Η Φανή και η Ελένη είναι στενές φίλες. Πηγαίνουν στο ίδιο γυμνάσιο και μένουν και στην ίδια γειτονιά. Αυτό το Σαββατοκύριακο συμφώνησαν να πάνε στο κεντρικό Λονδίνο για ψώνια. Κάνοντας οικονομίες από το χαρτζιλίκι τους, κατάφεραν να μαζέψουν 70 λίρες η μια και 60 λίρες η άλλη.

Στο τρένο

Φανή: Λέω να πάμε κατευθείαν στο εμπορικό κέντρο. Εκεί έχει ωραία μοντέρνα ρούχα. Αποφάσισα να πάρω ένα δερμάτινο σύνολο. Αν μου μείνουν χρήματα, σκέφτομαι να πάρω κι ένα ζευγάρι αθλητικά παπούτσια.

Ελένη: Μετά να ψάξουμε για κανένα κατάστημα καλλυντικών. Θέλω να αγοράσω ένα άρωμα κι ένα κραγιόν.

Φανή: Εντάξει. Ας πάμε πρώτα για το δερμάτινο και βλέπουμε.

Στο εμπορικό κέντρο

Πωλήτρια: Ναι, παρακαλώ.

Φανή: Θα ήθελα να δω εκείνο το καφέ δερμάτινο σύνολο, αριστερά στη βιτρίνα.

Πωλήτρια: Τι νούμερο, παρακαλώ;

Φανή: Δεκατέσσερα.

Πωλήτρια: Είναι το τελευταίο κομμάτι. Είστε τυχερή.

Φανή: Δοκιμαστήριο υπάρχει;

Πωλήτρια: Βεβαίως, στο βάθος δεξιά.

Φανή: Ευχαριστώ.

Εκπτώσεις

Προσφορές

Σε λίγο

Πωλήτρια: Θα το πάρετε;

Φανή: Ναι, πόσο κάνει;

Πωλήτρια: Με την έκπτωση μόνο 60 λίρες. Το ταμείο είναι κοντά στην έξοδο, δεξιά.

Ταμίας: Πώς θα πληρώσετε;

Φανή: Μετρητά. Ορίστε.

Ταμίας: Ορίστε τα ρέστα σας.

Φανή: Ευχαριστώ.

Στο κατάστημα καλλυντικών

Φανή: Αχ! Τι ωραίο άρωμα, τι καταπληκτικό κραγιόν, και τι υπέροχο εκείνο το σαμπουάν... Τι λες, να επιστρέψω το δερμάτινο; Έχω την απόδειξη. Σκέφτομαι πως θα ήταν καλύτερα να πάρω κι εγώ καλλυντικά. Τα χρειάζομαι περισσότερο από το δερμάτινο. Δε μου φτάνουν όμως οι δέκα λίρες που μου έμειναν να τ' αγοράσω.

Ελένη: Ούτε μένα οι 60 λίρες δε μου φτάνουν να πάρω κι εκείνη την κόκκινη μπλούζα που είδα και που θα τη χρειαστώ για το γάμο της ξαδέρφης μου. Τι να κάνουμε όμως; Βγήκαμε για δυο πράγματα η καθεμιά και τώρα θέλουμε ν' αγοράσουμε όλο το κατάστημα!

Α. Απάντησε στις παρακάτω ερωτήσεις.

1. Τι ήθελε να ψωνίσει η Φανή και τι η Ελένη;
2. Πού βρήκαν τα χρήματα για τα ψώνια τους;
3. Γιατί μετάνιωσε η Φανή για το δερμάτινο που αγόρασε;
4. Τι δεν μπόρεσε να αγοράσει η Ελένη και γιατί;

Β. Μίλησε στην τάξη για τα παρακάτω θέματα.

- Πότε βγήκες για ψώνια τώρα τελευταία και με ποιον;
- Πού πήγατε για τα ψώνια σας;
- Τι ψωνίσατε;
- Πόσα χρήματα ξοδέψατε ο καθένας;
- Τι είχες ψωνίσει πέρσι τα Χριστούγεννα;
- Τι θα αγόραζες, αν είχες πολλά χρήματα;

ΑΠΟΘΗΚΗ

τα ψώνια, οι αγορές
το κατάστημα, το μαγαζί
το πολυκατάστημα
το σούπερ μάρκετ
το παντοπωλείο
το εμπορικό κέντρο
η βιτρίνα
ο πωλητής, η πωλήτρια
η έκπτωση, οι εκπτώσεις
η προσφορά, οι προσφορές
το δοκιμαστήριο

το ταμείο
τα μετρητά
η κάρτα για μετρητά
η πιστωτική κάρτα
η επιταγή
τα χαρτονομίσματα
τα κέρματα/τα ψιλά
η οικονομία
η πληρωμή
η απόδειξη
τα ρέστα

τα καλλυντικά
η κολόνια
το άρωμα
το σαμπουάν
το κραγιόν
το τζιν
η μπλούζα
το φόρεμα

αγοράζω
διαλέγω
δοκιμάζω
πληρώνω

το μέγεθος
το χρώμα
το σχέδιο
η ποιότητα

δερμάτινος – δερμάτινη – δερμάτινο
ωραίος – ωραία – ωραίο
υπέροχος – υπέροχη – υπέροχο
καταπληκτικός – καταπληκτική – καταπληκτικό

ΑΠΟΘΗΚΗ λέξεων και φράσεων

χρώματα	επίθετα
το μαύρο	μαύρος, μαύρη, μαύρο
το γκρι	γκρίζος, γκρίζα, γκρίζο
το καφέ	καφετής, καφετιά, καφετί
το πράσινο	πράσινος, πράσινη, πράσινο
το κόκκινο	κόκκινος, κόκκινη, κόκκινο
το κίτρινο	κίτρινος, κίτρινη, κίτρινο
το πορτοκαλί	πορτοκαλής, πορτοκαλιά, πορτοκαλί
το ροζ	ροζ
το μπλε	μπλε
το γαλάζιο	γαλάζιος, γαλάζια, γαλάζιο
το άσπρο (το λευκό)	άσπρος, άσπρη, άσπρο (λευκός, λευκή, λευκό)

Γ. Κάνε τους παρακάτω διαλόγους με το διπλανό ή τη διπλανή σου.

Θα ήθελα αυτό το

Μπορείτε να μου δείξετε αυτό το

Θέλω να δοκιμάσω αυτό το

Θα μπορούσα να δοκιμάσω αυτό το

Σας παρακαλώ, μου δίνετε αυτό το

- φουλάρι
- ρολόι
- γιλέκο
- καπέλο
- μπουφάν;
- ζευγάρι παπούτσια;
- σακάκι
- παντελόνι
- παλτό
- μπλουζάκι;
- πουκάμισο;
- κοστούμι;
- κραγιόν;
- ζευγάρι μπότες;
- πουλόβερ;
- σορτσάκι;
- μαγιό;
- ζευγάρι παντόφλες;

— Ορίστε, κύριε.
— Ευχαριστώ.
— Πόσο κοστίζει;
— 45 λίρες/ευρώ

Θέλω να πληρώσω με

Θα προτιμούσα να πληρώσω με

μετρητά
επιταγή
πιστωτική κάρτα
κάρτα μετρητών
κουπόνι προσφοράς

Πρόσεξε

Ουσιαστικά (καταστήματα) παράγωγα από επαγγέλματα

Επαγγέλματα		Καταστήματα
ο ανθοπώλης	έχει	ανθοπωλ**είο**
ο αρτοποιός (ο φούρναρης)		αρτοποι**είο**
ο βιβλιοπώλης		βιβλιοπωλ**είο**
ο κουρέας		κουρ**είο**
ο κρεοπώλης		κρεοπωλ**είο**
ο οπωροπώλης		οπωροπωλ**είο**
ο παντοπώλης		παντοπωλ**είο**
ο εστιάτορας		εστιατ**όριο**
ο γαλατάς		γαλατ**άδικο**
ο μανάβης		μανάβ**ικο**
ο χασάπης		χασάπ**ικο**
ο ψιλικατζής		ψιλικατζ**ίδικο**
ο ζαχαροπλάστης		ζαχαροπλαστ**είο**
ο χρυσοχόος		χρυσοχο**είο**
ο υαλοπώλης		υαλοπωλ**είο**
ο κοσμηματοπώλης		κοσμηματοπωλ**είο**
ο υποδηματοποιός		υποδηματοπωλ**είο**

Δ. Πόσα και ποια από τα παραπάνω καταστήματα υπάρχουν στη γειτονιά σου;

Παράδειγμα: Στη γειτονιά μου υπάρχουν δύο παντοπωλεία και ένα μανάβικο.

Γιάννης Τσαρούχης, Το μανάβικο.

Πλανόδιος μανάβης στην Πάρο.

Παλαιοπωλείο στο Μοναστηράκι

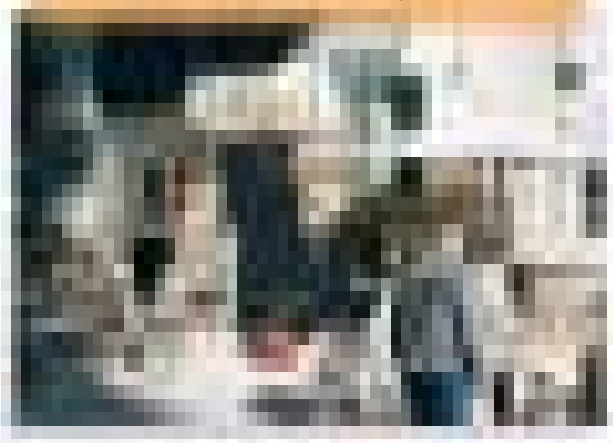

Παντοπωλείο κοντά στη Λαχαναγορά

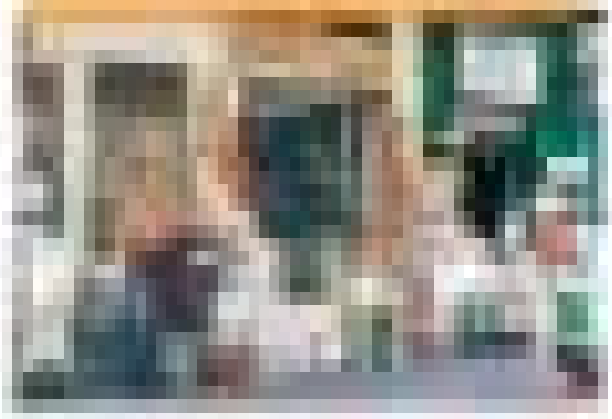

Περίπτερο στην Κηφισιά

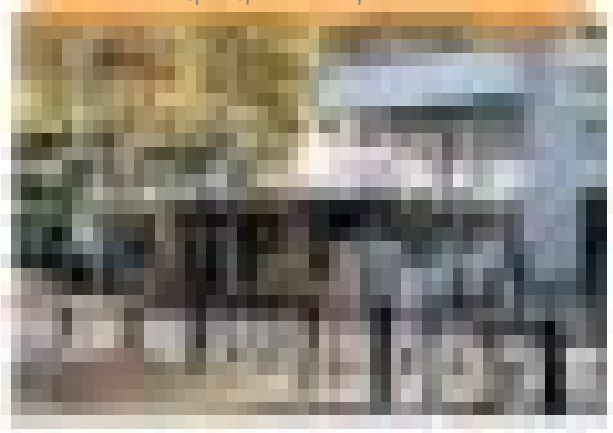

Χασάπης στην Κρεαταγορά

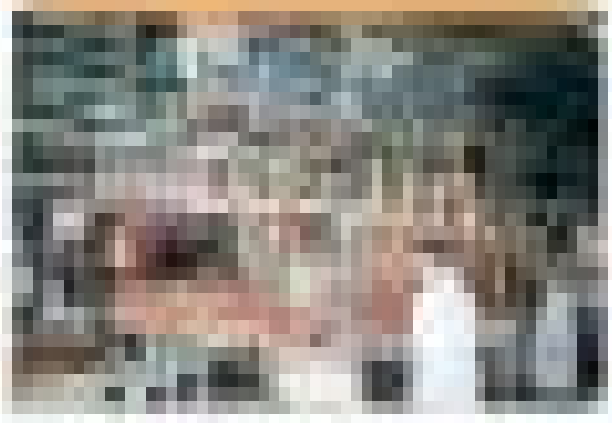

Εμπορικό κέντρο στην Κηφισιά

Βιβλιοπωλείο στα Βριλίσσια

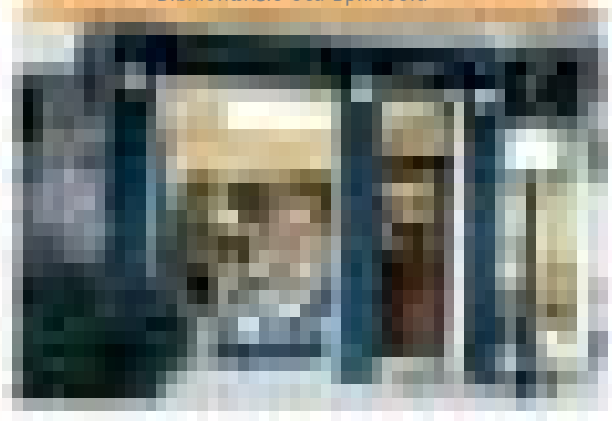

Επίθετα

Καταλήξεις επιθέτων

Ενικός Αριθμός

-ός -ή -ό	**-ος -η -ο**	**-ος -α -ο**	**-ός -ιά/-ή -ό**	**-ης -α -ικο**	**-ύς -ιά -ύ**	**-ής -ιά -ί**
καλός	άσπρος	αστείος	ξανθός	ζηλιάρης	βαθύς	κανελής
καλή	άσπρη	αστεία	ξανθιά ξανθή	ζηλιάρα	βαθιά	κανελιά
καλό	άσπρο	αστείο	ξανθό	ζηλιάρικο	βαθύ	κανελί

Πληθυντικός Αριθμός

-οί -ές -ά	**-οι -ες -α**	**οί -ιές/ές -ά**		**-ηδες -ες -ικα**	**-ιοί -ιές -ιά**	
καλοί	άσπροι	αστείοι	ξανθοί	ζηλιάρηδες	βαθιοί	κανελιοί
καλές	άσπρες	αστείες	ξανθιές ξανθές	ζηλιάρες	βαθιές	κανελιές
καλά	άσπρα	αστεία	ξανθά	ζηλιάρικα	βαθιά	κανελιά

Ενικός Αριθμός	**Πληθυντικός Αριθμός**
-ής -ής -ές	**-είς -είς -ή**
δημοφιλής	δημοφιλείς
δημοφιλής	δημοφιλείς
δημοφιλές	δημοφιλή

Πρόσεξε πώς χρησιμοποιούμε τα διάφορα επίθετα.

Τα επίθετα δείχνουν: 1. Το μέγεθος, το σχήμα 2. το χρώμα 3. την ποιότητα των ουσιαστικών

1	2	3	
Μεγεθος, σχήμα	**χρώμα**	**ποιότητα**	**ουσιαστικό**
το μικρό	κόκκινο	δερμάτινο	πορτοφόλι
το φαρδύ	άσπρο	λινό	πουκάμισο
η τετράγωνη	πολύχρωμη	πλαστική	τσάντα
η στενή	λευκή	μεταξωτή	μπλούζα

Τα επίθετα έχουν συνώνυμα και αντίθετα.

Συνώνυμα		
ωραίος	=	όμορφος
δουλευταράς	=	εργατικός
κατεργάρης	=	πονηρός
ευρύχωρος	=	άνετος
εφαρμοστός	=	στενός
παχύς	=	χοντρός
χρωματιστός	=	έγχρωμος
βαρετός	=	ανιαρός
διασκεδαστικός	=	αστείος
οικονομικός	=	φτηνός
άσπρος	=	λευκός
γευστικός	=	νόστιμος

Αντίθετα	
όμορφος	άσχημος
εργατικός	τεμπέλης
πονηρός	απονήρευτος
άνετος	στενόχωρος
στενός	φαρδύς
χοντρός	λεπτός
έγχρωμος	ασπρόμαυρος
ανιαρός	ενδιαφέρων
αστείος	σοβαρός
φτηνός	ακριβός
λευκός	μαύρος
νόστιμος	άνοστος

Τα επίθετα
παράγονται (φτιάχνονται)
από ρήματα, από ουσιαστικά και από επίθετα.

ενοχλώ	ενοχλητ**ικός**
συμπαθώ	συμπαθητι**κός**
αγαπώ	αγαπη**τός**
καμαρώνω	καμαρ**ωτός**
κατοικώ	κατοική**σιμος**
νηστεύω	νηστή**σιμος**
Έλληνας	ελλην**ικός**
Κύπριος	κυπρ**ιακός**
μετάξι	μεταξ**ωτός**
ξύλο	ξύλ**ινος**
πέτρα	πέτρ**ινος**
μεγάλος	μεγαλ**ούτσικος**
πράσινος	πρασιν**ωπός**

Τα επίθετα
παράγουν (φτιάχνουν)
ουσιαστικά.

μαύρος	μαυρ**ίλα**
νόστιμος	νοστιμ**άδα**
έξυπνος	εξυπν**άδα**
καλός	καλ**οσύνη**
δίκαιος	δικαι**οσύνη**
απλός	απλ**ότητα**
γενναίος	γενναι**ότητα**
ταχύς	ταχ**ύτητα**
βαρύς	βαρ**ύτητα**
αλμυρός	αλμύρ**α**
πικρός	πίκρ**α**
ζεστός	ζέστ**η**
πιστός	πίστ**η**

Μάθημα
18

Πρώτοι στις γιορτές!

Μήπως τελικά είναι αλήθεια ότι εμείς οι Έλληνες έχουμε τις περισσότερες γιορτές στον κόσμο; Σκεφτείτε τις ονομαστικές γιορτές, για παράδειγμα. Κάθε μέρα του χρόνου είναι αφιερωμένη σε κάποιον άγιο. Όλοι όσοι έχουν το όνομα αυτού του αγίου μπορεί να μην ξέρουν ποιος ήταν ο άγιος και τι έκανε, αλλά δεν ξεχνούν να γιορτάσουν. Σε άλλες χώρες αυτό το έθιμο δεν υπάρχει. Τα γενέθλια είναι η μόνη προσωπική γιορτή για τον καθένα. Όμως εμείς έχουμε δύο: και τα γενέθλια και την ονομαστική γιορτή. Διπλή ευκαιρία για χαρά, διπλή ευκαιρία για δώρα.

Ονομαστική γιορτή

Δεκέμβριος

4	Αγίας Βαρβάρας
5	Οσίου Σάββα
6	Αγίου Νικολάου
9	Αγίας Άννας
12	Αγίου Σπυρίδωνος
15	Αγίου Ελευθερίου
22	Αγίας Αναστασίας

Χριστούγεννα

Τα Χριστούγεννα είναι θρησκευτική και οικογενειακή γιορτή. Οι περισσότεροι τα γιορτάζουν στο σπίτι τους μαζί με τους συγγενείς τους. Νωρίς το πρωί ξεκινούν όλοι μαζί για την εκκλησία. Αργότερα, συγκεντρώνονται γύρω από το χριστουγεννιάτικο τραπέζι, που είναι γεμάτο με παραδοσιακές λιχουδιές: γαλοπούλα με γέμιση, άλλα φαγητά, σαλάτες, αλλά και υπέροχα γλυκά, όπως οι κουραμπιέδες και τα μελομακάρονα. Η ατμόσφαιρα είναι γιορτινή. Όλοι διασκεδάζουν. Ακούγεται όμορφη μουσική και το χριστουγεννιάτικο δέντρο, με τα πολύχρωμα φωτάκια και τις χριστουγεννιάτικες κάρτες από κάτω, μοιάζει μαγικό...

Αποκριές

Θέλετε να περάσετε
αξέχαστα τις φετινές Αποκριές;
Ελάτε την Τσικνοπέμπτη
να γλεντήσετε μαζί μας, στο πάρτι
για μεταμφιεσμένους
που διοργανώνουμε στο ελληνικό
κέντρο «Beautiful Islands»
στο κέντρο του Λονδίνου.
Και μην ξεχάσετε τις μάσκες,
τις σερπαντίνες
και τα κομφετί σας!

Πάσχα

Ευχάριστα νέα για τα ψώνια σας αυτό το Πάσχα! Οι τιμές στα πασχαλινά είδη δεν αυξήθηκαν. Αυτό έδειξε μια έρευνα που έκανε ο σταθμός μας στην κεντρική αγορά της Αθήνας. Έτσι, θα βρείτε σε λογικές τιμές το αρνάκι για τη σούβλα, τα υλικά για τη μαγειρίτσα και το κοκορέτσι, τα αβγά που θα βάψετε, αλλά και τις λαμπάδες για τα παιδιά σας και τα βαφτιστήρια σας, αν έχετε γίνει νονός ή νονά.

Α. Απάντησε στις παρακάτω ερωτήσεις.

1. Πόσες γιορτές έχει ο καθένας μας κάθε χρόνο;
2. Κοίταξε τον πίνακα της σελίδας 104 και πες ποιες γιορτές έχουμε το Δεκέμβριο.
3. Ανάφερε τουλάχιστον τρία χριστουγεννιάτικα φαγητά ή γλυκά.
4. Τι κάνουμε συνήθως στις Απόκριες;
5. Ανάφερε τουλάχιστον τέσσερα παραδοσιακά πασχαλινά φαγητά ή γλυκά.

Β. Περίγραψε κι εσύ τις εμπειρίες σου.

- Πώς περνάτε συνήθως τα Χριστούγεννα με την οικογένειά σου;
- Γιορτάζει κανείς στο σπίτι σου την ονομαστική του γιορτή; Πώς ακριβώς;
- Πώς γιόρτασες πέρσι τα γενέθλιά σου;
- Πώς περνάς με τους φίλους σου τις Αποκριές; Τι κοστούμια φοράτε;
- Τι θα κάνετε φέτος το Πάσχα στο σπίτι σου;

ΑΠΟΘΗΚΗ

η οικογενειακή γιορτή
η εθνική γιορτή
η θρησκευτική γιορτή
η ονομαστική γιορτή
η σχολική γιορτή

τα γενέθλια
η βάπτιση
ο γάμος
τα Χριστούγεννα
η Πρωτοχρονιά
οι Απόκριες, το καρναβάλι
το Πάσχα
το ρεβεγιόν
η Πρωτομαγιά

τα ήθη και τα έθιμα
η ατμόσφαιρα
η λιχουδιά
η γαλοπούλα
οι κουραμπιέδες
τα μελομακάρονα
το αρνάκι
η σούβλα
η μαγειρίτσα
το τσουρέκι
τα κόκκινα αβγά
το κοκορέτσι
η λαμπάδα
το βαφτιστήρι
η νονά, ο νονός
η μάσκα
η σερπαντίνα
το κομφετί

γιορτάζω
γλεντάω
μεταμφιέζομαι, ντύνομαι καρναβάλι
διοργανώνω πάρτι
βάφω αβγά

παραδοσιακός – παραδοσιακή – παραδοσιακό
υπέροχος – υπέροχη – υπέροχο
εύγευστος – εύγευστη – εύγευστο
αξέχαστος – αξέχαστη – αξέχαστο
αποκριάτικος – αποκριάτικη – αποκριάτικο
χριστουγεννιάτικος – χριστουγεννιάτικη – χριστουγεννιάτικο
πασχαλινός – πασχαλινή – πασχαλινό
γιορτινός – γιορτινή – γιορτινό
μαγικός – μαγική – μαγικό

Γ. Παρατηρούμε τις φωτογραφίες και μιλάμε γι αυτές. Τι παρουσιάζει η καθεμιά;

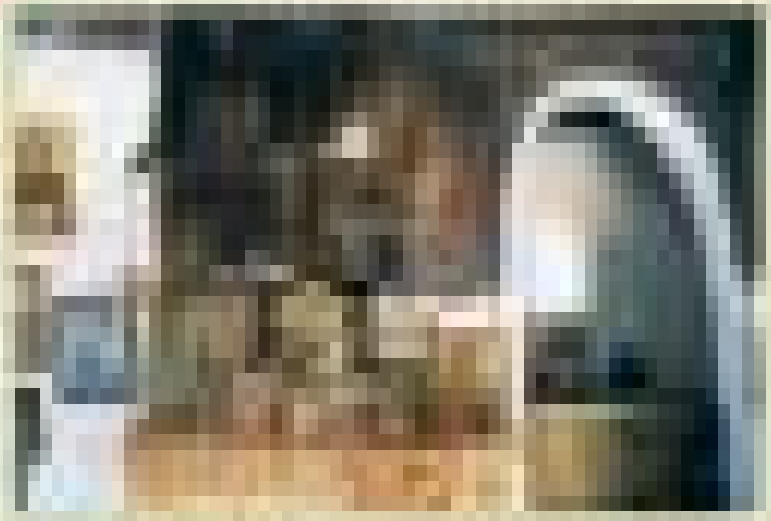

Ξωκλήσι στο Πόρτο Γερμενό

Μυστράς

Το μοναστήρι του Προδρόμου στην Πελοπόννησο

Κόψιμο της βασιλόπιτας

Κάλαντα

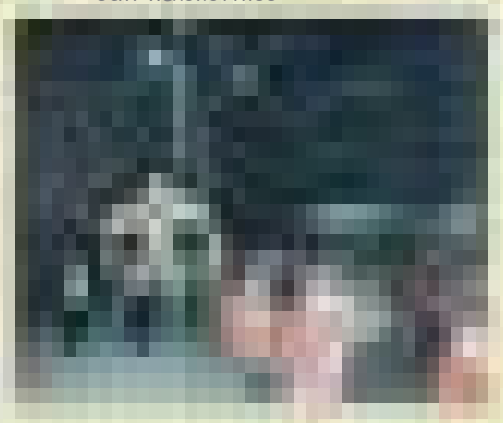

Περιφορά του Επιταφίου

Ημέρα του Πάσχα

Αριθμητικά

Θυμήσου

Απόλυτα: ένα, δύο, τρία, τέσσερα, πέντε, έξι, επτά κτλ.

Τακτικά: φανερώνουν τη σειρά που έχει κάποιος ή κάτι σε ένα σύνολο όμοιων προσώπων ή πραγμάτων.

Αναλογικά

φανερώνουν πόσες φορές
ένα ποσό είναι μεγαλύτερο από ένα άλλο.

διπλάσιος – διπλάσια – διπλάσιο
τριπλάσιος – τριπλάσια – τριπλάσιο
τετραπλάσιος – τετραπλάσια – τετραπλάσιο
δεκαπλάσιος – δεκαπλάσια – δεκαπλάσιο
πολλαπλάσιος – πολλαπλάσια – πολλαπλάσιο

Πολλαπλασιαστικά

φανερώνουν από πόσα μέρη αποτελείται κάτι.

διπλός – διπλή – διπλό
τριπλός – τριπλή – τριπλό
τετραπλός – τετραπλή – τετραπλό

Ομαδικά

φανερώνουν ένα σύνολο.

τετράδα, εικοσαριά

Ο μισθός μου φέτος είναι **διπλάσιος** από το δικό σου.
Ένα **διπλό** ελληνικό σκέτο, παρακαλώ.
Είχαμε καμιά **εικοσαριά** καλεσμένους.

Δ. Πες πότε γιορτάζονται οι παρακάτω γιορτές, όπως στο παράδειγμα.

Η γιορτή των Τριών Ιεραρχών γιορτάζεται την τριακοστή Ιανουαρίου.

Αγίου Βασιλείου	1η Ιανουαρίου
Τριών Ιεραρχών	30ή Ιανουαρίου
Ευαγγελισμού της Θεοτόκου	25η Μαρτίου
Αγίου Γεωργίου	23η Απριλίου
Αγίων Κωνσταντίνου και Ελένης	21η Μαΐου
Αποστόλων Πέτρου και Παύλου	29η Ιουνίου
Κοίμηση της Θεοτόκου	15η Αυγούστου
Ύψωση του Τιμίου Σταυρού	14η Σεπτεμβρίου
Αγίου Δημητρίου	26η Οκτωβρίου
Αποστόλου Ανδρέα	30ή Νοεμβρίου
Αγίου Νικολάου	6η Δεκεμβρίου
Χριστούγεννα	25η Δεκεμβρίου

Μάθημα
19

Λιγότερο ή περισσότερο χαρτζιλίκι;

Το νόμισμα απεικονίζει την αρπαγή της Ευρώπης από το Δία μεταμορφωμένο σε ταύρο. Η Ευρώπη έδωσε το όνομά της στην ήπειρο Ευρώπη.

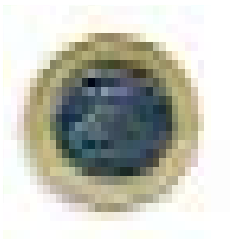

Το νόμισμα του 1 ευρώ είναι αντιγραφή από το αρχαίο αθηναϊκό δεκάδραχμο, που ήταν ένα από τα πρώτα νομίσματα.

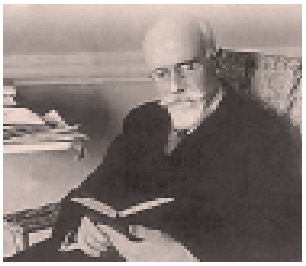

Τα 50 λεπτά απεικονίζουν τον Ελευθέριο Βενιζέλο. Ήταν μεγάλος Έλληνας πολιτικός και όρισε τα σημερινά σύνορα της Ελλάδας.

Τα 20 λεπτά απεικονίζουν τον Ιωάννη Καποδίστρια, που ήταν ο πρώτος κυβερνήτης του νεοσύστατου ελληνικού κράτους από το 1828 έως το 1831.

Πόσο χαρτζιλίκι νομίζετε ότι πρέπει οι γονείς να δίνουν κάθε εβδομάδα στα παιδιά τους; Τρεις, τέσσερις, πέντε λίρες; Πιο πολύ ή πιο λίγο; Δεν ξέρω τι γνώμη έχετε εσείς, αλλά προσωπικά πιστεύω ότι το πολύ χαρτζιλίκι κάνει κακό στα παιδιά, γιατί μπορεί να τα κάνει σπάταλα. Τα παιδιά δυσκολεύονται να καταλάβουν την αξία της οικονομίας και συχνά δε διαχειρίζονται τα χρήματά τους σωστά.

Πολλοί γονείς, είτε γιατί νομίζουν ότι έτσι θα δείξουν την αγάπη τους, είτε γιατί δε θέλουν το παιδί τους να στερείται τίποτε, του δίνουν περισσότερα από όσα χρειάζεται. Το αποτέλεσμα είναι ότι τα παιδιά ξοδεύουν χρήματα άσκοπα και αποκτούν κακές συνήθειες.

Από την άλλη πλευρά, υπάρχουν και οι γονείς, οι οποίοι, είτε γιατί είναι φτωχοί είτε γιατί είναι τσιγκούνηδες, δίνουν στα παιδιά τους λιγότερα χρήματα από ό,τι χρειάζονται. Τα παιδιά αυτά στερούνται πράγματα απαραίτητα για την ηλικία τους.

Υπάρχει και μια τρίτη κατηγορία γονιών, οι οποίοι πιστεύουν ότι πρέπει τα ίδια τα παιδιά να εργάζονται στον ελεύθερό τους χρόνο, για να κερδίζουν τα χρήματα που χρειάζονται για τα μικροέξοδά τους. Πολλά νέα παιδιά το προτιμούν αυτό, γιατί τα κάνει να νιώθουν πιο ανεξάρτητα. Δείχνουν στους γονείς τους ότι έχουν μεγαλώσει και μπορούν να τα βγάζουν πέρα μόνα τους. Μάλιστα, έχω διαβάσει ότι πολλοί άνθρωποι, οι οποίοι αργότερα στη ζωή τους έγιναν εκατομμυριούχοι, κάπως έτσι ξεκίνησαν. Γνωρίζω, όμως, και άλλους οι οποίοι εγκατέλειψαν με αυτό τον τρόπο τις σπουδές τους, γιατί δεν τους έμενε χρόνος για μελέτη.

Το νόμισμα των 20 λεπτών απεικονίζει το Ρήγα Φεραίο, που προετοίμασε την επανάσταση εναντίον των Τούρκων.

ΑΠΟΘΗΚΗ

Α. Απάντησε στις παρακάτω ερωτήσεις.

1. Γιατί κάποιοι γονείς δίνουν πολλά χρήματα στα παιδιά τους;
2. Ποια παιδιά παίρνουν μικρότερο χαρτζιλίκι απ' αυτό που χρειάζονται;
3. Αρκετοί νέοι δουλεύουν για το χαρτζιλίκι τους. Γιατί;
4. Εσύ παίρνεις χαρτζιλίκι; Πόσα χρήματα παίρνεις και πόσο συχνά;
5. Σου φτάνει το χαρτζιλίκι σου ή θα ήθελες περισσότερο;

Η Ελλάδα είναι χώρα που έχει ανεπτυγμένη ναυτιλία.

Το πεντάλεπτο απεικονίζει ένα δεξαμενόπλοιο.

Το δίλεπτο, σε ανάμνηση της παλιάς δραχμής, απεικονίζει ένα εμπορικό καράβι.

Το νόμισμα του ενός λεπτού απεικονίζει την αρχαία τριήρη, που ήταν πολεμικό καράβι.

το κατάστημα ρούχων
το κατάστημα αθλητικών ειδών
το κατάστημα δίσκων
το κατάστημα δώρων
το κατάστημα ηλεκτρονικών ειδών
το περίπτερο
η καντίνα

χαρτζιλίκι: από την τούρκικη λέξη harclik που σημαίνει τα μικρά ποσά για τα μικροέξοδα.

τα χρήματα
το χαρτζιλίκι
τα μικροέξοδα
η διαχείριση χρημάτων
ο εκατομμυριούχος
ο εφοπλιστής
η σπατάλη Ή η οικονομία
η αποταμίευση
η συνήθεια

στερούμαι
χρειάζομαι
αποκτώ
ξοδεύω άσκοπα
τα βγάζω πέρα
εγκαταλείπω τις σπουδές μου

Αριστοτέλης Ωνάσης

φτωχός – φτωχή – φτωχό
σπάταλος – σπάταλη – σπάταλο
τσιγκούνης – τσιγκούνα – τσιγκούνικο
ανεξάρτητος – ανεξάρτητη – ανεξάρτητο

Κατάστημα με τυχερά παιχνίδια

Β. Κάνε τους διαλόγους με το διπλανό ή τη διπλανή σου.

Πού θα πας
για ψώνια;

θα πάω στο...	για να αγοράσω...
ζαχαροπλαστείο,	πάστες.
περίπτερο,	εφημερίδα.
σούπερ μάρκετ,	οδοντόκρεμα.
κατάστημα ηλεκτρικών ειδών,	πλυντήριο.
υποδηματοπωλείο,	μπότες.
ανθοπωλείο,	τριαντάφυλλα.
κατάστημα λευκών ειδών,	σεντόνια.
πολυκατάστημα ρούχων,	σακάκι.
κατάστημα ηλεκτρονικών ειδών,	ηχοσύστημα, δισκέτες.
χρυσοχοείο,	κολιέ.

θα πάω στο...	για να αγοράσω...
κατάστημα οπτικών,	φακούς επαφής.
υαλοπωλείο,	κρυστάλλινα ποτήρια.
κοσμηματοπωλείο,	ένα ζευγάρι σκουλαρίκια.
κατάστημα επίπλων,	ένα σαλόνι.
κατάστημα ειδών υγιεινής,	μια μπανιέρα.
κατάστημα παιχνιδιών,	επιτραπέζια παιχνίδια.

θα πάω στη(ν)...	επειδή
μπουτίκ,	χρειάζομαι καινούριο ταγιέρ.
γκαλερί,	σκέφτομαι να αγοράσω πουκάμισο.
τράπεζα,	θέλω να πάρω έναν πίνακα.
εφορία,	θέλω να καταθέσω χρήματα.
	χρειάζομαι λεφτά.
	πρέπει να πληρώσω τους φόρους μου.

Επίθετα

ο πολύς - η πολλή - το πολύ

Μαζεύτηκε πο**λύς** κόσμος.
Δε θέλει πο**λύ** κόσμο στο πάρτι της.
Κάνει πο**λλή** ζέστη
Δε θέλω πο**λύ** αλάτι.

Ἠρθαν πο**λλοί** φίλοι μου στο πάρτι.
Είχαν πο**λλούς** καλεσμένους.
Ἔχω πο**λλές** φίλες.
Πήρε πο**λλά** δώρα.

	Ενικός Αριθμός			Πληθυντικός Αριθμός		
Ονομαστική	ο πολύς	η πολλή	το πολύ	οι πολλοί	οι πολλές	τα πολλά
Γενική	-	της πολλής	-	των πολλών	των πολλών	των πολλών
Αιτιατική	τον πολύ	την πολλή	το πολύ	τους πολλούς	τις πολλές	τα πολλά

Οι βαθμοί του επιθέτου

Θετικός Βαθμός	Το φόρεμα είναι ωραίο.
Συγκριτικός Βαθμός	Το κόκκινο φόρεμα είναι ωραιό**τερο** (**πιο** ωραίο) από το πράσινο.
Σχετικός Υπερθετικός Βαθμός	Φόρεσα **το** ωραιό**τερο** (**το πιο** ωραίο) μου φόρεμα για το πάρτι.
Απόλυτος Υπερθετικός Βαθμός	Το κόκκινο φόρεμα είναι ωραιό**τατο** (πάρα πολύ ωραίο).

Θετικός	Συγκριτικός	Υπερθετικός
ο σάκος **βαρύς**	βαρύ**τερος** = πιο βαρύς	α. **ο** βαρύ**τερος** = ο πιο βαρύς σχετικός β. (πάρα) πολύ βαρύς απόλυτος
η έκθεση **καλή**	καλύ**τερη** = πιο καλή	α. **η** καλύ**τερη** = η πιο καλή β. (πάρα) πολύ καλή = άριστη
το αυτοκίνητο **παλιό**	παλιό**τερο** = πιο παλιό	α. **το** παλιό**τερο** = το πιο παλιό β. (πάρα) πολύ παλιό

Το απόλυτο υπερθετικό δείχνει το μεγαλύτερο βαθμό:

βαρύς ➡ ο βαρύτερος, ο πιο βαρύς, βαρύτατος
επιμελής ➡ ο επιμελέστερος, ο πιο επιμελής, επιμελέστατος
ενδιαφερών ➡ ο πιο ενδιαφέρων
ενδιαφέρον ➡ πολύ ενδιαφέρον, πάρα πολύ ενδιαφέρον

Πρόσεξε όμως

Η Χρύσα είναι **τόσο** όμορφη **όσο** η Ἄννα.
Ο Αντώνης είναι **τόσο** δραστήριος **όσο** ο Λευτέρης.
Το βουνό είναι **τόσο** συναρπαστικό **όσο** και η θάλασσα.

Μάθημα
20

Με τις ρομαντικές ταινίες... κοιμάμαι!

Το βράδυ υποσχέθηκα στην αδερφή μου την Εύα να τη συνοδέψω στον κινηματογράφο. Ήθελε να δει μια ρομαντική ταινία που μόλις κυκλοφόρησε. Μαζί μας θα ερχόταν και η φίλη της η Ελένη. Εγώ, βέβαια, δεν τα πάω καλά με τέτοιες ταινίες και στο τέλος, σχεδόν πάντα, κοιμάμαι. Θα προτιμούσα μια αστυνομική ταινία, μια ταινία επιστημονικής φαντασίας ή μια πολεμική ταινία, αλλά τι να κάνουμε; Τα πράγματα δεν είναι πάντα όπως τα θέλεις!

Το σινεμά ήταν καταπληκτικό. Μεγάλη αίθουσα, με ωραία διακόσμηση και αναπαυτικά καθίσματα. Μπροστά μας βρισκόταν μια τεράστια οθόνη, μισοκρυμμένη πίσω από τις μακριές βελούδινες κουρτίνες. Παντού ακουγόταν ωραία μουσική. Ωραία ατμόσφαιρα, σκέφτηκα! Θα κοιμηθώ άνετα!

Τελικά, η ταινία δεν ήταν απογοήτευση, όπως φανταζόμουν. Ο τίτλος της ταινίας ήταν «Μια βραδιά στο Νότιγκ Χιλ» και γυρίστηκε στο Λονδίνο. Πρωταγωνιστές ήταν ο Χιου Γκραντ και η Τζούλια Ρόμπερτς, που αρέσει πολύ στην αδερφή μου. Η πρωταγωνίστρια ήταν μια διάσημη ηθοποιός και ο πρωταγωνιστής ένας ασήμαντος βιβλιοπώλης. Γνωρίστηκαν στο βιβλιοπωλείο, όταν η κοπέλα μπήκε να πάρει ένα βιβλίο. Αγαπήθηκαν, αλλά σύντομα διαπίστωσαν ότι οι κόσμοι τους είναι πολύ διαφορετικοί. Κάποιες στιγμές λυπόμουνα τον πρωταγωνιστή για τη δύσκολη θέση στην οποία βρισκόταν. Όλοι οι ηθοποιοί έπαιζαν καταπληκτικά και η υπόθεση του έργου ήταν συναρπαστική. Άλλαζε γρήγορα από το σοβαρό στο αστείο και σου έδειχνε από κοντά τα προβλήματα που αντιμετωπίζει κανείς όταν είναι διάσημος. Σε κρατούσε σε αγωνία όλη την ώρα και πραγματικά δεν κατάλαβα πότε έφτασε το διάλειμμα.

Από το κυλικείο αγοράσαμε ποπ-κορν κι από ένα μπουκάλι νερό. Γυρίσαμε στις θέσεις μας και η ταινία ξεκίνησε πάλι. Η αγωνία μας τώρα είχε κορυφωθεί. Η αγάπη των δύο πρωταγωνιστών νίκησε όλα τα εμπόδια και στο τέλος παντρεύτηκαν. Η αδερφή μου, που πάντα συγκινείται με τέτοια έργα, έγειρε στον ώμο της Ελένης. Τα φώτα άναψαν απότομα κι εγώ πήγα να βάλω τα γέλια, όταν τις είδα συγκινημένες να σκουπίζουν τα δάκρυά τους. Κρατήθηκα, όμως, και προχώρησα γρήγορα προς την έξοδο. Τελικά, περάσαμε μια ευχάριστη βραδιά!

Α. Απάντησε στις παρακάτω ερωτήσεις.

1. Ποιος διηγείται την ιστορία;
2. Τι είδους ταινίες προτιμά το αγόρι της παρέας;
3. Τι είδους ταινία παρακολούθησαν;
4. Πες με λίγα λόγια την υπόθεση του έργου.
5. Γιατί συγκινήθηκαν τα κορίτσια;
6. Πώς άλλαξε η γνώμη του αγοριού για το έργο;

Β. Μίλησε κι εσύ στην τάξη για μια ταινία που έχεις δει. Χρησιμοποίησε τα παρακάτω ερωτήματα.

- Ποιος είναι ο τίτλος της ταινίας;
- Τι είδους ταινία είναι;
- Ποιοι είναι οι πρωταγωνιστές;
- Ποια είναι η ιστορία του έργου με λίγα λόγια;
- Ποιος είναι ο σκηνοθέτης της;
- Τι εντυπώσεις σου άφησε η ταινία αυτή;

ΑΠΟΘΗΚΗ

ο κινηματογράφος, το σινεμά
η αίθουσα
η σκηνή — ΕΙΣΟΔΟΣ
η οθόνη — ΕΞΟΔΟΣ
το κάθισμα
το εισιτήριο
η ταξιθέτρια
το διάλειμμα
το κυλικείο, η καντίνα
το ποπ-κορν
το εμφιαλωμένο νερό
η ταινία, το έργο, το φίλμ
ο ηθοποιός, η ηθοποιός
ο πρωταγωνιστής, η πρωταγωνίστρια
ο σκηνοθέτης, η σκηνοθέτιδα
ο ρόλος
ο τίτλος
η υπόθεση, η ιστορία, η πλοκή
η σκηνή του τέλους
η μουσική
η θεατρική παράσταση
η σκηνή – τα σκηνικά
τα κοστούμια

η ρομαντική ταινία
η αισθηματική ταινία
η κοινωνική ταινία
η πολεμική ταινία
η ταινία επιστημονικής φαντασίας
η αστυνομική ταινία
το θρίλερ
η κωμωδία
το δράμα
η ταινία δράσης
η ταινία τρόμου
η ταινία μυστηρίου
η περιπέτεια
η ταινία κινουμένων σχεδίων

αγωνιώ
συγκινούμαι
φοβάμαι — η αγωνία — ο φόβος
κοιμάμαι — η συγκίνηση — ο ύπνος
λυπάμαι — η λύπη

ΑΠΟΘΗΚΗ λέξεων και φράσεων

Γ. Κάνε τους διαλόγους με το διπλανό ή τη διπλανή σου.

Πάμε
να δούμε μια

ταινία τρόμου;
ταινία επιστημονικής φαντασίας;
αισθηματική κομεντί;
κοινωνική ταινία;

Θέλεις
να δούμε μια

ταινία κινουμένων σχεδίων;
πολεμική ταινία;

Πάμε σινεμά;
Παίζει μια

δραματική ταινία. | κωμωδία.

— Ωραία ιδέα!
— Τι ώρα να πάμε; Έχει δύο προβολές.
— Ας πάμε στην απογευματινή προβολή.
-— Καλύτερα να πάμε στη βραδινή προβολή.
— Προτιμώ τη δεύτερη προβολή.

Θερινός κινηματογράφος

Δ. Πες τι είδους ταινίες είναι.

Αν πας στο κυλικείο, φέρε μου

μια σακούλα ποπ-κορν.
ένα μπουκάλι εμφιαλωμένο νερό.
μια κόκα κόλα.
ένα σακουλάκι πατατάκια.
ένα παγωτό.

— Εντάξει, κράτησε όμως εσύ τις θέσεις μας.
— Δεν έχω άλλα χρήματα. Μου δίνεις λίγα ψιλά;
— Σε λίγο θα τελειώσει το διάλειμμα. Δεν προλαβαίνω.

Παλιές αστρόμαυρες ελληνικές κωμωδίες

Μερικοί όμως προτιμούν το θέατρο.

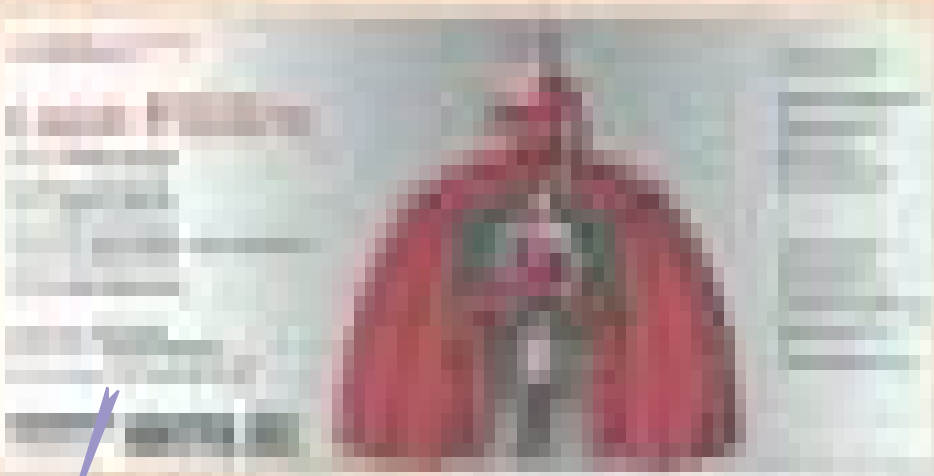

Ε. Έχεις πάει ποτέ στο θέατρο; Μπορείς να περιγράψεις μια αίθουσα θεάτρου; Διηγήσου την υπόθεση ενός έργου που είδες στο θέατρο.

Σκηνοθεσία
Σκηνογραφία Χώρου
Κοστούμια
Μουσική
Στίχοι Τραγουδιών
Χορογραφίες
Φωτισμοί

Βοηθός Σκηνοθέτη
Βοηθός Σκηνογράφου
Βοηθός Ενδυματολόγου

Λόγω της ιδιομορφίας του χώρου παρακαλούμε να κλείσετε έγκαιρα τις θέσεις σας στα τηλέφωνα 210 52980922

«Αντιγόνη» παράσταση στο αρχαίο θέατρο της Επιδαύρου

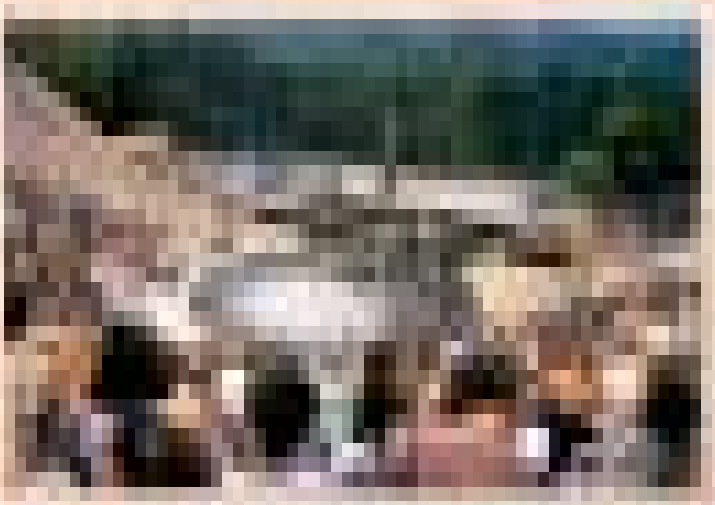

Μάσκα αρχαίου θεάτρου

Ρήματα μεσοπαθητικής φωνής

Δεύτερη συζυγία, β' τάξη

φοβ**άμαι** (-**ούμαι**)

Ενεστώτας	**Παρατατικός** παρελ. μη συν.	**Αόριστος** παρελθ. συν.	**Μέλλοντας Συνοπτικός**
φοβάμαι (ούμαι)	φοβόμουν	φοβήθηκα	θα φοβηθώ
φοβάσαι	φοβόσουν	φοβήθηκες	θα φοβηθείς
φοβάται	φοβόταν	φοβήθηκε	θα φοβηθεί
φοβόμαστε	φοβόμασταν	φοβηθήκαμε	θα φοβηθούμε
φοβάστε (-όσαστε)	φοβόσασταν	φοβηθήκατε	θα φοβηθείτε
φοβούνται	φοβόντουσαν (-ούνταν)	φοβήθηκαν	θα φοβηθούν

Με τον ίδιο τρόπο κλίνονται τα ρήματα θυμάμαι, κοιμάμαι, λυπάμαι.

Πάρε βαθιές αναπνοές

Σήμερα το πρωί ξύπνησα στις επτά κι άρχισα να ετοιμάζομαι για να πάω σχολείο. Σε λίγο όμως άρχισα να μη νιώθω καλά. Η μητέρα μου ήρθε κοντά μου και με ρώτησε:
— Τι έχεις Αντρέα; Δε φαίνεσαι καλά.
— Είμαι άρρωστος, μαμά.
— Τι έχεις;
— Νομίζω ότι έχω πυρετό και ζαλίζομαι.
Έβαλε το χέρι της στο μέτωπό μου.
— Και βέβαια έχεις πυρετό. Τα μάτια σου καίνε, είναι κατακόκκινα.
— Έχω αναγούλες. Θέλω να κάνω εμετό. Με πονάει και η κοιλιά μου.
— Πάω να τηλεφωνήσω στο γιατρό, να έρθει να σε εξετάσει.
— Γιατί δεν καλείς την κ. Σιδέρη, που με εξέταζε παλαιότερα;
— Η κ. Σιδέρη είναι μια πολύ καλή παιδίατρος, αλλά τώρα πια μεγάλωσες και χρειάζεσαι παθολόγο.

Τηλεφώνημα στο γιατρό

Μητέρα: Το γραφείο του γιατρού Χατζημηνά, παρακαλώ;
Γιατρός: Μάλιστα, σας ακούω.
Μητέρα: Καλημέρα, γιατρέ μου. Είμαι η κυρία Ιωάννου. Ξέρετε, ο γιος μου είναι λίγο άρρωστος. Μπορείτε να περάσετε από το σπίτι, για να τον δείτε;
Γιατρός: Τι συμπτώματα έχει ακριβώς;
Μητέρα: Έχει πυρετό, ζαλίζεται και έχει τάση προς εμετό.
Γιατρός: Καλά. Θα είμαι εκεί σε μισή ώρα. Εσείς, στο μεταξύ, να του βάζετε κρύες κομπρέσες στο μέτωπο.

Ο παθολόγος στο σπίτι

Γιατρός: Καλημέρα σας.
Μητέρα: Καλημέρα, γιατρέ. Περάστε.
Γιατρός: Ευχαριστώ. Πού είναι ο άρρωστος;
Μητέρα: Είναι ξαπλωμένος στο κρεβάτι του.
Γιατρός: Καλημέρα, νεαρέ. Πώς είσαι;
Αντρέας: Καλημέρα, γιατρέ. Δεν αισθάνομαι καλά.
Γιατρός: Τι έχεις;
Αντρέας: Με πονάει το κεφάλι και η κοιλιά. Έχω επίσης και αναγούλες.
Γιατρός: Έχεις κάνει καθόλου εμετό;
Αντρέας: Όχι, δεν έχω κάνει εμετό, αλλά έχω αναγούλες.
Γιατρός: Για σήκωσε λίγο την μπλούζα σου και πάρε βαθιές αναπνοές. Έχεις υψηλό πυρετό, καις. Τι έκανες χθες;
Αντρέας: Είχα πάει στην πισίνα για κολύμπι με τους φίλους μου.
Γιατρός: Ίσως να φταίει αυτό. Για άνοιξε το στόμα σου, να δω τις αμυγδαλές σου. Λοιπόν, έχεις κρυολογήσει. Δεν είναι σοβαρό. Θα γράψω μια συνταγή στη μητέρα σου με κάποια φάρμακα. Θα παίρνεις ένα αντιπυρετικό χάπι κάθε τρεις ώρες και ένα αντιβιοτικό σιρόπι τρεις φορές τη μέρα. Σου γράφω και μια αλοιφή, που θα σε βοηθήσει να αναπνέεις καλύτερα. Θα σου κάνει εντριβή η μαμά σου κάθε βράδυ. Με αυτά, σε δύο-τρεις μέρες θα νιώθεις καλύτερα.
Αντρέας: Ευχαριστώ, γιατρέ.
Γιατρός: Γεια σου, νεαρέ, και περαστικά σου.
Αντρέας: Γεια σας. Ευχαριστώ πολύ.

Α. Απάντησε στις παρακάτω ερωτήσεις.

1. Τι συμπτώματα είχε ο Αντρέας;
2. Γιατί η μητέρα του δεν τηλεφώνησε στην παιδίατρο;
3. Πώς τον εξέτασε ο γιατρός;
4. Τι διάγνωση έκανε ;
5. Τι αγωγή έδωσε;

Β. Μίλησε στην τάξη για τα παρακάτω θέματα.

- Πότε αρρώστησες τελευταία φορά και από τι;
- Τι συμπτώματα είχες;
- Τι έκανες, για να αντιμετωπίσεις το πρόβλημα;
- Τι σου έδωσε ο γιατρός;
- Πότε πήγες στον οδοντίατρο και γιατί;

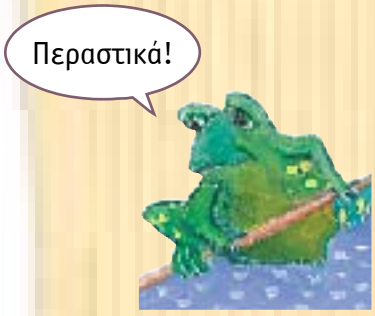

ΑΠΟΘΗΚΗ

η αρρώστια
ο άρρωστος, η άρρωστη
η ασθένεια
ο ασθενής, η ασθενής
τα συμπτώματα
ο πονοκέφαλος
ο πυρετός
η αναγούλα
ο εμετός
η ζάλη, η ζαλάδα
ο πονόδοντος
η εξέταση
η διάγνωση

η γρίπη
το κρύωμα, το κρυολόγημα
η ιλαρά
η ερυθρά
οι μαγουλάδες
ο καρκίνος
η καρδιακή προσβολή
η παχυσαρκία

η θεραπευτική αγωγή
η θεραπεία
η συνταγή
η ένεση
η αλοιφή
η εντριβή
η κομπρέσα
το χάπι
το σιρόπι
η ασπιρίνη
το αντιπυρετικό
το αντιβιοτικό
το φάρμακο
το παυσίπονο
το θερμόμετρο

ΑΠΟΘΗΚΗ λέξεων και φράσεων

το σώμα, το κορμί, ο οργανισμός

πονάω
κρυώνω
έχω ρίγος
έχω τάση για εμετό
βήχω
ζαλίζομαι
εξετάζω, κάνω διάγνωση
δίνω αγωγή ή συνιστώ θεραπεία

το κεφάλι
το μέτωπο
ο λαιμός
οι αμυγδαλές
η πλάτη
το στήθος
οι πνεύμονες
η καρδιά
το στομάχι
η κοιλιά
τα χέρια
τα πόδια

ο, η παθολόγος
ο, η παιδίατρος
ο, η καρδιολόγος
ο, η χειρουργός

Γ. Κάνε διάλογο με το διπλανό ή τη διπλανή σου. Πες τι πρόβλημα υγείας έχεις.

— Δε νιώθεις καλά; / Δεν είσαι καλά;

— Όχι, είμαι άρρωστος.

— Τι έχεις;

— Έχω πονοκέφαλο και ζαλάδα.
— Μου πονάει το κεφάλι και νιώθω ζαλάδα.
— Με πονάει το κεφάλι μου και ζαλίζομαι.

κεφάλι	➠	ζαλάδα
κοιλιά	➠	αναγούλες
λαιμός	➠	βήχας
μάτια	➠	τσούξιμο
πλάτη	➠	έντονους πόνους
πόδια	➠	φουσκάλες
δόντι	➠	πόνο
αμυγδαλές	➠	πρήξιμο (είναι πρησμένες)
μέση	➠	σουβλιές
στήθος	➠	βάρος, δεν μπορώ να αναπνεύσω
χέρι	➠	μούδιασμα, δεν μπορώ να γράψω

Δ. Συνέχισε, φτιάχνοντας όσο περισσότερους συνδυασμούς μπορείς.

Όταν ήμουν **5** / **7** / **9** / **2** χρονών, πέρασα

ιλαρά
μαγουλάδες–παρωτίτιδα
ανεμοβλογιά
μια σοβαρή γρίπη
ερυθρά
ένα δυνατό κρυολόγημα
πνευμονία

Πρόσεξε

Όταν μας πονάνε τα δόντια μας, πάμε στο **οδοντιατρείο**. Εκεί ο **οδοντίατρος** χρησιμοποιεί διάφορα **ειδικά εργαλεία**. Όταν ένα δόντι έχει τρύπα, τότε μας κάνει **σφράγισμα**. Όταν όμως είναι πολύ χαλασμένο, μας κάνει **εξαγωγή**. Μερικές φορές, όταν τα δόντια μας είναι πολύ στραβά, χρειάζεται να βάλουμε **σιδεράκια**.

Όταν αρρωσταίνουμε σοβαρά ή αν πάθουμε κάποιο ατύχημα, πηγαίνουμε στο **νοσοκομείο**. Εκεί οι **γιατροί** διάφορων ειδικοτήτων και οι **νοσοκόμες** μας προσφέρουν τις υπηρεσίες τους.

Ανώμαλα ρήματα

Ενεστώτας	Παρατατικός παρελθόν μη συνοπτ.	Αόριστος παρελθόν συνοπτ.	Συνοπτικός Μέλλοντας
κλαίω	έκλαιγα	έκλαψα	θα κλάψω
κλαις	έκλαιγες	έκλαψες	θα κλάψεις
κλαίει	έκλαιγε	έκλαψε	θα κλάψει
κλαίμε	κλαίγαμε	κλάψαμε	θα κλάψουμε
κλαίτε	κλαίγατε	κλάψατε	θα κλάψετε
κλαιν ή κλαίνε	έκλαιγαν/κλαίγανε	έκλαψαν/κλάψανε	θα κλάψουν(ε)

Ενεστώτας	Παρατατικός παρελθόν μη συνοπτ.	Αόριστος παρελθόν συνοπτ.	Συνοπτικός Μέλλοντας
φταίω	έφταιγα	έφταιξα	θα φταίξω
φταις	έφταιγες	έφταιξες	θα φταίξεις
φταίει	έφταιγε	έφταιξε	θα φταίξει
φταίμε	φταίγαμε	φταίξαμε	θα φταίξουμε
φταίτε	φταίγατε	φταίξατε	θα φταίξετε
φταιν ή φταίνε	έφταιγαν/φταίγανε	έφταιξαν/φτιάξανε	θα φταίξουν(ε)

Ενεστώτας	Παρατατικός παρελθόν μη συνοπτ.	Αόριστος παρελθόν συνοπτ.	Συνοπτικός Μέλλοντας
λέ(γ)ω	έλεγα	είπα	θα πω
λες	έλεγες	είπες	θα πεις
λέει	έλεγε	είπε	θα πει
λέμε	λέγαμε	είπαμε	θα πούμε
λέτε	λέγατε	είπατε	θα πείτε
λεν ή λένε	έλεγαν/λέγανε	είπαν(ε)	θα πουν ή θα πούνε

Ενεστώτας	Παρατατικός παρελθόν μη συνοπτ.	Αόριστος παρελθόν συνοπτ.	Συνοπτικός Μέλλοντας
παίρνω	έπαιρνα	πήρα	θα πάρω
παίρνεις	έπαιρνες	πήρες	θα πάρεις
παίρνει	έπαιρνε	πήρε	θα πάρει
παίρνουμε	παίρναμε	πήραμε	θα πάρουμε
παίρνετε	παίρνατε	πήρατε	θα πάρετε
παίρνουν(ε)	έπαιρναν/παίρνανε	πήραν(ε)	θα πάρουν(ε)

Συνοπτική Προστακτική

πες	–	πείτε
κλάψε	–	κλάψτε
φταίξε	–	φταίξτε
κάψε	–	κάψτε
πάρε	–	πάρτε
φάε	–	φάτε
πιες	–	πιείτε

Συνοπτική Υποτακτική

να πω
να κλάψω
να φταίξω
να κάψω
να πάρω
να φάω
να πιω

Πες τους μη συνοπτικούς τύπους αυτών των ρημάτων.

"Όσα φέρνει η ώρα, δεν τα φέρνει ο χρόνος"

ΔΕΝ ΕΦΗΜΕΡΕΥΕΙ

Αυτή η ηλιόλουστη Κυριακή ήταν τέλεια μέρα για ποδήλατο στο πάρκο. Ο Πάνος έφτασε στο πάρκο και ανέπτυξε ταχύτητα στο στενό χωμάτινο δρομάκι. Του άρεσε τόσο πολύ να περνούν όλα γρήγορα δίπλα του και ο φρέσκος αέρας να τον χτυπά στο πρόσωπο. Κι αυτό το καινούριο ποδήλατο ήταν υπέροχο!

Όμως το χαμόγελο του Πάνου κόπηκε, πάνω που έπαιρνε μια απότομη στροφή. Ένα παιδάκι εμφανίστηκε ξαφνικά μπροστά του! Πάτησε τα φρένα, αλλά το ποδήλατο είχε μεγάλη ταχύτητα. Οι τροχοί γλίστρησαν στο χώμα. Ο Πάνος έχασε τον έλεγχο του ποδηλάτου, έπεσε κάτω και το κορμί του χτύπησε με δύναμη στο έδαφος. Πονούσε πολύ και τα γόνατά του ήταν γεμάτα αίματα, γιατί γδάρθηκαν στα χαλίκια και τις μυτερές πέτρες. Ένιωσε να χάνει τις αισθήσεις του.

Όταν ο Πάνος ξαναβρήκε τις αισθήσεις του, ήταν ξαπλωμένος πάνω σε ένα φορείο και ένας γιατρός τον εξέταζε προσεκτικά. Βρισκόταν στο θάλαμο με τα επείγοντα περιστατικά του νοσοκομείου της περιοχής του. Τον είχαν φέρει με το ασθενοφόρο. Πονούσε πολύ και με τρόμο διαπίστωσε ότι τα ρούχα του ήταν σκισμένα και καταματωμένα, ενώ το πόδι του, στο ύψος του μηρού, είχε ένα βαθύ κόψιμο. «Τώρα τι γίνεται;» σκέφτηκε. «Πού είναι η μαμά; Το ποδήλατο; Τι θα μου κάνουν;»

Άκουσε το γιατρό να δίνει οδηγίες στη νοσοκόμα. Γεμάτος φόβο, γύρισε το κεφάλι του αλλού. Δίπλα του βρίσκονταν άλλα δυο παιδιά. Το ένα απ' αυτά κρατούσε μια ακτινογραφία, ενώ το χέρι του ήταν τυλιγμένο σε γύψο. Σίγουρα θα το είχε σπάσει. Το άλλο παιδί, που ήταν μικρότερο, είχε έναν παράξενο δικτυωτό επίδεσμο πάνω στα δάχτυλά του.

— Τι έπαθες; ρώτησε ο Πάνος.

— Κάπκα, απάντησε το παιδί. Έβαλα το χέρι μου πάνω στο μάτι της ηλεκτρικής κουζίνας, χωρίς να ξέρω ότι ήταν αναμμένη.

— Και τώρα;

— Οι γιατροί είπαν ότι έπαθα σοβαρό έγκαυμα και θα κάνει μήνες να περάσει, είπε κλαίγοντας το μικρό παιδί.

Ο Πάνος λυπήθηκε για τα άλλα παιδιά, αλλά και ο ίδιος πονούσε πολύ.

Θυμήθηκε, τότε, μια φράση που έλεγε συχνά ο παππούς: «Όσα φέρνει η ώρα, δεν τα φέρνει ο χρόνος».

ΑΠΟΘΗΚΗ

ΑΠΟΘΗΚΗ λέξεων και φράσεων

η σπονδυλική στήλη
η μέση
ο μηρός
το γόνατο
η κνήμη, η γάμπα
ο αστράγαλος
τα μπράτσα
ο αγκώνας
ο καρπός
τα δάχτυλα
ο εγκέφαλος
το αίμα
η καρδιά
οι πνεύμονες
το συκώτι
τα νεφρά
τα νεύρα
ο μυς, οι μύες

το ατύχημα
το τροχαίο (ατύχημα)
το αυτοκινητιστικό ατύχημα
το δυστύχημα

η αιμορραγία
η λιποθυμία
το τραύμα, η πληγή
το κάψιμο, το έγκαυμα
το σπάσιμο, το κάταγμα
το τσίμπημα
το δάγκωμα
το γδάρσιμο
το κόψιμο

η κλινική
το ιατρείο
το νοσοκομείο
τα επείγοντα περιστατικά
το ασθενοφόρο
το φορείο
η εντατική μονάδα

η ακτινογραφία

το βαμβάκι
ο επίδεσμος
το οξυγόνο

ο ορός
οι γάζες
ο γύψος

χτυπώ
ζαλίζομαι
πονώ
χάνω τις αισθήσεις μου
σπάω (το χέρι, το πόδι μου)
καίγομα (αόρ. κάπκα)
κόβομαι (αόρ. κόπηκα)
τραυματίζομαι
κάνω εξετάσεις

Α. Απάντησε στις παρακάτω ερωτήσεις.

1. Γιατί το ποδήλατο άρεσε τόσο πολύ στον Πάνο;
2. Τι συνέβη, όταν έφτασε στη στροφή;
3. Γιατί ο Πάνος έχασε τις αισθήσεις του;
4. Πού τον πήγανε; Πώς έφτασε εκεί;
5. Τι είχαν πάθει τα άλλα παιδιά;
6. Ποια φράση θυμήθηκε ο Πάνος;

Β. Να περιγράψεις στους συμμαθητές σου ένα ατύχημα ή δυστύχημα που σου συνέβη ή που είδες. Χρησιμοποίησε τις πιο κάτω ερωτήσεις:

- Πότε συνέβη το γεγονός και πού;
- Τι ακριβώς συνέβη πρώτα;
- Τι έγινε μετά;
- Πώς ένιωσες;
- Ποιος σε βοήθησε ή τι έκανες εσύ για να βοηθήσεις;
- Τι ακριβώς έκανε ο γιατρός; Τι θεραπεία συνέστησε;

Το αναθηματικό ανάγλυφο παρουσιάζει το γιατρό-θεό Αμφιάραο να περιποιείται τον ώμο ενός νέου. Μετά το ιερό φίδι του γλύφει τον ώμο. Στην αρχαιότητα πίστευαν ότι το δηλητήριο του φιδιού έχει θεραπευτικές ιδιότητες.
Ακόμα και σήμερα οι Κινέζοι πιστεύουν ότι το φίδι έχει θεραπευτικές και θαυματουργικές ιδιότητες.
Και μην ξεχνάμε ότι πολλά φάρμακα παρασκευάζονται από δηλητήριο φιδιού.
Τα δύο ανάγλυφα μάτια που βρίσκονται ψηλά είναι σχετικά με την αντίληψη, που πολλοί άνθρωποι έχουν και σήμερα, ότι διώχνουν το κακό. Στα χωριά της Ελλάδας φοράνε στα μωρά φυλαχτό σε σχήμα ματιού.

- Παιδίατρος
- Παθολόγος
- Οφθαλμίατρος
- Οδοντίατρος
- Καρδιολόγος
- Πνευμονολόγος
- Χειρουργός
- Νευρολόγος
- Ακτινολόγος
- Γυναικολόγος

Το φίδι υπάρχει ακόμα και σήμερα στα σήματα (σταυρό) των φαρμακοποιών και των γιατρών.

Γ. Διαβάζουμε τις πινακίδες και απαντάμε στις ερωτήσεις.

- Τι μπορούμε να βρούμε, αν προχωρήσουμε ευθεία;
- Καθοδήγησε κάποιον που βγαίνει από την κλινική και ψάχνει φαρμακείο.
- Πού βρίσκεται ο χώρος στάθμευσης αυτοκινήτων;
- Με τι ασχολείται το Γραφείο Τελετών;

Πρόσεξε το ανθρώπινο σώμα και τα διάφορα μέρη του.

Δ. Να οι ειδικότητες των γιατρών. Πες τι είδους πρόβλημα πρέπει να έχει κάποιος, για να επισκεφτεί τον καθένα.

Άρχισε έτσι:

Όταν μας πονάει ο, η, το ..., πάμε στο(ν) ... .
Όταν έχουμε ..., πάμε στο(ν) ... .

ο, η παθολόγος
ο, η παιδίατρος
ο, η χειρουργός
ο, η οφθαλμίατρος
ο, η ορθοπεδικός
ο, η οδοντίατρος
ο, η ωτορινολαρυγγολόγος (ΩΡΛ)
ο, η ψυχίατρος
ο, η νευρολόγος
ο, η ακτινολόγος
ο, η μικροβιολόγος
ο, η γυναικολόγος-μαιευτήρας
η μαία
ο, η δερματολόγος
ο, η καρδιολόγος
ο, η νεφρολόγος, ουρολόγος
ο, η κτηνίατρος

Πρόσεξε αυτές τις ειδικότητες γιατρών.

Σε **ωτορινολαρυγγολόγο** πηγαίνω όταν πονά η μύτη, το αφτί ή ο λαιμός.
Σε **ψυχίατρο** πηγαίνουν όσοι έχουν ψυχικά προβλήματα.
Ο/Η **γυναικολόγος - μαιευτήρας** είναι ο/η γιατρός που φροντίζει τις έγκυες γυναίκες.
Η **μαία** είναι η ειδικευμένη νοσοκόμα που βοηθά τη γυναίκα να γεννήσει.

Ε. Μπαίνεις στα επείγοντα ενός νοσοκομείου και ο υπάλληλος σε ρωτάει τι έπαθες. Απαντάς έτσι:

Είχα ένα ατύχημα

με το ηλεκτρικό σίδερο	στο σπίτι
με το ποδήλατό μου	στο πάρκο
με το σκύλο μου	στο δρόμο
την ώρα που έκανα μπάνιο	στον κήπο
με το αυτοκίνητό μου	στην εθνική οδό
με τη γάτα μου	
με ένα φίδι	
με το μαχαίρι	
με ένα σπασμένο τζάμι	
με την τοστιέρα	
καθώς περπατούσα	

Θα ήθελα να δω επειγόντως ένα(ν):

ορθοπεδικό, δερματολόγο, χειρουργό

ΣΤ. Η νοσοκόμα στα επείγοντα σου λέει:

Έχεις ένα σοβαρό

έγκαυμα	στο πόδι
κόψιμο	στο κεφάλι
γδάρσιμο	στο σώμα μου
κάταγμα	στο χέρι
δάγκωμα	
σπάσιμο	
τραύμα	

Πρέπει να σε εξετάσει επειγόντως:

ορθοπεδικός
δερματολόγος
χειρουργός

Z. Πες ποια μέρη του σώματος γυμνάζει το κάθε άθλημα.

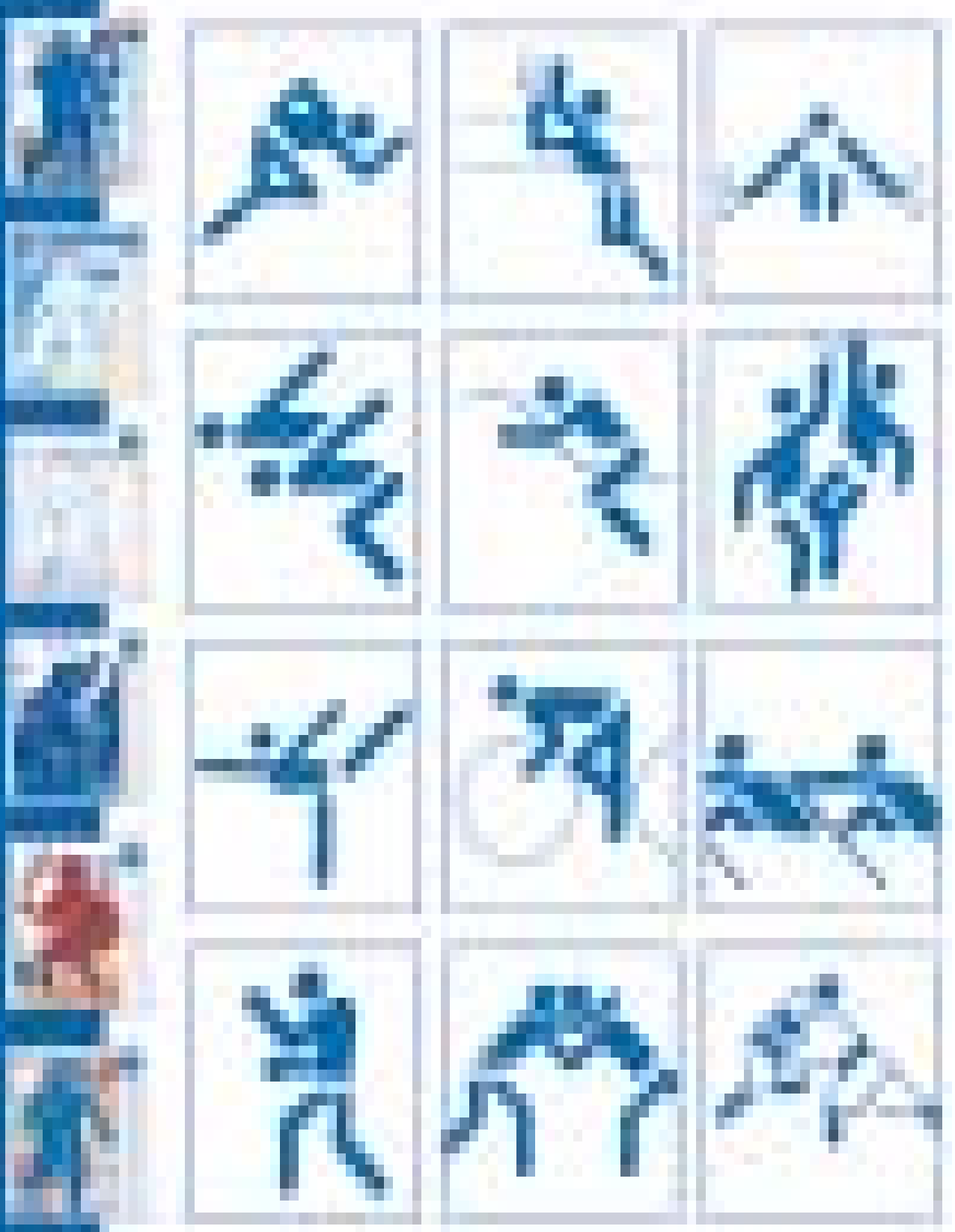

Αναφορικές αντωνυμίες

1. ο οποίος, η οποία, το οποίο

Αυτός **ο οποίος** οδηγεί απρόσεκτα και δεν υπολογίζει τη ζωή των άλλων, πρέπει να τιμωρείται αυστηρά.

2. όσος, όση, όσο

Όσα λεφτά και να πάρει, δεν του φτάνουν.
Θα το αγοράσω**, όσο** κι αν κάνει.

3. όποιος, όποια, όποιο

Βάλε **όποιο** σακάκι θέλεις.
Όποιος διαβάζει, περνάει τις εξετάσεις.

4. ό,τι (δεν κλίνεται)

Βάλε **ό,τι** θέλεις.
Κάνε **ό,τι** νομίζεις.

5. που (δεν κλίνεται)

Αυτός **που** ήρθε είναι ο Αντώνης.
Αυτός **που** περίμενα δεν ήρθε τελικά.

Αυτοπαθητικές αντωνυμίες

τον εαυτό μου, τον εαυτό σου, τον εαυτό του κτλ.

Αν δε μελετάς, κάνεις κακό **του εαυτού σου.**
Η Ξένια σκέφτεται μόνο **τον εαυτό της**.
Ας ασχοληθούμε και λίγο με **τους εαυτούς μας**.

Οριστικές αντωνυμίες

ο ίδιος, η ίδια, το ίδιο

Ο Μιχάλης ποτίζει **ο ίδιος** τον κήπο του.
Πήγα **ο ίδιος** εκεί.

μόνος μου, μόνη μου, μόνο μου κτλ.

Ο Μιχάλης ποτίζει τον κήπο **μόνος του**.
Μόνοι σας φτιάξατε αυτόν το χιονάνθρωπο;

Μάθημα
23

Το κάπνισμα μπορεί να βλάψει σοβαρά την υγεία

Το πρώτο πράγμα που αντίκρισα, μόλις ξύπνησα, ήταν το αγριεμένο πρόσωπο της μητέρας μου και... παραξενεύτηκα. Κάτι μου έλεγε σε έντονο ύφος, αλλά εγώ ακόμα κοιμόμουν και δεν μπορούσα να καταλάβω τι μου έλεγε. Τελικά κατάλαβα τι συνέβαινε! Η μητέρα μου κρατούσε στα χέρια της ένα πακέτο τσιγάρα, το δικό μου πακέτο τσιγάρα, μου το έδειχνε και φώναζε δυνατά:

— Τι πράγματα είναι αυτά, Παναγιώτη; Επιτρέπεται εσύ, το δικό μου παιδί, να καπνίζεις;

— Εεε, δεν ήθελα να σε στενοχωρήσω, γι' αυτό δε σου το είπα, απάντησα.

— Τι να μου πεις; Δηλητηριάζεις τον οργανισμό σου, χωρίς λόγο; Ξέρεις τι κακό κάνει η νικοτίνη;

— Είμαι 18 χρονών πια, μαμά. Δε θα μου πεις εσύ τι να κάνω, της είπα και κλείστηκα στο μπάνιο.

Ντύθηκα στα γρήγορα και έφυγα από το σπίτι, χτυπώντας πίσω μου την πόρτα. Τριγύριζα αρκετή ώρα στους δρόμους, μπήκα σε μερικά μαγαζιά, έφαγα ένα τοστ, χάζεψα στην πλατεία και στο τέλος γύρισα σπίτι. Ανοίγοντας την πόρτα, βρήκα τη γιαγιά μου αναστατωμένη.

— Πού είσαι, Παναγιώτη; μου είπε.

— Είχα πάει μια βόλτα, γιαγιά. Πού είναι ο πατέρας, η μητέρα;

— Παναγιώτη, συνέβη κάτι σοβαρό, παιδί μου. Πρέπει να πας αμέσως στο νοσοκομείο. Ο πατέρας σου έπαθε καρδιακή προσβολή. Τον έχουν στην εντατική.

Αναστατωμένος, καβάλησα το μηχανάκι μου και έτρεξα στο νοσοκομείο. Βρήκα τη μητέρα μου σε μια γωνιά στο διάδρομο, κλαμένη. Μόλις με είδε, έπεσε στην αγκαλιά μου. Καθίσαμε έτσι αγκαλιασμένοι, χωρίς να μιλάμε, για αρκετή ώρα, ώσπου ένας γιατρός μας πλησίασε.

— κ. Στεργίου;

— Ναι, γιατρέ. Πώς είναι ο άντρας μου;

— Φαίνεται να ξεπερνά τον κίνδυνο. Ευτυχώς, έχει γερή κράση.

— Δόξα τω Θεώ. Σας ευχαριστώ, γιατρέ.

— Όλα θα πάνε καλά, κυρία Στεργίου. Μην ανησυχείτε. Όμως, δεν πρέπει να ξαναβάλει τσιγάρο στο στόμα του.

— Ναι, δε θα το ξαναβάλει ποτέ. Ούτε κι εσύ, Παναγιώτη, θα ξανακαπνίσεις, έτσι; με ρώτησε με αγωνία.

— Ναι, μητέρα, στο υπόσχομαι, απάντησα.

Η Christy Turlington, ένα διάσημο μοντέλο τριάντα ενός ετών, ξεκίνησε μια εκστρατεία κατά του καπνίσματος. Συγκεκριμένα, η πανέμορφη Christy παίρνει μέρος σε διαφημιστικά μηνύματα στη Βρετανία, τα οποία προειδοποιούν για τον κίνδυνο που διατρέχουν οι καπνιστές να προσβληθούν από καρκίνο.

Στα μηνύματα αυτά λέει στους τηλεθεατές ότι μπορούν να κόψουν το κάπνισμα, όπως μπόρεσε κι αυτή σε ηλικία είκοσι εφτά ετών, μετά το θάνατο του πατέρα της από καρκίνο των πνευμόνων. Αυτό το συνταρακτικό γεγονός την οδήγησε στην απόφαση να σταματήσει το κάπνισμα.

Α. Απάντησε στις παρακάτω ερωτήσεις.

1. Γιατί η μητέρα ξύπνησε απότομα τον Παναγιώτη;
2. Τι του έδειχνε και γιατί;
3. Ποια ήταν η αντίδραση του Παναγιώτη;
4. Τι έμαθε ο Παναγιώτης, όταν γύρισε στο σπίτι;
5. Τι έκανε ο Παναγιώτης μετά;
6. Τι τους είπε ο γιατρός;
7. Ποια υπόσχεση έδωσε ο Παναγιώτης στη μητέρα του; Γιατί;

ΑΠΟΘΗΚΗ

το κάπνισμα
η νικοτίνη
η εντατική (μονάδα)
τα ναρκωτικά
η δόση
η χρήση, η κατάχρηση
ο εθισμός, η εξάρτηση
η ηρωίνη
η κοκαΐνη
οι δηλητηριώδεις ουσίες
οι παραισθήσεις
τα παραισθησιογόνα χάπια
ο τοξικομανής
(ο χρήστης ναρκωτικών)
το σύνδρομο στέρησης
το κέντρο απεξάρτησης
η αποτοξίνωση
η αντικαπνιστική εκστρατεία

η καρδιακή προσβολή
το έμφραγμα
η γερή κράση
ο καρκίνος
καρκίνος των πνευμόνων
καρκίνος του μαστού
καρκίνος του λάρυγγα
το έιτζ
η λευχαιμία
ο καλοήθης όγκος ≠ ο κακοήθης όγκος

ο αλκοολισμός
τα οινοπνευματώδη ποτά
η κατανάλωση του αλκοόλ

καπνίζω
αρχίζω/σταματώ/κόβω το κάπνισμα
κινδυνεύω
υπόσχομαι
τριγυρνώ
αντικρίζω
προσβάλλομαι
αναστατώνομαι

ΑΠΟΘΗΚΗ λέξεων και φράσεων

Β. Συζήτησε στην τάξη με τους συμμαθητές σου σχετικά με αυτά τα ερωτήματα.

- Γιατί νομίζεις ότι πολλοί άνθρωποι καταφεύγουν στο κάπνισμα, το υπερβολικό αλκοόλ και τα ναρκωτικά;
- Ποια είναι τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα του καπνίσματος;
- Τι γνώμη έχεις για το αλκοόλ γενικά;
- Σκέφτηκες ποτέ να δοκιμάσεις ναρκωτικές ουσίες; Για ποιο λόγο;
- Πόσο εύκολο ή δύσκολο πιστεύεις πως είναι το να κόψει κανείς το τσιγάρο, το ποτό και τα ναρκωτικά;
- Γνωρίζεις κάποιον που να πάσχει από κάτι που του το προκάλεσε το κάπνισμα ή το αλκοόλ;

Γ. Έχεις δοκιμάσει μπίρα ή κρασί; Πες τα θετικά και τα αρνητικά σημεία της χρήσης οινοπνεύματος. Χρησιμοποίησε φράσεις από τα διπλανά πλαίσια.

σου δίνει κέφι

σε κάνει να νιώθεις όμορφα

σε χαλαρώνει

σε κάνει πιο κοινωνικό

σου διώχνει τις σκέψεις και το άγχος

σε μεθάει

σου ανακατεύει το στομάχι

θέλεις να κάνεις εμετό

μπορεί να γίνεις γελοίος

ξοδεύεις πολλά χρήματα

σου δημιουργεί εξάρτηση

σε οδηγεί στον αλκοολισμό

κάνει την οδήγηση επικίνδυνη, επειδή μειώνει τις αντιδράσεις σου

Οικογένειες λέξεων

Πρόσεξε τώρα πώς φτιάχνονται οι λέξεις μιας οικογένειας:

κατάχρηση
χρήστης
άχρηστος, -η, -το
χρήσιμος, -ιμη, -ιμο
χρησιμοποιώ
χρησιμοποίηση

χρήση

α) Αν προσθέσουμε τη σωστή κατάληξη στο θέμα μιας λέξης και σχηματίσουμε μια άλλη λέξη. Ο τρόπος αυτός λέγεται **παραγωγή** λέξεων

καπνός
καπνίζω (**κάπνισα**)

κάπνισμα — **καπνιστής** **-στρια**

υγιής, -ής, -ές
υγιεινός, -ή, -ό
ανθυγιεινός, -ή, -ό

υγεία

β) Αν ενώσουμε δύο διαφορετικές λέξεις σε μία και προσθέσουμε τη σωστή κατάληξη. Ο τρόπος αυτός λέγεται **σύνθεση** λέξεων:
αντι+**καπνιστ**-**ικός** ➠ σύνθετη λέξη

Διάβασε τώρα κι εσύ τις λέξεις και πες τι σημαίνουν.

θέαμα, θέατρο,
θεατρολογία,
θεατρικός, θεατής,
τηλεθεατής

καταναλώνω,
κατανάλωση,
καταναλωτής,
καταναλωτικός,
αντικαταναλωτικός

γράφω, περιγράφω, γραπτός, γραμμή,
γράμμα, γραμματέας, αντιγραφή,
γραμματόσημο, γράψιμο, Γραμματική,
γραμματοκιβώτιο, γραμματοσειρά

ΘΕΜΑ ΤΡΙΤΟ
Στη χώρα μας και στο εξωτερικό

Μαθήματα 24-33

Σ' αυτή την ενότητα θα μάθεις:

- να κατανοείς και να δίνεις πληροφορίες για τη ζωή στην πόλη, στην εξοχή και στη θάλασσα

- να δίνεις πληροφορίες για τον καιρό και το κλίμα

- να δίνεις πληροφορίες για τα ταξίδια, τη συγκοινωνία και τις κατευθύνσεις

- να δίνεις πληροφορίες για διακοπές, τουριστικές πληροφορίες, διαμονή, υπηρεσίες και ψώνια στο εξωτερικό

- να δίνεις πληροφορίες για την καθημερινή ζωή, τα έθιμα και τις παραδόσεις στη χώρα και στα μέρη όπου μιλιέται η γλώσσα.

Θα μάθεις επίσης για:
- τον παρακείμενο, υπερσυντέλικο και συντελεσμένο μέλλοντα ενεργητικής και μεσοπαθητικής φωνής (ρήματα α' συζυγίας)
- τον ενεστώτα, αόριστο, μέλλοντα, παρατατικό της οριστικής β' συζυγίας, α' και β' τάξης, την υποτακτική και προστακτική της μεσοπαθητικής φωνής (ρήματα β' συζυγίας -ιέμαι)
- τα ανώμαλα παραθετικά
- τις μετοχές και το γερούνδιο
- τους υποθετικούς λόγους
- τα απρόσωπα ρήματα: βρέχει, φυσάει, χιονίζει, βροντά, πρέπει, φαίνεται, ακούγεται
- τις ερωτηματικές αντωνυμίες
- τα συνώνυμα ουσιαστικά
- τους βαθμούς των επιρρημάτων
- τους επιρρηματικούς προσδιορισμούς.

Μάθημα
24

Έχω πάει στην Αυστρία και στην Αυστραλία

Η κυρία Δήμου μιλάει στον υπάλληλο ταξιδιωτικού γραφείου.
— Θα ήθελα να ενημερωθώ για τα πακέτα διακοπών που προσφέρετε.
— Για ποια σεζόν ενδιαφέρεστε;
— Υπάρχει κάτι για την άλλη βδομάδα;
— Θέλετε να σας δείξω τα οικογενειακά πακέτα ή θα ταξιδέψετε μόνη;
— Θα ταξιδέψω μόνη μου.
— Μισό λεπτό να κοιτάξω τα ατομικά πακέτα διακοπών. Ορίστε. Αυτά εδώ είναι τα οργανωμένα ταξίδια μας σε όλο τον κόσμο.
— Οργανωμένα; Δηλαδή εννοείτε με γκρουπ;
-— Ναι, με γκρουπ 15-20 ατόμων.
— Όχι, δε με ενδιαφέρει κάτι τέτοιο. Έχω κάνει τέτοιου είδους διακοπές. Ήταν πολύ κουραστικές! Μας πήγαιναν κάθε μέρα εκδρομή. Στις οχτώμισι το πρωί έπρεπε να έχουμε τελειώσει το πρωινό, να έχουμε ετοιμαστεί και να έχουμε κατέβει στην είσοδο του ξενοδοχείου, όπου μας περίμενε το πούλμαν για να φύγουμε. Αυτή τη φορά θέλω να πάω κάπου για να ξεκουραστώ.
— Πολύ καλά. Θα σας προτείνω τότε τις διακοπές που οργανώνουμε στα ελληνικά νησιά, στην Αυστρία, στην Αμερική και στην Αυστραλία. Μπορείτε να πάτε στην Κέρκυρα για ξεκούραση, διασκέδαση και θαλάσσια σπορ, στην Κύπρο για εκδρομές, αγροτικό τουρισμό και κάμπιγκ, στην Αυστρία για ορειβασία και σκι, στην Αμερική για ψώνια, θέατρο ή, αν σας αρέσει, αναρρίχηση στα Βραχώδη Όρη. Στην Αυστραλία οργανώνουμε σαφάρι και υποβρύχιες καταδύσεις.
— Έχω πάει αρκετές φορές στην Αυστρία για σκι και ορειβασία με φίλους, πήγα πέρσι στην Αυστραλία, όπου χόρτασα υποβρύχιες καταδύσεις. Πριν από δύο χρόνια πήγαμε και στην Αμερική με τον αδερφό μου όπου έχουμε κάτι συγγενείς. Χμ... εκείνο το ταξίδι στην Κύπρο μου φαίνεται πολύ καλή ιδέα.
— Θα σας δώσω το ενημερωτικό φυλλάδιο για την Κύπρο, λοιπόν. Πόσο καιρό θέλετε να μείνετε;
— Δέκα μέρες. Προτιμώ να μείνω στη Λευκωσία, που είναι η πρωτεύουσα.
— Ωραία! Από εκεί μπορείτε εύκολα να νοικιάσετε ένα τζιπ και να οργανώσετε μόνη σας διάφορες ημερήσιες εκδρομές. Μην ξεχάσετε να επισκεφτείτε την Πάφο, τον Ακάμα με την υπέροχη φύση, το Τρόοδος, που είναι το ψηλότερο βουνό του νησιού και είναι γεμάτο ιστορικά μοναστήρια και γραφικά χωριουδάκια. Αξίζει επίσης τον κόπο να επισκεφτείτε τη Λεμεσό για ψώνια και τα μουσεία της Λευκωσίας.
— Θα πάω σίγουρα. Όμως πού ακριβώς θα μένω;
— Θα κάνουμε κράτηση στο ξενοδοχείο «Φιλοξενία». Υπάρχουν βέβαια και ξενώνες, αν προτιμάτε, καθώς επίσης και ενοικιαζόμενα δωμάτια με δική τους κουζίνα, για να μαγειρεύετε μόνη σας. Μπορείτε ακόμα να νοικιάσετε τροχόσπιτο ή να μείνετε σε κάμπιγκ.
— Προτιμώ το ξενοδοχείο. Κρατήστε μου ένα μονόκλινο. Για πείτε μου και για τη διατροφή.
— Μπορείτε να διαλέξετε μόνο πρωινό ή ημιδιατροφή ή πλήρη διατροφή.
— Προτιμώ την ημιδιατροφή.
— Πολύ ωραία. Διαβατήριο έχετε;
— Ναι, βέβαια. Ορίστε.
— Για την Κύπρο δε χρειαζόμαστε βίζα, αλλά θα χρειαστείτε οπωσδήποτε συνάλλαγμα. Για δέκα μέρες, τουλάχιστο 500 κυπριακές λίρες. Αυτό όμως θα το έχουμε κανονίσει εμείς μέχρι να φύγετε. Επίσης θα

έχουμε κάνει την κράτηση του δωματίου και θα έχουμε εκδώσει το αεροπορικό σας εισιτήριο. Όλα μαζί, 978 λίρες Αγγλίας.
— Εντάξει μου φαίνεται.
— Καλό σας ταξίδι, λοιπόν!

ΦΙΛΟΞΕΝΙΑ

Παραδοσιακό ξενοδοχείο

Κτισμένο πάνω σε υπέροχη αμμώδη παραλί α, το ξενοδοχείο Φιλοξενία είναι Α κατηγορ ίας και 100 κλινών. Το παραδοσιακό αυτό ξε νοδοχείο αποτελείται από κεντρικό κτίριο κ αι διαμερίσματα δύο δωματίων. Η ιδανική το ποθεσία στην οποία βρίσκεται, μόλις 2 χλμ. από το κέντρο της πόλης και 25 χλμ. από το κεντρικό αεροδρόμιο, το κάνει ένα από τα δη μοφιλέστερα συγκροτήματα στο νησί. Τα δω μάτια του ξενοδοχείου είναι παραδοσιακά επ ιπλωμένα, όλα με μπάνιο, κλιματισμό και απε υθείας τηλεφωνική γραμμή, ψυγείο, μουσικ ή και μπαλκόνι με θέα τον τερ

άστιο υπέροχο κήπο και την καταγάλανη θά λασσα. Γι΄ αυτ ούς που δεν προτιμούν την αμμ ώδη παραλία υπάρχουν δυο μεγ άλες πισίνες και μία παιδική. Το ξενοδοχείο προσφέρει ακόμη θαλάσσια σπορ, γήπεδο τένις, μικρό ζωολογικό κήπο, παιδική χαρά, ηλεκτρονικά παιχνίδια.

ΑΠΟΘΗΚΗ

ΑΠΟΘΗΚΗ λέξεων και φράσεων

ξενοδοχείο δύο, τριών, τεσσάρων, πέντε αστέρων
ξενοδοχείο με πρωινό
ξενοδοχείο με ημιδιατροφή
ξενοδοχείο με πλήρη διατροφή
το μονόκλινο δωμάτιο
το δίκλινο δωμάτιο
το τρίκλινο δωμάτιο
ο ξενώνας
η πανσιόν
τα ενοικιαζόμενα δωμάτια
το τροχόσπιτο
το κάμπινγκ

το γραφείο ταξιδίων
το εισιτήριο με επιστροφή
το διαβατήριο
η βίζα
το συνάλλαγμα
οι αποσκευές

το αεροδρόμιο
οι αερογραμμές
το αεροπορικό ταξίδι
η άφιξη Ή η αναχώρηση
ο έλεγχος διαβατηρίων
η αίθουσα αναμονής
τα αφορολόγητα (είδη)
οι κυλιόμενες σκάλες
η κάρτα επιβίβασης
η επιβίβαση Ή η αποβίβαση
το αεροσκάφος
ο αριθμός θέσης
η ζώνη ασφαλείας
ο, η αεροσυνοδός
ο, η πιλότος
η απογείωση Ή η προσγείωση

το τουριστικό γραφείο
οι οικογενειακές διακοπές
οι ατομικές διακοπές
οι ομαδικές διακοπές, οι διακοπές με γκρουπ
οι καλοκαιρινές διακοπές
οι χειμερινές διακοπές

Α. Απάντησε στις παρακάτω ερωτήσεις.

1. Ποια πρόσωπα μιλούν και πού ακριβώς βρίσκονται;
2. Ποιες διακοπές πρότεινε ο υπάλληλος στην κ. Δήμου; Τι διάλεξε αυτή;
3. Ανάφερε τις εκδρομές που μπορεί να κάνει η κ. Δήμου στην Κύπρο.
4. Τι κανόνισε για τη διαμονή και τη διατροφή της;

Β. Μιλάμε στην τάξη.

- Πότε πήγες τελευταία φορά διακοπές;
- Πού και με ποιον πήγες; Πώς ταξίδεψες;
- Πού μείνατε και για πόσο καιρό; Τι κάνατε κάθε μέρα;
- Έχεις ταξιδέψει ποτέ σου στο εξωτερικό;
- Σε ποια χώρα πήγες και πώς ταξίδεψες;
- Τι έγγραφα χρειάστηκες και τι ελέγχους πέρασες;
- Έχεις μείνει ποτέ σε ξενοδοχείο; Πώς ήταν; Τι έτρωγες εκεί;
- Πού θα πας διακοπές του χρόνου;
- Ποιες είναι οι ιδανικές διακοπές για σένα;

Το αεροδρόμιο Ελ. Βενιζέλος

Το μουσείο του αεροδρομίου

Προσέχω

Τα μέσα συγκοινωνίας

•το γαϊδουράκι •το άλογο •το κάρο •η άμαξα •το ποδήλατο

•το αυτοκίνητο •το τζιπ •το ΙΧ •το ταξί •το φορτηγό

•ο σιδηρόδρομος
•το τρένο
•ο υπόγειος •το μετρό

•το πλοίο •το καράβι
•το κρουαζιερόπλοιο
•το ιπτάμενο δελφίνι

•το (υπεραστικό) λεωφορείο
•το αστικό (λεωφορείο)
•το πούλμαν

•το αεροπλάνο

Οι χώροι διαμονής στις διακοπές

ξενοδοχείο

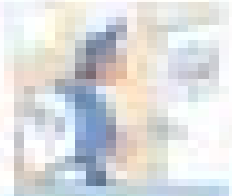
ξενώνας νέων

τροχόσπιτο

ενοικιαζόμενα δωμάτια

σκηνή

Τα δωμάτια του ξενοδοχείου

μονόκλινο

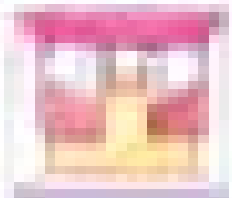
δίκλινο

τρίκλινο

Τα γεύματα της ημέρας

πλήρης διατροφή

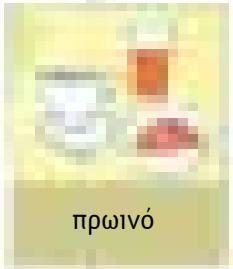
πρωινό

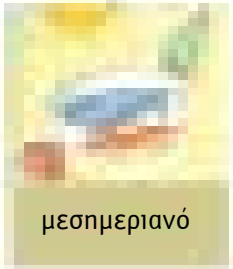
μεσημεριανό

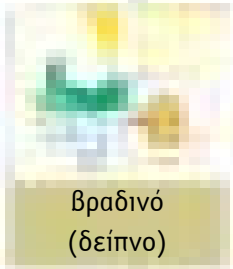
βραδινό (δείπνο)

ημιδιατροφή

Γ. Κάνε τους διαλόγους με το διπλανό ή τη διπλανή σου.

— Θα ήθελα ένα δωμάτιο με
- πρωινό
- ημιδιατροφή
- πλήρη διατροφή
- δική του κουζίνα

— Βεβαίως! Πόσα κρεβάτια χρειάζεστε;

— Θα προτιμούσα ένα
- μονόκλινο
- δίκλινο
- τρίκλινο

με θέα
- στη θάλασσα
- στο βουνό
- στην πισίνα

— Εντάξει! Μου δίνετε, σας παρακαλώ, την ταυτότητά σας;

— Πόσον καιρό θα μείνετε;
- — Μια βδομάδα.
- — Δέκα μέρες.
- — Δεκαπέντε μέρες.
- — Ένα μήνα.

— Πότε θέλετε να ταξιδέψετε;
- — Από τις 12 μέχρι τις 22 Ιουνίου.
- — Να φύγω στις 12 και να γυρίσω στις 22 Ιουνίου.

— Έχεις πάει ποτέ

στη Γαλλία;	— Έχω πάει, είναι καταπληκτικά εκεί.
στην Αυστραλία;	— Ναι, έχω πάει δυο φορές ως τώρα.
στην Αυστρία;	— Όχι, δεν έχω πάει ποτέ.
στην Ισπανία;	— Είχα πάει πριν από πέντε χρόνια.
στην Ιταλία;	— Είχα πάει παλιότερα με γκρουπ.
στη Σουηδία;	— Είχα πάει, πριν γεννηθεί η Μαρία.
στην Αμερική;	— Είχαμε πάει, όταν ήμουν μικρός.
στον Καναδά;	— Ναι, πήγα πέρυσι.
στο Βέλγιο;	— Ναι, πήγα φέτος το καλοκαίρι.
	— Όχι, θα πάω του χρόνου.

Ρήματα

Παρακείμενος, υπερσυντέλικος, συντελεσμένος μέλλοντας

Ενεργητική φωνή

Θυμήσου!

Τέλειωσε τη δουλειά του ..... Θέλει να τελειώσει τη δουλειά του νωρίς.
Έπαιξε πολύ σήμερα ..... Θέλει να παίξει.
Έγραψε ένα γράμμα ..... Θέλει να γράψει ένα γράμμα.
Πήγε πέρσι στη Χαβάη ..... Θέλει να πάει στη Χαβάη.

Πρόσεξε τώρα!

Παρακείμενος

έχω πάει
έχεις πάει
έχει πάει
έχουμε πάει
έχετε πάει
έχουν(ε) πάει

Έχω τελειώσει τη δουλειά μου. (κιόλας, πριν από λίγο)
Έχω ήδη **πάρει** πρωινό. (εδώ και μια ώρα)
Έχω πάει στη Χαβάη. (μια ή πολλές φορές)

Υπερσυντέλικος

είχα πάει
είχες πάει
είχε πάει
είχαμε πάει
είχατε πάει
είχαν(ε) πάει

Είχα πάει στη Χαβάη. (πολλές φορές στο μακρινό παρελθόν)
Είχα ξεκινήσει, όταν ήρθε. (έγινε πριν από κάτι άλλο)

Συντελεσμένος μέλλοντας

θα έχω πάει
θα έχεις πάει
θα έχει πάει
θα έχουμε πάει
θα έχετε πάει
θα έχουν(ε) πάει

Θα έχω φτάσει ως αύριο. (βέβαιο)
Θα έχω δουλέψει 21 χρόνια ως το 2007. (πιθανό στο μέλλον)
Θα 'χει διαβάσει τουλάχιστον 30 βιβλία μέχρι τώρα. (πιθανό στο παρόν)

Στο εξοχικό σπιτάκι του παππού

Κάθε Ιούλιο πηγαίνουμε για τρεις εβδομάδες στην Κύπρο. Περνάμε υπέροχα, γιατί το πρόγραμμά μας είναι γεμάτο θάλασσα και βουνό. Περνάμε δυο εβδομάδες στη θεία μου στη Λεμεσό, ενώ την τελευταία εβδομάδα πηγαίνουμε πάντα στο σπιτάκι του παππού Μιχάλη στις Πλάτρες. Αυτή η εβδομάδα είναι για μένα η πιο όμορφη κι ενδιαφέρουσα.

Οι Πλάτρες είναι ένα μεγάλο, καταπράσινο, ορεινό χωριό, από τα πιο όμορφα της Κύπρου. Είναι χτισμένο στην πλαγιά του Τροόδους. Έχει όμορφα άσπρα σπιτάκια και στενά γραφικά δρομάκια με δέντρα, πεύκα, έλατα, πλατάνια, λεύκες, κυπαρίσσια. Το καλοκαίρι οι Πλάτρες γεμίζουν τουρίστες, που έρχονται από όλο τον κόσμο, για να απολαύσουν την υπέροχη θέα και την ομορφιά της φύσης, τον καθαρό αέρα, το κελάηδισμα των πουλιών, την ηρεμία και τη γαλήνη. Το χωριό είναι γεμάτο ταβερνούλες, όπου οι επισκέπτες μπορούν να απολαύσουν παραδοσιακές σπεσιαλιτέ, καθώς και μαγαζάκια με είδη λαϊκής τέχνης, από τα οποία μπορούν να αγοράσουν ενθύμια και δώρα.

Εγώ στο σπιτάκι του παππού στις Πλάτρες περνάω φανταστικά. Κάθε πρωί καβαλάμε το γαϊδουράκι του και ξεκινάμε περιπάτους, για να μου δείξει τα μυστικά του βουνού, όπως λέει. Σε μια από τις εκδρομές μας μού έχει δείξει τη μεγάλη οροσειρά του Τροόδους και την ψηλότερη κορυφή του, τον Όλυμπο (1951 μ.). Έχω απ' έξω κι ανακατωτά όλες τις μικρότερες κορυφούλες, τα ονόματα όλων των κοιλάδων, ποταμών και ρυακιών. Το Τρόοδος το χειμώνα είναι κατάλευκο από το χιόνι και η πίστα της Χιονίστρας γεμίζει σκιέρ και τουρίστες που ασχολούνται με τα χειμερινά σπορ.

Κάθε χρόνο με τον παππού δεν παραλείπουμε να περπατήσουμε στο υπέροχο μονοπάτι της φύσης, το μονοπάτι «Καληδόνια» ή

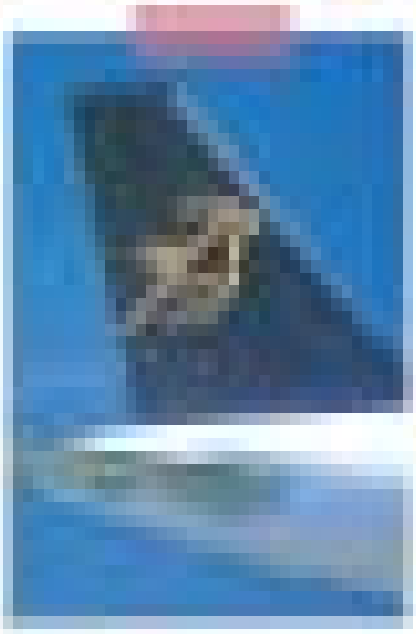

Το σήμα των Κυπριακών αερογραμμών είναι εμπνευσμένο από το αγρινό.

Το αγρινό ζει στην Κύπρο και είναι προστατευόμενο είδος.

Η εκκλησία της Φανερωμένης στη Λάρνακα.

Αγριολούλουδα από τα δάση της Κύπρου

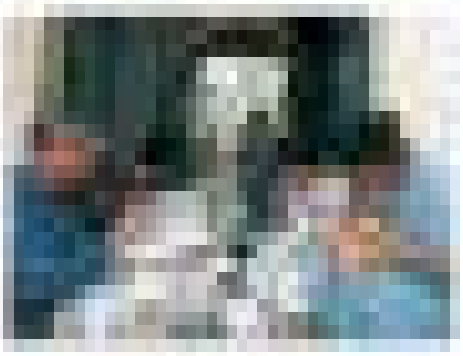

Παραδοσιακά λευκαρίτικα κεντήματα

Ετοιμασία γλυκών κουταλιού

Παραδοσιακό σπίτι στις Πλάτρες

«το μονοπάτι των αηδονιών». Το μονοπάτι περνάει δίπλα από ένα μικρό ποταμάκι, που ονομάζεται Κρύος Ποταμός. Μπορεί κανείς να θαυμάσει τα δροσερά νερά και να ακούσει το ατελείωτο κελάηδισμα των αηδονιών. Η ποικιλία της βλάστησης είναι μοναδική. Εκτός από πεύκα, βλέπεις αγριοκυδωνιές, αγριοτριανταφυλλιές, βιολέτες και άλλα αγριολούλουδα.

Το μονοπάτι έχει μήκος γύρω στα δύο χιλιόμετρα και χρειάζεσαι μία με δυο ώρες για να το περπατήσεις. Θυμάμαι μια φορά είχαμε περπατήσει αρκετά, όταν φτάσαμε σε μια ξύλινη γεφυρούλα και ο παππούς μού είπε:

— Εύα, τώρα θα δεις ένα πολύ όμορφο θέαμα. Σε λίγο φτάνουμε στον καταρράχτη των Καληδονιών.

Κατάλαβα ότι ήμασταν κοντά από τον έντονο παφλασμό του νερού. Είδαμε από μακριά τον πανέμορφο καταρράχτη και –ω! τι έκπληξη!- στη λιμνούλα που έκαναν τα νερά όπως έπεφταν από ψηλά, ένα όμορφο ζώο έπινε νερό. Ο παππούς μού έκανε νόημα να μην κάνω θόρυβο και μου ψιθύρισε:

— Αλεπού είναι!

— Να την πιάσουμε παππού; ρώτησα γεμάτη ενθουσιασμό.

— Όχι, άσε την να χορτάσει νερό και να φύγει.

Πραγματικά, το όμορφο ζώο μετά από λίγο χάθηκε μέσα στα δέντρα κι εμείς συνεχίσαμε την πεζοπορία μας.

Ο ποιητής Γιώργος Σεφέρης, που πήρε το βραβείο Νόμπελ το 1963, έγραψε για τις Πλάτρες: «Τα αηδόνια δε σ' αφήνουνε να κοιμηθείς στις Πλάτρες». Νομίζω πως είχε δίκιο. Αυτό το μέρος είναι υπέροχο!

Αηδόνι

Α. Απάντησε στις παρακάτω ερωτήσεις.

1. Ποιος διηγείται την ιστορία;
2. Πες τι είδους φυτά αναφέρονται στο κείμενο.
3. Τι υψόμετρο έχει η κορυφή του Ολύμπου;
4. Τι γίνεται στο Τρόοδος το χειμώνα;
5. Ποιο επεισόδιο θυμάται η Εύα από το μονοπάτι των Καληδονιών;
6. Γιατί οι Πλάτρες είναι τόσο ξακουστό χωριό;

Β. Συζητάμε στην τάξη.

- Έχεις ζήσει ποτέ στην εξοχή; Πώς ήταν;
- Τι ακριβώς έκανες κάθε μέρα;
- Ποιο ορεινό σπορ θα σου άρεσε να κάνεις;
- Πού νομίζεις είναι καλύτερα να κάνει διακοπές κανείς, στο βουνό ή στη θάλασσα; Γιατί;
- Θα ήθελες κι εσύ ένα εξοχικό σπίτι; Πού;

ΑΠΟΘΗΚΗ

η εξοχή
η ύπαιθρος
η φύση
το περιβάλλον

η πεζοπορία
η ορειβασία
η αναρρίχηση
η χιονοδρομία, το σκι
η ποδηλασία
το κυνήγι

το όρος – το βουνό
η κορυφή, η βουνοκορφή
η οροσειρά
η πλαγιά
το υψόμετρο

το δάσος
το δέντρο
το κυπαρίσσι
το πεύκο
το έλατο
ο θάμνος
η βλάστηση, το φυτό
το αγριολούλουδο

το ορεινό χωριό
η όμορφη φύση
η υπέροχη θέα
το γραφικό χωριό
η λαϊκή τέχνη
τα δροσερά νερά

το ποτάμι
η λίμνη
ο καταρράχτης
το ρυάκι
η ρεματιά
η κοιλάδα
το μονοπάτι

η αλεπού
το αηδόνι
το κελάηδισμα
οι πεταλούδες
το φίδι

ΑΠΟΘΗΚΗ λέξεων και φράσεων

Γ. Κάνε τους διαλόγους με το διπλανό ή τη διπλανή σου.

Σου αρέσουν τα σπορ του βουνού;

Ποιο ορεινό σπορ σου αρέσει;

Τι σου αρέσει να κάνεις στο βουνό;

Μου αρέσει πολύ

- η ορειβασία το χειμώνα.
- η πεζοπορία σε μονοπάτια.
- το ψάρεμα στο ποτάμι.
- η χιονοδρομία στην πίστα του σκι.
- να κάνω σκι σε χιονισμένες πλαγιές.
- το κανόε-καγιάκ στο ποτάμι.
- η κωπηλασία στη λίμνη.
- το ράφτιγκ στα ορμητικά νερά του ποταμού.
- η αναρρίχηση σε ψηλούς βράχους.
- η ποδηλασία σε χωματόδρομους.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

Ουσιαστικά

Από το μικρό στο μεγάλο

Υποκοριστικά		Μεγεθυντικά
σπιτ**άκι**	σπίτι	σπιταρ**όνα**
παιδ**άκι**	παιδί	παίδ**αρος**
σκυλ**άκι**	σκυλί	σκύλ**αρος**
βαρελ**άκι**	βαρέλι	βαρ**έλα**
κουταλ**άκι**	κουτάλι	κουτ**άλα**
κανατ**άκι**	κανάτι	κανάτ**α**
κολοκυθ**άκι**	κολοκύθι	κολοκύθ**α**
φετ**ούλα**	φέτα	φετ**άρα**
φων**ούλα**	φωνή	*(αγριο)*φων**άρα**
κοιλ**ίτσα**	κοιλιά	κοιλ**άρα**
ποντικ**άκι**–ποντικ**ούλης**	ποντίκι	ποντίκ**αρος**
μαθητ**άκος**	μαθητής	μαθητ**αράς**

Εθνικά

Πάτρα	→	Πατρινός
Θεσσαλονίκη	→	Θεσσαλονικιός
Ευρώπη	→	Ευρωπαίος
Αθήνα	→	Αθηναίος
Αφρική	→	Αφρικανός
Λονδίνο	→	Λονδρέζος
Βόλος	→	Βολιώτης
Κύπριος	→	Κύπρια
Έλληνας	→	Ελληνίδα
Τούρκος	→	Τουρκάλα
Άγγλος	→	Αγγλίδα
Βρετανός	→	Βρετανίδα
Γάλλος	→	Γαλλίδα
Θεσσαλονικιός	→	Θεσσαλονικιά
Σαμιώτης	→	Σαμιώτισσα

Περιεκτικά

ελιά (ελαία)	→	ελαιώνας
άχυρο	→	αχυρώνας
ξένος	→	ξενώνας
στρατός	→	στρατώνας
αμπέλι	→	αμπελώνας
κερασιά	→	κερασώνας
καλάμι	→	καλαμιώνας
περιστέρι	→	περιστερώνας

Συνώνυμα

η πλάτη	=	η ράχη
το άδειο	=	το κενό
η στέγη	=	η σκεπή
ο ίππος	=	το άλογο
κρατώ	=	βαστώ
η σελήνη	=	το φεγγάρι
η όρνιθα	=	η κότα
ο πετεινός	=	ο κόκορας

Ομώνυμα

χήρος	–	χοίρος
γεια	–	για
κλήμα	–	κλίμα
κλείνω	–	κλίνω
λίρα	–	λύρα
η νίκη	–	το νοίκι
τα όρη	–	οι όροι
όμως	–	ώμος

Επίθετα
Ανώμαλα παραθετικά

καλός	καλύτερος	άριστος
κακός	χειρότερος	χείριστος
πολύς	περισσότερος	πλείστος
λίγος	λιγότερος	ελάχιστος
μεγάλος	μεγαλύτερος	μέγιστος
μικρός	μικρότερος	ελάχιστος

Μάθημα
26

Ονειρεμένες διακοπές στη Ρόδο

Γιώργος: Γεια σου, Ελένη. Τι κάνεις;
Ελένη: Καλημέρα, Γιώργο. Μια χαρά είμαι και πολύ χαρούμενη.
Γιώργος: Γιατί; Έγινε κάτι;
Ελένη: Σήμερα δε θα έρθω για μπάνιο στη θάλασσα. Θα επισκεφτούμε τη Λίνδο με τους γονείς μου. Τρελαίνομαι για ταξίδια στην εξοχή με το αυτοκίνητο.
Γιώργος: Στη Λίνδο; Είχαμε πάει κι εμείς την περασμένη Δευτέρα. Α! είναι υπέροχα! Θα περάσεις φανταστικά!
Ελένη: Έχω ακούσει ότι είναι ένα παραλιακό χωριό, χτισμένο μέσα σε ένα μικρό κόλπο.
Γιώργος: Έτσι είναι. Ο κόλπος αυτός δημιουργεί ένα φυσικό λιμάνι, γεμάτο ψαροκάικα, και γύρω-γύρω είναι χτισμένα μικρά, κατάλευκα σπιτάκια. Οι δρόμοι του χωριού είναι πολύ στενοί και γεμάτοι μικρά μαγαζάκια, που πουλάνε διάφορα παραδοσιακά είδη και σουβενίρ.
Ελένη: Ο πατέρας μου μού είπε πως πάνω από το χωριό υπάρχει ένας απότομος λόφος και πάνω στο λόφο είναι χτισμένη η Ακρόπολη της Λίνδου με το αρχαίο κάστρο.
Γιώργος: Πράγματι αξίζει να πας εκεί! Αν δε θέλετε να ανεβείτε με τα πόδια τα αμέτρητα σκαλοπάτια, μπορείτε να νοικιάσετε γαϊδουράκια κάτω στο χωριό και να ανεβείτε μ' αυτά στο κάστρο. Η διαδρομή είναι απολαυστική καβάλα σε ένα γαϊδουράκι.
Ελένη: Θα θυμηθώ να το πω στον μπαμπά. Εσείς, τι πρόγραμμα έχετε για σήμερα;
Γιώργος: Το πρωί θα επισκεφτούμε το ενυδρείο, το μεσημέρι θα φάμε στην πόλη και, αφού κάνουμε μερικά ψώνια, θα γυρίσουμε στο ξενοδοχείο κατά τις τέσσερις. Θα κατεβώ μετά τις πέντε.
Ελένη: Δεν ήξερα ότι στη Ρόδο υπάρχει ενυδρείο. Πού βρίσκεται;
Γιώργος: Έχεις δει στο χάρτη μια στενή χερσόνησο στο βορειότερο άκρο του νησιού, λίγο έξω από την πόλη;
Ελένη: Ναι, τώρα που το λες, το θυμάμαι.
Γιώργος: Ε, λοιπόν, αυτή η χερσόνησος καταλήγει σε ένα μικρό ακρωτήρι. Σ' αυτό το ακρωτήρι είναι χτισμένο το ενυδρείο. Μπορείς να δεις ένα μεγάλο κομμάτι του βυθού της θάλασσας εκεί κάτω.
Ελένη: Ακούγεται πολύ ενδιαφέρον. Θα πείσω τους γονείς μου να πάμε κι εμείς αύριο.

Α. Απάντησε στις παρακάτω ερωτήσεις.

1. Να περιγράψεις το μέρος που θα επισκεφθεί σήμερα η Ελένη.
2. Τι σημαίνει η λέξη Ακρόπολη; Γιατί είναι χτισμένη ψηλά;
3. Εσένα θα σου άρεσε να επισκεφθείς τη Λίνδο; Γιατί;
4. Ποιο μέρος θα επισκεφθεί ο Γιώργος σήμερα; Πού βρίσκεται;
5. Τι μπορεί να δει κανείς σε ένα ενυδρείο;

Β. Μίλησε στην τάξη.

1. Καλοκαιρινές διακοπές σημαίνει θάλασσα. Συμφωνείς;
2. Σ' αρέσουν τα παιχνίδια στην άμμο; Ποια παίζεις;
3. Εσύ περνάς όλη τη μέρα σου στην παραλία ή πηγαίνεις και εκδρομές;
4. Τι μπορείς να κάνεις το βράδυ σε ένα παραθαλάσσιο μέρος;
5. Σε ποιο παραθαλάσσιο μέρος πήγες διακοπές πρόσφατα;
6. Σε ποιο παραθαλάσσιο μέρος θα ήθελες να πας διακοπές;

ΑΠΟΘΗΚΗ

Βρες στην εικόνα τις παρακάτω λέξεις:

ο κόλπος
το λιμάνι
η παραλία, η ακτή
η χερσόνησος
ο φάρος

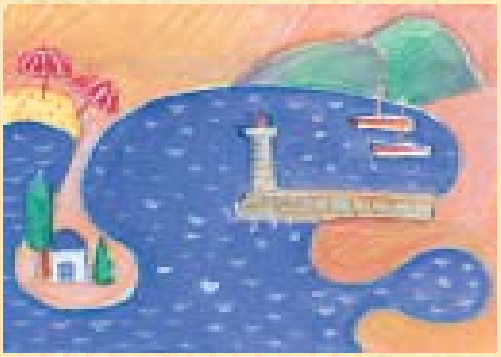

η θάλασσα
το πέλαγος
ο ωκεανός
ο βυθός
το ακρωτήρι
το νησί

καταδύομαι
κάνω θαλάσσιο σκι
οδηγώ το κότερο
ψαρεύω με καλάμι
ψαρεύω με ψαροντούφεκο
κάνω υποβρύχια κατάδυση
κάνω υποβρύχιο ψάρεμα

η Ακρόπολη
η Ρόδος
η Κρήτη
η Κύπρος
η Σάμος

οι διακοπές
η πισίνα
το μπάνιο, το κολύμπι
το σωσίβιο
το ενυδρείο
ο δύτης, η δύτρια
η κατάδυση
η ιστιοπλοΐα
η ιστιοσανίδα, το σέρφιγκ
η ψαροταβέρνα
το γαϊδουράκι, ο γάιδαρος

Στενοί δρόμοι στο Ρέθυμνο

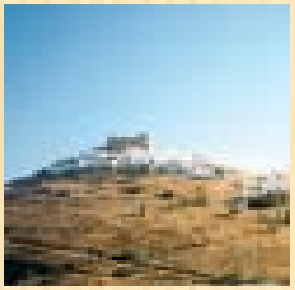

Το κάστρο της Αστυπάλαιας

Παραλία στην Πελοπόννησο

Το νησί Σκορπιός

ΑΠΟΘΗΚΗ λέξεων και φράσεων

Πρόσεξε!

Το συνάλλαγμα

Όταν πηγαίνουμε στο εξωτερικό, χρειαζόμαστε συνάλλαγμα, δηλαδή χρήματα του τόπου τον οποίο επισκεπτόμαστε.

Πηγαίνουμε στην τράπεζα, δίνουμε τα χρήματά μας και μας δίνουν ξένα χαρτονομίσματα.

Παρακάτω μπορείς να δεις τις βασικές ισοτιμίες νομισμάτων:

1 δολάριο είναι περίπου ίσο με 1 ευρώ.
1 κυπριακή λίρα είναι περίπου ίση με 1 αγγλική λίρα.
1 αγγλική λίρα είναι περίπου ίση με 1,5 ευρώ.

Γ. Κάνε τους διαλόγους με το διπλανό ή τη διπλανή σου.

Πού θα πας διακοπές φέτος;	Πού πήγες διακοπές πέρσι;	Έχεις πάει διακοπές στ... ;
Είμαι στη(ν) ... και ...	Ρόδο Κύπρο Κρήτη	κάνω θαλάσσιο σκι. χορεύω σε νυχτερινό κέντρο. πηγαίνω βόλτες κάθε βράδυ στην παραλία.
Πέρσι πήγα στη(ν) .. και ...	Σαντορίνη Ζάκυνθο Κέρκυρα	οδηγώ τζετ-σκι. ταξιδεύω με κότερο. μένω σε ξενοδοχείο πέντε αστέρων.
Φέτος θα πάω στη(ν)... και θα...	Σάμο Μύκονο Τήνο Πάρο	τρώω σε ψαροταβέρνες. ψαρεύω με καλάμι. κάνω εκδρομές και σέρφιγκ. κάνω καταδύσεις.
Έχω πάει στη(ν) ... και ...	Πάτμο Λέσβο Λευκάδα	επισκέπτομαι τα αξιοθέατα του νησιού. ψαρεύω με ψαροντούφεκο. αγοράζω ενθύμια.

Θέλεις να παίξουμε κάτι στην άμμο;	Παίζουμε με τις ρακέτες; Να φτιάξουμε πύργο! Τι λες για μια παρτίδα τάβλι; Ναι, έχω φέρει την τράπουλα μαζί μου. Ναι, να παίξουμε βόλεϊ με την μπάλα. Έχει ένα γήπεδο τένις εκεί κάτω. Πάμε; Μπα, καλύτερα να παίξουμε μέσα στο νερό. Όχι, προτιμώ να πάμε μια βόλτα με το θαλάσσιο ποδήλατο.

Γερούνδιο

Α΄ συζυγία

χάνω	→	χάν-οντας
απλώνω	→	απλών-οντας
μαζεύω	→	μαζεύ-οντας
ανοίγω	→	ανοίγ-οντας
κόβω	→	κόβ-οντας
στολίζω	→	στολίζ-οντας

-οντας
άκλιτο

-ώντας
άκλιτο

Β΄ συζυγία

		αγαπ-ώντας
α΄ τάξη	→	πετ-ώντας
		γελ-ώντας
β΄ τάξη	→	αδικ-ώντας
		συγκιν-ώντας

Πέρασα το απόγευμα **μαζεύοντας** κοχύλια στην παραλία. → με το μάζεμα (δηλώνει τρόπο)
Ανοίγοντας το παράθυρο, αντίκρισα μια υπέροχη θέα. → Όταν άνοιξα (δηλώνει χρόνο)
Μην μπορώντας να βρει δωμάτιο σε ξενοδοχείο, αποφάσισε να μείνει σε κάμπιγκ.
→ Επειδή δεν μπορούσε (δηλώνει αιτία)

Μετοχή

χάνομαι	→	χαμένος -η-ο
απλώνομαι	→	απλωμένος -η-ο
μαζεύομαι	→	μαζεμένος -η-ο
ανοίγομαι	→	ανοιγμένος -η-ο
κόβομαι	→	κομμένος -η-ο
στολίζομαι	→	στολισμένος -η-ο

α΄ τάξη	αγαπιέμαι	→	αγαπημένος-η-ο
	πετιέμαι	→	πεταγμένος-η-ο
	γελιέμαι	→	γελασμένος-η-ο
β΄ τάξη	αδικούμαι	→	αδικημένος-η-ο
	συγκινούμαι	→	συγκινημένος-η-ο
	φοβάμαι	→	φοβισμένος-η-ο

Βρήκα το **χαμένο** μου πορτοφόλι.
Η πόρτα ήταν διάπλατα **ανοιγμένη**.
Το παιδί μάς κοίταξε **φοβισμένο**.
→ Χρησιμοποιούνται όπως τα επίθετα.

Οι μετοχές σε **-μένος, -μένη, -μένο** κλίνονται όπως τα επίθετα σε **-ος, -η, -ο**

Ενικός αριθμός

Ονομαστική	ο χαμένος (θησαυρός)	η χαμένη (τσάντα)	το χαμένο (πορτοφόλι)
Γενική	του χαμένου	της χαμένης	του χαμένου
Αιτιατική	το χαμένο	τη χαμένη	το χαμένο
Κλητική	χαμένε	χαμένη	χαμένο

Πληθυντικός αριθμός

Ονομαστική	οι χαμένοι	οι χαμένες	τα χαμένα
Γενική	των χαμένων	των χαμένων	των χαμένων
Αιτιατική	τους χαμένους	τις χαμένες	τα χαμένα
Κλητική	χαμένοι	χαμένες	χαμένα

Μάθημα
27

Αν έρθεις στο Λονδίνο, θα κάνουμε πολλά

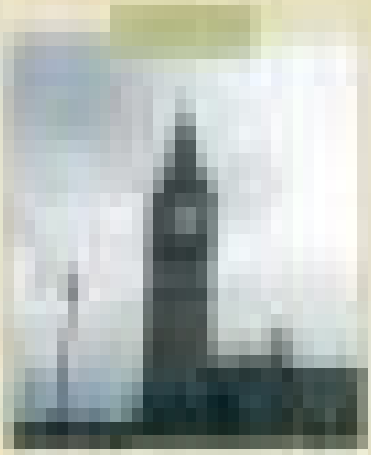

Το ρολόι του Κοινοβουλίου

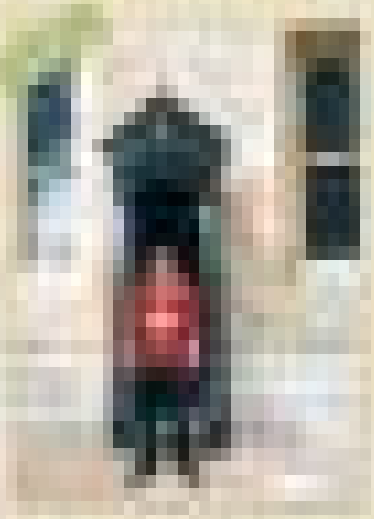

Η φρουρά του παλατιού

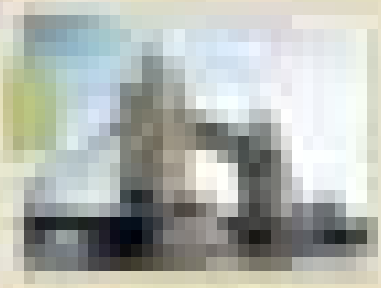

Η γέφυρα του πύργου του Λονδίνου

Αγαπημένη μου φίλη Αλίκη,

Τι κάνεις, είσαι καλά; Πώς πήγες με τις εξετάσεις σου; Ελπίζω να έχεις καλά αποτελέσματα.

Στο σπίτι έχουμε ήδη αρχίσει να μιλάμε για τις καλοκαιρινές μας διακοπές. Φέτος έχουμε έξοδα με τις επιδιορθώσεις του σπιτιού μας, γι' αυτό δε θα πάμε στο εξωτερικό. Θα μείνουμε στην Αγγλία και θα κάνουμε εκδρομές σε διάφορα μέρη εδώ. Σκέφτηκα, λοιπόν, να σε καλέσω.

Αν έρθεις στο Λονδίνο, θα κάνουμε πολλά. Αν σου αρέσουν τα πάρκα, εδώ υπάρχουν άφθονα. Αν προτιμάς τα μουσεία, μπορούμε να πάμε στα Κέρινα Ομοιώματα, στο Βρετανικό και στο Μουσείο Φυσικής Ιστορίας. Αν αγαπάς τα έργα τέχνης, θα επισκεφτούμε τις πινακοθήκες. Αν, τέλος, σου αρέσουν τα επιβλητικά κτίρια, τι θα έλεγες για τα ανάκτορα του Μπάκιγχαμ, τον Πύργο του Λονδίνου ή το Μπιγκ Μπεν; Η συγκοινωνία είναι πολύ καλή. Υπάρχει υπόγειος σιδηρόδρομος και αστικά λεωφορεία που σε πάνε παντού.

Όσο για τη βραδινή ζωή, στο Λονδίνο έχεις χιλιάδες πράγματα να κάνεις. Μπορούμε να φάμε σε πολυτελή εστιατόρια, να χορέψουμε σε ντίσκο, να πάμε στο θέατρο ή σε μια συναυλία. Ακόμα και ένας απλός περίπατος στις όχθες και στις γέφυρες του Τάμεση προσφέρει μια αξέχαστη εμπειρία.

Όπως ίσως ξέρεις, το Λονδίνο είναι η πρωτεύουσα της Βρετανίας και η μεγαλύτερη πόλη της σε πληθυσμό. Έχει εννέα εκατομμύρια κατοίκους. Χωρίζεται στη μέση από τον Τάμεση, που είναι ένα πλατύ και μακρύ ποτάμι, όπου μπορούν να πλέουν και μεγάλα καράβια. Ο επισκέπτης χαϊδεύεται από τις μεγάλες γέφυρες που ενώνουν τις δυο όχθες του ποταμού, από τις βιτρίνες των καταστημάτων, τα φώτα, την κίνηση, τα μνημεία, τα κτίρια και τους χώρους διασκέδασης.

Η πόλη είναι γεμάτη αξιοθέατα. Αν αποφασίσεις να έρθεις, δε θα ξέρουμε τι να πρωτοκάνουμε. Θα περάσεις ιδανικές διακοπές.

Περιμένω την απάντησή σου

Με αγάπη

Γιώργος

Α. Απάντησε στις παρακάτω ερωτήσεις.

1. Ποιος γράφει σε ποιον και γιατί;
2. Τι είδους μουσεία αναφέρονται στο γράμμα;
3. Ποια άλλα αξιοθέατα του Λονδίνου αναφέρονται στο γράμμα;
4. Τι αναφέρεται στο γράμμα για τη συγκοινωνία στο Λονδίνο;
5. Πώς μπορεί κανείς να διασκεδάσει στην πόλη αυτή το βράδυ;
6. Τι πληροφορίες υπάρ-χουν στο γράμμα για τον Τάμεση;

Το κτίριο του Κοινοβουλίου

Ο πύργος του Λονδίνου

ΑΠΟΘΗΚΗ

τα αξιοθέατα
τα μνημεία
το μουσείο
η πινακοθήκη, η γκαλερί
η συναυλία, το κονσέρτο
η έκθεση
το παλάτι, τα ανάκτορα
το ποτάμι, ο ποταμός
η γέφυρα
η βιτρίνα
οι ιδανικές διακοπές
τα επιβλητικά κτίρια
το πλατύ ποτάμι
το μακρύ ποτάμι
η βραδινή ζωή
το νυκτερινό κέντρο
η άνετη συγκοινωνία
τα μοντέρνα καταστήματα

η γειτονιά, η συνοικία, ο οικισμός
το χωριό, η πόλη, η κωμόπολη, η μεγαλούπολη
η πρωτεύουσα
η χώρα
ο πληθυσμός
το εξωτερικό
το εσωτερικό

η κίνηση
η συγκοινωνία
το αστικό λεωφορείο
ο σιδηρόδρομος
ο υπόγειος σιδηρόδρομος, το μετρό, ο συρμός
ο σιδηροδρομικός σταθμός
η αμαξοστοιχία
το βαγόνι
οι ράγες
η αποβάθρα επιβίβασης

η πρόσκληση — προσκαλώ
ο επισκέπτης — επισκέπτομαι
η διασκέδαση — διασκεδάζω
η γοητεία — γοητεύω, γοητεύομαι

ΑΠΟΘΗΚΗ λέξεων και φράσεων

Β. Μιλάμε στην τάξη για τη γειτονιά, την πόλη και τη χώρα μας.

1. Πες λίγα λόγια για τη γειτονιά σου. Πώς είναι οι δρόμοι και τα σπίτια;
2.Τι άλλο υπάρχει στη γειτονιά σου;
3. Πώς διασκεδάζουν οι άνθρωποι στη γειτονιά σου;
4. Σε ποια πόλη μένεις; Περίγραψέ την.
5. Πώς είναι η συγκοινωνία στην πόλη σου;
6. Ποια αξιοθέτα υπάρχουν στην πόλη σου;
7. Πώς μπορεί κανείς να διασκεδάσει την ημέρα και πώς το βράδυ στην πόλη σου;
8. Σε ποια χώρα ζεις; Πού βρίσκεται στον παγκόσμιο χάρτη;
9. Μπορείς να περιγράψεις με λίγα λόγια τη χώρα στην οποία ζεις;

Γ. Κάνε τους διαλόγους με το διπλανό ή τη διπλανή σου.

Πού θέλεις να πάμε;	Θέλω να πάμε	στην Εθνική Πινακοθήκη. στην πλατεία Τραφάλγκαρ. στην γκαλερί Τέιτ. στην έκθεση λουλουδιών. στο στάδιο Γουέμπλι. στο γήπεδο. στο ξενοδοχείο Χίλτον. στο ζωολογικό κήπο. στο πάρκο. στο αρχαιολογικό μουσείο.
Τι θέλεις να κάνουμε;	Ας πάμε σε κανένα	θέατρο. πάρκο. γήπεδο. μουσείο. εστιατόριο. μπαρ.
Τι θέλεις να κάνουμε;	Ας πάμε σε καμιά	πινακοθήκη. συναυλία. πλατεία. γκαλερί. έκθεση. καφετέρια.

Για ποιο λόγο θέλεις να πάμε	Θέλω να
στην πινακοθήκη;	δω έναν πίνακα του Ντα Βίντσι.
στην πλατεία;	ξεκουραστώ για λίγο στο παγκάκι.
στην γκαλερί;	αγοράσω έναν πίνακα για το σαλόνι.
στην έκθεση λουλουδιών;	αγοράσω ένα εξωτικό φυτό.
στο μουσείο;	θαυμάσω τα γλυπτά του Παρθενώνα.
στο στάδιο;	ακούσω τη συναυλία του Νταλάρα.
στο γήπεδο;	παρακολουθήσω έναν ποδοσφαιρικό αγώνα.
στο ξενοδοχείο;	κλείσω ένα δωμάτιο για απόψε.
στο ζωολογικό κήπο;	δω τους ελέφαντες.
στο πάρκο;	τρέξω ανάμεσα στα δέντρα.

Αν θέλεις να πάμε	στο μουσείο, στην έκθεση, στο κονσέρτο, στη συναυλία, στο θέατρο	πρέπει να πάρουμε	ταξί. το αστικό. το τρόλεϊ. το μετρό. τον υπόγειο. το τρένο.

Υποθετικοί λόγοι

του πραγματικού ή πιθανού

Υπόθεση	Απόδοση
Αν θέλεις (Ενεστώτας),	πηγαίνουμε και στο μουσείο. (Ενεστώτας)
Αν (θα) πάω στην Αγγλία, (Μέλ. Συνοπτ.)	θα προσπαθήσω να τον δω. (Μέλ. Συνοπτ.)
Αν (θα) πας στην Αγγλία, (Μέλ. Συνοπτ.)	να προσπαθήσεις να τον δεις. (Υποτ.)
Αν (θα) πας στην Αγγλία, (Μέλ. Συνοπτ.)	πάρ' τον ένα τηλέφωνο. (Προστακτ.)
Αν βρήκε ευκαιρία, (Αόριστος)	θα πήγε στην Αγγλία. (θα+Αόριστος)

του μη πραγματικού

Υπόθεση	Απόδοση
Αν ζούσαμε στην Κίνα, (Παρατ.)	θα μιλούσαμε κινέζικα. (θα+Παρατ.)
Αν πήγαινες στην Αγγλία, (Παρατ.)	θα τον είχες δει. (θα+Παρατ.)
Αν είχες πάει στην Αγγλία, (Υπερσ.)	θα τον είχες δει. (θα+Υπερσ.)
Αν είχες πάει στην Αγγλία, (Υπερσ.)	θα τον έβλεπες. (θα+Παρατ.)

Μάθημα
28

Στενοχωριέμαι με τις καταστροφές

From : panoslambrou@hotmail.com
To : antonislogothetis@yahoo.com
Subject: Bad weather for holidays!

Θεσσαλονίκη,
Τρίτη 8 Μαΐου 2002
Καλησπέρα, Αντώνη.
Βρίσκομαι στη Θεσσαλονίκη. Σου γράφω από το ξενοδοχείο.
Το ταξίδι μας με το αεροπλάνο ήταν άνετο, το ξενοδοχείο είναι καταπληκτικό, (έχει και ίντερνετ καφέ!). Οι διακοπές μας όμως στη Βόρειο Ελλάδα δεν ξεκίνησαν πολύ καλά. Από χτες που ήρθαμε, συνέχεια βρέχει. Όλο το βράδυ άστραφτε, μπουμπούνιζε και κάπου, όχι πολύ μακριά, πρέπει να έριξε κεραυνό. Σήμερα, πάλι, από το πρωί ψιχαλίζει, φυσάει και η θάλασσα είναι φουρτουνιασμένη. Και πρωταθλητής στο κολύμπι να είσαι, αποκλείεται να τα βγάλεις πέρα με τόσο κύμα. Σαν να μην έφταναν όλα αυτά, τα δελτία λένε πως ο καιρός αύριο θα χειροτερέψει. Περιμένουμε θύελλες και καταιγίδες, ενώ η θερμοκρασία είναι πολύ χαμηλή για την εποχή. Στα ορεινά από χτες το βράδυ ρίχνει καταρρακτώδεις βροχές.
Στις εφημερίδες διαβάσαμε ότι οι πλημμύρες άφησαν πίσω τους μεγάλες ζημιές και πολλούς άστεγους. Έγιναν αρκετά δυστυχήματα στο οδικό δίκτυο της Θεσσαλονίκης, μερικά χωριά στον κάμπο έχουν πλημμυρίσει και οι αγρότες λένε πως έχουν καταστραφεί.
Στενοχωριέμαι πολύ με τις καταστροφές, Αντώνη. Δεν έχω όρεξη για τίποτα. Αντί να κολυμπώ, να κάνω εκδρομές και να απολαμβάνω τις διακοπές μου, κλείστηκα μέσα και δεν ξέρω τι να κάνω. Ας είναι καλά ο υπολογιστής, που μου επιτρέπει να επικοινωνήσω μαζί σου. Έτσι κι αλλιώς, με τόσο άσχημα νέα δεν έχω διάθεση για ψυχαγωγία. Ας ελπίσουμε να φτιάξει ο καιρός την άλλη βδομάδα και να ξαναβρώ τη διάθεσή μου.
Οι διακοπές μας τελειώνουν το μεθεπόμενο Σαββατοκύριακο.
Τα λέμε.
Γεια χαρά
Πάνος

ΑΠΟΘΗΚΗ

οι εποχές

η άνοιξη
το καλοκαίρι
το φθινόπωρο
ο χειμώνας

τα καιρικά φαινόμενα

η βροχή
η μπόρα
η ψιχάλα
η καταιγίδα
η θύελλα
η αστραπή
η βροντή
ο κεραυνός
η ομίχλη
ο άνεμος
η συννεφιά
οι νεφώσεις
το χιόνι
το χιονόνερο
το χαλάζι
ο παγετός
η λιακάδα
η ηλιοφάνεια
ο καύσωνας

ψιχαλίζει
βρέχει
χιονίζει
πλημμυρίζω
καταστρέφω
δημιουργώ
προκαλώ
αφήνω
επικοινωνώ
στενοχωριέμαι
απολαμβάνω
κλείνομαι

η Ελληνική Μετεωρολογική Υπηρεσία (ΕΜΥ)
το δελτίο καιρού
η πρόγνωση του καιρού
η βελτίωση του καιρού
η επιδείνωση του καιρού

ο καιρός

η καλοκαιρία
η κακοκαιρία
το μεσογειακό κλίμα
το ψυχρό κλίμα

το άστατος καιρός
ο αίθριος καιρός
ο συννεφιασμένος ουρανός
η καταρρακτώδης βροχή
η πυκνή ομίχλη
η ταραγμένη θάλασσα
το ήσυχο πέλαγος
οι ασθενείς / οι μέτριοι / οι ισχυροί — άνεμοι
η χαμηλή θερμοκρασία
η υψηλή θερμοκρασία

στα ορεινά
στα νησιά
στα παράλια
στα πελάγη
στα ηπειρωτικά
στα κεντρικά
στα νότια
στα βόρεια
στα ανατολικά
στα δυτικά

Η θερμοκρασία θα κυμανθεί από 6 μέχρι 10 βαθμούς Κελσίου.

Α. Απάντησε στις παρακάτω ερωτήσεις.

1. Ποιος γράφει σε ποιον, από πού και για ποιο λόγο;
2. Πώς ήταν ο καιρός την προηγούμενη ημέρα και πώς είναι σήμερα;
3. Τι καιρός προβλέπεται για την επόμενη μέρα;
4. Τι προβλήματα δημιούργησε η κακοκαιρία στη Β. Ελλάδα;
5. Πώς νιώθει ο Πάνος εξαιτίας της κακοκαιρίας;

Β. Μελετάμε τα σύμβολα του καιρού και λέμε τι σημαίνει το καθένα.

ηλιοφάνεια
αίθριος καιρός

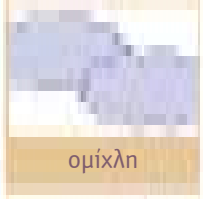
ομίχλη

συννεφιά

ψιχάλα-μπόρα

βροχή

καταιγίδα

χιόνι

Γ. Συζητάμε για τις αλλαγές στον καιρό σε κάθε εποχή.

Φθινόπωρο
υγρασία και βροχές,
μέτριες θερμοκρασίες

Καλοκαίρι
ηλιοφάνεια,
υψηλές θερμοκρασίες

Χειμώνας
χιόνια, βροχές, συννεφιές,
χαμηλές θερμοκρασίες

Άνοιξη
ηλιοφάνεια αλλά και βροχές, κανονικές
θερμοκρασίες (10-20 βαθμοί Κελσίου)

Οι τέσσερις εποχές, Γιάννης Τσαρούχης

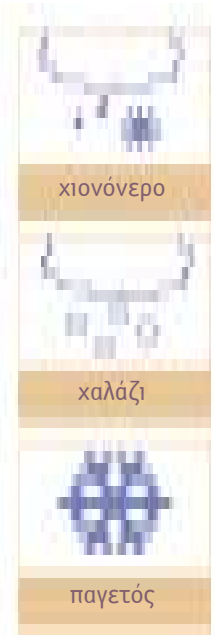

Μαθαίνω κι αυτό

Ανομβρία = ξηρασία: δε βρέχει για πολύ καιρό και το νερό αρχίζει να λιγοστεύει.
Πλημμύρα: τα ποτάμια ξεχειλίζουν και παντού υπάρχουν νερά.
Θύελλα–ανεμοθύελλα: πολύ δυνατός αέρας που μπορεί να ξεριζώσει δέντρα.
Παγετός: θερμοκρασίες υπό το μηδέν και πάγος στους δρόμους.
Ομίχλη: τα σύννεφα κατεβαίνουν στο έδαφος.
Αστραπή: λάμψη στον ουρανό.
Κεραυνός: λάμψη που πέφτει από τον ουρανό στη γη.

Δ. Παρουσίασε τον καιρό στην τάξη. Διάλεξε ένα από τα τέσσερα σενάρια και δείξε τα στο χάρτη:

Ρήματα

Μεσοπαθητική φωνή

Δεύτερη συζυγία, α' τάξη

Ενεστώτας	**Παρατατικός** παρελθ. μη συν.	**Αόριστος** παρελθ. συν.	**Μέλλοντας Συνοπτικός**
βαριέμαι	βαριόμουν	βαρέθηκα	θα βαρεθώ
βαριέσαι	βαριόσουν	βαρέθηκες	θα βαρεθείς
βαριέται	βαριόταν	βαρέθηκε	θα βαρεθεί
βαριόμαστε	βαριόμασταν	βαρεθήκαμε	θα βαρεθούμε
βαριέστε	βαριόσασταν	βαρεθήκατε	θα βαρεθείτε
βαριούνται	βαριόντουσαν (-ούνταν)	βαρέθηκαν	θα βαρεθούν

Συνοπτική Προστακτική	**Συνοπτική Υποτακτική**
	να βαρεθώ
	να βαρεθείς
	να βαρεθεί
	να βαρεθούμε
βαρεθείτε	να βαρεθείτε
	να βαρεθούν

Βρες τώρα κι εσύ τους μη συνοπτικούς τύπους υποτακτικής.

Απρόσωπα ρήματα

Απρόσωπα ρήματα

- φυσικά φαινόμενα: βρέχει, χιονίζει, φυσάει, βροντά
- άλλες περιπτώσεις: πρέπει, φαίνεται, ακούγεται

Βροντά κι **αστράφτει** όλη μέρα.
Χειμώνιασε ξαφνικά!
Πάλι **Βρέχει**!

Πρέπει να γράψω.
Δεν **πρέπει να** φας παγωτό.
Μου **αρέσει να** χορεύω.
Μπορεί να αλλάξω γνώμη.
Δεν **πρόκειται να** σε ακούσω.
Συμφέρει να αγοράσεις αυτό το αυτοκίνητο.
Ακούγεται πως είναι άρρωστος.
Φαίνεται πως δε θα έρθει.
Φαίνεται ότι τον αγαπάει.

Συνδετικά ρήματα

Ο Σπύρος **είναι** δυνατός.
Το κρασί **είναι** σαμιώτικο.
Αυτό το βουνό **ονομάζεται** Όλυμπος.
Το αυτοκίνητο **φαίνεται** καλό.

Η Έλενα **θα γίνει** γιατρός.
Ο κ. Νικολάου **εκλέχτηκε** δήμαρχος.
Ο Μιχάλης **υπηρετεί** στρατιώτης.
Ο κ. Αγαθοκλέους **διορίστηκε** υπουργός.

Μάθημα
29

Πόσο μακριά είναι;

Ο Πάνος με τους γονείς του θα επισκεφτούν σήμερα την αρχαία Ολυμπία στην Πελοπόννησο. Θα ταξιδέψουν με το αυτοκίνητο που νοίκιασαν.

Από την προηγουμένη ο πατέρας έκανε έλεγχο στο αυτοκίνητο και σιγουρεύτηκε ότι έχει βενζίνη, λάδια, νερό στο ψυγείο και αέρα στα λάστιχα. Η μητέρα πάλι ετοίμασε την τσάντα με τα απαραίτητα για το δρόμο: μερικά μπουκάλια εμφιαλωμένο νερό, μπισκότα, φρούτα, παξιμάδια, χάρτες της περιοχής, φωτογραφική μηχανή, φίλμ, βιντεοκάμερα.

Την άλλη μέρα ξεκίνησαν νωρίς-νωρίς για το ταξίδι τους.

Από τα Μετέωρα, όπου βρίσκονταν, ακολούθησαν την Εθνική Οδό μέχρι την Αθήνα. Η διαδρομή ήταν ευχάριστη και κράτησε τέσσερις ώρες. Γύρω στις 11.30 πέρασαν τον Ισθμό της Κορίνθου και κατεθύνθηκαν προς νότο, ακολουθώντας τον κεντρικό αυτοκινητόδρομο Πατρών-Καλαμάτας. Γύρω στις 2.30 ο πατέρας κατάλαβε ότι κάτι δεν πήγαινε καλά. Μετά τον Πύργο έπρεπε να είχαν αφήσει τον κύριο δρόμο και να είχαν στρίψει για την Ολυμπία. Ευτυχώς, όμως, φάνηκαν τυχεροί. Σε κάποια στιγμή είδαν έναν τροχονόμο, που είχε σταματήσει ένα αυτοκίνητο και μιλούσε στον οδηγό. Ο πατέρας σταμάτησε αριστερά και βγήκε από το αυτοκίνητο.

— Συγνώμη, κύριε τροχονόμε, να σας ρωτήσω κάτι;
— Παρακαλώ.
— Πάω καλά για την Ολυμπία;
— Όχι. Δυστυχώς έχετε περάσει τη διασταύρωση όπου έπρεπε να είχατε στρίψει. Πρέπει να γυρίσετε πίσω. Προχωρήστε ευθεία. Στα 300 μέτρα θα δείτε την πινακίδα εξόδου από τον αυτοκινητόδρομο. Στρίψτε αριστερά και γυρίστε πίσω. Στο 80 χιλιόμετρο θα δείτε την πινακίδα για τον αυτοκινητόδρομο Α406, που θα σας βγάλει στην Ολυμπία.
— Δηλαδή πόσο μακριά είναι η Ολυμπία από δω;
— Δεν είναι πολύ μακριά, γύρω στα 48 χιλιόμετρα.
— Κανένα βενζινάδικο υπάρχει στον Α406;
— Βεβαίως, στο 17ο χιλιόμετρο υπάρχει ένας μεγάλος σταθμός εξυπηρέτησης με καύσιμα και εστιατόριο.
— Ευχαριστώ πολύ. Ήσασταν πολύ κατατοπιστικός.
— Παρακαλώ. Καλό ταξίδι.

ΑΠΟΘΗΚΗ

ΑΠΟΘΗΚΗ λέξεων και φράσεων

ο δρόμος
ο αυτοκινητόδρομος
η εθνική οδός
ο χωματόδρομος
η λωρίδα κυκλοφορίας

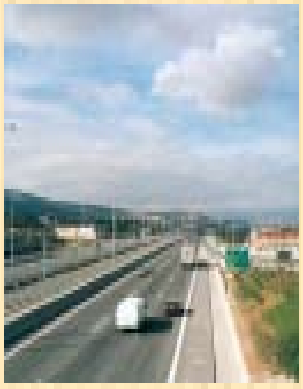

η μηχανή του αυτοκινήτου
ο κινητήρας
τα λάδια
το ψυγείο
η μπαταρία
το φρένο – το γκάζι
το τιμόνι
το πορτ μπαγκάζ

το μέτρο – το χιλιόμετρο – το μίλι
το εκατοστό – το χιλιοστό
η έξοδος – η διασταύρωση
η ζώνη ασφαλείας – η παράβαση

Πεζόδρομος

το οδικό ταξίδι
η ταχύτητα
το όριο ταχύτητας
η τροχαία
ο τροχονόμος
το φανάρι
η πινακίδα
η σήραγγα, το τούνελ
το δυστύχημα
η οδική βοήθεια
ο μηχανικός αυτοκινήτων
το βενζινάδικο
ο χώρος στάθμευσης, το πάρκινγκ

Α. Απάντησε στις παρακάτω ερωτήσεις.

1. Τι προγραμμάτισαν οι γονείς του Πάνου;
2. Πώς θα πήγαιναν και τι προετοιμασίες έκαναν;
3. Τι διαδρομή ακολούθησαν και τι πρόβλημα παρουσιάστηκε;
4. Για ποιο λόγο άραγε ο τροχονόμος είχε σταματήσει έναν οδηγό;
5. Πώς θα έβρισκαν τελικά το δρόμο για την Ολυμπία;

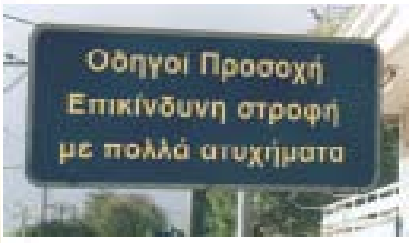

Β. Μίλησε στην τάξη για τα πιο κάτω.

- Επισκέφτηκες ποτέ κανέναν αρχαιολογικό χώρο στην Ελλάδα ή στην Κύπρο;
- Πώς πήγες εκεί;
- Τι διαδρομή ακολουθήσατε;
- Έχεις χαθεί ποτέ; Τι είχε συμβεί;
- Πες στην τάξη ποιους δρόμους πρέπει να πάρει κανείς, για να φτάσει από το σχολείο στο κέντρο της πόλης.
- Πού μένεις; Πες μας πώς θα έρθουμε στο σπίτι σου από το σχολείο.

Προσέχω τις εικόνες και λέω τη διαφορά:

νταλίκα

φορτηγό

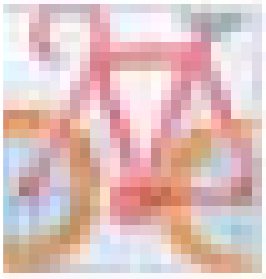

ποδήλατο

μηχανή

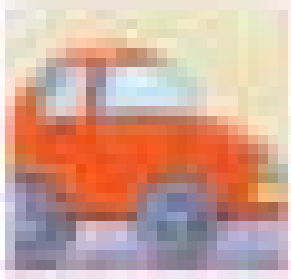

ΙΧ

αγροτικό

Αυτοκινητόδρομος είναι ένας μεγάλος δρόμος με δύο ή τρεις λωρίδες κυκλο-φορίας σε κάθε κατεύθυνση και διαχωρι-στική νησίδα ή μπάρα στη μέση.

Εθνική οδός είναι ο μεγάλος αυτοκινητόδρομος που συνδέει την πρωτεύουσα με άλλες μεγάλες πόλεις της χώρας.

λεωφόρος

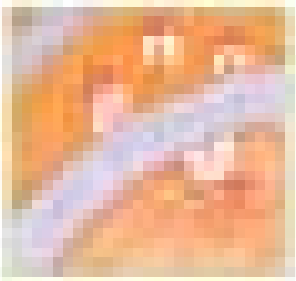

οδός

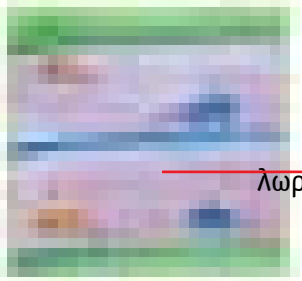

αυτοκινητόδρομος

λωρίδα κυκλοφορίας

Γ. Κάνε υπολογισμούς με το διπλανό ή τη διπλανή σου.

Πόσα μέτρα είναι τα: **5**, **7**, **9**, **2** χιλιόμετρα;	Πόσα εκατοστά είναι τα: **5**, **7**, **9**, **2** μέτρα;
Τα ..... χιλιόμετρα είναι ..... μέτρα.	Τα ..... μέτρα είναι ..... εκατοστά.

1 μίλι είναι 1,61 χιλιόμετρα
1 χιλιόμετρο (χλμ.) είναι 1.000 μέτρα (μ.)
1 μέτρο (μ.) είναι 100 εκατοστά (εκ.)

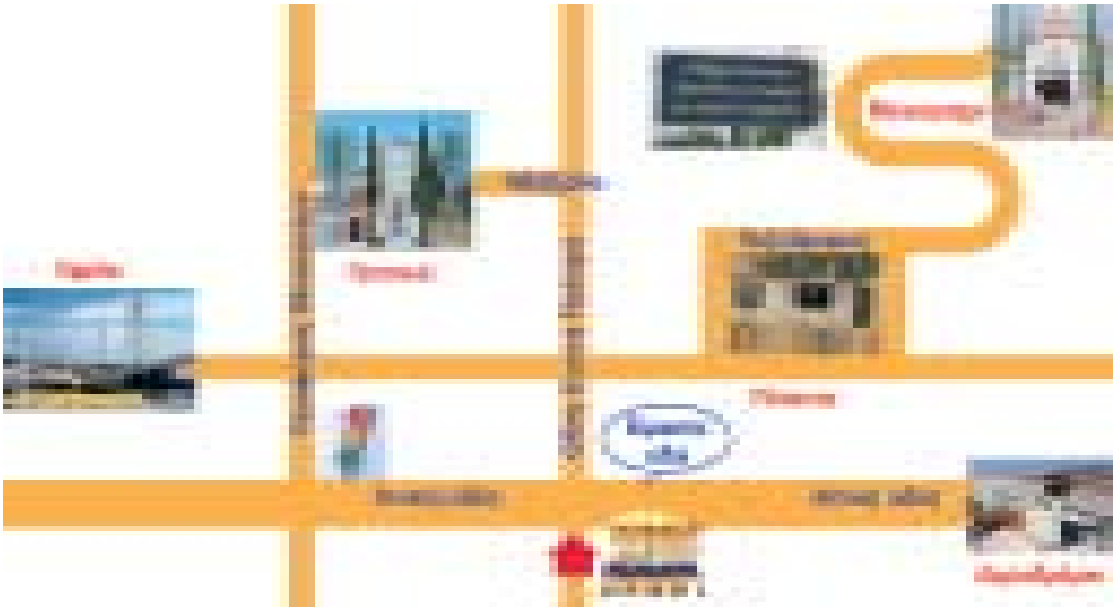

Δ. Κάνε διάλογο με το διπλανό ή τη διπλανή σου με βάση το χάρτη.

Πώς θα πάω
στη λεωφόρο Μεσογείων; στο αεροδρόμιο; στο λιμάνι; στη Μονή Πεντέλης;

Θα στρίψετε	
αριστερά	στα πρώτα φανάρια
δεξιά	στη διασταύρωση στη δεύτερη πάροδο στο δεύτερο στενό

Μετά, θα προχωρήσετε ευθεία για
300 μέτρα
2 χιλιόμετρα
500 μέτρα
κανένα χιλιόμετρο
κανένα πεντάλεπτο
και θα δείτε μια μεγάλη πινακίδα.

Ερωτηματικές αντωνυμίες

Ποιος χτύπησε το κουδούνι;
Ποιοι είναι αυτοί;
Ποια ήρθε;
Ποιανής είναι το βιβλίο;
Ποιους γυρεύεις;
Ποιους κάλεσες;
Πόσο κάνει;
Πόσα χρήματα χρειάζεσαι;
Πόσα κουτιά άνοιξες;
Με πόσους θα συναντηθείς τελικά;
Τι έγινε;
Τι να δείξω;
Με τι αθλήματα ασχολείσαι;

ποιος;
ποια;
ποιο;
πόσος;
πόση;
πόσο;
τι;

Το ποδήλατο αυτό ποιανού είναι;

Τελικά θα συναντηθείς με πόσους;

Να δείξω τι;

Πρόσεξε:

ποιο	–	πιο
ποια	–	πια

Ερώτηση

Ποιο αυτοκίνητο είναι;
Ποιο σακίδιο πήρες;
Ποιο βίντεο είδες;
Ποιο από τα δύο θέλεις;

Σύγκριση

πιο λίγο
πιο πολύ
πιο μακριά
πιο καλά
πιο ήσυχος

(πιο=περισσότερο)

Ερώτηση

Ποια παιδιά έφυγαν;
Ποια σοκολάτα θέλεις;
Ποια μαθήτρια χτύπησε;
Ποια ρούχα θέλεις;

Επίρρημα χρονικό

Είναι αργά πια. (=τώρα)
Δεν αντέχω πια. (=από δω και πέρα, άλλο)

Μάθημα
30

Πρέπει να ξεκουραστούμε

— Γεια σου, Παύλο, ο Γιώργος είμαι. Τι κάνεις;
— Μια χαρά, Γιώργο. Φεύγω αύριο με δυο φίλους για μια τριήμερη κρουαζιέρα στα ελληνικά νησιά. Είχαμε πολύ διάβασμα τώρα τελευταία στο κολέγιο και σκεφτήκαμε να πάμε κάπου για λίγες μέρες, πριν από τις τελικές μας εξετάσεις, που είναι σε δυόμισι μήνες. Πρέπει να ξεκουραστούμε, γιατί μας περιμένουν δύσκολες μέρες. Την Αλίκη θέλεις; Μισό λεπτό να τη φωνάξω. Είναι στο δωμάτιό της και μελετά.
— Εντάξει, Παύλο. Μήπως όμως θα μπορούσες να μου στείλεις ηλεκτρονικά πληροφορίες για την κρουαζιέρα που θα πάτε; Μου αρέσει κι εμένα να ταξιδεύω με πλοίο. Είναι πολύ χαλαρωτικό να κάθεσαι στο κατάστρωμα και να απολαμβάνεις το δροσερό θαλασσινό αεράκι και τη θέα των ελληνικών νησιών.
— Μα και βέβαια, θα σου στείλω με φαξ το ενημερωτικό φυλλάδιο που μας έδωσαν από το πρακτορείο. Γεια χαρά από μένα.
— Γεια χαρά, Παύλο, και σ' ευχαριστώ.
Σε λίγο καιρό ο Γιώργος παρέλαβε το ενημερωτικό φυλλάδιο της κρουαζιέρας:

Μύκονος – Σαντορίνη – Πάτμος

Διάρκεια: 3 μέρες (3 νύχτες), με πλήρη διατροφή
Απόπλους: Κάθε Παρασκευή 11.00
Επιστροφή: Κάθε Δευτέρα 07.00

64 Ευρώ κατ' άτομο

Πρόγραμμα Κρουαζιέρας

Παρασκευή-Πειραιάς-Μύκονος
Συγκέντρωση στις 09.00, στον Πειραιά. Έλεγχος εισιτηρίων, επιβίβαση, γνωριμία με τις ανέσεις του πλοίου, απόπλους στις 11.00. Γεύμα μπουφές, ξεκούραση. 18.00 Άφιξη στη Μύκονο. Περιήγηση της Χώρας. Επιβίβαση, δείπνο, μπουφές και απόπλους (22:00).
Σάββατο-Σαντορίνη

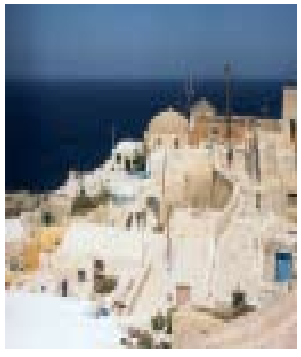

Πλούσιο πρόγευμα (μπουφές) και άφιξη στη Σαντορίνη (09:00).
Μέρα ελεύθερη για περίπατο, ψώνια και περιήγηση στο νησί. Γεύμα στο πλοίο. Προαιρετική εκδρομή στην Αρχαία Θήρα.
Απόπλους 11:00
Κυριακή-Πάτμος
Άφιξη στην Πάτμο (09:00) . Επίσκεψη στο Μοναστήρι και το Σπήλαιο της Αποκάλυψης. Χρόνος για ψώνια στη Χώρα.
12.00 Εκδρομή με καραβάκι.
Αναχώρηση στις 9.30 μ.μ. Αποχαιρετιστήριο δείπνο, χορός, διασκέδαση με την ορχήστρα. CASINO, DISCO.
Δευτέρα
Άφιξη στον Πειραιά 07:00 π.μ.

Περιλαμβάνονται:
- Άνετο ταξίδι με σύγχρονο κρουαζιερόπλοιο.
- Διαμονή σε καμπίνα της επιλογής σας για 2,3 ή 4 άτομα, με λουτρό ή ντους, τουαλέτα, μουσική, τηλέφωνο, κλιματισμό.
- Πλούσιο πρόγευμα μπουφέ, καθημερινά. Πλήρης διατροφή καθημερινά, με πολλά εδέσματα. Κοκτέιλ, απογευματινό τσάι και μεταμεσονύκτια μπουφεδάκια.
- Διασκέδαση, σόου, ορχήστρα, καλλιτεχνικό πρόγραμμα.

Δεν περιλαμβάνονται:
Ποτά, φιλοδωρήματα, προαιρετικές εκδρομές, τέλη αποβίβασης-επιβίβασης.

Α. Απάντησε στις παρακάτω ερωτήσεις.

1. Για ποιο λόγο τηλεφώνησε ο Γιώργος στο σπίτι του Παύλου;
2. Τι ζήτησε από τον Παύλο;
3. Για ποιο πράγμα μιλάει το διαφημιστικό φυλλάδιο;
4. Ποιο είναι το πρόγραμμα της Παρασκευής;
5. Τι μπορείς να κάνεις το Σάββατο;
7. Ποια έξοδα δεν περιλαμβάνονται στο πακέτο;

Β. Μίλησε στην τάξη.

- Μπήκες ποτέ σου σε καράβι; Πώς ήταν;
- Πιστεύεις ότι η κρουαζιέρα είναι ο πιο ξεκούραστος, ευχάριστος κι ενδιαφέρων τρόπος διακοπών; Γιατί;
- Πήγες ποτέ σου κρουαζιέρα; Ποια μέρη επισκέφθηκες;
- Πώς θα νιώσεις αν ο καιρός χαλάσει και σηκώσει κύματα;
- Θα σου άρεσε να έχεις μια βάρκα ή ένα φουσκωτό;
- Τι θα ήθελες να κάνεις με αυτά;

ΑΠΟΘΗΚΗ

το καράβι, το πλοίο
το καΐκι
το φέρι-μποτ
το κρουαζιερόπλοιο
το ιπτάμενο δελφίνι
το ταχύπλοο σκάφος
το φουσκωτό
το κότερο
το ιστιοφόρο
η σωσίβια λέμβος
η βάρκα
το κατάστρωμα
ο καπετάνιος
το πλήρωμα
η καμπίνα

Βρες στην εικόνα τις παρακάτω λέξεις:
το φινιστρίνι
το σωσίβιο
το φουγάρο
η άγκυρα

ταξιδεύω
κάθομαι
κουράζομαι
απολαμβάνω
χαλαρώνω

ο λιμενικός
το λιμάνι
το λιμεναρχείο
η αποβάθρα

η τριήμερη κρουαζιέρα
το ενημερωτικό φυλλάδιο
το σύγχρονο κρουαζιερόπλοιο
το άνετο ταξίδι
η πλήρης διατροφή
η πρώτη θέση
τα ελληνικά νησιά
το θαλασσινό αεράκι
η ωραία θέα
η προαιρετική εκδρομή
η ελεύθερη μέρα
το αποχαιρετιστήριο δείπνο

το πρακτορείο
η πληροφορία
το πρόγραμμα
η κρουαζιέρα
ο κλιματισμός
η επίσκεψη
η περιήγηση
το φιλοδώρημα
το πρόγευμα
το γεύμα
το δείπνο
ο μπουφές
η ορχήστρα

η επιβίβαση Ή η αποβίβαση
ο απόπλους Ή ο κατάπλους
η αναχώρηση Ή η άφιξη
η ξηρά Ή η θάλασσα

ΑΠΟΘΗΚΗ λέξεων και φράσεων

Πρόσεξε τη διαφορά.

Ο αστυνομικός είναι υπεύθυνος για την ασφάλεια στην ξηρά.
Ο λιμενικός είναι υπεύθυνος για την ασφάλεια στη θάλασσα.
Το στρογγυλό παράθυρο του πλοίου λέγεται **φινιστρίνι**.
Σε περίπτωση κινδύνου φοράμε το **σωσίβιο** και ανεβαίνουμε στις σωσίβιες λέμβους, δηλαδή στις **βάρκες**.

Γ. Παίξε τους διαλόγους με το διπλανό ή τη διπλανή σου.

Συγγνώμη, μπορείτε να μου πείτε την ώρα

απόπλου του πλοίου;
που θα φτάσουμε στο λιμάνι;
αναχώρησης της αμαξοστοιχίας;
άφιξης της αμαξοστοιχίας;

Βεβαίως·

το πλοίο θα αποπλεύσει
το πλοίο θα φτάσει στο λιμάνι
η αμαξοστοιχία θα αναχωρήσει
η αμαξοστοιχία θα φτάσει στο σταθμό

στις 6 το απόγευμα.

Με συγχωρείτε, μήπως ξέρετε πού είναι το εστιατόριο του πλοίου;

Είναι στο κατάστρωμα Α. Εσείς ξέρετε πού είναι η καμπίνα 315;
234;
178;

Αφού έχει τον αριθμό 3 μπροστά, τότε βρίσκεται στο τρίτο κατάστρωμα.

Πού θα πας διακοπές φέτος;

Θα κάνω το γύρο της Κύπρου με κρουαζιερόπλοιο.
Θα πάω κρουαζιέρα στην Αίγυπτο και στους Αγίους Τόπους.
Θα πάω στην Κρήτη με το φέρι-μποτ, επειδή θέλω να πάρω και το αυτοκίνητό μου μαζί.
Εσύ;

Εγώ θα πάω στη Σκιάθο. Πηγαίνεις ως εκεί με το ιπτάμενο δελφίνι.
Θα πάρω το φουσκωτό μου και θα πάω για ψαροντούφεκο στην Πελοπόννησο.
Θα ξεκινήσω με το κότερο από τον Πειραιά και θα σταματάω όπου μου αρέσει.

Μεσοπαθητική φωνή (α' συζυγία)

Μη Συνοπτική – Συνοπτική Υποτακτική

χτενίζομαι
- Μ' αρέσει **να χτενίζομαι** στο κομμωτήριο.
- Θέλω **να χτενιστώ.**

ντύνομαι
- Μ' αρέσει **να ντύνομαι** μοντέρνα.
- Πάω **να ντυθώ.**

βάφομαι
- Δεν της αρέσει **να βάφεται** πολύ.
- Δεν έχω χρόνο **να βαφτώ** τώρα.

χάνομαι
- Δε μ' αρέσει **να χάνομαι** σε άγνωστα μέρη.
- Δε θέλω **να χαθώ** πάλι.

δέχομαι
- Μου αρέσει **να δέχομαι** φίλους στο σπίτι.
- Δεν μπορώ **να δεχτώ** ένα τόσο ακριβό δώρο.

Μέλλοντας

Προσέχω

χτενίζομαι
- **Θα χτενίζομαι** στο κομμωτήριο κάθε Παρασκευή.
- **Θα χτενιστώ** μόνη μου αυτή τη φορά.

ντύνομαι
- **Θα ντύνομαι** μοντέρνα από δω και πέρα.
- **Θα ντυθώ** σε πέντε λεπτά.

βάφομαι
- **Θα βάφομαι** λιγότερο φέτος.
- **Θα βαφτώ** προσεκτικά.

χάνομαι
- Χωρίς το χάρτη **θα χάνομαι** συνέχεια.
- Μόνος μου **θα χαθώ.**

δέχομαι
- **Θα δέχομαι** φίλους πιο συχνά φέτος.
- Θα **δεχτώ** την πρόσκλησή του με μεγάλη χαρά.

Μάθημα
31

Τι ωραία που περάσαμε στην Αθήνα!

Καρυάτιδες

Τετάρτη 9 Ιουλίου 2003
Πρώτη μέρα στην Αθήνα
Αγαπημένο μου ημερολόγιο,
Επιτέλους είμαστε εδώ, στην Αθήνα. Η πτήση μας ήταν άνετη. Φτάσαμε στο ξενοδοχείο γύρω στις 12 το μεσημέρι. Το δωμάτιό μας είναι θαυμάσιο κι έχει θέα την Ακρόπολη. Μετά το μεσημεριανό, ξεκουραστήκαμε για λίγο και το απόγευμα βγήκαμε βόλτα. Ανεβήκαμε πρώτα στο Βράχο της Ακρόπολης. Είδαμε τον Παρθενώνα, το Ερέχθειο και το μουσείο με τα σπάνια εκθέματα. Ο μπαμπάς συγκινήθηκε πολύ κι ένιωσε περήφανος που είναι Έλληνας. Απολαύσαμε για λίγο την υπέροχη θέα της Αθήνας και μετά κατεβήκαμε με τα πόδια στην Πλάκα.
Μας άρεσε τόσο πολύ αυτή η γραφική γειτονιά της Αθήνας! Μπήκαμε σε διάφορα μαγαζάκια με είδη λαϊκής τέχνης και αγοράσαμε μερικά σουβενίρ. Η μαμά πήρε ένα ωραίο κέντημα για το σαλόνι, ο μπαμπάς ένα αχαλματάκι για το γραφείο του κι εγώ μια αφίσα με τον Παρθενώνα για το δωμάτιό μου. Στο ταμείο πληρώσαμε 115 ευρώ. Τέλος, φάγαμε παραδοσιακά μεζεδάκια στην αυλή μιας ταβερνούλας και γυρίσαμε στο ξενοδοχείο με τα πόδια.
Έχει νυχτώσει τώρα κι εγώ θαυμάζω από το μπαλκόνι μου τον κατάφωτο Παρθενώνα, που στέκει περήφανος στην κορυφή του λόφου.

Ταβέρνα στην Πλάκα

Παρασκευή 11/7/2003
Αγαπημένο μου ημερολόγιο,
Σήμερα πήγα βόλτα με τον μπαμπά και τα κατάφερα μια χαρά με τα Ελληνικά μου. Στο γραφείο πληροφοριών πρώτα ρώτησα πώς μπορούμε να πάμε στο Σούνιο. Ένας υπάλληλος μας έδωσε χάρτες και πληροφορίες. Μετά πήγαμε στην τράπεζα. Είχε αρκετό κόσμο και αναγκαστήκαμε να περιμένουμε στην ουρά. Όταν ήρθε η σειρά μας, πήγαμε στο γκισέ που έγραφε «Συνάλλαγμα» και ο ταμίας μάς άλλαξε αμέσως το ποσόν που ζητήσαμε.

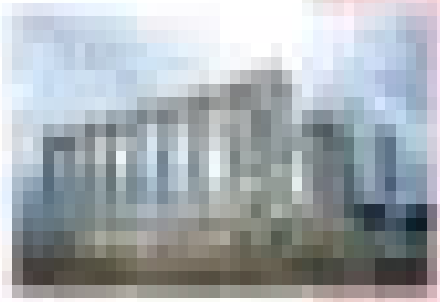

Σούνιο

Δευτέρα 14 Ιουλίου

Αγαπημένο μου ημερολόγιο,

Χτες πήγαμε στο Ταχυδρομείο και στείλαμε ένα δέμα στη γιαγιά, μια κάρτα στο θείο Θανάση και ένα γράμμα στην κυρία Δήμου. Κολλήσαμε ένα σωρό γραμματόσημα πάνω στο δέμα, γιατί το στείλαμε συστημένο, για να μη χαθεί. Αγοράσαμε και μια ακριβή βιντεοκάμερα. Ο πωλητής μάς είπε να κρατήσουμε την απόδειξη, για να τη δείξουμε στο τελωνείο, όταν γυρίσουμε στην Αγγλία. Τον ρωτήσαμε γιατί έπρεπε να το κάνουμε αυτό και μας απάντησε ότι πάνω στην απόδειξη γράφει πως είναι πληρωμένος ο φόρος κι έτσι δε χρειάζεται να τον ξαναπληρώσουμε στην Αγγλία.

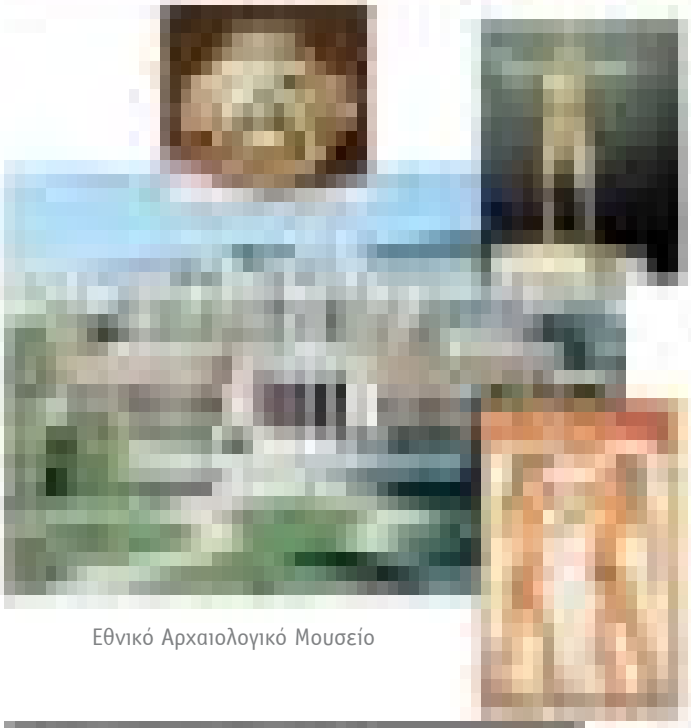

Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο

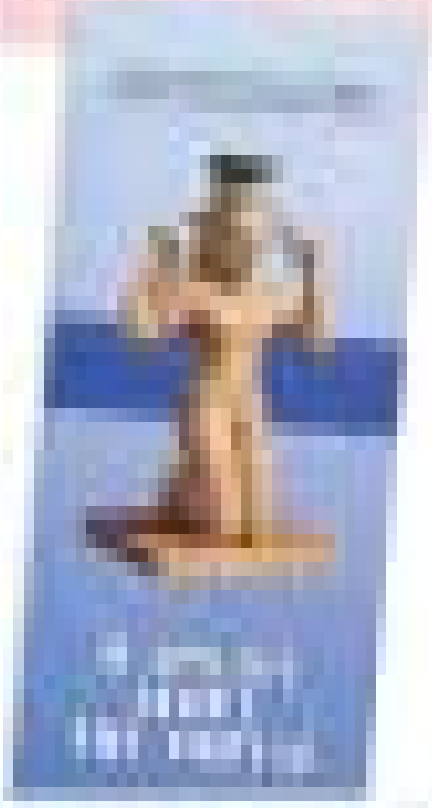

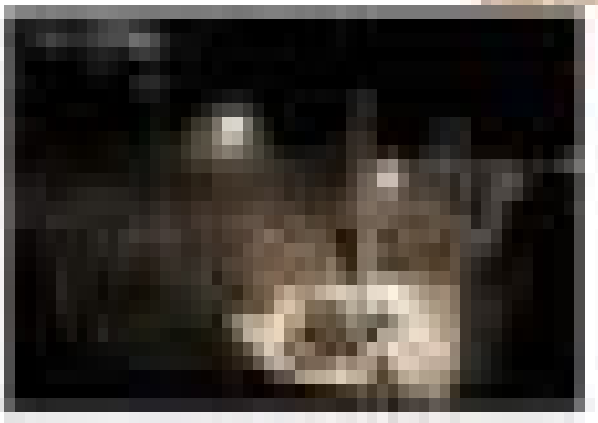

Παράσταση στο Ηρώδειο

Είσοδος της Αρχαίας Αγοράς

ΑΠΟΘΗΚΗ

η Αθήνα
η Πλάκα
η Ακρόπολη
ο Παρθενώνας
το Ερέχθειο
το Σούνιο

ο τουρίστας
η αστυνομία
το γραφείο πληροφοριών
η ουρά
ο χάρτης
η πληροφορία
ο κατάλογος
τα δρομολόγια

η τράπεζα
το ταμείο – το γκισέ
η ταμειακή μηχανή
ο, η ταμίας
το συνάλλαγμα

το ταχυδρομείο
ο/η ταχυδρόμος
το γραμματόσημο
ο φάκελος
η επιστολή – το γράμμα
το δέμα
το γραμματοκιβώτιο

τα ψώνια
το σουβενίρ, το ενθύμιο
το κέντημα
το άγαλμα
η αφίσα

ο ΦΠΑ=Φόρος Προστιθεμένης Αξίας

η άνετη πτήση
το θαυμάσιο δωμάτιο
η γραφική γειτονιά
τα στενά δρομάκια
ο παραδοσιακός μεζές
η λαϊκή τέχνη
τα αφορολόγητα είδη

Α. Απάντησε στις παρακάτω ερωτήσεις.

1. Γιατί συγκινήθηκε ο πατέρας;
2. Τι ψώνισαν στην Πλάκα;
3. Για ποιο λόγο πήγαν στην τράπεζα και τι συνέβη εκεί;
4. Τι έκαναν στο ταχυδρομείο;
5. Γιατί έπρεπε να κρατήσουν την απόδειξη της βιντεοκάμερας;

Β. Μίλησε στην τάξη.

1. Έχεις πάει ποτέ στην Αθήνα; Πώς ταξίδεψες και πού έμεινες;
2. Έχεις επισκεφθεί την Ακρόπολη; Τι ακριβώς είδες; Τι σου άρεσε πιο πολύ;
3. Τι άλλο έκανες στην Αθήνα; Πώς διασκέδαζες τα βράδια;
4. Ψώνισες ποτέ από κατάστημα ειδών λαϊκής τέχνης; Τι ακριβώς πήρες;
5. Αν πας στην Αθήνα του χρόνου, τι θα ήθελες να κάνεις;
6. Πώς θα περνούσες τα βράδια και τι θα ψώνιζες για τους φίλους και την οικογένειά σου;

ΑΠΟΘΗΚΗ λέξεων και φράσεων

Γ. Πρόσεξε τις εικόνες και φτιάξε προτάσεις με τις λέξεις που σου δίνονται.

αστυφύλακας | περιπολικό

ταμίας | τραπεζικό γκισέ

υπάλληλος | γραφείο πληροφοριών

ταχυδρόμος | ταχυδρομικό κουτί

απόδειξη | ψώνια

συνάλλαγμα | διαβατήριο

Δ. Κάνε τους διαλόγους με το διπλανό ή τη διπλανή σου.

Πάμε έναν περίπατο στο κατάστημα ειδών λαϊκής τέχνης;

Ωραία ιδέα! Χρειάζομαι

ένα κεντητό τραπεζομάντιλο.
ένα δερμάτινο σακάκι.
ένα παραδοσιακό υφαντό.
ένα σουβενίρ από την Κύπρο.
ένα κανατάκι για σουβενίρ.

Κι εγώ θέλω

ένα ρολόι για τον τοίχο.
ένα σετ φλιτζανάκια του καφέ.
ένα αγαλματάκι της Αφροδίτης.
ένα ημερολόγιο τοίχου με εικόνες της Κύπρου.

Θέλω να στείλω

αυτό το γράμμα συστημένο, παρακαλώ.
μια επιστολή, σας παρακαλώ.
ένα δέμα στο εξωτερικό.
μια κάρτα στην Αγγλία.

Θα χρειαστείτε αυτά τα γραμματόσημα. Κοστίζουν 14 ευρώ.

Εντάξει. Και τώρα πού να το δώσω;

Ρίξτε το μέσα στο γραμματοκιβώτιο. Δώστε το σε εκείνο τον υπάλληλο.

Επιρρήματα

Θετικός			Συγκριτικός	Υπερθετικός
καλός-ή-ό	→	καλά	καλύτερα, πιο καλά	άριστα, (πάρα) πολύ καλά
	→	καλώς		
ωραίος-α-ο	→	ωραία	ωραιότερα, πιο ωραία	ωραιότατα, (πάρα) πολύ ωραία
σπάνιος-α-ο	→	σπάνια	σπανιότερα, πιο σπάνια	σπανιότατα, (πάρα) πολύ σπάνια
		σπανίως		
σαφής-ής-ές	→	σαφώς	σαφέστερα	σαφέστατα
απλός-ή-ό	→	απλά (με απλό τρόπο)	απλούστερα, πιο απλά	απλούστατα, (πάρα) πολύ απλά
	→	απλώς (μόνο)		
κακός-ή-ό	→	κακά		
		κακώς	χειρότερα, πιο άσχημα	(πάρα) πολύ άσχημα
άσχημος-η-ο	→	άσχημα		
λίγος-η-ο	→	λίγο	λιγότερο, πιο λίγο	ελάχιστα, (πάρα) πολύ λίγο
πολύς πολλή πολύ	→	πολύ	περισσότερο, πιο πολύ	πάρα πολύ

Στόλισαν **ωραία** το σπίτι τους.

Έβαψαν **ωραιότατα – (πάρα) πολύ ωραία** το σπίτι τους.

Έβαψαν το σπίτι τους **ωραιότερα** από πριν.

Γράφει **καλά – (πάρα) πολύ καλά.**

Γράφει **καλύτερα – πιο καλά** από πριν**.**

Κιθάρα παίζω **σπάνια** πια.

Κιθάρα παίζω **σπανιότατα – (πάρα) πολύ σπάνια** πια.

Κιθάρα παίζω **πιο σπάνια – σπανιότερα** από σένα.

Μου το είπε **σαφώς – απλά.** Δεν παίρνω αύξηση.

Μου το είπε **σαφέστατα – πάρα πολύ απλά.** Δεν παίρνω αύξηση.

Μου το είπε **σαφέστερα** από την προηγούμενη φορά. Δεν παίρνω αύξηση.

Περνάει **άσχημα** αυτό τον καιρό.

Περνάει **(πάρα) πολύ άσχημα** αυτό τον καιρό.

Περνάει **χειρότερα** τώρα από πριν.

Τώρα με χρειάζεται **πολύ – πάρα πολύ**.

Τώρα με χρειάζεται **περισσότερο** από ποτέ.

Επιρρηματικοί προσδιορισμοί

Πρόσεξε πώς μπορώ να συμπληρώσω το νόημα μιας απλής πρότασης.

πόσο;

αρκετά (επίρρημα)
πιο πολύ (επίρρημα)

γιατί;

από αγάπη για τη ζωή (προθετική φράση)

πότε, από πότε, κάθε πότε;

συχνά (επίρρημα)
κάθε πρωί
το βράδυ
δυό φορές τη μέρα (επιρρηματικές φράσεις)
από το πρωί (προθετική φράση)

Η γιαγιά ποτίζει τα λουλούδια

πώς; με τι;

τραγουδώντας (γερούνδιο)
με κέφι
με μέτρο
με το ποτιστήρι (προθετικές φράσεις)

πού;

έξω (επίρρημα)
στη βεράντα
στον κήπο (προθετικές φράσεις)

Άκου τι έπαθα...

Αγαπημένε μου φίλε Αντώνη,

Ελπίζω να είσαι καλά στην υγεία σου και να περνάς καλά με τα άλλα παιδιά, εκεί στο Λονδίνο. Εγώ δεν μπορώ να πω ότι περνάω καλά, γιατί είμαι ξαπλωμένος στο κρεβάτι του νοσοκομείου. Χτες περάσαμε μεγάλη περιπέτεια με τον αδερφό μου. Άς πάρω, όμως, τα πράγματα από την αρχή.

Χτες το πρωί ξύπνησα με όρεξη για βόλτα. Πήρα τον αδερφό μου και πήγαμε στη Λαϊκή Γειτονιά. Περπατήσαμε για λίγο στα στενά δρομάκια και χαζέψαμε τα μαγαζάκια που πουλάνε ό,τι μπορείς να φανταστείς: κεντήματα, ασημικά, πορσελάνες, πίνακες ζωγραφικής, παιχνίδια, ρούχα, εσώρουχα, ακόμα και εργαλεία. Αγόρασα ένα ακριβό ρολόι για το χέρι κι ο αδερφός μου ένα CD για τον υπολογιστή. Καθίσαμε σε ένα σουβλατζίδικο και φάγαμε σουβλάκια. Στο δρόμο της επιστροφής βρήκαμε έναν πλανόδιο παγωτατζή και πήραμε από ένα παγωτό. Είχε κάπως περίεργη γεύση, αλλά δεν ανησυχήσαμε εκείνη την ώρα. Γυρίζοντας προς το ξενοδοχείο, θέλησα να φορέσω το καινούριο μου ρολόι. Έψαξα μέσα στις τσέπες μου, αλλά τίποτα. Το ρολόι είχε χαθεί!

Ρωτήσαμε έναν αστυνομικό τι να κάνουμε και μας είπε να πάμε στο αστυνομικό τμήμα και να δηλώσουμε την απώλεια. Στο τμήμα απολεσθέντων αντικειμένων ρωτήσαμε για το ρολόι. «Όχι, δε μας φέρανε κανένα ρολόι, νεαρέ», ήταν η απάντηση του αστυνομικού. Ζήτησε, όμως, τα στοιχεία μας, για να επικοινωνήσουν μαζί μας αν το βρουν.

Ξαφνικά, ένιωσα να ζαλίζομαι, το μέτωπό μου γέμισε σταχόνες ιδρώτα και μου ήρθε να κάνω εμετό. Προσπάθησα να κρατηθώ. "Τι έχεις, παιδί μου; Εσύ είσαι κατακίτρινος!", μου είπε ο αστυνομικός, αλλά, πριν προλάβει να τελειώσει το λόγο του, βλέπουμε τον αδερφό μου να τρέχει προς την τουαλέτα κρατώντας το στόμα του .

Για να μη στα πολυλογώ, τηλεφωνήσαμε στο Κέντρο Άμεσης Βοήθειας και σε λίγο ένα ασθενοφόρο μας έφερε στο νοσοκομείο. Είχαμε πάθει τροφική δηλητηρίαση από εκείνο το ύποπτο παγωτό και τώρα είμαστε ξαπλωμένοι δίπλα-δίπλα.

Γράψε μου τα νέα σου. Μου έλειψε η παρέα μας. Θα χωρίσουμε, μόλις γίνουμε καλά.

Χαιρετισμούς σε όλους

Γιώργος

Α. Απάντησε στις παρακάτω ερωτήσεις.

1. Σε ποια πόλη βρίσκεται ο Γιώργος και με ποιους; Για ποιο λόγο νομίζεις ότι πήγε εκεί;
2. Πώς αποφάσισαν να περάσουν το πρωινό τους εκείνη τη μέρα;
3. Τι μπορεί κανείς να αγοράσει στη Λαϊκή Γειτονιά;
4. Τι αγόρασαν αυτοί;
5. Τι συνέβη μετά;
6. Πού τους έστειλε ο αστυνομικός; Γιατί;
7. Τι συνέβη στο γραφείο απολεσθέντων αντικειμένων;

Β. Μίλησε στην τάξη.

1. Έχεις πάει ποτέ στη Λευκωσία; Ποια μέρη της επισκέφθηκες;
2. Έχεις πάει στη Λαϊκή Γειτονιά; Πώς ήτανε; Τι έκανες εκεί;
3. Σου έχει συμβεί να χάσεις κάτι δικό σου; Τι έκανες;
4. Αν αρρωστήσεις ενώ είσαι σε διακοπές στο εξωτερικό, τι θα κάνεις;

ΑΠΟΘΗΚΗ

δηλητηριάζω, δηλητηριάζομαι
ζαλίζω, ζαλίζομαι
λιποθυμώ
κάνω εμετό
παθαίνω
γίνομαι καλά

το δηλητήριο

η ζαλάδα
η λιποθυμία
ο εμετός
το νοσοκομείο
το ασθενοφόρο
ο, η ασθενής
ο, η τραυματίας
οι Πρώτες Βοήθειες

η απώλεια
το γραφείο απολεσθέντων αντικειμένων

τα ασημικά
οι πορσελάνες
τα κεντήματα
οι πίνακες ζωγραφικής
τα εργαλεία
το ενθύμιο, το σουβενίρ
το σουβλατζίδικο
ο σουβλατζής

η Λαϊκή Γειτονιά
το ακριβό ρολόι
η τροφική δηλητηρίαση
η μεγάλη περιπέτεια
ο πλανόδιος παγωτατζής
το ύποπτο παγωτό

ΑΠΟΘΗΚΗ λέξεων και φράσεων

Προσέχω

Αν μας συμβεί κάποιο ατύχημα στην Ελλάδα και πρέπει να πάμε γρήγορα στο νοσοκομείο, τηλεφωνούμε στο **ΕΚΑΒ (Ε**θνικό **Κ**έντρο **Α**μεσης **Β**οήθειας) και ζητάμε ασθενοφόρο. Ο αριθμός του ΕΚΑΒ είναι το **166**. Στην Αγγλία το αντίστοιχο τηλέφωνο για τα επείγοντα περιστατικά είναι το **999**.

Γ. Κάνε τους διαλόγους με το διπλανό ή τη διπλανή σου.

Στο Γραφείο απολεσθέντων αντικειμένων

Τι θέλετε, κύριε; / κυρία μου;	Χτες το πρωί έχασα ένα μαύρο δερμάτινο τσαντάκι. Μήπως σας έχουν φέρει κανένα;
Όχι, δε βρήκαμε τίποτε τέτοιο. Τι είχατε μέσα;	Το διαβατήριό μου και λίγα χρήματα. Το αεροπορικό μου εισιτήριο και μια πιστωτική κάρτα. Είχα την ταυτότητά μου και μερικά λεφτά. Το πορτοφόλι μου, τα χαρτιά μου, τα πάντα. Είχα μέσα το δίπλωμά μου και την ταυτότητα.
Δώστε μου, σας παρακαλώ, τα στοιχεία σας, για να σας ειδοποιήσουμε σε περίπτωση που βρεθεί.	Βεβαίως. Τα στοιχεία μου είναι... *(όνομα, διεύθυνση, τηλέφωνο)*

Τηλεφώνημα στο Κέντρο Άμεσης Βοήθειας

— ΕΚΑΒ, παρακαλώ, τι θέλετε;
— Γεια σας, λέγομαι ..... και σας τηλεφωνώ από τη λαϊκή αγορά.
— Σας ακούω.
— Στείλτε ένα ασθενοφόρο γρήγορα, επειδή
- έγινε ένα τροχαίο ατύχημα και κάποιος τραυματίστηκε.
- μια κυρία λιποθύμησε και έπεσε στο δρόμο. Έχει χτυπήσει στο κεφάλι της.
- ένας ηλικιωμένος κύριος έπαθε καρδιακή προσβολή.
- ένα παιδί με πατίνι γλίστρησε και έσπασε το πόδι του.

— Σας στέλνω ένα ασθενοφόρο αμέσως.

Ξαναθυμάμαι τα ρήματα

Χρόνος	Πότε;	Τύπος του ρήματος
Ενεστώτας	Τι κάνω τώρα;	Ακούω ραδιόφωνο.
Παρατατικός	Τι έκανα χτες όλο το πρωί;	Άκουγα ραδιόφωνο.
Αόριστος	Τι έκανα χτες;	Άκουσα ραδιόφωνο.
Συνοπτικός Μέλλοντας	Τι θα κάνω αύριο μια μόνο φορά;	Θα ακούσω πάλι ραδιόφωνο.
Μη συνοπτικός Μέλλοντας	Τι θα κάνω αύριο συνέ-χεια – όλη μέρα;	Θα ακούω ραδιόφωνο.
Παρακείμενος	Τι έχω κάνει από το πρωί;	Έχω ακούσει τρεις εκπομπές στο ραδιόφωνο.
Υπερσυντέλικος	Τι είχα κάνει χτες, πριν συναντηθούμε;	Είχα ακούσει τρεις εκπομπές στο ραδιόφωνο.
Συντελεσμένος Μέλλοντας	Τι θα έχω κάνει ως αύριο;	Θα έχω ακούσει τις βραδινές ειδήσεις του BBC.

Ε. Δες τον πιο πάνω πίνακα και κάνε το ίδιο προφορικά με τα ρήματα:

πηγαίνω, μπαίνω, βγαίνω, ανεβαίνω, κατεβαίνω,
μαθαίνω, καταλαβαίνω, βάζω, βγάζω, βλέπω, βρίσκω, δίνω,
θέλω, κάνω, μένω, ξέρω, παίρνω, περιμένω, πίνω, τρώω,
λέω, πλένω, στέλνω, φέρνω, φεύγω

Μάθημα
33

Το πανηγύρι του Κατακλυσμού

From : hristina-kyriakou@hotmail.com
To : eva-nikolaidis@yahoo.com
Subject: το πανηγύρι του Κατακλυσμού

Εύα, γεια σου.
Πώς πας με τη μελέτη; Ξέρω ότι θα ήθελες πολύ να βρισκόσουν εδώ στη Λάρνακα αυτές τις μέρες που είχαμε τη γιορτή του Αγίου Πνεύματος. Μου το 'χεις πει ότι σ' αρέσει πολύ το πανηγύρι του Κατακλυσμού και θα ήθελες κάθε χρόνο να είσαι εδώ. Μη στενοχωριέσαι όμως. Θα σου το περιγράψω εγώ τόσο ζωντανά, που θα νομίσεις ότι ήσουν εδώ.
Φέτος, λοιπόν, το πανηγύρι του Κατακλυσμού κράτησε πέντε μέρες και ξεκίνησε, όπως πάντα, με το παραδοσιακό κατάβρεγμα. Είναι πολύ αστείο να μπορείς να τους καταβρέχεις όλους, χωρίς να ντρέπεσαι. Βέβαια, στο τέλος γίνεσαι κι εσύ μούσκεμα, αλλά αξίζει τον κόπο.
Το πανηγύρι φέτος ήταν μεγάλο, γιατί είχαν φτιάξει υπαίθριους πάγκους, όχι μόνο στην παραλία των Φοινικούδων αλλά και σε πολλούς δρόμους τριγύρω. Μπορούσες να ψωνίσεις τα πάντα! Ρούχα, παπούτσια, χαλιά, κουρτίνες, υφάσματα και χρυσαφικά. Υπήρχαν και πάγκοι με λαπηθιώτικες δαντέλες και λευκαρίτικα κεντήματα. Χαζέψαμε πολλή ώρα τα διάφορα πράγματα και φάγαμε ψητό καλαμπόκι και κάστανα, λουκουμάδες και παγωτά. Η μαμά μου ψώνισε αρκετά πράγματα για το σπίτι μας.
Πήγαινα κάθε βραδάκι στο πανηγύρι είτε με τους φίλους μου είτε με τους γονείς μου. Χόρτασα παστέλι, σουτζιούκο, φιστίκια και μαχαλεπί. Ο πατέρας μου πέρασε την πιο πολλή ώρα στα καφενεία, πίνοντας ζηβανία με τους φίλους του, ενώ η μαμά με τις δικές της φίλες απόλαυσε χωριάτικα λουκάνικα, σεφταλιές και χαλούμι στα κάρβουνα. Όσο για τις όμορφες βαρκάδες, δεν μας έλειψαν κι εφέτος, μόνο που εγώ δεν πήγα με τους άλλους. Με κάλεσε ο Παναγιώτης και πήγαμε οι δυό μας με τη μικρή βαρκούλα του θείου του. Εγώ κρατούσα το φαναράκι κι εκείνος έκανε κουπί. Ήταν πολύ ρομαντικά.
Την Κυριακή παρακολουθήσαμε ένα ωραίο πρόγραμμα με πυροτεχνήματα, κυπριακούς χορούς και τσιαττίσματα από ντόπιους ποιητές.
Εύχομαι του χρόνου να καταφέρεις να έρθεις κι εσύ, για να διασκεδάσουμε όλοι μαζί.
Πολλά φιλιά σε σένα και στους γονείς σου.
Χριστίνα

ΑΠΟΘΗΚΗ

Α. Απάντησε στις παρακάτω ερωτήσεις.

1. Πού γίνεται αυτό το πανηγύρι;
2. Με ποια γιορτή συμπίπτει το πανηγύρι;
3. Ποιες εκδηλώσεις μπορείς να παρακολουθήσεις;
4. Τι μπορείς να ψωνίσεις από τους πάγκους;
5. Τι τρώνε συνήθως η Χριστίνα και οι γονείς της στο πανηγύρι;

Β. Μιλάμε στην τάξη.

1. Έχεις βρεθεί στις Φοινικούδες τη γιορτή του Αγίου Πνεύματος; Πώς ήταν;
2. Τι σου αρέσει από τα υπαίθρια πανηγύρια; Τι μπορείς να κάνεις εκεί;
3. Ποια παραδοσιακά κυπριακά φαγητά, γλυκίσματα και ποτά γνωρίζεις;
4. Ανάφερε δυο-τρία παραδοσιακά κυπριακά προϊόντα και εμπορεύματα.
5. Τι θα ήθελες να δοκιμάσεις, αν πας στην Κύπρο του χρόνου;

η Κύπρος
ο Κύπριος
η Κύπρια

η γιορτή του Αγίου Πνεύματος
το πανηγύρι του Κατακλυσμού
η Λάρνακα
οι Φοινικούδες
τα Λεύκαρα
η Λάπηθος
τα πυροτεχνήματα
το καφενείο
το τσιάττισμα
η καντάδα
η βαρκάδα

τα χρυσαφικά
οι κουρτίνες
τα χαλιά
τα υφάσματα
τα γυαλικά

ο κυπριακός χορός
το παραδοσιακό γλυκό
το χωριάτικο λουκάνικο
το ψητό καλαμπόκι
τα λευκαρίτικα κεντήματα
οι λαπηθιώτικες δαντέλες
η ρομαντική βαρκάδα
ο υπαίθριος πάγκος

ο λουκουμάς
το μαχαλεπί
ο σουτζιούκος
η σεφταλιά
το κάστανο
η ζηβανία

καταβρέχω, καταβρέχομαι
μουσκεύω, μουσκεύομαι
κατακλύζω
απολαμβάνω

Γ. Διάβασε τα τσιαττίσματα και πες τι λέει το καθένα:

Ἠντα τους θέλω τους γιατρούς
έξοδα παραπάνω.
Φέρτε μου την αγάπη μου
τζαμα τη δω να γιάνω.

Αντάμωσάν τον σήμερα
τζαι χαμογέλασέν μου
σαν είχα πονοτζιέφαλον
ευτύς επέρασέν μου.

Κυπριακά τσιαττίσματα

Δ. Παρατηρούμε τις εικόνες και μιλάμε γι' αυτές.

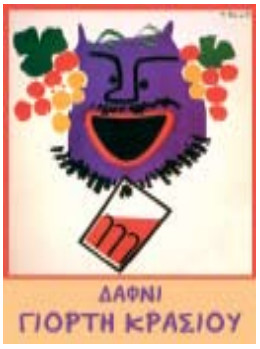

Ε. Κάνε τους διαλόγους με το διπλανό ή τη διπλανή σου.

Τι μου προτείνεις να δω, όταν θα πάω στην Κύπρο;

Ένα θέαμα που δεν πρέπει να χάσεις είναι το καρναβάλι στη Λεμεσό.
Πρέπει οπωσδήποτε να επισκεφτείτε το καρναβάλι στη Λεμεσό.

Καρναβάλι	–	Λεμεσός	Φυλακισμένα μνήματα	–	Λευκωσία
Κατακλυσμός	–	Λάρνακα	Γιορτή του κρασιού	–	Λεμεσός
Πέτρα του Ρωμιού	–	Πάφος	Μοναστήρι του Κύκκου	–	Τρόοδος

Είναι καλή η κυπριακή κουζίνα; Τι πρέπει να δοκιμάσω;

Μην ξεχάσεις να δοκιμάσεις λούντζα σε κάποια ταβέρνα.
Πρέπει να δοκιμάσετε λούντζα σε κάποια ταβέρνα.

λούντζα	–	ταβέρνα
χαλούμι	–	εστιατόριο
ελιόπιτα	–	φούρνο
ζηβανία	–	καφενείο
σεφταλιά	–	ψητοπωλείο
λουκουμάδες	–	πανηγύρι
κουπέπια	–	εστιατόριο

Ξαναθυμάμαι την ορθογραφία των ρημάτων

Ενεργητική φωνή	
Ενεστώτας	βρίσκω
Παρατατικός	έβρισκα
Αόριστος	βρήκα

Μεσοπαθητική φωνή	
Ενεστώτας	βρίσκομαι
Παρατατικός	βρισκόμουν
Αόριστος	βρέθηκα

Προσοχή!

Πάντα με -**ω**

Εγώ ντύν**ω**
Εσύ ντύνεις
Αυτός ντύν**ει**
Εμείς ντύνουμε
Εσείς ντύνετε
Αυτοί ντύνουν

Πάντα με -**ει**

Πάντα με -**πκα**

Εγώ ντύθ**πκα**
Εσύ ντύθηκες
Αυτός ντύθηκε
Εμείς ντυθήκαμε
Εσείς ντυθήκατε
Αυτοί ντύθηκαν

ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ
για το GCSE
Τετράδιο Δραστηριοτήτων
Τεύχος πρώτο

Πανεπιστήμιο Κρήτης
Παιδαγωγικό Τμήμα Δ.Ε.
Εργαστήριο Διαπολιτισμικών και Μεταναστευτικών Μελετών (Ε.ΔΙΑ.Μ.ΜΕ.)
Πανεπιστημιούπολη Ρεθύμνου, 741 00, ΡΕΘΥΜΝΟ
τηλ: 28310/77605, 28310/77635, FAX: 28310/77636
e-mail:ediamme@edc.uoc.gr
www.uoc.gr/diaspora
www.ediamme.edc.uoc.gr

ΕΛΛΑΔΑ 2008

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΠΕΑΕΚ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΠΑΙΔΕΙΑ ΜΠΡΟΣΤΑ
2ο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Εκπαίδευσης και Αρχικής
Επαγγελματικής Κατάρτισης

Δοκιμαστική Έκδοση

Νέα Ελληνικά

Τετράδιο Δραστηριοτήτων

για το GCSE

Τεύχος πρώτο

Ε.ΔΙΑ.Μ.ΜΕ.
Ρέθυμνο 2004

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ
ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ Δ.Ε.
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ (Ε.ΔΙΑ.Μ.ΜΕ.)
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΟΜΟΓΕΝΩΝ

Το «Πρόγραμμα Παιδείας Ομογενών» συγχρηματοδοτείται
από το Ευρωπαϊκό Ταμείο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας
και Θρησκευμάτων στο πλαίσιο του Μέτρου 1.1. του ΕΠΕΑΕΚ ΙΙ και η υλοποίησή του ανατέθηκε
στο «Εργαστήριο Διαπολιτισμικών και Μεταναστευτικών Μελετών» του Πανεπιστημίου Κρήτης.
Για την παραγωγή του διδακτικού υλικού που περιέχεται στο παρόν τεύχος
εργάστηκαν τα παρακάτω πρόσωπα:

ΣΥΓΓΡΑΦΗ
Μαργαρίτα Λουκά, Σοφία Παπουτσίδου, Αριστείδης Τέγος,
Γεωργία Κουτσούγερα, Μιχάλης Κασιής

ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ-ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΣΥΓΓΡΑΦΗΣ
Μαργαρίτα Λουκά

ΕΡΕΥΝΑ ΕΙΚΑΣΤΙΚΟΥ ΚΑΙ ΑΥΘΕΝΤΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ-ΦΩΤΟΓΡΑΦΗΣΕΙΣ-ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΣΕΙΣ
Υβέτ Παπαδοπούλου

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ
Τέτη Σώλου

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΠΙΒΛΕΨΗ
Ειρήνη Φιλιππάκη-Warburton

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΕΡΓΟΥ
Μιχάλης Δαμανάκης

Η παρέα μας

Πάνος
Αντώνης
Έλενα
Εύα
Γιώργος
Φανή
κα Δήμου

Παύλος,
αδερφός της Αλίκης
Γιώργος Ντίξον
Μαργαρίτα,
ξαδέρφη του Γιώργου
(Εδιμβούργο)
Αλίκη Φωκά
(Αθήνα)

Εύα Νικολαΐδη
Αντρέας,
ξάδερφος της Εύας
(Κύπρος)
Γιώργος Ντίξον
Πάνος
θεία της Εύας

ΤΕΤΡΑΔΙΟ ΠΡΩΤΟ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΘΕΜΑ ΠΡΩΤΟ
Οικογένεια, κατοικία, καθημερινή ζωή

Μάθημα	Επικοινωνία: Προφορική – Γραπτή	Γραμματική: Μορφολογία – Σύνταξη
1. Ποιοι είμαστε σελ.7	Σύντομο βιογραφικό σημείωμα: • όνομα, επώνυμο, ηλικία, ύψος, βάρος, χρώμα ματιών και μαλλιών • μέλη οικογένειας, καταγωγή, απασχόληση • τόπος διαμονής, διεύθυνση • ενδιαφέροντα	Το ρήμα: • έννοια, φωνές, χρόνοι, αριθμοί, πρόσωπα • ρήματα «έχω» και «είμαι» • καταλήξεις ενεργητικών ρημάτων α' συζυγίας, οριστική ενεστώτα • ρήματα ενεργητικής φωνής, πρόσωπο, αριθμός • παραγωγικές καταλήξεις ρημάτων:-ίζω, -εύω, -ώνω, -αίνω Αναγνώριση και ορθογραφία τους Αναγνώριση και ορθογραφία τους
2. Οι πιο καλοί μας φίλοι σελ.12	Προσωπικές σχέσεις και φιλίες: • καταγωγή φίλων • περιγραφή τους • κοινά ενδιαφέροντα	Το ουσιαστικό: • κατηγορίες, γένος, αριθμοί, πτώσεις • περιληπτικός πίνακας καταλήξεων • ονομαστική ενικού, πληθυντικού ισοσύλλαβων αρσενικών σε -ος, -ός, -ης, -ής, -ας, -έας, θηλυκών σε -ος, -ός, -η, -ή, -α, -ά και -έας και ουδέτερων σε -ο, -ό, -ι, -ί και -ος • ονομαστική ενικού, πληθυντικού ανισοσύλλαβων αρσενικών σε --ης, -ής, -άς, -ές, -ούς, θηλυκών σε -ού, -ά και ουδέτερων σε -(μ)α, -ιμο, -ας και -ως
3. Ραντεβού στις δέκα και είκοσι σελ.16	Κάνοντας νέους φίλους: • χαιρετισμοί, γνωριμίες και συστάσεις • διευθέτηση συνάντησης (τόπος, χρόνος, σκοπός) Παροχή πληροφοριών για προσωπικά στοιχεία • συμπλήρωση αιτήσεων συμπλήρωση ερωτηματολογίων	Το αριθμητικό: • απόλυτο • τακτικό • μορφολογία • αριθμητικά ένα, τρία, τέσσερα • χρήση (ημερομηνίες, χρονολογίες, ώρες, αριθμοί τηλεφώνων) Το άρθρο • λειτουργική χρήση οριστικού άρθρου • λειτουργική χρήση αόριστου άρθρου
4. Ποιοι είναι όλοι αυτοί; σελ. 20	Πληροφορίες για την ευρύτερη οικογένεια: • ποιοι είναι • πώς είναι • επισκέψεις • γιορτές (ονομαστική, γενέθλια, γάμος, βαφτίσια) • γενονότα (διαζύγιο, κηδεία)	Η αντωνυμία • προσωπικές αντωνυμίες • μορφολογία (δυνατοί κι αδύνατοι τύποι) • χρήση δυνατών κι αδύνατων τύπων • θέση ασθενούς τύπου • κτητικές αντωνυμίες • μορφολογία • χρήση

5. Ένας σπουδαίος άνθρωπος σελ. 25	Περιγραφή ατόμου: • εξωτερικά χαρακτηριστικά • στοιχεία χαρακτήρα, προσωπικότητας, συμπεριφοράς, ντυσίματος • απασχόληση, ενδιαφέροντα	Το επίθετο: • γένος, αιρθμός, πτώση • επίθετα σε -ος, -α, -ο και -ος, -η, -ο • μορφολογία • χρήση • συμφωνία με το ουσιαστικό σε γένος, πτώση, αριθμό • αντίθετα επίθετα
6. Γιορτάσαμε δύο μεγάλες γιορτές σελ. 30	Είδη γιορτών: • οικογενειακές • θρησκευτικές • εθνικές γιορτές Κοινωνικές σχέσεις • γείτονες • οικογενειακοί φίλοι	Το ρήμα: • οριστική αορίστου (παρελθόν συνοπτικό) ενεργητικών ρημάτων α΄ συζυγίας • μορφολογία • χρήση
7. Όταν είχα χρόνο, συνέχεια σκούπιζα και σιδέρωνα σελ. 34	Οικογενειακή ζωή και ρουτίνα • καθήκοντα στο σπίτι • φροντίδα κατοικίδιων ζώων	Το ρήμα: • παρατατικός (παρελθόν μη συνοπτικό) ενεργητικών ρημάτων α΄ συζυγίας • μορφολογία • χρήση
8. Όλοι χαίρονται εκτός από μένα σελ. 42	Κατοικία: • είδη κατοικίας • χώροι σπιτιού • επίπλωση • εξοπλισμός	Το ρήμα: • μεσοπαθητική φωνή α' συζυγία (-ομαι) • μορφολογία καταλήξεων ενεστώτα, αορίστου, παρατατικού • έμφαση στην ορθογραφία
9. Κάρτα από τη Μαργαρίτα σελ. 49	Περιγραφή χώρου: • κήπος • αυλή • είδη δέντρων, λουλουδιών Περιγραφή κατοικίδιων ζώων: • είδος ζώου, ράτσα • χαρακτηριστικά • τροφή • συνήθειες	Το ουσιαστικό: • διάκριση ονομαστικής-αιτιατικής ενικού και πληθυντικού • λειτουργίες ονομαστικής-αιτιατικής ουσιαστικών (υποκείμενο-αντικείμενο, επιρρηματικός προσδιορισμός χρόνου, τόπου, ποσού, η αιτιατική σε προθετικά σύνολα) • άκλιτα ονόματα ξένης προέλευσης
10. Μόλις σχολάσω... σελ. 58	Καθημερινή ρουτίνα • υποχρεώσεις στο σχολείο • υποχρεώσεις στο σπίτι • δραστηριότητες μετά το σχολείο	Οι σύνδεσμοι: • είδη (συμπλεκτικοί, διαχωριστικοί, αντιθετικοί, επεξηγηματικοί, αιτιολογικοί, χρονικοί)
11. Θα γιορτάσουν ελληνικά! σελ. 62	Τηλεφωνική συνομιλία Παραγγελίες φαγητού Έκφραση προτίμησης Κατάλογοι φαγητών και ποτών Τιμές	Το ρήμα: • συνοπτικός μέλλοντας (απλός) • μη συνοπτικός μέλλοντας (διαρκείας ή επανάληψης) • καταλήξεις ρημάτων α' συζυγίας, ενεργητικής και μεσοπαθητικής φωνής • αρνηση «δεν» • αόριστος και συνοπτικός μέλλοντας ανωμάλων ρημάτων
12. Θέλω να σου ζητήσω μια χάρη σελ. 67	Διατροφή: • ροφήματα και ελαφρά γεύματα • γεύματα • χώροι φαγητού και ποτού • φαγητά, γλυκά, ποτά	Το ρήμα: • συνοπτική υποτακτική • μη συνοπτική υποτακτική • μορφολογία • χρήσεις υποτακτικής σε ανεξάρτητες και σε συμπληρωματικές προτάσεις • διάκριση στη χρήση συνοπτικής-μη συνοπτικής υποτακτικής • φράσεις που συντάσσονται με συνοπτική-μη συνοπτική υποτακτική • αρνηση υποτακτικής «μη(ν)»

13. Η συνταγή της γιαγιάς σελ. 73	Συνταγές: • φαγητά και γλυκά ελληνικής κουζίνας • φαγητά και γλυκά κυπριακής κουζίνας • παραδοσιακές συνταγές	Τα ουσιαστικά: • γενική ενικού, πληθυντικού ισοσύλλαβων αρσενικών σε -ος, -ός, -ης, -ής, -ας, -άς, -έας, θηλυκών σε -ος, -ός, -η, -ή, -α, -ά και -έας, ουδέτερων σε -ο, -ό, -ι, -ί, -ος • γενική ενικού , πληθυντικού ανισοσύλλαβων αρσενικών σε -ης, -άς, -ές, -ούς, θηλυκών σε -ού, -ά, ουδέτερων σε -(μα)α, -ας, -ός Λειτουργίες της γενικής • ετερόπτωτος προσδιορισμός ονόματος (κτήση, προέλευση, γενική του δημιουργού)

ΘΕΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟ
Κοινωνικές δραστηριότητες, σωματική άσκηση και υγεία

Μάθημα	Επικοινωνία: Προφορική – Γραπτή	Γραμματική: Μορφολογία – Σύνταξη
14. Παίξε με τον υπολογιστή σου σελ. 76	Ελεύθερος χρόνος: • καθημερινές • Σαββατοκύριακα • είδη ψυχαγωγίας (μέσα κι έξω από το σπίτι) • ενδιαφέροντα και χόμπι • αθλήματα και σπορ • λέσχες και εξωσχολικές δραστηριότητες	Το ρήμα: • συνοπτική προστακτική • μη συνοπτική προστακτική • μορφολογία • χρήσεις • απαγόρευση (αρνητική υποτακτική) • ανώμαλα ρήματα: ακούω, βλέπω, βγαίνω, πάω/πηγαίνω (ενεστώτας, αόριστος, μέλλοντας, οριστική, υποτακτική, προστακτική)
15. Πάμε για καφέ; σελ.82	Συνεννοήσεις για κοινωνικές δραστηριότητες: • τηλεφωνική συνδιάλεξη • πρόσκληση, πρόταση δραστηριοτήτων • αποδοχή, άρνηση πρόσκλησης • διακανονισμός συνάντησης (τόπος, χρόνος, σκοπός) • κατευθύνσεις	Το ουσιαστικό: • κλητική πτώση: (κλητική προσφώνηση στον ενικό και πληνυθντικό) Οι προθέσεις: • με, σε, για, από, σαν, χωρίς (δίχως), παρά, αντί, κατά, μετά, μέχρι (ως, έως, ίσαμε), πριν, προς • η λειτουργία τους σε προθετικές φράσεις Το επίρρημα: • είδη (τοπικά, χρονικά, τροπικά, ποσοτικά, βεβαιωτικά, αρνητικά) • μορφολογία • χρήση
16. Προτιμώ την τηλεόραση σελ. 88	Προσωπικά ενδιαφέροντα: • τηλεόραση • κινηματογράφος • αθλητισμός • Πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα ανάμεσα στους διάφορους τρόπους ψυχαγωγίας	Το ρήμα: • ρήματα β' συζυγίας, Α' τάξης ενεργητικής φωνής (-ώ, -άς,...) • ρήματα β' συζυγίας, Β' τάξης ενεργητικής φωνής (-ώ, -είς,...) ενεστώτας, παρατατικός, αόριστος, μέλλοντας (οριστική, υποτακτική, προστακτική)

17. Μοντέρνο δερμάτινο, υπέροχα καλλυντικά! σελ. 94	Ψώνια: • είδη καταστημάτων • καταναλωτικά αγαθά • περιγραφές αγορών • χρώματα, μεγέθη • ποιότητες • ποσότητες (κιλά, γραμμάρια) • λογαριασμοί • είδη πληρωμών • νομισματικές μονάδες	Το επίθετο: • κατηγορίες επιθέτων (περιληπτικός πίνακας καταλήξεων) • επίθετα σε -ης, -α, -ικο -ης, -ια, -ι -υς, -ια, -υ -ης, -ης, -ες • χρήση και θέση του επιθέτου • ουσιαστικά παράγωγα από επίθετα και από ουσιαστικά επαγγέλματα • επίθετα από ρήματα • επίθετα από ουσιαστικά • επίθετα από επίθετα • συνώνυμα και αντίθετα επιθέτων
18. Πρώτοι στις γιορτές! σελ. 97	Γιορτές: • είδη γιορτών (οικογενειακές, θρησκευτικές, εθνικές γιορτές) • άλλες ειδικές οικογενειακές γιορτές και περιστάσεις (γενέθλια, βαπτίσεις, γάμοι, αρραβώνες, επέτειοι, πάρτι) • παραδόσεις, έθιμα • διατύπωση κατάλληλων ευχών Περιγραφή γεγονότων/εμπειριών	Το αριθμητικό: • τακτικά • πολλαπλασιαστικά • αναλογικά • ομαδικά
19. Λιγότερο ή περισσότερο χαρτζιλίκι; σελ. 105	Χαρτζιλίκι: • είδη καταστημάτων • είδη προϊόντων • διαχείριση χρημάτων • συγκρίσεις τιμών • αποταμίευση Συζήτηση: • έκφραση και υποστήριξη άποψης • επιχειρηματολογία (υπέρ, κατά) σχετικά με τη διαχείριση χρημάτων και τις αγορές	Το επίθετο: • βαθμοί επιθέτων (σχηματισμός συγκριτικού, υπερθετικού βαθμού μονολεκτικά και περιφραστικά) • ανώμαλα επίθετα (ο πολύς, η πολλή, το πολύ)
20. Με τις ρομαντικές ταινίες... κοιμάμαι! σελ. 109	Ψυχαγωγία: • θέατρο • κινηματογράφος • είδη έργων και ταινιών • χαρακτήρες, πλοκή Διήγηση Περιληπτική απόδοση	Το ρήμα: • ρήματα παθητικής φωνής β' συζυγίας, β' τάξης (κοιμάμαι, φοβάμαι, θυμάμαι, κινούμαι) • ενεστώτας, αόριστος, παρατατικός (οριστική)
21. Πάρε βαθιές αναπνοές σελ. 112	Ανθρώπινο σώμα: • τα μέρη του • άσκηση • διατροφή • παθήσεις • παιδικές ασθένειες, εμβολιασμοί • συνηθισμένες ασθένειες • επισκέψεις στο γιατρό και στον οδοντίατρο • ιατρικές εξετάσεις • φάρμακα, συνταγές	Το ρήμα: • ανώμαλα ρήματα (παίρνω, φταίω, κλαίω, λέω) • ενεστώτας, παρατατικός, αόριστος, συνοπτικός μέλλοντας (οριστική, υποτακτική, προστακτική)
22. Όσα φέρνει η ώρα, δεν τα φέρνει ο χρόνος σελ. 116	Μικρά ατυχήματα Επείγοντα περιστατικά Σοβαρά ατυχήματα και δυστυχήματα Πρώτες βοήθειες Περίθαλψη Ιατρικές ειδικότητες	Η αντωνυμία: • αναφορικές αντωνυμίες (όσος, όποιος, οποίος, που, ό,τι) • αυτοπαθείς (του εαυτού, τον εαυτό, των εαυτών, τους εαυτούς) • οριστικές (ίδιος, μόνος)

23. Το κάπνισμα μπορεί να βλάψει σοβαρά την υγεία σελ. 120	Κοινωνικά ζητήματα: • κάπνισμα • ναρκωτικά • οινοπνευματώδη ποτά) Συζήτηση • έκφραση και υποστήριξη άποψης • επιχειρηματολογία (αρνητικά και θετικά στοιχεία) σχετικά με τα κοινωνικά αυτά προβλήματα	Το ρήμα: • απρόσωπα ρήματα (πρέπει, μπορεί, φαίνεται, πρόκειται) • άλλα ρήματα: πεθαίνω, παθαίνω, αρρωσταίνω • συνδετικά ρήματα (είμαι, γίνομαι, ονομάζομαι, φαίνομαι, εκλέγομαι, διορίζομαι) Παραγωγή λέξεων: • οικογένειες λέξεων • σχηματισμός παραγώγων (παραγωγή, σύνθεση)

ΘΕΜΑ ΤΡΙΤΟ
Στη χώρα μας και στο εξωτερικό

Μάθημα	Επικοινωνία: Προφορική – Γραπτή	Γραμματική: Μορφολογία – Σύνταξη
24. Έχω πάει στην Αυστρία και στην Αυστραλία σελ. 126	Διακοπές: • είδη διακοπών • ταξιδιωτικοί διακανονισμοί • διαμονή • μεταφορικά μέσα • αεροπορικό ταξίδι	Το ρήμα: • παρακείμενος, υπερσυντέλικος, συντελεσμένος μέλλοντας ενεργητικής φωνής, α' συζυγίας • μορφολογία • χρήση
25. Στο εξοχικό σπιτάκι του παππού σελ. 130	Η ζωή στην εξοχή: • περιγραφή γεωγραφικής τοποθεσίας • βασικοί γεωγραφικοί όροι • αξιοθέατα και μέρη ψυχαγωγίας)	Το επίθετο: • ανώμαλα παραθετικά Παραγωγή λέξεων: • ουσιαστικά παράγωγα από ουσιαστικά • υποκοριστικά, μεγεθυντικά, εθνικά, περιεκτικά • ομώνυμα, συνώνυμα
26. Ονειρεμένες διακοπές στη Ρόδο σελ. 134	Η ζωή σε παραθαλάσσια μέρη: • περιγραφή γεωγραφικής τοποθεσίας • αξιοθέατα • μέρη ψυχαγωγίας)	Το ρήμα: • γερούνδιο (-οντας και -ώντας) • μετοχή (-μένος, -μένη, -μένο) • μορφολογία • χρήση
27. Αν έρθεις στο Λονδίνο, θα κάνουμε πολλά σελ. 139	Η πόλη και η περιοχή μου: • η γειτονιά και η περιοχή μου (όνομα, τοποθεσία, γεωγραφικοί όροι, αξιοθέατα, μέρη διασκέδασης) • η πόλη που μένω (όνομα, μέγεθος, πληθυσμός, γεωγραφική τοποθεσία, βασικοί γεωγραφικοί όροι, αξιοθέατα και μέρη διασκέδασης)	Υποθετικός λόγος: • Υποθετικός λόγος του πραγματικού • Υποθετικός λόγος του μη πραγματικού
28. Στενοχωριέμαι με τις καταστροφές σελ. 143	Ο καιρός: • εποχές • σημεία του ορίζοντα • καιρικές συνθήκες ανά εποχή • δελτίο καιρού • κλιματολογικές συνθήκες που δημιουργούν φυσικές καταστροφές (ανομβρία, πλημμύρα, ανεμοθύελλα, παγετώνας, κεραυνός)	Το ρήμα: • ενεστώτας, παρατατικός, αόριστος, μέλλοντας (οριστική, υποτακτική, προστακτική) ρημάτων β' συζυγίας, α' τάξης μεσοπαθητικής φωνής (-ιέμαι) • (επανάληψη) ρήματα β' συζυγίας, β' τάξης παθητικής φωνής (-άμαι, -ούμαι) • έμφαση στην ορθογραφία και πρακτική χρήση και εμπέδωση τους. • απρόσωπα ρήματα (πρέπει, μπορεί, φαίνεται, πρόκειται, ψιχαλίζει, βρέχει, χιονίζει, φυσάει, κάνει ζέστη-κρύο-ψύχρα- δροσιά-παγωνιά)

29. Πόσο μακριά είναι; σελ. 147	Ταξίδι με αυτοκίνητο: • αποστάσεις (μέτρα, χιλιόμετρα) • παροχή οδηγιών και κατευθύνσεων	Η αντωνυμία: • ερωτηματικές αντωνυμίες (ποιος, ποια, ποιο, πόσος, πόση, πόσο, τι) • μορφολογία • χρήση σε ευθείες ερωτήσεις (υποκείμενο, αντικείμενο, γενική προσδιοριστική) • θέση των ερωτηματικών αντωνυμιών
30. Πρέπει να ξεκουραστούμε σελ. 153	Ατμοπλοϊκό ταξίδι: • είδη θαλασσίων σκαφών • χώροι καραβιού • διαδικασίες ταξιδιού • μορφή ατμοπλοϊκών ταξιδιών • ενημερωτικά φυλλάδια • εισιτήρια • γεύματα πάνω στο πλοίο • επισκέψεις σε αξιοθέατα	Το ρήμα: • συνοπτική υποτακτική, ρημάτων α' συζυγίας μεσοπαθητικής φωνής • μη συνοπτική υποτακτική, ρημάτων α' συζυγίας μεσοπαθητικής φωνής • μορφολογικός και σημασιολογικός παραλληλισμός ανάμεσα στο μέλλοντα και την υποτακτική.
31. Τι ωραία που περάσαμε στην Αθήνα! σελ. 158	Δημόσιες υπηρεσίες στο εξωτερικό: • γραφείο πληροφοριών • ταχυδρομείο • τράπεζα • άλλες υπηρεσίες (καφετέριες, εστιατόρια, καταστήματα ειδών λαϊκής τέχνης και σουβενίρ) • ψώνια στο εξωτερικό	Το επίρρημα: • παραθετικά επιρρημάτων • επιρρήματα με ανώμαλα παραθετικά • επιρρηματικοί προσδιορισμοί με προθετικές φράσεις, με επίθετα, με γερούνδιο, με μετοχή
32. Άκου τι έπαθα... σελ. 163	Ατυχήματα στο εξωτερικό: • απώλεια αντικειμένων • προβλήματα υγείας	Το ρήμα: • ανώμαλα ρήματα α' συζυγίας, ενεργητικής φωνής (ανεβαίνω, κατεβαίνω, βγαίνω, πηγαίνω, μπαίνω, μαθαίνω, καταλαβαίνω, βάζω, βγάζω, βλέπω, βρίσκω, δίνω, θέλω, κάνω, μένω, ξέρω, παίρνω, περιμένω, πίνω, τρώω, λέω, ακούω, πλένω, στέλνω, φέρνω, φεύγω, ακούω • ενεστώτας, παρατατικός, αόριστος, μέλλοντας, παρακείμενος, υπερσυντέλικος, συντελεσμένος μέλλοντας (οριστική, υποτακτική, προστακτική)
33. Το πανηγύρι του Κατακλυσμού σελ. 169	Καθημερινή ζωή, έθιμα και παραδόσεις στην Κύπρο	Επαναληπτικές ασκήσεις στα ρήματα α' συζυγίας ενεργητικής και μεσοπαθητικής φωνής: βρίσκω, βρίσκομαι, βρήκα, βρέθηκα, σηκώνω, σηκώνομαι, σήκωσα, σηκώθηκα, ντύνω, ντύνομαι, έντυσα, ντύθηκα, χτενίζω, χτενίζομαι, χτένισα, χτενίστηκα. Έμφαση στην ορθογραφία και πρακτική χρήση και εμπέδωση τους.

Μάθημα

1

Ποιοι είμαστε

Α. Συμπλήρωσε τα κενά όπως στα παραδείγματα.

Ελλάδα	Έλληνας	Ελληνίδα	ελληνικός	ελληνική
Γαλλία	Γάλλος			
Αμερική			αμερικανικός	αμερικανική
Κύπρος	Κύπριος			
Αυστρία				αυστριακή
Κίνα	Κινέζος			
Ρωσία				ρωσική
Αγγλία			αγγλικός	
Ολλανδία		Ολλανδέζα		
Ιταλία	Ιταλός			
Τουρκία		Τουρκάλα		

Β. Συμπλήρωσε τα κενά με βάση την περιοχή όπου μένει ο καθένας.

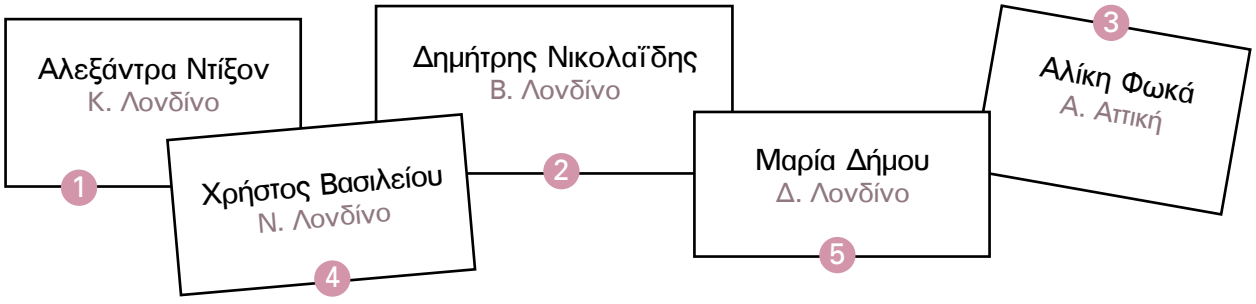

1. Η _____ μένει στο _____.
2. Ο _____ μένει στο _____.
3. Η _____ μένει στην _____.
4. Ο _____ μένει στο _____.
5. Η _____ μένει στο _____.

Γ. Συμπλήρωσε τα στοιχεία του κάθε ατόμου στον πίνακα.

	Παναγιώτης Γεωργίου	Αλίκη Φωκά	Μισέλ Κοτί	Βέρα Νικολαΐδη
Ονοματεπώνυμο				
Ηλικία				
Χώρα καταγωγής				
Χώρα διαμονής				
Επάγγελμα				
Εμφάνιση				
Ενδιαφέροντα				

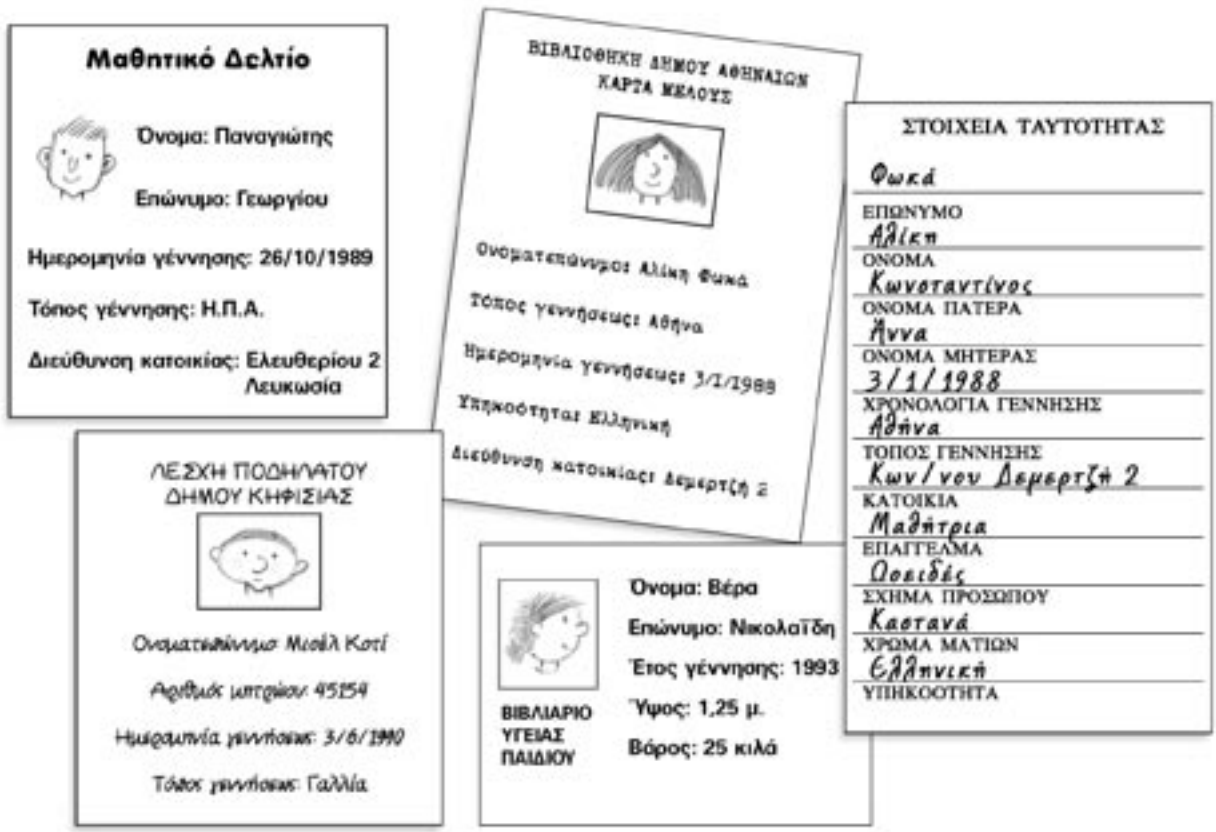

Δ. Άκουσε και συμπλήρωσε το σωστό όνομα.

ΟΝΟΜΑ

1. Κατάγεται από την Κύπρο. ➡
2. Είναι από τη Θεσσαλονίκη. ➡
3. Είναι 19 χρονών. ➡
4. Έχει μαύρα σγουρά μαλλιά. ➡
5. Μοιάζει με τον πατέρα. ➡
6. Είναι το μεσαίο παιδί της οικογένειας. ➡
7. Πήρε το όνομα του παππού. ➡
8. Κολυμπάει ωραία. ➡
9. Αγαπάει το ποδόσφαιρο. ➡
10. Δεν του αρέσει η κυπριακή κουζίνα. ➡

Ε. Φτιάξε κι εσύ ρήματα.

-ω	γράφ-**ω**	πίν-_____	έχ-_____	θέλ-_____
	βαζ-_____	κλείν-_____	δείχν-_____	δίν-_____
	φτιάχν-_____	κάν-_____	τρέχ-_____	βλέπ-_____
-ίζω	ποτ-**ίζω**	νομ-_____	γυρ-_____	σαπουν-_____
	σκουπ-_____	τηγαν-_____	καθαρ-_____	τα-_____
-εύω	φυτ-**εύω**	μαγειρ-_____	ταξιδ-_____	μπερδ-_____
	χορ-_____	δουλ-_____	κλαδ-_____	πιστ-_____
	μαζ-_____	χαζ-_____	κοροϊδ-_____	χαϊδ-_____
-ώνω	τελει-**ώνω**	μαλ-_____	παγ-_____	λερ-_____
	στρ-_____	ανακατ-_____	σιδερ-_____	πληγ-_____
-αίνω	μαθ-**αίνω**	ανεβ-_____	κατεβ-_____	καταλαβ-_____
	πηγ-_____	κουτσ-_____	ζεστ-_____	τρελ-_____

ΣΤ. Συμπλήρωσε τα κενά με το σωστό τύπο των ρημάτων.

μέν**ω**	μαθαίνω		
μέν**εις**			
μέν**ει**		πηγαίνει	
μέν**ουμε**			
μέν**ετε**			
μέν**ουν**			δουλεύουν

Ζ. Συμπλήρωσε τα κενά με το σωστό τύπο των βοηθητικών ρημάτων.

έχ**ω**	είχα	είμαι	
έχ**εις**	είχες	είσαι	ήσουν

Η. Συμπλήρωσε τα ρήματα που λείπουν, όπως στο παράδειγμα.

1. — **Είμαι** η κυρία Δήμου. Εσύ ποιος **είσαι**;
   — _____ ο Πάνος κι αυτός με το ποδήλατο _____ ο Αντώνης.
   — Κι αυτός που έρχεται τρέχοντας ποιος _____ ;
   — _____ ο Γιώργος.
   — Αυτή ποια _____ ;
   — _____ η Φανή.
   — Εσείς _____ η Έλενα και η Εύα;
   — Ναι, εμείς _____ .
2. Όταν _____ μικρός, _____ μια πολύ καλή φίλη, τη Μαρία.
3. Πού _____ χτες; Σε πήρα τηλέφωνο, αλλά δε σε βρήκα.
4. Πριν από μερικά χρόνια με το Χρήστο _____ γείτονες.
5. Βρήκες το βιβλίο σου; Πού _____ ;
6. — Τι _____ χτες και δεν ήρθατε στο μάθημα ;
   — _____ πάει στο νοσοκομείο να δούμε τον παππού μου.

Θ. Συμπλήρωσε τα ρήματα που λείπουν, όπως στο παράδειγμα.

1. Κάθε απόγευμα ο Γιώργος πηγαίνει (πηγαίνω) στο γυμναστήριο.
2. Η Μαρία και η Κατερίνα _____ (μένω) με τη γιαγιά τους .
3. Τι _____ (κάνω) στο σπίτι σου το βράδυ μετά το φαγητό;
4. Πάνο, μη _____ (βάζω) τη μουσική τόσο δυνατά. _____ (διαβάζω).
5. Την Κυριακή η μαμά συνήθως _____ (μαγειρεύω) κρέας στο φούρνο με πατάτες.
6. Κάθε πότε _____ (πλένω) το αυτοκίνητό σας;
7. Εγώ κι ο αδερφός μου το καλοκαίρι _____ (κατεβαίνω) στην Κύπρο για διακοπές.
8. Όταν βγαίνουν με τους φίλους τους έξω, _____ (γυρίζω) αργά στο σπίτι.
9. Το αφεντικό του τον _____ (πληρώνω) στο τέλος του μήνα.
10. Οι γονείς μου _____ (δουλεύω) σκληρά.

Ι. Συμπλήρωσε ό,τι λείπει στις διπλανές προτάσεις.

1. Εύα, πότε φεύγ_____ για την Αθήνα;
2. Όταν κλείν_____ τα καταστήματα, ο δρόμος ερημ_____ .
3. Στο σχολείο σας τι ώρα αρχ_____ τα μαθήματα;
4. Κάν_____ ζέστη. Δεν αν_____ το παράθυρο, σε παρακαλ_____ ;
5. Όταν _____μουν μικρός, _____χα πολλά παιχνίδια.
6. Εμείς μέν_____ στο βόρειο Λονδίνο. Εσείς πού μέν_____ ;

ΙΑ. Γράψε σε ένα νέο φίλο σου ποιος είσαι. Μπορείς να γράψεις τα παρακάτω στοιχεία: (70 λέξεις)

- ονοματεπώνυμο
- ηλικία
- πού γεννήθηκες
- ποια είναι η καταγωγή σου
- ποια είναι η διεύθυνσή σου.
- πώς είναι η εξωτερική σου εμφάνιση (ύψος, βάρος, χρώμα ματιών-μαλλιών).
- αγαπημένες ασχολίες και ενδιαφέροντα.

Μπορείς να αρχίσεις κάπως έτσι: Ονομάζομαι _____ και είμαι ____ χρονών.

Μάθημα

2

Οι πιο καλοί μας φίλοι

Α. Βάλε ✓ στα τέσσερα σωστά.

1. Η Εύα και η Χριστίνα είναι συμμαθήτριες.
2. Η Χριστίνα είναι δραστήριο κορίτσι.
3. Ο Γιώργος και ο Αντώνης δε φοιτούν στο ίδιο σχολείο.
4. Τα δυο αγόρια ασχολούνται με τον αθλητισμό.
5. Η Αλίκη και ο Θωμάς είναι συνομήλικοι.
6. Ο Θωμάς και η Αλίκη αγαπούν τις καλές τέχνες.

Β. Άκουσε το διάλογο και βάλε ✓ στα έξι σωστά.

1. Ο Χρήστος και η Ελένη συναντήθηκαν τυχαία.
2. Οι δυο φίλοι αναγνώρισαν αμέσως ο ένας τον άλλο.
3. Παλιά έμεναν στην ίδια περιοχή.
4. Ο Χρήστος ήταν μόνος του.
5. Η Ελένη μαθαίνει Ελληνικά.
6. Η Ελένη βρισκόταν στην Ελλάδα με το σχολείο της.
7. Η ξαδέλφη του Χρήστου παντρεύτηκε στην Αθήνα.
8. Οι δυο φίλοι φεύγουν από την Ελλάδα με την ίδια πτήση.
9. Η Ελένη τώρα δε μένει στο Λονδίνο.
10. Ο Χρήστος ζήτησε το τηλέφωνο της φίλης του.
11. Συμφώνησαν να βρεθούν το επόμενο Σαββατοκύριακο.
12. Συμφώνησαν να συναντηθούν στο βόρειο Λονδίνο.

Γ. Γράψε κι εσύ τρία όμοια ουσιαστικά από κάθε κατηγορία.

(ο)	**-ος, -ός**	ο σκύλος, ο κήπος, ο ξάδερφος, ο λαγός, ο κηπουρός, ο οδηγός
(ο)	**-ης, -ής**	
(ο)	**-ας**	
(η)	**-ος, -ός**	
(η)	**α, -ά**	
(η)	**-η, -ή**	
(το)	**-ο, -ό**	
(το)	**-ι, -ί**	
(το)	**-μα**	
(το)	**-ιμο**	

Δ. Βάλε τα παρακάτω ουσιαστικά στη σωστή στήλη ανάλογα με το γένος.

~~μαθήτρια~~, ξάδερφος, επώνυμο, καθηγητής, ηλικία, ημερομηνία, νηπιαγωγείο, οικοδόμος, δημοτικό, νοικοκυρά, κατοικίδιο, μηχανικός, περιοχή, χαρακτήρας, διεύθυνση, ελάττωμα, θείος, ποδόσφαιρο, δασκάλα, γείτονας, άθλημα, γιαγιά, άνθρωπος, θεία, παππούς, γυμνάσιο, φίλος, γυμναστήριο, συμμαθήτρια, τηλέφωνο

ο	η	το
	η μαθήτρια	

Ε. Παρατήρησε τον πίνακα και συνέχισε όπως στο παράδειγμα.

φίλος, ξαδέρφη, σπορ, άνθρωπος, συμμαθήτρια, σχολείο,
θείος, γυμναστήριο, καθηγήτρια

ο – ένας	η – μία	το – ένα
ο φίλος		
ένας φίλος		

ΣΤ. Συμπλήρωσε τον άλλο αριθμό.

ο άντρας		ο μηχανικός	
οι	οι εργάτες	οι	οι λογιστές
ο άνθρωπος		ο φίλος	
οι	οι δικαστές	οι	οι επιβάτες
η καθηγήτρια		η νοικοκυρά	η γάτα
οι	οι ξαδέλφες	οι	οι
η φίλη		η γυναίκα	
	οι θείες	οι	οι καρδιές
το πρόσωπο	ο χαρακτήρας	το μάτι	
τα	οι	τα	τα παιδιά
ο συγγενής	η πόλη		το δάσος
οι	οι	οι οδοί	τα
η είσοδος	η	το έδαφος	
οι	οι δυνάμεις	τα	τα λάθη

Ζ. Γράψε τον πληθυντικό των παρακάτω ουσιαστικών.

το πρόσωπο	ο χαρακτήρας	το μάτι	
τα	οι	τα	τα παιδιά
ο συγγενής	η πόλη		το δάσος
οι	οι	οι οδοί	τα
η είσοδος	η	το έδαφος	
οι	οι δυνάμεις	τα	τα λάθη

Η. Παιχνίδι γνώσεων

-ες ή –εις;			-οι ή -ες	
η αγάπη	οι αγάπες		ο φίλος	οι φίλοι
η πόλη	οι πόλεις		ο σκύλος	
η μηχανή			ο γάτος	
η επιστήμη			ο αθλητής	
η γνώση			ο κήπος	
η γνώμη			ο θείος	
η ζέστη			ο καθηγητής	
η τέχνη			ο άνθρωπος	
η εκλογή			ο τραγουδιστής	
η διακοπή			ο ήρωας	
η δήλωση			ο δάσκαλος	
η έκφραση			ο χειμώνας	
η άποψη			ο μαθητής	

Θ. Γράψε για τον καλύτερό σου φίλο ή την καλύτερή σου φίλη. Μπορείς να αναφέρεις τα εξής στοιχεία. (70 λέξεις)

- όνομα, ηλικία.
- εμφάνιση και ντύσιμό του/της.
- στοιχεία για το χαρακτήρα και τη συμπεριφορά του/της.
- τα ενδιαφέροντά του/της.
- τι κάνετε μαζί.

Μάθημα

3

Ραντεβού στις δέκα και είκοσι

Α. Αντιστοίχισε όσα ταιριάζουν.

1. η αστυνομική	α. γέννησης
2. η ημερομηνία	β. κατοικίας
3. ο ταχυδρομικός	γ. προσώπου
4. το χρώμα	δ. ταυτότητα
5. το σχήμα	ε. αίτηση
6. τα προσωπικά	στ. χαρακτηριστικά
7. τα εξωτερικά	ζ. κώδικας
8. η διεύθυνση	η. ματιών
9. κάνω	θ. καταγωγής
10. η χώρα	ι. στοιχεία

1	δ

Β. Συμπλήρωσε τις προτάσεις με ό,τι λείπει.

1. _____ αδερφός μου _____ Νίκος είναι φοιτητής.
2. _____ όνομα _____ θείου μου είναι Σπύρος.
3. _____ συμμαθητής μου _____ Νίκος έσπασε _____ πόδι του.
4. _____ γονείς _____ συμμαθήτριάς μου _____ Μαρίας είναι από _____ Ελλάδα.
5. Είμαι Βρετανός υπήκοος, αλλά _____ εθνικότητά μου είναι ελληνική.
6. Η Κατερίνα είναι _____ καλύτερη μαθήτρια _____ τάξης.
7. Γεννήθηκα _____ 10 Μαρτίου 1986.
8. Παρακαλώ, μπορώ να δω _____ ταυτότητά σας;
9. Αυτές _____ μπλούζες είναι πολύ όμορφες.
10. Βρήκα τρία γράμματα _____ γραμματοκιβώτιο σήμερα _____ πρωί.
11. _____ γραφείο _____ Άννας βρίσκεται _____ κέντρο _____ πόλης.

Γ. Συμπλήρωσε τις προτάσεις με ό,τι λείπει.

1. Μπορώ να κάνω _____ τηλεφώνημα;
2. Πόσο κοστίζει _____ κουτί σπίρτα;
3. Νίκο, πάρε μου _____ σοκολάτα.
4. Τι θα πάρεις, Νίκο; Εγώ θα πιώ _____ πορτοκαλάδα.
5. Γνωρίζω _____ Γερμανό που ζει στην Κύπρο.
6. Μόνο _____ Αγγλίδα φίλη μου θα έρθει μαζί μας.
7. Έχω πονοκέφαλο. Μπορείτε να μου δώσετε _____ ασπιρίνη;
8. Ο άντρας _____ ξαδέρφης μου έπαθε _____ σοβαρό ατύχημα.
9. Άκουσα _____ κύριο να λέει πως _____ μηχανάκι χτύπησε _____ κυρία.
10. _____ αδερφή _____ συμμαθητή μου έχει _____ χελώνα κι _____ παπαγάλο.
11. Πάμε για ψώνια; Πρέπει να πάρω _____ βραδινό φόρεμα για το γάμο.
12. Φέρτε μας _____ πορτοκαλάδα κι _____ παγωτό φράουλα, παρακαλώ.

Δ. Βάλε τα παρακάτω ουσιαστικά στη σωστή στήλη ανάλογα με το γένος.

~~τόπος~~, εγγραφή, άτομο, μαθητής, καταγωγή, φύλο, βάρος, οδός, αριθμός, λεωφόρος, κώδικας, ύψος, ταυτότητα, διαβατήριο, καθηγήτρια, ντύσιμο, ταχυδρόμος, διεύθυνση, μηχανικός, ποδήλατο, αστυνομία, εργάτης, μαθήτρια, βιβλίο, ρολόι, δρόμος, γυναίκα, φοιτητής, πρόσωπο, δάσκαλος

ο	η	το
ο τόπος		

Ε. Πώς λέμε και πώς γράφουμε;

3 αδέρφια	➟	**τρία** αδέρφια
4 άνθρωποι	➟	_____
1 ώρα	➟	_____
3 θείες	➟	_____
24 γυναίκες	➟	_____
13 χώρες	➟	_____
3 πορτοκάλια	➟	_____

Πρόσεξε!

τρεις, τέσσερις φίλοι, ξαδέρφες
τρία, τέσσερα παιδιά, μωρά

ο ενάμισης
η μιάμιση
το ενάμισι

Ο ένας και μισός μήνας	➟	ενάμισης μήνας
Τα δύο και μισό λεπτά	➟	_____
Η μία και μισή μέρα	➟	_____
Οι τέσσερις και μισός μήνες	➟	_____
Οι τρεις και μισή εβδομάδες	➟	_____
Οι πέντε και μισή ώρες	➟	_____

ΣΤ. Γράψε πότε γεννήθηκε ο καθένας, όπως στο παράδειγμα:

Ο Γιώργος γεννήθηκε στις 21 Σεπτεμβρίου 1989

Φανή	➟	6 Μαρτίου 1982	_____
Πάνος	➟	29 Απριλίου 1979	_____
Θανάσης	➟	31 Ιανουαρίου 1960	_____
Λίζα	➟	14 Νοεμβρίου 1957	_____
Δέσποινα	➟	13 Σεπτεμβρίου 1968	_____
Δημήτρης	➟	9 Αυγούστου 2000	_____

Πρόσεξε!

Γεννήθηκα την 1η Νοεμβρίου.
Γεννήθηκα στις 2 Νοεμβρίου.

Ζ. Συμπλήρωσε τα στοιχεία που σου ζητούνται.

ΑΙΤΗΣΗ ΕΓΓΡΑΦΗΣ

Ονοματεπώνυμο: .....

Όνομα πατέρα: ..... Όνομα μητέρας: .....

Επάγγελμα πατέρα: ..... Επάγγελμα μητέρας: .....

Ημερομηνία γέννησης: ..... Τόπος γέννησης: .....

Διεύθυνση κατοικίας: .....

Ξένες γλώσσες: .....

Ενδιαφέροντα: .....

.....

.....

Επάγγελμα ή σπουδές που θέλεις να ακολουθήσεις:

.....

Από πού πληροφορήθηκες για τα μαθήματα της σχολής μας;

.....

Όνομα και επάγγελμα δύο προσώπων από τα οποία μπορούμε να πάρουμε συστάσεις για σένα:

α) .....

β) .....

Μάθημα

4

Ποιοι είναι όλοι αυτοί;

Α. Βάλε ✓ στις τέσσερις σωστές προτάσεις.

1. Η Τερέζα είναι μοναχοκόρη.
2. Η μητέρα του Πολ ήταν ευχάριστος τύπος.
3. Ο Πολ εργάζεται στο εξωτερικό.
4. Η Τερέζα ζούσε πάντα στη Γαλλία.
5. Ο Πολ είναι θείος του Γιώργου.
6. Ο Γιώργος και η Σάντρα είναι πρώτα ξαδέρφια.

Β. Συμπλήρωσε τις συγγένειες σε σχέση με το Γιώργο στο οικογενειακό του δέντρο.

Ρόμπερτ και Ζωή

Πίτερ και Αλεξάνδρα

Πολ και Τερέζα

Αντώνης και Ισμήνη

Τα δίδυμα

Γιώργος Χρήστος

Σάντρα

Γ. Οι συμμαθητές της Εύας μιλούν για τις οικογένειές τους. Άκουσε τι λένε και σημείωσε με ✓ το σωστό τετράγωνο.

1

2

3

4

5

6

7

Δ. Βρες το σωστό.

Ο θείος μου είναι **χωρισμένος**:
- α) Μένει μόνος του. ☐
- β) Δε ζει πια με τη γυναίκα του. ☐
- γ) Μένει με τα παιδιά του. ☐

Ανιψιός είναι:
- α) Το παιδί του παιδιού μου. ☐
- β) Το παιδί του αδερφού μου. ☐
- γ) Το παιδί του θείου μου. ☐

Η θεία μου είναι **χήρα**:
- α) Ο άντρας της έχει πεθάνει. ☐
- β) Δεν έχει παιδιά. ☐
- γ) Δε μένει με τον άντρα της. ☐

Κουμπάρος μου είναι:
- α) Ο προπάππος της μητέρας μου. ☐
- β) Κάθε συγχωριανός μου. ☐
- γ) Αυτός που με πάντρεψε ή βάφτισε το παιδί μου. ☐

Ε. Βρες το σωστό.

Έγγαμος είναι:
- α) ο κουμπάρος. ☐
- β) ο άγαμος. ☐
- γ) ο παντρεμένος. ☐

Διαζευγμένη είναι:
- α) η χωρισμένη. ☐
- β) η ανύπαντρη. ☐
- γ) η αρραβωνιαστικιά. ☐

Χήρος είναι:
- α) αυτός που χώρισε τη γυναίκα του. ☐
- β) αυτός που η γυναίκα του πέθανε. ☐
- γ) αυτός που δεν έχει παιδιά. ☐

ΣΤ. Βρες τις λέξεις.

1. Εγώ κι αυτή έχουμε τους ίδιους γονείς ➡ είναι _____ μου.
2. Είναι αδερφή της μητέρας μου ➡ είναι _____ μου.
3. Είναι κόρη της αδερφής του πατέρα μου ➡ είναι _____ μου.
4. Αυτή με βάφτισε ➡ είναι _____ μου.
5. Η μητέρα μου είναι κόρη της ➡ είναι _____ μου.
6. Είναι γιος της αδερφής μου ➡ είναι _____ μου.
7. Έχει παντρευτεί το γιο μου ➡ είναι _____ μου.
8. Έχει παντρευτεί την κόρη μου ➡ είναι _____ μου.
9. Είναι άντρας της γιαγιάς μου ➡ είναι _____ μου.

Ζ. Συμπλήρωσε τα κενά με την κατάλληλη αντωνυμία.

1. _____ λένε Πέτρο. (εσύ, εμένα, τον, αυτοί)
2. Κάνει ότι δε _____ βλέπει. (εγώ, αυτός, με, εμείς)
3. _____ φωνάζει η μητέρα μας. (αυτοί, μας, αυτή, αυτό)
4. Τα παιδιά _____ ξέρουν καλά αυτές τις ιστορίες. (την, τον, τις, το)
5. _____ χαιρετά φιλικά, όταν τους βλέπει. (με, τον, τους, εμένα)

6. Γιατί κάνεις πως δεν ακούς, όταν _____ φωνάζω; (με, τα, σε, αυτές)
7. _____ περιμένουν στο ζαχαροπλαστείο. (σας, εσύ, εσείς, εγώ)
8. _____ διάβασα αυτό το βιβλίο. Είναι πολύ ωραίο. (την, τα, το, εμείς)
9. Έκανε πολλή φασαρία και _____ έδιωξαν από το σπίτι. (την, εμένα, αυτούς)
10. Πάρε λίγο, είναι πολύ ωραίο. _____ έφτιαξε η μητέρα μου. (μας, την, το)

Η. Συμπλήρωσε τις αντωνυμίες στον κατάλληλο τύπο.

1. Έρχεται το λεωφορείο. _____ βλέπεις;
2. Αυτοί είναι οι φίλοι μας. _____ ξέρεις;
3. Έχουμε τρεις ασκήσεις. _____ έγραψες;
4. Ο Κώστας έχει αυτοκίνητο, αλλά δεν _____ δανείζει σε κανέναν.
5. Έχουμε πολλές φίλες, αλλά δεν _____ βλέπουμε συχνά.
6. Ο Νίκος λέει μια ιστορία, αλλά κανένας δεν _____ προσέχει.
7. — _____ ξέρεις αυτόν;

   — Ναι, _____ ξέρω. Είναι ο Αντώνης.
8. Χτες δεν ήρθαν τα κορίτσια. _____ περιμέναμε ως τις οκτώ.
9. Ξέρεις πώς _____ λένε αυτές;
10. Χρήστο, εσένα _____ έπεισαν τα λόγια του;
11. — Πού είναι ο φάκελος;

    — _____ έριξα στο κουτί.
12. _____ είδες _____ Αλέξη;

Θ. Συμπλήρωσε τα κενά με το σωστό τύπο της αντωνυμίας.

1. Ο αδελφός μου κι _____ αγοράσαμε ένα κομπιούτερ για την αδερφή _____ .
2. _____ βλέπω συχνά. (αυτός)
3. _____ ξέρω το φίλο σου πολύ καλά.
4. _____ λένε Άλκη (εγώ). Εσένα πώς _____ λένε;
5. Αυτούς δεν _____ πιστεύω, εσάς όμως _____ πιστεύω.

6. _____ πηγαίνω συχνά στο σπίτι του παππού μου, ενώ _____ δεν πηγαίνετε.
7. Πού είναι τα πράγματά της; _____ βλέπεις;
8. Εμένα _____ καταλαβαίνει, αυτήν όμως δεν _____ καταλαβαίνει, γιατί μιλάει γρήγορα.
9. Την Ελένη _____ βλέπω πολύ συχνά.
10. Πηγαίνουμε στο σπίτι, γιατί _____ φωνάζει η μητέρα μας.
11. Το πρωί οι συμφοιτητές μας _____ περίμεναν στο Πανεπιστήμιο. (εμείς)

Ι. Συμπλήρωσε τις προτάσεις.

1. Ο πατέρας μου είναι κοντός, ενώ ο _____ σου είναι ψηλός.
2. Τα μάτια του είναι μαύρα, ενώ τα _____ της είναι γαλάζια.
3. Τα μαλλιά σου είναι ίσια, ενώ τα _____ του είναι σγουρά.
4. Το σπίτι τους είναι καινούριο, ενώ το _____ μας είναι παλιό.
5. Το αυτοκίνητό σας είναι κόκκινο, ενώ το _____ τους είναι γκρι.
6. Οι κουρτίνες μας είναι μονόχρωμες, ενώ οι _____ σας είναι πολύχρωμες.
7. Η κουζίνα μας είναι μοντέρνα, ενώ η _____ σας είναι παραδοσιακή.

ΙΑ. Κάνε μια παρουσίαση των μελών της οικογένειάς σου. Μπορείς να αναφέρεις τα εξής στοιχεία. (150 λέξεις)

- ονόματα
- ηλικίες
- εξωτερικά χαρακτηριστικά, ντύσιμο
- επαγγέλματα
- στοιχεία για το χαρακτήρα και τη συμπεριφορά τους
- λεπτομέρειες από τη σχέση σου μαζί τους

Μάθημα

5

Ένας σπουδαίος άνθρωπος

Α. Βάλε ✓ στις τέσσερις σωστές προτάσεις.

1. Η Αγγελική ζει στην Κύπρο. ☐
2. Έχει ίσια καστανά μαλλιά. ☐
3. Τα χόμπι της Αγγελικής είναι η μαγειρική και το σχέδιο. ☐
4. Η Αγγελική είναι υπομονετικός και φιλικός άνθρωπος. ☐
5. Η Εύα και η Αγγελική είναι ξαδέλφες. ☐
6. Η Αγγελική σπουδάζει ζωγραφική στο πανεπιστήμιο. ☐
7. Η Εύα θαυμάζει την Αγγελική, γιατί είναι διάσημο κορίτσι. ☐
8. Η Εύα θα ήθελε πολύ να μοιάσει στην Αγγελική. ☐
9. Αυτό το καλοκαίρι η Αγγελική θα βρίσκεται στην Ελλάδα. ☐

Β. Στις παρακάτω φράσεις ξεχώρισε τα επίθετα από τα ουσιαστικά.

**μαύρα μαλλιά, η Χριστίνα είναι αστεία, το πρόσωπο είναι γλυκό,
τα μάτια είναι γελαστά, νόστιμο φαγητό, υπέροχη παρέα, ο άντρας είναι ψηλός,
ωραία χαρακτηριστικά, φιλικό αγόρι, ακριβό δώρο,
ο Γιάννης είναι εργατικός, εύκολο μάθημα.**

Επίθετα		Ουσιαστικά	
μαύρα		μαλλιά	

Προσοχή!

Έχει γαλανά μάτια.

Είναι γαλανομάτα.

Έχει μαύρα μάτια.

Είναι μαυρομάτα.

Έχει γκρίζα μαλλιά.

Είναι γκριζομάλλης.

Έχει κόκκινα μαλλιά.

Είναι κοκκινομάλλα.

Έχει καστανά μαλλιά.

Είναι καστανός.

Έχει σκούρο δέρμα.

Είναι μελαχρινός.

Είναι ψηλή και λιγνή.

Είναι ψηλόλιγνη.

Είναι κοντός και χοντρός.

Είναι κοντόχοντρος.

Γ. Ποιος χαρακτηρισμός ταιριάζει στο κάθε πρόσωπο; Διάλεξε τον αριθμό που ταιριάζει και γράψε τον κάτω από την κάθε εικόνα.

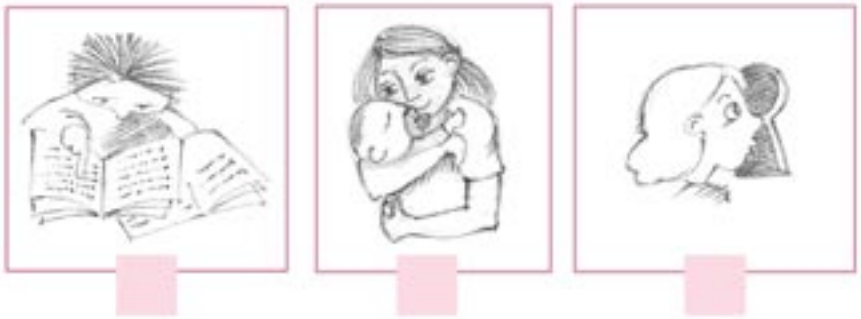

1. αδιάφορος, -η
2. αστείος, -α
3. έξυπνος, -η
4. εργατικός, -ή
5. κοινωνικός, -ή
6. περίεργος, -η
7. σοβαρός, -ή
8. τεμπέλης, -α
9. φιλικός, -ή
10. στοργικός, -ή

Δ. Βάλε ✓ στη σωστή απάντηση.

Αγενής είναι ο άνθρωπος που:
- αγαπά τους άλλους. ☐
- μιλά πολύ. ☐
- έχει κακούς τρόπους. ☐

Φιλόδοξος είναι αυτός που:
- μιλάει σοβαρά. ☐
- κάνει αστεία. ☐
- θέλει να κάνει σπουδαία πράγματα. ☐

Φλύαρος είναι αυτός που:
- μιλάει συνέχεια. ☐
- έχει πολλά χρήματα. ☐
- ντύνεται ωραία. ☐

Κοινωνικός είναι αυτός που:
- αποφεύγει την παρέα των άλλων. ☐
- του αρέσει να βρίσκεται με άλλους. ☐
- είναι πάντα σοβαρός. ☐

Ε. Βρες τα ζεύγη των αντιθέτων.

ξανθός	μαυρομάλλης
λεπτός	δύσκολος
εύκολος	σκοτεινός
φωτεινός	αργός
γρήγορος	φτηνός
μεγαλύτερος	μελαχρινός
όμορφος	χοντρός
ανοιχτός	άσχημος
ασπρομάλλης	σκούρος
κοντόχοντρος	ψηλός
κοντός	ψιλόλιγνος
ακριβός	μικρότερος

ΣΤ. Άκουσε και βάλε το σωστό γράμμα στο σωστό τετράγωνο.

Α. κοινωνικός, -ή
Β. ψυχρός, -ή
Γ. αστείος, -α
Δ. ήσυχος, -η
Ε. δραστήριος, -α
Ζ. γενναιόδωρος, -η
Η. εγωιστής, εγωίστρια

ο πατέρας ☐
η μητέρα ☐
ο μεγάλος γιος ☐
ο μικρός γιος ☐
η κόρη ☐

Ζ. Βάλε στη σωστή στήλη.

~~νόστιμο γλυκό~~, στενός φίλος, αυστηρός γιατρός, όμορφη ξαδέρφη, αστείο ανέκδοτο, ψηλό αγόρι, μακρινός θείος, μόνιμη διαμονή, καλή εμφάνιση, μεγάλη βιβλιοθήκη, στοργικός αδελφός, ήσυχη ζωή, φιλόξενος λαός, εύκολη άσκηση, καλός άνθρωπος, παλιό σχολείο, ωραία παραλία, άγριος σκύλος, φτηνό εισιτήριο, έτοιμο φαγητό, άδεια βαλίτσα, κλειστό παράθυρο, μαύρο σύννεφο, φλύαρο κορίτσι, ντροπαλός κύριος, πρώτο βραβείο, σπουδαίος ζωγράφος, υπέροχη σαλάτα

ο	η	το
		το νόστιμο γλυκό

Η. Συμπλήρωσε ό,τι λείπει.

1. Θα φορέσω τη γαλάζ___ μπλούζα, γιατί η άσπρ___ είναι άπλυτ___ .
2. Αγοράσαμε ένα καινούρ___ σπίτι στο κεντρικ___ Λονδίνο.
3. Αυτό το κόψιμο των μαλλιών δεν είναι ούτε βολικ___ ούτε μοντέρν___ .
4. Ο σερβιτόρος ήταν πολύ ευγενικ___ .
5. Πήρε μια φούστα φτην___ και ωραί___ .
6. Η συμπεριφορά του μερικές φορές είναι ψυχρ___ και μερικές φορές αστεί___ .

Θ. Συμπλήρωσε τα επίθετα έτσι που να ταιριάζουν με τα ουσιαστικά.

Παράδειγμα: Αγόρασα ένα ζευγάρι (ακριβός) ακριβά παπούτσια.

1. Η αδερφή μου έχει (μεγάλος και μαύρος) _____ μάτια.
2. Ο φίλος μου έχει ένα (γλυκός και χαρούμενος) _____ πρόσωπο.
3. Ο καθηγητής των Ελληνικών έχει (μέτριος) _____ ανάστημα, (ίσιος, ξανθός) _____ μαλλιά και (γαλανός) _____ μάτια.
4. Έχω (κανονικός) _____ βάρος, (μέτριος) _____ ύψος και (στρογγυλός) _____ πρόσωπο.
5. Οι γονείς μου είναι (καταπληκτικός) _____ άνθρωποι.
6. Η ξαδέλφη μου είναι ένα (ήσυχος, εργατικός και φιλικός) _____ κορίτσι.
7. Οι καθηγητές μας είναι (υπέροχος) _____, αλλά είναι πολύ (αυστηρός) _____ .
8. Δε μου αρέσουν (σοβαρός και ψυχρός) _____ αγόρια.

Ι. Βρες κατάλληλα επίθετα για τα παρακάτω ουσιαστικά.

μάτια ➡			
πρόσωπο ➡			
φίλος ➡			
μάθημα ➡			
μαλλιά ➡			
χαρακτήρας ➡			

ΙΑ. Συμπλήρωσε ό,τι λείπει.

ο καλός άνθρωπος	η στενή φίλη	το ανιαρό μάθημα
οι		
ο διάσημος αθλητής	η σπουδαία γυναίκα	το σοβαρό λάθος

Μάθημα

6

Γιορτάσαμε δύο μεγάλες γιορτές

Α. Βάλε ✓ στη σωστή στήλη.

γιορτές	προσωπικές – οικογενειακές	εθνικές	θρησκευτικές
Τα γενέθλια			
Η ονομαστική γιορτή			
Οι Απόκριες			
Η Καθαρή Δευτέρα			
Η Πρωτοχρονιά			
Η 28η Οκτωβρίου 1940			
Τα Θεοφάνια			
Η Μεγάλη Εβδομάδα			
Το Πάσχα			
Η 25η Μαρτίου 1821			
Τα Χριστούγεννα			
Η 1η Απριλίου 1955			

Β. Ζευγάρωσε τα αντίθετα και γράψε τα όπως στο παράδειγμα.

τεμπέλης		έγγαμος
κοινωνικός		αστείος
εχθρικός		εργατικός
άγαμος		φιλικός
γρήγορος		θερμός
ήρεμος		νευρικός
σοβαρός		ανεύθυνος
υπεύθυνος		ντροπαλός
ψυχρός		αργός

τεμπέλης ≠ εργατικός

Γ. Αντιστοίχισε όσα ταιριάζουν, όπως στο παράδειγμα.

		Χριστούγεννα		
		γενέθλια		
Τα συλλυπητήριά μου		καινούριο αυτοκίνητο		Να χαίρεσαι τη γιορτή σου!
Χρόνια πολλά!		βάφτιση		Περαστικά!
Να τα εκατοστήσεις!		γάμος		Να σας ζήσει (το νεοφώτιστο)!
Καλές δουλειές!		αρρώστια		Να σας ζήσουν!
Καλορίζικο!		εγκαίνια καταστήματος		Καλό ταξίδι!
Καλή χρονιά!		ονομαστική γιορτή		Συγχαρητήρια!
Να ζήσεις!		κηδεία		Να ζήσετε!
Και του χρόνου!		επιτυχία στις εξετάσεις		Ευτυχισμένο το νέο έτος!
		Πρωτοχρονιά		
		αναχώρηση		

Δ. Άκουσε την ανακοίνωση και βάλε ✓ στις τρεις σωστές προτάσεις.

1. Η 28η Οκτωβρίου είναι μεγάλη μέρα για τη Θεσσαλονίκη. ☐
2. Μετά τη Δοξολογία μίλησε ο πρωθυπουργός. ☐
3. Η παρέλαση έγινε για πρώτη φορά εκεί. ☐
4. Στην παρέλαση πήραν μέρος μόνο μαθητές. ☐
5. Στην Κύπρο η παρέλαση έγινε στην πλατεία Ελευθερίας. ☐
6. Στον εορτασμό βοήθησε και ο Δήμος Λευκωσίας. ☐

Ε. Γράψε τον άλλο αριθμό, όπως στο παράδειγμα.

έκανα
κάναμε

έφτιαξες		έδωσες	
	ράψαμε		φάγατε
έβγαλες		έβαλα	
	θελήσαμε		χάσατε

ΣΤ. Συμπλήρωσε τα κενά με το σωστό τύπο των ρημάτων.

αφήνω	γιορτάζω	πληρώνω	δίνω	πηγαίνω
αφήνει				πηγαίνει
		πληρώνουμε		
	γιορτάζετε			
			δίνουν	

άφησα	γιόρτασα	πλήρωσα	έδωσα	πήγα
				πήγες
άφησε				
		πληρώσαμε		
	γιορτάσατε		δώσατε	

Ζ. Συμπλήρωσε ό,τι λείπει.

1. Όταν έφυγε , άφ___σε το παράθυρο ανοιχτό και μπήκε στο σπίτι ένας διαρρήκτης.
2. Χτες στην τάξη μας δουλέ___ με πολλή όρεξη.
3. Για να φτάσει στη Γαλλία ο Νίκος, ταξίδ_____ τρεις ώρες.
4. Η Μαρία το βράδυ έκανε μια σαλάτα και τηγάν_____ δύο αβγά.
5. Από το σουπερμάρκετ ψωνί_____ με τη μαμά κρέας και λαχανικά.
6. Ο Νίκος, πλη_____ πολύ ακριβά τα λάθη του.
7. Παιδιά, πώς γιορτά_____ φέτος την 28η Οκτωβρίου στο σχολείο σας;

Η. Βρες τον αόριστο και γράψε όλα τα πρόσωπα και των δύο αριθμών.

γεμίζω	λέω	φτιάχνω	δουλεύω

Θ. Συμπλήρωσε τις προτάσεις με τον κατάλληλο τύπο του ρήματος.

1. Τι δώρο _____ (αγοράζω) χτες για τη μητέρα σου, Μαρία;
2. Το περασμένο Σαββατοκύριακο η τάξη μου _____ (παίζω) στο θέατρο.
3. Η Εύα _____ (γυρίζω) πολύ αργά χτες το βράδυ.
4. Τι έπαθες, Νίκο; _____ (κόβω) το χέρι σου;
5. Παιδιά, τι μου _____ (φέρνω) από την Ισπανία;
6. Αλέξη, με ποιον _____ (χορεύω) εκείνο τον καταπληκτικό χασάπικο στο πάρτι της Δήμητρας;
7. Χτες το πρωί ξαφνικά _____ (νιώθω) άρρωστος και πήρα άδεια από τη δουλειά μου.
8. Τα μαθήματα _____ (αρχίζω) την περασμένη Δευτέρα.
9. Χτες η αδερφή μου κι εγώ _____ (γράφω) γράμμα στη μητέρα μας.
10. Ο Γιώργος _____ (βάφω) το σπίτι του την περασμένη βδομάδα.
11. Χτες ο παππούς δεν _____ (αγοράζω) ψωμί.

Ι. Ένας δικός σου είχε την ονομαστική του γιορτή. Γράψε πώς περάσατε. Μπορείς να αναφέρεις τα εξής στοιχεία: (150 λέξεις)

- ποιος ήταν και πώς τον λένε.
- πού και πότε έκανε τη γιορτή.
- τι προετοιμασίες έγιναν.
- ποιοι ήρθαν, ποιοι δεν ήρθαν και γιατί.
- τι κάνατε.
- κάποιο επεισόδιο που συνέβη.
- δώρα: ποιο ήταν το καλύτερο.

Μάθημα

7

Όταν είχα χρόνο, συνέχεια σκούπιζα και σιδέρωνα

Α. Βάλε ✓ στα πέντε σωστά.

1. Η οικογένεια της Εύας είναι τετραμελής. ☐
2. Η Εύα ποτέ δε βοηθούσε στις δουλειές του σπιτιού. ☐
3. Η Εύα φέτος σκέφτεται μόνο τον εαυτό της. ☐
4. Η μαμά συμφωνεί ότι η Εύα δεν έχει χρόνο. ☐
5. Η Εύα φέτος έχει λιγότερο χρόνο για ξεκούραση. ☐
6. Η μητέρα διαμαρτύρεται, επειδή η Εύα δεν αναλαμβάνει τις υποχρεώσεις της. ☐
7. Το επάγγελμα της μητέρας είναι νοικοκυρά. ☐
8. Η μητέρα έχει υποχρεώσεις μέσα και έξω από το σπίτι. ☐
9. Στο τέλος της συζήτησης και οι δύο συμφώνησαν. ☐

Β. Βρες για ποια δουλειά του σπιτιού γίνεται λόγος.

	Ποια δουλειά;
α) Μ'αυτή τη δουλειά τα φαγητά είναι έτοιμα για την οικογένεια.	το μαγείρεμα
β) Γι'αυτή τη δουλειά χρειάζεσαι ξεσκονόπανο.	
γ) Έτσι ισιώνεις ό,τι τσαλακώθηκε.	
δ) Μ' αυτή τη δουλειά πρόσεξε να μη γλιστρήσεις.	
ε) Γι'αυτή τη δουλειά χρειάζεσαι βελόνα και κλωστή.	
στ) Τα πιατικά και τα ρούχα λάμπουν και πάλι.	
ζ) Γι'αυτή τη δουλειά χρειάζεσαι ηλεκτρική σκούπα.	
η) Αυτή ασχολείται μόνο με το κρεβάτι και το τραπέζι.	

Γ. Διάβασε το διάλογο και βάλε ✓ στα τέσσερα σωστά.

Εύα: Στο σπίτι μας ο καθένας αναλαμβάνει ορισμένες δουλειές και είναι υπεύθυνος να τις κάνει. Όλοι πρέπει να διατηρούμε τα δωμάτιά μας καθαρά και τακτοποιημένα. Εγώ βάζω ηλεκτρική στους κοινόχρηστους χώρους και η αδερφή μου κάνει το ξεσκόνισμα σε όλο το σπίτι.

Γιώργος: Οι δουλειές του σπιτιού είναι ανιαρές. Η μητέρα μου ζητάει από μας να στρώνουμε τα κρεβάτια μας και να τακτοποιούμε τα ρούχα και τα πράγματά μας. Όλες τις υπόλοιπες δουλειές τις κάνει μόνη της, γιατί είναι όλη μέρα στο σπίτι. Ο πατέρας έχει αναλάβει τα δέντρα του κήπου και το κόψιμο του γκαζόν.

Αντώνης: Γενικά, η μαμά δε θέλει να κάνω δουλειές στο σπίτι. Λέει πως το καθήκον μου είναι μόνο η μελέτη. Το μόνο που με αφήνει κάποτε να κάνω είναι να τη βοηθώ το βράδυ στο πλύσιμο των πιάτων. Εκείνη τα σαπουνίζει, εγώ τα ξεπλένω κι ο μπαμπάς τα σκουπίζει και τα βάζει στη θέση τους.

Πάνος: Μου αρέσει να κάνω το σφουγγάρισμα, αλλά η μαμά λέει πως δεν το κάνω καλά. Μου αρέσει και το σιδέρωμα, αλλά ούτε κι αυτό με αφήνει να το κάνω, γιατί φοβάται μην καώ. Τελικά, το μόνο που κάνω είναι το στρώσιμο του τραπεζιού, αλλά κι αυτό πολλές φορές το κάνει η αδερφή μου.

1. Η Εύα σκουπίζει το σαλόνι. ☐
2. Η αδερφή της Εύας ξεσκονίζει το υπνοδωμάτιο των γονιών της. ☐
3. Ο Γιώργος βαριέται τις δουλειές του σπιτιού. ☐
4. Η μητέρα έχει αναθέσει στο Γιώργο κάποιες δουλειές μόνο στο δωμάτιό του. ☐
5. Η μητέρα του Γιώργου είναι υπάλληλος. ☐
6. Ο Αντώνης είναι υπεύθυνος για το σαπούνισμα των πιάτων. ☐
7. Ο Πάνος έχει πολλές υποχρεώσεις στο σπίτι τους. ☐

Δ. Κοίταξε τα παρακάτω σκίτσα προσεκτικά και γράψε τη φράση που αντιστοιχεί στο καθένα.

φτιάχνει πίτσα, παίζει βιολί, διαβάζει εφημερίδα, στρώνει τα κρεβάτια, βάζει ηλεκτρική σκούπα, ξεσκονίζει τα έπιπλα, κάνει ντους, πλένει τα πιάτα, στρώνει το τραπέζι, τηγανίζει αβγά, χρησιμοποιεί τον ηλεκτρονικό υπολογιστή, χορεύουν βαλς, βλέπει τηλεόραση, τρώει μακαρόνια, σερβίρει γλυκά

Ε. Κοίταξε τα σκίτσα και γράψε τις λέξεις που αντιστοιχούν στους παρακάτω αριθμούς και γράμματα.

ασανσέρ, τουαλέτα, αυλή, βεράντα, γκαράζ, γραφείο, διάδρομος,
είσοδος, καθιστικό, κήπος, κουζίνα, κρεβατοκάμαρα, μπαλκόνι, μπανιέρα,
όροφος, μπάνιο, πάτωμα, τοίχος, τραπεζαρία, στέγη

1 _____
2 _____
3 _____
4 _____
5 _____
6 _____
7 _____
8 _____
9 _____
10 _____
11 _____
12 _____
13 _____
14 _____
15 _____
16 _____
17 _____
18 _____
19 _____
20 _____

ΣΤ. Μόλις μετακόμισα και πρέπει να τακτοποιήσω τα πράγματά μου. Πού πρέπει να πάει το καθένα από τα παρακάτω αντικείμενα;

το κρεβάτι	το γραφείο	ο καναπές	η πολυθρόνα	το τραπεζάκι
η καρέκλα	το σφουγγάρι	το χαλί	το ψυγείο	το σαπούνι
τα πιάτα	η κατσαρόλα	το τηγάνι	η ψωμιέρα	το πορτατίφ
το κομοδίνο	το σαμπουάν	το πλυντήριο	το πλυντήριο πιάτων	η βιβλιοθήκη

Στην **κρεβατοκάμαρα** θα βάλω: _____

_____

Στο **γραφείο** θα τακτοποιήσω: _____

_____

Στο **σαλόνι** θα τοποθετήσω: _____

_____

Στην **κουζίνα** θα αφήσω: _____

_____

Στο **μπάνιο** θα αφήσω: _____

_____

Ζ. Η Φανή μάς εξηγεί με ποιον τρόπο συγυρίζει το δωμάτιό της και τη σαλοτραπεζαρία στο σπίτι τους. Συμπλήρωσε ό,τι λείπει.

Αρχίζω από το _____ μου. Πρώτα στρώνω το _____ μου, μετά μαζεύω τα _____ και τα _____ μου και, αφού τα διπλώσω, τα βάζω στην _____ . Κατόπιν τακτοποιώ τα _____ μου. Ύστερα αρχίζω το ξεσκόνισμα. Ξεσκονίζω το _____ και το _____ . Όταν τελειώσω, βάζω _____ . Τώρα είμαι έτοιμη για το σαλόνι. Μαζεύω τις _____ και τα _____ που είναι πεταμένα στις _____ και στο _____ . Μετά κάνω το ξεσκόνισμα των _____ που βρίσκονται στο _____ . Ποτίζω και τα _____ που είναι κοντά στο _____ . Τέλος, παίρνω την _____ και σκουπίζω το _____ .

Η. Κάνε όπως στο παράδειγμα.

τα συρτάρια	6
το καζανάκι	
η μπανιέρα	
η βρύση	
το ντους - η ντουζιέρα	
η λεκάνη	
ο νεροχύτης	
ο καθρέφτης	
το ψυγείο	
ο νιπτήρας	
τα ντουλάπια	
η ηλεκτρική κουζίνα	
ο πάγκος	

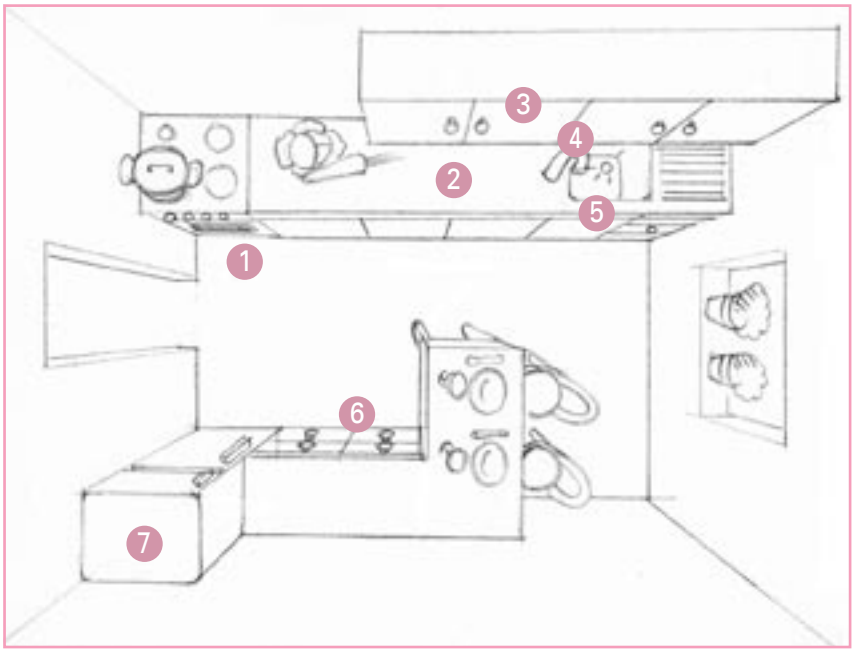

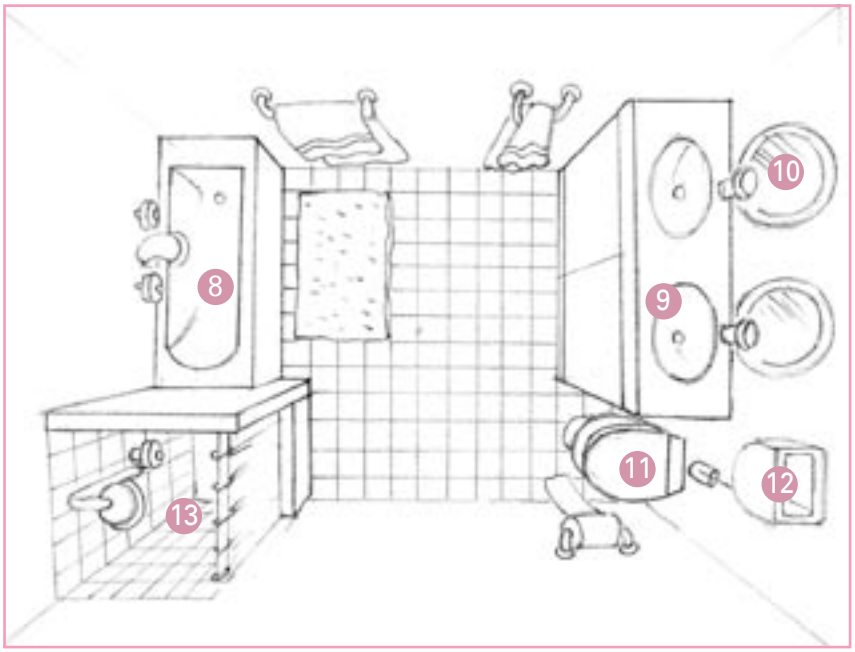

Πρόσεξε τη διαφορά!

Για να πλύνω το πρόσωπό μου, χρησιμοποιώ **το νιπτήρα** του μπάνιου.
Τα πιάτα, όμως, τα πλένω **στο νεροχύτη** της κουζίνας.

Θ. Μιλούν για τη ζωή στο σπίτι. Βάλε ✓ στο σωστό τετράγωνο.

1

6:40	7:00	7:15
☐	☐	☐

2

3

8:00	8:30	8:45
☐	☐	☐

4

5

6

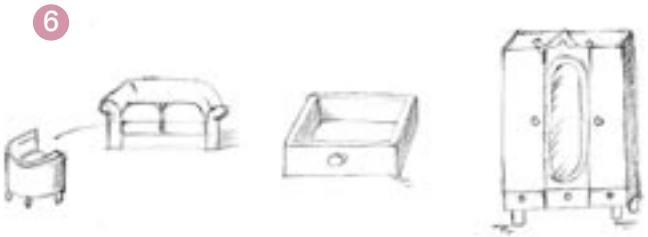

7

8

9

Ι. Συμπλήρωσε τα κενά με το σωστό τύπο του ρήματος που είναι στην παρένθεση.

1. Χθες η μητέρα _____ όλο το απόγευμα. (σιδερώνω)
2. Το καλοκαίρι _____ τα λουλούδια κάθε μέρα. (ποτίζω, εμείς)
3. Όταν ήμουν μικρή, δεν _____ πόσο κουραστικές είναι οι δουλειές του σπιτιού. (καταλαβαίνω)
4. Την ώρα που η γειτόνισσά μας _____ τα ρούχα, άρχισε να βρέχει. (απλώνω)
5. Ενώ οι αδερφές μου _____ το δωμάτιό τους, εγώ _____ τα πιάτα. (συμμαζεύω, πλένω)
6. Καθώς _____ το τραπέζι, χτύπησε το τηλέφωνο. (στρώνω, εμείς)

ΙΑ. Γράψε πώς βοηθάς εσύ στις δουλειές του σπιτιού τις καθημερινές και τα Σαββατοκύριακα. (70 λέξεις)

Μάθημα

8

Όλοι χαίρονται, εκτός από μένα

Α. Βάλε ✓ στα τρία σωστά.

1. Η οικογένεια της Αλίκης μετακομίζει σε μονοκατοικία. ☐
2. Οι γονείς της Αλίκης χαίρονται με τη μετακόμιση, ο καθένας για ξεχωριστούς λόγους. ☐
3. Η Αλίκη είναι λυπημένη, γιατί στο καινούριο της σπίτι θα μοιράζεται το ίδιο δωμάτιο με τον αδερφό της. ☐
4. Η μονοκατοικία βρίσκεται κοντά στο παλιό σχολείο της Αλίκης. ☐
5. Η Αλίκη γράφει στο φίλο της για ποιο λόγο λυπάται που φεύγει από το μικρό τους διαμέρισμα. ☐

Β. Ένωσε ό,τι ταιριάζει.

κήπος	καθιστικό
σαλόνι	σπίτι
κατοικία	κρεβατοκάμαρα
οροφή	λουτρό
βεράντα	κάμαρα
υπνοδωμάτιο	αυλή
δωμάτιο	στέγη
όροφος	μπαλκόνι
μπάνιο	πάτωμα

Πρόσεξε!

Μια **γκαρσονιέρα** έχει ένα δωμάτιο, κουζίνα και μπάνιο.

Ένα **δυάρι** έχει δύο κύρια δωμάτια, κουζίνα και μπάνιο.

Ένα **τριάρι** έχει τρία κύρια δωμάτια, κουζίνα και μπάνιο.

Ρετιρέ είναι το διαμέρισμα που βρίσκεται στον τελευταίο όροφο μιας πολυκατοικίας.

Γ. Βάλε τις λέξεις στη σειρά, αρχίζοντας από αυτό όπου κατοικούν περισσότεροι άνθρωποι.

διπλοκατοικία, πολυκατοικία, γκαρσονιέρα, μονοκατοικία

Δ. Βάλε τις λέξεις στη σειρά αρχίζοντας από ό,τι βρίσκεται πιο χαμηλά.

ισόγειο, τρίτος όροφος, υπόγειο, πρώτος όροφος, δέκατο πάτωμα,
εικοστός όροφος, δεύτερος όροφος

1.	2.	3.
4.	5.	6.
	7.	

Ε. Συνέχισε όπως στο παράδειγμα.

κουζίνα – ισόγειο	Η κουζίνα είναι στο ισόγειο.
γκαράζ – υπόγειο	
σοφίτα – τρίτο πάτωμα	
τουαλέτα – δεύτερο πάτωμα	
αποθήκη – ισόγειο	
χολ – πρώτος όροφος	Το χολ βρίσκεται στον πρώτο όροφο.
κουζίνα – ισόγειο	
κρεβατοκάμαρα – τρίτος όροφος	
καθιστικό – δεύτερος όροφος	
τραπεζαρία – τρίτος όροφος	
υπνοδωμάτιο – τέταρτος όροφος	

ΣΤ. Άκουσε τι λένε για το σπίτι τους και βάλε το σωστό γράμμα σε κάθε τετράγωνο.

Α. Μοιράζομαι ένα δωμάτιο με τον αδερφό μου.
Β. Το σπίτι μας είναι βολικό για τη συγκοινωνία.
Γ. Ζω σε διαμέρισμα.
Δ. Από το σπίτι μας έχουμε ωραία θέα.
Ε. Εμείς έχουμε δύο σπίτια.
Ζ. Μένουμε σε μια μεγάλη μονοκατοικία.
Η. Πληρώνουμε ακριβό ενοίκιο.
Θ. Δεν έχουμε πρόβλημα με τη φασαρία.

Ελένη ☐
Πάνος ☐
Φανή ☐
Αντώνης ☐
Χρήστος ☐

Ζ. Αυτό είναι το ισόγειο του σπιτιού της Αλίκης. Παρατήρησέ το και συμπλήρωσε τα κενά.

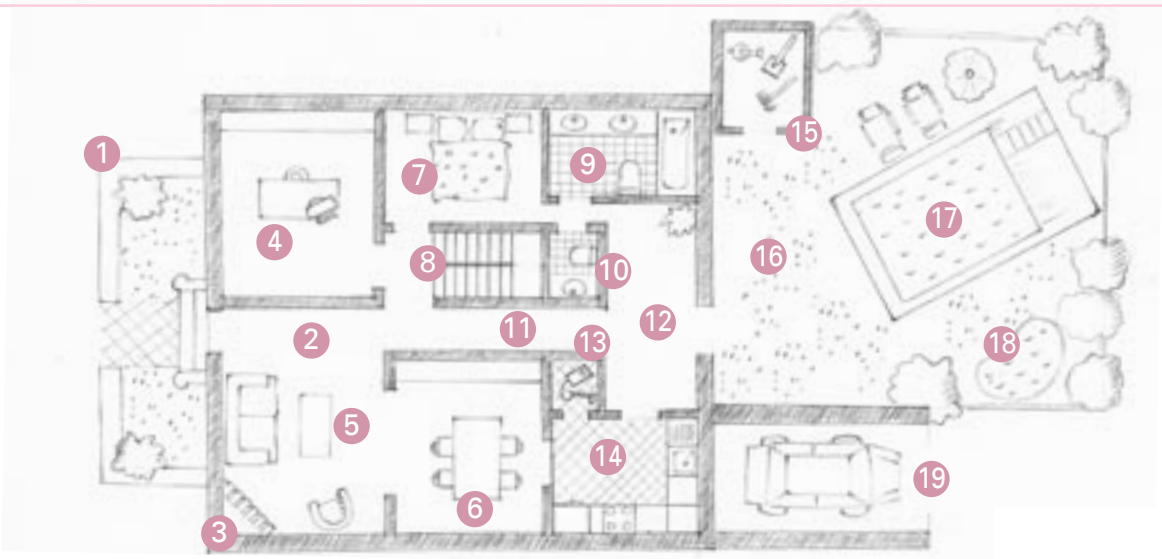

1		9		17	
2		10		18	
3		11		19	
4		12		20	
5		13		21	
6		14		22	
7		15		23	
8		16		24	

το μπάνιο, το μπαλκόνι,
ο φράχτης, η στέγη, η τουαλέτα,
η είσοδος, το υπνοδωμάτιο,
το γραφείο, η πισίνα, το σαλόνι,
η τραπεζαρία, η λιμνούλα,
η αποθήκη του κήπου,
ο διάδρομος, η κουζίνα, το χολ,
η βεράντα, το γκαζόν, η σοφίτα,
η αποθήκη, οι σκάλες, το γκαράζ,
το τζάκι, η καγκελόπορτα

Η. Αυτό είναι μερικά δωμάτια του σπιτιού της Αλίκης. Παρατήρησέ τα και συμπλήρωσε τα κενά.

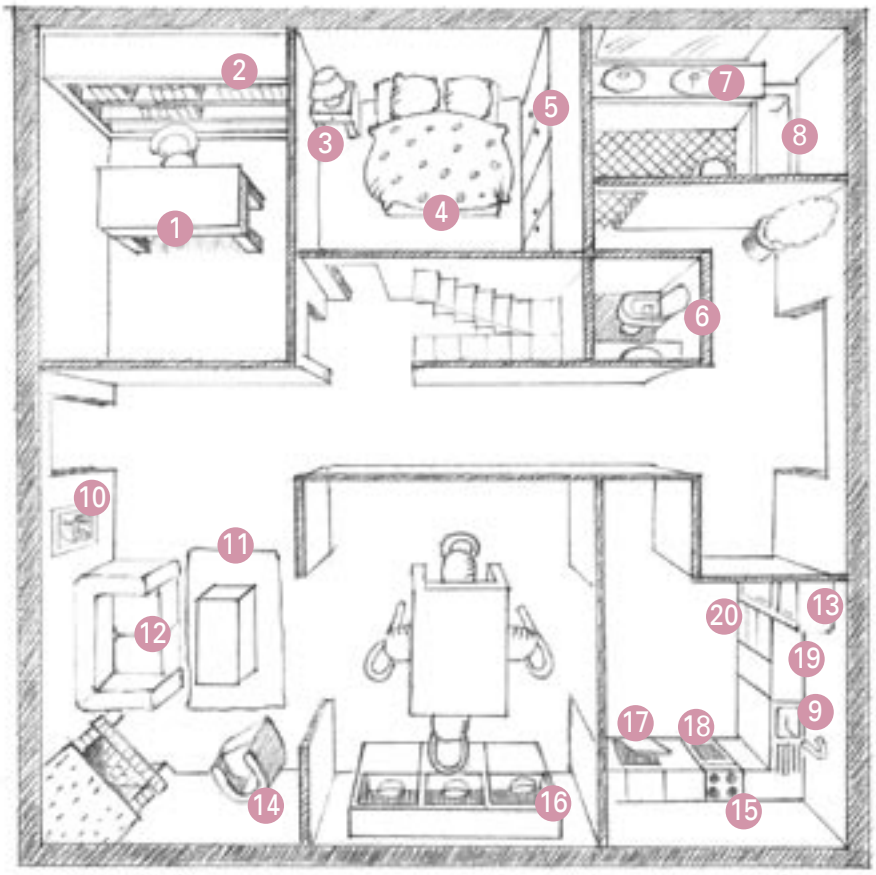

1		11	
2		12	
3		13	
4		14	
5		15	
6		16	
7		17	
8		18	
9		19	
10		20	

ο καναπές, η πολυθρόνα, το κάδρο, η βιβλιοθήκη,
το χαλί, η ντουλάπα, το κομοδίνο, το γραφείο, το σύνθετο, το κρεβάτι,
η μπανιέρα, η τουαλέτα, ο νιπτήρας, ο νεροχύτης, το ψυγείο, η ηλεκτρική κουζίνα,
το ντουλάπι, το πλυντήριο πιάτων, ο πάγκος, τα συρτάρια

Θ. Συμπλήρωσε σωστά τα κενά στους παρακάτω πίνακες.

εγώ	ντύνομαι			
εσύ		σκέφτεσαι		
αυτός			στολίζεται	
εμείς				καθόμαστε
εσείς				
αυτοί				

εγώ	ντύθηκα			
εσύ		σκέφτηκες		
αυτός			στολίστηκε	
εμείς				καθήσαμε
εσείς				
αυτοί				

εγώ	ντυνόμουν			
εσύ		σκεφτόσουν		
αυτός			στολιζόταν	
εμείς				καθόμασταν
εσείς				
αυτοί				

Ι. Συμπλήρωσε τις προτάσεις με το σωστό τύπο του ρήματος.

1. Ο Κώστας κρύβεται (κρύβομαι) από τους γονείς του, όταν κάνει αταξίες.
2. Γιώργο, εσύ τι ώρα _____ (σηκώνομαι) το πρωί;
3. Εγώ και η αδερφή μου το πρωί _____ (πλένομαι), _____ (χτενίζομαι) και _____ (ντύνομαι) μέσα σε έξι λεπτά.

4. Πέρσι το καλοκαίρι, κάθε απόγευμα, όλοι οι συγγενείς μας _____(έρχομαι) και _____(κάθομαι) στον κήπο μας.

5. Χτες _____(στολίζομαι) με τα καλά μας και πήγαμε στο γάμο.

6. Όταν ήμουν μικρή, _____ (ονειρεύομαι) να γίνω μπαλαρίνα.

7. Μαρία, γιατί _____ (βάφομαι) τόσο πολύ κάθε πρωί;

8. Για πες μου, τι _____ (ονειρεύομαι) χτες το βράδυ;

ΙΑ. Συμπλήρωσε τα κενά με το σωστό τύπο των λέξεων.

σοφίτα, επίπλωση, γραφείο, αίτηση, συγγενείς, βιβλιοθήκη, αστυνομικό τμήμα, φούρνος μικροκυμάτων, γκαζόν, μοκέτα, αστυνομική ταυτότητα, μετακομίζω, ηλεκτρικά είδη, γκάζι, ηλεκτρικό, ταπετσαρία

- Η μητέρα μου έκανε _____ στην τράπεζα, για να πάρουμε δάνειο.
- Όταν είδαμε ότι έγινε διάρρηξη στο σπίτι μας, καλέσαμε αμέσως το _____ .
- Η μητέρα μου είχε την ονομαστική της γιορτή, γι' αυτό όλοι οι _____ μαζεύτηκαν στο σπίτι μας.
- Τα στοιχεία της _____ είναι προσωπικά.
- Μόλις _____ στο καινούριο μας σπίτι, η αδερφή μου κι εγώ αναλάβαμε τη φροντίδα του κήπου.
- Για το νέο μας σπίτι, η μητέρα μου ζήτησε από τον πατέρα μου να αγοράσουμε καινούρια _____ .
- Η _____ ήταν σχετικά σε καλή κατάσταση.
- Ανάμεσα στα άλλα είδη που αγοράσαμε για την κουζίνα αγοράσαμε κι ένα _____ .
- Το _____ του κήπου μας ήταν σε κακό χάλι, γι' αυτό σκεφτήκαμε να φυτέψουμε καινούριο.
- Η _____ στα υπνοδωμάτια του σπιτιού μας έχει γαλάζιο χρώμα.
- Οι διακόπτες του _____ και του _____ βρίσκονται στη μικρή αποθηκούλα που είναι κάτω από τη σκάλα.

● Στο παλιό μας σπίτι η _____ ήταν πολύ μικρή και δεν χωρούσε όλα τα πράγματα που θέλαμε να φυλάξουμε.

● Θέλω ν' αγοράσω ένα _____ και μια _____ για το δωμάτιό μου.

● Η _____ στο σαλόνι του σπιτιού μου έχει πράσινο χρώμα, για να ταιριάζει με τις κουρτίνες.

ΙΒ. Συμπλήρωσε σωστά τις καταλήξεις στις παρακάτω προτάσεις.

Α
- Κάθε πρωί η μητέρα μου σηκώνετ**αι** πολύ νωρίς.
- Κάθε πότε φτιάχνετ___ λουκουμάδες;
- Το απέναντι διαμέρισμα νοικιάζετ___ .
- Εσείς πόσο νοικιάζετ___ το δικό σας;
- Παιδιά, σταματήστε. Με κουράζετ___ με τις φωνές σας.
- Ο φίλος μου ενδιαφέρετ___ για το καλοκαιρινό πρόγραμμα της πισίνας.
- Πού εργάζετ___ ο Ηλίας;
- Πώς αισθάνεσ___ (εσύ) μακριά από την πατρίδα;
- Ο Αλέξης ερωτεύετ___ πολύ εύκολα.

Β
- (Εσείς) Πώς σκέφτεστ___ να περάσετ___ τις καλοκαιρινές διακοπές;
- (Εγώ) Βασανίζ___ πολύ τον τελευταίο καιρό.
- (Εμείς) Κουραζόμαστ___ όλη μέρα στη δουλειά .
- (Εσύ) Πόσες φορές την εβδομάδα γυμνάζεσ___ ;
- (Εσύ) Πόσα χρήματα χρειάζεσ___ για να αγοράσεις ένα αυτοκίνητο;
- (Εγώ) Πλένομ___ κάθε πρωί.

Γ

Σήμερα τα χρήματα δεν κερδίζ**ονται** εύκολα. Χρειάζετ___ μεγάλος αγώνας και πολλές ώρες εργασίας. Γι' αυτό σε κάθε οικογένεια βλέπουμ___ να εργάζετ___ όχι μόνο ο πατέρας αλλά και η μητέρα. Αυτό βέβαια δυσκολ___ τη ζωή της οικογένειας και γι' αυτό όλοι πρέπ___ να συνεισφέρ___ ό,τι μπορούν. Μόνο ο παππούς και η γιαγιά δεν εργάζ___ . Μέν___ στο σπίτι και κρατ___ συντροφιά ο ένας στον άλλο. Χαίρ___ πολύ, όταν γυρίζ___ όλοι στο σπίτι.

Η μητέρα μου μας έκαν___ να πιστέψου___ πως η μέρα της ήτ___ εύκολη και πως δεν είχ___ δυσκολίες με τη συγκοινωνία.

Μάθημα

9

Κάρτα από τη Μαργαρίτα

Α. Βάλε ✓ στα τέσσερα σωστά.

1. Η οικογένεια της Μαργαρίτας κατοικεί σε διαμέρισμα.
2. Ο κήπος τους είναι μεγάλος και τετράγωνος.
3. Η μητέρα της αντιπαθεί τους κάκτους.
4. Στις άκρες του κήπου υπάρχουν υπέροχες τριανταφυλλιές.
5. Ο κήπος τους έχει μόνο δέντρα και λουλούδια.
6. Τα οπωροφόρα δέντρα βρίσκονται στο βάθος του κήπου.
7. Ο καιρός στο Εδιμβούργο δε βοηθά τις πορτοκαλιές να αναπτυχθούν.
8. Η Μαργαρίτα ζει μόνιμα στην Ελλάδα.
9. Ο πατέρας της έχει κρεμάσει μια κούνια σ' ένα κυπαρίσσι.
10. Η Μαργαρίτα πιστεύει ότι η κληματαριά είναι χρήσιμο φυτό.

Β. Βρες τις λέξεις που κρύβονται πίσω από τις φράσεις.

1. Το δωμάτιο όπου περνάμε περίπου τις μισές ώρες του 24ώρου. Υ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _
2. Κατοικία για εκατομμυριούχο. Β _ _ _
3. Το «σπίτι» σου, όταν πας εκδρομή. Τ _ _ _ _ _ _ _ _ _
4. Τέτοια είναι τα περισσότερα σπίτια στη Βρετανία. Μ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _
5. Μια πολυκατοικία μπορεί να έχει πολλούς... Ο _ _ _ _ _ _
6. Εδώ μένει μόνο ένα άτομο. Γ _ _ _ _ _ _ _ _ _
7. Διαμέρισμα τελευταίου ορόφου πολυκατοικίας. Ρ _ _ _ _ _
8. Εκεί μένουμε τους θερινούς μήνες. Ε _ _ _ _ _ _
9. Τη χρειάζονται οι επισκέπτες και οι ταχυδρόμοι. Δ _ _ _ _ _ _ _ _
10. Τα βρίσκεις κοντά σε κρεβάτια. Κ _ _ _ _ _ _ _
11. Στολίζουν τοίχους σπιτιών. Κ _ _ _ _
12. Το «σπιτάκι» σου στην κατασκήνωση. Σ _ _ _ _

Γ. Γράψε δίπλα από τον αριθμό τη λέξη που ταιριάζει.

το ντουλάπι, η ψωμιέρα, η πιατοθήκη, η ηλεκτρική κουζίνα,
ο νεροχύτης, το σκαμνί, το χαλί, ο φούρνος μικροκυμάτων,
η ηλεκτρική σκούπα, ο ηλεκτρικός βραστήρας

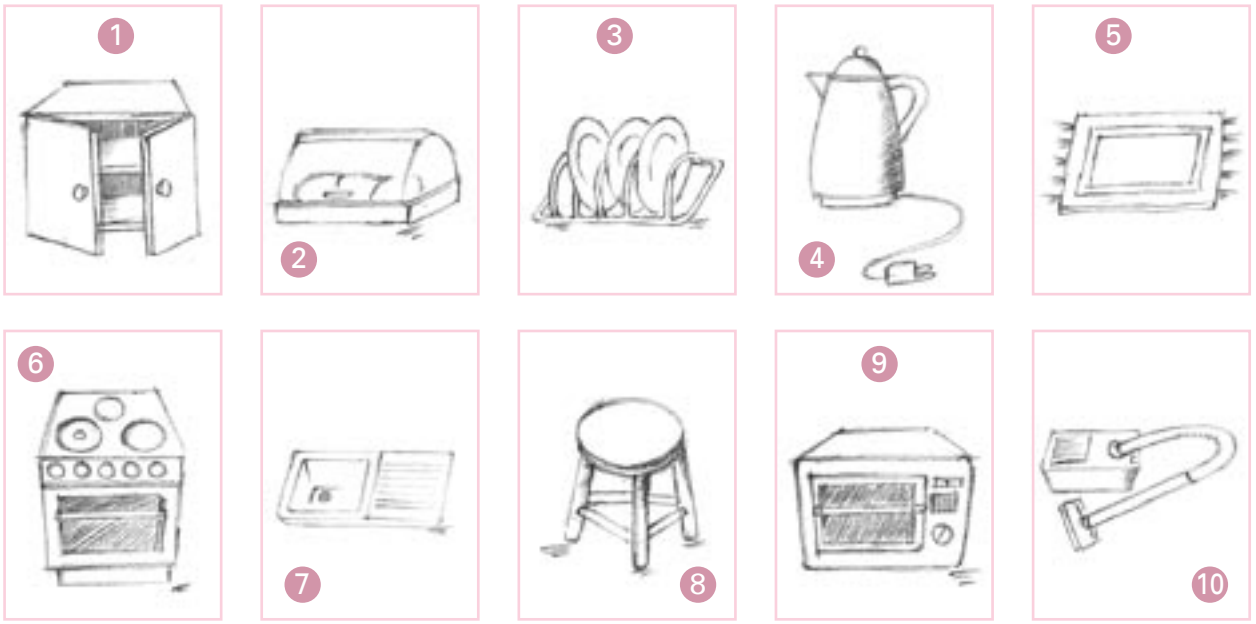

1 _____
2 _____
3 _____
4 _____
5 _____
6 _____
7 _____
8 _____
9 _____
10 _____

Δ. Διάβασε την αγγελία που δημοσιεύτηκε για το νέο σπίτι της Αλίκης. Γράψε κι εσύ μια αγγελία για το δικό σου σπίτι.

Κτηματομεσιτικό γραφείο Αγγελίδη

ΠΩΛΕΙΤΑΙ
ΠΟΛΥΤΕΛΗΣ ΚΑΤΟΙΚΙΑ

Ανακαινισμένη, ανεξάρτητη μονοκατοικία σε καταπράσινη και πολύ ήσυχη γειτονιά. Απέχει μόνο τριάντα λεπτά από το κέντρο της Αθήνας και δεκαπέντε λεπτά από το αεροδρόμιο. Διαθέτει πέντε διπλές κρεβατοκάμαρες με εντοιχισμένες ντουλάπες, μεγάλη κουζίνα, συνεχόμενη τραπεζαρία και καθιστικό, τρεις τουαλέτες, ξεχωριστό μπάνιο, μεγάλη αποθήκη, δύο μπαλκόνια, γκαράζ, πισίνα και υπέροχο κήπο 100 τετραγωνικών μέτρων με δέντρα και λουλούδια.

ΛΟΓΙΚΗ ΤΙΜΗ ΓΙΑ ΓΡΗΓΟΡΗ ΠΩΛΗΣΗ

Ε. Βρες πόσα διαφορετικά αντικείμενα έχει ο παλαιοπώλης και μέτρα πόσα έχει από το κάθε είδος, όπως στο παράδειγμα.

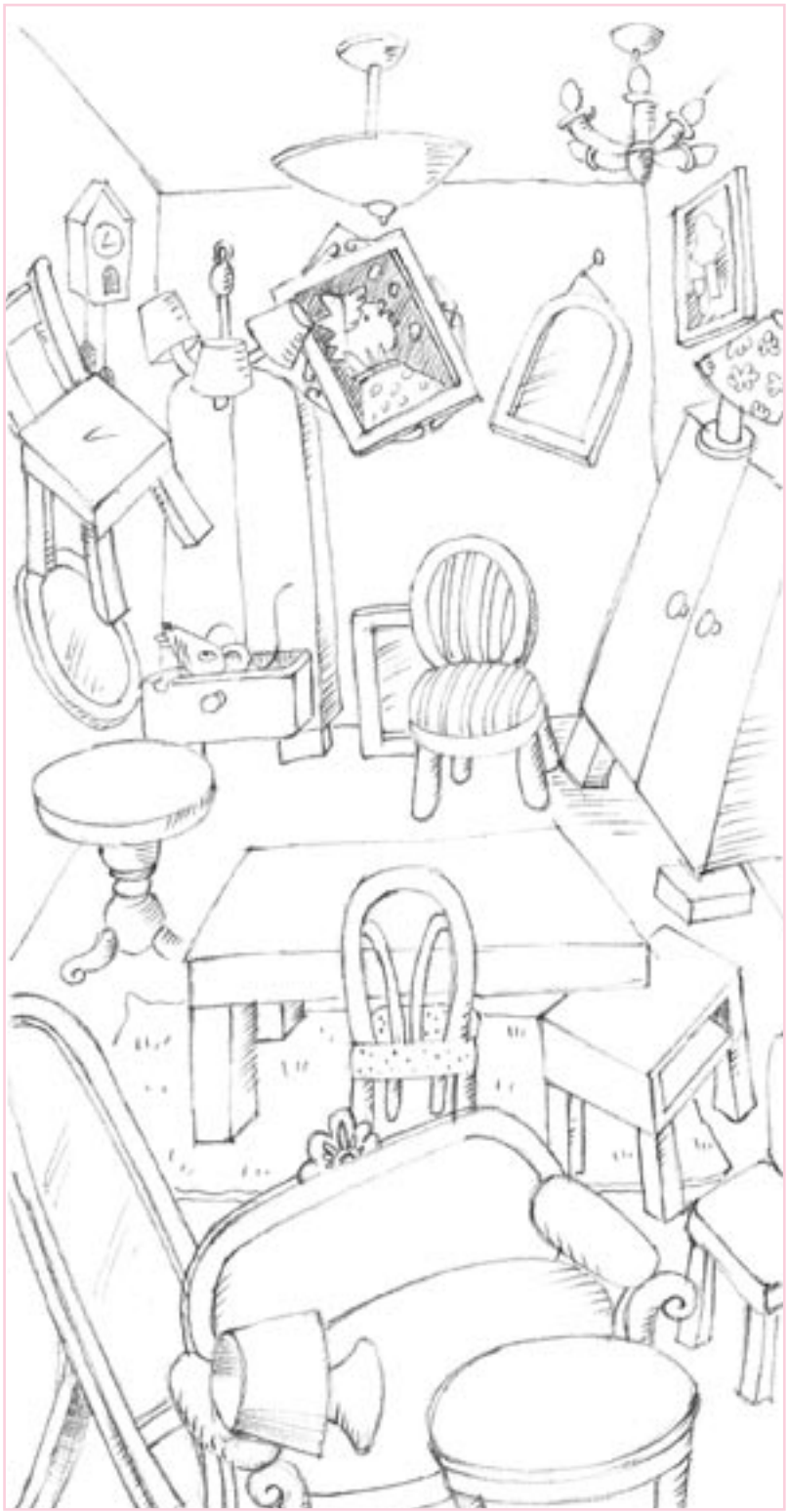

1	ένα ρολόι
2	
3	
4	
5	
6	
7	
8	
9	
10	
11	

ΣΤ. Αντιστοίχισε τις περιγραφές με τις εικόνες Α, Β, Γ, Δ.

1

Μένω σε μια υπέροχη βίλα στην οδό Αγράμπελης 20, στην Εκάλη. Η βίλα μας έχει μεγάλη πισίνα και έναν όμορφο κήπο με οπωροφόρα δέντρα και λουλούδια.

α

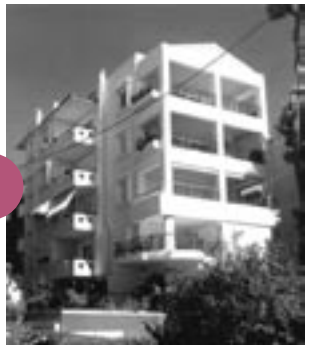

2

Αυτό τον καιρό μένουμε στο εξοχικό μας που είναι στη Νέα Μάκρη. Η Νέα Μάκρη είναι μια όμορφη παραθαλάσσια τοποθεσία με 2000 κατοίκους. Αυτό που μου αρέσει στο εξοχικό μας είναι ο κήπος μας.

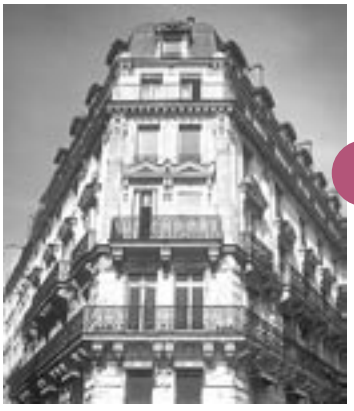

β

3

Κατοικώ με την οικογένειά μου σ' ένα διαμέρισμα στον τρίτο όροφο μιας μοντέρνας πολυκατοικίας στο Χολαργό. Ο Χολαργός είναι ένα καταπράσινο προάστιο της Αθήνας.

γ

4

Μένουμε στον τελευταίο όροφο μιας παλιάς πολυκατοικίας στο κέντρο της Αθήνας. Το διαμέρισμά μας δεν είναι μεγάλο, αλλά διαθέτει μπαλκόνι με ωραία θέα.

δ

1	
2	
3	
4	

Πρόσεξε τι γίνεται με τα ουσιαστικά που πήραμε από άλλες γλώσσες

το στιλό, του στιλό, τα στιλό
(όλα τα ουσιαστικά που πήραμε από άλλες γλώσσες δεν αλλάζουν καταλήξεις)
π.χ. το μαγιό – τα μαγιό, το γκολ – τα γκολ,
το μετρό, το σινεμά, το φιλμ, το ασανσέρ, το σκι, το πάρτι,
η μπουτίκ – οι μπουτίκ – τις μπουτίκ,
η πλαζ

Ζ. Συμπλήρωσε τους παρακάτω πίνακες.

Ενικός αριθμός

ο	κήπος			
το(ν)			άντρα	

Πληθυντικός αριθμός

οι				
τους		αθλητές		ανθρώπους

Ενικός αριθμός

η	χώρα			οδός
τη(ν)		φίλη		

Πληθυντικός αριθμός

οι				
τις			θάλασσες	

Ενικός αριθμός

το	λάθος			
το		θέατρο		δάσος

Πληθυντικός αριθμός

τα				
τα			μαθήματα	

Πρόσεξε!

Να **ο Γιώργος**.
υποκείμενο ➡ ονομαστική

Φώναξε **το Γιώργο**.
αντικείμενο ➡ αιτιατική

Η γιορτή θα γίνει **την Κυριακή**.
Πάω **σινεμά**. Έρχεσαι;
Έκοψε το ύφασμα **τριάντα εκατοστά** πιο μακρύ.
Πότε; (χρόνος)
Πού; (τόπος) ➡ αιτιατική
Πόσο; (ποσό)
Ήρθε χτες **από τη Θεσσαλονίκη με την αδελφή** του.
με, σε, για, από, ως, προς... + αιτιατική

Η. Συμπλήρωσε τα κενά με την αιτιατική των ουσιαστικών που είναι στην παρένθεση.

1. Τα παιδιά ζήτησαν να δουν _____ (ο καθηγητής).
2. Ξαφνικά βλέπω _____ (ο θείος) να χάνει τις αισθήσεις του.
3. Πάλι στο τηλέφωνο είσαι; _____ (Ποιος) παίρνεις; _____ (ο Παύλος);
4. Μπαίνουμε στο νοσοκομείο κουβαλώντας _____ (ο άρρωστος), ψάχνουμε _____ (ο γιατρός), ψάχνουμε _____ (οι νοσοκόμες), αλλά δε βρίσκουμε _____ (κανένας). Τότε βλέπω _____ (ένας) _____ (φαρμακοποιός) να τρέχει προς _____ (η έξοδος). «Τρέξε!», μου φωνάζει, «Φωτιά!»
5. Κουράστηκα να ψάχνω. Δε βρίσκω _____ (ο δίσκος) που θέλω!
6. Ο Νίκος και η Μαρία φεύγουν _____ (η Παρασκευή).
7. Ρώτησα _____ (η πωλήτρια) αν υπήρχε το δικό μου νούμερο για _____ (το φόρεμα) που μου άρεσε.
8. Παρακαλέσαμε _____ (η καθαρίστρια) να καθαρίσει _____ (ο τοίχος), που είχε γίνει κατάμαυρος από _____ (οι κλωτσιές) των παιδιών.
9. Ζήτησα από _____ (ο φίλος) να μου κάνει μια χάρη.

Θ. Ξαναγράψε τις προτάσεις αλλάζοντας τον αριθμό, όπως στο παράδειγμα.

Κουβεντιάζω με το φίλο μου.
Κουβεντιάζουμε με τους φίλους μας.

1. Βλέπω συχνά το γείτονά μου.
2. Κόβω το σταφύλι.
3. Λύνω το πρόβλημα.
4. Ξάπλωσα στον καναπέ.
5. Διαβάζω συχνά εφημερίδα.
6. Μαγείρεψε κρέας.
7. Γράφω στον παππού μου.
8. Το Σαββατοκύριακο βγαίνω έξω με τη φίλη μου.
9. Ο καλός φίλος λέει το μυστικό του στο φίλο του.
10. Μπήκε από την είσοδο.
11. Επισκέφτηκε την πόλη.

Ι. Συμπλήρωσε με το σωστό τύπο των λέξεων.

1. Η καθηγήτρια καθαρίζει τον πίνακα (ο πίνακας).
2. Ο μπαμπάς διαβάζει _____ (η εφημερίδα) του.
3. Ο Γιώργος παρακολουθεί _____ (το μάθημα).
4. Ο Κώστας αγαπάει πολύ _____ (οι σοκολάτες).
5. Το φορτηγό αυτοκίνητο κλείνει _____ (ο δρόμος).
6. Βάζω _____ (η μπλούζα) μου.
7. Πληρώνω _____ (ο λογαριασμός) του ηλεκτρικού κάθε δύο μήνες.
8. Ο Κώστας ποτίζει _____ (ο κήπος) του.
9. Ο μπαμπάς κατεβαίνει _____ (η σκάλα) γρήγορα.
10. Η Κική παραδέχτηκε _____ (το λάθος) της.
11. Η Μαίρη έδειξε σ_____ (η μητέρα) της _____ (οι φωτογραφίες) της.
12. Περιμένω _____ (η σειρά) μου, για να πάρω σάντουιτς.
13. Το σχολείο μας έχει 150 _____ (ο μαθητής) και 160 _____ (η μαθήτρια).
14. Είπα _____ (το παράπονο) μου στο διευθυντή του σχολείου.
15. Περνά _____ (η ώρα) του διαβάζοντας ή βλέποντας τηλεόραση.

ΙΑ. Συμπλήρωσε τα κενά με το σωστό τύπο των λέξεων, όπως στο παράδειγμα.

~~το αγόρι~~, η αυλή, το λουλούδι, το μέγεθος, η βλάβη, η μπάλα,
το λάθος, η φίλη, το ποδόσφαιρο, ο άνθρωπος, η θέση, η φωτογραφία, το άρθρο

Στο σχολείο μου μόνο τα αγόρια φορούν παντελόνι.

- Κόβω πολλά _____ από τον κήπο μας.
- Κάθε πότε παίζεις _____ ;
- Η Λένια έκανε δύο καινούριες _____ .
- Η παγωνιά προκαλεί _____ στις μηχανές των αυτοκινήτων.

- Ο δημοσιογράφος γράφει _____ σε εφημερίδες.
- Αν είσαι φρόνιμος, θα σου χαρίσω αυτή _____ .
- Βρήκε κατάλληλη _____ , για να βγάλει _____ .
- Κάνω πολλά _____ στην ορθογραφία.
- Μάθαμε πώς ζούσαν _____ στην αρχαία εποχή.
- Οι _____ των σπιτιών στη γειτονιά έχουν ωραίους κήπους.
- Αυτές οι δύο γραμμές έχουν διαφορετικά _____ .

Η. Συμπλήρωσε ό,τι λείπει όπως στα παραδείγματα.

ο	μαθητής
τον	κινηματογράφο
η, τη	γυναίκα
_____	γυμναστήρια
_____	θείες
_____	φίλους
_____	σκύλοι
_____	γιο
_____	μητέρες
_____	αγόρια
_____	μαλλιά
_____	μαθήτριες
_____	στρατιώτη
_____	ταινίες

_____	μουσικές
_____	νοικοκυρά
_____	νηπιαγωγεία
_____	μηχανικοί
_____	μπάσκετ
_____	σπορ
_____	ποδοσφαιριστή
_____	παππού
_____	άνθρωπο
_____	γάτες
_____	δασκάλους
_____	φιλενάδες
_____	κοριτσιών
_____	Ελλάδα

ΙΒ. Κάνε μια περιγραφή του κήπου σου. Μπορείς να αναφέρεις τα εξής στοιχεία. (70 λέξεις)

- σε ποιο μέρος του σπιτιού βρίσκεται.
- το μέγεθος και το σχήμα του.
- τι δέντρα και τι λουλούδια έχει.
- τι άλλο περιλαμβάνει.
- τι κάνεις εσύ μέσα σ' αυτόν.

Μάθημα

10

Μόλις σχολάσω

Α. Βάλε ✓ στα τέσσερα σωστά.

1. Ο Γιώργος νιώθει κουρασμένος, επειδή είναι άρρωστος.
2. Συνήθως σηκώνεται στις 6 και πάει για ύπνο στις 12.
3. Βοηθάει στις δουλειές του σπιτιού καθημερινά.
4. Επικοινωνεί με άτομα στο εξωτερικό.
5. Ο Γιώργος ασχολείται με αθλητικές δραστηριότητες.
6. Η κυρία Δήμου δεν ενδιαφέρεται για το Γιώργο.

Β. Ένωσε όσα έχουν την ίδια σημασία.

1. διάβασμα	α. πισίνα
2. υπολογιστής	β. άθληση
3. κολυμβητήριο	γ. τάξη
4. αίθουσα	δ. μελέτη
5. γυμναστική	ε. κομπιούτερ
6. δυναμικός	στ. θαυμάσια
7. νόστιμο	ζ. δραστήριος
8. υπέροχη	η. εύγευστο

1	δ

Γ. Ένωσε όσα ταιριάζουν, όπως στο παράδειγμα.

βιντεοκασέτες εφημερίδα γράμμα γραμματόσημα σκάκι μπάνιο κάρτα βίντεο

διαβάζω βλέπω ακούω αγοράζω γράφω παίζω κάνω

βιβλίο ραδιόφωνο τηλεόραση μουσική φρούτα ψώνια τένις άρθρο

Δ. Διάβασε το ημερολόγιο της Εύας και βάλε τις εικόνες στη σωστή σειρά.

Την περασμένη Παρασκευή το βράδυ ήμουν καλεσμένη στο πάρτι γενεθλίων της Ελένης. Μετά το σχολείο πήγα σ' ένα κατάστημα δώρων και της αγόρασα ένα αρκουδάκι. Πέρασα κι από το ζαχαροπλαστείο και πήρα ένα κουτί σοκολατάκια. Στις 4:30 είχα φροντιστήριο μαθηματικών για 2 ώρες. Όταν τέλειωσε το μάθημα, πήγα γρήγορα στο σπίτι, έκανα ντους, άλλαξα, πήρα το ποδήλατό μου και πήγα στο πάρτι. Γύρισα σπίτι την άλλη μέρα το πρωί, γιατί το πάρτι τέλειωσε πολύ αργά και χρειάστηκε να κοιμηθώ στο σπίτι της Ελένης.

Ε. Συμπλήρωσε τα γράμματα που λείπουν από το παρακάτω κείμενο.

Όλα τα μέλη της οικογένειάς μου δίν**ουν** ένα χέρι στις δουλειές του σπιτιού. Πρώτη στο σπίτι γυρ___ζει η αδερφή μου, η Ελένη, η οποία στρ___νει τα κρεβάτια και μετά στρ___νει το τραπέζι για το βραδινό γεύμα της οικογένειας. Τα δύο μικρά αδέρφια μου φέρν___ διάφορα πράγματα για το στρώσιμο του τραπεζιού. Ο πατέρας κόβ___ το ψωμί, φτιάχν___ τη σαλάτα και σερβίρ___ το φαγητό. Η γιαγιά ετοιμάζ___ και μαγειρ___ το φαγητό, ενώ η μητέρα τα___ζει το μωρό μας. Εγώ, μετά το φαγητό, βάζ___ τα πιάτα στο πλυντήριο, καθαρ___ζω το τραπέζι και στις οκτώ κάν___ τσάι και πίν___ όλοι μαζί. Έτσι οι δουλειές του σπιτιού τελει___νουν γρήγορα. Μόνο ο παππούς δεν κάν___ τίποτα. Κάθεται στην καρέκλα, διαβάζ___ την εφημερίδα του και χαϊδ___ει τη γατούλα μας.

ΣΤ. Άκου τι λένε για το μέρος στο οποίο μένουν. Γράψε τα πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα που αναφέρουν για τα σπίτια τους.

	Μειονεκτήματα	Πλεονεκτήματα
κύριος Νικολαΐδης		
κυρία Καλατζή		
κυρία Ντίξον		
κύριος Δήμου		

Ζ. Βάλε τα παρακάτω άπλυτα στο σωστό πλυντήριο. Και... μην ξεχάσεις το απορρυπαντικό!

**μία κατσαρόλα, δώδεκα μαχαιροπίρουνα, ένα τραπεζομάντιλο,
ένα ταψί, επτά ποτήρια, δύο σεντόνια, μία τσαγιέρα, ένα τηγάνι, δύο πουκάμισα,
εσώρουχα, τρία παντελόνια, πέντε ζευγάρια κάλτσες, πέντε πετσέτες,
δέκα πιάτα, πέντε φλιτζάνια, δύο μαντίλια**

	το πλυντήριο ρούχων	**το πλυντήριο πιάτων**	

Η. Συμπλήρωσε τα κενά με τη σωστή λέξη.

**και
ούτε... ούτε
αλλά
ή
επειδή
όταν
μόλις
πριν
καθώς**

1. Το διαμέρισμά μας είναι μικρό _____ βολικό.
2. Δεν έχει _____ σπίτι _____ αυτοκίνητο δικό του.
3. Προτιμάς να μένεις σε τροχόσπιτο _____ σε σκηνή;
4. _____ βρέχει _____ κάνει κρύο, σκέφτομαι τους άστεγους.
5. _____ κλείναμε τις βαλίτσες, χτύπησε το κουδούνι.
6. _____ γύρισαν στο σπίτι, άνοιξαν την τηλεόραση.
7. Μου αρέσει να κάνω βόλτες στο πάρκο, _____ ζω σε διαμέρισμα και μου λείπει το πράσινο.
8. _____ έρθουμε στο σχολείο, περάσαμε από το φούρνο.

**Θ. Γράψε πώς περνάς μια μέρα από τη ζωή σου, χρησιμοποιώντας τους τρόπους που υπάρχουν στον πίνακα του βιβλίου (σελ. 58).
(150 λέξεις)**

Τις καθημερινές...

Μάθημα

11

Θα χιορτάσουν ελληνικά!

Α. Διάβασε τι έγινε στη συνέχεια στην ταβέρνα.

Τα φαγητά δεν άργησαν καθόλου.
«Καλή μας όρεξη!», λένε όλοι με μια φωνή κι αρχίζουν να τρώνε.
«Στην υγεία του Αντώνη, που πέρασε τις εξετάσεις του», λέει η μαμά.
Ο μπαμπάς σηκώνει το ποτήρι κι όλοι επαναλαμβάνουν: «Στην υγειά σου, Αντώνη!»
«Στην υγειά σας», απαντά γελαστός ο Αντώνης.
Όλοι τρώνε με πολλή όρεξη. Τα φαγητά είναι πολύ νόστιμα.
Η γκαρσόνα τους πλησιάζει, μόλις βλέπει τα πιάτα τους να έχουν αδειάσει.
«Θα πάρετε επιδόρπιο; Να σας φέρω τον κατάλογο;»
«Ένα γλυκό κι ένα καφεδάκι είναι ό,τι πρέπει», απαντά ο μπαμπάς.
Σε λίγο όλοι είναι έτοιμοι να παραγγείλουν: «Δύο μέτριους, δύο μπακλαβάδες, ένα παγωτό φυστίκι κι ένα γαλακτομπούρεκο, παρακαλώ», λέει η μητέρα.
«Και τώρα καιρός να πληρώσουμε», λέει μετά από λίγο ο μπαμπάς.
Η σερβιτόρα φέρνει το λογαριασμό. Ο μπαμπάς πληρώνει με πιστωτική κάρτα κι έτσι δε χρειάζεται να περιμένουν για ρέστα. Αφήνουν φιλοδώρημα για το γκαρσόνι που τους εξυπηρέτησε κι ευχαριστημένοι προχωρούν προς την έξοδο.

Β. Βάλε ✓ στις τρεις σωστές προτάσεις.

1. Η Καίτη δεν ακούει ελληνική μουσική. ☐
2. Για κύριο πιάτο παράγγειλαν μόνο φαγητά με κρέας. ☐
3. Η οικογένεια παράγγειλε δύο ειδών σαλάτες. ☐
4. Οι πατάτες πουρέ είναι ορεκτικό. ☐
5. Τα φαγητά της ταβέρνας ήταν εύγευστα. ☐
6. Ο πατέρας του Αντώνη πλήρωσε το λογαριασμό με μετρητά. ☐
7. Επιδόρπιο είναι το γλυκό ή το φρούτο που τρώμε μετά το φαγητό. ☐

Γ. Συμπλήρωσε τα κενά με τις σωστές λέξεις.

1. Οι μαρίδες είναι πολύ μικρά _____ που τα τρώμε _____ .
2. Το τζατζίκι είναι _____ που γίνεται με _____ και σκόρδο.
3. Το μπιφτέκι γίνεται με _____ .
4. Η φρουτοσαλάτα και το κανταΐφι είναι _____ .
5. Στην ελληνική _____ υπάρχουν πολύ νόστιμα φαγητά και _____ .

Δ. Διάγραψε την άσχετη λέξη ή φράση, όπως στο παράδειγμα.

το μαγείρεμα - το φαγητό - το παστίτσιο - η σαλάτα - ~~το σχολείο~~

1. ο κόσμος - οι άνθρωποι - οι πελάτες - ο ουρανός - ο σερβιτόρος
2. η όρεξη - το ορεκτικό - η θεία - η μελιτζανοσαλάτα - το τζατζίκι
3. το γλυκό - η σοκολατίνα - ο μπακλαβάς - το παγωτό - το γιαούρτι
4. ο καφές - η λεμονάδα - η πορτοκαλάδα - η κόκα κόλα - ο χυμός
5. το λάδι - το ξίδι - το λεμόνι - το αλάτι - το πιπέρι - η ντομάτα
6. το σουβλάκι - η μπριζόλα - τα παϊδάκια - το μπιφτέκι - τα λαδερά
7. το λουκάνικο - το μπέικον - το στιφάδο - το σαλάμι - το ζαμπόν
8. το πεπόνι - η κρέμα καραμελέ - το καρπούζι - το σταφύλι - το αχλάδι
9. το αρνάκι - το χοιρινό - το αβγολέμονο - το μοσχάρι - το κατσικάκι
10. οι αγγινάρες - οι ντομάτες - οι μελιτζάνες - ο μπακλαβάς - οι πατάτες

Ε. Να αντιστοιχίσεις τις λέξεις της πρώτης στήλης με τις λέξεις της δεύτερης έτσι, ώστε να δημιουργήσεις μια σωστή φράση.

1. τα έτοιμα	α. μακαρονάδες
2. η μοσχαρίσια	β. μπιφτέκι
3. το βραδινό	γ. σουβλάκι
4. το χοιρινό	δ. μουσακάς
5. ο καλοψημένος	ε. φαγητά
6. το καμένο	στ. μπριζόλα
7. το αγελαδινό	ζ. γεύμα
8. η κατανάλωση	η. γιαούρτι
9. η κινέζικη	θ. γεύση
10. οι υπέροχες	ι. κρέατα
11. η αλμυρή	ια. τροφές
12. νόστιμα	ιβ. φρούτων
13. υγιεινές	ιγ. κουζίνα

1	ε

ΣΤ. Υπογράμμισε τη σωστή λέξη ή φράση.

προτείνω σημαίνει:
- κάνω λάθος
- κάνω πρόταση
- προχωρώ

ποικιλία σημαίνει:
- ποσότητα
- διάφορα είδη
- ορεκτική σαλάτα

πρόθυμα σημαίνει:
- μετά χαράς
- με δυσκολία
- με δύναμη

πλησιάζω σημαίνει:
- απομακρύνομαι
- φεύγω
- έρχομαι κοντά

παραγγέλνω σημαίνει:
- δίνω μια παραγγελία
- λέω κάτι που μου αρέσει
- λέω την αλήθεια

τα ορεκτικά:
- ανοίγουν την όρεξη
- τα τρώμε στο τέλος του γεύματος
- τα βάζουμε μέσα στο φαγητό

θα ακολουθήσουν σημαίνει:
- θα γίνουν σιγά σιγά
- θα έρθουν μετά
- θα έρθουν γρήγορα

καταναλώνω κάτι σημαίνει:
- μου αρέσει κάτι πιο πολύ από άλλο
- τρώω ή πίνω κάτι
- δε μου αρέσει κάτι

η ρετσίνα είναι:
- είδος φαγητού
- γλύκισμα
- ελληνικό κρασί

οι σπεσιαλιτέ είναι:
- κάτι ξεχωριστό που τρώμε σε ένα εστιατόριο
- φαγητά έτοιμα σε κονσέρβες
- φαγητά της ώρας

το αμπέλι είναι το φυτό που ο καρπός του είναι:
- το σταφύλι
- το καλαμπόκι
- το αχλάδι

Ζ. Τι παράγγειλε ο καθένας; Βάλε ✓ στα σωστά τετράγωνα.

1. Στο εστιατόριο:

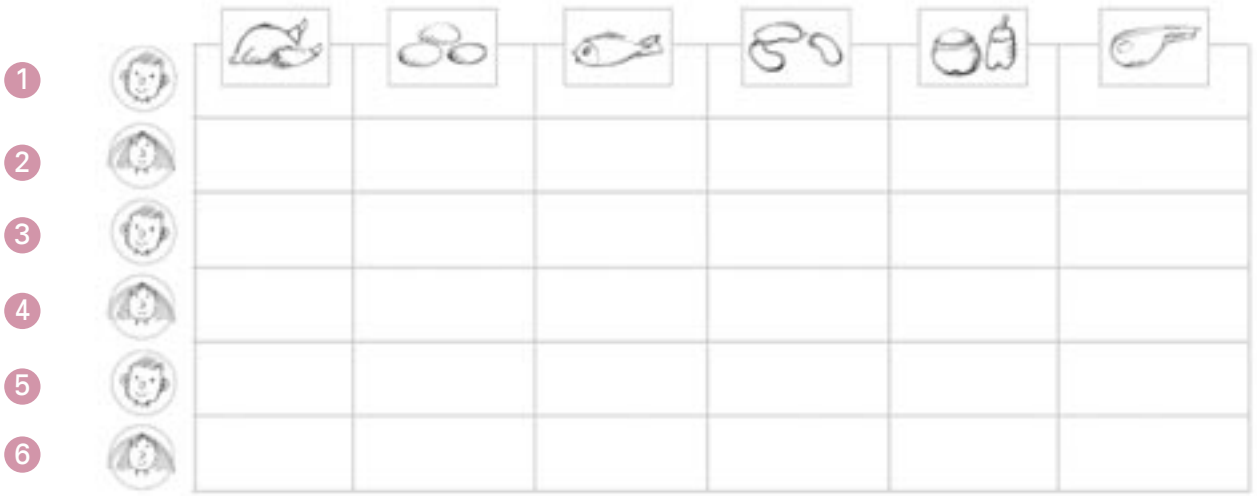

2. Στην καφετέρια:

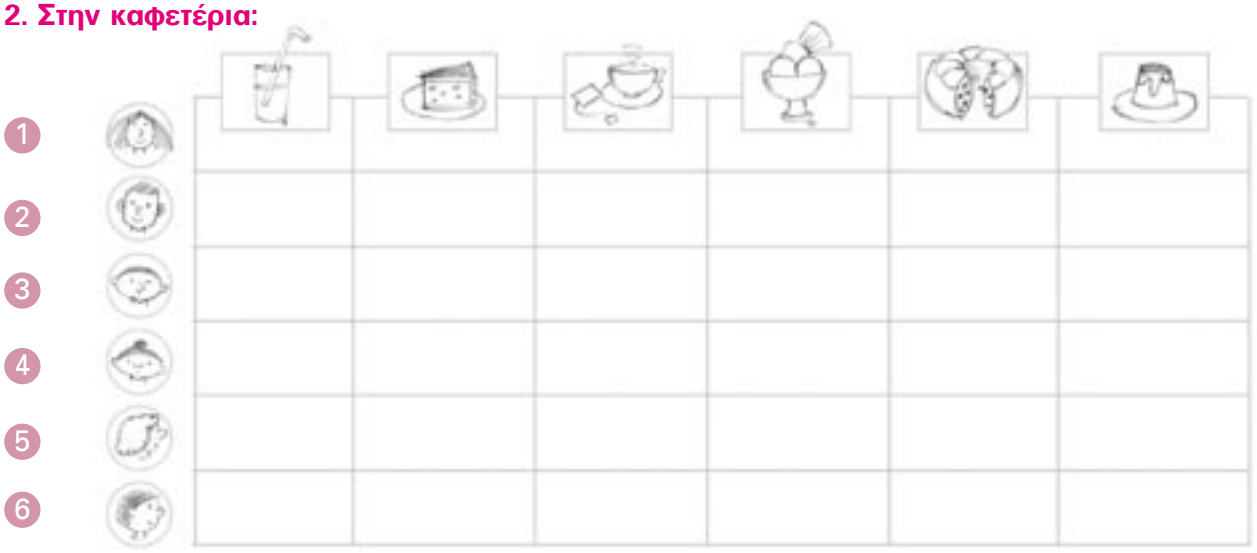

Η. Συμπλήρωσε σωστά τα κενά στους παρακάτω πίνακες.

εγώ	θα πίνω			
εσύ		θα πιείς		
αυτός			θα τρώει	
εμείς				θα φάμε
εσείς				
αυτοί				

Θ. Συμπλήρωσε τα κενά με το σωστό τύπο του μέλλοντα.

1. Σήμερα θα _____ σπανακόρυζο. (μαγειρεύω - αυτή)
2. Τα απογεύματα θα _____ κάτι για όλους. (μαγειρεύω - εσείς)
3. Θα μας _____ κάθε μέρα; (γράφω - εσύ)
4. Το Σαββατοκύριακο θα _____ στους γονείς μας. (γράφω – εμείς)
5. Τι θα _____ απόψε; (τρώω - αυτοί)
6. Κάθε πρωί θα _____ μόνο ένα γιαούρτι. (τρώω - εσείς)
7. Πρώτα θα _____ το αρνί στο φούρνο. (βάζω - αυτή)
8. Κάθε εβδομάδα θα _____ ηλεκτρική στο σαλόνι. (βάζω - αυτοί)
9. Πότε θα _____ την επέτειο των γάμων σας; (γιορτάζω - εσείς)
10. Από τώρα και στο εξής θα _____ τα γενέθλιά τους μαζί. (γιορτάζω - αυτοί)
11. Θα σε _____ τηλέφωνο κάθε Παρασκευή. (παίρνω - εμείς)
12. Αύριο θα _____ τηλέφωνο τους γονείς μας. (παίρνω - εμείς)
13. Τι θα _____ με το φαγητό σου; (πίνω - εσύ)
14. Θα _____ μόνο έναν καφέ την ημέρα. (πίνω - εσείς)

Ι. Συμπλήρωσε τα κενά με τα ρήματα των παρενθέσεων στο μέλλοντα.

Αύριο με τους φίλους μου _____ (πηγαίνω) στο ταβερνάκι της γειτονιάς μας. _____ (τρώω) μελιτζάνες παπουτσάκια και _____ (πίνω) αναψυκτικά. Για επιδόρπιο _____ (παραγγέλνω) τη σπεσιαλιτέ του καταστήματος, το σπιτικό γαλακτομπούρεκο που δοκιμάσαμε την περασμένη φορά. Όταν τελειώσουμε το φαγητό, _____ (παίρνω) το λεωφορείο και _____ (κατεβαίνω) στο κέντρο για κανένα ποτό. Τελικά _____ (γυρίζω) στο σπίτι κατά τις 12. _____ (περνώ) υπέροχα!

Μάθημα

12

Θέλω να σου ζητήσω μία χάρη

Α. Βάλε ✓ στα τέσσερα σωστά.

1. Σε κάθε χώρα οι άνθρωποι έχουν διαφορετικές διατροφικές συνήθειες.
2. Ο Γιώργος θέλει να γίνει μάγειρας.
3. Ο σκέτος καφές έχει μισό κουταλάκι ζάχαρη.
4. Η τυρόπιτα είναι αγαπημένο ελληνικό κολατσιό.
5. Το γιουβέτσι είναι παραδοσιακό ελληνικό φαγητό.
6. Το κρασί είναι ρόφημα.
7. Η ελληνική κουζίνα χρησιμοποιεί πολύ τα λαχανικά.

Β. Αντιστοίχισε τα σωστά.

1. πρόχειρο	α. ταβέρνα
2. μεσημεριανό	β. κάρτα
3. παραλιακή	γ. φαγητό
4. παραδοσιακές	δ. φιλοδώρημα
5. πιστωτική	ε. γεύμα
6. φρέσκο	στ. το λογαριασμό
7. αεριούχο	ζ. νερό
8. αφήνω	η. ψάρι
9. εμφιαλωμένο	θ. συνταγές
10. πληρώνω	ι. ποτό

1	ε

Πρόσεξε τη διαφορά!

σάντουιτς – τοστ

Γ. Βρες τις λέξεις που κρύβονται πίσω από τις φράσεις.

1. Ελληνικό παραδοσιακό μέρος για φαγητό. Τ _ _ _ _ _ _
2. Παραδοσιακό πιάτο με όσπρια. Φ _ _ _ _ _ _ _
3. Σαλάμια, λουκάνικα, ζαμπόν, μπέικον. Α _ _ _ _ _ _ _ _
4. Θα τις βρεις στα φρούτα και στα λαχανικά. Β _ _ _ _ _ _ _ _
5. Παραδοσιακό είδος τυριού στην Ελλάδα. Φ _ _ _
6. Εδώ πίνουν όλοι καφέ και παίζουν τάβλι. Κ _ _ _ _ _ _ _
7. Το αγαπημένο στέκι των Άγγλων. Μ _ _ _ _ _ _ _
8. Όταν περνάς απ' έξω, μυρίζει ζεστό ψωμί. Φ _ _ _ _ _ _
9. Τέτοια οι φακές, τα φασόλια και τα ρεβίθια. Ο _ _ _ _ _

Δ. Βρες για ποιο φαγητό γίνεται λόγος.

α) Τηγανητές μπαλίτσες με κιμά

β) Κομματάκια κρέας περασμένα σε σούβλα και ψημένα στα κάρβουνα

γ) Αυτή η σαλάτα έχει αγγούρι, ντομάτα, κρεμμύδι, πιπεριές, φέτα και ελιές.

δ) Γίνεται με πατάτες, μελιτζάνες, κιμά και κρέμα μπεσαμέλ

ε) Δροσερή κρέμα με καραμέλα από πάνω.

στ) Μοσχάρι με κριθαράκι και σάλτσα ντομάτα, ψημένο στο φούρνο.

ζ) Σούπα με κρεμμύδι.

η) Πίτα με ελιές.

Ε. Βάλε τα παρακάτω τρόφιμα στη σωστή κατηγορία.

**η μελιτζάνα, η μπριζόλα, το γιαούρτι, ο ξιφίας, οι φακές,
ο κιμάς, τα ρεβίθια, το ροδάκινο, το σέλινο, το βούτυρο, το βερίκοκο,
το κοτόπουλο, το μπαρμπούνι, η γαλοπούλα**

λαχανικά	όσπρια	πουλερικά	φρούτα

ψάρια	κρέατα	γαλακτοκομικά

ΣΤ. Χώρισε τα πιο κάτω σε ορεκτικά, φαγητά, γλυκά.

**οι φακές, το κανταΐφι, το στιφάδο, το ζελέ φρούτων, η μακαρονάδα,
οι μπάμιες, η ταραμοσαλάτα, η σκορδαλιά, τα παντζάρια, ο μπακλαβάς, η πάστα,
το γαλακτομπούρεκο, η κρέμα καραμελέ, το μπριάμ, τα ρεβίθια, τα κουκιά,
τα φασολάκια, η τάρτα, το κέικ, οι λουκουμάδες, το τζατζίκι, οι ελιές,
οι τηγανητές πιπεριές, τα βραστά κολοκυθάκια,
η πατατοσαλάτα, οι σαρδελίτσες**

Ορεκτικά	Φαγητά	Γλυκά

Ζ. Συνέχισε όπως στα παραδείγματα.

(εσένα – γιουβέτσι) ➡ Σου αρέσει το γιουβέτσι; Ναι, μου αρέσει.

(εσένα – γιουβέτσι) ➡ Σου αρέσει το γιουβέτσι; Όχι, δε μου αρέσει.

(εσάς – γιουβέτσι) ➡ Σας αρέσει το γιουβέτσι; Ναι, μας αρέσει.

(εσάς / σπανακόρυζο) ➡ _____ _____

(εσάς / γεμιστά) ➡ _____ _____

(εσένα / κρέμα καραμελέ) ➡ _____ _____

(εσάς / όσπρια) ➡ _____ _____

(αυτούς / ψάρια) ➡ _____ _____

(εσένα / παπουτσάκια) ➡ _____ _____

(εμένα/ τα γλυκά) ➡ Μου αρέσουν τα γλυκά.

(εσάς / οι γαρίδες) ➡ _____

(αυτούς / οι μεζέδες) ➡ _____

(εσένα / οι πάστες) ➡ _____

(εμένα / τα μακαρόνια) ➡ _____

(αυτές / τα καλαμαράκια) ➡ _____

(εμάς / λαδερά) ➡ _____

Στον Άρη αρέσει ο μουσακάς. ➡ Του αρέσουν ο μουσακάς.

Στην Πόπη αρέσουν τα φασολάκια. ➡ _____

Στην δασκάλα αρέσουν οι πατάτες. ➡ _____

Στον Πέτρο αρέσει το στιφάδο. ➡ _____

Στα παιδιά αρέσουν τα ορεκτικά. ➡ _____

Στους καλεσμένους αρέσει η φασολάδα. ➡ _____

Η. Συμπλήρωσε τα κενά όπως στο παράδειγμα.

1. Μου αρέσει να μαγειρεύω (μαγειρεύω).
2. Σου αρέσει _____ (καθαρίζω) πατάτες.
3. Δεν της αρέσει _____ (πλένω) πιάτα.
4. Σας αρέσει _____ (φτιάχνω) τάρτες.
5. Τους αρέσει _____ (ετοιμάζω) λιχουδιές.
6. Δε μας αρέσει _____ (τηγανίζω) αβγά.
7. Μας αρέσει _____ (τρώω) έξω.

Θ. Συνέχισε όπως στο παράδειγμα.

1. Μου αρέσει το ποτό. ➟ Μου αρέσει να πίνω.
2. Μας αρέσει το μαγείρεμα. ➟ _____
3. Της αρέσει η ζωγραφική. ➟ _____
4. Του αρέσει το διάβασμα. ➟ _____
5. Σας αρέσει η δουλειά; ➟ _____
6. Σου αρέσει το κάπνισμα; ➟ _____
7. Τους αρέσει ο χορός. ➟ _____

Ι. Συμπλήρωσε τις προτάσεις με το σωστό τύπο των ρημάτων στην υποτακτική.

1. Έχω δουλειά τώρα. Δεν μπορώ να _____ . (τρώω)
2. Συνηθίζω να _____ ένα αβγό κάθε πρωί. (τρώω)
3. Μας αρέσει να _____ πολύ νερό. (πίνω)
4. Μετά τη γυμναστική μας έδωσαν να _____ ένα ποτήρι χυμό. (πίνω)
5. Ο Γιώργος αποφάσισε τα απογεύματα να _____ (διαβάζω) περισσότερες ώρες.
6. Ο Γιώργος έχει διαγώνισμα αύριο. Πρέπει να _____ (διαβάζω).
7. Θέλουν να _____ στην εκκλησία την ερχόμενη Κυριακή. (πηγαίνω)
8. Τους αρέσει να _____ στην εκκλησία κάθε Κυριακή. (πηγαίνω)

9. Ευχαριστιόμαστε να _____ ποδόσφαιρο στο πάρκο. (παίζω)

10. Αποφασίσαμε να _____ ποδόσφαιρο με την ομάδα του Γυμνασίου. (παίζω)

11. Πάω να _____ στο φίλο μου. (γράφω)

12. Θα προσπαθήσω να _____ κάθε μήνα στους φίλους μου. (γράφω)

13. Η μαμά σταμάτησε να _____ γλυκά, γιατί θέλει να κάνει δίαιτα. (φτιάχνω)

14. Στα γενέθλιά μου η μαμά υποσχέθηκε να _____ τούρτα σοκολάτα. (φτιάχνω)

15. Ανυπομονώ να _____ το νέο σιντί της Αλεξίου. (ακούω)

16. Πριν κοιμηθώ, μου αρέσει να _____ ελληνικά τραγούδια. (ακούω)

ΙΑ. Βγαίνεις από το σπίτι. Γράψε ένα μήνυμα για τη μαμά σου. (30 λέξεις)

- Πού πας και γιατί;
- Τι ώρα θα γυρίσεις;
- Πώς θα γυρίσεις;
- Τι θέλεις να φας το βράδυ;

Μάθημα

13

Η συνταγή της γιαγιάς

Α. Ποια υλικά θα χρησιμοποιήσεις από αυτά που είναι στο πλαίσιο, για να φτιάξεις:

α. Μουσακά
β. Τζατζίκι
γ. Μελιτζανοσαλάτα
δ. Χωριάτικη σαλάτα
ε. Ταραμοσαλάτα

γιαούρτι, ξίδι, λάδι, αγγούρι, αλάτι, σκόρδο, ταραμά, ψωμί, λεμόνι, ντομάτες, φέτα, ελιές, κρεμμύδι, μελιτζάνες, μαϊντανό, πατάτες, πιπέρι, αβγά, γάλα, αλεύρι, μοσχοκάρυδο, βούτυρο, κιμά, πιπεριές

Πρόσεξε!

Παραγγέλνουμε:

α. Σε εστιατόριο/ταβέρνα ➡ φαγητά, ποτά, γλυκά, φρούτα, καφέδες
β. Σε καντίνα ➡ σάντουιτς, τυρόπιτες, χυμούς, αναψυκτικά
γ. Σε ζαχαροπλαστείο ➡ γλυκίσματα, παγωτά, τσάι, καφέδες, χυμούς
δ. Σε καφενείο ➡ καφέδες, αναψυκτικά, ούζο και μεζέδες, μπίρα
ε. Σε ταβερνάκι/ουζερί ➡ μεζέδες και ούζο, κρασί, μπίρα

Β. Υπογράμμισε ποια από τα παρακάτω είδη μπορούμε να παραγγείλουμε:

α) Σ' ένα ζαχαροπλαστείο:

Πάστα αμυγδάλου
Μουσακά
Σάντουιτς
Μπακλαβά
Ντοματοσαλάτα
Κανταΐφι
Μεζέ και κρασί
Γιαούρτι με μέλι
Ταραμοσαλάτα
Ελιές Καλαμών

β) Σ' ένα καφενείο:

Καφέ φραπέ
Μπίρα και μεζέ
Σάντουιτς με ντομάτα και τυρί
Καφέ ελληνικό μέτριο
Φρουτοσαλάτα
Ομελέτα
Νεσκαφέ ζεστό με γάλα
Καφέ γλυκύ βραστό
Γλυκό κουταλιού
Γεμιστά

Γ. Κάνε λέξεις από τα παρακάτω ρήματα.

παραγγέλνω ➡ η παραγγελία

απαντώ ➡ η _____

διορθώνω ➡ η _____

λογαριάζω ➡ ο _____

προσκαλώ ➡ η _____

μαγειρεύω ➡ το _____

κάθομαι ➡ το _____

πληρώνω ➡ η _____

εύχομαι ➡ η _____

Δ. Να αντιστοιχίσεις όσα έχουν την ίδια σημασία.

πρωινό	άρτος
υπέροχο	τρόφιμα
κατάλογος	πρόγευμα
ψωμί	δείπνο
γεύμα	εστιατόριο
βραδινό	θαυμάσιο
ταβέρνα	ωφέλιμο
θρεπτικό	μεσημεριανό
τροφές	μενού

Ε. Υπογράμμισε τη σωστή λέξη ή φράση.

ο **χυμός** είναι:
ποτό
ρόφημα
αναψυκτικό

η **φραντζόλα** είναι είδος:
σαλαμιού
τυριού
ψωμιού

τα **καλαμαράκια**, τα **μύδια**, το **χταπόδι** ονομάζονται:
ψάρια
αλλαντικά
θαλασσινά

ΣΤ. Ακούς αυτές τις συνταγές από το ραδιόφωνο. Κράτησε σημειώσεις στα Ελληνικά.

Για το γιουβέτσι

Τι χρειάζεσαι; _____

_____

Τι πρέπει να κάνεις με το κρεμμύδι και τις ντομάτες; _____

_____

Αφού ρίξεις το νερό, πόση ώρα πρέπει να βράσεις το κρέας και τη σάλτσα;

_____

Πώς μπορείς να το σερβίρεις; _____

_____

Για τους λουκουμάδες

Τι χρειάζεσαι; _____

_____

Τι πρέπει να κάνεις με το αλεύρι και τη μαγιά; _____

_____

Τι κάνεις με το λάδι; _____

_____

Πώς μπορείς να τους σερβίρεις; _____

_____

Ζ. Συμπλήρωσε τα κενά με το σωστό τύπο της λέξης.

1. Πού είναι η σαλάτα _____ (ο μπαμπάς) και η μπριζόλα _____ (ο παππούς);
2. Τον βλέπω κάθε μέρα την ώρα _____ (το φαγητό) στην είσοδο _____ (η τραπεζαρία).
3. Πρέπει να ξεσκονίσεις και τα πόδια _____ (το τραπέζι) και _____ (το κρεβάτι). Μην ξεχάσεις να ποτίσεις και τα λουλούδια _____ (ο κήπος) και _____ (το μπαλκόνι).
4. Δε μου αρέσει η μυρωδιά _____ (το ψάρι).
5. Λιώσε τις μπανάνες και ρίξε το χυμό _____ (το πορτοκάλι).
6. Το τελευταίο σιντί _____ (ο Νταλάρας) μου αρέσει πολύ.
7. Οι δρόμοι _____ (η Αθήνα) είναι στενοί.
8. Το φόρεμα _____ (η αδερφή) μου είναι πολύχρωμο.
9. Το μαγαζί _____ (ο πατέρας) του είναι στην κεντρική πλατεία.
10. Στην αρχή _____ (ο δρόμος) είναι ένα φαρμακείο.

Η. Ένας Άγγλος φίλος σου ζητά να του δώσεις πληροφορίες για ένα παραδοσιακό ελληνικό φαγητό. Μπορείς να αναφέρεις τα εξής στοιχεία. (70 λέξεις)

- Πώς λέγεται αυτό το φαγητό;
- Τι υλικά έχει μέσα;
- Πώς ετοιμάζεται;
- Πώς ψήνεται;

Μάθημα

14

Παίξε με τον υπολογιστή σου

Α. Βάλε ✓ στα τέσσερα σωστά.

Ο Αντρέας

1. είναι μελετηρός μαθητής.
2. κάνει συλλογή νομισμάτων.
3. γκρινιάζει, γιατί δεν έχει με τι να περάσει τον ελεύθερο χρόνο του στο σπίτι.

Η μητέρα του Αντρέα

4. τού λέει να βγει έξω να ξεσκάσει.
5. του λέει πώς να περάσει τον ελεύθερο χρόνο του μέσα στο σπίτι.
6. συμφωνεί μαζί του.
7. πιστεύει ότι οι νέοι σήμερα είναι πιο τυχεροί στο θέμα της διασκέδασης.
8. πιστεύει ότι η ίδια, όταν ήταν μαθήτρια, εργαζόταν πιο σκληρά από τον Αντρέα.

Β. Γράψε τι πράγματα μπορεί να κάνει ο Αντρέας.

Μέσα στο σπίτι

Μπορεί να _____

_____

_____

_____

Έξω από το σπίτι

Μπορεί να _____

_____

_____

_____

Γ. Βρες ποιο χόμπι ή απασχόληση αντιστοιχεί σε κάθε σκίτσο.

**η μουσική, ο χορός, η τηλεόραση, η συναυλία κλασικής μουσικής,
το θέατρο, τα ηλεκτρονικά παιχνίδια, η κηπουρική, η μαγειρική,
η πεζοπορία, η συλλογή γραμματοσήμων**

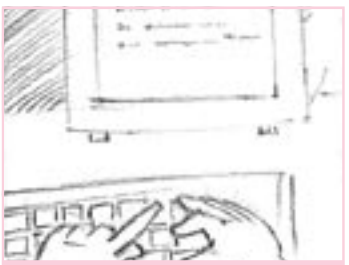

Δ. Βρες ποιο άθλημα (σπορ) αντιστοιχεί σε κάθε φωτογραφία.

η ορειβασία, η αναρρίχηση, η σφαιροβολία, η χιονοδρομία (το σκι),
η ενόργανη γυμναστική, το άλμα εις ύψος, η ιστιοσανίδα, η ποδηλασία, η τοξοβολία,
η αντισφαίριση (το τένις), η παγοδρομία, η κωπηλασία

Ε. Συμπλήρωσε με τη σωστή φράση.

μοντέρνα μουσική, εξωσχολικά βιβλία, η παγοδρομία,
με τη συλλογή μου, τους φίλους μας στην καφετέρια, στην ντίσκο ως αργά,
την κλασική μουσική, αγώνα τένις στην τηλεόραση

1. Ασχολούμαι _____
2. Παρακολουθώ _____
3. Χορέψαμε _____
4. Προτιμώ _____
5. Μου αρέσει _____
6. Ακούμε _____
7. Διαβάζω _____
8. Είδαμε _____

ΣΤ. Άκουσε το διάλογο και βάλε ✓ στη σωστή στήλη.

Ζ. Γράψε το σωστό τύπο της συνοπτικής προστακτικής του ρήματος που είναι στην παρένθεση, όπως στο παράδειγμα.

Παίξε με τον υπολογιστή σου. (παίζω)

1. _____ τα κορδόνια των παπουτσιών σου, γιατί θα πέσεις. (δένω)
2. _____ τώρα τα μαθήματά σας. (διαβάζω)
3. _____ πιο γρήγορα! Δε θα προλάβεις το λεωφορείο. (τρέχω)
4. Είμαστε έτοιμοι να φύγουμε. _____ τη ζώνη ασφαλείας σας. (δένω)
5. Πέτρο, _____ (κλείνω) τον υπολογιστή και _____ (ανοίγω) το σκάκι.
6. _____ , σε παρακαλώ, την ένταση. Δεν ακούω. (δυναμώνω)
7. Μαρία, _____ (γράφω) τις προσκλήσεις σήμερα και _____ (στέλνω) τες αύριο.
8. Παιδιά, μη _____ στο περιθώριο αυτή τη φορά. (γράφω)

Η. Γράψε το σωστό τύπο της μη συνοπτικής προστακτικής του ρήματος που είναι στην παρένθεση.

1. Μη _____ ! Μου πήρατε τα αφτιά! (φωνάζω)
2. Όταν κάνεις βόλτα στην εξοχή, _____ καθετί που σου αρέσει. (ζωγραφίζω)
3. Θεία, _____ (αγοράζω) βιολογικά τρόφιμα. Είναι πιο υγιεινά.
4. Πρέπει να κάνετε δίαιτα. Τα βράδια _____ (τρώω) μόνο ένα γιαούρτι.

Θ. Συμπλήρωσε σωστά τα ρήματα που λείπουν από τις παρακάτω προτάσεις.

1 — Παππού, πότε _____ στον κινηματογράφο τελευταία φορά; (πηγαίνω)

— Πριν από σαράντα τόσα χρόνια...

— Και ποια ταινία _____ ; (βλέπω)

— Α! μια εξαιρετική ταινία. Το «Όσα παίρνει ο άνεμος».

2 — Χθες _____ με τους φίλους μου έξω. (βγαίνω)

— Πού _____ ; (πηγαίνω)

— Σε ένα μπαράκι με ορχήστρα.

— Τι _____ ; (ακούω)

— Ένα συγκρότημα τζαζ.

3 — Πότε _____ (πηγαίνω) οι δυο σας για ψώνια;

— Αύριο.

4 — _____ σήμερα το βράδυ; (βγαίνω)

— Όχι, θα μείνουμε σπίτι και _____ ελληνική ταινία στην τηλεόραση. (βλέπω)

— Εμείς θα βγούμε. _____ να _____ τους Μου-Σου-Του στο Καφέ-Κορφού. (πηγαίνω, ακούω)

5 — Παιδιά, _____ (βλέπω) αυτό τον πίνακα! Δεν είναι καταπληκτικός;

6 — Γιώργο, _____ (ακούω) το αηδόνι!

7 — _____ (βγαίνω) και λίγο από το σπίτι, παιδί μου. Μη _____ (βλέπω) συνέχεια τηλεόραση! Φτάνει! _____ (πηγαίνω) καμιά βόλτα, έχει τόσο ωραίο καιρό.

Ι. Απάντησε στα παρακάτω ερωτήματα, αναφέροντας δυο-τρεις λεπτομέρειες.

1. Τι κάνεις στον ελεύθερό σου χρόνο μετά το σχολείο;

Τις καθημερινές μετά το σχολείο συνήθως _____

_____

2. Τι κάνεις στον ελεύθερό σου χρόνο τα Σαββατοκύριακα;

Τα Σαββατοκύριακα συνήθως _____

_____

Μάθημα

15

Πάμε για καφέ;

Α. Διάβασε το κείμενο κι απάντησε στις ερωτήσεις.

1. Γιατί είχαν καιρό να μιλήσουν οι δυο φίλοι;

2. Για ποιο λόγο τηλεφώνησε ο Άρης στον Παύλο;

3. Πού κανόνισαν να συναντηθούν και τι ώρα;

4. Πώς είναι καλύτερα να πάει ο Άρης στο ραντεβού;

5. Πού μπορεί να πάνε μετά το σινεμά;

Β. Βάλε τα παρακάτω ουσιαστικά στη σωστή στήλη, όπως στο παράδειγμα.

ποδήλατο, ποδηλάτης, ποδηλάτισσα, ποδηλασία, τραγούδι, τραγουδιστής, έργο, θέατρο, θεατής, θέαμα, διασκέδαση, ταινία, χορός, χορευτής, ηθοποιός, κινηματογράφος, διάβασμα, καλαθόσφαιρα, σκι, παγοδρομία, κολύμπι, ποδόσφαιρο, ποδοσφαιριστής, συλλογή, ιππασία

ο	η	το
		το ποδήλατο

Γ. Κοίταξε το χάρτη της πόλης και σημείωσε πού βρίσκεται το κάθε κατάστημα, όπως στο παράδειγμα.

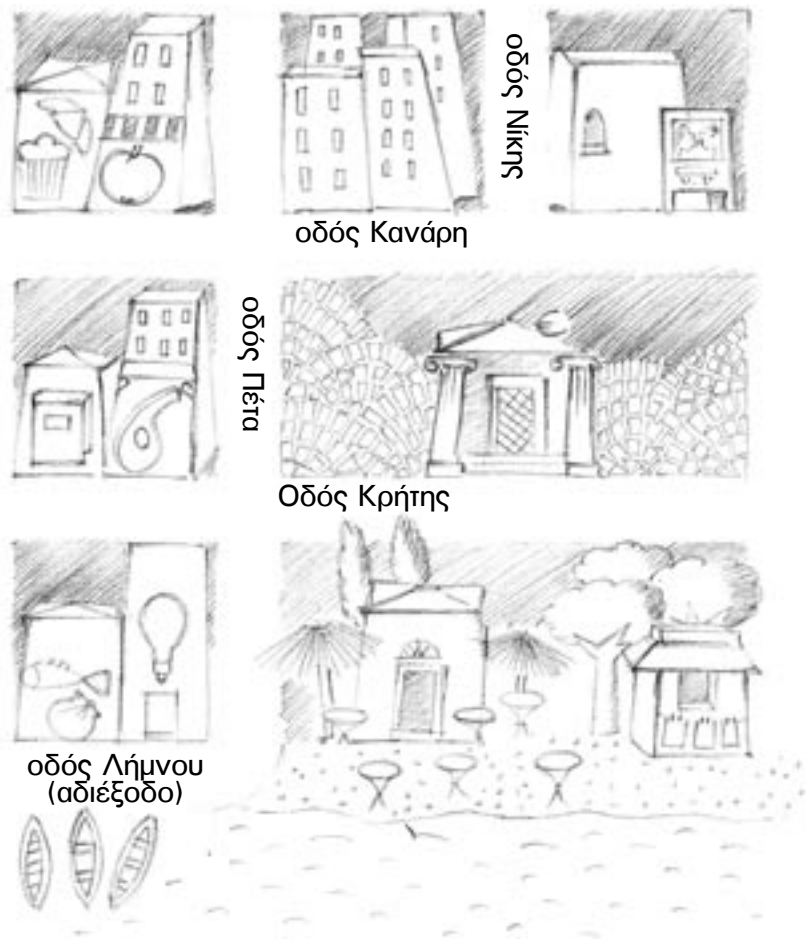

Πρόσεξε!

αριστερά
δεξιά
απέναντι
δίπλα

Το ζαχαροπλαστείο βρίσκεται στην οδό Κανάρη δίπλα από το μανάβικο.

Η τράπεζα βρίσκεται

Ο κινηματογράφος

Το κρεοπωλείο

Το κατάστημα ηλεκτρικών ειδών

Το μανάβικο

Το ιχθυοπωλείο

Το περίπτερο

Το βιβλιοπωλείο

Η καφετέρια

Δ. Ο Γιώργος γράφει για την καθημερινή του ζωή. Συμπλήρωσε τα κενά με τη σωστή λέξη.

Σήμερα το απόγευμα, μετά το σ_____, πήρα το λ_____ και πήγα σπίτι. Πρώτα ήπια _____ κι έφαγα ένα _____ . Μετά, _____ τα μαθήματά μου από τις 6.00 μέχρι τις 7.30. Ύστερα παρακολούθησα _____ . Είδα ένα παιδ_____ π_____ που μου αρέσει.

Μετά το βραδινό φαγητό βοήθησα στο π_____ των πιάτων και καθ_____ την κουζίνα. Στη συνέχεια διάβασα για λίγο ένα ε_____ βιβλίο και κατά τις 9.30 έκανα ένα ντους και ξ_____. Ά_____ μουσική μέχρι να με πάρει ο _____ .

Αυτό το Σαββατοκύριακο το πρωί θα πάω με την αδερφή μου στον κιν_____ και το απόγευμα θα παίξω _____ με τους φίλους μου. Το επόμενο Σαββατοκύριακο θα πάω με τους γονείς μου μια εκ_____ στο Τρόοδος.

Ε. Έχεις τα γενέθλιά σου σε λίγες μέρες. Στείλε μια πρόσκληση στους φίλους σου, για να τους καλέσεις στο πάρτι.

Πρόσκληση

Σε προσκαλώ

_____

_____

που θα γίνει στις _____

στις _____ μ.μ.

στο _____

_____

_____

ΣΤ. Άκουσε το διάλογο και βάλε ✓ στα πέντε σωστά.

1. Ο Αντώνης απουσιάζει από το σπίτι όλες τις ελεύθερες ώρες του.
2. Ο Αντώνης συνήθιζε να παρακολουθεί τηλεόραση για πολλές ώρες.
3. Η λέσχη, κατά τη γνώμη του Πάνου, είναι κοινωνικός χώρος.
4. Ο Πάνος ασχολείται κι αυτός με τον αθλητισμό και τα σπορ.
5. Ο Πάνος έχει χιούμορ.
6. Ο Αντώνης ασχολείται με τη χιονοδρομία.
7. Ο Πάνος κάλεσε τον Αντώνη να πάνε μαζί εκδρομή.
8. Ο Αντώνης δε δέχτηκε την πρόσκληση του φίλου του.

Ζ. Διάλεξε τη σωστή πρόθεση.

σε, ως, μετά, από, μέχρι, χωρίς, με, παρά, για, κατά

1. Σήμερα πήγαμε στο σχολείο _____ το ποδήλατο.
2. Θα συναντηθούμε _____ τις έξι.
3. _____ τη χαρά του δεν ήξερε τι έλεγε.
4. Δώσαμε ραντεβού _____ ένα ζαχαροπλαστείο στο κέντρο.
5. Θα πάμε στο γυμναστήριο _____ το σχολείο.
6. _____ τη βροχή, κάναμε τον περίπατό μας.
7. Περπάτησαν _____ την επόμενη στάση.
8. Πάμε _____ ψώνια. Έρχεσαι;
9. Με συνόδεψε _____ το σπίτι.
10. Θύμωσες _____ λόγο.

Η. Διάλεξε επιρρήματα και επιρρηματικές φράσεις από το σωστό σύννεφο και συμπλήρωσε τις προτάσεις με όσο περισσότερους τρόπους μπορείς.

δίπλα, μακριά, απέναντι, κοντά, βόρεια, δεξιά

Πού;

σπάνια, πάντα, συχνά, τακτικά, συνεχώς, αμέσως, ύστερα, απόψε, αύριο, φέτος, νωρίς, αργά

Πότε;

κάθε φορά, μερικές φορές, κάθε μέρα, κάθε μήνα, του χρόνου, την επόμενη μέρα, σε λίγο

Πότε;

Πώς;	Πόσο;	Ναι ή Όχι;
υπέροχα, ωραία, εξαιρετικά, απαίσια, πληκτικά	(πάρα) πολύ, λίγο, περισσότερο, μάλλον, καθόλου	ναι, μάλιστα, βεβαίως, ίσως, πιθανόν, όχι βέβαια

Θα φύγουμε
- νωρίς
- αμέσως
- αύριο

1. Μας επισκέπτεται _____ .
2. Οι γονείς του μένουν πολύ _____ στο σταθμό του τρένου.
3. Περάσαμε _____ στο πάρτι.
4. Χάρηκα _____ που πήρα γράμμα του.
5. Η ταινία δε μου άρεσε _____ .
6. — Θέλεις να τα πούμε από κοντά;

   — _____ .
7. Παραπονιέται _____ .

Θ. Κάνε την άσκηση σύμφωνα με το παράδειγμα.

μακρύς, -ιά, -ύ	➡	**μακριά** πόδια	➡	Μένει **μακριά.**
κοντός, -ή, -ό	➡	_____ παντελονάκια		Μένει _____ .
ψηλός, -ή, -ό	➡	_____ παιδιά		Πετάει _____ .
χαμηλός, -ή, -ό	➡	_____ κρεβάτια		Πετάει _____ .
όμορφος, -η, -ο	➡	_____ πρόσωπα		Περάσαμε _____ .
άσχημος, -η, -ο	➡	_____ έπιπλα		Περάσαμε _____ .
σπάνιος, -α, -ο	➡	_____ κοσμήματα		Βλεπόμαστε _____ .
ακριβός, -ή, -ό	➡	_____ ρούχα		Το αγόρασε _____ .
ακριβής, -ής, -ές	➡	_____ στοιχεία		Γράψε τι θέλεις _____ .
συνεχής, -ής, ές	➡	_____ παράπονα		Μιλάει _____ .

Ι. Συμπλήρωσε τα κενά με τη σωστή πρόθεση.

με, από, για, σε, χωρίς, παρά, αντί, μέχρι, κατά

1. Μη βγεις έξω _____ παλτό. Κάνει τρομερό κρύο!
2. Πήγα με ταξί _____ με το λεωφορείο.
3. Πέρασα _____ το γραφείο σου, αλλά δε σε βρήκα.
4. Το αεροπλάνο προσγειώνεται _____ μισή ώρα.
5. _____ ποιους βγαίνεις έξω συνήθως;
6. Αύριο φεύγω _____ την Ισπανία.
7. Διάβαζα _____ τις έξι.
8. _____ τη γνώμη μου δεν πρέπει να πας.
9. _____ λίγο να σκοτωθούμε στο ατύχημα.

ΙΑ. Βοήθησε τη Φανή και τη μαμά της να γράψουν σωστά τις προσφωνήσεις.

1. Αγαπητέ μου _____ (Κώστας)
2. Γλυκέ μου _____ (παππούς)
3. Αξιότιμε κ. _____ (πρόεδρος)
4. Αγαπημένε μου _____ (θείος)
5. Καλέ μου _____ (Αλέξανδρος)
6. Φίλε _____ (Γιώργος)
7. _____ μου, γεια χαρά. (Βασίλης)
8. Σεβαστέ _____ (κύριος) _____ (Λεωνίδας)
9. Αγαπητοί μου _____ (φίλος)
10. Αγαπητέ κ. _____ (Πολίτης)

ΙΒ. Να περιγράψεις μια βραδινή έξοδο με τους φίλους σου ή με την οικογένειά σου. Μπορείς να αναφέρεις τα εξής. (150 λέξεις)

- Πότε βγήκατε;
- Με ποιους;
- Για ποιο λόγο;
- Πώς πήγατε εκεί;
- Τι κάνατε εκεί που πήγατε;
- Πώς περάσατε;
- Τι ώρα φύγατε;
- Πώς σας φάνηκε η βραδιά αυτή;

Μάθημα

16

Προτιμώ την τηλεόραση

Α. Άκουσε το διάλογο και βρες ποιος έχει αυτή τη γνώμη. Γράψε τ' όνομά του.

1. Το ποδόσφαιρο σου δίνει ευκαιρία για μια καλή καριέρα.

2. Το μπαλέτο είναι δύσκολο.

3. Οι ελληνικοί χοροί έχουν μεγάλη αξία για κάθε άτομο ελληνικής καταγωγής.

4. Η ελληνική χορευτική ομάδα ήταν η καλύτερη.

5. Το διεθνές ρεσιτάλ μουσικής βοήθησε τους νέους που αγαπούν τη μουσική να γνωριστούν μεταξύ τους.

6. Ο καθένας μπορεί να έχει τα δικά του ενδιαφέροντα.

Β. Σε μια πρόσφατη έρευνα για τον ελεύθερο χρόνο, μια ομάδα Ελλήνων ερευνητών μίλησε σε 500 μαθητές γυμνασίου και λυκείου από 12 μέχρι 17 χρόνων. Διάβασε μερικά από τα στοιχεία που έχουν βρει και συμπλήρωσε το ερωτηματολόγιο που ακολουθεί.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΡΕΥΝΑΣ

- **χρήματα:** αυτοί οι μαθητές ξοδεύουν κατά μέσο όρο 21 ευρώ την εβδομάδα για ψυχαγωγία. Πόσα είναι αυτά σε λίρες; Για να το βρεις, ρώτησε να μάθεις την ισοτιμία λίρας και ευρώ.
- **σπουδαιότερα ενδιαφέροντα:** μουσική, κινηματογράφος, υπολογιστές, περίπατος, ψώνια, playstation, διάβασμα, σκάκι, τηλεόραση.
- **πιο δημοφιλή αθλήματα:** μπάσκετ, βόλεϊ, ποδόσφαιρο, τένις, ενόργανη γυμναστική, τρέξιμο, στίβος.
- **χρόνος που αφιερώνεται στον αθλητισμό:** περισσότεροι από τους μισούς μαθητές ξοδεύουν από μία μέχρι τέσσερις ώρες την εβδομάδα για τον αθλητισμό. Ένα τέταρτο (25%) από τους μαθητές αφιερώνει πάνω από 4 ώρες την εβδομάδα. Μόνο είκοσι τοις εκατό (20%) των αγοριών και 29% των κοριτσιών δεν ασχολούνται καθόλου με τον αθλητισμό.

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

Αν είσαι μεταξύ 12 και 17 χρόνων, παρακαλούμε συμπλήρωσε το ερωτηματολόγιο αυτό.

Πώς λέγεσαι; .....

Πόσων χρονών είσαι; ..... _

Σε ποιο σχολείο πηγαίνεις;.....

Πόσο χαρτζιλίκι παίρνεις την εβδομάδα; .....

Πώς το ξοδεύεις κυρίως;

για φαγητό ☐ για ψυχαγωγία ☐

για βιβλία ☐ για κάτι άλλο ☐

Ποια είναι τα σπουδαιότερά σου ενδιαφέροντα;

μουσική ☐ διάβασμα ☐

χορός ☐ συλλογές ☐

άλλο ☐ κατασκευές ☐

Ποια αθλήματα σου αρέσουν περισσότερο (ακόμα κι αν δεν ασχολείσαι με αυτά);

ποδόσφαιρο ☐ πετόσφαιρα (βόλεϊ) ☐

κολύμβηση ☐ καλαθόσφαιρα (μπάσκετ) ☐

αντισφαίριση (τένις) ☐ ποδηλασία ☐

Με ποια σπορ ασχολείσαι και πόσες ώρες την εβδομάδα;

1. _____, ____ ώρες την εβδομάδα

2. _____, ____ ώρες την εβδομάδα

3. _____, ____ ώρες την εβδομάδα

Ευχαριστούμε πολύ!

Γ. Για ποιο άθλημα πρόκειται; Γράψε τη σωστή λέξη.

Δ. Γράψε μια λίστα με πέντε δραστηριότητες με τις οποίες θα ήθελες να ασχοληθείς.

1.

2.

3.

4.

5.

Ε. Βάλε ένα ✓ στο σωστό τετράγωνο.

Μου αρέσει
να δουλεύω
με πινέλα.

Μου αρέσει
να παρακολουθώ
τους ηθοποιούς
ζωντανά.

Μου αρέσει
να απολαμβάνω
τις τελευταίες
μουσικές επιτυχίες.

ΣΤ. Πηγαίνεις στο σπίτι της φίλης σου, αλλά δεν είναι εκεί. Της αφήνεις ένα σημείωμα 30 λέξεων. Μπορείς να αναφέρεις τα εξής στοιχεία.

- Γιατί πήγες στο σπίτι της;
- Πού θα πας τώρα;
- Τι θέλεις να κάνετε το βράδυ;
- Πού και τι ώρα θα συναντηθείτε;

Ζ. Συμπλήρωσε το γράμμα της Αλίκης με ό,τι ταιριάζει.

**Αρχαιολογικό, συλλογή, πίνακας, υπέροχα, πρόκειται,
Εθνική Πινακοθήκη, περιδέραια, έργων ζωγραφικής, θαυμάσια, έκθεση,
επισκεφτούμε, γκαλερί, γλυπτών**

Ραφήνα

2 Μαρτίου 2004

Γιώργο, γεια σου.

Το Σαββατοκύριακο πέρασα _____ . Πήγα με τη θεία μου στην _____ _____ . Είδαμε μια έκθεση _____ _____ ενός σπουδαίου Ιταλού ζωγράφου. Πιο πολύ μου άρεσε ο _____ με τίτλο «Βόλτα στην παραλία». Τα χρώματά του ήταν _____ .

Τον περασμένο μήνα είχαμε πάει στο _____ Μουσείο, όπου υπήρχε μια _____ κοσμημάτων από τη Ρωσία. Ήταν μια σπάνια _____ από πανάκριβα δακτυλίδια και _____ του 12ου αιώνα. Την ερχόμενη εβδομάδα θα _____ μια _____ που είναι στο Κολωνάκι. Εκεί _____ να γίνει μια έκθεση _____ .

Εσύ επισκέφτηκες καμιά ενδιαφέρουσα έκθεση τελευταία; Γράψε μου.

Σε φιλώ

Αλίκη

Η. Γράψε το σωστό τύπο των ρημάτων στον ενεστώτα.

1. Εύα, _____ (προτιμώ) τον κινηματογράφο ή το θέατρο;
2. Όλοι οι γονείς _____ (αγαπώ) τα παιδιά τους.
3. Πηγαίνει στην πισίνα κάθε πρωί και _____ (κολυμπώ) μία ώρα τουλάχιστον.
4. Πού _____ (ζω) τώρα αυτός ο φίλος σου;
5. Η φίλη μου η Ελευθερία δεν _____ (αργώ) ποτέ στα ραντεβού της.
6. _____ (ζω) μαζί με τους γονείς σας;

Θ. Βάλε τα ρήματα που είναι σε παρένθεση στο σωστό παρελθοντικό χρόνο.

1. _____ (προσπαθώ) να τον νικήσω, αλλά δεν τα κατάφερα.
2. Πού _____ (κατοικώ) πριν έρθετε στο Λονδίνο;
3. Τα παιδιά _____ (παρακολουθώ) την ταινία με κομμένη την ανάσα.
4. Όση ώρα _____ (περπατώ, εμείς) στο δάσος, _____ (φυσώ) ένα ευχάριστο αεράκι.
5. Όταν τον _____ (ρωτώ) γιατί _____ (αργώ), μου _____ (απαντώ) με παράπονο: «_____ (χτυπώ) το πόδι μου χθες, ενώ έπαιζα ποδόσφαιρο.»
6. Συγκινηθήκαμε όλοι, όταν η ηρωίδα, με δάκρυα στα μάτια, ψιθύρισε: «Δε με _____ (αγαπώ) ποτέ αυτός ο άνθρωπος».
7. Τον βρήκα χτες και του _____ (μιλώ) για το πρόβλημά μου. _____ (συζητώ) για δύο ώρες. Τελικά _____ (συμφωνώ) να ξανασυναντηθούμε αύριο το βράδυ.

Ι. Γράψε το σωστό τύπο των ρημάτων στο μέλλοντα.

1. Γιατί δεν πηγαίνει για λίγο στην εξοχή; Ο καθαρός αέρας σίγουρα θα τον _____ (ωφελώ)
2. Το Σάββατο θα πάμε στο θέατρο. Θα _____ (παρακολουθώ) το θεατρικό έργο του Σέξπιρ «Ρωμαίος και Ιουλιέτα».
3. Είναι άρρωστες. Δε θα _____ (μπορώ) να έρθουν στο χορό το Σάββατο.
4. Μόλις κατεβείτε από το λεωφορείο, θα _____ (περνώ) απέναντι, θα _____ (προχωρώ) ευθεία, και, όταν φτάσετε στον αριθμό 113, θα _____ (χτυπώ) το κουδούνι με τ' όνομά μου.

Μάθημα

17

Μοντέρνο δερμάτινο, υπέροχα καλλυντικά!

Α. Βάλε ✓ στα τρία σωστά.

1. Τα καταστήματα είχαν εκπτώσεις.
2. Η Ελένη προτιμά να αγοράζει καλλυντικά παρά ρούχα.
3. Η Φανή πλήρωσε με πιστωτική κάρτα.
4. Για να επιστρέψεις κάτι που αγόρασες, χρειάζεται να έχεις μαζί σου την απόδειξη.
5. Η Φανή είναι αποφασιστικός τύπος ανθρώπου.

Β. Γράψε μια περίληψη της ιστορίας που διάβασες με δικά σου λόγια. (70 λέξεις)

Γ. Κάνε την αντιστοίχιση.

1. περίπτερο	α. κιμάς
2. φούρνος	β. χαρτοπετσέτες
3. ζαχαροπλαστείο	γ. γραμματόσημα
4. φαρμακείο	δ. τυρόπιτα
5. σούπερ μάρκετ	ε. τσίχλες
6. ταχυδρομείο	στ. σιντί
7. κρεοπωλείο	ζ. πάστες
8. δισκάδικο	η. ασπιρίνη
9. χαρτοπωλείο	θ. τουλίπες
10. ανθοπωλείο	ι. μπλοκ αλληλογραφίας

1	ε

Δ. Σκέψου και βρες πώς λέγεται:

- το κατάστημα που σερβίρει γλυκά Ζ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _
- το κατάστημα που πουλάει δίσκους μουσικής Δ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _
- ο χώρος που μας εξετάζει ο γιατρός Ι _ _ _ _ _ _ _

- το κατάστημα όπου σερβίρονται καφέδες κ _ _ _ _ _ _ _
- το κατάστημα που πουλάει κοσμήματα κ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _
- ο χώρος όπου μαθαίνουμε γράμματα λ _ _ _ _ _ _
- η υπηρεσία που στέλνει τα γράμματα ή τα δέματά μας τ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _
- το κατάστημα που πουλάει γυαλικά γ _ _ _ _ _ _ _ _ _
- το κατάστημα που πουλάει υποδήματα γ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _
- το κατάστημα που πουλάει υφάσματα γ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _
- το κατάστημα που πουλάει χαρτικά χ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _
- το κατάστημα που πουλάει χρυσαφικά χ _ _ _ _ _ _ _ _ _

Ε. Άκουσε την ιστορία και συμπλήρωσε το σωστό όνομα, όπως στο παράδειγμα.

1. Θέλει να βλέπει τέλεια εικόνα στην τηλεόραση. πατέρας
2. Δε θέλει να χρωστάει μεγάλα ποσά. _____
3. Θα πληρώσει με μηνιαίες δόσεις. _____
4. Θα χρησιμοποιήσει πιστωτική κάρτα. _____
5. Χρειάζεται κινητό τηλέφωνο τελευταίας τεχνολογίας. _____
6. Θα αγοράσει ηχοσύστημα (στερεοφωνικό). _____
7. Θα πληρώσει με μετρητά. _____

ΣΤ. Συμπλήρωσε τα κενά με το σωστό τύπο του επιθέτου.

1. Η διευθύντρια φορούσε ένα θαυμάσιο _____ταγιέρ. (βυσσινής)
2. Τα ψώνια μας ήταν τόσο _____, που αναγκαστήκαμε να πάρουμε ταξί. (βαρύς)
3. Αυτό το κορίτσι δεν είναι καθόλου _____. Συνέχεια κάθεται μόνο του. (κοινωνικός)
4. Αγόρασα για την ανιψιά μου ένα κάτασπρο _____ σκυλάκι. (σγουρομάλλης)
5. Παρακαλούμε να κρατάτε στο χέρι το _____ αντίτιμο του εισιτηρίου. (ακριβής)
6. Στην Ελλάδα τα εμπορικά καταστήματα έχουν _____ ωράριο το καλοκαίρι. (συνεχής)

Ζ. Άλλαξε την πρόταση, γράφοντας το αντίθετο της υπογραμμισμένης λέξης.

1. Τα καταστήματα είναι ανοιχτά την Κυριακή. ➠ _____
2. Τα χειμωνιάτικα ρούχα φέτος ήταν μονόχρωμα. ➠ _____
3. Το κατάστημα πουλάει κλασικά γυναικεία ρούχα. ➠ _____
4. Τα ρούχα στην Ελλάδα είναι ακριβά. ➠ _____
5. Οι τιμές τους είναι πολύ υψηλές. ➠ _____

Η. Κάνε την άσκηση, όπως στο παράδειγμα.

Πουκάμισο – μεταξωτός, -ή, -ό – λερώνω – (αυτός)

- Το πουκάμισό του είναι μεταξωτό.
- Λέρωσε το μεταξωτό του πουκάμισο

1. γάντια – δερμάτινος, -η, -ο – αγοράζω – (εγώ)
   - _____
   - _____
2. πάτωμα – ξύλινος, -η, -ο – σκουπίζω – (εμείς)
   - _____
   - _____
3. κηροπήγια – ασημένιος, -ια, -ο – ανάβω – (αυτή)
   - _____
   - _____
4. κάλτσες – μάλλινος, -η, -ο – πλένω – (εσύ)
   - _____
   - _____
5. ηλεκτρικές συσκευές – ακριβός, -ή, -ό – παίρνω – (εσείς)
   - _____
   - _____

Θ. Φεύγεις για ταξίδι.
Γράψε πέντε ρούχα ή αξεσουάρ που πρέπει να βάλεις στη βαλίτσα σου.

Ι. Γράψε τα επίθετα που προέρχονται από τις λέξεις που σου δίνονται, χρησιμοποιώντας κάθε φορά την κατάληξη που ταιριάζει, όπως στο παράδειγμα.

	δροσίζω ➡	δροσερός
	χειμώνας ➡	
-(σ)τός	κλείνω ➡	
-ικός	λάμπω ➡	
-ούτσικος	σβήνω ➡	
-άρης	ανοίγω ➡	
-ωτός	ενοχλώ ➡	
-ένιος	πείσμα ➡	
-ιάτικος	άνοιξη ➡	
-ινος	ασήμι ➡	
-ουλός	μαλλί ➡	
-ερός	ξύλο ➡	
-ινός	πέτρα ➡	
	θάλασσα ➡	
	μετάξι ➡	
	βαμβάκι ➡	
	παχύς ➡	
	καλός ➡	
	ακριβός ➡	

ΙΑ. Γράψε στο φίλο ή στη φίλη σου για την τελευταία φορά που βγήκες για ψώνια. Μπορείς να αναφέρεις τα παρακάτω στοιχεία. (150 λέξεις)

- Πότε και πού πήγες για ψώνια;
- Με ποιον πήγες παρέα;
- Τι ψωνίσατε;
- Πόσο έκαναν τα ψώνια σας;
- Ένα πρόβλημα που είχατε στην πληρωμή και πώς το αντιμετωπίσατε;
- Πού πήγατε μετά τα ψώνια και τι ακριβώς κάνατε;
- Εντυπώσεις από την έξοδο και τα ψώνια σας;

Μάθημα

18

Πρώτοι στις γιορτές

Α. Γράψε τις παρακάτω γιορτές στη σωστή στήλη.

Χριστούγεννα, γενέθλια, 25η Μαρτίου, 28η Οκτωβρίου, Πάσχα, 1η Απριλίου, ονομαστική γιορτή, η γιορτή της μητέρας, Δεκαπενταύγουστος, Αγίου Ανδρέα, επέτειος γάμου, Θεοφάνια, Αγίου Γεωργίου, Πρωτοχρονιά, Απόκριες

Οικογενειακές γιορτές	Θρησκευτκές γιορτές	Εθνικές γιορτές

Β. Αντιστοίχισε τα σωστά.

1. Γάμος	α. Χριστός ανέστη! – Αληθώς ανέστη!	
2. Κηδεία	β. Να ζήσετε! Καλούς απογόνους!	
3. Πρωτοχρονιά	γ. Να τα εκατοστήσεις ! Χιλιόχρονος!	
4. Πάσχα	δ. Συλλυπητήρια! Ζωή σε σας!	
5. Γενέθλια	ε. Χρόνια πολλά! Καλά Χριστούγεννα!	
6. Ονομαστική γιορτή	στ. Να σας ζήσει το νεοφώτιστο!	
7. Εγκαίνια καταστήματος	ζ. Περαστικά! Καλή ανάρρωση!	
8. Βάφτιση	η. Να χαίρεσαι το όνομά σου! Χρόνια πολλά!	
9. Χριστούγεννα	θ. Καλορίζικο! Καλές δουλειές!	
10. Αρρώστια	ι. Καλή χρονιά! Ευτυχισμένο το νέο έτος!	
11. Επέτειος γάμου	ια. Στην υγειά σας!	
12. Επιτυχία στις εξετάσεις	ιβ. Συγχαρητήρια!	
13. Πρόποση στο τραπέζι	ιγ. Χρόνια πολλά! Να ζήσετε!	

1	β

Πρόσεξε!

Συνήθως λέμε:
Γεννήθηκα **στις 5** Οκτωβρίου.
Η ονομαστική μου γιορτή είναι **στις** 9 Δεκεμβρίου.

Αν όμως γεννήθηκες ή αν γιορτάζεις την πρώτη ημέρα ενός μήνα, θα πεις:
Γεννήθηκα **την πρώτη Μαρτίου**.

Γ. Πες πότε γεννήθηκαν ή γιορτάζουν.

1. Η Μαργαρίτα γεννήθηκε 7/4ου.
2. Η Ελένη γεννήθηκε 12/7ου, αλλά η ονομαστική της γιορτή είναι 21/5ου.
3. Ο Πάνος γεννήθηκε 1η/8ου.
4. Ο Αντρέας γεννήθηκε 22/9ου, αλλά η ονομαστική του γιορτή είναι 30/11ου.

Δ. Βρες και γράψε τη σωστή ερώτηση.

Ερώτηση: _____

Απάντηση: Είναι την 1η Ιανουαρίου, δηλαδή μια βδομάδα μετά τα Χριστούγεννα.

Ερώτηση: _____

Απάντηση: Ναι, σήμερα είναι. Παντρευτήκαμε πριν από 20 χρόνια.

Ερώτηση: _____

Απάντηση: Όχι, μόνο στους γάμους πετάμε ρύζι.

Ερώτηση: _____

Απάντηση: Ναι, θα τα γιορτάσω το ερχόμενο Σάββατο σε μια ελληνική ταβέρνα.

Ερώτηση: _____

Απάντηση: Όχι, δε θα πάω, γιατί έχουμε φιλοξενούμενους από την Κύπρο.

Ε. Συμπλήρωσε τα κενά με το σωστό τύπο της κάθε λέξης.

Ο θρησκευτικός γάμος

βέρες, μπομπονιέρα, γαμπρός, νύφη, νυφικό, ρύζι, κουμπάρος, κουμπάρα, στέφανα, κοστούμι

Αυτοί που παντρεύονται είναι ο _____ και η _____ .

Αυτός που τους παντρεύει είναι ο _____ και η γυναίκα του είναι η _____ .

Η νύφη φοράει _____ και ο γαμπρός _____ .

Ο κουμπάρος βάζει στα δάχτυλα των νεόνυμφων τις _____ και στα κεφάλια τους τα _____ , δηλαδή τους στεφανώνει.

Στο τέλος της τελετής, όταν οι νεόνυμφοι χορεύουν το χορό του Ησαΐα, τους ρίχνουμε _____ για να ριζώσουν.

Όταν οι καλεσμένοι φεύγουν από την εκκλησία, τους μοιράζουν μια _____ με κουφέτα.

Η βάφτιση

σταυρός, κολυμπήθρα, νονός, νονά, χρίσμα, κουφέτα, «Να σας ζήσει!», λάδι

Η μητέρα δίνει το μωρό στα χέρια του _____ ή της _____ .

Ο νονός φωνάζει το όνομα και όλοι εύχονται στους γονείς _____ .

Ο παπάς βουτάει το μωρό μέσα στην _____ τρεις φορές και το αλείφει παντού με _____ .

Στο τέλος, τού κάνει με ένα μικρό πινέλο το σημείο του σταυρού στα χεράκια και στα ποδαράκια του. Αυτό λέγεται _____

Η νονά περνάει στο λαιμό του μωρού ένα χρυσό _____ .

Φεύγοντας από την εκκλησία, οι καλεσμένοι παίρνουν μπομπονιέρα με _____ .

ΣΤ. Γράψε μια λίστα με πέντε πράγματα που θα αγοράσεις για το πάρτι των γενεθλίων σου.

Ζ. Κάνε την άσκηση σύμφωνα με το παράδειγμα.

1. οι προσκλήσεις – ο γάμος

➟ Οι προσκλήσεις του γάμου

➟ Στείλαμε τις προσκλήσεις του γάμου.

2. η βάφτιση – η αδερφή μου

➟ _____

➟ Κάναμε _____ την περασμένη Κυριακή.

3. το στόλισμα – το αυτοκίνητο

➟ _____

➟ Ο κουμπάρος ανέλαβε _____ .

4. οι κάρτες – τα Χριστούγεννα

➟ _____

➟ Φέτος φτιάξαμε μόνοι μας _____ .

5. η αγορά – τα δώρα

➟ _____

➟ Να αποφεύγεις _____ την τελευταία στιγμή.

6. το τσούγκρισμα – τα αβγά

➟ _____

➟ Απολαμβάνουμε πάντα _____ .

7. το ψήσιμο – το αρνί

➟ _____

➟ Αναβάλαμε _____ στην αυλή, επειδή έβρεχε.

Η. Συμπλήρωσε το σωστό αριθμητικό.

1. Οι συγγενείς της νύφης ήταν _____ (3) από τους συγγενείς του γαμπρού.
2. Πάντα τρώει _____ (2) μερίδα.
3. Είναι ο _____ (3) της γάμος.
4. Ο αδελφός μου τερμάτισε _____ (5) στους Πανελλήνιους Αγώνες 100 μέτρων Εφήβων.
5. Γιόρτασαν τη _____ _____ (15) επέτειο του γάμου τους.
6. Αγοράσαμε το στερεοφωνικό με χίλια διακόσια ευρώ. Για τον υπολογιστή δώσαμε σχεδόν τα _____ (2).

Θ. Διάβασε το παράδειγμα και συμπλήρωσε με παρόμοιο τρόπο τις προτάσεις.

Ο κήπος είναι βρεγμένος.
Ο κηπουρός φροντίζει **τον κήπο**.

Ο παπάς έκανε τα βαφτίσια.
Στην εκκλησία είδαμε _____ .

Πλησιάζει **η επέτειος** του γάμου μας.
Γιορτάσαμε _____ .

Η ονομαστική μου γιορτή είναι στις 6 του μήνα.
Στις 6 του μήνα είχα _____ .

Η δεξίωση ήταν θαυμάσια.
Απολαύσαμε _____ .

Η παρέλαση του καρναβαλιού θα γίνει στο κέντρο της πόλης.
Είδαμε _____ .

Η βασιλόπιτα ήταν πολύ νόστιμη.
Ο πατέρας έκοψε _____ .

Ι. Διάβασε το κείμενο και βάλε ✓ στα τρία σωστά.

ΘΕΟΦΑΝΙΑ ΣΤΟ ΧΩΡΙΟ

Όλα ήταν έτοιμα στη μικρή γεφυρούλα. Αν και είχε αρκετό κρύο και φυσούσε δυνατός αέρας, τα τέσσερα παιδιά φορούσαν μόνο τα μαγιό τους και είχαν βγει έξω από το μικρό κάγκελο της γέφυρας, έτοιμα να βουτήξουν στο νερό: ο Αντώνης, η Μυρτώ, ο Σάββας και ο Αλέξης. Μόλις ο παπα-Γιώργης θα πετούσε το σταυρό στο νερό, θα βουτούσαν όλα μαζί και θα έψαχναν ανάμεσα στα φύκια και στις πέτρες του βυθού, για να τον βρουν. Και τι χαρά και καμάρι γι' αυτόν που θα τα κατάφερνε να τον βρει!

— Εν Ιορδάνη βαπτιζομένου Σου, Κύριε...

Ο παπα-Γιώργης πέταξε το σταυρό μακριά, κάτω χαμηλά στο ποτάμι. Τα παιδιά βούτηξαν στο νερό και άρχισαν να χτυπούν χέρια και πόδια, προσπαθώντας να φτάσουν πρώτα στο σημείο όπου έπεσε ο σταυρός. Μόλις έφτασαν εκεί, πήραν βαθιές ανάσες και βούτηξαν στα θολά νερά του ποταμού, ψάχνοντας για το πολύτιμο έπαθλο. Λίγες στιγμές αγωνίας και... να! Ο Αλέξης πετάγεται έξω από το νερό, κρατώντας το σταυρό ψηλά. Όλος ο κόσμος χειροκροτεί και ο Αλέξης, γεμάτος χαρά, τον φιλάει με ευλάβεια. Τα άλλα παιδιά μαζεύονται γύρω του, τον συγχαίρουν και ένα–ένα φιλούν κι αυτά το σταυρό.

Ο Αλέξης βγαίνει έξω στην όχθη του ποταμού, εκεί όπου περιμένουν ο πρόεδρος του χωριού με τον παπά και πίσω τους όλο το χωριό. Ο παπα-Γιώργης παίρνει το σταυρό από το παιδί και του λέει: «Ευλογημένος να είσαι, παιδί μου». Όλοι οι πιστοί ξαναψάλλουν το απολυτίκιο της ημέρας και οι μητέρες τρέχουν να τυλίξουν με πετσέτες τα βρεγμένα παιδιά τους.

1. Τα τέσσερα παιδιά ήταν χειμερινοί κολυμβητές. ☐
2. Τα παιδιά έψαχναν να βρουν κάτι που είχαν χάσει. ☐
3. Όλοι χειροκρότησαν αυτόν που βρήκε το σταυρό. ☐
4. Το βραβείο για το νικητή ήταν η ευλογία του παπά. ☐
5. Στο τέλος οι πιστοί έψαλαν το «Εν Ιορδάνη βαπτιζομένου Σου, Κύριε..» ☐

ΙΑ. Άκουσε και συμπλήρωσε με ένα ✓ τα πέντε σωστά.

1. Την Πρωτομαγιά ο κόσμος δε δουλεύει.
2. Την Πρωτομαγιά πολλοί βγαίνουν στα χωράφια και μαζεύουν λαχανικά.
3. Σε κάθε θρησκευτική γιορτή καταθέτουμε στεφάνι στους ήρωες.
4. Στο γάμο πετάνε ρύζι στον κόσμο.
5. Ο σταυρός ρίχνεται στη θάλασσα, για να αγιαστούν τα νερά.
6. Τα Χριστούγεννα τρώμε μελομακάρονα.
7. Τα κόκκινα αβγά τα βάφουμε ανήμερα το Πάσχα.
8. Λένε ότι, εκείνος που βρίσκει το νόμισμα στη βασιλόπιτα, είναι ο τυχερός της χρονιάς.

ΙΒ. Είσαι στην Κύπρο για το γάμο της ξαδέρφης σου. Γράψε ένα γράμμα στη φίλη ή στο φίλο σου στη Βρετανία περιγράφοντας τι ακριβώς έγινε. Μπορείς να αναφέρεις τα εξής: (150 λέξεις)

- Πότε και πού (πόλη – χωριό, εκκλησία) έγινε ο γάμος;
- Με ποιους πήγες;
- Τι κάνατε πριν από το γάμο;
- Τι έγινε στην εκκλησία;
- Πού πήγατε μετά την εκκλησία και πώς περάσατε;
- Τι σε εντυπωσίασε ιδιαίτερα στην τελετή ή στο γλέντι;

Μάθημα

19

Λιγότερο ή περισσότερο χαρτζιλίκι;

Α. Βάλε ✓ στις σωστές, κατά το συγγραφέα, προτάσεις.

1. Και το πολύ αλλά και το λίγο χαρτζιλίκι κάνει κακό στα παιδιά.
2. Στο άρθρο αυτό καθορίζεται το ποσό που πρέπει να δίνεται στα παιδιά κάθε εβδομάδα.
3. Οι γονείς που δε δίνουν πολλά χρήματα στα παιδιά τους δεν τα αγαπούν.
4. Οι γονείς που στέλνουν τα παιδιά τους να εργαστούν είναι τσιγκούνηδες.
5. Πολλά παιδιά νιώθουν περήφανα που κερδίζουν χρήματα μόνα τους.

Β. Γράψε όσα ταιριάζουν, όπως στο παράδειγμα.

1. περίπτερο	α. τριαντάφυλλα
2. παντοπωλείο	β. ψυγείο
3. ζαχαροπλαστείο	γ. σκουλαρίκια
4. κατάστημα ηλεκτρικών ειδών	δ. σεντόνια
5. ανθοπωλείο	ε. σακάκι
6. υποδηματοπωλείο	στ. ρακέτες
7. κατάστημα λευκών ειδών	ζ. περιοδικό
8. κατάστημα ανδρικών ρούχων	η. στερεοφωνικό
9. κατάστημα ηλεκτρονικών ειδών	θ. πάστες
10. χρυσοχοείο	ι. μπότες
11. βενζινάδικο	ια. άρωμα
12. κατάστημα καλλυντικών	ιβ. σαλάμι
13. κατάστημα αλλαντικών	ιγ. πετρέλαιο
14. κατάστημα δίσκων	ιδ. σκάκι
15. κατάστημα δώρων	ιε. σιντί
16. κατάστημα αθλητικών ειδών	ιστ.τυρί

1	ζ

Γ. Πώς λέγονται με μια λέξη;

1. Τα χρήματα που δίνουν οι γονείς στα παιδιά για τα μικροέξοδά τους.
Χ _ _ _ _ _ _ _ _ _

2. Εκείνος που ξοδεύει τα λεφτά του άσκοπα.
Σ _ _ _ _ _ _ _

3. Γι' αυτόν λέμε ότι έχει στην τσέπη του καβούρια.
Τ _ _ _ _ _ _ _ _ _

4. Αυτός έχει εκατομμύρια.
Ε _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _

5. Η δική μου σκέψη (ιδέα).
Γ _ _ _ _

6. Δεν μπορεί να έχει ό,τι χρειάζεται.
Φ _ _ _ _ _

7. Αυτή η επιστήμη ασχολείται με τα χρήματα.
Ο _ _ _ _ _ _ _ _ _

8. Ο χρόνος κατά τον οποίο δεν έχω εργασία ή σχολείο.
Ε _ _ _ _ _ _ _ _

9. Αυτός δε στηρίζεται οικονομικά σε κανέναν.
Α _ _ _ _ _ _ _ _ _ _

Δ. Γράψε μια λίστα με πέντε πράγματα που σκέφτεσαι να αγοράσεις με τις οικονομίες σου.

Ε. Τι κάνουν με το χαρτζιλίκι τους; Βάλε ✓ στο σωστό τετράγωνο.

1.						
2.						
3.						
4.						
5.						

ΣΤ. Πώς μπορείς να πεις με μια λέξη τα υπογραμμισμένα τμήματα των φράσεων;

Πιο ακριβός πίνακας	Ακριβότερος πίνακας
Πιο λίγοι μαθητές	
Πιο επιμελείς μαθήτριες	
Πιο άνετο σπίτι	
Πιο ωραίες μπλούζες	
Πιο πλατιά λεωφόρος	
Πιο μεγάλη αγορά	
Πιο πολλά χρήματα	
Πιο σαφής ερώτηση	
Πολύ ωραίες μπλούζες	
Πολύ επιμελείς μαθήτριες	
Πολύ σαφείς ερωτήσεις	

Ζ. Κοίταξε τα παρακάτω στοιχεία και σύγκρινε τα δεδομένα.

Γιώργος: 100 λίρες	Γείτονες: μεγάλο σπίτι	Αντώνης: πολλά δώρα	Σακάκι μάλλινο: 250 ευρώ
Εύα: 50 λίρες	Εμείς: μικρό	Καίτη: λίγα	Λινό: 100 ευρώ

1. Ο Γιώργος έχει **περισσότερα χρήματα από την Εύα**.
2. Το σπίτι των γειτόνων μας είναι _____ .
3. Ο Αντώνης πήρε _____ .
4. Το μάλλινο σακάκι είναι _____ .
5. Η Εύα έχει **λιγότερα χρήματα από τον Γιώργο**.
6. Το δικό μας σπίτι είναι _____ .
7. Η Καίτη πήρε _____ .
8. Το λινό σακάκι είναι _____ .

Η. Διάλεξε το σωστό επίθετο από τα παρακάτω.

πολύ, πολλές, πολλή, πολλοί, πολλή, πολλά, πολλούς

1. Πρέπει να κάνεις _____ οικονομία, για να να μπορέσεις να σπουδάσεις.
2. Μην τρώτε _____ γλυκά. Θα χαλάσουν τα δόντια σας.
3. Η _____ ελευθερία καταστρέφει τους νέους.
4. Ήπιαμε _____ χυμούς σήμερα.
5. Το _____ χαρτζιλίκι κάνει τα παιδιά σπάταλα.
6. _____ γονείς τρομάζουν με την ιδέα να στείλουν τα παιδιά τους στο εξωτερικό.
7. _____ φορές πηγαίνει στο σχολείο με τα πόδια, για να κάνει οικονομία.

Θ. Γράψε πέντε ουσιαστικά σε κάθε στήλη.

πολύ	πολλή	πολλοί
χαρτζιλίκι	αγάπη	γονείς

Ι. Γράψε ένα άρθρο για την αποταμίευση. Μπορείς να αναφέρεις τα παρακάτω στοιχεία. (150 λέξεις)

- Τι είναι η αποταμίευση;
- Με ποιους τρόπους μπορεί κανείς να αποταμιεύσει χρήματα;
- Ποια είναι τα πλεονεκτήματα της αποταμίευσης;
- Υπάρχουν μειονεκτήματα; Ποια είναι αυτά;
- Τι θα μπορούσε ένας νέος να κάνει με την εξοικονόμηση χρημάτων;

Μάθημα

20

Με τις ρομαντικές ταινίες κοιμάμαι

Α. Διάβασε το κείμενο και απάντησε στις ερωτήσεις.

1. Τι υποσχέθηκε ο αδερφός της Εύας;

2. Τι είδους ταινίες του αρέσουν;

3. Ποιος ήταν ο τίτλος της ταινίας που είδαν;

4. Τι έκαναν στο διάλειμμα;

5. Τι έγινε στο τέλος του έργου;

Β. Αντιστοίχισε τα σωστά και φτιάξε προτάσεις, όπως στο παράδειγμα.

1. «Ο πόλεμος των άστρων»	α. πολεμική ταινία
2. «Τιτανικός»	β. ταινία τρόμου
3. «Χάνιμπαλ»	γ. επιστημονικής φαντασίας
4. «Μια βραδιά στο Νότιγκ Χιλ»	δ. αστυνομική
5. «Σώζοντας το στρατιώτη Ράιαν»	ε. αισθηματική
6. «Ιντιάνα Τζόουνς»	στ. περιπέτεια
7. «Σχολή αστυνομίας»	ζ. κωμωδία
8. «Μιστερ Μπιν»	η. ταινία κινουμένων σχεδίων
9. «Ιστορία παιγνιδιών»	θ. ταινία φαντασίας
10. «Ο άρχοντας των δακτυλιδιών»	ι. τραγωδία

1	γ

Παράδειγμα: Η ταινία «Ο πόλεμος των άστρων» είναι ταινία επιστημονικής φαντασίας.

Γ. Στείλε ένα ηλεκτρονικό μήνυμα 30 λέξεων στη φίλη σου, για να κανονίσετε τη βραδινή σας έξοδο. Μπορείς να αναφέρεις τα εξής:

- Τι ώρα θα βρεθείτε και πού;
- Τι είδους έργο θα δείτε και ποιος είναι ο τίτλος;
- Τι ώρα αρχίζει η προβολή;
- Πώς θα πάτε στον κινηματογράφο;

Δ. Βρίσκεις αυτό το μήνυμα στον τηλεφωνητή σου. Κράτησε σημειώσεις στα Ελληνικά.

Κινηματογράφος _____

Προβολή στις _____

Ραντεβού _____

Τιμή _____

Να μην ξεχάσω _____

Ε. Συμπλήρωσε τα κενά με τις σωστές λέξεις.

αρχαίο, παράσταση, ηθοποιός, οι θεατές, Επιδαύρου, πρωταγωνιστές, ρόλο, εντύπωση, σκηνοθεσία, κοστούμια, διάσημος, τραγωδία, χειμερινή, ανεβάσουν, κωμωδία

Το καλοκαίρι _____ είχαν την ευκαιρία να παρακολουθήσουν μια υπέροχη _____ στο _____ θέατρο της _____. Πρόκειται για την _____ του Σοφοκλή «Αντιγόνη», με _____ την Κάτια Δανδουλάκη και τον Κώστα Καζάκο. Ιδιαίτερη _____ προκάλεσε η νεαρή _____ Ελένη Δημάκη στο _____ της Ισμήνης. Τη _____ και τα _____ της παράστασης έκανε ο _____ σκηνοθέτης Μάξιμο Νταλιέρι. Τη _____ σεζόν οι ίδιοι ηθοποιοί θα _____ την _____ του Αριστοφάνη «Πλούτος».

ΣΤ. Γράψε το σωστό τύπο του ρήματος που είναι στην παρένθεση στον ενεστώτα.

1. Ο αδερφός μου _____ πολύ καλά όλες τις ταινίες που είδε. (θυμάμαι)

2. Ο παππούς και η γιαγιά _____ πολύ νωρίς. (κοιμάμαι)

3. _____ την πρωταγωνίστρια της ταινίας «Γορίλλες στην ομίχλη»; (θυμάμαι–εσύ)

4. Και οι δυο μας _____ τα σκυλιά. (φοβάμαι)

5. _____ πράγματι που θα φύγετε; (λυπάμαι–εσείς)

Ζ. Γράψε το ρήμα της παρένθεσης στο σωστό παρελθοντικό χρόνο.

1. Όταν ήμουν μικρός, _____ το σκοτάδι. (φοβάμαι)

2. Χθες βράδυ _____ αργά, γιατί έβλεπαν μια ταινία στην τηλεόραση. (κοιμάμαι)

3. _____ του καλού καιρού, όταν χτύπησε το κουδούνι. (κοιμάμαι–αυτός)

4. Σας ευχαριστώ που _____ τα γενέθλιά μου. (θυμάμαι)

5. _____ πολύ, όταν του είπαν ότι θα φύγουν. (λυπάμαι)

Η. Γράψε ένα γράμμα στο φίλο σου για την τελευταία φορά που πήγες στο θέατρο ή στον κινηματογράφο. Μπορείς να συμπεριλάβεις τα εξής στοιχεία: (150 λέξεις)

- Πότε και με ποιον πήγες;
- Ποιος ήταν ο τίτλος της ταινίας ή της παράστασης;
- Ποιοι ήταν οι πρωταγωνιστές;
- Πώς ήταν η αίθουσα;
- Την ιστορία της ταινίας ή της παράστασης με λίγα λόγια.
- Τι έκανες στο διάλειμμα; Τι έκαναν οι άλλοι θεατές;
- Τι σου άρεσε ιδιαίτερα στην ταινία ή στην παράσταση;

Μάθημα

21

Πάρε βαθιές αναπνοές

Α. Συμπλήρωσε τα μέρη του προσώπου με τις λέξεις που σου δίνονται.

τα χείλη, το αφτί, το φρύδι, το μέτωπο, το μάγουλο, το βλέφαρο, το ρουθούνι, το πηγούνι, ο λαιμός

Β. Αντιστοίχισε τα σωστά.

1. θερμόμετρο	α. μέτωπο
2. αλοιφή	β. εντριβή
3. αναγούλες	γ. αμυγδαλές
4. κεφάλι	δ. πυρετός
5. κομπρέσα	ε. εμετός
6. παγωτό	στ. διάγνωση
7. συμπτώματα	ζ. ζαλάδα

1	δ

Γ. Γράψε τώρα από μία πρόταση για κάθε ζευγάρι λέξεων.

Όταν έχω πυρετό, _____

Δ. Μετάτρεψε τις λέξεις από τον ενικό στον πληθυντικό αριθμό και αντίστροφα.

Γεια σου	_____	_____	Ανοίξτε
Σε παρακαλώ	_____	_____	Σηκώστε
Κάθισε	_____	_____	Βγάλτε τη γλώσσα
Πες μου	_____	_____	Πάρτε βαθιά αναπνοή
Πέρασε μέσα	_____	_____	Να πάτε
Σήκωσέ το	_____	_____	Βήξτε
Περαστικά σου	_____	_____	Να πάρετε
		_____	Θα παίρνετε
		_____	Θα πίνετε

Ε. Βρες τις λέξεις.

Σ' αυτόν στηρίζεται το κεφάλι.	Λ _ _ _ _ _
Τα λέμε και ποντίκια.	Μ _ _ _
Όταν χειροκροτάμε, έχουμε ανοιχτή την...	Π _ _ _ _ _
Μ' αυτά πιάνουμε το μολύβι μας.	Δ _ _ _ _ _ _
Όταν εισπνέουμε, φουσκώνει το...	Σ _ _ _ _ _
Αν φάμε πολύ, μας πονάει το...	Σ _ _ _ _ _ _
Δένουμε τη ζώνη μας στη...	Μ _ _ _
Χτυπάει μέσα στο στήθος μας.	Κ _ _ _ _ _
Βρίσκονται πάνω από τα μάτια.	Φ _ _ _ _ _

ΣΤ. Ο φίλος σου αρρώστησε με γρίπη και δεν ήρθε σήμερα στο σχολείο. Γράψε μια κάρτα, για να του ευχηθείς «περαστικά». (30 λέξεις)

Ζ. Βάλε στη σωστή χρονική σειρά τις λέξεις.

νήπιο, έφηβος, γέρος, μωρό, άντρας, παιδί, μεσήλικας

_____

Η. Συμπλήρωσε με το σωστό τύπο του ρήματος που είναι στην παρένθεση στον ενεστώτα, παρατατικό ή αόριστο.

1. _____ ότι είναι εξαιρετικός γιατρός. (λέω, αυτοί)
2. _____ τηλέφωνο όλο το πρωί στο νοσοκομείο, για να κλείσει ραντεβού. (παίρνω)
3. Το μωρό _____ όλο το βράδυ από τον πόνο. (κλαίω)
4. Χθες _____ και _____ πάρα πολύ. (τρώω, πίνω, εσείς)
5. _____ τηλέφωνο το γιατρό κάθε μέρα. (παίρνω, αυτοί)
6. Πήγαμε στο φαρμακείο και _____ τα φάρμακα που έγραψε ο γιατρός. (παίρνω)
7. Κάθε μέρα _____ γλυκά; (τρώω, εσείς)
8. Κάθε φορά που βγαίνει από το δωμάτιο του άρρωστου πατέρα της, _____ . (κλαίω)
9. Το μέτωπό σου _____. Πρέπει να έχεις πυρετό. (καίω)
10. Τι _____ και είναι τόσο παχύς, αφού δεν _____ πολύ; (φταίω, τρώω)

Θ. Διάγραψε το λάθος.

1. Έλα τώρα, μην καθυστερείς. **Λέγε–Πες** μου, τι θέλεις να **τρως–φας**;
2. **Τρώγε–Φάε** πρώτα και μετά **παίρνε–πάρε** το χάπι σου.
3. Δεν μπορώ να **καταπιώ–καταπίνω** το χάπι.
4. **Πίνετε–Πιείτε** το χυμό σας αμέσως.
5. Μόλις τους είπε η μητέρα τους ότι θα πάνε στον οδοντίατρο, τα παιδιά άρχισαν να **κλαίνε–κλάψουν**.

Ι. Μπορείς να περιγράψεις τι συνέβη την τελευταία φορά που αρρώστησες; Να συμπεριλάβεις τα παρακάτω στοιχεία. (150 λέξεις)

- Πότε αρρώστησες;
- Τι αρρώστια είχες;
- Ποια ήταν τα συμπτώματα;
- Πού σε εξέτασε ο γιατρός (στο σπίτι, στο ιατρείο, στο νοσοκομείο);
- Πώς σε εξέτασε;
- Τι φάρμακα σου έδωσε;
- Πονούσες;
- Πώς περνούσες την ώρα σου;
- Ποιοι φίλοι, ποιες φίλες σου σε επισκέφθηκαν;
- Πόσες μέρες πέρασες στο κρεβάτι;

Μάθημα

22

«Όσα φέρνει η ώρα, δεν τα φέρνει ο χρόνος»

Α. Γράψε μια περίληψη της ιστορίας με δικά σου λόγια.

Β. Κάνε την αντιστοίχιση και σχημάτισε προτάσεις, όπως στο παράδειγμα.

1. ακτινολόγος	α. εξετάσεις αίματος
2. μικροβιολόγος	β. εγχείριση
3. χειρουργός	γ. μάτια
4. ορθοπεδικός	δ. ακτινογραφία
5. δερματολόγος	ε. έγκαυμα
6. καρδιολόγος	στ. δόντια
7. οφθαλμίατρος	ζ. γύψος
8. οδοντίατρος	η. ζώα
9. κτηνίατρος	θ. καρδιά

1	δ

Παράδειγμα: Ο/Η ακτινολόγος κάνει ακτινογραφίες.

Γ. Τι μπορείς να πάθεις από τους κινδύνους που βλέπεις στις εικόνες; Διάλεξε τη σωστή λέξη για κάθε εικόνα.

κάταγμα, κόψιμο, έγκαυμα, δάγκωμα, γδάρσιμο

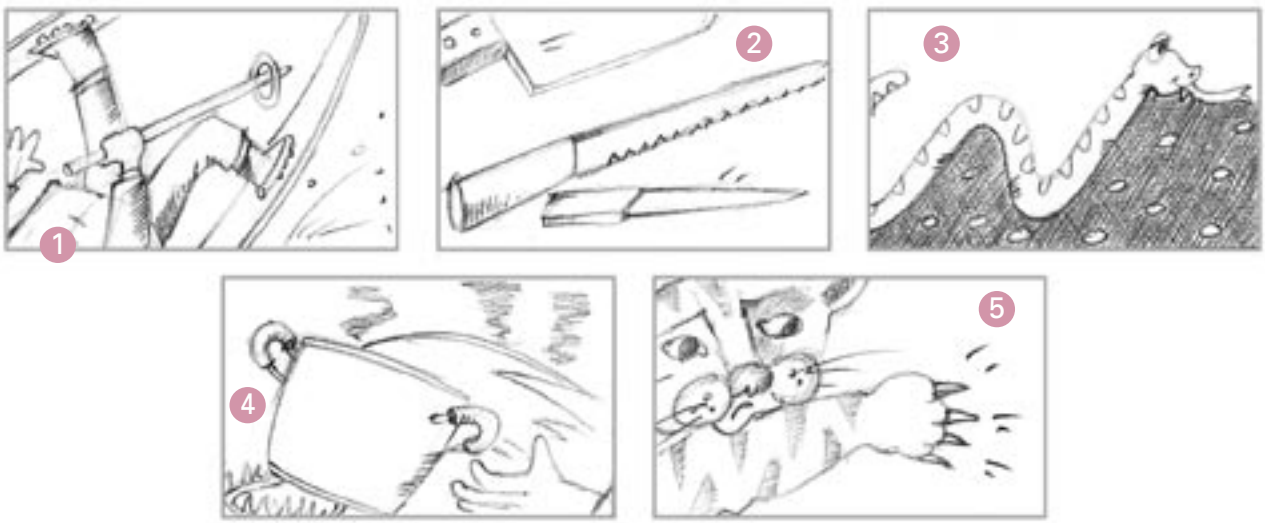

Δ. Φτιάξε προτάσεις, όπως στο παράδειγμα.

Ο Γιώργος έχει γρίπη. ➟ *Πρέπει να πάει στον παθολόγο.*

Της πονάει ο λαιμός. ➟ _____

Η Εύα έχει πρόβλημα με τα δόντια της. ➟ _____

Ο Αντώνης χτύπησε στο μάτι του. ➟ _____

Ο παππούς μου υποφέρει από την καρδιά του. ➟ _____

Το παιδί είναι άρρωστο. ➟ _____

Έσπασα το πόδι μου. ➟ _____

Ο Παύλος θα κάνει μια εγχείριση την επόμενη εβδομάδα. ➟ _____

Η γατούλα μας είναι πολύ άρρωστη. ➟ _____

Έβγαλα πολλά σπυράκια. ➟ _____

Θέλω να κάνω μια εξέταση αίματος. ➟ _____

Ο γιατρός μού ζήτησε να βγάλω μια ακτινογραφία. ➟ _____

Ε. Άκουσε τη διάλεξη και βάλε ✓ στις τρεις σωστές προτάσεις.

1. Ο πόνος στο στήθος μπορεί να δείχνει πρόβλημα με την καρδιά. ☐
2. Η παχυσαρκία δεν έχει καμιά σχέση με το έμφραγμα. ☐
3. Για τις περισσότερες ασθένειες ευθύνονται τα τρόφιμα. ☐
4. Τα τελευταία χρόνια ο καρκίνος έχει περιοριστεί. ☐
5. Οι μολυσματικές ασθένειες σημειώνουν άνοδο. ☐
6. Οι γιατροί πιστεύουν ότι η πρόληψη είναι καλύτερη από τη θεραπεία. ☐

ΣΤ. Η γιαγιά σου κόπηκε με το μαχαίρι στην κουζίνα. Μόνο εσύ είσαι στο σπίτι και πρέπει να την πας στα επείγοντα. Άφησε ένα μήνυμα στους γονείς σου, εξηγώντας την κατάσταση. Μην ξεχάσεις να δώσεις πληροφορίες για το πού και πώς θα πας. (30 λέξεις)

Ζ. Διάβασε τι έγραψε μια τοπική εφημερίδα και βάλε ✓ στα τρία σωστά.

26 Ιουνίου, Καστοριά

Σοβαρότατο τροχαίο ατύχημα συνέβη χτες τα ξημερώματα στο 170ο χιλιόμετρο της εθνικής οδού Καστοριάς–Φλώρινας. Το επιβατικό όχημα με αριθμό κυκλοφορίας ΤΚΑ 1528, που οδηγούσε ο 40χρονος Νικόλαος Γρυπάρης, αγρότης από τα Τρίκαλα, ζέφυγε από την πορεία του, προσέκρουσε στο κράσπεδο του δρόμου, ανατράπηκε και, μετά από τρεις διαδοχικές τούμπες, κατέληξε σε ένα χωράφι. Τα αίτια του δυστυχήματος ήταν η υπερβολική ταχύτητα και η κατανάλωση αλκοόλ. Ο άτυχος οδηγός τραυματίστηκε θανάσιμα στο κεφάλι και εξέπνευσε λίγες ώρες αργότερα στο Γενικό Νοσοκομείο Καστοριάς, όπου είχε μεταφερθεί. Στο αυτοκίνητο επέβαινε και η σύζυγος του 40χρονου, Ασπασία Γρυπάρη, η οποία, αφού της έγιναν οι απαραίτητες μικροβιολογικές εξετάσεις, χειρουργήθηκε και νοσηλεύεται σε κρίσιμη κατάσταση στην εντατική μονάδα του νοσοκομείου.

1. Το περιστατικό συνέβη στην κεντρική πλατεία της Καστοριάς.
2. Το αυτοκίνητο καρφώθηκε σε έναν τοίχο.
3. Ο οδηγός είχε πιει αρκετά.
4. Ο οδηγός έχασε τον έλεγχο του αυτοκινήτου, γιατί τον τύφλωσε ο ήλιος.
5. Ο οδηγός πέθανε.
6. Στη σύζυγο του οδηγού έκαναν εξετάσεις αίματος και ούρων.
7. Η σύζυγος ξεπέρασε τον κίνδυνο.

Η. Βάλε τις αντωνυμίες μόνος μου, -η μου, -ο μου, ο ίδιος, η ίδια, το ίδιο, τον εαυτό μου στο σωστό τύπο.

1. Η θεία μου, που είναι διαβητική εδώ και δέκα χρόνια, κάνει _____ την ένεση ινσουλίνης.
2. Αν και άρρωστοι, φροντίζουν _____ .
3. Προσέχουμε _____ , για να είμαστε υγιείς.
4. Τον εξέτασε προσωπικά _____ ο καθηγητής.
5. Δεν τους φοβόμαστε, θα πάμε _____ .

Θ. Διάλεξε τη σωστή αντωνυμία.

όσοι, ό,τι, όση, που, οι οποίοι, όποιος

1. _____ θέλει να γίνει γιατρός, πρέπει να αγαπά τους ανθρώπους.
2. Μην παίρνεις _____ φάρμακο σου δίνουν οι γνωστοί σου. Πήγαινε σε γιατρό.
3. Τα δυο παιδιά, _____ τραυματίστηκαν σοβαρά κατά τη σύγκρουση, βρίσκονται ακόμη στην εντατική μονάδα θεραπείας.
4. _____ είναι κρυωμένοι δεν μπορούν να δώσουν αίμα.
5. _____ ώρα περίμεναν το ασθενοφόρο, ένας περαστικός γιατρός έδινε τις πρώτες βοήθειες στον τραυματία.
6. Οδηγοί _____ προκαλούν θανατηφόρο δυστύχημα λόγω μέθης τιμωρούνται πολύ αυστηρά.

Ι. Γράψε ένα γράμμα σε μια φίλη σου και περίγραψέ της ένα σοβαρό τροχαίο ή σιδηροδρομικό ατύχημα που είδες στο δρόμο ή στην τηλεόραση. Μπορείς να αναφέρεις τα εξής στοιχεία. (150 λέξεις)

- Πότε, πού και τι ακριβώς συνέβη.
- Πόσοι τραυματίστηκαν και τι έπαθαν.
- Πώς μεταφέρθηκαν στο νοσοκομείο.
- Τι ένιωσες όταν είδες το ατύχημα.

Μάθημα

23

Το κάπνισμα μπορεί να βλάψει σοβαρά την υγεία

Α. Βάλε ✓ στις πέντε σωστές προτάσεις.

1. Ο Παναγιώτης είναι ενήλικος. ☐
2. Ο Παναγιώτης είχε αρχίσει να καπνίζει. ☐
3. Έτρεξε στο νοσοκομείο με τα πόδια. ☐
4. Κάθισε δίπλα στο κρεβάτι του πατέρα του. ☐
5. Ο πατέρας του είχε πάθει έμφραγμα. ☐
6. Η κατάσταση της υγείας του δεν ήταν κρίσιμη. ☐
7. Ο Παναγιώτης υποσχέθηκε να μην ξανακαπνίσει. ☐

Β. Συμπλήρωσε τα κενά των παρακάτω προτάσεων με λέξεις από το πλαίσιο, όπως στο παράδειγμα.

αντι	καρκινικός μικροβιακός βιοτικό καπνιστικός ηλιακός αλλεργικός φλεγμονώδες πυρετικός	**πρό**	ληψη	**παρα**	λήπτης πέμπω κίνηση
		προ	διάθεση κατάληψη καταβολή νοητικός	**παρά**	λογος δοση δειγμα ταση

1. Αυτό το γράμμα έχει λανθασμένο παραλήπτη .
2. Ο ποδοσφαιρικός αγώνας κρίθηκε τελικά στην _____ .
3. Για τον πυρετό ο γιατρός του έδωσε _____ χάπια.
4. Δώσαμε μόνο μια μικρή _____ . Θα ξοφλήσουμε τα υπόλοιπα με μηνιαίες δόσεις.
5. Το κάπνισμα κάνει κακό. Στο σχολείο μας ξεκινήσαμε μια μεγάλη _____ εκστρατεία.

6. Για τη μόλυνση ο γιατρός μού έδωσε ένα ισχυρό _____ .

7. Το όνομα του _____ δε φαινόταν καθαρά στο δέμα.

8. Η _____ των εισιτηρίων θα γίνει στο αεροδρόμιο.

9. Για να καταλάβουμε καλύτερα το μάθημα, μας έδωσε πολλά _____ .

10. Η _____ είναι προτιμότερη από τη θεραπεία.

11. Μην ξεχάσεις να πάρεις και κάτι για τον ήλιο. Χρειαζόμαστε μια καλή _____ κρέμα.

Γ. Γράψε τα ουσιαστικά που σχετίζονται με τα ρήματα που υπάρχουν στον πίνακα, χρησιμοποιώντας τις καταλήξεις –ψη, -ξη, –ση, -ία, -η, -ή

Ρήματα	Ουσιαστικά	Ρήματα	Ουσιαστικά
αποδεικνύω ➡		προλαμβάνω ➡	
εμφανίζω ➡		πωλώ ➡	
ανακοινώνω ➡		εκθέτω ➡	
προστατεύω ➡		λύνω ➡	
λαμβάνω ➡		αλλάζω ➡	
προειδοποιώ ➡		εξετάζω ➡	

Δ. Κάνε το ίδιο κι εδώ. Φτιάξε ουσιαστικό που σχετίζεται με τη λέξη που βρίσκεται στο χρωματισμένο πλαίσιο και συμπλήρωσε με τον κατάλληλο τύπο του ουσιαστικού τα κενά. Οι λέξεις σου δίνονται με τη σειρά.

ερευνώ

εκθέτω

χρησιμοποιώ

τηλεφωνώ

αποδεικνύω

γνωρίζω

ακτινοβολώ

Τη διεξαγωγή και άλλων _____ για τις συνέπειες της κινητής τηλεφωνίας στην υγεία ζητούν επιστήμονες και οργανώσεις προστασίας καταναλωτών, τη στιγμή που κυβερνητική _____ στη Βρετανία αποκαλύπτει ότι τα παιδιά μπορεί να κινδυνεύουν περισσότερο από τη _____ του κινητού _____ .

Σύμφωνα με την έκθεση, δεν υπάρχουν προς το παρόν _____ ότι τα κινητά τηλέφωνα βλάπτουν την υγεία ή καταστρέφουν το περιβάλλον. Ωστόσο, υποστηρίζει ότι τα στοιχεία της επιστημονικής _____ είναι ανεπαρκή. Γι' αυτό συνιστά να μη χρησιμοποιούν τα παιδιά υπερβολικά τα κινητά τηλέφωνα, αφού η _____ μικροκυμάτων θα μπορούσε να είναι επιβλαβής για την υγεία τους .

Ε. Διάβασε το απόσπασμα από την εφημερίδα και απάντησε στις ερωτήσεις.

Για το πρόβλημα των ναρκωτικών, η εφημερίδα μας είχε την ευκαιρία να συνομιλήσει την περασμένη εβδομάδα με τρία παιδιά από την ομάδα "18 Άνω" (ελληνικό πρόγραμμα απεξάρτησης), τα οποία ήρθαν στην Κύπρο και παρουσίασαν θεατρική παράσταση στη Σχολή Τυφλών. Μας επισήμαναν ότι ο πόλεμος εναντίον των ναρκωτικών, όπως γίνεται σήμερα, έχει επιτύχει.

Με τους τρεις πρώην χρήστες ναρκωτικών και σήμερα πολίτες έτοιμους να επανενταχθούν στην κοινωνία είχαμε μια ελεύθερη και πολύ ενδιαφέρουσα συζήτηση. Στη συνέχεια, παραθέτουμε τις θέσεις και τις απόψεις του Γιάννη, της Ματίνας και της Λεμονιάς.

Γιάννης: Με τις θεατρικές παραστάσεις στοχεύουμε να περάσουμε ένα μήνυμα ζωής. Να αντιληφθεί ο κόσμος ότι αυτός ο μύθος, ότι όσοι πέφτουν στον κύκλο των ναρκωτικών δεν μπορούν να γίνουν καλά, δεν ισχύει. Φυσικά, δεν πρέπει να περάσει και το μήνυμα ότι η απεξάρτηση είναι κάτι εύκολο. Καλό είναι να υπάρχει πρόληψη. Γιατί η απεξάρτηση είναι μια πολύ επίπονη και δύσκολη διαδικασία με μεγάλο κόστος. Την πληρώνουμε συνήθως με αίμα ψυχής. Όμως, μέσα από το πρόγραμμα απεξάρτησης μαθαίνουμε ένα νέο τρόπο ζωής, στον οποίο μπορεί να είμαστε άνθρωποι με αξίες, ιδανικά, να βάζουμε στόχους, να έχουμε οράματα, να παλεύουμε γι' αυτά, να διεκδικούμε την ισοτιμία, να διεκδικούμε ομαδικά, να είμαστε αλληλέγγυοι με τους συνανθρώπους μας".

Ματίνα: Αυτό που θέλουμε να δηλώσουμε είναι η αγάπη μας για τη ζωή. Στην ερώτηση να ζει κανείς ή να μη ζει, εμείς τασσόμαστε με σιγουριά υπέρ της ζωής, με διαφορετικές αξίες και στόχους. Είναι ανάγκη ο νέος να παλεύει καθημερινά, με μεράκι, για την τέχνη και την ποιότητα.

Λεμονιά: Θέλω να λέω τη γνώμη μου ειλικρινά και αληθινά. Αλήθεια σημαίνει να μην ξεχνάω και δεν ξεχνάω από πού ξεκίνησα, πώς ξεκίνησα και πώς βρέθηκα εδώ που βρίσκομαι. Θυμάμαι και πού ήμουν χθες. Θέλω να πω στα παιδιά που βρίσκονται ακόμη στη χρήση ότι πρέπει να σπεύσουν στα προγράμματα και να ζητήσουν βοήθεια, διότι ο τοξικομανής δεν είναι στο περιθώριο της κοινωνίας. Είναι ένα άτομο υγιέστατο, που μπορεί να βρει τον εαυτό του και να ενταχθεί ισότιμα στο κοινωνικό σύνολο. Αυτό βέβαια προϋποθέτει αγώνα, κόπο και συνεχή προσπάθεια.

Εφημερίδα ΤΑ ΝΕΑ 14/5/2000

ΣΤ. Βάλε ✓ στις πέντε σωστές προτάσεις.

1. Οι τρεις νέοι πήγαν στην Κύπρο, για να παρουσιάσουν μια θεατρική παράσταση.
2. Η ομάδα «18 Άνω» είναι μια θεατρική ομάδα για νέους άνω των 18.
3. Ο Γιάννης λέει ότι μέσα από το πρόγραμμα απεξάρτησης οι τοξικομανείς μαθαίνουν να ζουν διαφορετικά.
4. Ο Γιάννης δίνει μεγάλη σημασία στην πρόληψη.
5. Η Ματίνα δηλώνει ότι οι πρώην τοξικομανείς αγαπούν τη ζωή και την τέχνη.
6. Η Λεμονιά πιστεύει ότι ο τοξικομανής, αν αγωνιστεί, μπορεί να ενταχθεί ισότιμα στο κοινωνικό σύνολο.
7. Ο Γιάννης και η Λεμονιά πιστεύουν ότι ο αγώνας για την αποτοξίνωση είναι τόσο δύσκολος, ώστε δεν αξίζει τον κόπο.

Ζ. Διάλεξε το σωστό ρήμα.

1. Ο γιατρός είπε στον πατέρα του: «Κύριε Πετρίδη, _____ να σταματήσετε το κάπνισμα. Οι πνεύμονές σας είναι σε κακή κατάσταση.» (πρέπει, μπορεί)
2. Ο αλκοολισμός _____ να προκαλέσει κίρρωση του ήπατος. (πρέπει, μπορεί)
3. Δεν _____ να αγνοούμε τις συνέπειες του καπνίσματος στην υγεία μας. (πρέπει, μπορεί)
4. Τα ναρκωτικά _____ να δίνουν για λίγο στο χρήστη την εντύπωση ότι τον απελευθερώνουν από τα προβλήματά του, στην πραγματικότητα όμως τον οδηγούν στο θάνατο. (πρέπει, μπορεί)
5. Δεν _____ να καταφέρει κανείς να ελευθερωθεί από τα ναρκωτικά, αν δεν προσπαθήσει ο ίδιος. (φαίνεται, πρόκειται)
6. Τον είδα στην πλατεία. _____ ότι δεν πήγε με τους γονείς του στη Γαλλία. (φαίνεται, πρόκειται)

Η. Γράψε μια λίστα με πέντε είδη που θα ήθελες να αγοράσεις από ένα φαρμακείο.

Θ. Διάλεξε το σωστό ρήμα και σχημάτισε τον κατάλληλο τύπο, για να συμπληρώσεις τα κενά.

φαίνομαι, ονομάζομαι, γίνομαι, είμαι, διορίζομαι, γίνομαι

1. Τα ναρκωτικά _____ αθώα, αλλά δεν _____ .

2. Ο άνθρωπος που πίνει συστηματικά μεγάλες ποσότητες αλκοολούχων ποτών _____ αλκοολικός.

3. _____ χθες ο επικεφαλής της ομάδας δίωξης ναρκωτικών.

4. _____ συστηματική καπνίστρια, όταν άρχισε να δουλεύει.

5. Αν συνηθίσεις να πίνεις για να μη σκέφτεσαι, σίγουρα _____ αλκοολικός.

Ι. Συμπλήρωσε τα κενά με το σωστό τύπο του ρήματος που είναι στην παρένθεση.

1. Ο παππούς μου _____ ξαφνικά και _____ μέσα σε λίγες μέρες. (αρρωσταίνω, πεθαίνω)

2. Τι _____ το παιδί και ξύπνησε κλαίγοντας; (παθαίνω)

3. Όταν ήμασταν μικρές, _____ συχνά. (αρρωσταίνω)

4. Στο σχολείο χτες μας εξήγησαν τι μπορεί να _____ αν καπνίζουμε. (παθαίνω)

ΙΑ. Γράψε στη σωστή στήλη όσες περισσότερες λέξεις της ίδιας οικογένειας γνωρίζεις.

Ρήματα	Ουσιαστικά	Επίθετα
-αίνω, -ύνω, -ώνω, -ω, -ίζω, -ίζομαι	-ής, -μα, -ση, -ιμο, -ας	-ικός, -ή, -ό, -μένος,-η, -ο
1. μαθαίνω		
2.	καταναλωτής	
3. μολύνω		
4.	γράμμα	
5.		θεαματικ-ός, -ή, -ό
	υπερ	
6.	αγώνας	

ΙΒ. Γίνε δημοσιογράφος για το περιοδικό του σχολείου σου. Γράψε ένα άρθρο για τα ναρκωτικά. Μπορείς να αναφέρεις τα εξής στοιχεία. (150 λέξεις)

- Τι είναι τα ναρκωτικά;
- Ποιοι τα παίρνουν και γιατί;
- Τι κινδύνους κρύβει η χρήση ναρκωτικών;
- Πώς μπορεί να γλιτώσει κάποιος από τα δίχτυα των ναρκωτικών;
- Γιατί αξίζει τον κόπο αυτή η προσπάθεια;

Μάθημα

24

Έχω πάει στην Αυστρία και στην Αυστραλία

Α. Βρες στο κείμενο και γράψε τις κατηγορίες διακοπών που αναφέρονται.

1.
2.
3.
4.
5.

Β. Βρες στο κείμενο και γράψε πού θα μπορούσε να μείνει στη Λευκωσία η κ.Δήμου και ποια μέρη θα μπορούσε να επισκεφτεί.

Μπορούσε να μείνει	Μπορούσε να επισκεφτεί

Γ. Βρες στο κείμενο και γράψε ποια έγγραφα χρειάζεται κάποιος που θέλει να ταξιδέψει στο εξωτερικό και ποιες διαδικασίες μπορεί να τον απασχολήσουν.

Έγγραφα	Διαδικασίες
1.	1.
2.	2.
3.	3.

Δ. Αντιστοίχισε.

1. Το αεροπλάνο σηκώνεται	α. ζώνη ασφαλείας
2. Το αεροπλάνο κατεβαίνει στη γη	β. προσγείωση
3. Τη δένουμε στη μέση μας	γ. αποσκευές
4. Οι βαλίτσες	δ. απογείωση
5. Φεύγω για ταξίδι	ε. επιβίβαση
6. Έρχομαι από ταξίδι	στ. αναχώρηση
7. Μπαίνω στο αεροπλάνο	ζ. άφιξη
8. Το παίρνουμε από την τράπεζα	η. έλεγχος διαβατηρίων
9. Ζητούν το διαβατήριό μου	θ. συνάλλαγμα

1	δ

Ε. Άκουσε τη συνέχεια της ιστορίας της κ. Δήμου και βάλε ✓ στα τέσσερα σωστά:

1. Η κ. Δήμου στην αρχή έψαξε τις αφίξεις.
2. Η κ. Δήμου πέρασε πρώτα από τον έλεγχο εισιτηρίων.
3. Στον έλεγχο εισιτηρίων ελέγχουν και το βάρος των αποσκευών.
4. Ο υπάλληλος έβαλε τη βαλίτσα στη ζυγαριά.
5. Η κ. Δήμου δεν είχε πολλές αποσκευές.
6. Δεν επιτρέπεται να πάρεις τίποτε μαζί σου μέσα στο αεροπλάνο.
7. Για να μπεις στο αεροσκάφος, πρέπει να δείξεις την κάρτα επιβίβασης.
8. Μόνο στην απογείωση φοράμε ζώνη.

ΣΤ. Βρες τη λέξη που ταιριάζει σε κάθε πρόταση.

1. Δωμάτιο με ένα κρεβάτι. Μ _ _ _ _ _ _ _ _
2. Πρωινό και ένα γεύμα στο ξενοδοχείο. Η _ _ _ _ _ _ _ _ _ _
3. Το χρειάζεσαι για να μπεις σε μια ξένη χώρα. Δ _ _ _ _ _ _ _ _ _
4. Δωμάτιο με δύο κλίνες (κρεβάτια). Δ _ _ _ _ _ _
5. Οι περισσότεροι με αυτό πάνε διακοπές στο εξωτερικό. Α _ _ _ _ _ _ _ _

6. Με αυτό εξασφαλίζεις τη θέση σου στα μέσα μαζικής μεταφοράς. Ε _ _ _ _ _ _ _ _
7. Το αεροπλάνο ανεβαίνει στον ουρανό. Α _ _ _ _ _ _ _ _
8. Περνάς τις διακοπές σου σε αντίσκηνο. Κ _ _ _ _ _ _ _
9. Τα χρήματα που παίρνεις μαζί σου στο ταξίδι σου στο εξωτερικό. Σ _ _ _ _ _ _ _ _ _
10. Κυλάει πάνω σε ράγες. Τ _ _ _ _

Ζ. Κάνεις διακοπές σε χώρα του εξωτερικού. Γράψε μια κάρτα στη φίλη σου και πες της πού είσαι, πού μένεις και με ποιον, πώς περνάς και πότε θα γυρίσεις. (30 λέξεις)

Η. Γράψε το σωστό τύπο των ρημάτων (στον παρακείμενο, υπερσυντέλικο και συντελεσμένο μέλλοντα).

1. — Έχεις πάει στην Κίνα;
   — Ναι, _____ (ταξιδεύω) εκεί πριν από δέκα χρόνια. Μου _____ (κοστίζω) αρκετά, αλλά άξιζε τον κόπο.
2. _____ (κανονίζω, εμείς) μια εκδρομή για το Σαββατοκύριακο στον Πόρο. Τι λες, έρχεσαι ;
3. Το γραφείο μας _____ (οργανώνω) πολλές εκδρομές στην Αργεντινή, πριν αρχίσει η οικονομική κρίση.
4. _____ (παίρνω) τα αεροπορικά εισιτήρια και ετοιμάζομαι να πάω στην τράπεζα για συνάλλαγμα.
5. Το Φεβρουάριο _____ (επιστρέφω, αυτοί) από την Αμερική και θα τους βλέπουμε κάθε εβδομάδα.
6. Ελπίζω ότι ο Αλέξης _____ (κλείνω) τα δωμάτια πριν από το μεσημέρι.
7. Όταν είχαμε επισκεφτεί τη Βενετία, _____ (διαλέγω) το πιο ρομαντικό ξενοδοχείο.
8. Σας _____ (προτείνω) τις πιο συνηθισμένες οικονομικές εκδρομές. Επιτρέψτε μου να σας δείξω κάτι διαφορετικό τώρα.

Θ. Συμπλήρωσε τα κενά με τον υπερσυντέλικο των ρημάτων που είναι σε παρένθεση.

1. Αν _____ _____ τα μαθήματά σου, θα μπορούσες να έρθεις μαζί μας για μπάνιο. (ετοιμάζω)

2. Αν _____ _____ το αυτοκίνητό τους, δε θα χρειαζόταν τώρα να πληρώσουν τόσα χρήματα για επισκευή. (αλλάζω)

3. Αν _____ _____ το Πανεπιστήμιο, τώρα θα είχε πάρει το πτυχίο της. (συνεχίζω)

4.Όταν φτάσαμε στο νοσοκομείο, ο γιατρός τον _____ ήδη _____ .(εξετάζω)

5. _____ κιόλας _____ στο σπίτι, όταν άρχισε να βρέχει. (φτάνω, αυτοί)

6. _____ _____ τότε για ένα χρόνο, γι' αυτό μάλλον δε συναντηθήκαμε. (λείπω, αυτή)

7. Μου _____ _____ όλες τις φωτογραφίες του εκείνο το απόγευμα. (δείχνω)

Ι. Να περιγράψεις κάποιες διακοπές σου που θυμάσαι. Μπορείς να αναφέρεις τα εξής στοιχεία:
(150 λέξεις)

- πού πήγες.
- με ποιους.
- για πόσον καιρό.
- με τι ταξιδέψατε και πού μένατε.
- τι είδατε και τι κάνατε εκεί.

Μάθημα

25

Στο εξοχικό σπιτάκι του παππού

Α. Κάτω από κάθε εικόνα βάλε μια από τις λέξεις.

ορειβασία, αναρρίχηση, πεζοπορία, ψάρεμα, κατασκήνωση

Β. Συμπλήρωσε την κάθε λέξη εκεί που ταιριάζει.

οροσειρά, λόφος, βουνό, λιμάνι, ρυάκι, ποτάμι, δέντρο, δάσος, θάμνος

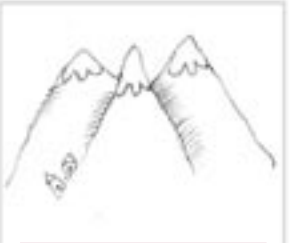

Γ. Αντιστοίχισε αυτά που ταιριάζουν.

πολλά βουνά (όρη) στη σειρά	καταρράχτης
το ψηλότερο σημείο του βουνού	άλσος
μικρό δάσος μέσα στην πόλη	κορυφή
νερό που πέφτει από ψηλά	οροσειρά
βουνό	όρος
απότομος γκρεμός μέσα στο βουνό	μονοπάτι
καταπράσινο, στενόμακρο ίσιωμα ανάμεσα σε δυο βουνά	χαράδρα
χωμάτινο, πολύ στενό δρομάκι	κοιλάδα

Δ. Γράψε το επίθετο που ταιριάζει στο κάθε ουσιαστικό.

κυπριακή, ψηλά, γραφικό, άσπρα, στενά, θερμό, υπέροχη, πυκνό, καταπράσινη, καθαρός, γλυκό, παραδοσιακές, υπαίθρια, λαϊκή

_____	χωριό	_____	αέρας
_____	σπιτάκια	_____	δάσος
_____	δρομάκια	_____	κελάηδημα
_____	δέντρα	_____	ταβερνούλες
_____	καλοκαίρι	_____	μαγαζάκια
_____	θέα	_____	τέχνη
_____	φύση	_____	σπεσιαλιτέ

Πρόσεξε!

πεδιάδα = **πεδινή έκταση** = **κάμπος**

χαράδρα = **γκρεμός**

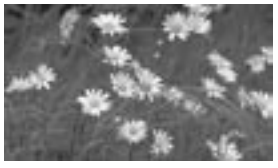

βλάστηση = **χλωρίδα**

Ε. Μόλις γύρισες από μια εκδρομή στο Τρόοδος. Γράψε μια κάρτα στο φίλο σου. Πες του πού πήγες και με ποιον, πώς πήγες, τι είδες και τι έκανες στο βουνό. (30 λέξεις)

ΣΤ. Άκουσε το διάλογο και βρες ποιος το λέει, όπως στο παράδειγμα.

1. Η διαμονή στο βουνό είναι επικίνδυνη για μικρά παιδιά. Η θεία
2. Συνέχεια στη θάλασσα πηγαίνω. _____
3. Υπάρχουν αγρίμια στο βουνό. _____
4. Στο ποτάμι θα ψαρέψω. _____
5. Εγώ θα μαγειρέψω το φαγητό. _____
6. Δε μ' αρέσει το ψάρεμα. _____
7. Φούσκωσα το πίσω λάστιχο του ποδηλάτου. _____
8. Γέμισα τα παγούρια με νερό. _____
9. Πήρα το χάρτη μαζί μου. _____

Ζ. Γράψε τον τύπο του επιθέτου της παρένθεσης που ταιριάζει καλύτερα σε καθεμιά από τις προτάσεις.

1. Το ψάρεμα είναι για τον παππού η _____ (μεγάλη) ευχαρίστηση.
2. Ο άνθρωπος, ο _____ (μεγάλος) εχθρός της φύσης, πρέπει να γίνει ο _____ (καλός) συνεργάτης της.
3. Τα _____ (πολλά) άγρια ζώα έχουν εξαφανιστεί από το δάσος μας. _____ (λίγα) έχουν απομείνει.
4. Οι σωροί των σκουπιδιών στο δάσος μου έκαναν τη _____ (κακή) εντύπωση για τη συμπεριφορά των εκδρομέων.
5. Στο γραφείο πληροφοριών μάς έδωσαν αμέσως ό,τι χάρτες και φυλλάδια θέλαμε. Η εξυπηρέτηση ήταν _____ (καλή).

Η. Σβήσε το λάθος με ένα ✗.

1. Οι επιστήμονες λένε ότι το **κλήμα**/**κλίμα** στον πλανήτη μας έχει αλλάξει.
2. Στο περιβόλι του παππού υπάρχουν μηλιές, αχλαδιές και **κλήματα**/**κλίματα**.
3. Αν του προσφέρεις μερικές **λίρες**/**λύρες**, θα σου παίξει καταπληκτική **λίρα**/**λύρα**.
4. — **Γεια**/**Για** χαρά!
   — **Γεια**/**Για** σου και σένα!
   — **Γεια**/**Για** πού;
   — **Γεια**/**Για** την πλατεία. Έρχεσαι;
5. Ο παππούς ο Παναγιώτης έμεινε **χήρος**/**χοίρος** στα σαράντα του.
6. Ήταν μια καθαρή **νίκη**/**νοίκι** της εθνικής μας ομάδας.
7. Δεν **κλείνω**/**κλίνω** κρεβάτι στο καταφύγιο, αν δεν έρθεις κι εσύ μαζί μας.
8. Δεν **κλείνω**/**κλίνω** το παράθυρο το βράδυ, για να μπαίνει ο καθαρός αέρας του βουνού.
9. Δεν πλήρωσε ακόμη το **νίκη**/**νοίκι**.
10. Τα Λευκά **Όρη**/**Όροι** είναι η μεγαλύτερη οροσειρά της Κρήτης.
11. Οι λέξεις «ρήματα», «ουσιαστικά» είναι **όρη**/**όροι** της Γραμματικής.
12. Ξέρεις να **κλείνεις**/**κλίνεις** το ουσιαστικό «όρος»;
13. Με το βραδινό αεράκι τα κυπαρίσσια **έκλειναν**/**έκλιναν** ελαφρά τις κορυφές τους.

Θ. Βάλε τις σωστές καταλήξεις.

1. Στον ελαι_____ του παππού περνάω πολλές ώρες.
2. Στην Άνδρο και στην Τήνο υπάρχουν πολλοί και όμορφοι περιστερ_____ .
3. Ο πατέρας του είναι Αθην_____ και η μητέρα του Κύπρ_____ .
4. Οι περισσότερες φίλες της είναι Αγγλ_____ .

Ι. Περιγράφεις στο ημερολόγιό σου ένα ορεινό χωριό που σου άρεσε (150 λέξεις). Μπορείς να συμπεριλάβεις τα εξής στοιχεία:

- Πώς λέγεται και πού βρίσκεται.
- Πόσο μεγάλο είναι.
- Πώς είναι τα σπίτια και οι δρόμοι.
- Τι άλλα χαρακτηριστικά έχει.
- Πώς είναι η φύση γύρω του (βουνά, ποτάμια, κλπ).
- Τι έκανες εκεί.

Μάθημα

26

Ονειρεμένες διακοπές στη Ρόδο

Α. Σημείωσε με ✓ τα τέσσερα σωστά.

1. Ο Γιώργος και η Ελένη κάνουν διακοπές σε νησί.
2. Η Ελένη είναι χαρούμενη, γιατί θα πάει εκδρομή.
3. Η Λίνδος είναι ορεινό χωριό.
4. Στη Λίνδο μπορεί κανείς να αγοράσει είδη λαϊκής τέχνης.
5. Το αρχαίο κάστρο στη Λίνδο είναι χτισμένο στην παραλία.
6. Στην Ακρόπολη ανεβαίνεις μόνο με ζώο.
7. Τα γαϊδούρια σε ανεβάζουν δωρεάν στην Ακρόπολη.
8. Για να βρεις το ενυδρείο, πρέπει να πας νότια.
9. Ο Γιώργος θα πάει για μπάνιο αργά το απόγευμα.

Β. Βάλε τις λέξεις ή φράσεις κάθε ομάδας στη σειρά, ξεκινώντας από τη λέξη ή φράση που σημαίνει το μικρότερο σε μέγεθος:

θάλασσα, λίμνη, ωκεανός, πέλαγος

Μεσόγειος θάλασσα, Ατλαντικός ωκεανός, Αιγαίο πέλαγος

Τήνος, Ρόδος, Κρήτη

Ελλάδα, Κύπρος, Βρετανία, Αμερική

Γ. Γράψε τα ρήματα που σχετίζονται με τα ουσιαστικά που υπάρχουν στον πίνακα.

Ουσιαστικά	Ρήματα	Ουσιαστικά	Ρήματα
ψάρεμα		ζήλια	
κολύμπι		ταξίδι	
οδήγηση		κόψιμο	
πέταγμα		τηλεφώνημα	
επίσκεψη		παιχνίδι	
μαγείρεμα		καθάρισμα	

Δ. Χρησιμοποίησε τον κατάλληλο τύπο των λέξεων που είναι στο πλαίσιο, για να συμπληρώσεις σωστά το κείμενο. Οι λέξεις σου δίνονται με τη σειρά.

Η αλιεία αποτελούσε πάντα μια σημαντική δραστηριότητα στη Ρόδο. Σε όλα τα παραθαλάσσια χωριά υπήρχαν ψαράδες με μικρές βάρκες, που _____ κοντά στο νησί, ή με μεγαλύτερα καΐκια, που _____ ακόμα μακρύτερα, στο πέλαγος.

Η _____ των ψαριών _____ πολλά χρήματα στους κατοίκους του νησιού. Το επάγγελμα του ψαρά περνάει από τους γονείς στα παιδιά. Υπάρχουν οικογένειες που _____ να είναι ψαράδες για 200 ή 300 χρόνια. Οι ψαροταβέρνες του νησιού _____ υπέροχους παραδοσιακούς ψαρομεζέδες. Οι _____ δεν _____ να τους δοκιμάσουν.

Η _____ της δραστηριότητας αυτής αποτελεί σημαντικό στόχο των κατοίκων. Ο πλούτος από τον τουρισμό δεν μπορεί να τους _____ από την _____ του ψαρέματος.

ψαρεύω

ταξιδεύω

πώληση

αποδίδω

εξακολουθώ

σερβίρω

επισκέπτης

παραλείπω

διατήρηση

απομακρύνω

παράδοση

Ε. Άκουσε και σημείωσε με ένα ✓ την εικόνα που πρέπει:

1

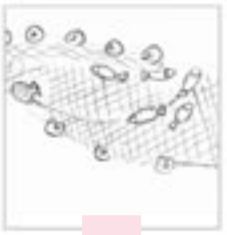

2

3

4

5

ΣΤ. Θα περάσεις την ημέρα σου στην παραλία. Γράψε πέντε αντικείμενα που θα πάρεις μαζί σου.

Ζ. Σχημάτισε το γερούνδιο των ρημάτων.

δένω	➡	δένοντας	αγαπώ	➡	αγαπώντας
γράφω	➡		νικώ	➡	
γυμνάζω	➡		περνώ	➡	
ελπίζω	➡		πουλώ	➡	

Η. Συμπλήρωσε τη μετοχή των ρημάτων.

χάνομαι	➡	χαμένος	κόβομαι	➡	κομμένος
ντύνομαι	➡		κρύβομαι	➡	
δένομαι	➡		γράφομαι	➡	
μαγεύομαι	➡		γυμνάζομαι	➡	
παντρεύομαι	➡		λούζομαι	➡	

ανοίγομαι	➡	ανοιγμένος	αγαπιέμαι	➡	αγαπημένος
διώχνομαι	➡		πουλιέμαι	➡	
βρέχομαι	➡		νικιέμαι	➡	
φοβάμαι	➡		αδικούμαι	➡	
κοιμάμαι	➡				

Θ. Στην παρακάτω επιστολή συμπλήρωσε τα κενά με τα γερούνδια και τις μετοχές στο σωστό τύπο.

Πλαταμώνας, 5 Αυγούστου 2003

Εύα,γεια σου.

Σου γράφω από τον Πλαταμώνα, ένα γραφικό παραθαλάσσιο χωριό της Ελλάδας , όπου κάνουμε διακοπές με την οικογένειά μου. Ο Πλαταμώνας είναι _____ (χτίζομαι) στους πρόποδες του Ολύμπου. Περνάω ΘΑΥ-ΜΑ- ΣΙ-Α!

Τα πρωινά συνήθως τα περνάω _____ (διαβάζω) ή _____ (κάνω) βόλτες στην παραλία και _____ (ψωνίζω) λαχανικά και φρούτα ή _____ (βοηθώ) τη μαμά στο μαγείρεμα.

Τις απογευματινές μου ώρες, όμως, τις αφιερώνω στη θάλασσα. Πηγαίνω γύρω στις 4 και φεύγω το βράδυ. Αυτές τις ώρες τις περνάω _____ (κολυμπώ), _____ (κάνω) ηλιοθεραπεία και... γνωριμίες, _____ (ακούω) μουσική και _____ (κουβεντιάζω) ή _____ (παίζω) ρακέτες και παραθαλάσσιο βόλεϊ.

Τα βράδια πολύ συχνά τρώμε έξω, σε ταβερνάκια δίπλα στη θάλασσα.

Το _____ (αγαπιέμαι) μου φαγητό είναι τα ψάρια, _____ (ψήνομαι) στα κάρβουνα. Είναι ολόφρεσκα και νοστιμότατα! Σε μια ψαροταβέρνα γνωρίσαμε και ένα ζευγάρι Γερμανών με τα παιδιά τους. Αυτοί, αν και _____ (πολυταξιδεύω), είναι _____ (ενθουσιάζομαι) με την περιοχή.

Τα Σαββατοκύριακα συχνά παρακολουθούμε με την οικογένειά μου παραστάσεις του τοπικού φεστιβάλ Ολύμπου. Τα πρωινά της Κυριακής συνήθως πηγαίνουμε βόλτα στο Κάστρο, που βρίσκεται στην κορυφή ενός κοντινού λόφου, απ' όπου η θέα είναι _____ . (ονειρεύομαι) Τα βράδια της Κυριακής άλλοτε τα περνάω _____ (χορεύω) με φίλους σε ένα κοντινό κλαμπ και άλλοτε _____ (ψαρεύω) μαζί με τον πατέρα μου.

Αν νομίζεις ότι τα παραλέω, περίμενε να δεις τις φωτογραφίες!

Πολλά φιλιά και καλή αντάμωση

Η _____ (αγαπιέμαι) φίλη σου

Αλίκη

Μάθημα

27

Αν έρθεις στο Λονδίνο, θα κάνουμε πολλά

Α. Κάνε έναν κατάλογο με πέντε αξιοθέατα του Λονδίνου.

Β. Συμπλήρωσε τις προτάσεις με τις παρακάτω λέξεις.

μνημεία, είσοδος, ξεναγός, αξιοθέατα, επίσκεψη, εμπειρία

1. Για _____ _____ στην πόλη, θα χρειαστούμε οπωσδήποτε χάρτη.
2. Το ταξίδι μας στο Λονδίνο ήταν μια αξέχαστη _____ .
3. Μπορείτε να αγοράσετε τα εισιτήρια στην _____ του Μουσείου.
4. Είχαμε μια Ελληνίδα _____ , η οποία μας συνόδεψε σε όλα τα _____ της πόλης.
5. Σε όλους τους αρχαιολογικούς χώρους του νησιού υπήρξαν _____.
6. Το καλοκαίρι θα επισκεφτούμε τα μοναδικά _____ της Ακρόπολης στην Αθήνα.

Γ. Έχεις έρθει στο Λονδίνο για ένα τριήμερο. Στείλε μια κάρτα στη φίλη σου στην Ελλάδα (30 λέξεις). Γράψε της πού είσαι, πώς περνάς, ποια αξιοθέατα επισκέφτηκες και πότε θα επιστρέψεις.

Δ. Διάβασε το κείμενο.

Στις σημερινές αναπτυγμένες κοινωνίες το μεγαλύτερο κομμάτι του πληθυσμού ζει και εργάζεται σε μεγαλουπόλεις όπως είναι το Λονδίνο και η Αθήνα. Οι άνθρωποι αφήνουν τα χωριά τους και έρχονται να ζήσουν στην πόλη, επειδή η πόλη προσφέρει περισσότερες ευκαιρίες για δουλειά.

Η ζωή όμως σε μια μεγαλούπολη δεν είναι πάντα ιδανική. Ο χρόνος που έχει στη διάθεσή του ο άνθρωπος είναι περιορισμένος. Το καθημερινό πρόγραμμα είναι σχεδόν πάντα πολύ "βαρύ" και κουραστικό. Όπου κι αν θέλεις να πας, πρέπει να περπατήσεις πολύ ή να ταξιδέψεις με το αστικό λεωφορείο ή τον υπόγειο σιδηρόδρομο. Ακόμα κι αν έχεις δικό σου αυτοκίνητο, η ταλαιπωρία είναι συχνά μεγάλη, μιας και υπάρχει έντονο κυκλοφοριακό πρόβλημα. Παντού γύρω σου βλέπεις ανθρώπους να βιάζονται και αυτό σου δημιουργεί άγχος και στρες.

Δεν είναι όμως μόνο ο χρόνος αλλά και ο χώρος περιορισμένος στην πόλη. Οι οικογένειες αναγκάζονται πολλές φορές να ζήσουν σε μικρά και άβολα διαμερίσματα, ενώ τα παιδιά δυσκολεύονται να βρουν χώρο να παίξουν ή να τρέξουν. Κάποιες άλλες οικογένειες, βέβαια, ζούνε σε μονοκατοικίες με μεγάλους κήπους και κοντά σε μεγάλα πάρκα. Εκεί η κατάσταση είναι πολύ καλύτερη.

Η ζωή στην πόλη όμως έχει και την όμορφη πλευρά της. Το να βγεις στα μαγαζιά για ψώνια είναι απόλαυση. Μπορείς να ψωνίσεις τα πάντα και να περάσεις πολλές ώρες μπροστά στις βιτρίνες των καταστημάτων. Στην πόλη μπορείς να βρεις όλες τις υπηρεσίες, όλους τους οργανισμούς και όσες ευκολίες μπορείς να φανταστείς. Μπορείς, για παράδειγμα, να αφήσεις το σκύλο σου στο σταθμό των ζώων, να παίξεις γκολφ ή να κάνεις μασάζ με αιθέρια έλαια.

Αλλά και οι ευκαιρίες για εργασία, μόρφωση και διασκέδαση είναι περισσότερες στην πόλη. Μπορεί κανείς να βρει πολύ περισσότερες και πιο καλοπληρωμένες δουλειές σε σχέση με την ύπαιθρο, αλλά και να φοιτήσει σε κάθε είδους σχολείο, ανώτερη ή ανώτατη σχολή. Υπάρχουν επίσης θέατρα, κινηματογράφοι, συναυλίες κλασικής μουσικής, συναυλίες ποπ μουσικής, ακριβά εστιατόρια, πολυτελή ξενοδοχεία. Εδώ μπορείς να επισκεφθείς πολλά και διάφορα μουσεία και εκθέσεις καθώς και γκαλερί έργων τέχνης.

Με όποιο μάτι κι αν το δει κανείς, η ζωή στην πόλη είναι μια ενδιαφέρουσα εμπειρία.

Ε. Διάλεξε και γράψε εδώ τουλάχιστο τέσσερα επιχειρήματα που να είναι υπέρ και άλλα τέσσερα που να είναι κατά της ζωής στην πόλη, όπως αυτά παρουσιάζονται στο κείμενο.

Υπέρ
1. Μπορείς να κάνεις ψώνια στα μαγαζιά.

Κατά
1. Ο χρόνος σου είναι περιορισμένος.

ΣΤ. Συνδύασε τώρα τα επιχειρήματα που έγραψες παραπάνω και φτιάξε προτάσεις όπως στο παράδειγμα:

1. Στην πόλη μπορείς να κάνεις ψώνια στα μαγαζιά κι αυτό είναι θετικό. Απ' την άλλη μεριά όμως ο χρόνος σου είναι περιορισμένος.

2. Στην πόλη μπορείς να _____ κι αυτό είναι θετικό. Απ' την άλλη μεριά όμως _____

3. Στην πόλη μπορείς να _____

_____

4. _____

_____

5. _____

_____

Ζ. Βάλε τις λέξεις ή τις φράσεις κάθε ομάδας στη σειρά, ξεκινώντας από τη λέξη ή τη φράση που σημαίνει το μικρότερο σε μέγεθος.

Εθνική οδός, οδός, λεωφόρος, μονοπάτι

_____

μονοκατοικία, ουρανοξύστης, πολυκατοικία, διπλοκατοικία

_____

πόλη, συνοικία, γειτονιά, χώρα, κωμόπολη

_____

αστικό λεωφορείο, ταξί, υπόγειος σιδηρόδρομος, μηχανάκι

_____

Η. Συμπλήρωσε ελεύθερα την πρόταση που λείπει από τους υποθετικούς λόγους.

1. Αν θέλεις να έρθεις στη συναυλία, _____ .
2. Αν πηγαίναμε μια βόλτα στο πάρκο, _____ .
3. Αν είχε πάρει ταξί, _____ .
4. Αν σας καλέσει στο πάρτι του, _____ ;
5. _____ , δε θα πήγαινε στη δουλειά του με τον υπόγειο.
6. _____ , τι θα τα κάνετε τα χρήματα;
7. _____ , θα είχες γίνει έξω φρενών.
8. _____ , θα την έβρισκες πολύ ενδιαφέρουσα.

Θ. Γράψε ένα άρθρο και παρουσίασε τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα της ζωής στην πόλη. (150 λέξεις)

Μάθημα

28

Στενοχωριέμαι με τις καταστροφές

Α. Για να δούμε τι έμαθες.

Δυνατή και ξαφνική βροχή που δεν κρατάει πολύ. Μ _ _ _ _

Καταιγίδα με πολύ δυνατούς ανέμους, που μπορούν να ξεριζώσουν ακόμα και δέντρα. θ _ _ _ _ _

Πέφτουν για λίγο μερικές σταγόνες νερού από τον ουρανό. ψ _ _ _ _ _ _ _ _

Τα σύννεφα κατέβηκαν χαμηλά στη γη και μειώθηκε η... ο _ _ _ _ _ _ _ _

Πεντακάθαρος, γαλάζιος ουρανός, χωρίς σύννεφα. Λ _ _ _ _ _ _

Μικρά στρογγυλά κομμάτια πάγου που πέφτουν με δύναμη από τον ουρανό. χ _ _ _ _ _

Ο ουρανός είναι σκεπασμένος με σύννεφα και δε φαίνεται καθόλου ο ήλιος. Σ _ _ _ _ _ _ _

Όργανο που μας δείχνει τα σημεία του ορίζοντα. π _ _ _ _ _

Β. Κάνε την αντιστοίχιση.

Εποχή	Μήνες	Καιρός
άνοιξη	Δεκέμβριος Ιανουάριος Φεβρουάριος	ζέστη ψηλές θερμοκρασίες καύσωνας
καλοκαίρι	Μάρτιος Απρίλιος Μάιος	χιονοθύελα σφοδροί άνεμοι παγετός
φθινόπωρο	Ιούνιος Ιούλιος Αύγουστος	λιακάδα ελαφροί άνεμοι θάλασσα λίγο ταραγμένη
χειμώνας	Σεπτέμβριος Οκτώβριος Νοέμβριος	συννεφιά λίγες βροχές μέτριες θερμοκρασίες

Γ. Διαβάζουμε και απαντούμε.

Βροχές και καταιγίδες ως την Πέμπτη

Τα προσωρινά γυρίσματα του καιρού θα ταλαιπωρήσουν επί τριήμερο όσους βρίσκονται σε διακοπές στη Β. Ελλάδα

Όσοι βρίσκονται στη Β. Ελλάδα για τις διακοπές του Πάσχα θα χρειαστούν ομπρέλα, αυτές τις μέρες, αλλά όχι για να προστατευθούν από τον ήλιο. Ο άστατος καιρός, που άρχισε να εκδηλώνεται εδώ και δύο ημέρες, εξακολουθεί να "έχει γυρίσματα", φέρνοντας βροχές, αρκετά δυνατούς ανέμους και μειώνοντας αρκετά τη θερμοκρασία. Αξίζει όμως να σημειωθεί ότι τα καιρικά αυτά φαινόμενα που θα ταλαιπωρήσουν για λίγες μέρες τους κατοίκους κι επισκέπτες της συμπρωτεύουσας δε συνδέονται με την καταστρεπτική κακοκαιρία που πλήττει εδώ και μια εβδομάδα τη Βόρεια και Κεντρική Ευρώπη, σύμφωνα με τους ειδικούς της Εθνικής Μετεωρολογικής Υπηρεσίας. Υπομονή, λοιπόν, αφού... μπόρα είναι και θα περάσει...

Άστατος θα είναι ο καιρός τις προσεχείς ημέρες με εκδήλωση καταιγίδων στην ηπειρωτική Ελλάδα καθώς και στις κεντρικές και βόρειες περιοχές της χώρας, κυρίως προς τις απογευματινές ώρες, ενώ από αύριο, Δευτέρα, αναμένεται ενίσχυση των ανέμων στο Αιγαίο, οι οποίοι θα φθάσουν τα 7 μποφόρ. "Τα φαινόμενα αυτά θα συνεχιστούν ως την Τετάρτη, οπότε οι δυνατοί άνεμοι θα αρχίσουν να εξασθενούν και ο καιρός σταδιακά να βελτιώνεται", αναφέρει ο μετεωρολόγος της ΕΜΥ κ. Θ. Κολυδάς.

Πιο συγκεκριμένα, σήμερα, Κυριακή, ο καιρός θα είναι ασταθής, κυρίως στο Ιόνιο, στην ηπειρωτική Ελλάδα και στο Β. Αιγαίο, όπου θα εκδηλωθούν νεφώσεις με πρόσκαιρες βροχές και καταιγίδες κατά τις μεσημεριανές και απογευματινές ώρες. Στην υπόλοιπη χώρα θα εκδηλωθούν νεφώσεις, **χωρίς ωστόσο να παρουσιαστούν έντονα καιρικά φαινόμενα. Οι άνεμοι θα είναι βόρειοι, εντάσεως 4-5 μποφόρ. Η θερμοκρασία θα πέσει λίγο σε ολόκληρη τη χώρα και θα κυμανθεί από 17 ως 28 βαθμούς Κελσίου στη Β. Ελλάδα, στα υπόλοιπα ηπειρωτικά από 19 ως 32 βαθμούς και στα νησιά από 22 ως 30 βαθμούς Κελσίου.**

ΤΟ ΒΗΜΑ , 18-08-2002
Κωδικός άρθρου: **ΒΙ3640Α332**

1. Ποια είναι τα χαρακτηριστικά του καιρού στη Β. Ελλάδα;
2. Πότε μπορούμε να περιμένουμε βελτίωση του καιρού;
3. Ποιες μέρες θα φυσήξουν οι δυνατότεροι άνεμοι;
4. Τι θερμοκρασία θα έχει η Β. Ελλάδα την Κυριακή;

Δ. Μελέτησε τις πληροφορίες που σου δίνει ο χάρτης και συμπλήρωσε τα κενά στο δελτίο καιρού. Χρησιμοποίησε τις λέξεις στις παρενθέσεις.

ΔΕΛΤΙΟ ΚΑΙΡΟΥ

άστατος, ήλιο, σύννεφα, επιδείνωση, καταιγίδες, βροχές, 18-33

Αύριο στην ηπειρωτική Ελλάδα αναμένεται _____ του καιρού. Συγκεκριμένα ο καιρός θα είναι _____ και ο ουρανός τις περισσότερες ώρες της ημέρας θα είναι σκεπασμένος με _____ , αλλά θα υπάρχουν και κάποια διαστήματα με _____ . Το απόγευμα αναμένονται _____ στη Μακεδονία και τη Θράκη και κατά τόπους ίσως σημειωθούν και _____ . Η θερμοκρασία στα βόρεια θα κυμανθεί από 17-30 βαθμούς Κελσίου, ενώ στα κεντρικά από _____ βαθμούς Κελσίου.

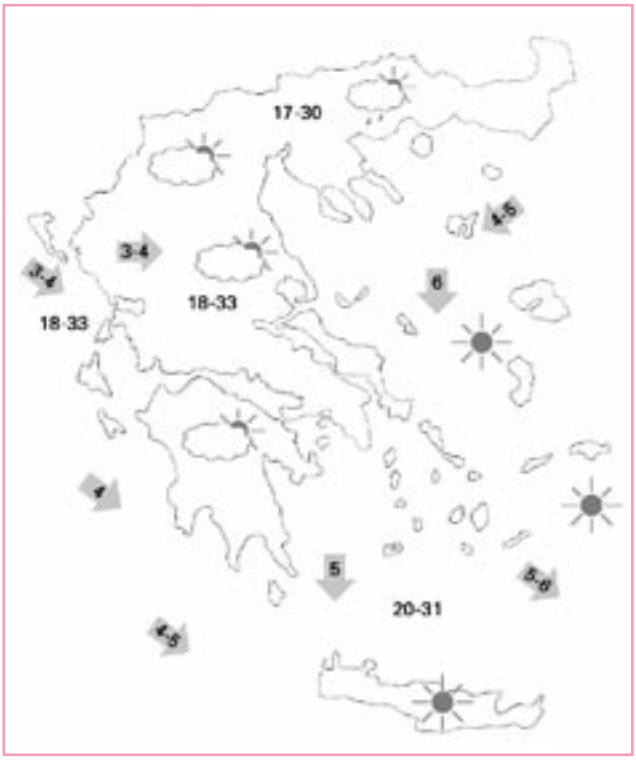

θερμοκρασία, άνεμοι, αίθριος, βόρειοι, 5-6 μποφόρ, ηλιοφάνεια

Στα νησιά του Αιγαίου ο καιρός θα είναι _____ με έντονη _____ .

Οι άνεμοι θα πνέουν _____ μέτριοι 4 με 5 μποφόρ, ενώ στα Δωδεκάνησα ισχυροί _____ .

Στο Ιόνιο πέλαγος θα πνέουν ασθενείς _____ εντάσεως 3-4 μποφόρ και η _____ θα φτάσει τους 33 βαθμούς Κελσίου.

Ε. Συμπλήρωσε με το σωστό τύπο των ρημάτων που είναι σε παρένθεση.

1. Άκουσα στο ραδιόφωνο για τις πλημμύρες στην Αθήνα και _____ (στενοχωριέμαι, αόρ.)
2. Στο χωριό μας αρκετοί ξέρουν να προβλέπουν τον καιρό και δε _____ (γελιέμαι, ενεστ.) συνήθως.
3. Τα παιδιά είναι τόσο κουρασμένα, που (κοιμάμαι, μέλλ.) τουλάχιστο ένα δεκάωρο.
4. Εκείνη την εποχή, πιο πολύ κι από τους σεισμούς _____ (φοβάμαι, αυτοί, παρατ.) τις πλημμύρες.
5. Οι πλημμύρες του φετινού καλοκαιριού στην Ευρώπη _____ (θεωρούμαι, αόρ.) οι χειρότερες εδώ και πολλά χρόνια.

ΣΤ. Συμπλήρωσε με την υποτακτική ή προστακτική των ρημάτων που είναι σε παρένθεση.

1. Όταν ήταν μικρή, δεν μπορούσε να _____ (κοιμάμαι) όταν άστραφτε και βροντούσε.
2. _____ (κοιμάμαι, εσείς) αμέσως! Πρέπει να ξυπνήσετε νωρίς το πρωί.
3. Μη _____ (στενοχωριέμαι, εσύ) άδικα. Η εκδρομή θα γίνει.
4. Πριν _____ (κοιμάμαι) το βράδυ, οι γονείς μου ακούν την πρόγνωση του καιρού.
5. Ας _____ (αναρωτιέμαι, εμείς) όλοι γιατί αλλάζει το κλίμα στον πλανήτη μας.

Ζ. Διάλεξε μια πόλη και γράψε το δελτίο καιρού. (30 λέξεις)

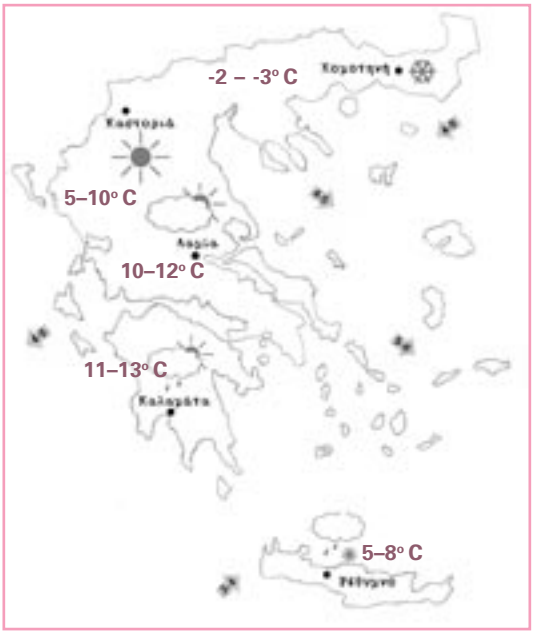

Η. Συμπλήρωσε την κάθε φράση με το σωστό ρήμα, όπως στο παράδειγμα.

~~ενδέχεται~~, πρέπει, μπορεί, λέγεται, είναι πιθανό, είναι πιθανό, αναμένεται, προβλέπεται, ενδέχεται

1. Ενδέχεται να εκδηλωθούν τοπικές καταιγίδες.
2. _____ να χιονίσει αύριο.
3. _____ και να βρέξει.
4. _____ ότι έχει αλλάξει το κλίμα σε όλο τον κόσμο.
5. _____ να επιδεινωθεί ο καιρός αύριο.
6. _____ να υπάρξουν καθυστερήσεις στα δρομολόγια των τρένων.
7. _____ ότι ο καιρός θα βελτιωθεί οριστικά από μεθαύριο.
8. _____ να ματαιωθούν μερικές πτήσεις λόγω κακοκαιρίας.
9. _____ να βρέχει στο βουνό. Έχει καλυφθεί από μαύρα σύννεφα.

Θ. Συμπλήρωσε τις φράσεις με τα ρήματα που εννοούνται στο σωστό χρόνο.

Χτες	Σήμερα	Αύριο
	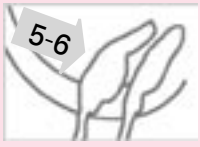	
..... όλη νύχτα.	..... συνέχεια.	..... όλη μέρα.
..... νωρίς το πρωί.	..... από το πρωί.	..... αργά το βράδυ.

Ι. Άκουσε το δελτίο καιρού το Σάββατο και γράψε με λίγα λόγια την πρόβλεψη του καιρού της Κυριακής.

Μάθημα

29

Πόσο μακριά είναι;

Α. Βρες και γράψε τις λέξεις.

1. Όταν ανάβει κόκκινο..., σταματάμε. Φ _ _ _ _ _
2. Η αστυνομία των δρόμων. Τ _ _ _ _ _ _
3. Εκεί σταματούμε για βενζίνη. Β _ _ _ _ _ _ _ _ _ _
4. Δρόμος που περνάει μέσα από ένα βουνό που τρυπήσαμε. Σ _ _ _ _ _ _
5. Δεν πατάμε πολύ γκάζι, για να μην το υπερβούμε. Ο _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _
6. Την καλούμε, αν χαλάσει το αυτοκίνητό μας στο δρόμο. Ο _ _ _ _ Β _ _ _ _ _ _
7. Η εθνική οδός έχει πολλές... Λ _ _ _ _ _ _ Κ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _
8. Εκεί πηγαίνω για να παρκάρω. Χ _ _ _ _ Σ _ _ _ _ _ _ _ _ _

Β. Γράψε τι πρέπει να ελέγχουμε στο αυτοκίνητό μας πριν από κάθε ταξίδι. Θα βρεις τις φράσεις στο κείμενο.

Γ. Βάλε τις λέξεις στη σειρά, ξεκινώντας από αυτή που σημαίνει το μικρότερο μέσα στην ομάδα.

(χιλιόμετρο, εκατοστό, μέτρο, μίλι)

(χωματόδρομος, λεωφόρος, πάροδος, αυτοκινητόδρομος)

(μηχανή, ιδιωτικό αυτοκίνητο (Ι.Χ.), φορτηγό, νταλίκα, αγροτικό)

(χωριό, οικισμός, πόλη, κωμόπολη, μεγαλούπολη)

(επαρχία, περιφέρεια, νομός, χώρα)

Δ. Βρες τις δέκα λέξεις που είναι κρυμμένες στον πίνακα.

Ζ	Ν	Π	Ο	Σ	Τ	Α	Μ	Α	Δ	Ε	Ζ	Η	Θ
Α	Ο	Α	Σ	Α	Σ	Κ	Α	Ν	Α	Ε	Δ	Ε	Ε
Γ	Μ	Χ	Ι	Λ	Ι	Ο	Μ	Ε	Τ	Ρ	Ο	Δ	Τ
Δ	Ο	Τ	Δ	Ε	Τ	Μ	Π	Ο	Ρ	Σ	Ι	Ε	Α
Ρ	Σ	Α	Η	Ω	Α	Τ	Σ	Ι	Α	Τ	Ο	Χ	Δ
Ο	Σ	Μ	Ο	Φ	Ε	Σ	Μ	Ι	Λ	Ι	Σ	Α	Π
Μ	Α	Ε	Ο	Ο	Μ	Ρ	Κ	Α	Μ	Α	Ν	Ρ	Ο
Ο	Ρ	Τ	Ο	Ρ	Π	Φ	Α	Ν	Α	Ρ	Ι	Α	Υ
Σ	Ι	Ρ	Δ	Ε	Ο	Ζ	Ω	Τ	Η	Μ	Η	Χ	Λ
Ε	Δ	Ο	Ο	Ι	Ρ	Ν	Α	Τ	Σ	Α	Κ	Ν	Μ
Γ	Ι	Ζ	Σ	Ο	Κ	Ε	Ν	Τ	Ρ	Ο	Ε	Ι	Α
Α	Σ	Ω	Ο	Τ	Ο	Ι	Κ	Ι	Σ	Μ	Ο	Σ	Ν
Τ	Α	Τ	Σ	Ο	Ε	Ο	Δ	Ο	Σ	Α	Φ	Δ	Α
Ο	Δ	Ο	Τ	Σ	Τ	Α	Σ	Α	Φ	Ο	Φ	Α	Ε

Ε. Άκουσε τις προτάσεις και σημείωσε ένα ✓ στο σωστό τετράγωνο.

1

2

3

4

5

40 μ.

400 μ.

4000 μ.

ΣΤ. Η φίλη σου θέλει να έρθει στο σπίτι σου με το αυτοκίνητο, αλλά δεν ξέρει το δρόμο. Γράψε οδηγίες, για να τη βοηθήσεις. (30 λέξεις)

Ελίζα,

Από το σπίτι σου θα _____

_____

_____

_____

_____

Ζ. α) Συνδύασε τα ουσιαστικά με το σωστό τύπο της αντωνυμίας που είναι σε παρένθεση.

(πόσος –η –ο)		(ποιος –α –ο)	
Πόσα χιλιόμετρα;	_____ στάσεις;	_____ βαλίτσες;	_____ δάσκαλοι;
_____ βενζίνη;	_____ επιβάτες;	_____ εκδρομή;	_____ δρόμους;
_____ καφέ;	_____ χρήματα;	_____ δρόμος;	_____ ρούχα;

β) Τώρα κάνε ερωτήσεις με τις παραπάνω φράσεις.

π.χ. 1. Πόσα χιλιόμετρα κάνει κάθε μέρα;

_____ _____

_____ _____

_____ _____

_____ _____

_____ _____

Η. Συμπλήρωσε την ερώτηση με τη σωστή αντωνυμία.

1. — _____ μαθητές έχει η τάξη σου;

— Δεκαπέντε.

2.— _____ θα πάει στην καντίνα να πάρει αναψυκτικά;

— Ο Γιάννης.

3. — _____ λεωφορείο πηγαίνει στο κέντρο της πόλης;

— Το 29.

4. — _____ καφέ θα θέλατε;

— Έναν ελληνικό μέτριο, παρακαλώ.

5. — Σε _____ πελάτες θέλετε να τηλεφωνήσω;

— Στον κ. Λογοθέτη και στην κ. Ιωάννου.

6. — _____ είναι τα τυπικά προϊόντα της περιοχής σας;

— Τα τυριά και τα υφαντά.

7. — _____ είναι η φωτογραφική μηχανή;

— Του Πάνου.

Θ. Διάλεξε τη σωστή αντωνυμία.

1. _____ είναι το γραφικό χωριουδάκι που φαίνεται πάνω στο βουνό;

(ποια, τι, ποιο)

2. Σε _____ ώρα φτάνουμε στο χωριό; (πόσοι, τι, πόση)

3. Σε _____ στάση πρέπει να κατέβω; (ποια, πόση, ποιο)

4. _____ άνεμοι φυσούσαν χτες; (ποιους, τι, ποιοι)

5. _____ να αγοράσουμε από τα Λεύκαρα; (τι, πόσοι, ποιος)

Ι. Γράψε ένα άρθρο για τις τριήμερες διακοπές σου στην Κύπρο. Να συμπεριλάβεις στην απάντησή σου όλες τις πληροφορίες που σου δίνονται πιο κάτω και ό,τι άλλο σχετικό νομίζεις. (150 λέξεις)

1η μέρα στη **Λεμεσό.** Ξενοδοχείο Απόλλων. Πήγαμε στην πισίνα.
Λεμεσός – Λάρνακα 70 χμ
Βενζινάδικο
Εστιατόριο
2η μέρα **Λάρνακα.**
Ξενοδοχείο Δίας. Ηλιοθεραπεία στην παραλία.
Μας έπιασε λάστιχο στον Α2.
Οδική βοήθεια.
3η μέρα **Λευκωσία.** Ξενοδοχείο Ερμής. Επίσκεψη στο Μουσείο Νομισμάτων.
Λάρνακα – Λευκωσία 45 χμ.

Μάθημα

30

Πρέπει να ξεκουραστούμε

Α. Γράψε εδώ τι είδους διατροφή μπορεί να βρει κανείς στο κρουαζιερόπλοιο.

Β. Γράψε με δικά σου λόγια το πρόγραμμα της Κυριακής.

Γ. Βάλε κάτω από κάθε εικόνα τη σωστή λέξη.

φουσκωτό, ιπτάμενο δελφίνι, ιστιοφόρο, φεριμπότ

Δ. Γράψε πέντε πράγματα που θα πάρεις μαζί σου στην κρουαζιέρα.

Ε. Φτιάξε ουσιαστικά από τα ρήματα που υπάρχουν στο πλαίσιο και συμπλήρωσε τα κενά στο κείμενο.

αποπλέω
επιβιβάζομαι
αποβιβάζομαι

Στις 8.00 το πρωί ήταν προγραμματισμένος ο _____ του καραβιού, γι' αυτό ήμασταν εκεί από τις 7. Πάντως χρειάστηκε να περιμένουμε, γιατί η _____ άρχισε μετά τις 7.30. Το ταξίδι ήταν γρήγορο και άνετο. Μόλις φτάσαμε στη Σύρο, άρχισε η _____ .

ΣΤ. Διάβασε το κείμενο και σημείωσε με ✓ τις τρεις σωστές προτάσεις.

ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΟ ΤΑΞΙΔΙ

Το τρένο είναι το πιο αξιόπιστο και ασφαλές επίγειο μέσο μεταφοράς. Επειδή δεν κινείται πάνω σε δρόμο αλλά σε σιδερένιες ράγες, είναι πολύ δύσκολο να ξεφύγει από την πορεία του. Το τρένο σταματάει μόνο μέσα στους σταθμούς, όπου αφήνει και παίρνει επιβάτες.

Αν θέλεις να ταξιδέψεις σιδηροδρομικώς, πρέπει να πας στο σιδηροδρομικό σταθμό και να αγοράσεις το εισιτήριό σου από το εκδοτήριο που υπάρχει εκεί. Το εισιτήριο γράφει την ώρα αναχώρησης της αμαξοστοιχίας, το βαγόνι στο οποίο πρέπει να μπεις και τη θέση στην οποία πρέπει να καθίσεις.

Πρέπει να έχεις τα αφτιά σου ανοιχτά, για να ακούς τις ανακοινώσεις από τα μεγάφωνα. "Παρακαλούνται οι επιβάτες που ταξιδεύουν για Θεσσαλονίκη να ανεβούν στην πλατφόρμα 2. Η αμαξοστοιχία 405 θα αφιχθεί σε πέντε λεπτά."

1. Το τρένο είναι τόσο ασφαλές όσο και το αυτοκίνητο.
2. Τα εκδοτήρια εισιτηρίων βρίσκονται μέσα στους σταθμούς.
3. Η αμαξοστοιχία έχει πολλά βαγόνια.
4. Για να βρεις τη θέση που θα καθίσεις, πρέπει να ρωτήσεις τον σταθμάρχη.
5. Οι αφίξεις των τρένων στην πλατφόρμα ανακοινώνονται από τα μεγάφωνα.

Ζ. Άκουσε και κύκλωσε τη σωστή απάντηση.

1
α. Το τρένο θα φτάσει στις 7:35′.
β. Το τρένο θα φύγει στις 7:35′.
γ. Το τρένο έφυγε στις 7:35′.

2
α. Το τρένο θα φτάσει στις 10:20΄.
β. Το τρένο θα φύγει στις 10:20′.
γ. Το τρένο έφυγε στις 10:20′.

3
α. Θα ανεβούν στο πλοίο.
β. Θα κατεβούν από το πλοίο.
γ. Θα παραλάβουν τις αποσκευές τους.

4
α. Του ζήτησε να βάλει τα ρούχα στην ντουλάπα.
β. Του ζήτησε να γίνουν φίλοι.
γ. Του έδωσε χρήματα.

5
α. Πρέπει να εγκαταλείψουν όλοι οι επιβάτες το πλοίο.
β. Το πλοίο θα ξεκινήσει σε 10 λεπτά.
γ. Το πλοίο θα φτάσει στο λιμάνι σε 10 λεπτά.

6
α. Μόνο τα αυτοκίνητα πρέπει να βγουν από το πλοίο σε 5 λεπτά.
β. Οι επιβάτες πρέπει να κατεβούν στο γκαράζ.
γ. Όλοι θα κατεβούν από το πλοίο σε 5 λεπτά.

Η. Διάβασε προσεκτικά τις φράσεις Α και Β καθώς και τα παραδείγματα. Ύστερα γράψε κι εσύ από δύο παρόμοιες προτάσεις.

A

Με εκνευρίζει, μου αρέσει	να χάνομαι
Αρχίζω, ξεκινώ	να ντύνομαι
Συνεχίζω, εξακολουθώ	να δέχομαι
Συνηθίζω, σταματώ	
Ευχαριστιέμαι, στενοχωριέμαι	

B

Κοντεύω	να χαθώ
Ετοιμάζομαι	να ντυθώ
Είναι ώρα, είναι η σειρά μου	να δεχτώ
Δε βλέπω την ώρα, ανυπομονώ	
Βιάζομαι, περιμένω	

A **Με εκνευρίζει** να χάνομαι μέσα στην πόλη.

1. _____ .

2. _____ .

B **Κοντεύω** να χαθώ περπατώντας χωρίς χάρτη μέσα στην άγνωστη πόλη.

1. _____ .

2. _____ .

Θ. Συμπλήρωσε με το σωστό τύπο υποτακτικής.

1. Της αρέσει _____ _____ κλασικά. (ντύνομαι)

2. Δε βλέπω την ώρα _____ _____ στο κρεβάτι μου. (απλώνομαι)

3. Είναι η σειρά σου _____ _____ τι θα μαγειρέψουμε σήμερα. (σκέφτομαι)

4. Δε συνηθίζει _____ _____ εύκολα σε ανθρώπους που δε γνωρίζει καλά. (ανοίγομαι)

5. Άιντε, υπναράδες! Είναι ώρα _____ _____ ! (σηκώνομαι)

6. Ανυπομονούν _____ _____ στη σχολή χορού. (γράφομαι)

7. Η περιοχή άργησε _____ _____ . (αναπτύσσομαι)

8. Δε θα κουραστούμε _____ _____ για την αλήθεια και για το δίκαιο. (αγωνίζομαι)

Ι. Συμπλήρωσε με το σωστό τύπο των ρημάτων που σου δίνονται, όπως στα παραδείγματα.

1. Οι φίλοι μου στο νησί θα σας υποδεχτούν πρόθυμα. (υποδέχομαι)

2. Πρόκειται να υποδεχτούν φίλους από το εξωτερικό αύριο το απόγευμα. (υποδέχομαι)

3. Θα κλείσω τα μάτια μου και _____ _____ ότι βρίσκομαι σε άλλο πλανήτη. (ονειρεύομαι)

4. Θέλω να κοιμηθώ και _____ _____ τον εαυτό μου χωρίς πρόβλημα. (ονειρεύομαι)

5. _____ _____ ένα σύγχρονο ελληνικό μυθιστόρημα από τη βιβλιοθήκη του σχολείου. (δανείζομαι)

6. Δεν μπορώ _____ _____ χρήματα από σένα.(δανείζομαι)

ΙΑ. Συμπλήρωσε με το σωστό τύπο των ρημάτων που σου δίνονται, όπως στα παραδείγματα.

1. Δεν μπορώ κάθε φορά να τρέχω στο αεροδρόμιο να υποδέχομαι τους φίλους σου. (υποδέχομαι)

2. Κάθε φορά που η ομάδα θα κερδίζει έναν αγώνα, θα την υποδεχόμαστε με ενθουσιασμό. (υποδέχομαι)

3. Δεν μπορώ _____ _____ πράγματα που είναι αδύνατον να πραγματοποιηθούν. (ονειρεύομαι)

4. Τα κρύα βράδια του χειμώνα _____ _____ ότι είμαι ξαπλωμένη στην παραλία του νησιού μου. (ονειρεύομαι)

5. Τους αρέσει _____ _____ πρακτικές ιδέες για διακόσμηση από περιοδικά. (δανείζομαι)

6. Όταν μας τελειώνουν τα χρήματα, _____ _____ από τους φίλους μας. (δανείζομαι)

ΙΒ. Βρίσκεσαι για μια 7ήμερη κρουαζιέρα στη Μεσόγειο. Στείλε ένα γράμμα στη φίλη σου (150 λέξεις) και πες της:

- πού πήγες μέχρι τώρα, πόσο έμεινες εκεί και τι είδες.
- πώς είναι η ζωή πάνω στο κρουαζιερόπλοιο.

Μάθημα

31

Τι ωραία που περάσαμε στην Αθήνα!

Α. Γράψε με δικά σου λόγια μια περίληψη της πρώτης μέρας στην Αθήνα. (Τετάρτη 9/7)

Β. Γράψε την ερώτηση.

— Η οδός Αριστοτέλους βρίσκεται δυο δρόμους πιο κάτω.

— Με 200 λίρες μπορείτε να πάρετε 300 ευρώ .

— Ρίξτε το μέσα στο γραμματοκιβώτιο.

— 456 ευρώ. Είναι δερμάτινη.

Γ. Συμπλήρωσε τον παρακάτω πίνακα. Σε κάθε σειρά πρέπει να γράψεις τον εργαζόμενο ή τον τόπο όπου εργάζεται.

Ο εργαζόμενος		Ο τόπος όπου εργάζεται ή υπηρεσία
ο αστυνομικός	➡	η αστυνομία
ο ταμίας	➡	
ο	➡	το γραφείο πληροφοριών
	➡	η πυροσβεστική
	➡	το δασαρχείο
ο νοσοκόμος	➡	
ο λιμενοφύλακας	➡	
	➡	το κατάστημα
ο δάσκαλος	➡	
	➡	το δικαστήριο
ο εφοριακός	➡	
ο τελωνειακός υπάλληλος	➡	
	➡	το ταχυδρομείο

Δ. Συμπλήρωσε τις τιμές που λείπουν και διηγήσου ένα περιστατικό χρησιμοποιώντας τα στοιχεία αυτά.

αξία	72	ευρώ
ΦΠΑ	13	ευρώ
σύνολο		ευρώ

αρχική αξία	60	ευρώ
έκπτωση 30%	18	ευρώ
τελική τιμή		ευρώ

αξία	112	ευρώ
ΦΠΑ		ευρώ
σύνολο	132	ευρώ

Ε. Άκουσε και συμπλήρωσε στον πίνακα τα δώρα που συζητιούνται για το κάθε πρόσωπο.

μπαμπάς							
μαμά							
Χριστόφορος							
Ελένη							

ΣΤ. Βρίσκεσαι στην Κύπρο, μέσα σε ένα ταχυδρομείο. Θέλεις να στείλεις ένα συστημένο γράμμα στο φίλο σου στην Αγγλία. Συμπλήρωσε το έντυπο που σου δίνουν.

Στοιχεία αποστολέα: _____

_____

Πάφος, Κύπρος Cyprus

Στοιχεία παραλήπτη: _____

_____

_____

Έχετε αντικείμενα αξίας μέσα στο φάκελο; ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☐

Πώς θέλετε να στείλετε την επιστολή; ΑΠΛΗ ☐ ΣΥΣΤΗΜΕΝΗ ☐

Ημερομηνία αποστολής: _____

Ζ. Είσαι στην Τράπεζα. Κατάθεσε 1.400 ευρώ στο λογαριασμό σου. Ο λογαριασμός σου έχει αριθμό 1962920001367.

Ημερομηνία: Αριθμός λογαριασμού: Ποσό κατάθεσης: Υπογραφή και σφραγίδα ταμία	**ΚΑΤΑΘΕΣΗ ΜΕΤΡΗΤΩΝ** Επιθυμώ να καταθέσω στο λογαριασμό με αριθμό το ποσό των _____ ευρώ. Το ποσό ολογράφως _____ Ο καταθέτης

Η. Πώς μπορείς να πεις με μια λέξη το τμήμα κάθε πρότασης με τα χρωματιστά γράμματα;

1. Περάσαμε **πιο ωραία** από σας. ➦ _____
2. Περάσαμε **πάρα πολύ ωραία**. ➦ _____
3. Τους βλέπουμε **πιο σπάνια** από πριν. ➦ _____
4. Τους βλέπουμε **πολύ σπάνια** τώρα πια. ➦ _____
5. Τραγουδάει **πιο γλυκά** απ' όλους. ➦ _____
6. Τραγουδάει **πολύ γλυκά**. ➦ _____
7. Φέτος περάσαμε **πιο καλά** στις διακοπές. ➦ _____
8. Φέτος τα πήγε **πάρα πολύ καλά** στις εξετάσεις. ➦ _____
9. Έφαγαν **πιο λίγο** αυτή τη φορά. ➦ _____
10. Έφαγαν **πολύ λίγο**. ➦ _____
11. Τώρα μένουμε **πιο μακριά** από το σχολείο. ➦ _____
12. Αυτή τη φορά έγραψα **πιο άσχημα** στο διαγώνισμα. ➦ _____
    (= πιο κακά)

Θ. α) Συμπλήρωσε τις προτάσεις προσθέτοντας όσο περισσότερες πληροφορίες μπορείς.

Ρήμα (+ αντικείμενο)	Επίρρημα	Επιρρηματική φράση	Προθετική φράση	Γερούνδιο
Ταξίδεψα		πολλές φορές	με αεροπλάνο.	
Ήρθε	χθες		από το σχολείο	κουτσαίνοντας.
Πηγαίνουμε	συχνά		στ...	
Λαχανικά θα ψωνίσω			από τ...	
Πηγαίνουν		κάθε μέρα		
Δουλεύεις		και τα Σαββατο-κύριακα	στ.....;	
Θα περάσω το απόγευμά μου			στ...	σκαλίζοντας τα φυτά.

β)Τώρα τοποθέτησε τις παρακάτω προτάσεις στον πίνακα.

	Ρήμα (+ αντικείμενο)	Επίρρημα	Επιρρηματική φράση	Προθετική φράση	Γερούνδιο
1					
2					
3					
4					
5	Περνάει τις μέρες της				
6					
7					
8					
9	Αντίκρισε την καταστροφή				

1. Το βράδυ θα φάμε στην ταβέρνα με φίλους.
2. Δουλεύουν από το πρωί ως το βράδυ.
3. Έφυγαν την επόμενη μέρα για την εξοχή.
4. Σηκώθηκε από τα χαράματα.
5. Περνάει τις μέρες της κολυμπώντας και διαβάζοντας.
6. Μην αντέχοντας τη θέα του αίματος, βγήκε από το δωμάτιο.
7. Το καλοκαίρι νυχτώνει αργά.
8. Έλα επάνω μια στιγμή.
9. Το πρωί, βγαίνοντας από το σπίτι, αντίκρισε την καταστροφή.

Ι. Συμπλήρωσε τις προτάσεις με τα σωστά επιρρήματα.

καλύτερα, ωραιότατο, ωραιότερα, σπάνια, πάρα πολύ, περισσότερο, ωραία, άσχημα, πολύ σπάνια, χειρότερα

1. Η υγεία του τώρα πάει _____ από πριν.
2. Περάσαμε _____ στο σπίτι τους.
3. Στόλισαν το σαλόνι τους _____ από την περασμένη φορά.
4. Φορούσε ένα _____ βραδινό φόρεμα.
5. Φέτος τα πήγα _____ στις εξετάσεις από πέρσι.
6. Στο θέατρο πηγαίνουμε _____ πια.
7. Μας επισκέπτονται _____ .
8. Δεν περάσαμε κι _____ στην κατασκήνωση.
9. Αυτή τη φορά φάγαμε _____ .
10. Στο πάρτι της Εύας χορέψαμε _____ από ότι στο πάρτι της Ελένης.

ΙΑ. Βρίσκεσαι στην Ελλάδα για διακοπές. Στείλε ένα γράμμα στη θεία σου στη Λεμεσό και πες της: (70 λέξεις)

- Τι έκανες το πρωί που πήγες στην Τράπεζα;
- Τι δουλειά είχες στο ταχυδρομείο;
- Τι ψώνισες από την Ελλάδα για τους φίλους και τις φίλες σου;

Μάθημα

32

Άκου τι έπαθα!

Α. Σημείωσε ✓ στα τρία σωστά.

1. Τα παιδιά σταμάτησαν σ΄ ένα μαγαζί ηλεκτρονικών ειδών.
2. Μπήκαν σε ένα παγωτατζίδικο και φάγανε παγωτό.
3. Το παγωτό ήταν χαλασμένο και αρρώστησαν.
4. Στο τμήμα απολεσθέντων αντικειμένων της αστυνομίας ο Γιώργος πήρε πίσω το ρολόι του.
5. Ο Γιώργος ίδρωσε, γιατί είχε πολλή ζέστη.
6. Τα παιδιά δε σκέφτονται να συνεχίσουν τις διακοπές τους, όταν βγουν από το νοσοκομείο.

Β. Γράψε μια περίληψη της ιστορίας που διάβασες.

Γ. Βάλε τις λέξεις στη σωστή χρονική σειρά.

έλεγχος αποσκευών, προσγείωση, πτήση, έλεγχος εισιτηρίων, απογείωση

απόδειξη, γραφείο απολεσθέντων αντικειμένων, αγορά κολιέ, πληρωμή, απώλεια κολιέ

ασθενοφόρο, χειρουργείο, ατύχημα, κρεβάτι, ανάρρωση

Δ. Έχασες το πορτοφόλι σου, ενώ βρίσκεσαι για διακοπές στη Λευκωσία. Συμπλήρωσε τη δήλωση που σου έδωσαν στην αστυνομία.

Γ΄ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ

ΔΗΛΩΣΗ ΑΠΩΛΕΙΑΣ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ

ΟΝΟΜΑ: .....

ΕΠΩΝΥΜΟ: .....

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΓΕΝΝΗΣΗΣ: .....

ΤΟΠΟΣ ΓΕΝΝΗΣΗΣ: .....

ΦΥΛΟ: .....

ΤΟΠΟΣ ΜΟΝΙΜΗΣ ΔΙΑΜΟΝΗΣ (ΧΩΡΑ): .....

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΜΟΝΙΜΗΣ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ: .....

.....

Για ποιο λόγο βρίσκεστε στην Κύπρο;

Διακοπές ☐ Δουλειές ☐ Σπουδές ☐ Άλλο ☐

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ: .....

.....

ΤΗΛΕΦΩΝΟ: .....

ΕΙΔΟΣ ΠΟΥ ΑΠΩΛΕΣΘΗΚΕ: .....

ΤΟΠΟΣ: ..... ΩΡΑ: .....

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΑΠΟΛΕΣΘΕΝΤΟΣ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ

.....

.....

.....

.....

Ε. Οι ένοικοι λείπουν σε διακοπές. Γράψε πέντε πράγματα που θα μπορούσαν να προσελκύσουν τους διαρρήκτες.

1. Τα τρία μπουκάλια γάλα έξω από την πόρτα.
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

ΣΤ. Αγόρασες ένα μπουφάν από το πολυκατάστημα M&S. Στο σπίτι ανακάλυψες κάποια προβλήματα. Στείλε ένα ηλεκτρονικό μήνυμα (e-mail) στη διεύθυνση *complain@m&s.co.uk* και γράψε τα παράπονά σου στο διευθυντή του καταστήματος. Να συμπεριλάβεις τα στοιχεία που σου δίνονται. (70 λέξεις)

- Τι αγόρασες και πότε;
- Πόσο πλήρωσες;
- Τι πρόβλημα είχε; (λάθος κουμπί, χαλασμένος γιακάς, ξηλωμένο μανίκι)
- Τι ζητάς; (αλλαγή, επιστροφή χρημάτων)

Ζ. Προσπάθησε να βρεις τα ρήματα που σχετίζονται με τα ουσιαστικά που υπάρχουν στον πίνακα:

Ουσιαστικά	Ρήματα	Ουσιαστικά	Ρήματα
λιποθυμία		αγορά	
δηλητήριο		αναφορά	
τραυματίας		προμήθεια	
βοήθεια		επικοινωνία	
πωλητής		εντοπισμός	
αποζημίωση		οδηγός	

Η. Φτιάξε ρήμα ή ουσιαστικό από τη λέξη που βρίσκεται στο πλαίσιο και συμπλήρωσε τα κενά στο κείμενο με το σωστό τύπο του ρήματος ή του ουσιαστικού.

αναφορά

δηλώνω

επικοινωνία

απευθύνομαι

εντοπισμός

αποζημιώνω

Πολιτική μεταφοράς αποσκευών

Σε περίπτωση που δεν μπορέσετε να εντοπίσετε την αποσκευή σας κατά την άφιξή σας στο αεροδρόμιο, πρέπει αμέσως να το _____ στο προσωπικό εδάφους της Ολυμπιακής. Το προσωπικό μας θα αναλάβει τη συμπλήρωση του σχετικού φακέλου για την υπόθεσή σας.

Για τις πρώτες 5 ημέρες από την ημερομηνία _____ της απώλειας μπορείτε να _____ με το γραφείο του αεροδρομίου στο οποίο δημιουργήθηκε ο φάκελος. Μετά απ' αυτό το χρονικό διάστημα μπορείτε να _____ στο κεντρικό Τμήμα Απολεσθέντων Αποσκευών στο Αεροδρόμιο Αθηνών, τηλέφωνο 010 35 30 546.

Αν η αποσκευή σας δεν έχει _____ σε συνολικό διάστημα 45 ημερών, ξεκινάει η διαδικασία _____ .

Σε περίπτωση φθοράς της αποσκευής θα πρέπει να ακολουθήσετε την ίδια διαδικασία.

Θ. Βρίσκεσαι στην Ελλάδα για διακοπές. Γράψε πέντε ενθύμια που αγόρασες.

Ι. Συμπλήρωσε τους τύπους των ρημάτων που λείπουν.

Ενεστώτας	Συνοπτικός Μέλλοντας	Μη Συνοπτικός Μέλλοντας
καταλαβαίνω		
μαθαίνω		
ανεβαίνεις		
βγαίνει		θα βγαίνει
		θα βλέπουμε
	θα μείνουμε	
	θα βρείτε	
παίρνετε		
τρώτε		
	θα φέρουν	
	θα στείλουν	

ΙΑ. Σβήσε το λάθος με ένα ✗.

1. **Έφυγε**/Έφευγε βιαστικά και δεν μπορέσαμε να τον αποχαιρετήσουμε.
2. Σας **πήρα**/έπαιρνα τηλέφωνο όλο το πρωί. Πού ήσασταν;
3. Δεν **κατάλαβαν**/καταλάβαιναν τι τους είχε πει.
4. Σας **είπα**/έλεγα ότι έχασα το πορτοφόλι μου;
5. Μας **έστειλε**/έστελνε γράμμα κάθε εβδομάδα.
6. Χθες **πήγαμε**/πηγαίναμε στο θέατρο.
7. Την ώρα που **μπήκα**/έμπαινα στην κουζίνα, η μητέρα έπλενε τα πιάτα.

ΙΒ. Συμπλήρωσε τα κενά με τον παρακείμενο, υπερσυντέλικο ή συντελεσμένο μέλλοντα των ρημάτων που σου δίνονται, όπως στο παράδειγμα.

1. **λέω**
2. **παίρνω**
3. **στέλνω**
4. **βρίσκω, στέλνω, αυτοί**
5. **τρώω**
6. **πηγαίνω, εσείς**
7. **ακούω, εμείς**

1. Σας το έχω πει πολλές φορές μέχρι τώρα, αλλά φαίνεται ότι δε με ακούτε.
2. Όταν χτύπησε το τηλέφωνο, τα παιδιά _____ _____ κιόλας το πρωινό τους.
3. Σας _____ ήδη _____ τα εισιτήρια, όταν λάβαμε το γράμμα σας.
4. Ως τη Δευτέρα _____ _____ _____ τη διεύθυνσή του και _____ του _____ _____ το δέμα.
5. Ο παππούς δεν _____ _____ τίποτε από το πρωί.
6. Το περασμένο Σαββατοκύριακο _____ _____ για σκι στον Παρνασσό.
7. _____ _____ ότι φεύγετε. Είναι αλήθεια;

ΙΓ. Γράψε την προστακτική των ρημάτων στον άλλο αριθμό.

1. Ανέβα _____ επάνω μια στιγμή.
2. Κατεβείτε _____ από το παράθυρο.
3. _____ Μπείτε μέσα γρήγορα.
4. Βγες _____ από το γραφείο αμέσως.
5. Βάλε _____ το φαγητό στο ψυγείο.
6. Βγάλε _____ τα βιβλία .
7. Δες _____ αυτή τη βιτρίνα!
8. Δώσε _____ μου τον αριθμό του τηλεφώνου σου/σας.
9. _____ Πιείτε το γάλα σου/σας αμέσως.
10. Φάε _____ όλη τη σαλάτα.
11. _____ Πείτε μου την αλήθεια.
12. Άκουσε _____ προσεκτικά.

Μάθημα

33

Το πανηγύρι του Κατακλυσμού

Α. Σημείωσε με ✓ τα τέσσερα σωστά.

1. Η Εύα φέτος δεν πήγε στο πανηγύρι του Κατακλυσμού.
2. Μια από τις εκδηλώσεις του πανηγυριού είναι οι βαρκάδες.
3. Στο πανηγύρι γίνονται ποιητικοί διαγωνισμοί.
4. Κατακλυσμός σημαίνει πανηγύρι.
5. Στους υπαίθριους πάγκους του πανηγυριού πωλούνται και είδη λαϊκής τέχνης.
6. Φέτος δεν είχαν πυροτεχνήματα στο πανηγύρι.

Β. Βρες στο κείμενο και απάντησε, αναφέροντας δυο-τρεις λεπτομέρειες, τι μπορεί να φάει κανείς στο πανηγύρι.

Γ. Βρες στο κείμενο και γράψε εδώ τι μπορεί να ψωνίσει κανείς από το πανηγύρι.

Δ. Μάντεψε τις λέξεις.

1. Παραδοσιακό κυπριακό τυρί. χ _ _ _ _ _ _
2. Ο ποιητής την ονόμασε «χρυσοπράσινο φύλλο». κ _ _ _ _ _
3. Είναι πασίγνωστα για τα κεντήματά τους. λ _ _ _ _ _ _
4. Γλυκίσματα που πωλούνται και στα πανηγύρια. λ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _
5. Έτσι λέγεται ο κάτοικος της Κύπρου. κ _ _ _ _ _ _
6. Μεγάλο πανηγύρι στη Λάρνακα. κ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _

Ε. Άκουσε το άρθρο για τη γιορτή του κρασιού και βάλε ένα ✓ στις τρεις σωστές προτάσεις.

1. Η γιορτή του κρασιού γίνεται μέσα στο Δημοτικό κήπο της Λεμεσού. ☐
2. Η γιορτή του κρασιού ξεκίνησε να γιορτάζεται πριν από δεκαεφτά χρόνια. ☐
3. Ο Διόνυσος είναι ο αρχαίος θεός της ομορφιάς. ☐
4. Η ΚΕΟ και η ΕΤΚΟ είναι μεγάλες βιομηχανίες κρασιού. ☐
5. Στη γιορτή του κρασιού μπορείς να παρακολουθήσεις και θέατρο. ☐

ΣΤ. Φτιάξε μια λίστα με πέντε αξιοθέατα που μπορείς να επισκεφτείς στην Κύπρο.

Ζ. Κάνε την αντιστοίχιση.

1. υπαίθριος		α. βαρκάδα
2. ρομαντική		β. λουκουμάδες
3. μυρωδάτοι		γ. κάστανα
4. ξεροψημένα		δ. πάγκος
5. αξέχαστο		ε. κεντήματα
6. λαϊκά		στ. βράδυ
7. πολύχρωμα		ζ. διαγωνισμός
8. ποιητικός		η. ψώνια
9. φτηνά		θ. φαναράκια

1	δ

Η. Συμπλήρωσε τα γράμματα που λείπουν.

1. Προσπαθείτε να βρίσκ_____ πάντα τις καλύτερες ευκαιρίες.
2. Το χωριό βρίσκετ_____ δίπλα στη θάλασσα.
3. Βρεθ_____καμε σε ένα μέρος που έμοιαζε με παράδεισο.
4. Βρισκόμαστ_____ στα μισά της διαδρομής.
5. Σήκ_____σε το ποτήρι και ήπιε στην υγειά τους.
6. Σηκ_____νετ_____ πολύ νωρίς.
7. Μη σηκ_____νετ_____ τόσο βαριά πράγματα.
8. Έντυσ_____ και χτέν_____σε με τρυφερότητα την κορούλα της.
9. Έχει ντύσ_____ πολλές διάσημες ηθοποιούς.
10. Συνήθως ντύνομ_____ σπορ.
11. Ντύνετ_____ πάντα πολύ κομψά.
12. Το χειμώνα πρέπει να ντύνεστ_____ ζεστά.
13. Ντύθ_____κε ζεστά και βγήκε.

Θ. Να μεταφέρεις τις παρακάτω προτάσεις σε όλους τους χρόνους.

1. Γιορτάζουμε τη δέκατη επέτειο του γάμου μας.

2. Η εθνική επέτειος γιορτάστηκε με λαμπρότητα.

Νέα Ελληνικά

Διδακτικό υλικό επιπέδου GCSE

Τεύχος πρώτο, δεύτερο

ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ
ΑΘΗΝΑ

© Υπουργείο Εθνικής Παιδείας
και Θρησκευμάτων
Πανεπιστήμιο Κρήτης
Σχολή Επιστημών Αγωγής
Παιδαγωγικό Τμήμα Δ.Ε.
Εργαστήριο Διαπολιτισμικών
και Μεταναστευτικών Μελετών
(Ε.ΔΙΑ.Μ.ΜΕ.)
Πανεπιστημιούπολη Ρεθύμνου
741 00 Ρέθυμνο
Τηλέφωνο: 28310-77635, 77605
Fax: 28310- 77636
e-mail: ediamme@edc.uoc.gr
www.uoc.gr/diaspora
www.ediamme.edc.uoc.gr

ΕΛΛΑΔΑ 2008
Ανάπτυξη παντού. Ανάπτυξη για όλους.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΠΕΔΕΚ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Η ΠΑΙΔΕΙΑ ΣΤΗΝ ΚΟΡΥΦΗ
Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Εκπαίδευσης και Αρχικής
Επαγγελματικής Κατάρτισης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ
ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ Δ.Ε.
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ (Ε.ΔΙΑ.Μ.ΜΕ.)

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΑΙΔΕΙΑ ΟΜΟΓΕΝΩΝ

Το Πρόγραμμα «Παιδεία Ομογενών» χρηματοδοτήθηκε
από την Ευρωπαϊκή Ένωση και το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και
Θρησκευμάτων στα πλαίσια του Μέτρου 1.1. του ΕΠΕΑΕΚ ΙΙ
και υλοποιήθηκε από το «Εργαστήριο Διαπολιτισμικών
και Μεταναστευτικών Μελετών» του Πανεπιστημίου Κρήτης.
Για την παραγωγή του διδακτικού υλικού που περιέχεται στο παρόν τεύχος
εργάστηκαν τα παρακάτω πρόσωπα:

ΣΥΓΓΡΑΦΗ
Μαργαρίτα Λουκά, Σοφία Παπουτσίδου, Έλενα Τσίκιζα – Νικολακάκη

ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ & ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΣΥΓΓΡΑΦΗΣ
Μαργαρίτα Λουκά

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΠΙΒΛΕΨΗ
Ειρήνη Φιλιππάκη-Warburton

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ
Χρυσούλα Κελαϊδή

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ
Μιχάλης Δαμανάκης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Εισαγωγή: Μορφή και περιεχόμενο διδακτικών εγχειριδίων– χρονοδιάγραμμα διδασκαλίας

2. Εξετάσεις GCSE- Modern Greek: Δομή- Περιεχόμενο- Μεθοδολογικές εισηγήσεις

3. Γενικοί στόχοι διδακτικού υλικού

4. Δομή μαθημάτων

5. Οδηγίες ανά μάθημα

6. Παραρτήματα:

Α. Θέματα και υποθέματα

Β. Βασικό λεξιλόγιο ανά θέμα

Γ. Ερωτήσεις ανά θέμα για την εξέταση του προφορικού λόγου

Δ. Διδακτέα ύλη γραμματικής

Ε. Κείμενα ακροάσεων

ΣΤ. Επαναληπτικά τεστ αξιολόγησης ανά θέμα

1. Εισαγωγή

ΜΟΡΦΗ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΩΝ

Η συγκεκριμένη σειρά εγχειριδίων αποτελείται από *δύο Βιβλία Μαθητή* και *δύο Τετράδια Δραστηριοτήτων.* Τη σειρά ολοκληρώνει ακουστικό υλικό σε μορφή *σιντί*, το οποίο περιλαμβάνει το σύνολο των ασκήσεων ακρόασης που υπάρχουν και στα δύο τεύχη. Τα απομαγνητοφωνημένα κείμενα των ακροάσεων υπάρχουν στο Παράρτημα του παρόντος τόμου.

Το *Βιβλίο Μαθητή, τεύχος πρώτο* του διδακτικού υλικού για το GCSE αποτελείται από *33 μαθήματα,* τα οποία επεξεργάζονται *τρία* από τα πέντε προς εξέταση *θέματα* της διδακτέας ύλης (Syllabus), έτσι όπως αυτή καθορίζεται από τον εξεταστικό φορέα EDEXCEL, ο οποίος και διεξάγει τις συγκεκριμένες εξετάσεις. Τα θέματα αυτά είναι:

1. Οικογένεια, κατοικία, καθημερινή ζωή *(House, home and daily routine)* - Μαθήματα 1-13
2. Κοινωνικές δραστηριότητες, σωματική άσκηση και υγεία *(Social activities, fitness and health)* - Μαθήματα 14-23
3. Στη χώρα μας και στο εξωτερικό *(At home and abroad)* - Μαθήματα 24-33

Το *Βιβλίο Μαθητή, τεύχος δεύτερο* αποτελείται από *24 μαθήματα,* τα οποία επεξεργάζονται τα υπόλοιπα *δύο θέματα* που καθορίζει το Syllabus και τα οποία είναι:

4. Εκπαίδευση και απασχόληση *(Education, training and employment)* - Μαθήματα 1-12
5. Ζωή νέων, ψυχαγωγία, μέσα ενημέρωσης *(Media, entertainment and youth culture)* - Μαθήματα 13-24

Το κάθε *Βιβλίο Μαθητή* συνοδεύεται από το δικό του *Τετράδιο Δραστηριοτήτων,* το οποίο και πάλι περιλαμβάνει *33 μαθήματα* και *24 μαθήματα* αντίστοιχα. Τα Τετράδια Δραστηριοτήτων περιλαμβάνουν όλες τις *γραπτές* και μόνον ασκήσεις για την *εμπέδωση* του *λεξιλογίου* και της *γραμματικής* που διδάσκονται σε κάθε μάθημα, ενώ όλες οι *προφορικές* ασκήσεις περιλαμβάνονται στα Βιβλία Μαθητή. Εννοείται ότι ο κάθε εκπαιδευτικός είναι ελεύθερος να μετατρέψει μια προφορική άσκηση σε γραπτή και αντίστροφα, προκειμένου να ανταποκριθεί στις ανάγκες των μαθητών του.

ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ

Επειδή είναι σημαντικό να καλυφθεί *όλη* η ύλη των εξετάσεων, ο σχεδιασμός του εγχειριδίου έχει γίνει με βάση τον ετήσιο αριθμό μαθημάτων των απογευματινών παροικιακών σχολείων, που είναι περίπου *35 τετράωρα* ή *72 δίωρα μαθήματα το χρόνο.* Για να μπορέσουν, επομένως, οι μαθητές των τμημάτων αυτών να ολοκληρώσουν την προετοιμασία τους και να επεξεργαστούν το σύνολο της διδακτέας ύλης, δεν θα πρέπει να σπαταλάται χρόνος σε άλλες δραστηριότητες ούτε να εξαιρούνται από τη διδασκαλία μαθήματα στο σύνολό τους.

Τα τρία θέματα του πρώτου τεύχους θα πρέπει να διδαχτούν κατά τη διάρκεια

του *πρώτου έτους* προετοιμασίας των μαθητών. Πιο συγκεκριμένα, θα πρέπει να καλυφθεί το *Α θέμα* στο *πρώτο τρίμηνο,* το *Β θέμα* στο *δεύτερο τρίμηνο* και το *Γ θέμα* στο *τρίτο τρίμηνο.* Τα δύο θέματα του δεύτερου τεύχους θα πρέπει να διδαχτούν κατά τη διάρκεια του *δεύτερου έτους* προετοιμασίας των μαθητών. Πιο συγκεκριμένα, θα πρέπει να καλυφθεί το *Α θέμα* στο *πρώτο τρίμηνο* και το *Β θέμα* στο *δεύτερο τρίμηνο,* ώστε, με την έναρξη του *Γ τριμήνου,* να μπορούν οι υποψήφιοι να αρχίσουν *επαναλήψεις*, με την επεξεργασία θεμάτων από παλαιότερες εξετάσεις *(past papers),* προκειμένου να αποκτήσουν μια πιο άμεση εμπειρία στον συγκεκριμένο τρόπο εξέτασης της γλώσσας.

2. ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ GCSE-MODERN GREEK

Θεωρούμε σκόπιμο να σας παραθέσουμε τη δομή και το περιεχόμενο των 4 εξεταστικών δοκιμίων (papers), έτσι όπως εμφανίζονται στο συγκεκριμένο εξεταστικό πρόγραμμα για τα Νέα Ελληνικά.

ΔΟΜΗ

PAPER 1
Ακρόαση-Κατανόηση (Listening and Responding)
Διάρκεια: 5 λεπτά χρόνος ανάγνωσης (reading time), για να μελετήσουν οι υποψήφιοι τις ερωτήσεις
+ 45 λεπτά ακρόαση και απάντηση στις ερωτήσεις

PAPER 2
Προφορική έκφραση (Speaking)
Διάρκεια: 8-12 λεπτά

PAPER 3
Ανάγνωση-κατανόηση (Reading and Responding)
Διάρκεια: 55 λεπτά

PAPER 4
Γραπτή έκφραση (Writing)
Διάρκεια: 1 ώρα και 15 λεπτά

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

PAPERS 1, 3: LISTENING & READING

- Κατά τη διάρκεια της εξέτασης οι μαθητές καλούνται να σημειώσουν σύντομες απαντήσεις στο τετραδιάκι που τους δίνεται.
- Υπάρχουν απαντήσεις που δεν απαιτούν χρήση γλώσσας, άλλες απαντήσεις δίνονται στα ελληνικά, ενώ η τελευταία ερώτηση του paper δίνεται και πρέπει να απαντηθεί στα αγγλικά.
- Στις εξετάσεις αυτές οι εύκολες ερωτήσεις εναλλάσσονται με τις δύσκολες.
- Τα ελληνικά στις οδηγίες είναι όσο πιο απλά γίνεται.
- Δίνεται παράδειγμα για κάθε ερώτηση.

- Οι απαντήσεις που ζητούνται στα ελληνικά βαθμολογούνται μόνο ως προς το νόημα και η έκταση των ζητουμένων απαντήσεων περιορίζεται στο ελάχιστο.
- Το 20% της βαθμολογίας απονέμεται στην απάντηση που δίνεται στην αγγλική γλώσσα.
- Στην εξέταση δεν υπάρχουν ερωτήσεις του τύπου «Σωστό ή λάθος».
- Στην εξέταση της ακρόασης, όταν η απάντηση αφορά επιλογή με ή αντιστοίχιση (matching), δίνεται ένα αντικείμενο, μια εικόνα ή μια λέξη παραπάνω (περισσεύει ένα).
- Στην Ακρόαση δίνεται 5 λεπτά χρόνος στην αρχή της εξέτασης, για να διαβάσουν οι υποψήφιοι τις ερωτήσεις.

PAPER 2: SPEAKING

Ο κάθε υποψήφιος εξετάζεται ατομικά και θα πρέπει κατά τη διάρκεια της εξέτασης να εμπλακεί με τον εξεταστή σε 3 διαφορετικούς διαλόγους (conversations), οι οποίοι θα έχουν θέμα ένα από τα πέντε θέματα της εξεταστέας ύλης. Ο κάθε διάλογος βασίζεται στην υποβολή ερωτήσεων από τον εξεταστή. Ο εξεταζόμενος θα πρέπει να δώσει τις κατάλληλες απαντήσεις.

1ος Διάλογος

Τον επιλέγει ο μαθητής από πριν και προετοιμάζεται. Μπορεί, την ώρα της εξέτασης, να έχει μαζί του και μισή σελίδα σημειώσεις για το θέμα που έχει επιλέξει (1-2 συνεχόμενες λέξεις).

Διάρκεια πρώτου διαλόγου: 3-4 λεπτά

Πιθανά θέματα που μπορεί να επιλέξει κάποιος:

- Το ιδανικό σπίτι κατά τη γνώμη μου
- Ο ελεύθερος χρόνος μου
- Οι καλύτερες διακοπές μου
- Ένας διάσημος Έλληνας/ Μια διάσημη Ελληνίδα
- Η εργασιακή μου εμπειρία στην/στο...

2ος και 3ος Διάλογος

Τους επιλέγει ο εξεταστής. Ο μαθητής απαντά σε σειρά ερωτήσεων (Παράρτημα Γ). Ο κάθε διάλογος πρέπει να διαρκεί 3-4 λεπτά.

PAPER 4: WRITING

Ερώτηση 1:
κατάλογος 5 λέξεων
Βαθμολογείται μόνο ως προς το νόημα
Βαθμολογία: 5 λέξεις → 5 μονάδες

Ερώτηση 2:
κάρτα
μήνυμα
Βαθμολογείται μόνο ως προς το νόημα
Βαθμολογία: 30 λέξεις → 10 μονάδες

Ερώτηση 3:
επιστολή
επέκταση σημειώσεων
Βαθμολογείται μόνο ως προς το νόημα
Βαθμολογία: 70 λέξεις → 20 μονάδες

Ερώτηση 4:
Μορφή: επιστολή ή άρθρο
Περιεχόμενο: περιγραφή γεγονότος ή προσώπου, διατύπωση άποψης
Βαθμολογείται μόνο ως προς το νόημα
Βαθμολογία: 150 λέξεις → 20 μονάδες
Οδηγίες στα ελληνικά και δυνατότητα επιλογής ανάμεσα σ' αυτήν και στην ερώτηση 5

Ερώτηση 5:
Μορφή: επιστολή ή άρθρο
Περιεχόμενο: περιγραφή γεγονότος ή προσώπου, διατύπωση άποψης
Βαθμολογείται μόνο ως προς το νόημα
Βαθμολογία: 150 λέξεις → 20 μονάδες
Οδηγίες στα ελληνικά και δυνατότητα επιλογής ανάμεσα σ' αυτήν και στην ερώτηση 4

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΚΕΣ ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ για την ΑΚΡΟΑΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΓΝΩΣΗ (PAPERS 1, 3)

Οι μαθητές πρέπει να ασκηθούν

1. να διαβάζουν τις οδηγίες προσεκτικά
2. να επιμένουν ξαναγυρίζοντας στις δύσκολες ερωτήσεις
3. να σκέφτονται και να απαντούν προσεκτικά
4. να μην απογοητεύονται από κείμενα που φαίνονται δύσκολα
5. να παρατηρούν και να βγάζουν γενικότερα συμπεράσματα, πηγαίνοντας πέρα από την απλή κατανόηση των λέξεων
6. στην Ακρόαση να μην ακούνε μεμονωμένες λέξεις αλλά ολοκληρωμένες προτάσεις
7. να αναγνωρίζουν αναφορές σε παρόν, παρελθόν και μέλλον
8. να δίνουν ακριβείς απαντήσεις
9. να εκφράζουν βασικές έννοιες και γνώμες

Οι εκπαιδευτικοί πρέπει

10. να προσφέρουν πολλές ευκαιρίες για ακρόαση, ώστε να αυξήσουν την ταχύτητα στην απάντηση των ερωτήσεων.

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΚΕΣ ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ για την ΠΡΟΦΟΡΙΚΗ ΕΚΦΡΑΣΗ (PAPER 2)

Οι μαθητές πρέπει να

1. ασκηθούν στους τύπους των ερωτήσεων που προβλέπονται από το Syllabus (Παράρτημα...).
2. αποφεύγουν τους εκτεταμένους μονολόγους και τις μακρές περιγραφές

Οι εκπαιδευτικοί

3. σε «προσομοίωση» της εξέτασης να χρονομετρούν τον κάθε μαθητή, υπολογίζοντας γύρω στα 4 λεπτά τον κάθε διάλογο.

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΚΕΣ ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ για την ΓΡΑΠΤΗ ΕΚΦΡΑΣΗ (PAPER 4)

Οι μαθητές πρέπει να

1. ασκηθούν στο να διαβάζουν προσεκτικά τι συγκεκριμένα ζητά η κάθε ερώτηση και να απαντούν σε αυτό με ακρίβεια.
2. μάθουν πώς να αποδέχονται ή να απορρίπτουν μια πρόσκληση, να εκφράζουν εισηγήσεις και προτάσεις, να εκφράζουν συναισθήματα και απόψεις, να περιγράφουν πρόσωπα, ζώα, αντικείμενα και γεγονότα.

Οι εκπαιδευτικοί

3. να υπενθυμίζουν συνεχώς στους υποψήφιους ότι θα πρέπει να απαντούν σε όλα τα σημεία της κάθε ερώτησης.

3. ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ

Το συγκεκριμένο διδακτικό υλικό στοχεύει στα εξής:

1. Να επεξεργαστεί σε βάθος όλα τα *Θέματα και υποθέματα* έτσι όπως αυτά καθορίζονται στη διδακτέα ύλη για τις εξετάσεις GCSE-MODERN GREEK (Παράρτημα 1)
2. Να προσφέρει μια ολοκληρωμένη και σε βάθος κατανόηση του γραμματικού κώδικα της ελληνικής *(μορφολογία και σύνταξη),* ώστε οι εξεταζόμενοι να είναι σε θέση να επικοινωνούν με ακρίβεια, γραπτά και προφορικά, χρησιμοποιώντας τον κώδικα αυτό.
3. Να βοηθήσει τους μαθητές να κατακτήσουν την έκταση του *βασικού* αλλά και *ανώτερου λεξιλογίου* που απαιτεί το Syllabus.
4. Να εξοικειώσει τους μαθητές με τον σύγχρονο τρόπο ζωής και τα διάφορα *πολιτισμικά στοιχεία, παραδόσεις και έθιμα* που επικρατούν στις χώρες όπου ομιλείται η γλώσσα.
5. Να προετοιμάσει τους μαθητές για την *εμπειρία των εξετάσεων,* ώστε αυτοί να πετύχουν το βαθμό που αντιστοιχεί στις ικανότητές τους αλλά και στον κόπο και την προσπάθεια που έχουν καταβάλει.

4. ΔΟΜΗ ΤΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

Στο *Βιβλίο Μαθητή* το κάθε μάθημα αποτελείται από τέσσερα μέρη:

1. εναρκτήριο *κείμενο* ή κείμενα
2. *λεξιλόγιο* του μαθήματος
3. ασκήσεις και ερωτήσεις για την *εξάσκηση του προφορικού λόγου*
4. *παρουσίαση γραμματικού φαινομένου*

Στο *Τετράδιο Δραστηριοτήτων* το κάθε μάθημα απαρτίζεται από τις απαραίτητες γραπτές ασκήσεις για την επεξεργασία του λεξιλογίου και της γραμματικής αφενός, αλλά και αφετέρου προσφέρει ποικιλία άλλων γραπτών ασκήσεων για την εξάσκηση των υπολοίπων δεξιοτήτων (της ακρόασης-κατανόησης, της ανάγνωσης-κατανόησης κσι του γραπτού λόγου)

Καλό θα ήταν ο εκπαιδευτικός να μελετά εκ των προτέρων το υλικό και να κάνει τις ασκήσεις κατά τη διάρκεια της προετοιμασίας του στο σπίτι, ώστε να του δίνεται η ευκαιρία να εντοπίσει τυχόν δυσκολίες που μπορεί να αντιμετωπίσουν οι μαθητές ανάλογα με το επίπεδο στο οποίο βρίσκονται. Επίσης, επειδή το πρόβλημα του χρόνου είναι υπαρκτό στα απογευματινά και σαββατιανά σχολεία, ο εκπαιδευτικός θα πρέπει να προγραμματίζει εκ των προτέρων από το σύνολο των ασκήσεων του Τετραδίου Δραστηριοτήτων ποιες θα εξετάσει στην τάξη, ποιες θα παραλείψει και ποιες θα αναθέσει ως εργασία για το σπίτι. Ο εκπαιδευτικός δεν θα πρέπει να επιμένει στην εξάντληση όλων των κειμένων και των δραστηριοτήτων, παραμένοντας στο ίδιο μάθημα για περισσότερο χρόνο. Αυτό και τους μαθητές θα κουράσει, αλλά και πρόβλημα στην κάλυψη της ύλης στο σύνολό της θα δημιουργήσει. Μπορεί ακόμα σε περίπτωση που για κάποιο λόγο χάθηκε χρόνος κάπου αλλού να παραλείψει και ολόκληρο μάθημα, φτάνει να μην κάνει κάτι τέτοιο συχνά και φτάνει το μάθημα που επέλεξε να μη διδάξει να μην περιέχει κάτι εξαιρετικά σημαντικό, όπως, για παράδειγμα, η διδασκαλία του αορίστου. Πιο συγκεκριμένα, από το Α θέμα μπορεί κανείς να παραλείψει το 10ο μάθημα , επειδή κάτι παρόμοιο επανέρχεται στο Ε θέμα.

Από το Β θέμα μπορεί να παραλείψει ό,τι αφορά την τηλεόραση, γιατί και πάλι το θέμα αυτό επανέρχεται στο Ε θέμα.

Στο τέλος του κάθε θέματος (και τριμήνου) υπάρχει έτοιμο Τεστ Αξιολόγησης για την ύλη που έχει καλυφθεί, ώστε να διαπιστωθεί η ετοιμότητα των παιδιών για τις εξετάσεις. Τα τεστ αξιολόγησης (Παράρτημα ΣΤ) δεν είναι εξαντλητικά, ούτε θα πρέπει ο διδάσκων να περιοριστεί μόνο σε αυτά για να διαπιστώσει κατά πόσον οι μαθητές του είναι έτοιμοι να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις των εξετάσεων.. Το καθένα από αυτά τα τεστ περιλαμβάνει παρόμοιες ερωτήσεις με αυτές των εξετάσεων, οι οποίες όμως καλύπτουν μόνο την Ανάγνωση-Κατανόηση και τη Γραπτή Έκφραση. Κρίναμε ότι στο Τεστ Αξιολόγησης δεν είναι απαραίτητο να υπάρχουν ερωτήσεις ακρόασης-κατανόησης και προφορικής έκφρασης, αφού ο εκπαιδευτικός μπορεί μόνος του να χρησιμοποιήσει τις ακροάσεις του ΤΔ ή τις ερωτήσεις του Παραρτήματος Γ για να διαπιστώσει την ετοιμότητα των μαθητών του σ' αυτές τις δύο δεξιότητες. Επίσης θα πρέπει μετά τη χρήση των τεστ αξιολόγησης ο εκπαιδευτικός να κάνει και ορισμένο αριθμό past papers προκειμένου να ολοκληρώσει την προετοιμασία των μαθητών του.

Το υλικό, στο σύνολό του, χαρακτηρίζεται από το φαινόμενο της επαναφοράς (θεμάτων, γραμματικής, λεξιλογίου) σε έντονο βαθμό, ώστε να εμπεδώνονται τα διδασκόμενα και να ελαχιστοποιείται η περίπτωση αποτυχίας των μαθητών στις εξετάσεις.

5. ΓΕΝΙΚΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ

1. Κάθε ενότητα στοχεύει στην εξάσκηση κάποιας ή κάποιων συγκεκριμένων δεξιοτήτων από τις τέσσερις εξεταζόμενες.

2. Πρέπει να γίνεται ανάγνωση και επεξεργασία του λεξιλογίου και του νοήματος των εναρκτήριων κειμένων όλων των ενοτήτων, ώστε να δίνεται η ευκαιρία στους μαθητές και στις μαθήτριες να εσωτερικεύσουν πλήρως τη γλώσσα.

3. Η γραμματική θα πρέπει πρώτα να παρουσιαστεί αναλυτικά στον πίνακα από τον διδάσκοντα /την διδάσκουσα, πριν επιχειρήσουν οι μαθητές και οι μαθήτριες να ασχοληθούν με τις ασκήσεις του βιβλίου.

4. Ο τίτλος κάθε ενότητας υποδηλώνει το νέο γραμματικό φαινόμενο που προσφέρεται στην ενότητα αυτή.

5. Η χρήση της Αγγλικής γλώσσας κατά τη διάρκεια της διδασκαλίας διευκολύνει τη μαθησιακή διαδικασία.

6. ΟΔΗΓΙΕΣ ΑΝΑ ΜΑΘΗΜΑ

ΤΕΥΧΟΣ 1ο

ΜΑΘΗΜΑ 1ο

ΣΤΟΧΟΙ

- Εξοικείωση με το λεξιλόγιο
- Εξάσκηση στον προφορικό λόγο με τη βοήθεια της Άσκησης Β, σελ. 10, βιβλίο Μαθητή
- Εξάσκηση στην ακρίβεια του γραπτού λόγου ως προς τη χρήση των ρημάτων της α′ συζυγίας και των βοηθητικών ρημάτων

Υπόδειξη: Οι ασκήσεις Γ και ΙΑ του Τετραδίου Δραστηριοτήτων μπορούν να παραλειφθούν.

ΜΑΘΗΜΑ 2ο

ΣΤΟΧΟΙ

- Εξάσκηση στην προφορική και γραπτή παρουσίαση του θέματος «Ο καλύτερος φίλος / Η καλύτερη φίλη» με έμφαση στη χρήση περιγραφικών επιθέτων
- Γνωριμία με τις κατηγορίες των ουσιαστικών
- Εξάσκηση στην αναγνώριση και σωστή χρήση του γένους και του πληθυντικού των ουσιαστικών

Υπόδειξη: Να γίνει οπωσδήποτε η άσκηση Β του Βιβλίου και Θ του Τετραδίου. Μπορεί να επιλεγεί μία μεταξύ των Γ, Δ ή Ε και μία μεταξύ των ΣΤ ή Ζ του Τετραδίου.

ΜΑΘΗΜΑ 3ο

ΣΤΟΧΟΙ

- Εξοικείωση με χαιρετισμούς και συστάσεις προσώπων στον προφορικό λόγο
- Γνωριμία με τα απόλυτα και τακτικά αριθμητικά και εξοικείωση με την, προφορική κυρίως, χρήση τους για την απόδοση της ώρας, της ηλικίας, ημερομηνιών, τηλεφώνων

Υπόδειξη: Να προσεχτεί η διαφοροποίηση α) των αρσενικών κύριων ονομάτων στις φράσεις: «Είμαι ο...» και «Με λένε ...» β) στην κλίση των αριθμητικών ένας, τρεις, τέσσερις.

ΜΑΘΗΜΑ 4ο

ΣΤΟΧΟΙ

- Εξοικείωση με το λεξιλόγιο για τις συγγένειες στην ευρύτερη οικογένεια
- Εξάσκηση στη χρήση των προσωπικών και κτητικών αντωνυμιών σε προφορικό και γραπτό λόγο

Υπόδειξη: Να γίνουν, αν είναι δυνατό, όλες οι ασκήσεις με τις προσωπικές αντωνυμίες, γιατί οι μαθητές δυσκολεύονται συνήθως να τις χρησιμοποιήσουν σωστά.

ΜΑΘΗΜΑ 5ο

ΣΤΟΧΟΙ

- Εμπλουτισμός λεξιλογίου για περιγραφή ατόμου
- Εξάσκηση στη χρήση του κατάλληλου τύπου του επιθέτου για το σχηματισμό λεκτικού συνόλου (επίθετο + ουσιαστικό)
- Εξάσκηση στην προφορική περιγραφή ατόμου

Υπόδειξη: Να μην παραλείψει ο/η εκπαιδευτικός τις ασκήσεις Ζ, Η, Θ του Τετραδίου.

ΜΑΘΗΜΑ 6ο

ΣΤΟΧΟΙ

- Εξάσκηση στο λεξιλόγιο που αφορά γιορτές (κατηγορίες εορτών, ευχές)
- Προφορική εξάσκηση στο σχηματισμό και χρήση του αορίστου των ρημάτων ενεργητικής φωνής α συζυγίας
- Εξάσκηση στη χρήση αορίστου στο γραπτό λόγο (άσκηση Ι του Τετραδίου)

Υπόδειξη: Να δοθούν όσο περισσότερες ασκήσεις είναι δυνατό για τη χρήση του αορίστου

ΜΑΘΗΜΑ 7ο

ΣΤΟΧΟΙ

- Κατάκτηση λεξιλογίου που σχετίζεται με χώρους, έπιπλα, αντικείμενα και δουλειές στο σπίτι
- Εξάσκηση στο σχηματισμό και χρήση του παρατατικού των ρημάτων ενεργητικής φωνής α συζυγίας
- Εξάσκηση στην προφορική παρουσίαση του θέματος «Πώς βοηθώ στο σπίτι»

ΜΑΘΗΜΑ 8ο

ΣΤΟΧΟΙ

- Εμπέδωση λεξιλογίου σχετικού με τα είδη κατοικίας, τους χώρους, τα έπιπλα και τον εξοπλισμό του σπιτιού
- Επανάληψη των διδαγμένων χρόνων της ενεργητικής φωνής των ρημάτων της α συζυγίας (ενεστώτα, παρατατικού, αορίστου)
- Εξάσκηση στο σχηματισμό και χρήση των αντίστοιχων χρόνων της μεσοπαθητικής φωνής ρημάτων της α συζυγίας

ΜΑΘΗΜΑ 9ο

ΣΤΟΧΟΙ

- Επανάληψη και εμπλουτισμός λεξιλογίου που σχετίζεται με χώρους και εξοπλισμό σπιτιού
- Πρόσκτηση λεξιλογίου που αφορά κήπο, λουλούδια και κατοικίδια
- Χρήση του παραπάνω λεξιλογίου για προφορική κυρίως περιγραφή χώρου (αυλής) και κατοικιδίων
- Εξάσκηση στη διάκριση μορφολογίας και λειτουργίας της ονομαστικής και αιτιατικής των ουσιαστικών

Υπόδειξη: Να επιμείνει ο/η εκπαιδευτικός στη σωστή χρήση ονομαστικής - αιτιατικής. Η εμπειρία δείχνει ότι η χρήση των πτώσεων αποτελεί συχνό λάθος των μαθητών.

ΜΑΘΗΜΑ 10ο

ΣΤΟΧΟΙ

- Εμπέδωση βασικού λεξιλογίου για υποχρεώσεις στο σπίτι και στο σχολείο και δραστηριότητες μετά το σχολείο ή την εργασία
- Γνωριμία με τους βασικούς συνδέσμους και εξάσκηση στη χρήση τους
- Εξάσκηση στην προφορική και γραπτή αφήγηση με θέμα «Μια συνηθισμένη μέρα μου»

Υπόδειξη: Να προσεχτεί η άσκηση Θ του Τετραδίου. Είναι η πρώτη επαφή των μαθητών με άσκηση ακρόασης αυτού του τύπου (πλεονεκτήματα - μειονεκτήματα), συνήθη στις εξετάσεις.

ΜΑΘΗΜΑ 11ο

ΣΤΟΧΟΙ

- Εξοικείωση με λεξιλόγιο σχετικό με γεύμα εκτός σπιτιού
- Εξάσκηση σε λεκτικούς τρόπους που χρησιμοποιούνται σε τηλεφωνική συνομιλία για κράτηση θέσης, παραγγελία φαγητού και έκφραση προτίμησης
- Εξάσκηση στο σχηματισμό και χρήση του μέλλοντα (συνοπτικού - μη συνοπτικού) των ρημάτων της α συζυγίας, ενεργητικής και μεσοπαθητικής φωνής
- Εξάσκηση στο σχηματισμό και στη χρήση του συνοπτικού μέλλοντα και αορίστου βασικών ανώμαλων ρημάτων

ΜΑΘΗΜΑ 12ο

ΣΤΟΧΟΙ

- Εξοικείωση με λεξιλόγιο σχετικό με διατροφή και γεύματα
- Εξάσκηση στον σχηματισμό και στη σωστή χρήση συνοπτικής και μη συνοπτικής υποτακτικής

Υπόδειξη: Να επιμείνουν οι εκπαιδευτικοί στη διάκριση συνοπτικής - μη συνοπτικής υποτακτικής, αξιοποιώντας και την παρατήρηση της σελίδας 73 του Βιβλίου. Είναι ένα θέμα που δυσκολεύει τους μαθητές.

ΜΑΘΗΜΑ 13ο

ΣΤΟΧΟΙ

- Αφομοίωση λεξιλογίου που αφορά χώρους φαγητού και τα προσφερόμενα σ' αυτούς φαγητά και ποτά
- Εξάσκηση στην τυπολογία της συνταγής μαγειρικής / ζαχαροπλαστικής και στην *προφορική* και *γραπτή* παρουσίασή της
- Εξάσκηση στη χρήση της γενικής ισοσύλλαβων και ανισοσύλλαβων ουσιαστικών

Υπόδειξη: Να προσέξουν οι διδάσκοντες / διδάσκουσες το αλλαγή του τόνου στη γενική ουσιαστικών όπως *ο άνθρωπος, η έξοδος, το μάθημα, το θέατρο.*

ΜΑΘΗΜΑ 14ο

ΣΤΟΧΟΙ

- Εξοικείωση με λεξιλόγιο σχετικό με γεύμα εκτός σπιτιού
- Εξάσκηση σε λεκτικούς τρόπους που χρησιμοποιούνται σε τηλεφωνική συνομιλία για κράτηση θέσης, παραγγελία φαγητού και έκφραση προτίμησης
- Εξάσκηση στο σχηματισμό και χρήση του μέλλοντα (συνοπτικού - μη συνοπτικού) των ρημάτων της α συζυγίας, ενεργητικής και μεσοπαθητικής φωνής
- Εξάσκηση στο σχηματισμό και στη χρήση του συνοπτικού μέλλοντα και αορίστου βασικών ανώμαλων ρημάτων

ΜΑΘΗΜΑ 15ο

ΣΤΟΧΟΙ

- Εξοικείωση με λεξιλόγιο σχετικό με συνεννοήσεις για φιλική συνάντηση και κοινωνικές δραστηριότητες
- Προφορική ή / και γραπτή εξάσκηση στην τυπολογία της τηλεφωνικής συνδιάλεξης, στη διατύπωση και αποδοχή πρόσκλησης, στις οδηγίες για προσανατολισμό στην πόλη
- Εξάσκηση στον σχηματισμό και τη χρήση της κλητικής των ουσιαστικών
- Εξάσκηση στη χρήση προθέσεων και επιρρημάτων

Υπόδειξη: Οι ασκήσεις Β και Γ του ΒΜ μπορούν να παραλειφθούν.

ΜΑΘΗΜΑ 16ο

ΣΤΟΧΟΙ

- Εμπλουτισμός λεξιλογίου που αφορά προσωπικά ενδιαφέροντα (αθλήματα, χόμπι)
- Εξάσκηση στην προφορική κυρίως παρουσίαση των προσωπικών ενδιαφερόντων και τον εντοπισμό πλεονεκτημάτων και μειονεκτημάτων σ' αυτά
- Εξοικείωση με τα ρήματα της β συζυγίας (α και β τάξης) στον ενεστώτα, αόριστο, παρατατικό και συνοπτικό μέλλοντα της οριστικής, υποτακτικής και προστακτικής

Υπόδειξη: Η χρήση επιθέτων σε -ης -ης -ες από τον /την εξεταζόμενο / -η βαθμολογείται με υψηλό βαθμό.

ΜΑΘΗΜΑ 17ο

ΣΤΟΧΟΙ

- Εξάσκηση στο λεξιλόγιο που σχετίζεται με ψώνια και αγορές (αγαθά, καταστήματα, επαγγέλματα)
- Εξάσκηση στην προφορική και γραπτή παρουσίαση μιας εξόδου για ψώνια
- Συνοπτική παρουσίαση όλων των κατηγοριών των επιθέτων και εξάσκηση στη χρήση τους
- Εξάσκηση στην ανεύρεση συνωνύμων, αντωνύμων, παραγώγων επιθέτων

ΜΑΘΗΜΑ 18ο

ΣΤΟΧΟΙ

- Εξοικείωση με το λεξιλόγιο που σχετίζεται με την περιγραφή εορτών και τελετών (γάμος, βάφτιση) σε προφορικό λόγο
- Εξάσκηση στον προφορικό λόγο με τις ευχές που χρησιμοποιούνται στις διάφορες γιορτές
- Εξάσκηση στην προφορική και γραπτή χρήση ημερομηνιών

ΜΑΘΗΜΑ 19ο

ΣΤΟΧΟΙ

- Εξοικείωση με το λεξιλόγιο που σχετίζεται με την περιγραφή καταστημάτων και αγορών σε προφορικό και γραπτό λόγο
- Εξάσκηση στον προφορικό και γραπτό λόγο με την απόδωση τιμών των διαφόρων αγαθών
- Εξάσκηση στην ορθή χρήση του επιθέτου πολύς-πολλή-πολύ

Υπόδειξη: Η ορθογραφικά ορθή χρήση του επιθέτου πολύς από τον /την εξεταζόμενο / -η βαθμολογείται με υψηλό βαθμό.

ΜΑΘΗΜΑ 20ο

ΣΤΟΧΟΙ

- Εξοικείωση με το λεξιλόγιο που σχετίζεται με την περιγραφή θεαμάτων σε προφορικό και γραπτό λόγο
- Εξάσκηση στον προφορικό και γραπτό λόγο με τον χαρακτηρισμό του είδους των δαφόρων ταινιών
- Εξάσκηση στην ορθή χρήση των μεσοπαθητικών ρημάτων: κοιμάμαι, λυπάμαι, φοβάμαι, θυμάμαι (Δεύτερη συζυγία, Β τάξη)

ΜΑΘΗΜΑ 21ο

ΣΤΟΧΟΙ

- Εξοικείωση με το λεξιλόγιο που σχετίζεται με την περιγραφή ασθενειών και επισκέψεων στον γιατρό σε προφορικό και γραπτό λόγο
- 2.399 cmΕξάσκηση στην ορθή χρήση των βασικών ανωμάλων ρημάτων στον Ενεστώτα, Αόριστο, Παρατατικό και Σ. Μέλλοντα

Υπόδειξη: Να δοθούν όσο περισσότερες ασκήσεις είναι δυνατό για τη χρήση των ανωμάλων ρημάτων στους διάφορους χρόνους. Οι μαθητές δυσκολεύονται πολύ στη χρήση τους.

ΜΑΘΗΜΑ 22ο

ΣΤΟΧΟΙ

- Εξοικείωση με το λεξιλόγιο που σχετίζεται με την περιγραφή γεγονότων που αφορούν ατυχήματα σε προφορικό και γραπτό λόγο
- Εξάσκηση στην ορθή χρήση αναφορικών, αυτοπαθητικών και οριστικών αντωνυμιών.

Υπόδειξη: Στο ΒΜ οι ασκήσεις Δ, Ε, Ζ μπορούν να παραληφθούν. Θέματα που αφορούν ασθένειες και ατυχήματα θεωρούνται «δυσάρεστα» για τους μαθητές με αποτέλεσμα μόνο ελαφρά ατυχήματα και αδιαθεσίες είναι υποχρεωμένος ο μαθητής να γνωρίζει. Στο ΤΔ μπορεί να παραλειφθούν οι ασκήσεις Στ και Ζ.

ΜΑΘΗΜΑ 23ο

ΣΤΟΧΟΙ

- Εξοικείωση με το λεξιλόγιο που σχετίζεται με το κάπνισμα και τα ναρκωτικά στον προφορικό λόγο
- Εξάσκηση στην καταγραφή λέξεων που ανήκουν στην ίδια οικογένεια

Υπόδειξη: Σε περίπτωση που ο διδάσκων αντιμετωπίζει πρόβλημα χρόνου, μπορεί εάν θέλει να παραλήψει και ολόκληρο το μάθημα. Στο ΤΔ μπορεί να παραλειφθούν οι ασκήσεις Ε και ΣΤ.

ΜΑΘΗΜΑ 24ο

ΣΤΟΧΟΙ

- Εξοικείωση με το λεξιλόγιο που σχετίζεται με την περιγραφή ταξιδιών και διακοπών σε προφορικό και γραπτό λόγο
- Εξάσκηση στην ορθή χρήση Παρακείμενου, Υπερσυντέλικου και Συντελεσμένου Μέλλοντα

ΜΑΘΗΜΑ 25ο

ΣΤΟΧΟΙ

- Εξοικείωση με το λεξιλόγιο που σχετίζεται με την περιγραφή διακοπών στην Κύπρο στον προφορικό και γραπτό λόγο
- Εξάσκηση στην ορθή χρήση των ανωμάλων παραθετικών

Υπόδειξη: Στο ΒΜ τα υποκοριστικά και τα μεγεθυντικά ουσιαστικά μπορεί να παραληφθούν.

ΜΑΘΗΜΑ 26ο

ΣΤΟΧΟΙ

- Εξοικείωση με το λεξιλόγιο που σχετίζεται με την περιγραφή διακοπών και επισκέψεων στην Ελλάδα στον προφορικό και γραπτό λόγο
- Εξάσκηση στην ορθή χρήση των διαφόρων μετοχών και του γερούνδιου

ΜΑΘΗΜΑ 27ο

ΣΤΟΧΟΙ

- Εξοικείωση με το λεξιλόγιο που σχετίζεται με την περιγραφή του Λονδίνου στον προφορικό και γραπτό λόγο
- Εξάσκηση στην ορθή χρήση των υποθετικών λόγων

ΜΑΘΗΜΑ 28ο

ΣΤΟΧΟΙ

- Εξοικείωση με το λεξιλόγιο που σχετίζεται με την περιγραφή του καιρού και των διαφόρων φυσικών καταστροφών στον προφορικό και γραπτό λόγο
- Εξάσκηση στην ορθή χρήση των ρημάτων Δεύτερης συζυγίας α τάξης μεσοπαθητικής φωνής
- Εξάσκηση στην ορθή χρήση των απρόσωπων και συνδετικών ρημάτων

Υπόδειξη: Να δοθούν όσο περισσότερες ασκήσεις είναι δυνατό για τη χρήση των απρόσωπων ρημάτων στους διάφορους χρόνους. Οι μαθητές δυσκολεύονται πολύ στη χρήση τους.

ΜΑΘΗΜΑ 29ο

ΣΤΟΧΟΙ

- Εξοικείωση με το λεξιλόγιο που σχετίζεται με την περιγραφή οδικών ταξιδιών στον προφορικό και γραπτό λόγο
- Εξάσκηση στην ορθή χρήση των ερωτηματικών αντωνυμιών

Υπόδειξη: Στο ΤΔ οι ασκήσεις Β, Δ μπορούν να παραλειφθούν.

ΜΑΘΗΜΑ 30ο

ΣΤΟΧΟΙ

- Εξοικείωση με το λεξιλόγιο που σχετίζεται με την περιγραφή θαλασσίων ταξιδιών στον προφορικό και γραπτό λόγο
- Εξάσκηση στην ορθή χρήση της υποτακτικής μεσοπαθητικής φωνής, α συζυγίας

ΜΑΘΗΜΑ 31ο

ΣΤΟΧΟΙ

- Εξοικείωση με το λεξιλόγιο που σχετίζεται με την περιγραφή επισκέψεων και αγορών στην Αθήνα στον προφορικό και γραπτό λόγο
- Εξάσκηση στην ορθή χρήση των βαθμών των διαφόρων επιρρημάτων
- Εξάσκηση στην ορθή χρήση των επιρρηματικών προσδιορισμών

Υπόδειξη: Στο ΤΔ οι ασκήσεις ΣΤ και Ζ μπορούν να παραλειφθούν.

ΜΑΘΗΜΑ 32ο

ΣΤΟΧΟΙ

- Εξοικείωση με το λεξιλόγιο που σχετίζεται με την περιγραφή γεγονότων και ατυχημάτων στο εξωτερικό στον προφορικό και γραπτό λόγο
- Επαναληπτική εξάσκηση στην ορθή χρήση ενεργητικών ρημάτων ομαλών και ανώμαλων σε όλους τους χρόνους

ΜΑΘΗΜΑ 33ο

ΣΤΟΧΟΙ

- Εξοικείωση με το λεξιλόγιο που σχετίζεται με την περιγραφή παραδοσιακών εορτασμών στον προφορικό και γραπτό λόγο
- Επαναληπτική εξάσκηση στην ορθή χρήση ενεργητικών ρημάτων ομαλών και ανώμαλων σε όλους τους χρόνους

ΤΕΥΧΟΣ 2ο

ΜΑΘΗΜΑ 1ο

ΣΤΟΧΟΙ

- Εξοικείωση με το λεξιλόγιο που σχετίζεται με την αυτο-παρουσίαση σε προφορικό λόγο
- Εξάσκηση στον προφορικό λόγο με καθημερινές επικοινωνιακές εκφράσεις
- Εξάσκηση στη χρήση των αντωνυμιών τον/τη/το σε αντιδιαστολή με τα οριστικά άρθρα
- Εξάσκηση στην ακρίβεια του προφορικού και του γραπτού λόγου ως προς τη χρήση των ρημάτων της β' συζυγίας

Υπόδειξη: Στο ΤΔ οι ασκήσεις ΣΤ και ΙΒ μπορούν να παραλειφθούν.

ΜΑΘΗΜΑ 2ο

ΣΤΟΧΟΙ

- Εξοικείωση με το λεξιλόγιο που σχετίζεται με τα διάφορα μαθήματα
- Εξάσκηση στον προφορικό λόγο με έμφαση στην περιγραφή μαθημάτων
- Εξάσκηση στη χρήση των οριστικών και των αόριστων άρθρων και στον προφορικό και στον γραπτό λόγο

ΜΑΘΗΜΑ 3ο

ΣΤΟΧΟΙ

- Εξάσκηση στον προφορικό λόγο με έμφαση στην περιγραφή καθηγητών
- Εξάσκηση στον γραπτό λόγο με έμφαση στη σύνταξη φιλικής επιστολής
- Γνωριμία με τις κατηγορίες επιθέτων

ΜΑΘΗΜΑ 4ο

ΣΤΟΧΟΙ

- Εμπέδωση λεξιλογίου που σχετίζεται με όρους της σχολικής και καθημερινής ζωής
- Εξάσκηση στον γραπτό λόγο με έμφαση στη σύνταξη φιλικής επιστολής
- Εξάσκηση στα αριθμητικά και έμφαση στη χρήση τους στην καθημερινή επικοινωνία

ΜΑΘΗΜΑ 5ο

ΣΤΟΧΟΙ

- Εξάσκηση στον προφορικό λόγο με έμφαση στην αφήγηση περιστατικού και στην περιγραφή επώνυμων προσώπων
- Εξοικείωση με τα παραθετικά των επιθέτων και τη χρήση τους

ΜΑΘΗΜΑ 6ο

ΣΤΟΧΟΙ

- Εξάσκηση στον προφορικό λόγο με έμφαση στην περιγραφή τοπίων, πόλεων, μνημείων
- Εξοικείωση με τις καθημερινές ή τις τουριστικές μετακινήσεις στην Ελλάδα
- Εξοικείωση με την κλίση ρημάτων ειδικών κατηγοριών (ανώμαλα, ενρινόληκτα) και με αρχαιόκλιτα ουσιαστικά (θηλυκά σε -ος)

ΜΑΘΗΜΑ 7ο

ΣΤΟΧΟΙ

- Εξοικείωση με το λεξιλόγιο που σχετίζεται με τα επαγγέλματα
- Εξάσκηση στον γραπτό και τον προφορικό λόγο με έμφαση στη χρήση μελλοντικών εκφράσεων
- Εξοικείωση με την κλίση ρημάτων στη μελλοντική χρονική βαθμίδα

ΜΑΘΗΜΑ 8ο

ΣΤΟΧΟΙ

- Κατανόηση και επεξεργασία μεγάλου κειμένου
- Εμπέδωση και επαύξηση λεξιλογίου που σχετίζεται με τα επαγγέλματα
- Εξάσκηση στον προφορικό λόγο με έμφαση στη χρήση όρων σχετικών με τα επαγγέλματα
- Εξοικείωση με την κλίση ιδιόκλιτων και ανισοσύλλαβων ουσιαστικών

ΜΑΘΗΜΑ 9ο

ΣΤΟΧΟΙ

- Εξάσκηση στην παραγωγή γραπτού λόγου και συγκεκριμένα σύντομων κειμένων
- Εξοικείωση με την κλίση ρημάτων σε παρελθοντικούς χρόνους και στις δύο φωνές

ΜΑΘΗΜΑ 10ο

ΣΤΟΧΟΙ

- Κατανόηση κειμένων σε γραπτό ελλειπτικό λόγο
- Εξάσκηση στην παραγωγή γραπτού λόγου σε μορφή σημειώσεων
- Εξοικείωση με την κλίση ρημάτων Α Συζυγίας στην παθητική φωνή

ΜΑΘΗΜΑ 11ο

ΣΤΟΧΟΙ

- Κατανόηση δημοσιογραφικών κειμένων σε ελλειπτικό λόγο
- Εξάσκηση στην παραγωγή γραπτού λόγου σε μορφή επιστολής
- Εξοικείωση με την κλίση ρημάτων Β Συζυγίας Πρώτης Τάξης και στις δύο φωνές

ΜΑΘΗΜΑ 12ο

ΣΤΟΧΟΙ

- Εμπέδωση και επαύξηση λεξιλογίου σχετικού με την εργασία
- Εξάσκηση στην παραγωγή γραπτού λόγου σε μορφή επιστολής
- Εξοικείωση με την κλίση ρημάτων Β Συζυγίας Δεύτερης Τάξης και στις δύο φωνές

ΜΑΘΗΜΑ 13ο

ΣΤΟΧΟΙ

- Κατανόηση και επεξεργασία μεγάλου κειμένου
- Εξοικείωση με το λεξιλόγιο της αγοράς
- Εξάσκηση με την υποτακτική σύνδεση των προτάσεων
- Εξοικείωση με τις δευτερεύουσες προτάσεις

ΜΑΘΗΜΑ 14ο

ΣΤΟΧΟΙ

- Εμπέδωση και επαύξηση λεξιλογίου
- Εξάσκηση στον προφορικό λόγο
- Εξοικείωση με καθημερινές λεκτικές πράξεις

ΜΑΘΗΜΑ 15ο

ΣΤΟΧΟΙ

- Εξοικείωση με το λεξιλόγιο του αθλητισμού
- Εξάσκηση στον προφορικό λόγο
- Εξοικείωση με τη χρήση των εγκλίσεων στις καθημερινές λεκτικές πράξεις

ΜΑΘΗΜΑ 16ο

ΣΤΟΧΟΙ

- Κατανόηση και επεξεργασία μεγάλου κειμένου
- Εμπέδωση και επαύξηση λεξιλογίου
- Εξάσκηση στον προφορικό λόγο
- Εμπέδωση και εξάσκηση την κλίση ρημάτων

ΜΑΘΗΜΑ 17ο

ΣΤΟΧΟΙ

- Εξοικείωση με το λεξιλόγιο της ψυχαγωγίας
- Εξάσκηση στον προφορικό λόγο
- Εξάσκηση στην παραγωγή λέξεων

ΜΑΘΗΜΑ 18ο

ΣΤΟΧΟΙ

- Εξοικείωση με το λεξιλόγιο της μουσικής
- Εξάσκηση στον προφορικό λόγο
- Εξοικείωση με τα ανώμαλα ρήματα στον αόριστο

ΜΑΘΗΜΑ 19ο

ΣΤΟΧΟΙ

- Εξοικείωση με το λεξιλόγιο της λογοτεχνίας
- Εξάσκηση στον προφορικό λόγο
- Εξοικείωση με τα ανώμαλα ρήματα παραθετικά επιθέτων

ΜΑΘΗΜΑ 20ο

ΣΤΟΧΟΙ

- Εξοικείωση με το λεξιλόγιο των ΜΜΕ
- Εξάσκηση στον γραπτό λόγο
- Εξοικείωση με την αφήγηση και την περιγραφή

ΜΑΘΗΜΑ 21ο

ΣΤΟΧΟΙ

- Κατανόηση και επεξεργασία μεγάλου κειμένου
- Εξοικείωση με το λεξιλόγιο της Πληροφορικής
- Εξάσκηση στον γραπτό λόγο
- Εξοικείωση με τις οδηγίες και τα επιχειρήματα στον γραπτό λόγο

ΜΑΘΗΜΑ 22ο

ΣΤΟΧΟΙ

- Εξοικείωση με περιβαλλοντικούς όρους
- Εξάσκηση στον γραπτό λόγο
- Εξοικείωση με την κλίση αρσενικών ουσιαστικών σε -ος

ΜΑΘΗΜΑ 23ο

ΣΤΟΧΟΙ

- Εξοικείωση με περιβαλλοντικούς όρους
- Εξάσκηση στον γραπτό λόγο
- Εξοικείωση με κατηγορίες θηλυκών ουσιαστικών

ΜΑΘΗΜΑ 24ο

ΣΤΟΧΟΙ

- Εξοικείωση με το λεξιλόγιο του ελεύθερου χρόνου
- Εξάσκηση στον γραπτό λόγο και ιδιαίτερα στη σύνταξη επιστολής
- Εξοικείωση με κατηγορίες ουδέτερων ουσιαστικών

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α
ΘΕΜΑΤΑ ΚΑΙ ΥΠΟΘΕΜΑΤΑ

A. House, home and daily routine
1. Οι φίλοι μου
2. Η οικογένειά μου
3. Το σπίτι μου
4. Η καθημερινή μου ρουτίνα
5. Τα φαγητά και τα ποτά

B. Social activities, fitness and health
1. Ο ελεύθερος χρόνος και τα ενδιαφέροντά μου
2. Χαρτζιλίκι και ψώνια
3. Γιορτές
4. Υγεία

Γ. At home and abroad
1. Η γειτονιά και η πόλη μου
2. Διακοπές

Δ. Education, training and employment
1. Το σχολείο μου και η σχολική μου ρουτίνα
2. Εργασιακή εμπειρία και εργασία

E. Media, entertainment and youth culture
1. Ψυχαγωγία
2. Αθλητισμός
3. Χόμπι
4. Ντύσιμο και μόδα

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β
ΒΑΣΙΚΟ ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

ΘΕΜΑ 1ο: Οικογένεια, κατοικία, καθημερινή ζωή

.... αγενής, ... αγενής , ... αγενές	.... γραφείο
.... αγόρι	.... γριά
.... αεροσυνοδός	.... γυαλί
.... αδελφή	.... δείπνο
.... αδελφός	.... Δεκαπενταύγουστος
.... αξιοθέατα	.... δεκαπενθήμερο
.... αλάτι	.... δεξίωση
.... ανανάς	.... διάδρομος
.... αναψυκτικό	.... δουλειές του σπιτιού
.... ανιψιός	.... δωμάτιο
.... αρνί	.... δώρο
.... αυγό	.... εαυτός
.... αχλάδι	.... ελάττωμα
.... βάφτιση	.... ενοικιάζεται
.... βερίκοκο	.... ενοίκιο
.... βιβλιοθήκη	.... επιδιορθώνω
.... βούτυρο	.... επιδιόρθωση
.... βραδινό	.... έπιπλα
.... γαλανός, ... γαλανή, ... γαλανό	.... εστιατόριο
.... γάμος	.... εύγεστος, ... εύγεστη, ... εύγεστο
.... γαμπρός	.... ευχάριστος, ... ευχάριστη, ... ευχάριστο
.... γάτα	.... ζαμπόν
.... γέννηση	.... ζάχαρη
.... γεννώ	.... ζαχαροπλαστείο
.... γενέθλια	.... ημερομηνία γέννησης
.... γέρος	.... θείος
.... γιαγιά	.... καθαρίζω
.... γιαούρτι	.... καθημερινότητα
.... γίγαντες	.... καθιστικό
.... γιορτάζω	.... καλάθι (αχρήστων)
.... γιορτή	.... καλαμάρι
.... γιος	.... καλόκαρδος
.... γκάζι	.... καλοψημένο.... .... καλοψημένη
.... γλυκό	.... καμένο, ... καμένη
.... γρασίδι	.... καναπές
.... καναρίνι	.... μεσημεριανό
.... καρέκλα	.... μήλο
.... καρπούζι	.... μοιράζομαι
.... καστανός	.... μοσχάρι
.... κατάλογος	.... μουσακάς

.... καταψύκτης
.... κατοικίδιο ζώο (.... κουνέλι, ... ψαράκι)
.... κατσαρόλα
.... καφενείο
.... καφές
.... καφετερία
.... κέικ
.... κεράσι
.... κεφτέδες
.... κλουβί
.... κόκα κόλα
.... κολοκυθάκι
.... κομοδίνο
.... κόρη
.... κορίτσι
.... κοτόπουλο
.... κουβάς
.... κουρτίνα
.... κουτάλι
.... κρασί
.... κρεβάτι
.... κρέμα (καραμελέ)
.... κρεμμύδι
.... κρύος
.... λάμπα
.... λεμονάδα
.... λίμνη
.... λουκάνικο
.... λυπημένος
.... μακαρόνια
.... μανταρίνι
.... μαρμελάδα
.... μαρούλι
.... μαχαίρι
.... μελαχρινός, ... μελαχρινή
.... μέλι
.... μετακόμιση
.... πατάτα
.... πάτωμα
.... πεπόνι
.... πηγαίνω (βόλτα)
.... πιάτο
.... πιπέρι
.... πίτσα
.... πιρούνι
.... πλένω (τα ρούχα, τα πιάτα)
.... μπακλαβάς
.... μπάμιες
.... μπανάνα
.... μπάνιο
.... μπιφτέκι
.... μπουφέ
.... μπριζόλα
.... μπύρα
.... να ζήσεις/ .... να ζήσετε
.... νιπτήρας
.... νόστιμος
.... ντολμάδες
.... ντομάτες (γεμιστές)
.... ντουλάπα
.... ντουλάπι
.... νύφη
.... ξάδελφος
.... ξανθός, ... ξανθιά, ... ξανθό
.... ξεσκονίζω
.... ξυπνώ
.... ξυρίζομαι
.... οικογένεια
.... όνομα
.... ονομαστική γιορτή
.... ορεκτικά
.... παγωτό
.... παντρεμένος
.... παντρεύομαι
.... παππούς
.... παπουτσάκια
.... παραγγελία
.... παραγγέλνω
.... παράθυρο
.... Παραμονή (Χριστουγέννων)
.... πάστα
.... παστίτσιο
.... Πάσχα
.... σπανάκι
.... σπίτι
.... σταφύλι
.... συγχαρητήρια
.... συλλυπητήρια
.... συνταγή
.... συνταξιούχος
.... συστήνω
.... σφουγγαρίζω

.... πλυντήριο
.... πολυθρόνα
.... πολυκατοικία
.... πολυτέλεια
.... ποντίκι
.... πόρτα
.... πορτοκαλάδα
.... πορτοκάλι
.... ποτήρι
.... ποτίζω
.... ποτό
.... προτέρημα
.... Πρωτοχρονιά
.... πωλείται
.... ρεβεγιόν
.... ρετσίνα
.... ροδάκινο
.... ρόδι
.... ρύζι
.... σαλάτα
.... σαλόνι
.... σαπούνι
.... σέλινο
.... σγουρά
.... σηκώνομαι
.... σιδερώνω
.... σκούπα
.... σκουπίζω
.... σκύλος
.... σοκολάτα
.... σοκολατίνα
.... σουβλάκι
.... σοφίτα
.... στρώνω
.... συγγενείς
.... συγυρίζω
.... ταβάνι
.... ταβέρνα
.... ταΐζω
.... ταραμοσαλάτα
.... τζάμι
.... τζατζίκι
.... τηγάνι
.... τοίχος
.... τουαλέτα
.... τούρτα
.... τραπεζαρία , ... τραπέζι
.... τρώω
.... τσαγιέρα, τσάι
.... τυρόπιτα
.... υλικά
.... υπνοδωμάτιο
.... φασολάκια
.... φασόλια
.... φίλος
.... φορώ
.... φράουλα
.... φρούτα
.... φρυγανιά
.... φυτά
.... χαλί
.... χαρακτήρας
.... χαρούμενος
.... χελώνα
.... Χρόνια Πολλά
.... χυμός
.... χωριάτικη
.... ψάρι
.... ψηλός
.... ψυγείο
.... ψωμί
.... ωμός

ΘΕΜΑ 2ο: Κοινωνικές δραστηριότητες, άσκηση και υγεία

.... αγοράζω
.... άνοιξη
.... αρραβώνας
.... αστείος
.... βάφτιση
.... βιολί
.... γάμος
.... γεια (σου/ σας/ μας)
.... γήπεδο
.... γιορτή
.... γκαρσόν
.... γωνία
.... γωνιακός
.... δανείζομαι
.... διάβασμα
.... δισκοπωλείο
.... δίσκος
.... διατροφή
.... ελεύθερος (χρόνος)
.... εμπορικό κέντρο
.... επιτραπέζιο παιχνίδι
.... ερασιτέχνης
.... Ευτυχισμένος ο καινούριος χρόνος
.... ευτυχισμένο το νέο έτος
.... ηλεκτρονικά παιχνίδια
.... θαλάσσιο σκι
.... θέατρο σκιών
.... θίασος
.... Καλά Χριστούγεννα
.... Καλό Πάσχα
.... ιππασία
.... ιστιοπλοΐα
.... καλή όρεξη
.... κάνω ηλιοθεραπεία
.... κάνω μπάνιο
.... κάνω οικονομία/ οικονομίες
.... κάνω συλλογή γραμματοσήμων
.... κάνω συλλογή νομισμάτων
.... τιμή
.... φέρνω
.... φθινόπωρο
.... φιλί
.... φιλώ
.... φλάουτο
.... κατάδυση
.... κιθάρα
.... κολύμπι
.... κολυμπώ
.... λογοτεχνία
.... μαγαζί
.... μαζεύω
.... μέγεθος
.... μετρητά
.... μπουκάλι
.... να ζήσετε
.... να σας ζήσουν
.... ομάδα
.... ορειβασία
.... παγοδρομία
.... πατίνια
.... περίπατος
.... πιστωτική κάρτα
.... ποδήλατο
.... ποδηλασία
.... ποίηση
.... πολυκατάστημα
.... πορτοφόλι
.... προσφέρω
.... πυροτεχνήματα
.... ρέστα
.... ρολόι
.... σπεσιαλιτέ
.... συναντώ
.... σύλλογος
.... συνήθειες
.... συνηθισμένος
.... συνομήλικος
.... συστάσεις
.... συστήνω
.... σκάκι
.... τάβλι
.... ταμείο
.... οδοντόκρεμα
.... παχύς
.... παθαίνω
.... πεθαίνω
.... περαστικά
.... πόδι

.... χαίρετε
.... χαίρω πολύ
.... χαλαρώνω
.... χειμώνας
.... χόμπι
.... χορεύω
.... χορός
.... ψάρεμα
.... ψιλά
.... αλκοόλ
.... αρρωσταίνω
.... αρρώστια
.... άρρωστος
.... αυτί
.... βήχας
.... βήχω
.... γλώσσα
.... γρίπη
.... γυμνάζομαι
.... δάγκωμα
.... δάχτυλο
.... δίαιτα
.... διατροφή
.... δόντι
.... ζαλίζομαι
.... καλυτερεύω
.... καρδιά
.... κατάσταση
.... κεφάλι
.... κοιλιά
.... κρύωμα
.... κρυωμένος
.... μάτι
.... μύτη
.... ναρκωτικά
.... οδοντίατρος
.... πονάει (δόντι/ κεφάλι/ κοιλιά/ μέση
.... πλάτη / στομάχι)
.... πονοκέφαλος
.... πρόσωπο
.... πυρετός
.... σπυρί
.... στήθος
.... στόμα
.... συνάχι
.... συνταγή
.... τραυματισμένος
.... τσιγάρο
.... τσίμπημα
.... υγεία
.... υγιεινό
.... υγιής
.... φάρμακο
.... χάπι
.... χαρτομάντιλο
.... χέρι
.... χτυπώ (το πόδι μου)
.... ώμος

ΘΕΜΑ 3ο : Στη χώρα μας και στο εξωτερικό

.... αγορά	.... αγοράζω
.... άδειο	.... αέρας
.... αεροδρόμιο	.... αεροπλάνο
.... αεροπορικώς	.... αεροσυνοδός
.... αθλητικά (παπούτσια)	.... αθλητισμός
.... αίθουσα	.... αίθουσα αναμονής
.... ακριβός	.... Ακρόπολη
.... άλογο	.... ανακοινώνω
.... ανακοίνωση	.... ανατολή
.... αναχώρηση	.... άνεμος
.... άνοδος	.... ανοιχτήρι
.... αντηλιακό	.... αντίο
.... αξιοθέατα	.... απαγορεύεται
.... απέναντι	.... απλό (εισιτήριο)
.... απόγευμα	.... απόδειξη
.... αποσκευές	.... απόσταση
.... αργία	.... αρέσει (μου/σου..κ.λπ)
.... αριθμός	.... αρχαία
.... άρωμα	.... ασανσέρ
.... άστρο	.... αστυνομικό τμήμα
.... αστυφύλακας	.... ασφάλεια
.... άτομο	.... ατύχημα
.... αυτοκίνητο	.... αυτοκινητόδρομος
.... αφίσα	.... βαγόνι
.... βαλίτσα	.... βάρκα
.... βάρος	.... βγάζω (φωτογραφίες)
.... βγαίνω	.... βήματα
.... βιβλιοθήκη	.... βιβλιοπωλείο
.... βίντεο	.... βιομηχανική (περιοχή)
.... βιτρίνα	.... βοήθεια
.... βοηθώ	.... βόλτα
.... βουνό	.... βράχος
.... βρέχει	.... βροχή
.... γάτα	.... γείτονας
.... γειτονιά	.... γεμίζω
.... γεύμα	.... γλώσσα
.... γνωρίζω	.... γραφείο απολεσθέντων αντικειμένων
.... γραφείο ταξιδίων	.... γραφικός
.... γη	.... γυαλιά (ηλίου)
.... γυρίζω	.... γύρος
.... γωνία	.... δάσος
.... δελτίο καιρού	.... δεν πειράζει
.... δέντρο	.... δένω
.... δεύτερη θέση	.... δημαρχείο

.... δημόσιος	.... δημοτικός
.... διαβατήριο	.... διακοπές
.... διαμέρισμα	.... διαμονή
.... διαρκεί (πόση ώρα..;)	.... διαφήμιση
.... διαφορετικός	.... δίκλινο
.... δίπλα	.... δραχμές
.... δρόμος	.... δυνατά
.... δύση	.... δυστύχημα
.... δυστυχώς	.... δυτικός
.... δωμάτιο	.... δωρεάν
.... δώρο	.... εβδομάδα
.... εικόνα	.... εισιτήριο
.... είσοδος	.... εκδρομή
.... εκεί	.... εκκλησία
.... ελαφρύς	.... ενδιαφέρομαι
.... ενδιαφέρον	.... ενδιαφέρων
.... εντάξει	.... έξοδος
.... εξοχή	.... εξοχικός
.... εξωτερικό	.... επισκέπτομαι
.... επίσκεψη	.... επιστρέφω
.... επιστροφή	.... επιταγή
.... επόμενος	.... ερώτηση
.... ευγενικός	.... ευθεία
.... ευκολίες	.... εύκολος
.... ευτυχισμένος	.... ευχαριστημένος
.... ευχαριστώ	.... ζαχαροπλαστείο
.... ζεσταίνομαι	.... ζέστη
.... ζεστός	.... ζητώ
.... ζωή	.... ζώνη
.... ηλεκτρικός	.... ήλιος
.... ημερομηνία	.... ησυχία
.... ήσυχος	.... θάλασσα
.... θαυμάζω	.... θέα
.... θέαμα	.... θέατρο
.... θερινός	.... θέση
.... θόρυβος	.... ιερός
.... ίσια	.... καθαριστήριο
.... καιρός	.... καιρικές συνθήκες
.... κακοκαιρία	.... καλάθι
.... καλλυντικά	.... καλοκαιρία
.... καλοκαίρι	.... καλωσορίσατε
.... κάμπιγκ	.... καμπίνα
.... καντίνα	.... κάνω (ωτοστόπ)
.... καπέλο	.... καράβι
.... κάστρο	.... κατασκήνωση
.... κατάστημα	.... καταστρέφω

.... καταστροφή	.... κάτοικος
.... καπνίζω	.... κάπνισμα
.... καπνός	.... καταιγίδα
.... κατεύθυνση	.... καυσαέριο
.... καύσωνας	.... κέντρο (της πόλης)
.... κήπος	.... κιλό
.... κινηματογράφος	.... κίνηση
.... κλέβω	.... κλειδί
.... κλειδώνω	.... κλέφτης
.... κλίμα	.... κολυμβητήριο
.... κομμωτήριο	.... κοσμηματοπωλείο
.... κόσμος	.... κουζίνα
.... κουνούπι	.... κουρασμένος
.... κρεβάτι	.... κρεοπωλείο
.... κρύο	.... κρυώνω
.... κτίρια	.... κύκλος
.... κυρία	.... κύριος
.... κωμόπολη	.... λάθος
.... λερώνομαι	.... λεωφορείο
.... λεωφόρος	.... λίγος
.... λιμάνι	.... λίρα (αγγλική)
.... λογαριασμός	.... λουλούδια
.... λοιπόν	.... λόφος
.... μάγειρας	.... μαγειρεύω
.... μαθαίνω	.... μακριά
.... μαλακός	.... μανάβικο
.... με συγχωρείτε	.... μεθαύριο
.... μειονέκτημα	.... μέλλον
.... μέρα	.... μερικές φορές
.... μέσα συγκοινωνίας	.... μεσάνυχτα
.... μεσημέρι	.... μετά
.... μήνας	.... μήνυμα
.... μηχανή	.... μικρός
.... μονόκλινο	.... μοτοποδήλατο
.... μοτοσυκλέτα	.... μόλυνση
.... μοντέρνος	.... μουσείο
.... μπακάλικο	.... μυρίζω
.... νησί	.... νομός
.... νόμος	.... νοσοκομείο
.... νότια	.... νότιος
.... ντίσκο	.... ντους
.... ντύνομαι	.... νύχτα
.... νωρίς	.... ξαφνικά
.... ξεκινώ	.... ξεκουράζομαι
.... ξεναγός	.... ξενοδοχείο
.... ξένος	.... ξενώνας

.... ξέρω	.... ξοδεύω
.... οδηγός	.... οδηγώ
.... οδός	.... ολυμπιακοί αγώνες
.... ομίχλη	.... ομπρέλα
.... όροφος	.... ουρανός
.... πάγος	.... παίζω
.... παλάτι	.... πανεπιστήμιο
.... πάντα	.... παράδοση
.... παρακαλώ	.... παραλία
.... παράπονο	.... πάρκο
.... πάπια	.... περιβάλλον
.... περιοδικό	.... περιοχή
.... περίπτερο	.... περπατώ
.... πέτρα	.... πετσέτα
.... πισίνα	.... πλατεία
.... πληροφορίες	.... πληρώνω
.... πλοίο	.... ποιος
.... ποιότητα	.... πολιτισμός
.... πόλη	.... πούλμαν
.... ποτάμι	.... πουλώ
.... πουλιά	.... προάστιο
.... πρόγευμα	.... πρόσκληση
.... προσφέρω	.... πρώτη θέση
.... πύργος	.... πυρκαγιά
.... πωλητής	.... ραδιόφωνο
.... ραντεβού	.... ρεσεψιόν
.... ρολόι	.... σαπούνι
.... σεζόν	.... σεισμός
.... σερβιτόρος	.... σιδηροδρομικός σταθμός
.... σινεμά	.... σκάλες
.... σκοτεινός	.... σκύλος
.... σουβενίρ	.... σταθμός
.... σταματώ	.... στάση
.... στέλνω	.... στενό
.... στρίβω	.... συζητώ
.... συνάλλαγμα	.... συνέχεια
.... συνεργείο	.... συννεφιασμένος
.... σύννεφο	.... σφήκα
.... σωστός	.... ταξί
.... ταξίδι	.... ταξιδιωτικό γραφείο
.... ταχυδρομείο	.... τελωνείο
.... τηλεόραση	.... τηλέφωνο
.... τιμή	.... τουαλέτα
.... τράπεζα	.... τροχόσπιτο
.... τρένο	.... τρίκλινο
.... τρόλεϊ	.... υγρασία

.... υπηκοότητα	.... υπόγειος
.... ύψος	.... φαγητό
.... φανάρια	.... φαρμακείο
.... φιλικός	.... φιλοξενία
.... φιλόξενος	.... φιλοξενώ
.... φίδι	.... φιλμ
.... φορτηγό	.... φούρνος
.... φτιάχνω	.... φυλακή
.... φυλλάδια	.... φύλλα
.... φως	.... φωτιά
.... φωτογραφική μηχανή	.... χάνω
.... χειμερινός	.... χιλιόμετρο
.... χιόνι	.... χιονίζει
.... χιονισμένος	.... χρήματα
.... χρειάζομαι	.... χτες
.... χτίζω	.... χώρα
.... χωράφια	.... χωριό
.... χώρος στάθμευσης	.... ψιχαλίζει
.... ψώνια	.... ψωνίζω
.... ώρα	.... ωραίος

ΘΕΜΑ 4ο : Εκπαίδευση και απασχόληση

.... αγγελία	.... αγόρι
.... άδεια	.... αθλητής
.... αίθουσα (γυμναστικής, καθηγητών, μουσικής, τέχνης κ.λπ)	.... αίτηση
.... αλληλογραφία	.... ανεργία
.... άνεργος	.... απασχόληση
.... απολυτήριο	.... απόφοιτος
.... αποτέλεσμα	.... Αρχαία Ελληνικά
.... αρχιτέκτονας	.... άσκηση
.... βαθμός	.... βία
.... βιβλίο	.... βιογραφικό σημείωμα
.... βιολογία	.... βιομηχανία
.... Γαλλία	.... Γαλλικά
.... Γερμανία	.... Γερμανικά
.... γεωγραφία	.... γιατρός
.... γνωρίζω	.... γνώση
.... γόμα	.... γραμματική
.... γραμματέας	.... γυμνάσιο
.... γυμναστική	.... δάσκαλος
.... δημιουργώ	.... δημοτικό σχολείο
.... διαβάζω	.... διαγώνισμα
.... διάσημος	.... διδάσκω
.... διευθυντής	.... δικηγόρος
.... δίπλωμα	.... δοκιμάζω
.... δουλειά	.... δουλεύω
.... δύσκολος	.... εξετάσεις
.... εξηγώ	.... ειδήσεις
.... Έλληνας	.... Ελληνικά
.... εμπειρία	.... εμπόριο
.... εμπορικός	.... ενδιαφέροντα
.... επάγγελμα	.... επαγγελματικός (προσανατολισμός)
.... επαναλαμβάνω	.... επανάληψη
.... επειδή	.... επίθετο
.... επιχείρηση	.... επιστήμη
.... επιστημονικός	.... επιστολή
.... εργάζομαι	.... εργασία
.... εργοδότης	.... εργοστάσιο
.... εταιρεία	.... ετοιμάζομαι
.... ευκαιρία	.... εφημερίδα
.... ζωγραφική	.... ζωγράφος
.... ηθοποιός	.... ηλεκτρολόγος
.... ηλεκτρονικός υπολογιστής	.... ηλικία
.... ήρωας	.... θρανίο
.... θρησκευτικά	.... ιατρείο

.... ιστορία	.... Ισπανικά
.... Ιταλικά	.... καθηγητής
.... καριέρα	.... κασετίνα
.... κασετόφωνο	.... κιμωλία
.... Κίνα	.... κτίριο
.... κολέγιο	.... κορίτσι
.... κουδούνι	.... κουράζομαι
.... λογιστής	.... Λονδίνο
.... λύκειο	.... μάθημα
.... μαθηματικά	.... μαθητής
.... μειονέκτημα	.... μελετώ
.... μέλλον	.... μερική απασχόληση
.... μηχανικός	.... μισθός
.... μολύβι	.... μυθιστόρημα
.... ναρκωτικά	.... ναύτης
.... νεολαία	.... νηπιαγωγείο
.... νηπιαγωγός	.... νοικοκυρά
.... νοσοκόμα	.... οικολογία
.... οικολογικός	.... οικονομία
.... οικονομικός	.... οικονομολόγος
.... ολόκληρος	.... ονομάζομαι
.... όμορφος	.... παιδεία
.... παιδί	.... πακέτο
.... Πανελλήνιες (εξετάσεις)	.... παράδειγμα
.... παρακολουθώ	.... παραμονή
.... πιάνο	.... πίνακας
.... πλεονέκτημα	.... πληροφορική
.... πολιτικός (μηχανικός)	.... πρέπει
.... πρόεδρος	.... πρόγραμμα
.... πρόοδος	.... προσόντα
.... πρόσωπο	.... πρωί
.... πρώτος	.... πτυχίο
.... πυροσβέστης	.... ρίγα
.... Ρωσία	.... σημαντικός
.... σημειώνω	.... σημειώσεις
.... σπουδάζω	.... σπουδαστής
.... σπουδές	.... στυλό
.... συγκέντρωση	.... συζητώ
.... συμφωνώ	.... συνεχίζω
.... σχολείο	.... συνάδελφος
.... τάξη	.... ταξιτζής
.... τακτικός	.... τελευταίος
.... τετράδιο	.... τρίμηνο
.... τσάντα	.... ταχυδρομώ
.... τραγουδώ	.... τραγουδιστής
.... υπάλληλος (ιδιωτικός / δημόσιος)	.... υπουργός

.... υποχρέωση	.... φοβάμαι
.... φρόνιμος	.... φτάνω
.... φύση	.... φυσικά
.... φυσική	.... φωνάζω
.... χαρτί	.... χημεία
.... χημικός	.... χορεύω
.... χορός	.... χωράφι
.... χώρος	.... ψάχνω
.... ώριμος	

ΘΕΜΑ 5ο: Ζωή νέων, ψυχαγωγία, μέσα ενημέρωσης

.... αέρας	.... ανακύκλωση
.... ανοιχτό (χρώμα)	.... αρχίζω
.... άρωμα	.... βαμβακερός
.... βάφομαι	.... βία
.... βραχιόλι	.... δαχτυλίδι
.... δερμάτινος	.... διαδίκτυο (ίντερνετ)
.... διασκεδάζω	.... διασκέδαση
.... διεθνής	.... ειδήσεις
.... ειρήνη	.... εκπτώσεις
.... έργο	.... καλλυντικά
.... κανάλι	.... κάνω κράτηση
.... καυσαέρια	.... κινητό (τηλέφωνο)
.... κινούμενα σχέδια	.... κοινωνία
.... κολλιέ	.... κοσμήματα
.... κραγιόν	.... μακιγιάζ
.... μάλλινος	.... μέσα ενημέρωσης
.... μεταξωτός	.... μόδα
.... νέα	.... παγκόσμιος
.... παράσταση	.... περιβάλλον
.... ποδόσφαιρο	.... πόλεμος
.... πόσο κάνει / κοστίζει	.... πλούσιος
.... προσωπικότητα	.... πολυεθνικός
.... ραδιόφωνο	.... ρούχα
.... αδιάβροχο	.... γάντια
.... γιλέκο	.... γραβάτα
.... εσώρουχα	.... ζακέτα
.... ζώνη	.... θέση
.... κάλτσες	.... μαγιό
.... μπλούζα	.... μπλουζάκι
.... μπουφάν	.... παλτό
.... πανταλόνι	.... παπούτσια
.... πέδιλα	.... πουκάμισο
.... φανέλλα	.... φανελλάκι
.... φόρμα (γυμναστικής)	.... φούστα
.... σάλι	.... σειρά
.... σκουλαρίκια	.... σκουπίδια
.... σχεδιάζω	.... σχέδιο
.... ταινία (αστυνομική/θρίλλερ/τρόμου . /ρομαντική/κωμωδία/κοινωνική/περιπέτεια)	.... τηλεόραση
.... τσάντα	.... φιλόδοξος
.... φτωχός	.... χαρτζιλίκι
.... ψυχαγωγία	

ΕΠΙΘΕΤΑ, ΜΕΤΟΧΕΣ ΚΙ ΑΝΤΩΝΥΜΙΕΣ

αγαπημένος	λυπημένος
αδύνατος	μεγάλος
αληθινός	μέτριος
άλλος	μόνος
άνετος	νέος
ανόητος	παλιός
ανοιχτός	πολύτιμος
απλός	πρώτος
αστείος	σκληρός
απαίσιος	σοβαρός
απαραίτητος	στενοχωρημένος
άσχημος	σύντομος
αυστηρός	σωστός
βαρετός	τέλειος
βαρύς	τελευταίος
βιαστικός	τρίτος
βρώμικος	τυπικός
γεμάτος	υπέροχος
γλυκός	φρέσκος
δεύτερος	χαλασμένος
δυνατός	χοντρός
εξωτερικός	χρήσιμος
ελεύθερος	ψηλός
επόμενος	
εσωτερικός	
ευχαριστημένος	
ίδιος	
θαυμάσιος	
θρεπτικός	
θυμωμένος	
καθαρός	
καινούριος	
κακός	
καλός	
κοντός	
κουραστικός	
κλειστός	

ΧΡΩΜΑΤΑ, ΧΩΡΕΣ, ΡΗΜΑΤΑ

.... άσπρος	.... γαλάζιος
.... γκρίζος	.... καστανός
.... καφέ	.... κίτρινος
.... κόκκινος	.... μαύρος
.... μπλε	.... πράσινος
.... ροζ	.... Αγγλία
.... Αμερική	.... Αυστρία
.... Αφρική	.... Ασία
.... Βέλγιο	.... Γαλλία
.... Γερμανία	.... ανία
.... Ελβετία	.... Ελλάδα
.... Ευρώπη	.... Κύπρος
.... Ιρλανδία	.... Ισπανία
.... Ιταλία	.... Μεγάλη Βρετανία
.... Ολλανδία	.... Σουηδία
.... αγαπώ	.... αγγίζω
.... ακούω	.... αξίζει
.... αλλάζω	.... ανεβαίνω
.... ανοίγω	.... απαγορεύω
.... απαντώ	.... αποφασίζω
.... αφήνω	.... βάζω
.... βαριέμαι	.... βγάζω
.... βιάζομαι	.... βρίσκω
.... γελώ	.... γράφω
.... δανείζω	.... δείχνω
.... διαλέγω	.... διαφωνώ
.... δίνω	.... είμαι
.... ελπίζω	.... επιθυμώ
.... επιστρέφω	.... επιτρέπω
.... έρχομαι	.... έχω
.... ζω	.... θέλω
.... θυμάμαι	.... θυμώνω
.... κάθομαι	.... καταλαβαίνω
.... καταφέρνω	.... κλαίω
.... κλείνω	.... κρατώ
.... κοιμάμαι	.... λέω
.... λυπάμαι	.... μένω
.... μετρώ	.... μιλώ
.... μπαίνω	.... μπορώ
.... νομίζω	.... οδηγώ
.... παίρνω	.... περιμένω
.... περνώ	.... πετυχαίνω
.... πετώ	.... πηδώ
.... πίνω	.... πιστεύω

.... προσέχω
.... προσπαθώ
.... σπρώχνω
.... σκέφτομαι
.... τραβώ
.... φεύγω
.... χρησιμοποιώ
.... ψάχνω
.... προσκαλώ
.... ρωτώ
.... συγχωρώ
.... τελειώνω
.... φαίνομαι
.... φτάνω
.... ψαρεύω

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ
ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΑΝΑ ΘΕΜΑ ΓΙΑ ΕΞΑΣΚΗΣΗ ΣΤΟΝ ΠΡΟΦΟΡΙΚΟ ΛΟΓΟ

ΘΕΜΑ Α - TOPIC A

1. Οι φίλοι μου
1. Έχεις φίλους; Γιατί;
2. Ποιος είναι ο καλύτερός σου φίλος;
3. Από πού κατάγεται;
4. Από πότε είσαστε φίλοι;
5. Περίγραψέ τον εξωτερικά.
6. Πώς ντύνεται;
7. Ο χαρακτήρας του πώς είναι;
8. Ποιες πλευρές του χαρακτήρα του θαυμάζεις;
9. Έχει κανένα ελάττωμα;
10. Τι κάνετε συνήθως μαζί;
11. Τι κάνατε την τελευταία φορά που πήγες στο σπίτι του φίλου σου;
12. Τι σχέδια έχετε για το Σαββατοκύριακο;
13. Είναι καλή ιδέα να πηγαίνεις με τους φίλους σου διακοπές; Γιατί;
14. Έχουν σημασία για σένα οι φίλοι σου;
15. Ποιος είναι για σένα ο ιδανικός φίλος;

2. Η οικογένειά μου
1. Πόσα άτομα είσαστε στην οικογένειά σου (ονόματα και ηλικίες);
2. Περίγραψε τον πατέρα σου και πες με τι ασχολείται.
3. Περίγραψε τη μητέρα σου και πες αν δουλεύει και πού.
4. Περίγραψε τα αδέρφια σου (με σειρά ηλικίας) και πες με τι ασχολείται το καθένα.
5. Με ποιο από τα αδέρφια σου κάνεις πιο πολλή παρέα και γιατί;
6. Τι κάνετε μαζί;
7. Έχει κανένα ελάττωμα;
8. Τι κάνεις στο σπίτι για να βοηθήσεις την οικογένειά σου;
9. Τι θα κάνετε το Σαββατοκύριακο με την οικογένειά σου;
10. Γιόρταζε πρόσφατα κανένας στην οικογένειά σου; Τι ακριβώς κάνατε;
11. Τι κάνατε πέρσι το καλοκαίρι με την οικογένειά σου;
12. Είναι καλή ιδέα να πηγαίνεις με την οικογένειά σου διακοπές ή προτιμάς να πηγαίνεις με τους φίλους σου; Γιατί;
13. Θα προτιμούσες να ήσουν μοναχοπαίδι; Γιατί;
14. Έχει σημασία για σένα η οικογένειά σου; Γιατί;
15. Νομίζεις ότι οι γονείς σου είναι αυστηροί μαζί σου ή όχι και γιατί;

3. Το σπίτι μου
1. Μένεις σε σπίτι ή σε διαμέρισμα;
2. Σε ποια περιοχή βρίσκεται;
3. Πώς είναι απ' έξω;

4. Πόσους ορόφους έχει;
5. Τι χώρους έχει το σπίτι σου;
6. Η επίπλωση πώς είναι;
7. Τι έπιπλα υπάρχουν στο σαλόνι σας;
8. Περίγραψε το δικό σου δωμάτιο.
9. Έχετε κήπο; Πώς είναι;
10. Έχεις κατοικίδιο;
11. Περίγραψέ το και πες πώς το φροντίζεις.
12. Βοηθάς καθόλου στις δουλειές του σπιτιού;
13. Είναι σημαντικό νομίζεις να βοηθάς στο σπίτι;
14. Πώς είναι το ιδανικό σπίτι κατά τη γνώμη σου;
15. Θα προτιμούσες να κατοικούσες κάπου αλλού; Γιατί;

4. Η καθημερινή μου ρουτίνα

1. Τι ώρα ξυπνάς και τι ώρα σηκώνεσαι το πρωί;
2. Τι κάνεις πρώτα;
3. Τι παίρνεις για πρωινό;
4. Πώς πας στο σχολείο;
5. Τι κάνεις το διάλειμμα στο σχολείο;
6. Τι ώρα σχολάς και τι ώρα φτάνεις στο σπίτι ;
7. Τι κάνεις μόλις φτάσεις στο σπίτι;
8. Τι κάνεις μετά;
9. Τι ώρα τρώτε το βραδινό σας;
10. Πώς περνάς τις ώρες σου τα βράδια στο σπίτι;
11. Έκανες τίποτα σημαντικό την περασμένη εβδομάδα;
12. Τα Σαββατοκύριακα τι κάνεις συνήθως;
13. Έχεις καθόλου σχέδια για το ερχόμενο Σαββατοκύριακο;
14. Νομίζεις πως έχεις αρκετό ελεύθερο χρόνο;
15. Τι θα άλλαζες στην καθημερινή σου ρουτίνα αν μπορούσες;

5. Τα φαγητά και τα ποτά

1. Τι τρως για πρωινό;
2. Τι σου αρέσει να τρως και να πίνεις γενικά;
3. Ποιο φαγητό δε σου αρέσει; Γιατί;
4. Ποια φρούτα και ποια λαχανικά προτιμάς; Γιατί;
5. Ποιος μαγειρεύει στο σπίτι σου και τι είδους φαγητά φτιάχνει;
6. Εσύ βοηθάς;
7. Εσύ ξέρεις να μαγειρεύεις; Τι ξέρεις να κάνεις;
8. Τι υλικά χρειάζεσαι για να το φτιάξεις;
9. Έχεις φάει τώρα τελευταία σε εστιατόριο; Περίγραψε τι έγινε.
10. Τι φάγατε το Πάσχα;
11. Μαγειρεύει διαφορετικά φαγητά η μαμά σου, όταν είναι κάποια γιορτή;
12. Πού θα πάτε έξω για φαγητό την επόμενη φορά;
13. Ποια κουζίνα σου αρέσει περισσότερο; Γιατί;
14. Είναι καλή ιδέα να είναι κανείς χορτοφάγος;
15. Τι διατροφή πρέπει να κάνει κάποιος, για να έχει καλή υγεία;

ΘΕΜΑ Β - TOPIC B

1. Ο ελεύθερος χρόνος και τα ενδιαφέροντά μου

1. Έχεις ελεύθερο χρόνο;
2. Τις καθημερινές με τι ασχολείσαι στον ελεύθερό σου χρόνο;
3. Έχεις χόμπι; Ποια;
4. Γιατί σου αρέσει;
5. Πόσο χρόνο αφιερώνεις σ' αυτό;
6. Τι κάνεις συνήθως στον ελεύθερο χρόνο σου τα βράδια;
7. Τι ώρα πας για ύπνο;
8. Πώς περνάς τις ελεύθερες ώρες σου το Σάββατο;
9. Πού πήγες το περασμένο Σάββατο και με ποιον;
10. Τι ακριβώς έκανες; Πώς πέρασες; Τι ώρα γύρισες σπίτι;
11. Πώς περνάς συνήθως τις Κυριακές σου;
12. Μερικοί υποστηρίζουν ότι τα σημερινά παιδιά έχουν πολύ ελεύθερο χρόνο. Συμφωνείς;
13. Κάποιοι άλλοι υποστηρίζουν ότι τα σημερινά παιδιά ξοδεύουν τον ελεύθερο χρόνο τους άσκοπα. Τι λες εσύ γι' αυτό;
14. Περίγραψε το ιδανικό Σαββατοκύριακο.
15. Θα προτιμούσες να είχες περισσότερο ελεύθερο χρόνο; Γιατί;

2. Χαρτζιλίκι και ψώνια

1. Πού σου αρέσει να ψωνίζεις;
2. Ποιο είναι το αγαπημένο σου μαγαζί; Γιατί;
3. Τι μπορείς να βρεις εκεί;
4. Στη γειτονιά σου τι καταστήματα υπάρχουν;
5. Προτιμάς να ψωνίζεις σε πολυκαταστήματα ή σε μικρά μαγαζιά και γιατί;
6. Παίρνεις χαρτζιλίκι;
7. Πόσα;
8. Πώς το ξοδεύεις συνήθως;
9. Τι ψώνια έκανες φέτος τα Χριστούγεννα;
10. Τι έχεις αγοράσει τώρα τελευταία;
11. Θα πας για ψώνια το Σαββατοκύριακο; Πού; Με ποιον;
12. Τι θα αγοράσεις φέτος το καλοκαίρι πριν πας διακοπές;
13. Νομίζεις είναι καλό να κάνει κανείς οικονομία; Γιατί;
14. Σου αρέσει να ψωνίζεις στις εκπτώσεις; Για ποιο λόγο;
15. Μερικοί νομίζουν ότι οι σημερινοί νέοι σπαταλούν τα χρήματα τους άσκοπα. Συμφωνείς;

3. Γιορτές

1. Πότε είναι τα γενέθλιά σου;
2. Πώς γιόρτασες τα γενέθλιά σου πέρσι;
3. Τι δώρα πήρες;
4. Πώς σκέφτεσαι να γιορτάσεις τα γενέθλιά σου του χρόνου;
5. Έχεις ονομαστική γιορτή; Πότε είναι ;

6. Πώς γιορτάσατε στο σπίτι σου την Πρωτοχρονιά;
7. Πώς θα γιορτάσατε φέτος το Πάσχα;
8. Τι θα κάνετε του χρόνου τα Χριστούγεννα;
9. Στο σχολείο σου κάνετε γιορτές;
10. Ποιες εθνικές γιορτές κάνετε και πώς προετοιμάζεστε;
11. Πώς ακριβώς γιορτάζεται το καρναβάλι στην Ελλάδα και στην Κύπρο;
12. Πώς θα γιορτάσεις το τέλος των εξετάσεων;
13. Ποια γιορτή σου αρέσει περισσότερο και γιατί;
14. Ποια είναι η γνώμη σου για τις οικογενειακές γιορτές; Νομίζεις είναι καλό να γίνονται γιορτές στα σπίτια; Γιατί;
15. Νομίζεις ότι οι σημερινοί νέοι ξοδεύουν πολύ χρόνο σε γιορτές και πάρτι;

4. Υγεία

1. Αρρώστησες καμιά φορά;
2. Τι συμπτώματα είχες;
3. Τι έκανες;
4. Τι διάγνωση έκανε ο γιατρός;
5. Τι φάρμακα σου έδωσε;
6. Ενδιαφέρεσαι για θέματα υγείας; Γιατί;
7. Γενικά τι πρέπει να κάνει κανείς για να έχει καλή υγεία;
8. Προσέχεις τη διατροφή σου; Κάνεις καθόλου δίαιτα;
9. Τι σημαίνει για σένα καλή διατροφή;
10. Μερικοί υποστηρίζουν ότι τα σημερινά παιδιά δεν τρέφονται καλά. Συμφωνείς με αυτό;
11. Ποια είναι η γνώμη σου για τα βιολογικά προϊόντα;
12. Νομίζεις είναι καλό να είναι κανείς χορτοφάγος; Γιατί;
13. Γυμνάζεσαι καθόλου;
14. Τι γνώμη έχεις για το κάπνισμα;
15. Γιατί νομίζεις μερικά παιδιά καταφεύγουν στα ναρκωτικά;

ΘΕΜΑ Γ - TOPIC C

1. Η γειτονιά και η πόλη μου

1. Πού ζεις;
2. Η γειτονιά σου πώς είναι;
3. Τι καταστήματα υπάρχουν στη γειτονιά σου;
4. Υπάρχουν άλλες ανέσεις στην γειτονιά σου;
5. Τι αξιοθέατα μπορεί να δει ένας επισκέπτης στην περιοχή σου;
6. Περίγραψέ την πόλη που ζεις.
7. Τι αξιοθέατα υπάρχουν;
8. Η συγκοινωνία πώς είναι;
9. Ο καιρός στην πόλη που ζεις πώς είναι;
10. Τι μπορεί να δει και να κάνει ένας τουρίστας στην πόλη που ζεις;
11. Τι υπάρχει για τους νέους στην πόλη σου;
12. Τι γνώμη έχεις γενικά για την πόλη σου;
13. Πού θα έμενες αν μπορούσες να επιλέξεις; Για ποιο λόγο;

14. Ποια είναι τα μειονεκτήματα της ζωής στην πόλη;
15. Ποια τα πλεονεκτήματα της ζωής στην ύπαιθρο;

2. Διακοπές

1. Σου αρέσει να πηγαίνεις διακοπές; Γιατί;
2. Πού πήγες πέρσι διακοπές;
3. Πώς ταξίδεψες;
4. Με ποιον πήγες;
5. Πόσον καιρό έμεινες;
6. Πού έμεινες;
7. Πώς πέρασες;
8. Τι έκανες κάθε μέρα;
9. Ψώνια έκανες;
10. Τι δώρα αγόρασες; Για ποιους;
11. Πώς ήταν ο καιρός;
12. Πού θα πας διακοπές φέτος;
13. Περίγραψε ένα ταξίδι στο εξωτερικό με το σχολείο σου.
14. Πού θα πήγαινες διακοπές αν είχες πολλά λεφτά; Γιατί;
15. Προτιμάς να κάνεις διακοπές με την οικογένειά σου ή με φίλους; Γιατί;

ΘΕΜΑ Δ - TOPIC D

1. Το σχολείο μου και η σχολική μου ρουτίνα

1. Τι είδους σχολείο είναι;
2. Πώς είναι το κτίριο;
3. Η τοποθεσία πώς είναι;
4. Πώς πηγαίνεις στο σχολείο;
5. Τι ώρα φτάνεις και τι ώρα φεύγεις;
6. Τι κάνετε πριν αρχίσουν τα μαθήματα;
7. Πόσα μαθήματα κάνεις κάθε μέρα;
8. Τι ώρα αρχίζει το πρώτο μάθημα;
9. Πόσα διαλείμματα κάνετε; Πόση ώρα διαρκεί το καθένα;
10. Ποιο μάθημα σου αρέσει περισσότερο; Γιατί;
11. Περίγραψε έναν καθηγητή ή μια καθηγήτριά σου.
12. Φοράτε στολή στο σχολείο σου; Περίγραψέ την.
13. Νομίζεις ότι υπάρχει πρόβλημα με τη βία στο σχολείο σου; Γιατί;
14. Το διάβασμα είναι σημαντικό για έναν μαθητή; Γιατί:
15. Τι γνώμη έχεις για το σχολείο σου γενικά ; Τι θα άλλαζες;

2. Εργασιακή εμπειρία και εργασία

1. Δουλεύουν οι γονείς σου;
2. Τι δουλειά κάνουν;
3. Τι ωράριο έχουν;
4. Αργότερα θα ήθελες να κάνεις κι εσύ αυτό το επάγγελμα; Γιατί;
5. Ποια είναι τα δικά σου σχέδια για το μέλλον;
6. Τι θα πρέπει να κάνεις για να το επιτύχεις αυτό;

7. Τώρα δουλεύεις πουθενά;
8. Πού; Τι κάνεις ακριβώς;
9. Τι μισθό παίρνεις;
10. Τι κάνεις με τα λεφτά που παίρνεις;
11. Με τους συναδέλφους σου στη δουλειά έχεις καλή σχέση;
12. Υπάρχουν καλά και κακά επαγγέλματα για σένα;
13. Απέκτησες / Έχεις εργασιακή εμπειρία; Μίλησέ μου γι' αυτήν.
14. Τι πρέπει να κάνεις για να βρεις δουλειά με καλό μισθό;
15. Ποια είναι για σένα η ιδανική δουλειά; Γιατί;

ΘΕΜΑ Ε - TOPIC E

1. Ψυχαγωγία

1. Βλέπεις συχνά τηλεόραση;
2. Ποια είναι η αγαπημένη σου εκπομπή; Γιατί;
3. Ποια μέρα και τι ώρα παίζεται;
4. Ακούς συχνά ραδιόφωνο;
5. Ποια είναι η αγαπημένη σου εκπομπή; Γιατί;
6. Ποια μέρα και τι ώρα παίζεται;
7. Τι σημαίνουν για σένα οι ειδήσεις;
8. Η σημερινή νεολαία βλέπει πάρα πολλή τηλεόραση. Συμφωνείς;
9. Τι είδους μουσική σου αρέσει;
10. Ποιο είναι το αγαπημένο σου μουσικό συγκρότημα;
11. Ποιος είναι ο αγαπημένος σου τραγουδιστής/ τραγουδίστρια;
12. Κάνε περιγραφή μιας διασημότητας που θαυμάζεις. Γιατί τον /την θαυμάζεις;
13. Πήγες στον κινηματογράφο τώρα τελευταία; Ποιο έργο είδες;
14. Σου αρέσει το διάβασμα; Τι διάβασες τώρα τελευταία; Σου άρεσε;
15. Πού θα πας το Σάββατο το βράδυ; Με ποιον; Πόσα θα ξοδέψεις;

2. Αθλητισμός

1. Ασχολείσαι με κάποιο άθλημα;
2. Πού και πόσο συχνά;
3. Σου αρέσει να παίζεις ποδόσφαιρο; Γιατί;
4. Τι θέση έχεις όταν παίζετε με τους φίλους σου;
5. Σου αρέσει να παρακολουθείς αθλητικά προγράμματα στην τηλεόραση;
6. Τι παρακολούθησες τώρα τελευταία;
7. Ποιον αθλητή θαυμάζεις; Γιατί;
8. Με τι άθλημα ακριβώς ασχολείται;
9. Κάνε μια περιγραφή του.
10. Μερικοί υποστηρίζουν ότι οι νέοι σήμερα δεν ασχολούνται με τον αθλητισμό όσο πρέπει. Συμφωνείς;
11. Νομίζεις είναι καλό να ασχολείται ένας νέος με τον αθλητισμό; Γιατί;
12. Τι γνώμη έχεις για τους Ολυμπιακούς αγώνες;
13. Γιατί μερικοί αθλητές καταφεύγουν στα αναβολικά;
14. Τι πρέπει να κάνεις για να διατηρείσαι σε φόρμα;
15. Υπάρχουν κακά και καλά αθλήματα κατά τη γνώμη σου;

3. Χόμπι

1. Έχεις χόμπι;
2. Ποιο είναι το αγαπημένο σου χόμπι;
3. Γιατί σου αρέσει αυτό το χόμπι;
4. Τι ακριβώς κάνεις;
5. Από πότε άρχισες να ασχολείσαι με αυτό;
6. Πού και πόσο συχνά ασχολείσαι με αυτό;
7. Ποια τα σχέδια σου για το μέλλον σχετικά με το χόμπι αυτό;
8. Θα ήθελες να ασχοληθείς και με κάποιο άλλο χόμπι;
9. Ποιο είναι αυτό και γιατί θα ήθελες να ασχοληθείς μαζί του;
10. Πιστεύεις είναι ωφέλιμο για τους νέους να ασχολούνται με κάποιο χόμπι;
11. Για ποιο λόγο;
12. Υπάρχουν κακά και καλά χόμπι για σένα
13. Νομίζεις πως τα χόμπι σε βοηθάνε να γίνεις πιο κοινωνικός; Με ποιο τρόπο;
14. Χρειάζεται να είναι πλούσιος κανείς για να είναι σε θέση να ασχολείται με κάποιο χόμπι;
15. Σου αρέσει να κάνεις παρέα με άτομα που έχουν το ίδιο χόμπι με σένα;

4. Ντύσιμο και μόδα

1. Τι ρούχα φοράς τις καθημερινές;
2. Τι φοράς τα Σαββατοκύριακα;
3. Τι ρούχα έχεις αγοράσει τώρα τελευταία;
4. Από πού;
5. Πόσα ξόδεψες;
6. Τι ρούχα θα αγοράσεις πριν πας διακοπές;
7. Αγοράζεις ρούχα στις εκπτώσεις; Γιατί;
8. Τι φοράς όταν πας κάπου επίσημα στην εκκλησία, σε γάμο και τα λοιπά;
9. Ενδιαφέρεσαι γενικά για τη μόδα; Για ποιο λόγο;
10. Μερικοί λένε ότι οι νέοι σήμερα ξοδεύουν πολλά χρήματα για τη μόδα. Συμφωνείς;
11. Νομίζεις είναι απαραίτητο να φοράς φίρμες;
12. Βάζεις λεφτά στην άκρη; Για ποιο σκοπό;
13. Νομίζεις πως η μόδα είναι σημαντική για τους νέους; Γιατί;
14. Τι σημαίνει για σένα η λέξη καλοντυμένος;
15. Πιστεύεις πως έχει σημασία να είσαι καλά ντυμένη;

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Δ

ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗΣ

Προκειμένου να πετύχουν βαθμολογία G-C

ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ:	**ισοσύλλαβα**	γένη αριθμοί πτώσεις
	βασικά ανισοσύλλαβα	(π.χ. καφές, γιαγιά) γένη αριθμοί πτώσεις
ΑΡΘΡΑ:	**Οριστικό +Αόριστο**	γένη αριθμοί πτώσεις
ΕΠΙΘΕΤΑ:	**-ος,-η,-ο** (άσχημος) **-ος,-α,-ο** (ωραίος)	γένη αριθμοί πτώσεις
	(μεγάλη αγάπη)	συμφωνία ουσιαστικού- επιθέτου
	(πιο /-τερος)	ομαλός συγκριτικός
	(ο πιο, ο -τερος /-τατος)	ομαλός σχετικ.+απόλυτ. υπερθετικός
	(πολύς)	ποσοδεικτικό επίθετο
ΑΝΤΩΝΥΜΙΕΣ:	**Προσωπικές** (ισχυροί + αδύν. τύποι) εγώ + με εμένα + μου	γένη αριθμοί πτώσεις
	Ερωτηματικές (ποιος, πόσος, τι)	
	Αναφορικές (όποιος, οποίος, ό,τι , όσος)	
	Δεικτικές (αυτός, εκείνος, τέτοιο, τόσος)	
	Οριστικές (ο ίδιος, μόνος)	
	Αόριστες (κανείς, καμιά, κανένα)	
	Κτητικές (δικός μου)	
ΕΠΙΡΡΗΜΑΤΑ: συγκ.+υπερθ.βαθμό	**χρονικά** (αργά, όποτε, κάποτε, κάπου κάπου) **τροπικά** (φρόνιμα, έτσι, κάπως, καθώς) **τοπικά** (ψηλά, πουθενά, παντού) **ποσοτικά** (περισσότερο, σπάνια, συνήθως)	
ΡΗΜΑΤΑ:	ρήμα είμαι (Εν. Παρατ. Μέλλοντας + σύνταξη με υποθετικά)	
	Ενεργητική φωνή	Ομαλά Οξύτονα+Παροξύτονα Οριστική Ενεστώτας, Αορ. Παρατ., Μέλλοντας, Παρακείμ. Κοινόχρηστα ανώμαλα

Παθητική φωνή Παροξύτονα
Οριστική
Ενεστώτας, Αόριστος, Μέλλοντας
Υποτακτική Εν+Αορ. (να+ρήμα)
Κοινόχρηστες προστακτικές
Ενεργ+ Παθητική Μετοχή Ενεστώτα (-οντας, -ώντας -μένος)
Αρνητικοί κι ερωτηματικοί τύποι σύνταξης ρημάτων

ΠΡΟΘΕΣΕΙΣ: οι πιο κοινόχρηστες

ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ: οι πιο κοινόχρηστοι

ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΑ: απόλυτα και τακτικά (ώρα + ημερομηνίες +ποσότητα)

Προκειμένου να πετύχουν βαθμολογία C-A*

ΕΠΙΘΕΤΑ: **-ύς,-ιά,-ύ** (πλατύς, βαθύς) γένη
-ων,-ουσα,-ον (ενδιαφέρων, επείγων, παρών) αριθμοί
-ης,-α,-ικο (τεμπέλης, ζηλιάρης, φοβητσιάρης) πτώσεις

Ανώμαλος σχηματισμός συγκριτικού και υπερθετικού βαθμού

ΑΝΤΩΝΥΜΙΕΣ: Αυτοπαθείς (Αυτοπαθητικές) (εαυτός) γένη
αριθμοί
πτώσεις

ΡΗΜΑΤΑ: Παθητική φωνή Οξύτονα+Παροξύτονα
Οριστική
Ενεστ., Παρατ., Αόριστ., Μέλλ.
Αποθετικά ρήματα (αισθάνομαι, φοβάμαι)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ε
ΚΕΙΜΕΝΑ ΑΚΡΟΑΣΕΩΝ Α ΤΕΥΧΟΥΣ GCSE

Μάθημα 1

Λέγομαι Αντώνης Λογοθέτης και μένω στο ανατολικό Λονδίνο. Είμαι 14 χρονών. Γεννήθηκα στις 6 Αυγούστου στο Λονδίνο. Τη μητέρα μου τη λένε Λουίζα. Γεννήθηκε στο Λονδίνο, αλλά η καταγωγή της είναι από την Ακανθού, ένα χωριό της Κύπρου. Ο πατέρας μου ονομάζεται Χρήστος και είναι από τη Θεσσαλονίκη. Έχω ακόμη δύο αδέρφια, το Βαγγέλη, που είναι 5 χρόνια μεγαλύτερός μου, και την Καίτη, που είναι δύο χρόνια μικρότερή μου. Ο Βαγγέλης μένει με τη γιαγιά και τον παππού στην Ελλάδα και σπουδάζει αρχαιολογία. Η Καίτη είναι μαθήτρια.

Έχω μαύρα, κοντά, σγουρά μαλλιά. Η αδερφή μου η Καίτη έχει μακριά, ξανθά μαλλιά και μοιάζει του πατέρα μου. Ο Βαγγέλης δε μοιάζει με κανέναν από τους γονείς μου. Μάλλον μοιάζει του παππού μου, από τον οποίο πήρε και το όνομά του. Έτσι είναι και ο παππούς, κοντός και χοντρός.

Δε μοιάζουμε καθόλου με τον αδερφό μου το Βαγγέλη. Σε αντίθεση με εκείνον, εγώ αγαπώ την κυπριακή κουζίνα. Σ' εκείνον αρέσει το κολύμπι, ενώ εγώ προτιμώ το ποδόσφαιρο. Η αδερφή μου μοιάζει περισσότερο με μένα. Και σ' εκείνη αρέσει το ποδόσφαιρο και τρώει τα κυπριακά φαγητά που φτιάχνει η μαμά μου. Η αδυναμία της, όμως, είναι τα κουπέπια.

Μάθημα 2

Χρήστος: Ω! τι έκπληξη! Ελένη, εσύ είσαι; Τι κάνεις; Έχω πάρα πολύ καιρό να σε δω.

Ελένη: Α! Ο Χρήστος! Παραλίγο να μη σε γνωρίσω, Χρήστο. Αλήθεια, από τότε που αλλάξαμε σπίτι, δεν έχουμε ξανασυναντηθεί.

Χρήστος: Να σου συστήσω τον ξάδερφό μου το Νίκο, που ζει εδώ στην Αθήνα.

Ελένη: Κι από δω η κυρία Δήμου. Είναι η καθηγήτριά μου των Ελληνικών.

Χρήστος: Παράξενο μου φαίνεται να χαθούμε τόσον καιρό και να σε ξαναβρώ στην Αθήνα. Τι γυρεύεις, αλήθεια, εδώ στην Ελλάδα;

Ελένη: Είμαστε εδώ εκδρομή με το σχολείο μου. Εσύ;

Χρήστος: Εγώ είμαι εδώ με τους δικούς μου για το γάμο της ξαδέρφης μου. Φεύγουμε σε τρεις μέρες.

Ελένη: Εμείς φεύγουμε αύριο.

Χρήστος: Σε ποια περιοχή μένετε τώρα, Ελένη;

Ελένη: Στο βόρειο Λονδίνο, σε μια περιοχή που λέγεται Μπάρνετ. Εσείς;

Χρήστος: Εμείς μένουμε στο νότιο Λονδίνο. Ήθελα να σε καλέσω στα γενέθλιά μου και δεν ήξερα πού μένεις. Δε μου δίνεις το τηλέφωνο και τη διεύθυνσή σου, για να επικοινωνούμε;

Ελένη: Βεβαίως! Δεν έχω όμως στυλό. Μήπως έχεις εσύ;

Χρήστος: Ορίστε! Τι λες, θα ήθελες να κανονίσουμε να βρεθούμε κανένα Σαββατοκύριακο;

Ελένη: Μα και βέβαια θα ήθελα! Αν συμφωνείς, μπορούμε να βρεθούμε κάπου στο κεντρικό Λονδίνο που έχει ωραία μέρη για να καθίσουμε ή, αν θέλεις, μπορούμε να πάμε στον κινηματογράφο.

Χρήστος: Εντάξει. Θα σε πάρω τηλέφωνο σύντομα. Χάρηκα για τη γνωριμία, κυρία Δήμου. Γεια σας.

κ. Δήμου: Χάρηκα κι εγώ για τη γνωριμία, Χρήστο. Γεια χαρά.

Μάθημα 4

Μιλάει κορίτσι

I. Στην οικογένειά μου είμαστε 5 άτομα. Ο πατέρας μου, η μητέρα μου, ο μικρός μου αδερφός, η μικρή μου αδερφή κι εγώ.

Μιλάει αγόρι

II. Εγώ είμαι μοναχοπαίδι.

Μιλάει αγόρι

III. Εμείς είμαστε τέσσερις. Οι γονείς μου , εγώ και το μωρό μας.

Μιλάει κορίτσι

IV. Η μητέρα μου είναι λεπτή και τα μαλλιά της είναι κοντά και σγουρά.

Μιλάει αγόρι

V. Ο πατέρας μου είναι μέτριος στο ύψος, φαλακρός και φοράει γραβάτα.

Μιλάει κορίτσι

VI. Η μαμά μου έχει ίσια μακριά μαλλιά και φοράει γυαλιά.

Μιλάει αγόρι

VII. Ο μπαμπάς μου είναι ψηλός κι αδύνατος.

Μάθημα 5

Το καλοκαίρι φιλοξενήσαμε στο σπίτι μας μια οικογένεια από την Κέρκυρα.

Ο πατέρας έλεγε συνέχεια ανέκδοτα και γελούσαμε.

Η μητέρα ευχαριστιόταν με το να μας κάνει συνέχεια δώρα.

Ο μεγάλος τους γιος δε μιλούσε πολύ και δεν έκανε παρέα μαζί μας.

Ο μικρός τους γιος συνέχεια ασχολιόταν με κάτι. Πότε βοηθούσε τη μαμά στην κουζίνα, πότε έπλενε τα πιάτα και πότε έβγαζε βόλτα το σκύλο μας.

Όσο για τη μικρή κόρη τους, ήταν σαν να μη βρισκόταν στο σπίτι. Έπαιζε μόνη της όλη την ώρα και δεν ενοχλούσε κανένα.

Μάθημα 6

Α. Εικοστή ογδόη Οκτωβρίου σήμερα και τα μάτια όλων των Ελλήνων είναι στραμμένα στη Θεσσαλονίκη. Μετά τη Δοξολογία, στο ναό του Αγίου Δημητρίου, και την ομιλία του Προέδρου της Δημοκρατίας, χιλιάδες κόσμου κατέβηκαν στην παραλιακή λεωφόρο, για να παρακολουθήσουν τη μεγαλειώδη στρατιωτική και μαθητική παρέλαση, που διοργανώνεται κάθε χρόνο. Την παρέλαση παρακολούθησαν ο Πρόεδρος της χώρας κ. Κωστής Στεφανόπουλος, ο πρωθυπουργός κ. Κώστας Σημίτης, ο Αρχιεπίσκοπος κ. Χριστόδουλος και πολλοί επίσημοι.

Β. Στη Λευκωσία, μετά τη Δοξολογία, ο Πρόεδρος Κληρίδης, πολλοί υπουργοί και επίσημοι παρακολούθησαν την καθιερωμένη παρέλαση των μαθητών και του στρατού από ειδική εξέδρα, που στήθηκε στην πλατεία Ελευθερίας. Τα νιάτα της Κύπρου, κρατώντας ελληνικές και κυπριακές σημαίες, παρέλασαν περήφανα, ενώ παιάνιζε η μπάντα του Δήμου Λευκωσίας.

Μάθημα 7

I. Σηκώνεται στις εφτά και τέταρτο.

II. Μετά πλένει τα δόντια της.

III. Φεύγει από το σπίτι στις εννιά παρά τέταρτο.

IV. Πρώτα θα πλύνεις τις κατσαρόλες

V. και μετά θα ξεσκονίσεις.

VI. Το ξεσκονόπανο βρίσκεται στο συρτάρι.

VII. Επίσης στρώσε το κρεβάτι σου

VIII. και μετά τάισε το κουνέλι.

IX. Τα μαρούλια είναι στο ψυγείο.

Μάθημα 8

Πάνος: Πού είναι το σπίτι σου, Ελένη;

Ελένη: Είναι στο κέντρο. Ζω με τον πατέρα μου σ' ένα τεσσάρι μιας καινούριας πολυκατοικίας. Εσένα πού είναι το σπίτι σου, Πάνο ;

Πάνος: Τώρα μένουμε στο εξοχικό μας γιατί κάνουμε επιδιορθώσεις στο διαμέρισμά μας στην πόλη. Κι εσύ Φανή;

Φανή: Το σπίτι μου είναι μικρό, αλλά είναι μόνο δέκα λεπτά με τα πόδια από το σταθμό του τρένου. Εσύ πού μένεις, Αντώνη;

Αντώνης: Εγώ αναγκάζομαι να ζω στο ίδιο δωμάτιο με τον αδερφό μου. Άσε που όλο κάνει φασαρία και δε με αφήνει να διαβάσω. Κι εσύ, Χρήστο;

Χρήστος: Εμείς πουλήσαμε το σπίτι μας και τώρα πληρώνουμε μια περιουσία για νοίκι.

Μάθημα 10

Κος Νικολαΐδης: Το σπίτι μας είναι μικρό και δυσκολευόμαστε, γιατί η οικογένειά μας είναι μεγάλη. Οι δυο μου κόρες κοιμούνται στο ίδιο δωμάτιο και ο προσωπικός τους χώρος είναι ελάχιστος. Απ' την άλλη μεριά όμως το σπίτι αυτό είναι κοντά στα σχολεία τους και στις δουλειές μας.

Κα Καλατζή: Έχουμε μόνο ένα παιδάκι και θα ήθελα να έχει κάποιο φίλο να παίζει. Όμως το σπίτι μας είναι μακριά από τα άλλα σπίτια και έτσι δεν υπάρχουν παιδιά εδώ γύρω. Ευτυχώς έχουμε μεγάλο κήπο και περνάει τις ώρες του εκεί παίζοντας με τα αυτοκινητάκια του.

Κα Ντίξον: Το διαμέρισμά μας είναι βολικό, γιατί είναι πολύ κοντά στα μαγαζιά και στον κινηματογράφο, ενώ ο σταθμός του τρένου είναι μόλις δυο λεπτά με τα πόδια. Το μόνο μου πρόβλημα είναι ότι για να πάω τα παιδιά στο σχολείο κάθε πρωί, χρειάζομαι τουλάχιστο μισή ώρα με το αυτοκίνητο.

Κος Δήμου: Δεν μ' αρέσει το διαμέρισμα που ζούμε, γιατί δεν έχει κήπο ούτε βεράντες, για να βγαίνω να κάθομαι στον ήλιο. Αρέσει όμως στη γυναίκα μου, επειδή έχει καινούρια εντοιχισμένη κουζίνα, ξύλινα πατώματα, καινούριο μπάνιο και μεγάλη σοφίτα.

Μάθημα 11

Στο εστιατόριο

Σερβιτόρος: Λοιπόν, να σας πω σύντομα το σημερινό μενού. Από λαδερά έχουμε μπάμιες, γεμιστά και φασολάκια. Στο φούρνο ψήνεται ψάρι φρέσκο με πατάτες και έχουμε και κοτόπουλο με ρύζι. Εκτός απ' αυτά, φτιάχνουμε και όλα τα πιάτα της ώρας, δηλαδή μπριζόλες, κοτόπουλο, παϊδάκια.

Α άντρας: Για μένα θα φέρεις μπριζόλα μοσχαρίσια καλοψημένη.

Α γυναίκα: Εγώ θα πάρω ψάρι του φούρνου με πατάτες.

Β άντρας: Για μένα φτιάξε ένα κοτόπουλο φιλέτο.

Β γυναίκα: Εγώ θα ήθελα μια μερίδα χωριάτικα λουκάνικα.

Γ άντρας: Εγώ θα δοκιμάσω το γεμιστό μπιφτέκι. Τι βάζετε μέσα;

Σερβιτόρος: Μόνο τυριά και μυρωδικά, κύριε.

Γ άντρας: Εντάξει. Φέρε μου ένα τέτοιο και βάλε και μια μερίδα κολοκυθάκια τηγανητά για μεζέ.

Γ γυναίκα: Εμένα φέρε μου μια μερίδα γεμιστά.

Σερβιτόρος: Έρχονται σε λίγο.

Σε λίγο στην καφετέρια

Γκαρσόνι: Παρακαλώ τι θα πάρετε;

Α γυναίκα: Έχετε φρέσκους χυμούς φρούτων;

Γκαρσόνι: Μόνο πορτοκάλι και γκρέιπφρουτ.

Α γυναίκα: Ωραία! Πορτοκάλι, παρακαλώ.

Α άντρας: Εγώ θα πάρω μια κρέμα καραμελέ.

Β άντρας: Για μένα μια πάστα κι ένα τσάι.

Β γυναίκα: Κι εγώ θα πάρω τσάι. Θα ήθελα όμως και κάτι γλυκό. Μήπως υπάρχει κανένα κέικ;

Σερβιτόρος: Μάλιστα, υπάρχει κέικ σοκολάτας. Η σπεσιαλιτέ μας!

Β γυναίκα: Εντάξει. Φέρτε μου ένα τέτοιο και το τσάι.

Γ γυναίκα: Για μένα ένα παγωτό θα ήταν ό,τι πρέπει. Τι παγωτά έχετε;

Σερβιτόρος: Καραμέλα, βανίλια και φράουλα

Γ γυναίκα: Καραμέλα και βανίλια, σε παρακαλώ.

Σερβιτόρος: Κι εσείς τι θα πάρετε;

Γ άντρας: Ένα παγωτό φράουλα, σε παρακαλώ.

Μάθημα 13

Και τώρα το μενού της ημέρας. (μουσική)
Για μεσημεριανό προτείνουμε μοσχαράκι γιουβέτσι στο φούρνο και για επιδόρπιο λουκουμάδες με μέλι και κανέλα.

Ας αρχίσουμε πρώτα με το γιουβέτσι
Τα υλικά που θα χρειαστείτε είναι:

- 12 κιλό μοσχάρι
- 2 φλιτζάνια κριθαράκι
- 2 φλιτζάνια νερό
- 1 κρεμμύδι
- 3 ώριμες ντομάτες
- 12 φλιτζάνι λάδι
- αλάτι, πιπέρι

Εκτέλεση:

Πλύνετε και κόψτε σε μερίδες το κρέας. Βάλτε το λάδι στην κατσαρόλα και τσιγαρίστε το κρέας μέχρι να ροδοκοκκινίσει. Ψιλοκόψτε το κρεμμύδι και τις ντομάτες και ρίξτε τα στην κατσαρόλα με το κρέας. Αφήστε το κρέας και τη σάλτσα να σιγοβράσουν για 5 λεπτά και μετά ρίξτε το αλάτι και το πιπέρι. Προσθέστε το νερό και αφήστε τα υλικά να βράσουν ακόμα 5 λεπτά. Ρίξτε το κριθαράκι στην κατσαρόλα και ανακατέψτε καλά. Στη συνέχεια μεταφέρτε το γιουβέτσι σε ταψί και βάλτε το στο φούρνο. Αφήστε να ψηθεί για 45 λεπτά στους 180ο Κελσίου.

Σερβίρετε το γιουβέτσι σε ζεστά πιάτα, ρίχνοντας από πάνω λίγο φρεσκοτριμμένο τυρί.

Επαναλαμβάνω τα υλικά. (ακολουθεί επανάληψη των υλικών)

Για τους λουκουμάδες τώρα θα χρειαστείτε:

- 200 γραμμάρια αλεύρι
- ένα κουταλάκι μαγιά μπύρας
- λάδι για το τηγάνισμα
- μέλι
- λίγη κανέλα

Εκτέλεση:

Ζυμώνετε το αλεύρι με τη μαγιά. Το σκεπάζετε και το αφήνετε περίπου 1 ώρα για να φουσκώσει. Βάζετε το λάδι σε τηγάνι και, όταν ζεσταθεί, παίρνετε με ένα κουταλάκι λίγη ζύμη και τη ρίχνετε στο καυτό λάδι. Όταν ψηθούν και ροδοκοκκινίσουν, τους βγάζετε με τρυπητή κουτάλα, τους βάζετε σε πιατέλα και τους περιχύνετε με μέλι. Στο τέλος ρίχνετε από πάνω λίγη κανέλα. Τους σερβίρετε ζεστούς.

Επαναλαμβάνω τα υλικά. (ακολουθεί επανάληψη των υλικών)

Καλή σας όρεξη!

Μάθημα 14

Η φίλη μου είναι από τη Γαλλία και της αρέσει η ζωγραφική.

Ο φίλος μου είναι από την Αυστρία και του αρέσει η καλαθόσφαιρα.

Η πιο καλή μου φίλη είναι από την Αμερική και παίζει βιολί.

Έχω ένα φίλο από την Ισπανία που του αρέσουν πολύ τα ηλεκτρονικά παιχνίδια.

Ο δικός μου φίλος είναι από την Αθήνα και του αρέσει η κολύμβηση.

Κι ο δικός μου από τη Λευκωσία και προτιμά τη μελέτη.

Μάθημα 15

Πάνος: Γεια σου, Αντώνη. Επιτέλους σε βρίσκω. Σε πήρα τηλέφωνο πολλές φορές και δε σε βρήκα στο σπίτι. Η μητέρα σου μου λέει συνέχεια ότι λείπεις. Πού γυρνάς, βρε παιδί μου;

Αντώνης: Α! Γεια σου Πάνο. Θα πήρες τις ώρες που είμαι στη λέσχη.

Πάνος: Ποια λέσχη; Δεν ήξερα ότι ασχολείσαι και με λέσχες!

Αντώνης: Βέβαια! Είναι καιρός τώρα που περνώ όλες τις ελεύθερες ώρες μου στην ΟΠΑ.

Πάνος: Τι είναι αυτό πάλι; Εσύ κόντευες να γίνεις τετράγωνος από την πολλή τηλεόραση. Ξαφνικά έγινες κοινωνικός και ασχολείσαι με λέσχες;

Αντώνης: Έχεις μείνει πίσω, φίλε μου. Ξύπνα! Καιρός να ξεκολλήσεις κι εσύ από τα βιβλία. Όποιος δεν ασχολείται με τον αθλητισμό και τα σπορ έχει χάσει τα ωραιότερα και τα πιο χρήσιμα πράγματα στη ζωή του.

Πάνος: Λέσχη αθλητισμού είναι η ΟΠΑ; Νόμιζα ότι είναι κανένας σύλλογος καλοφαγάδων!

Αντώνης: Μην κοροϊδεύεις! Είμαι ιδρυτικό μέλος της λέσχης ορειβασίας και πατινάζ. Αυτό σημαίνουν τα αρχικά ΟΠΑ.

Πάνος: Καλά, βρε Αντώνη, μη θυμώνεις! Ένα αστείο έκανα. Ξέρεις τι ήθελα να σου πω; Θα πάμε με τους γονείς μου εκδρομή το Σαββατοκύριακο στην Ουαλία, όπου μένουν οι θείοι μου. Θα περάσουμε ωραία! Ο θείος μου έχει στάβλο με άλογα. Θα μπορέσουμε να κάνουμε ιππασία ή και ορειβασία, αν θέλεις, στα κοντινά βουνά. Τι λες; Έρχεσαι;

Αντώνης: Υπέροχη ιδέα! Να ρωτήσω τη μαμά μου, όταν γυρίσει από τη δουλειά, και θα σε πάρω τηλέφωνο.

Πάνος: Εντάξει. Περιμένω τηλεφώνημά σου. Γεια σου, Αντώνη.

Αντώνης: Γεια σου, Πάνο, και σ' ευχαριστώ για την πρόσκληση.

Μάθημα 16

Εύα: Γιώργο, γιατί σταμάτησες τη κολύμβηση; Δε σε βλέπω πια στην πισίνα.

Γιώργος: Δεν έχω χρόνο, Εύα. Ασχολούμαι τώρα περισσότερες ώρες με το ποδόσφαιρο. Είναι πολύ πιο σημαντικό για μένα, γιατί το βλέπω επαγγελματικά. Το επάγγελμα του ποδοσφαιριστή είναι η καλύτερη ευκαιρία για το μέλλον μου.

Εσύ, συνεχίζεις τους ελληνικούς χορούς;

Εύα: Όχι μόνο συνεχίζω τους ελληνικούς χορούς, αλλά ξεκίνησα και μπαλέτο. Δυσκολεύομαι πολύ βέβαια, γιατί το μπαλέτο έχει πολλές απαιτήσεις, αλλά είμαι αποφασισμένη να συνεχίσω. Νομίζω ότι αξίζει τον κόπο. Εσύ, Ελένη, με τι ασχολείσαι τώρα;

Ελένη: Εγώ, παιδιά, λατρεύω τους ελληνικούς χορούς. Νομίζω είναι κάτι πολύ σημαντικό για όλα τα παιδιά ελληνικής καταγωγής. Στο φεστιβάλ παραδοσιακών χορών του Δήμου μας η ελληνική ομάδα ήταν η καλύτερη. Φανή, εσύ τι κάνεις;

Φανή: Για μένα, η μουσική είναι η καλύτερη απασχόληση. Σου προσφέρει πολλές ευκαιρίες. Πέρσι το καλοκαίρι πήγα στη Βενετία, όπου έγινε το Διεθνές Ρεσιτάλ Μουσικής Νέων. Πέρασα υπέροχα! Έκανα φίλους παιδιά που αγαπούν τη μουσική από όλο τον κόσμο. Εσύ, Αντώνη;

Αντώνης: Εγώ αυτό τον καιρό, που έχω πρόβλημα με το πόδι μου, σταμάτησα τα σπορ και βλέπω περισσότερη τηλεόραση ή διαβάζω εξωσχολικά βιβλία. Δεν πρέπει να είμαστε απόλυτοι. Ο καθένας από μας είναι διαφορετικός.

Μάθημα 17

Στο κατάστημα ηλεκτρικών ειδών

Πατέρας: Με φαντάζεστε να κάθομαι στον καναπέ μου και να απολαμβάνω την ταινία που μ' αρέσει στο καινούριο μας σύστημα οικιακού κινηματογράφου; Αχ! Ανυπομονώ να μας το φέρουν στο σπίτι!

Μητέρα: Πώς θα πληρώσουμε όμως ένα τόσο μεγάλο ποσό; Δε νομίζω πως είναι καλή ιδέα.

Πατέρας: Μη φοβάσαι, Μαρία! Θα το πάρω με μηνιαίες δόσεις. Θα πληρώσω τώρα με επιταγή μόνο μια προκαταβολή 500 ευρώ και τα υπόλοιπα θα τα πληρώσω με γραμμάτια.

Γιος: Δυστυχώς, πατέρα, ούτε κι εγώ μπορώ να σε βοηθήσω γι' αυτή την αγορά. Δεν κατάφερα να κάνω οικονομία στο μισθό μου αυτό το μήνα. Θα χρησιμοποιήσω την πιστωτική μου κάρτα για να αγοράσω το κινητό τηλέφωνο που θέλω. Σκέφτομαι να πάρω το καινούριο ΝΟΚΙΑ που συνδέεται και στο διαδίκτυο.

Κόρη: Πραγματικά είναι πολύ καλή αγορά! Εγώ θέλω ένα μικρό ηχοσύστημα για το δωμάτιό μου. Έχω 300 ευρώ από τις οικονομίες μου. Ελπίζω να μου φτάσουν.

Μητέρα: Σίγουρα θα σου φτάσουν. Κοίτα αυτό το SONY. Το έχουνε σε προσφορά. Μόνο 169 ευρώ.

Κόρη: Μμμ! Φανταστικό είναι. Θα το πάρω!

Μάθημα 18

Η 1η Μαΐου είναι επίσημη αργία του κράτους στην Ελλάδα και στην Κύπρο. Εκείνη την ημέρα, όλα τα μαγαζιά είναι κλειστά και όλοι τρέχουν στις εξοχές, για να φτιάξουν το πρωτομαγιάτικο στεφάνι με αγριολούλουδα, ενώ άλλοι πηγαίνουν σε συγκεντρώσεις για να τιμήσουν την Εργατική Πρωτομαγιά.

Κάθε εθνική γιορτή είναι και μια ευκαιρία να τιμήσουμε όλους αυτούς που έδωσαν τη ζωή τους για την ελευθερία και τα δημοκρατικά μας δικαιώματα. Γι' αυτό, τις μέρες αυτές καταθέτουμε δάφνινα στεφάνια στους ηρωικούς νεκρούς μας.

Το ρύζι που πετάνε στο νιόπαντρο ζευγάρι είναι για να έχει καλή τύχη το νέο ζευγάρι, για να ριζώσει, όπως λένε.

Τα Θεοφάνια είναι μια γιορτή με ξεχωριστό χρώμα. Τη διαφορά από τις άλλες γιορτές κάνει ο αγιασμός των υδάτων, που γίνεται όταν ο παπάς πετάει το σταυρό μακριά μέσα στα νερά και ο κάθε κολυμβητής προσπαθεί να τον πιάσει πρώτος.

Οι νοικοκυρές συνήθιζαν παλαιότερα να φτιάχνουν τα μελομακάρονα τα Χριστούγεννα, μαζί με τα χριστόψωμα. Αλλά, επειδή η γεύση τους αρέσει πολύ σε όλους τους ανθρώπους, τώρα πια μπορούμε να τα βρούμε και να τα φάμε σχεδόν όλο τον χρόνο.

Τα κόκκινα αβγά είναι ένα έθιμο με πολύ παλιές ρίζες. Συμβολίζουν την ήττα του θανάτου και τη χαρά της Ανάστασης. Οι νοικοκυρές τα ετοιμάζουν με μεγάλη προσοχή τη Μεγάλη Πέμπτη και προσπαθούν να τα στολίσουν όσο καλύτερα μπορούν.

Αν κερδίσεις το φλουρί της βασιλόπιτας, θεωρητικά είσαι ο αρχηγός της οικογένειας για όλο το νέο χρόνο. Επίσης λένε ότι το νόμισμα φέρνει τύχη και ευνοεί τις οικονομικές δραστηριότητες.

Μάθημα 19

1. Δεν έχω πολύ χαρτζιλίκι από τους γονείς μου. Μόλις και μετά βίας μου φτάνει να αγοράσω μερικές καραμέλες. Ο πατέρας μου πιστεύει πως οι νέοι πρέπει να βγάζουν μόνοι τους τα έξοδά τους και μπορώ, ως ένα βαθμό, να το καταλάβω. Όμως, πώς να βγάζεις τα έξοδά σου, όταν είσαι μαθητής σαν κι εμένα; Δεν μπορώ να πάω στο σινεμά ούτε να ψωνίσω με τους φίλους μου.
2. Έχω αρκετό χαρτζιλίκι για να αγοράζω αυτά που χρειάζομαι καθημερινά, όπως τα εισιτήρια μου στο λεωφορείο ή να φάω ένα σάντουιτς στην καντίνα του σχολείου. Βέβαια, αν χρειαστώ κάτι ακριβό, όπως μια μπλούζα ή ένα παντελόνι, ζητάω από τη μητέρα μου να μου το αγοράσει.
3. Προχτές, βρήκα ένα πολύ όμορφο κολιέ, που πουλούσε ένα πλανόδιος πωλητής. Το κοιτούσα πολλή ώρα και ήθελα να το αγοράσω με το χαρτζιλίκι που είχα μαζέψει, αλλά δε μου έφτανε, γιατί ήταν ακριβό. Τελικά, ο πωλητής μού το πούλησε στη μισή τιμή κι έτσι μπόρεσα και το πήρα.

4. Πρέπει να το παραδεχτώ! Έχω όσο χαρτζιλίκι θελήσω. Αρκεί να πω στον μπαμπά μου ότι θέλω λεφτά και εκείνος πάντα μου δίνει τα διπλάσια από όσα του ζητάω. Μπορώ να αγοράσω ό,τι θέλω. Προχτές, αγόρασα ένα καινούριο στερεοφωνικό, χτες πήρα τρεις μπλούζες, δυο παντελόνια, σκούφο και γάντια, ενώ σήμερα θα αγοράσω σιντί με τραγούδια.
5. Το χαρτζιλίκι μου είναι λίγο κάθε βδομάδα, αλλά, αν κάνω σωστή διαχείριση, μου φτάνει για όλες τις μέρες στο σχολείο και περισσεύει και κάτι για να πάω σινεμά το Σάββατο.

Μάθημα 20

Παύλος: Έλα, Γιάννη, ο Παύλος είμαι. Τι λες, πάμε κανένα σινεμά να ξεσκάσουμε; Στον κινηματογράφο Οντεόν παίζει μια πολεμική ταινία με τον Τομ Χανκς. Ο Άρης την είδε στο "Απόλλων" και μου είπε πως είναι πολύ πρώτη. Η δεύτερη προβολή αρχίζει στις 7. Επειδή μάλλον θα έχει ουρά στο ταμείο, λέω να βρεθούμε στις εφτά παρά τέταρτο. Θα σε περιμένω απ' έξω. Κοίτα μη με στήσεις, κακομοίρη μου, γιατί δε θα σου ξαναμιλήσω. Φέρε και λεφτά μαζί σου. Τις καθημερινές το εισιτήριο έχει μόνο 5 ευρώ, αλλά, επειδή είναι Σάββατο σήμερα, χρειαζόμαστε 8 ευρώ. Α, φέρε μου και το σιντί που σου δάνεισα. Γεια χαρά.

Μάθημα 22

(διάλεξη - μονόλογος)
Κυρίες και κύριοι

Με μεγάλη μου χαρά βρίσκομαι απόψε κοντά σας, για να σας μιλήσω για όλα αυτά που συνηθίσαμε να αποκαλούμε υγιεινή ζωή. Γνωρίζετε όλοι σας την αξία που έχει η τακτική άσκηση και η προσεγμένη διατροφή για τη σωστή λειτουργία της καρδιάς. Πολλοί άνθρωποι παραπονιούνται κατά καιρούς για πόνους στο στήθος, τους οποίους συνδέουν με τη λειτουργία της καρδιάς τους. Εγώ δεν μπορώ, βέβαια, να ισχυριστώ ότι οι πόνοι στο στήθος δεν μπορεί να συνδέονται με προβλήματα καρδιάς, όμως θα πρέπει να ξεκαθαρίσω πως τις περισσότερες φορές πρόκειται για άγχος και στρες. Αν ανησυχείτε για την καρδιά σας, η συμβουλή που πρέπει να σας δώσω είναι μία: ελαττώστε το φαγητό, γιατί η παχυσαρκία μπορεί να προκαλέσει εμφράγματα και άλλες βλάβες.

Δεν αρκεί, όμως, μόνο να περιορίσουμε την ποσότητα του φαγητού που τρώμε, αλλά πρέπει να φροντίσουμε και για την ποιότητά του. Αυτό σημαίνει προσοχή στις τροφές που τρώμε. Πάρα πολλές ασθένειες που απειλούν την υγεία μας βρίσκονται σε χαλασμένες ή χαμηλής ποιότητας τροφές. Και μην ξεχνάμε πως ο τρόπος διατροφής μας έχει σχέση και με θανατηφόρες ασθένειες, όπως ο καρκίνος. Δεν είναι τυχαίο πως οι θάνατοι από καρκίνο συνεχώς αυξάνονται, την ίδια ώρα που τροφές αμφίβολης προέλευσης μπαίνουν στο τραπέζι μας.

Μπορεί να μη νικήσαμε ακόμη τον καρκίνο, αλλά έχουμε σημαντικές επιτυχίες

απέναντι στις παραδοσιακές μολυσματικές ασθένειες. Πραγματικά, έχουμε καταφέρει να περιορίσουμε στο ελάχιστο ασθένειες όπως η χολέρα, η λέπρα ή ο τύφος.

Σε όλες τις περιπτώσεις ασθενειών πάντως, εμείς οι γιατροί λέμε το ίδιο πράγμα: η πρόληψη είναι καλύτερη από τη θεραπεία. Αν μπορείτε να φανείτε προνοητικοί και να προλάβετε το κακό, θα γλιτώσετε από μεγάλους μπελάδες.

Ένα άλλο θέμα που θα μας απασχολήσει σήμερα.... *(σβήνει ο ήχος σιγά - σιγά)*

Μάθημα 24

(στο αεροδρόμιο)

Κα Δήμου: Με συγχωρείτε. Πώς θα πάω στις αναχωρήσεις;

Αστυνομικός: Οι αναχωρήσεις είναι στον επάνω όροφο. Ανεβείτε απ' αυτές τις κυλιόμενες σκάλες.

Κα Δήμου: Ευχαριστώ πολύ.

(μετά από λίγο)

Κα Δήμου: Συγνώμη, εδώ γίνεται ο έλεγχος για Λάρνακα;

Υπάλληλος: Μάλιστα κυρία. Δώστε μου, σας παρακαλώ, το εισιτήριό σας.

Κα Δήμου: Ορίστε το εισιτήριο και το διαβατήριό μου.

Υπάλληλος: Βάζετε, σας παρακαλώ, τις αποσκευές σας πάνω στη ζυγαριά;

Κα Δήμου: Έχω τρεις βαλίτσες, αλλά δεν είναι βαριές. Ελπίζω να μην έχω πρόβλημα με τα κιλά.

Υπάλληλος: Εντάξει. Το σακίδιο όμως που κρατάτε; Θα το πάρετε μαζί σας στο αεροπλάνο;

Κα Δήμου: Ακριβώς.

Υπάλληλος: Πολύ καλά. Ορίστε η κάρτα επιβίβασης. Να πάτε σε 40 λεπτά στην πύλη 10, για να επιβιβαστείτε στο αεροπλάνο.

Κα Δήμου: Ευχαριστώ.

(στο αεροπλάνο)

Αεροσυνοδός: Καλημέρα σας.

Κα Δήμου: Καλημέρα.

Αεροσυνοδός: Για να δω την κάρτα επιβίβασης.... Μάλιστα.... έχετε τη θέση 23F, που είναι δίπλα στο παράθυρο. Προχωρήστε στο διάδρομο αριστερά.

(λίγο πριν την απογείωση)

Κυρίες και κύριοι, είμαστε έτοιμοι για την απογείωση. Το ατομικό σας τραπεζάκι πρέπει να είναι κλειστό και η ζώνη ασφαλείας σας δεμένη. Για τη δική σας ασφάλεια θα πρέπει να διατηρείτε τη ζώνη σας δεμένη σε όλη τη διάρκεια της πτήσης, εφόσον κάθεστε.

Μάθημα 25

Θεία: Έτοιμοι, παιδιά, για την κατασκήνωση;

Βέρα: Θέλω κι εγώ να πάω, θεία. Γιατί αφήνεις μόνο τ αγόρια να πάνε στο βουνό; Βαρέθηκα κάθε μέρα στην παραλία.

Θεία: Το βουνό κρύβει κινδύνους, Βέρα, για μικρά κοριτσάκια, όπως εσύ.

Εύα: Είσαστε σίγουροι, παιδιά, ότι θέλετε να πάτε; Μήπως έχετε αλλάξει γνώμη; Έχει φίδια, λύκους κι αγρίμια το βουνό. Τα βράδια δεν είναι και τόσο εύκολα στο δάσος.

Αντρέας: Πάψε τα αστεία, Εύα. Είδα κι έπαθα να τους καταφέρω. Θα περάσουμε υπέροχα, είμαι σίγουρος. Θα γυρίσουμε πιο γενναίοι, πιο δυνατοί και πιο έξυπνοι. Το βουνό είναι σπουδαία εμπειρία.

Μιχάλης: Παναγιώτη, θα πηγαίνουμε και για μπάνιο στο ποτάμι;

Παναγιώτης: Φυσικά, Μιχάλη. Εγώ θα πάρω και το καλάμι του ψαρέματος μαζί. Με φαντάζεσαι να πιάσω καμιά πέστροφα 2-3 κιλά;

Μιχάλης: Αν φαντάζομαι λέει; Εγώ θα τη σουβλίσω με ένα μακρύ ξύλο και θα την ψήσουμε στη φωτιά. Έχω δει στην τηλεόραση πώς το κάνουν.

Αντρέας: Ναι, και μετά ξυπνήσατε! Ακόμα δεν το πιάσατε το ψάρι κι εσείς το φάγατε κιόλας.

Παναγιώτης: Εσένα τι σε πειράζει, Αντρέα; Επειδή δεν ξέρεις να ψαρεύεις;

Αντρέας: Δεν ασχολούμαι με τέτοια εγώ. Εγώ είμαι άνθρωπος της δράσης. Θα σκαρφαλώνω πάνω στο βράχο που είναι δίπλα στη λιμνούλα και από κει θα κάνω βουτιές στο νερό.

Μιχάλης: Κοίταξες, Αντρέα, τα ποδήλατα να δεις αν είναι εντάξει;

Αντρέας: Από το γκαράζ έρχομαι. Το δικό σου ήθελε λίγο φούσκωμα στην πισινή του ρόδα, αλλά το φούσκωσα εγώ με την τρόμπα μου. Όλα είναι έτοιμα για αναχώρηση.

Μιχάλης: Εσύ, Παναγιώτη, έλεγξες τα τρόφιμα;

Παναγιώτης: Ναι, Μιχάλη, έλεγξα όλα τα σακίδια. Έχουμε από δυο σάντουιτς, δυο κονσέρβες, ψωμί, δυο μήλα και μια σοκολάτα ο καθένας. Τα παγούρια μας τα γέμισα με φρέσκο νερό πριν από λίγο.

Αντρέας: Νομίζω είμαστε έτοιμοι. Εσύ, Μιχάλη, έχεις το χάρτη και την πυξίδα;

Μιχάλης: Όλα εντάξει. Αντίσκηνο, κουβέρτες, χάρτης, πυξίδα, φακός, σπίρτα, μαχαιράκι, ραδιόφωνο, μπαταρίες.

Αντρέας: Φύγαμε, λοιπόν.

Μάθημα 26

I. Στην Αγία Νάπα υπάρχει δυνατότητα να κάνεις πολλά θαλάσσια σπορ και δραστηριότητες. Για παράδειγμα, μπορείς να κάνεις κολύμπι, κατάδυση, σέρφιγκ και

σκι. Το πρόβλημα είναι ότι σ' αυτόν αρέσει μόνο το ψάρεμα και μάλιστα όχι με καλάμι ή με δίχτυα. Ευχαριστιέται αποκλειστικά με το υποβρύχιο ψάρεμα με ψαροντούφεκο.

II. Εγώ πήγα στη Μύκονο κι αγόρασα υπέροχα υφαντά. Ήταν πανάκριβα και τα χρήματα που είχα δεν έφταναν. Ευτυχώς στην τράπεζα λύσαμε το πρόβλημα. Μας άλλαξαν τις στερλίνες χωρίς καμιά δυσκολία.

III. Εμείς πάλι πήγαμε στην Τήνο. Είχε φουρτούνα και το πλοίο δεν μπορούσε να πλησιάσει στο λιμάνι. Η αποβάθρα ούτε καν φαινόταν κάτω από τα τεράστια κύματα. Αναγκαστήκαμε να κατευθυνθούμε προς τη δυτική ακτή του νησιού και να αποβιβαστούμε με μικρές βάρκες.

IV. Το βρίσκω πολύ επικίνδυνο να βουτάς στο βυθό και να περνάς ώρες εκεί κάτω χαζεύοντας τα ψάρια. Αν πάλι δοκιμάσεις στην παραλία να παίξεις τένις ή κανένα άλλο παιγνίδι που θέλει χώρο, εμποδίζεις τους άλλους και δεν νιώθεις καλά. Προτιμώ λοιπόν να περνώ την ώρα μου στην αμμουδιά, κάνοντας διάφορες κατασκευές με την άμμο.

V. Χτες κατεβήκαμε στην παραλία. Δεν χρειαστήκαμε πετσέτες, γυαλιά και κρέμες, γιατί καθίσαμε στις αναπαυτικές καρέκλες κάτω από τις ομπρέλες. Όταν αποφασίσαμε όμως να κολυμπήσουμε, διαπιστώσαμε πως τα νερά ήταν τόσο βαθιά, που τα παιδιά χρειάστηκαν σωσίβιο.

Μάθημα 29

Α. Άφησαν τον κύριο δρόμο κι έστριψαν αριστερά σε κάποιον ανώμαλο δρόμο, γεμάτο χαλίκια.

Β. Τους έπιασε λάστιχο στη μέση της διαδρομής κι αναγκάστηκαν να σταματήσουν.

Γ. Φάνηκαν τυχεροί, γιατί σε λίγο είδαν τη σκόνη από ένα αυτοκίνητο που ερχόταν από μακριά. Σε λίγο είδαν ένα μεγάλο όχημα, γεμάτο σακιά και κιβώτια με λαχανικά.

Δ. Παρακάλεσαν τον οδηγό να τους βοηθήσει να αλλάξουν το λάστιχο. Μετά τον ρώτησαν πώς θα βγουν στην Εθνική. Τους είπε να συνεχίσουν ευθεία.

Ε. Γύρω στα 400 μέτρα ο δρόμος τους έβγαλε στην Εθνική.

Μάθημα 30

Ερώτηση 1

- Συγνώμη, ποια είναι η ώρα αναχώρησης της αμαξοστοιχίας 358;
- Ακριβώς 7 και 35 κύριε. Από την πλατφόρμα 6.

Ερώτηση 2

Προσοχή, παρακαλώ! Η αμαξοστοιχία 405 θα αφιχθεί στην πλατφόρμα 2 στις 10 και 20.

Ερώτηση 3

Παρακαλούνται οι επιβάτες για Ρόδο και Κω να προσέλθουν στην αποβάθρα 17 για άμεση επιβίβαση.

Ερώτηση 4

- Ορίστε, κυρία μου. Αυτή είναι η καμπίνα σας. Πού θέλετε να αφήσω τις βαλίτσες;
- Αφήστε τες εκεί, δίπλα στην ντουλάπα. Ορίστε. Πάρτε κι αυτό το φιλοδώρημα.
- Ευχαριστώ πολύ. Καλό ταξίδι.

Ερώτηση 5

Κυρίες και κύριοι. Ο απόπλους του πλοίου είναι προγραμματισμένος για τις 7:00 ακριβώς, δηλαδή σε 10 λεπτά. Παρακαλούνται όσοι δε θα ταξιδέψουν να εγκαταλείψουν αμέσως τους χώρους του σκάφους.

Ερώτηση 6

Κυρίες και κύριοι. Έχουμε φτάσει στο λιμάνι της Ρόδου. Η αποβίβαση επιβατών και οχημάτων θα ξεκινήσει σε 5 λεπτά. Παρακαλούνται οι οδηγοί των οχημάτων να κατεβούν στο γκαράζ του πλοίου.

Μάθημα 31

Ελένη: Μπαμπά, θα μου πάρεις αυτό το πλεχτό ζακετάκι;

Μαμά: Τι να το κάνεις αυτό, Ελένη; Αφού έχεις άλλα δυο τέτοια. Διάλεξε καλύτερα ένα φόρεμα.

Μπαμπάς: Άσε το κορίτσι, Αγνή, να διαλέξει ό,τι θέλει. Αν το θέλει, να το πάρει.

Ελένη: Ευχαριστώ, μπαμπά. Να σου πάρω κι εγώ αυτό το δερμάτινο πορτοφόλι;

Μπαμπάς: Έχω πορτοφόλι. Καλύτερο μου φαίνεται εκείνο το καπέλο. Τι λες;

Ελένη: Υπέροχο! Και για τη μαμά τι θα πάρουμε;

Χριστόφορος: Για τη μαμά έχω διαλέξει εγώ αυτό το μαργαριταρένιο κολιέ.

Μαμά: Ευχαριστώ, Χριστόφορε, αλλά είναι πολύ μεγάλο και βαρύ για το γούστο μου. Τι θα έλεγες γι' αυτό το κρυστάλλινο βάζο;'

Χριστόφορος: Αν φτάνουν τα χρήματα του μπαμπά, εντάξει, γιατί τα δικά μου δε φτάνουν με τίποτα.

Μπαμπάς: Ησύχασε, Χριστόφορε. Στις τιμές υπάρχει 10% έκπτωση. Φτάνουν τα λεφτά. Εσύ όμως τι θέλεις;

Χριστόφορος: Αφού σου το είπα πριν. Θέλω ένα τάβλι να παίζω με τους φίλους μου.

Μάθημα 33

ΓΙΟΡΤΗ ΤΟΥ ΚΡΑΣΙΟΥ

Η Γιορτή του Κρασιού οργανώθηκε για πρώτη φορά το 1961 και καθιερώθηκε έκτοτε ως μια καθολική ετήσια εκδήλωση ξεφαντώματος και γλεντιού, στην οποία δε συμμετέχουν μόνο οι δημότες της Λεμεσού αλλά επισκέπτες από όλες τις γωνιές της Κύπρου. Η φήμη της ξαπλώθηκε πέρα από τα όρια της νήσου, στο εξωτερικό. Κάθε Σεπτέμβριο η Λεμεσός προσελκύει χιλιάδες τουρίστες, που επισκέπτονται το Δημοτικό Κήπο, για να απολαύσουν τη Γιορτή του Κρασιού και να γίνουν με τους ντόπιους πρωταγωνιστές σ' ένα ξεφάντωμα ανθρώπινης ευδαιμονίας. Όταν πίνει κανείς το κρασί της Κύπρου, είναι σαν να του γίνεται μετάγγιση της ρομαντικής μαγείας της γης και του ουρανού της Κύπρου.

Από τα πανάρχαια χρόνια η Κύπρος μετατρεπόταν σε χώρο εορτασμών για την παραγωγή κρασιού. Η Γιορτή του Κρασιού στη Λεμεσό μπορεί να θεωρηθεί ως μια παραλλαγή των αρχαιότερων γιορτών, μια αναβίωση των αρχαίων λατρευτικών εκδηλώσεων προς τιμή του Διόνυσου, θεού της αμπέλου και του οίνου, και της Αφροδίτης, θεάς της ομορφιάς και του έρωτα. Στην αρχαιότητα, οι πρόγονοί μας λάτρευαν αυτούς τους θεούς, πίνοντας κρασί που εύφραινε τις καρδίες τους. Στον αρχαίο ελληνικό κόσμο το κρασί κατέληξε σε ποτό των θεών και των ανθρώπων.

Η φήμη του κυπριακού κρασιού διατηρείται μέχρι σήμερα και έχει οδηγήσει στην καθιέρωση της Γιορτής του Κρασιού στη Λεμεσό, την πόλη της ευθυμίας και της χαράς. Επιπρόσθετα, η επαρχία της Λεμεσού, είναι η περιοχή στην οποία είναι εξαιρετικά ανεπτυγμένη η αμπελοκαλλιέργεια και όπου βρίσκονται οι μεγαλύτερες οινοβιομηχανίες στην Κύπρο: ΚΕΟ, ΣΟΔΑΠ, ΛΟΕΛ και ΕΤΚΟ, οι οποίες συμβάλλουν με τη συμμετοχή τους στη διοργάνωση της Γιορτής του Κρασιού. Το κρασί συνοδεύει τα παραδοσιακά κυπριακά εδέσματα και τους μεζέδες.

Η εύθυμη ατμόσφαιρα διανθίζεται με λαϊκούς χορούς και τραγούδια, καθώς και θεατρικές παραστάσεις και τροφικά ήθη και έθιμα που σχετίζονται με την παρασκευή και την κατανάλωση του κρασιού. Η Γιορτή του Κρασιού αποτελεί, κατά συνέπεια, όχι μόνο ένα σημαντικό παραδοσιακό γεγονός για τους τουρίστες αλλά και μια αξιόλογη πολιτιστική εκδήλωση.

ΚΕΙΜΕΝΑ ΑΚΡΟΑΣΕΩΝ Β ΤΕΥΧΟΥΣ GCSE

ΜΑΘΗΜΑ 1

Εκφωνητής αναγγέλλει κάθε φορά το όνομα του παιδιού που θα ακουστεί στη συνέχεια.

Νίκος

Συνήθως μιλώ με τους φίλους μου, τρώω το κολατσιό μου ή πάω στην τουαλέτα.

Έλενα

Μερικοί είναι νέοι και πολύ φιλικοί μαζί μας. Μερικοί είναι παλιοί και πολύ αυστηροί, αλλά έχουν πείρα και κάνουν καλό μάθημα.

Γιώργος

Δε μου αρέσει που είμαστε στο σχολείο κάθε μέρα και τόσες ώρες την ημέρα. Θα προτιμούσα να αρχίζαμε αργότερα.

Μάριος

Είναι όλοι καλά παιδιά και δεν υπάρχουν προβλήματα στο σχολείο μου. Δεχόμαστε ο ένας τον άλλο και κάνουμε καλή παρέα.

Μαριλένα

Τα πιο πολλά είναι ενδιαφέροντα και διασκεδαστικά. Το μόνο ανιαρό είναι η Φυσική, γιατί δεν την καταλαβαίνω καθόλου.

Ιφιγένεια

Κάθε χρόνο οι γονείς μου πληρώνουν μια περιουσία, αλλά αξίζει τον κόπο. Είναι πολύ καλό σχολείο.

Λεωνίδας

Βρίσκεται στο κέντρο της πόλης και δεν έχει καθόλου πράσινο. Μερικές φορές οι θόρυβοι και τα καυσαέρια δεν μας αφήνουν να κάνουμε μάθημα.

Έλλη

Δεν υπάρχει τάξη και πειθαρχία. Ο καθένας κάνει ό,τι θέλει και μερικοί καθηγητές συνέχεια απουσιάζουν και τα παιδιά χάνουν το μάθημα.

ΜΑΘΗΜΑ 2

Ανακοίνωση:

Ελάτε τους θερινούς μήνες στη Θεσσαλονίκη για να μάθετε γρήγορα και άνετα την Ελληνική γλώσσα. Τα μαθήματα θα ξεκινήσουν την πρώτη Ιουλίου και θα τελειώσουν την τριακοστή πρώτη του ίδιου μήνα. Θα κάνετε μάθημα τέσσερις

ώρες την ημέρα, πέντε φορές την εβδομάδα. Τα δίδακτρα κοστίζουν 350 ευρώ για τον κάθε φοιτητή. Θα μείνετε σε διαμερίσματα κοντά στο Πανεπιστήμιο και θα τρώτε πρωινό και μεσημεριανό στην καντίνα του πανεπιστημίου. Για όσους θα έρθουν ειδικά από το εξωτερικό προσφέρουμε μειωμένα αεροπορικά εισιτήρια. Για περισσότερες πληροφορίες επικοινωνήστε με την κυρία Καραγιώργη στο τηλέφωνο 2310 45678.

ΜΑΘΗΜΑ 3

Ζωή: Γεια σου, Πέτρο. Πώς πας; Η Ζωή είμαι. Χαθήκαμε!

Πέτρος: Γεια σου, Ζωή. Πραγματικά, έχουμε καιρό να τα πούμε. Έχω πήξει στο διάβασμα τελευταία. Έχω πολλά διαγωνίσματα και θέλω να πάρω καλούς βαθμούς.

Ζωή: Α, δεν ενδιαφέρομαι και τόσο για τους βαθμούς. Το σχολείο καλό είναι, αλλά όλα με μέτρο. Είδες χτες το βράδυ στα αθλητικά τη συνέντευξη του Παναγιώτη Γιαννάκη στο ελληνικό κανάλι;

Πέτρος: Όχι, κρίμα! Το έχασα. Είχα φροντιστήριο και μετά είχα να κάνω επανάληψη στα Γερμανικά για το διαγώνισμα.

Ζωή: Ήταν πολύ ενδιαφέρουσα. Είπε ότι η Εθνική Ελλάδας είναι καλά προετοιμασμένη για τον τελικό το Σάββατο στην Ιαπωνία. Μίλησαν και μερικοί παίκτες. Λες να το πάρουμε το κύπελλο;

Πέτρος: Δεν έχω ιδέα. Τώρα τελευταία δεν παρακολουθώ τα αθλητικά. Δεν έχω χρόνο. Προηγούνται τα μαθήματα. Ξέρεις ότι θέλω να είμαι εντάξει στις υποχρεώσεις μου στο σχολείο. Άλλωστε μερικά μαθήματα μου αρέσουν πραγματικά.

Ζωή: Ε, όχι για τα μαθήματα να χάσουμε και τα ενδιαφέροντά μας! Υπάρχουν κι άλλα ωραία πράγματα εκτός από το σχολείο. Το Σάββατο θα δω οπωσδήποτε τον αγώνα. Την Κυριακή, τι λες, πάμε στον κινηματογράφο; Κανένα δίωρο θα χάσεις από τη μελέτη.

Πέτρος: Δυστυχώς δε θα μπορέσω. Πρέπει να κάνω επανάληψη στα Μαθηματικά. Τη Δευτέρα μπορεί να γράψουμε διαγώνισμα.

Ζωή: Καλά, άσε καλύτερα. Θα τηλεφωνήσω στην Έλενα να πάμε μαζί. Γεια σου, Πέτρο.

Πέτρος: Γεια χαρά, Ζωή.

ΜΑΘΗΜΑ 4

-Με λένε Δημήτρη, είμαι δεκαπέντε χρονών και φοιτώ στην τρίτη γυμνασίου.

Το μάθημα που μου αρέσει περισσότερο είναι τα Μαθηματικά που τα κάνουμε τρεις φορές την εβδομάδα. Ο καθηγητής που μας κάνει αυτό το μάθημα είναι πολύ αυστηρός, αλλά έχει μεγάλη πείρα.

Το μάθημα που σιχαίνομαι είναι η Φυσική. Ευτυχώς έχουμε Φυσική μόνο δύο φορές την εβδομάδα. Ο καθηγητής που μας κάνει είναι απαίσιος. Φωνάζει με το παραμικρό και μας βάζει συνέχεια τιμωρία.

ΜΑΘΗΜΑ 5

Καθηγήτρια: Τι γνώμη έχεις, Μάριε, για τη βία στα σχολεία;

Μάριος: Νομίζω πως η βία σήμερα είναι πολύ συνηθισμένο φαινόμενο στα σχολεία και πιστεύω ότι φταίνε οι καθηγητές γι' αυτό είναι γιατί πολύ χαλαροί με τα παιδιά που χρησιμοποιούν βία στο σχολείο.

Καθηγήτρια: Εσύ, Μαριλένα, τι λες;

Μαριλένα: Συμφωνώ ότι υπάρχει βία, αλλά δεν πρέπει να τα γενικεύουμε τα πράγματα. Είναι μόνο μερικά παιδιά, όχι όλα. Η κατάσταση με τα κορίτσια δεν είναι τόσο άσχημη όσο εκείνη των αγοριών.

Αλέξανδρος: Στο δικό μου σχολείο μια ομάδα μαθητών εκβιάζει τους πιο μικρούς μαθητές και τους παίρνει τα χρήματά τους. Κανείς δε λέει τίποτα, γιατί φοβάται. Η Ιφιγένεια που είναι στο ίδιο σχολείο με μένα μπορεί να σας πει τι γίνεται.

Ιφιγένεια: Αλήθεια λες. Είναι όμως κρίμα! Γιατί να γίνονται αυτά τα πράγματα στα σχολεία; Μήπως χρειάζονται πιο αυστηροί κανονισμοί και τιμωρίες για τους παραβάτες;

Καθηγήτρια: Εσύ, Γιάννη, τι γνώμη έχεις;

Γιάννης: Εγώ διάβαζα στην εφημερίδα πως τα πράγματα στην Αμερική είναι ακόμα χειρότερα. Πριν από λίγο καιρό ένα μαθητής πυροβόλησε και σκότωσε έναν καθηγητή και τραυμάτισε πολλούς συμμαθητές του.

Καθηγήτρια: Δώρα, κάτι θέλεις να πεις;

Δώρα: Ναι, το ίδιο συνέβη κι εδώ. Πέρυσι το καλοκαίρι κάποιος μαχαίρωσε τον διευθυντή ενός σχολείου.

ΜΑΘΗΜΑ 6

Σοφία: Μιχάλη, άκουσα πως με το σχολείο σου πήγατε δεκαήμερη στην Ελλάδα τελευταία. Πώς περάσατε;

Μιχάλης: Περάσαμε ωραία. Είχαμε όμως και μερικά προβλήματα.

Σοφία: Σε ποιο μέρος πήγατε;

Μιχάλης: Πρώτα πήγαμε στα Μετέωρα και μείναμε τρεις μέρες σε ένα μικρό ξενοδοχείο στα Τρίκαλα.

Σοφία: Έχω ακούσει πως είναι ωραία εκεί.

Μιχάλης: Το τοπίο ήταν καταπληκτικό. Κάτι θεόρατοι πανύψηλοι βράχοι και στην κορυφή τους μοναστήρια. Ανεβήκαμε με το τελεφερίκ. Η θέα ήταν μοναδική.

Σοφία: Πού αλλού πήγατε;

Μιχάλης: Μετά ανεβήκαμε με το πούλμαν στη Θεσσαλονίκη. Εκεί όμως είχαμε μια ατυχία. Εξήντα χιλιόμετρα πριν από την πόλη το λεωφορείο

χάλασε και έπρεπε να περιμένουμε έξι ώρες μέχρι να έρθει μηχανικός από τη Θεσσαλονίκη και να αλλάξει τα πίσω λάστιχα. Το κακό ήταν ότι δεν υπήρχε τίποτα εκεί κοντά, ούτε καφετέρια, ούτε εστιατόριο και ο καιρός ήταν χάλια. Έβρεχε όλη την ώρα. Αναγκαστήκαμε να μείνουμε πολλές ώρες στο πούλμαν και, όταν ο μηχανικός σήκωσε το όχημα στον γερανό για να αλλάξει τα λάστιχα, μάς κατέβασε μέσα στη βροχή.

ΜΑΘΗΜΑ 8

- Ο Γιώργος βρήκε δουλειά, αλλά δεν είναι ευχαριστημένος και τόσο πολύ. Πρώτα-πρώτα ο προϊστάμενός του είναι πολύ αυστηρός. Του ζητά να βρίσκεται στο εργοστάσιο πριν από τις 6 κι ας ξεκινά το ωράριό του στις 6.30. Έπειτα του ζητά να κάνει ένα σωρό πράγματα που δεν είναι δικές του υποχρεώσεις, όπως να απαντά στα τηλέφωνα, να κάνει λογαριασμούς, συχνά να κουβαλά βαριά αντικείμενα, να κάνει καφέδες ή να τρέχει για φωτοτυπίες. Άσε που ο μισθός του δεν είναι καθόλου ικανοποιητικός, 300 ευρώ το μήνα. Το μόνο καλό είναι οι συνάδελφοί του, που είναι ευχάριστοι άνθρωποι και φιλικοί.

ΜΑΘΗΜΑ 9

- Αντώνη, πώς περνάς στη νέα σου δουλειά;

ΑΝΤΩΝΗΣ: Μια χαρά. Δουλεύω στην υποδοχή. Το ξενοδοχείο είναι πολύ μεγάλο κι έτσι μιλώ με πολλούς ανθρώπους. Αυτό μου αρέσει πολύ. Δεν θα μου άρεσε μια δουλειά σε γραφείο, γιατί βρίσκω την απομόνωση ανιαρή.

- Εσύ, Γεωργία, δουλεύεις πουθενά;

ΓΕΩΡΓΙΑ: Ναι, βοηθός στα τρένα. Καλή δουλειά και ζωντανή. Το πρόβλημα, όμως, είναι τα χρήματα. Τόσο λίγα, που δεν φτάνουν ούτε για τα μισά μου έξοδα. Ψάχνω για κάτι καλύτερο.

- Κι εσύ, Θάνο;

ΘΑΝΟΣ: Εγώ μπήκα στην αστυνομική σχολή. Καλό επάγγελμα με ψηλό μισθό. Όταν, βέβαια, είσαι στους δρόμους κυνηγώντας άτομα που παρανομούν, δεν είσαι καθόλου ασφαλής, αλλά εμένα μου αρέσει αυτό.

- εσύ, Ζωή;

ΖΩΗ: Είμαι βοηθός σε οδοντιατρείο. Αγαπώ τη δουλειά μου πολύ. Κάθε μέρα έχω πολλά και διαφορετικά πράγματα να κάνω. Άσε που εκεί έχω μάθει πολλά.

- Τι λες εσύ, Μαρία;

ΜΑΡΙΑ: Εγώ εργάζομαι σε μια τράπεζα στη Γαλλία. Ήταν δική μου επιθυμία να ζήσω εκεί, γιατί μου αρέσει αυτή η χώρα πολύ.

- Εσύ, Παύλο, δουλεύεις;

ΠΑΥΛΟΣ: Είμαι σύμβουλος Πληροφορικής στο Υπουργείο Οικονομικών. Δεν θα μπορούσα ποτέ να ασχοληθώ με κάτι που δεν έχει σχέση με τους υπολογιστές.

- Κι εσύ, Ανδρέα;

ΑΝΔΡΕΑΣ: Εργάζομαι στην κινητή τηλεφωνία, αλλά είμαι κλεισμένος πολλές ώρες σε ένα γραφείο. Η δουλειά μου δεν έχει ποικιλία. Η μέρα δεν περνάει με τίποτα.

ΜΑΘΗΜΑ 10

Πρώτη αγγελία:

Ζητείται νέος ή νέα 20-25 ετών, κατά προτίμηση φοιτητής ή φοιτήτρια φιλοσοφικής σχολής, για μερική απασχόληση κατά τους θερινούς μήνες, ως φύλακας στο Μουσείο της Ακρόπολης. Οι ώρες εργασίας θα είναι από τις 3 το απόγευμα έως τις 7 το βράδυ. Τα προσόντα που απαιτούνται είναι η πολύ καλή γνώση μιας τουλάχιστον ξένης γλώσσας. Η αμοιβή θα είναι 180 ευρώ την εβδομάδα.

Δεύτερη αγγελία:

Ζητείται νεαρός υπάλληλος για εργασία σε ανθοπωλείο. Πρέπει να έχει απολυτήριο Λυκείου και να κατέχει δίπλωμα οδήγησης. Εργασία πρωινή από τις 7 30 π.μ. μέχρι τη 1.15 μ.μ. Προσφέρεται διαμονή και μισθός 370 ευρώ τον μήνα.

Τρίτη αγγελία:

Ζητούνται φοιτητές/φοιτήτριες για εργασία σε αρχιτεκτονικό γραφείο. Πρέπει να είναι απόφοιτοι Πολυτεχνείου, να μιλούν αγγλικά και να έχουν καλή εμφάνιση. Δυνατότητα για ταξίδια στην Ελλάδα και στο εξωτερικό. Ώρες εργασίας 9π.μ. μέχρι 5.30 μ.μ. Μισθός 700 ευρώ το μήνα.

ΜΑΘΗΜΑ 11

Αυτό που ενδιαφέρει πιο πολύ τους αναγνώστες μιας εφημερίδας είναι το ρεπορτάζ που έχει σχέση με φυσικές καταστροφές, νίκες της εθνικής μας ομάδας, άνοδο των τιμών, σκάνδαλα και κουτσομπολιά. Τα πολιτικά νέα ενδιαφέρουν όλο και λιγότερους αναγνώστες. Πώς φαίνεται αυτό; Όταν κάτσεις δίπλα σε έναν επιβάτη λεωφορείου ή μετρό, θα δεις ότι, ξεφυλλίζοντας την εφημερίδα του, στέκεται περισσότερη ώρα στις σελίδες που έχουν τέτοια θέματα.

Όσο για τους τηλεθεατές, εκείνες οι εκπομπές που τους ενδιαφέρουν πιο πολύ είναι όσες ασχολούνται με οικογενειακά δράματα, μόδα και ατυχήματα. Τα ντοκυμαντέρ για τη μόλυνση της ατμόσφαιρας, τα ακατάλληλα τρόφιμα και το κυκλοφοριακό πρόβλημα πολύ λίγο ενδιαφέρουν, παρόλο που είναι προβλήματα της καθημερινής ζωής μας.

ΜΑΘΗΜΑ 12

Πατέρας (ακούγεται φωνή άντρα):

Στην εποχή μας οι νέοι, μόλις τελειώσουν τις σπουδές τους, έρχονται σε επαφή με ένα σοβαρό πρόβλημα, την ανεργία. Διάβασα στην εφημερίδα πως το 75% των νέων που τελειώνουν ανώτατη σχολή ταλαιπωρούνται για χρόνια μέχρι να βρουν απασχόληση ανάλογη με τις σπουδές τους. Πολλοί αναγκάζονται να εργαστούν σε διάφορες χειρωνακτικές δουλειές, μέχρι να καταφέρουν να βρουν μια θέση σχετική μ' αυτό που σπούδασαν. Πολύ άσχημη κατάσταση, δεν συμφωνείς, Άννα;

Μητέρα (ακούγεται φωνή μητέρας):

Εγώ πιστεύω ότι το πρόβλημα δεν είναι τόσο η ανεργία, όσο το ότι οι μισθοί και τα μεροκάματα που παίρνουν οι νέοι εργαζόμενοι είναι τόσο χαμηλά, ώστε να δυσκολεύονται να τα βγάλουν πέρα. Ένας νέος που δουλεύει κανονικό οκτάωρο παίρνει το ένα τρίτο από όσα θα πάρει ένας μεγαλύτερος στην ηλικία που κάνει ακριβώς την ίδια δουλειά.

Πατέρας:

Εγώ πιστεύω πως όλοι εκτιμούν έναν εργατικό νέο. Αν κάποιος είναι εργατικός, μπορεί να πάρει σύντομα αύξηση στο μισθό του. Βέβαια, το αν είναι κάποιος εργατικός ή τεμπέλης θα το αποδείξει αφού προσληφθεί και αρχίσει να δουλεύει. Πάντως, δεν νομίζω πως ένας εργατικός νέος έχει τίποτα να φοβηθεί. Και καλή δουλειά θα βρει και πολλά λεφτά στο τέλος θα βγάλει, φτάνει να μην απογοητευτεί από την ανεργία και σηκώσει τα χέρια ψηλά. Στο θέμα της εργασίας, πρέπει κανείς να προσπαθεί συνεχώς.

Μητέρα:

Εγώ δεν νομίζω πως τα πράγματα είναι τόσο απλά. Το σύστημα δεν βοηθάει καθόλου τους νέους. Φοβάμαι πως τα πράγματα στον τομέα της απασχόλησης είναι τόσο σοβαρά ώστε, αν η κυβέρνηση δεν πάρει μέτρα για να βοηθήσει τους νέους, πολλοί αναγκαστικά θα καταλήξουν κλέφτες κι εγκληματίες.

ΜΑΘΗΜΑ 13

ΚΟΡΙΤΣΙ: Λέω να κάνω μια ωραία σαλάτα για το μεσημέρι. Να πάρουμε ένα κιλό καρότα.

ΑΓΟΡΙ: Μπα! Αυτά δεν είναι φρέσκα. Δεν παίρνουμε καλύτερα ένα μαρούλι; Να, αυτό είναι πολύ ωραίο.

ΚΟΡΙΤΣΙ: Καλά λοιπόν. Χρειάζομαι, όμως, και κάτι για να μαγειρέψω.

ΑΓΟΡΙ: Έχει φασολάκια, αλλά τα φάγαμε προχτές. Να, δες, έχει και σπανάκι. Να πάρουμε λίγο. Μου αρέσει πολύ το σπανακόρυζο. Πάρε και μερικά κρεμμύδια. Για δες αυτά εδώ. Είναι πολύ ωραία και φτηνά.

ΚΟΡΙΤΣΙ: Εντάξει. Να πάρουμε, όμως, και μερικές πιπεριές για γεμιστά.

ΚΟΡΙΤΣΙ: Για να δούμε τώρα και τα φρούτα. Τι λες για κείνες τις φράουλες;

ΑΓΟΡΙ: Πανάκριβες είναι! Δες τα κεράσια εκεί πέρα. Μου φαίνονται πιο φρέσκα και πιο φτηνά.

ΚΟΡΙΤΣΙ: Ωραία! Να πάρουμε δύο κιλά.

ΑΓΟΡΙ: Πάρε όμως και λίγα βερίκοκα. Μου αρέσουν πολύ. Α! και κανένα καρπούζι. Δες εκεί πέρα. Είναι προσφορά. Μισό ευρώ το κιλό.

ΚΟΡΙΤΣΙ: Καλά, ας πάρουμε ένα κιλό βερίκοκα. Ωραία φαίνονται. Και δύο καρπούζια. Είναι δροσερά τώρα με τη ζέστη.

ΜΑΘΗΜΑ 14

- Πολύ χαίρομαι για το νέο εμπορικό κέντρο της Αθήνας. Πρώτα-πρώτα βρίσκεται δύο βήματα από το σταθμό του μετρό. Είναι τεράστιο και εκεί μπορείς να βρεις τα πάντα. Οι τιμές των προϊόντων είναι καλές και συχνά υπάρχουν προσφορές. Άσε που η ατμόσφαιρα μέσα είναι καταπληκτική. Δεν παγώνεις το χειμώνα και δεν σκας από τη ζέστη το καλοκαίρι. Η διακόσμηση είναι υπέροχη και η μουσική που ακούγεται σου φτιάχνει τη διάθεση. Γενικά, πιστεύω ότι το νέο εμπορικό κέντρο είναι πρακτικό και ευχάριστο. Εμένα, βέβαια, μου αρέσει πολύ να ψωνίζω και στα μικρά μαγαζιά. Νομίζω πως εκεί η ατμόσφαιρα είναι πιο φιλική. Μπορείς, για παράδειγμα, να πιάσεις κουβέντα με τον ιδιοκτήτη. Έπειτα, στα μικρά μαγαζιά δεν υπάρχει πολύς κόσμος και έτσι μπορείς να ψωνίσεις με την ησυχία σου, χωρίς σπρωξίματα και φασαρία. Επίσης, έχω την εντύπωση ότι στα μικρά μαγαζιά βρίσκεις πράγματα σε καλύτερες τιμές. Προσωπικά πιστεύω πως είναι κρίμα που τα μικρά μαγαζιά συνεχώς λιγοστεύουν. Πολύ φοβάμαι πως μια μέρα θα εξαφανιστούν και τη θέση τους θα πάρουν τα μεγάλα πολυκαταστήματα. Πολύ λυπάμαι! Εγώ, πάντως, θα εξακολουθήσω να ψωνίζω και στα μικρά μαγαζιά. Νομίζω ότι αξίζει τον κόπο.

ΜΑΘΗΜΑ 15

ΚΟΡΙΤΣΙ: Γεια σου, Μιχάλη, Τι κάνεις;

ΑΓΟΡΙ: Καλά, Άννα, εσύ;

ΚΟΡΙΤΣΙ: Μια χαρά! Μόλις γυρίσαμε από τις χειμερινές διακοπές μας στη Βόρειο Ελλάδα. Είχαμε πάει στον Όλυμπο για ορειβασία και στο κοντινό Βέρμιο για σκι.

ΑΓΟΡΙ: Ορειβασία στον Όλυμπο; Δεν φοβήθηκες εκεί επάνω; Πρέπει να έχει πολλή ερημιά. Μιλάμε για το ψηλότερο βουνό της Ελλάδας, περίπου τρεις χιλιάδες πόδια ύψος!

ΚΟΡΙΤΣΙ: Σωστά. Η θέα από την κορφή του βουνού είναι καταπληκτική!

ΑΓΟΡΙ: Το βουνό μπορεί να είναι όμορφο, αλλά αυτά είναι για όσους έχουν πολλά λεφτά. Χρειάζεσαι μια περιουσία, για να αγοράσεις τον εξοπλισμό. Άσε που, για να πάρεις μαθήματα γι' αυτά τα δύο σπορ, χρειάζεσαι πολλά λεφτά.

ΚΟΡΙΤΣΙ: Μπα! Καθόλου δεν συμφωνώ μ' αυτό. Για όλα τα σπορ χρειάζεσαι εξοπλισμό, για παράδειγμα ποδήλατο, στολή κατάδυσης, πατίνια και λοιπά. Όσο για το κόστος των μαθημάτων, ε ... τα ίδια χρήματα πληρώνεις για ό,τι μαθήματα και αν κάνεις. Πιστεύω πως, όταν θέλει κανείς πραγματικά να ασχοληθεί με κάποιο σπορ, τα χρήματα θα τα βρει. Εγώ, για παράδειγμα, βοηθώ στο κατάστημα του πατέρα μου τα Σαββατοκύριακα και με πληρώνει. Όλα τα χρήματα που βγάζω από τη δουλειά μου τα φυλάω γι' αυτά τα δύο σπορ, που είναι η αδυναμία μου.

ΑΓΟΡΙ: Μπορεί να έχεις δίκιο σ' αυτά που λες, εγώ όμως νομίζω πως τα βουνά είναι επικίνδυνα μέρη για άτομα της ηλικίας μας. Υπάρχουν πολλοί κίνδυνοι και συχνά ακούμε για ατυχήματα στα βουνά. Το χειμώνα, ειδικά, οι καιρικές συνθήκες δεν είναι καλές, ύστερα είναι και τα τσακάλια, οι λύκοι και οι αρκούδες. Νομίζω πως αυτά δεν είναι για μας.

ΚΟΡΙΤΣΙ: Κάνεις πολύ μεγάλο λάθος. Το βουνό αποτελεί μια μοναδική εμπειρία για όλους. Σου προσφέρει υπέροχη φύση και καθαρό αέρα, αλλά, πάνω από όλα, σε μαθαίνει να παίρνεις πρωτοβουλίες και να είσαι υπεύθυνος. Χρειάζεται, βέβαια, να έχει κανείς πείρα και να έχει κάποια εκπαίδευση σ' αυτά τα ζητήματα.

ΜΑΘΗΜΑ 16

Μητέρα: Νίκο, βλέπεις πολλή τηλεόραση. Θα χαλάσεις τα μάτια σου! Τα μαθήματα σου τα έκανες; Σήμερα έχεις και φροντιστήριο Μαθηματικών στις 5.30, έτσι δεν είναι; Κλείσε την τηλεόραση κι ετοιμάσου. Μην καθυστερείς. Η τηλεόραση μπορεί να περιμένει. Δεν χάλασε ο κόσμος αν δεν δεις και μια μέρα.

Νίκος: Άσε με πια βρε μαμά, ξέρω πολύ καλά τις υποχρεώσεις και το πρόγραμμά μου. Δεν χρειάζεται συνέχεια να μου κολλάς. Τι νομίζεις πώς είμαι; Παιδάκι του νηπιαγωγείου; Τώρα μόλις άνοιξα την τηλεόραση. Θα δω μισή ώρα μια σειρά που μου αρέσει και θα την κλείσω. Θα φύγω στην ώρα μου για το μάθημα. Σταμάτα να με μαλώνεις, γιατί μου δημιουργείς στρες.

Πατέρας: Έχει δίκιο ο Νίκος, Σοφία. Είναι 16 χρονών πια. Αν μέχρι τώρα δεν έμαθε να ρυθμίζει τη ζωή του και να είναι συνεπής στις υποχρεώσεις του, είναι πολύ αργά για φωνές. Άλλωστε, τι νομίζεις, οι σημερινοί νέοι είναι αρκετά ώριμοι και ξέρουν πολύ καλά τι θέλουν να πετύχουν στη ζωή τους. Δεν συμφωνώ καθόλου με όσους κατηγορούν όλα τα νέα παιδιά για τεμπελιά και ανευθυνότητα. Αυτές οι περιπτώσεις δεν αποτελούν τον κανόνα αλλά την εξαίρεση.

ΜΑΘΗΜΑ 18

1.
- Παίζει στο συγκρότημα «Σκαθάρια» εδώ και τρία χρόνια. Μόλις κυκλοφόρησε ο νέος τους δίσκος. Θα πάω να τον αγοράσω.

2.
- Μου αρέσει να ντύνομαι σπορ και τις περισσότερες φορές φοράω τζιν. Το πρόβλημα είναι πως ένα καλό τζιν κοστίζει μια περιουσία.

3.
- Κάπνιζε πολύ. Ένα πακέτο την ημέρα. Τώρα τον έχουν στην εντατική. Αυτά φέρνει το κάπνισμα!

4.
- Κάνω χιονοδρομία κάθε χειμώνα στον Παρνασσό και ορειβασία κάθε καλοκαίρι στον Όλυμπο.

5.
- Τα σχολεία της χώρας κλειστά για τέταρτη εβδομάδα! Οι εκπαιδευτικοί απεργούν ενώ το Υπουργείο Παιδείας αρνείται να συζητήσει τα προβλήματα που τους απασχολούν.

6.
- Ο Δήμος Χαλανδρίου εφαρμόζει ένα ευρύ πρόγραμμα ανακύκλωσης όλων των απορριμμάτων της περιοχής.

7.
- Φέτος πήγαμε σε κάμπιγκ. Ήταν πολύ άνετο και καλά οργανωμένο. Θα πάμε και του χρόνου.

8.
- Εργάζεται πολύ σκληρά για να τα βγάλει πέρα με το σημερινό κόστος ζωής. Μια φραντζόλα ψωμί 1.50 ευρώ!

9.
- Ψάχνω για δουλειά εδώ και έξι μήνες. Δεν υπάρχουν κενές θέσεις στην ειδικότητά μου.

ΜΑΘΗΜΑ 19

Μεγάλη φιλανθρωπική εκδήλωση οργανώθηκε χτες το βράδυ στο ολόφωτο Μέγαρο Μουσικής στην καρδιά της Αθήνας, όπου όλοι μαζεύτηκαν για μια μοναδική βραδιά. Σε παγκόσμια πρεμιέρα ο μεγάλος Έλληνας μουσικοσυνθέτης Μίκης Θεοδωράκης παρουσίασε τη νέα του συναυλία, που γράφτηκε ειδικά για τη χτε-

σινοβραδινή εκδήλωση. Σκοπός της ήταν η ευαισθητοποίηση του κοινού για το πρόβλημα της φτώχειας, που απασχολεί πολλές χώρες της Αφρικής, καθώς επίσης και τη συγκέντρωση χρημάτων για τη βοήθεια των παιδιών στις χώρες αυτές. «Όλα τα έσοδα από την εκδήλωση θα παραδοθούν στον Ελληνικό Ερυθρό Σταυρό», δήλωσε ο ίδιος ο συνθέτης στο τέλος της συναυλίας. Στην εκδήλωση ειδικός προσκεκλημένος μαζί με πολλούς άλλους επισήμους ήταν και ο Νέλσον Μαντέλα, ο οποίος, συγκινημένος, ευχαρίστησε τους Αθηναίους για την αγάπη τους προς τον Άνθρωπο.

Η συμμετοχή του κοινού ήταν τέτοια, που πολλοί αναγκάστηκαν να παρακολουθήσουν τη συναυλία από τις μεγάλες οθόνες που στήθηκαν στην πλατεία Συντάγματος και στο Ζάππειο. Η αστυνομία αναγκάστηκε να διακόψει την κυκλοφορία στη λεωφόρο Κηφισίας και στους γύρω δρόμους για περισσότερες από τέσσερις ώρες για να περάσουν τα αυτοκίνητα των επισήμων που παραβρέθηκαν στην εκδήλωση.

Οι άνθρωποι της πρωτεύουσας έδειξαν με τον καλύτερο τρόπο την αγάπη τους για τη μουσική αλλά και το ενδιαφέρον τους για τα σύγχρονα προβλήματα του πλανήτη μας.

ΜΑΘΗΜΑ 20

Το ερχόμενο Σάββατο 20 Απριλίου ο Δήμος Ραφήνας καλεί όλους τους νέους και νέες της περιοχής από 13-15 χρονών να βοηθήσουν στον καθαρισμό της παραλίας και των γύρω λόφων της πόλης.

Η εργασία θα διαρκέσει περίπου 5 ώρες. Όποιος θέλει να συμμετάσχει θα πρέπει να βρίσκεται μπροστά στο δημαρχείο στις 9 το πρωί του Σαββάτου, από όπου θα περάσει το πούλμαν για να μας μεταφέρει στην παραλία.

Η εργασία θα γίνει σε ομάδες.

Απαραίτητος εξοπλισμός για τον καθένα θα πρέπει να είναι πλαστικές σακούλες, γάντια, καπέλο, γυαλιά ηλίου και εμφιαλωμένο νερό.

Στο τέλος της προσπάθειας θα προσφερθούν σε όλους σάντουιτς και αναψυκτικά.

ΜΑΘΗΜΑ 21

Ζωή: Δημήτρη, να βρεθούμε το απόγευμα στην καφετέρια; Τι λες;

Δημήτρης: Καλή ιδέα, Ζωή, αλλά δυστυχώς δεν μπορώ. Σήμερα το απόγευμα περιμένω να μου φέρουν στο σπίτι το νέο μου ηλεκτρονικό παιχνίδι. Μου το αγόρασαν οι γονείς μου από το διαδίκτυο. Ανυπομονώ να το ανοίξω και να το παίξω.

Ζωή: Τυχερός που είσαι, Δημήτρη! Κι εγώ ζήτησα από τον πατέρα μου να μου το πάρει, αλλά βρήκε αφορμή πως θα παρατήσω τα μαθήματα και θα θέλω όλη την ώρα να παίζω. Κουβέντα δεν παίρνει. Τι να κάνω κι εγώ; Το έριξα στο διάβασμα. Όχι πως, κι αν ακόμη είχα το νέο παιχνί-

δι, θα παρατούσα τη μελέτη, όπως φοβούνται οι γονείς μου. Κάθε άλλο. μάλιστα! Φέτος έχω εξετάσεις και τα πράγματα είναι σοβαρά. Δεν παίζω με το μέλλον μου! Αλλά να, με το ηλεκτρονικό παιχνίδι τα Σαββατοκύριακα χαλαρώνεις λίγο και ξεφεύγεις από την ανιαρή ρουτίνα του σχολείου. Στο σχολείο όλα είναι τόσο βαρετά!

Δημήτρης: Άσε να το χαρώ πρώτα λίγο μόνος μου και μετά θα σε πάρω τηλέφωνο να έρθεις. Θα παίζω όλη νύχτα απόψε. Τρελαίνομαι με τα ηλεκτρονικά παιχνίδια.

Σιμόν: Ωραίοι είσαστε εσείς οι δυο. Δεν μπορώ να καταλάβω τι διασκέδαση υπάρχει στο να κάθεσαι μπροστά σε μια οθόνη. Αυτό δεν είναι πραγματική ψυχαγωγία. Ξέρω παιδιά που πάνε χάλια στο σχολείο, επειδή ξενυχτούν μπροστά στον υπολογιστή σερφάροντας στο διαδίκτυο ή παίζοντας άσκοπα ηλεκτρονικά παιχνίδια με τις ώρες.

Δημήτρης: Όχι κι έτσι, Σιμόν. Νομίζω τα παραλές. Οι υπολογιστές και το διαδίκτυο έχουν να προσφέρουν πάρα πολλά στους χρήστες. Μάθηση, διασκέδαση, ενημέρωση.

Ζωή: Από αυτή την πλευρά έχει δίκιο η Σιμόν, Δημήτρη. Πολλά παιδιά δεν ξέρουν να τηρούν μέτρο στη ζωή τους. Παρασύρονται με τους υπολογιστές και τα κινητά και χάνουν ώρες ολόκληρες χωρίς λόγο. Καλή η τεχνολογία, αλλά πρέπει να είναι κανείς ώριμος να κάνει σωστή χρήση και όχι κατάχρηση. Το πιο σημαντικό για μας τώρα είναι οι σπουδές και το μέλλον μας.

ΜΑΘΗΜΑ 22

- Σας είδαμε να έρχεστε καθημερινά στο νοσοκομείο και να προσφέρετε εθελοντική εργασία. Πέστε μας λίγα λόγια για τον εαυτό σας για να σας γνωρίσουν οι ακροατές μας.
- Λέγομαι Μαρία Ιωάννου, είμαι 18 χρονών και κατάγομαι από την Κύπρο. Προσφέρω εθελοντική εργασία στο Νοσοκομείο Παίδων. Υπάρχουν παιδιά που χρειάζεται να μείνουν στο νοσοκομείο για πολλούς μήνες. Εγώ τα βοηθώ στα μαθήματά τους για να μην μείνουν πίσω. Κάνουμε Ελληνικά και Μαθηματικά κάθε μέρα από τις 9.30 το πρωί μέχρι τις 11.30.
- Πώς προετοιμάστηκες γι 'αυτή την εργασία;
- Είμαι φοιτήτρια στο Πανεπιστήμιο Αθηνών. Σπουδάζω παιδαγωγικά και ψυχολογία εδώ και δύο χρόνια.
- Σ' αυτήν την εθελοντική εργασία αντιμετωπίζετε κανένα πρόβλημα;
- Ναι, αρκετές φορές υπάρχει πρόβλημα χρόνου. Είναι πολύ δύσκολο μέσα σε δυο ώρες να καταφέρω να τελειώσω και τα δύο μαθήματα. Επίσης στο νοσοκομείο δεν έχω τη δυνατότητα να έχω διάφορα αντικείμενα που θα έκαναν το μάθημα πιο ευχάριστο, όπως εικόνες ή παιχνίδια για τα μαθηματικά.
- Σήμερα μαζί σας είναι και φίλος σας, ο οποίος ανήκει και αυτός στην ομάδα εθελοντών του Δήμου. Πέστε μας κι εσείς λίγα λόγια για σας.

- Ονομάζομαι Ζοζέφ Ααρούν, είμαι 17 χρονών και γεννήθηκα στο Λίβανο.
- Τι ακριβώς κάνετε εσείς;
- Εγώ εργάζομαι εθελοντικά στην πλατεία Βικτωρίας. Κάθε μεσημέρι μοιράζουμε φαγητό και ποτό στους άστεγους της Αθήνας. Εργάζομαι από τη μία μέχρι τις τρεις.
- Πώς προετοιμάστηκες γι' αυτή την εργασία;
- Σπουδάζω κοινωνικός λειτουργός σε μια σχολή. Επίσης από μικρός μου άρεσε η μαγειρική και ότι έχει να κάνει με διατροφή.
- Υπάρχουν καθόλου προβλήματα σε αυτή την εργασία;
- Απεναντίας σε αυτή την εθελοντική εργασία μόνο πλεονεκτήματα μπορώ να δω. Πρώτα-πρώτα είναι μια καλή εμπειρία για τη δουλειά που θα κάνω όταν τελειώσω τη σχολή μου. Έπειτα το να ασχοληθώ με τη διανομή φαγητού με ξεκουράζει από τα μαθήματα. Είναι μια αλλαγή στη ρουτίνα μου. Τέλος αυτή η εργασία μου έδωσε την ευκαιρία να γνωρίσω άλλους νέους και νέες της ηλικίας μου που έχουν τα ίδια ενδιαφέροντα με μένα. Έκανα πολλούς νέους φίλους.

ΜΑΘΗΜΑ 23

- Κορίτσι: Πριν ένα μήνα στο σχολείο μας κάναμε μια εκδήλωση για την προστασία του περιβάλλοντος. Μας μίλησαν για την αξία της ανακύκλωσης και μας έδειξαν δύο βίντεο γι αυτό το θέμα. Ήταν πραγματικά πολύ ενδιαφέρον! Όσα έμαθα με έκαναν να θέλω κι εγώ να βοηθήσω στην προστασία του πλανήτη μας. Άρχισα αμέσως ανακύκλωση σε όλα τα σκουπίδια του σπιτιού μας.

- Αγόρι: Σε μένα η ιδέα της ανακύκλωσης δεν λέει και πολλά πράγματα. Τι νόημα έχει να ξεχωρίζουμε τα σκουπίδια τη στιγμή που η αιτία της μόλυνσης του περιβάλλοντος δεν βρίσκεται εκεί. Το πρόβλημα δημιουργείται από τα εργοστάσια, τα χημικά απόβλητα και τα καυσαέρια. Η λύση βρίσκεται στα χέρια αυτών που είναι υπεύθυνοι γι' αυτά. Εμείς οι απλοί άνθρωποι δεν μπορούμε να κάνουμε τίποτα.

- Κορίτσι: Α! καθόλου δεν συμφωνώ μαζί σου. Η προστασία του περιβάλλοντος είναι στα χέρια όλων μας και με την ανακύκλωση προσφέρεις πάρα πολλά. Εγώ, για παράδειγμα, τελευταία άλλαξα αρκετά πράγματα στην καθημερινή μου ζωή. Τώρα κάνω συστηματικά ανακύκλωση και βάζω όλα μου τα σκουπίδια σε ξεχωριστούς κάδους. Επίσης, πηγαίνω πάντα στο πανεπιστήμιο με το ποδήλατο, ενώ παλιά οδηγούσα. Είναι τόσα πολλά που μπορούμε όλοι μας να κάνουμε. Αλλά σε μερικούς αρέσει να βγάζουν τον εαυτό τους απέξω και να ρίχνουν την ευθύνη στους άλλους.

- Αγόρι: Καλά είναι όλα αυτά, αλλά το μεγάλο μας πρόβλημα για μένα εξακολουθεί να είναι η υπερβολική κατανάλωση ενέργειας και η ατμοσφαιρική ρύπανση.

- Κορίτσι: Και γι' αυτά υπάρχουνε λύσεις. Αν όλοι προσπαθούμε να χρησιμοποιούμε τη συγκοινωνία αντί το ΙΧ, αν δεν σπαταλούμε άσκοπα ηλεκτρική ενέργεια αφήνοντας μέσα στο σπίτι λάμπες που δεν χρειαζόμαστε

να καίνε με τις ώρες, αν περιορίζουμε τη χρήση του κλιματιστικού και της κεντρικής θέρμανσης. Στο κάτω-κάτω όλοι μπορούμε να φορέσουμε άλλη μια μπλούζα το χειμώνα για να μην καίμε το καλοριφέρ χωρίς σοβαρό λόγο.

- Αγόρι: Δυστυχώς εγώ, και να θέλω, δεν μπορώ να κάνω τίποτα από όλα αυτά. Με φιλοξενούν σε ένα σπίτι μακριά από το πανεπιστήμιο και το κέντρο της πόλης. Η συγκοινωνία από εκεί που είμαι δεν εξυπηρετεί καθόλου, όσο για την εξοικονόμηση ενέργειας μέσα στο σπίτι ή την ανακύκλωση, ε ... αυτά πια βρίσκονται στα χέρια των ιδιοκτητών.

- Κορίτσι: Σημασία έχει να προσπαθούμε όλοι όσο μπορούμε ο τρόπος της ζωής μας να είναι φιλικός προς το περιβάλλον. Πρέπει να είμαστε ενημερωμένοι και να μην τα φορτώνουμε στους άλλους.

ΜΑΘΗΜΑ 24

Ζωή: Με την οικογένειά μου πηγαίνουμε συχνά διακοπές, αλλά λίγες φορές τις απολαμβάνω όπως πέρσι που πήγαμε στην Κρήτη και περάσαμε φανταστικά. Εκεί μπορούσες να κάνεις ό,τι ήθελες. Κολύμπι, σέρφιγκ, κατάδυση αλλά και ορειβασία, που είναι η αδυναμία μου. Τέλειες διακοπές! Ανακάλυψα ότι στην Κρήτη δεν υπάρχει σπορ που να μην μπορείς να το απολαύσεις.

Σιμόν: Για μένα διακοπές χωρίς μπαράκια, κλαμπ και ταβέρνες δεν γίνονται. Όταν έχω σχολείο, κοιμάμαι νωρίς. Μόνο στις διακοπές είμαι ελεύθερη να κάνω ό,τι θέλω. Μου αρέσει, λοιπόν, να γυρίζω στο ξενοδοχείο τις πρωινές ώρες. Αυτό δεν είναι κακό, αφού μπορώ να κοιμηθώ μέχρι αργά το απόγευμα.

Έλλη: Κάνουμε διακοπές για ξεκούραση και ηρεμία. Η φύση, λοιπόν, είναι η μεγάλη μου αγάπη. Συνήθως διαλέγω μέρη με ωραία τοπία και κάνω πολλές εκδρομές στα βουνά και στις παραλίες. Πέρυσι στο Πήλιο πέρασα θαυμάσια. Δεν μπορώ να ξεχάσω το απέραντο πράσινο και την υπέροχη αρχιτεκτονική στα μικρά χωριουδάκια του.

Μάριος: Μου αρέσουν οι διακοπές που έχουν να κάνουν με τα ενδιαφέροντά μου. Πέρυσι πήγα στην Άνδρο. Έμεινα σε ένα παραδοσιακό νησιώτικο κάστρο και έμαθα να ζωγραφίζω θαλασσινά τοπία με τη βοήθεια ενός τοπικού καλλιτέχνη, ο οποίος ζει στο νησί και εκθέτει τα έργα του σε μια τοπική γκαλερί.Πέρασα πολλές ώρες εκεί μέσα θαυμάζοντας υπέροχους πίνακες.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΣΤ

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΤΕΣΤ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΑΝΑ ΘΕΜΑ

ΘΕΜΑ 1ο

«Οικογένεια, κατοικία, καθημερινή ζωή»

Ονοματεπώνυμο: .....

Ημερομηνία: .....

Τάξη: .....

ΣΥΝΟΛΟ ΜΟΝΑΔΩΝ: _____
120

Η ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ

1. Ποιος είναι; Βάλε το σωστό γράμμα στο σωστό τετράγωνο

A Έχω δύο μικρές αδελφές.
D Είμαι μοναχοπαίδι.
B Έχω δύο εγγόνια.
E Έχω δύο μικρούς αδελφούς.
C Έχω δύο μεγάλα αδέλφια.
F Η αδελφή μου είναι μικρή.

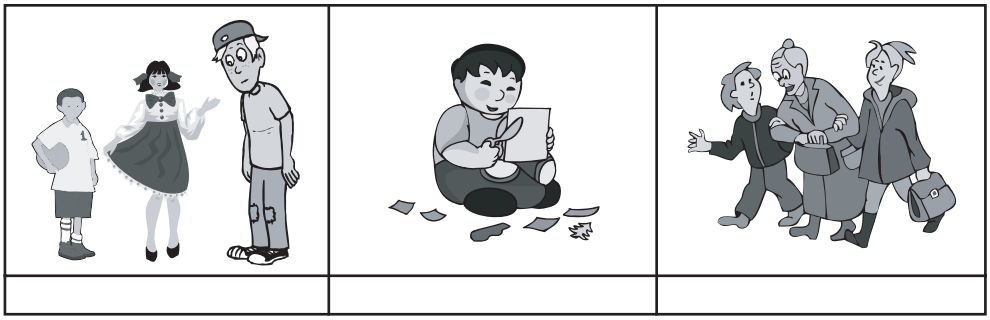

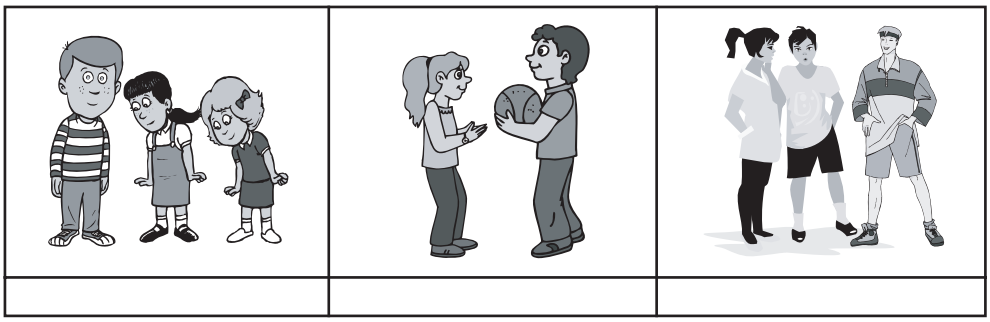

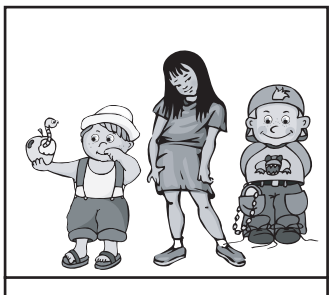

(6 μονάδες)

ΤΑ ΔΩΜΑΤΙΑ

2. Διάλεξε από τις ακόλουθες λέξεις. Γράψε το σωστό γράμμα δίπλα.

ΥΠΝΟΔΩΜΑΤΙΟ

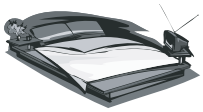				
A	**B**	**C**	**D**	**E**

ΣΑΛΟΝΙ

				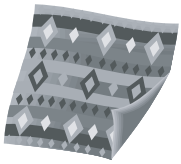
F	**G**	**H**	**J**	**K**

Παράδειγμα:

πόρτα	B

πλυντήριο	
καναπές	
κρεβάτι	
κουρτίνα	
γραφείο	
ντουλάπα	
πολυθρόνα	
χαλί	
πίνακας	
βιβλιοθήκη	

(10 μονάδες)

ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ

3. Βάλε το σωστό γράμμα:

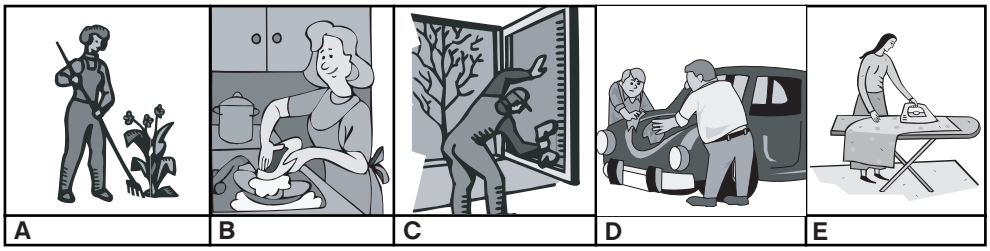

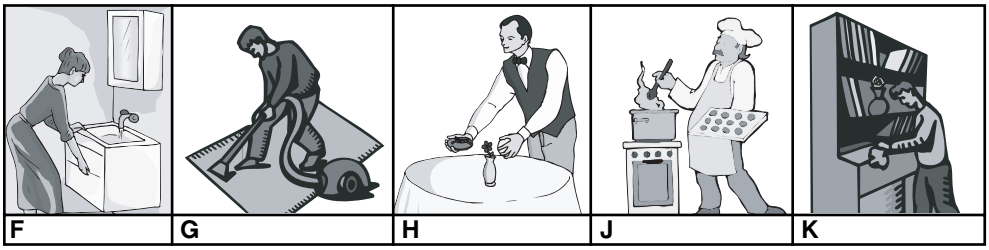

π.χ. Θα κάνω τα παράθυρα	C

(i) Θα πλύνω το αυτοκίνητο	
(ii) Θα κάνω το μπάνιο	
(iii) Θα πλύνω τα πιάτα	
(iv) Θα κάνω τον κήπο	
(v) Θα στρώσω το τραπέζι	
(vi) Θα ξεσκονίσω	
(vii) Θα βάλω ηλεκτρική σκούπα	
(iiv) Θα μαγειρέψω	

(8 μονάδες)

ΤΟ ΦΑΓΗΤΟ

4. Τι θα φας; Βάλε το σωστό γράμμα στο σωστό τετράγωνο.

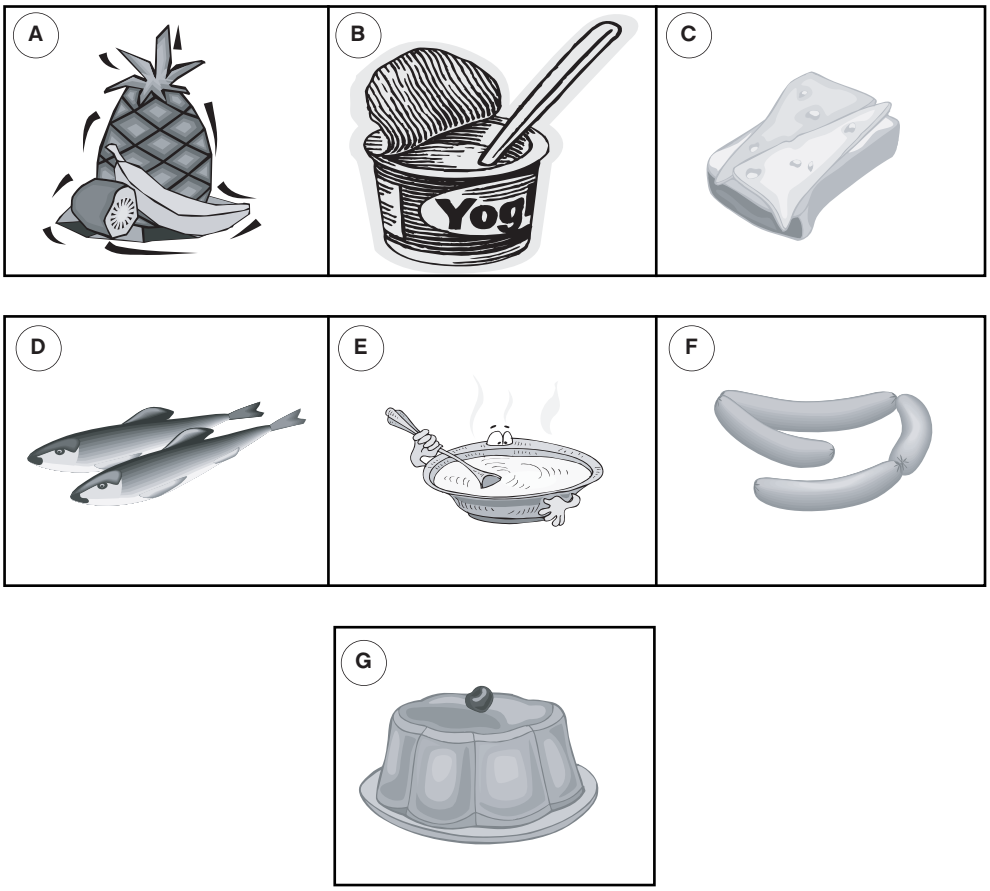

π.χ.

σούπα	E

(i) ψάρι	
(ii) ψωμί και τυρί	
(ii) γλυκό	
(iv) λουκάνικο	
(v) φρούτα	

(5 μονάδες)

ΣΤΟ ΜΑΝΑΒΙΚΟ

5. Τι μπορείς να αγοράσεις εδώ;
Βάλε ένα ✓ στη σωστή θέση.

ΦΡΕΣΚΑ ΦΡΟΥΤΑ ΚΑΙ ΛΑΧΑΝΙΚΑ

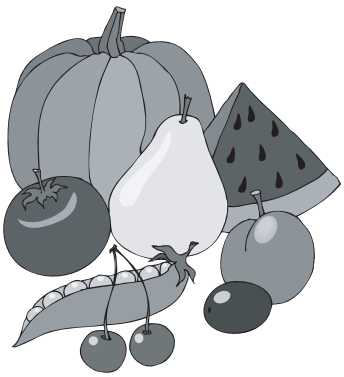

(a) μολύβια	
(b) κεράσια	
(c) φράουλες	
(d) λουλούδια	
(e) μαρούλια	
(f) τετράδια	
(g) φασολάκια	

(4 μονάδες)

ΚΑΤΟΙΚΙΑ

6. Ποιος μιλάει; Βάλε τα 8 σωστά ονόματα δίπλα στη σωστή φράση.

Κατερίνα: Κατοικώ στην εξοχή. Έχω καθαρό αέρα και ησυχία.

Κώστας: Μένουμε σε μια καταπληκτική γειτονιά στο κέντρο της Αθήνας.

Μίκα: Το σπίτι μας είναι πολύ κοντά στο σχολείο των παιδιών αλλά όχι στη δουλειά μου.

Μαργαρίτα: Το εξοχικό μας είναι δύο βήματα από τη θάλασσα...!

Κούλα: Το καλό με το νησί είναι ότι έχεις και καθαρό αέρα και τη θάλασσα και την ησυχία σου. Μεγάλο πρόβλημα όμως είναι η συγκοινωνία, όταν έψει κακοκαιρία.

Αντώνης: Το διαμερισματάκι μας είναι μικρό αλλά βολικό! Είναι ακριβώς δίπλα στο σταθμό του μετρό.

Σοφία: Μένω σε ισόγειο. Έχει φασαρία, όμως είναι φτηνά και συμφέρει.

Ντίνα: Πρέπει να μετακομίσουμε. Το διαμέρισμα είναι μικρό για μας.

Πόπη: Στην αυλή μας υπάρχουν δεκάδες φυτά και δέντρα. Εκεί περνώ όλες τις ελεύθερες μου ώρες.

π.χ. Είναι ωραία στο κέντρο της Αθήνας	Κώστας
(a) Έχουμε δυο σπίτια.	
(b) Βλέπουμε το βουνό από το σπίτι.	
(c) Η μετακίνηση είναι δύσκολη λόγω καιρού.	
(d) Είναι βολικά για τη συγκοινωνία.	
(e) Δεν υπάρχει καυσαέριο εκεί που μένω.	
(f) Είμαστε κοντά στα μαγαζιά.	
(g) Το σπίτι είναι μεγάλο.	
(h) Το μέρος που μένουμε δε βολεύει όλη την οικογένεια.	
(i) Πληρώνουμε μια περιουσία για νοίκι.	
(j) Δεν πληρώνω πολλά λεφτά για νοίκι.	
(k) Ο κήπος μας είναι θαύμα!	
(l) Το σπίτι δε μας χωράει!	

(8 μονάδες)

ΣΤΟ ΖΑΧΑΡΟΠΛΑΣΤΕΙΟ

7. Τι μπορείς να φας και να πιεις εδώ;
Βάλε ένα ✓ στη σωστή θέση:

Εδώ μπορείτε να φάτε γλυκά και να πιείτε φρέσκους χυμούς

π.χ. μπακλαβά	✓
(i) παγωτό	
(ii) τυρόπιτα	
(iii) χυμό πορτοκάλι	
(iv) σουβλάκι	
(v) πάστα σοκολάτα	
(vi) μπιφτέκια	

(3 μονάδες)

ΕΤΟΙΜΟ ΦΑΓΗΤΟ

8. Αγόρασες έναν έτοιμο μουσακά και διαβάζεις τις οδηγίες.

Μουσακάς

ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΨΗΣΙΜΟ

Προθερμάνετε το φούρνο στους διακόσιους βαθμούς κελσίου. Βγάλτε το φαγητό από το χάρτινο κουτί και βάλτε το σε ταψί. Όταν είναι έτοιμος ο φούρνος βάλτε το ταψί μέσα και αφήστε το να ψηθεί για περίπου εικοσιπέντε με τριάντα λεπτά. Βγάλτε το αμέσως από το φούρνο και σερβίρετέ το ζεστό.

(a) Σε ποια θερμοκρασία πρέπει να είναι ο φούρνος;

\- -

(b) Τι πρέπει να κάνεις πριν βάλεις το φαγητό στο φούρνο;

\- -

(c) Σε πόση ώρα θα είναι έτοιμος;

\- -

(3 μονάδες)

ΕΝΑ ΓΡΑΜΜΑ

9. Διαβάζεις αυτό το γράμμα που σου έγραψε μια φίλη σου.

Αθήνα 22.5. 99

Αγαπητή μου φίλη,
Συγνώμη που άργησα να σου γράψω αλλά έχουμε μετακομίσει σε άλλο σπίτι. Τώρα μένουμε λίγο πιο έξω από το κέντρο. Αγοράσαμε ένα πιο μεγάλο διαμέρισμα κι έτσι θα μπορώ να σε φιλοξενώ το καλοκαίρι. Έχουμε περισσότερο χώρο αφού έχουμε ένα δωμάτιο για τους ξένους. Είναι πολύ βολικό. Ήδη το έχουμε συνηθίσει. Στην αρχή δε μου άρεσε. Το προηγούμενο μας σπίτι ήταν κοντά στις φίλες μου και τα καταστήματα. Αυτό εδώ τώρα έχει πολλή ησυχία αλλά δεν έχει πολλά παιδιά της ηλικίας μου. Έχει όμως μια πισίνα κι ένα γυμναστήριο εδώ κοντά όπου πηγαίνω κάθε μέρα και μου αρέσει πολύ τώρα η περιοχή. Έχω κάνει και καινούριους φίλους.
Σε περιμένω σύντομα στην Ελλάδα.
Φιλιά
Αννίτα

a) Γιατί καθυστέρησε να σου γράψει;

- -

(b) Πού είναι το σπίτι της;

- -

(c) Γιατί μπορείς να μένεις μαζί της όταν πηγαίνεις στην Ελλάδα;

- -

(d) Ποια ήταν η πρώτη της αντίδραση στο νέο σπίτι;

- -

(e) Πώς αισθάνεται τώρα;

- -

(f) Γράψε ΔΥΟ ευκολίες που έχει κοντά στο σπίτι της;

- -

(7 μονάδες)

ΣΤΟ ΖΑΧΑΡΟΠΛΑΣΤΕΙΟ

10. Τι παγωτό μπορείς να φας; Βάλε ένα στη σωστή θέση.

Κατάλογος
Γλυκά- Παγωτά

Πάστα Σοκολάτα	Παγωτό Λεμόνι
Τάρτα Ανανά	Παγωτό Σοκολάτα
Κρέμα καραμελέ	Παγωτό Φράουλα
Κέικ Μπανάνας	Παγωτό Κεράσι
Παγωτό Κάστανο	Παγωτό Καρπούζι

π.χ. 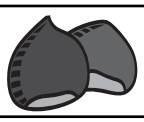	✓
(a) 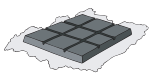	
(b)	
(c)	
(d) 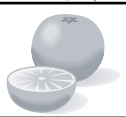	
(e) 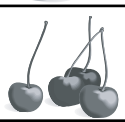	
(f)	
(g)	

(5 μονάδες)

ΤΑ ΖΩΑ

11. Βάλε ένα στη σωστή θέση:

Αλίκη: Έχω ένα ψαράκι στη γυάλα.

Μαρία: Αγαπώ πολύ το καναρίνι μου.

Αναστάσης: Έχω ένα άλογο αστο χωριό.

Γιώργης: Τη γάτα μου τη λένε Φιφή.

Χρήστος: Ο παπαγάλος μου μιλάει.

Λενιώ: Το κουνελάκι μου είναι άσπρο.

						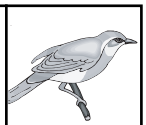
π.χ. Χρήστος	✓					
Αναστάσης						
Μαρία						
Γιώργης						
Λενιώ						
Αλίκη						

(5 μονάδες)

ΣΤΟ ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΟ

12. Διαβάζεις αυτή τη διαφήμιση σ' ένα περιοδικό.

ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΟ ΑΦΡΟΔΙΤΗ

Καθημερινώς εκτός Κυριακής.
Πλούσιο μπουφέ με Κυπριακή κουζίνα,
επίσης στο καθημερινό μας μενού και γλυκά.
12.00 π.μ. - 4.00 μ.μ.
£4.00 το άτομο
Τηλ. 452753/54

Οδός Βερινίκης 1 , Λευκωσία

(a) Τι είδους φαγητό προσφέρει αυτό το εστιατόριο;

- -

(b) Ποια μέρα είναι κλειστό;

- -

(c) Τι ώρα ανοίγει το εστιατόριο;

- -

(3 μονάδες)

ΣΤΟ ΣΟΥΠΕΡΜΑΡΚΕΤ

13. Τι θα αγοράσεις;

Βάλε ένα ✓ στα 4 πράγματα που θ' αγοράσεις.

	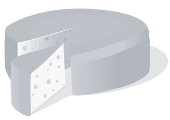	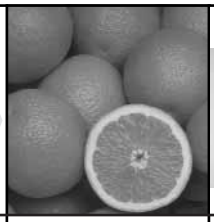		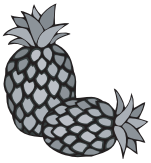
Π.χ. ✓				

				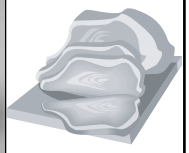

(4 μονάδες)

ΤΟ ΣΠΙΤΙ

14. Διαβάζεις το ημερολόγιο της Ελένης.

Το περασμένο Σάββατο αποφασίσαμε να βάψουμε το σπίτι μας. Πρώτα φάγαμε ένα γερό πρωινό και μετά πήγαμε στα μαγαζιά να αγοράσουμε αυτά που χρειαζόμαστε. Καθώς γυρίζαμε σπίτι περάσαμε από το καινούριο ανθοπωλείο και σταματήσαμε για λίγα λουλούδια. Κατόπιν πήγαμε να βάλουμε βενζίνη και όταν γυρίσαμε στο σπίτι αρχίσαμε να βάφουμε το υπνοδωμάτιό μας. Το μεσημέρι χτύπησε το τηλέφωνο και κάτι φίλοι μάς κάλεσαν για μεσημεριανό στο σπίτι τους.

Αφήσαμε τη δουλειά στη μέση και βγήκαμε!

Τι έγινε το Σάββατο; Βάλε τις εικόνες στη σωστή σειρά.

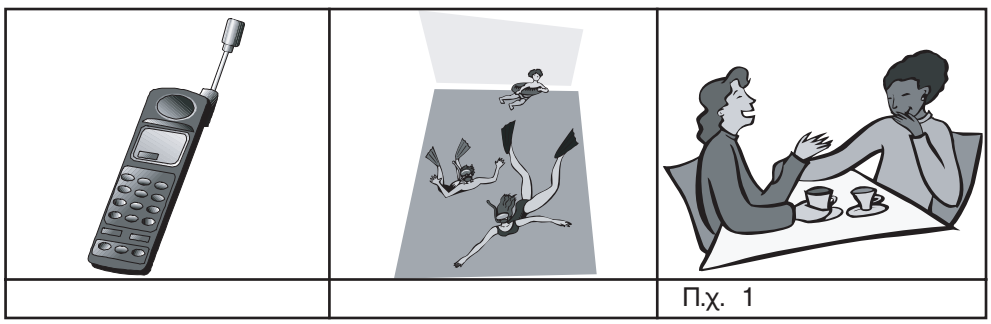

		Π.χ. 1

(4 μονάδες)

ΟΙ ΦΙΛΟΙ

15. Διαβάζεις ένα γράμμα από τον Αντώνη.

Στο σπίτι του φίλου μου του Πέτρου πέρασα ωραία. Ο πατέρας του μας έλεγε συνέχεια ανέκδοτα και η μητέρα του μας ρωτούσε όλη την ώρα αν θέλουμε κάτι να φάμε ή να πιούμε. Όσο για τη μικρή του αδελφή, αυτή δεν μας ενοχλούσε καθόλου, γιατί έπαιζε όλη την ώρα μόνη της. Ο μεγάλος του αδελφός δεν έκανε καθόλου παρέα μαζί μας. Καθόταν μόνος του και έβλεπε τηλεόραση ή άκουγε μουσική. Το μωρό τους έλειπε την ημέρα. Ήταν στο σπίτι της γιαγιάς. Το βράδυ όμως που το έφεραν πίσω, μας τρέλανε στο κλάμα. Τέτοιο δύσκολο μωρό δεν έχω ξαναδεί!

Γράψε ποιος:

ήσυχος	
εξυπηρετικός	
αστείος	
σοβαρός	
ψυχρός	
γκρινιάρικο	
αυστηρός	

(5 μονάδες)

ΠΑΡΤΙ

16. Να γράψεις πέντε φαγητά ή ποτά που θα αγοράσεις για ένα πάρτι.

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

(5 μονάδες)

ΤΟ ΔΩΜΑΤΙΟ ΜΟΥ

17. Γράψε πέντε πράγματα που έχεις στο υπνοδωμάτιό σου.

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

(5 μονάδες)

ΕΝΑ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

18. Πηγαίνεις στο σπίτι της φίλης σου αλλά δεν είναι εκεί. Της αφήνεις ένα σημείωμα 30 λέξεων. Πρέπει να αναφέρεις:

Γιατί πήγες στο σπίτι της
Πού θα πας τώρα
Τι θέλεις να κάνετε το βράδυ
Πού και τι ώρα θα συναντηθείτε.

_____

_____

_____

(10 μονάδες)

ΕΝΑ ΓΡΑΜΜΑ

19. Πήρες αυτό το γράμμα από μια φίλη σου. Απάντησέ της χρησιμοποιώντας 70 λέξεις.

Θεσσαλονίκη, 25 Απριλίου 2002

Πόπη, γειά σου.

Σου γράφω ένα σύντομο γράμμα για να σου πω το πρόβλημά μου. Έχω συνέχεια καυγάδες με τη μαμά μου. Παραπονιέται ότι δεν τη βοηθώ στις δουλειές του σπιτιού. Της εξηγώ ότι έχω πολύ διάβασμα αλλά αυτή δεν καταλαβαίνει. Θέλει να προσέχω το μωρό και να κάνω ένα σωρό άλλα πράγματα. Τι να κάνω; Να παραμελήσω τα μαθήματά μου; Πες μου τη γνώμη σου. Εσύ βοηθάς καθόλου στο σπίτι; Τι ακριβώς κάνεις; Κάθε πότε και πόση ώρα σου παίρνει;

Με αγάπη

Άννα

_____

_____

_____

_____

_____

_____

(20 μονάδες)

ΤΕΛΟΣ

ΘΕΜΑ 2ο

«Κοινωνικές δραστηριότητες, άσκηση και υγεία»

Ονοματεπώνυμο: .....

Ημερομηνία: .....

Τάξη: .....

ΣΥΝΟΛΟ ΜΟΝΑΔΩΝ: _____
120

ΕΟΡΤΑΣΜΟΙ

1. Ποιοι γιορτάζουν; Βάλε το σωστό γράμμα δίπλα στη σωστή φράση.

A. Στις 25 του μήνα, κλείνουμε δεκαπέντε χρόνια παντρεμένοι ...
B. Ελάτε στο πασχαλινό μας τραπέζι ...
C Μετακομίσαμε στο καινούριο μας διαμέρισμα ...
D Την Κυριακή κλείνω τα είκοσί μου χρόνια ...
E Στις 25 Απριλίου γεννήθηκε η μικρή μας κόρη στην κλινική Ρέα ...
F Ήρθα πρώτος στις εξετάσεις μου ...
G Φεύγουμε για το εξωτερικό ...
H. Η τύχη τους χαμογέλασε!
I. Επιτέλους πήρα το πτυχίο μου!
J. Αύριο έχουμε 28 του Οκτώβρη
K. Αύριο ανοίγουμε το νέο μας κατάστημα!
L. Ελάτε να υποδεχτούμε το νέο έτος

(i) Τα γενέθλια	
(ii) Την ονομαστική γιορτή	
(iii) Τη βάφτιση	
(iv) Μια εθνική γιορτή	
(v) Μια σχολική επιτυχία	
(vi) Μια θρησκευτική γιορτή	
(vii) Το νέο σπίτι	
(viii) Νέο μωρό	
(ix) Αποχαιρετιστήριο πάρτι	
(x) Εγκαίνια καινούριου μαγαζιού	
(xi) Την επέτειο των γάμων τους	
(xii) Κέρδισαν στο Λόττο!	
(xiii) Πρωτοχρονιάτικο ρεβεγιόν	

(12 μονάδες)

ΕΥΧΕΣ

2. Βάλε το σωστό γράμμα.**D**

A **ΚΑΛΟ ΤΑΞΙΔΙ**	B **ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ**	C **ΠΕΡΑΣΤΙΚΑ**
D **ΝΑ ΖΗΣΕΤΕ**	E **ΕΥΤΥΧΙΣΜΕΝΟ ΤΟ ΝΕΟ ΕΤΟΣ**	F **ΣΥΓΧΑΡΗΤΗΡΙΑ**
G **ΧΡΟΝΙΑ ΠΟΛΛΑ**	H **ΝΑ ΣΑΣ ΖΗΣΕΙ**	I **ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΝΕΣΤΗ**

J **ΚΑΛΩΣ ΗΡΘΕΣ**

(i) Κάποιος έχει γενέθλια	
(ii) Κάποιος είναι άρρωστος	
(iii) Κάποιος δίνει εξετάσεις	
(iv) Κάποιος φεύγει για το εξωτερικό	
(v) Κάποιος πέρασε τις εξετάσεις	
(vi) Κάποιοι παντρευτήκανε	
(vii) Κάποιοι βάφτισαν το μωρό τους	
(viii) Είναι Λαμπρή	
(ix) Κάποιος γύρισε από ταξίδι	
(x) Μπαίνει νέος χρόνος	

(10 μονάδες)

ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΑ

3. Βλέπεις αυτή τη διαφήμιση.

ΤΑΒΕΡΝΑ
«ΣΚΟΡΠΙΟΣ»

Ελάτε για εκλεκτό φαγητό της ώρας.
Κάθε Τρίτη και Παρασκευή σερβίρεται φρέσκο ψάρι.
Σας προσφέρουμε ένα μπουκάλι κρασί δωρεάν
μαζί με το ψάρι που θα παραγγείλετε.
Είμαστε ανοικτοί όλο το βράδυ μέχρι τα μεσάνυχτα.

ΦΑΓΗΤΟ ΚΑΙ ΣΕ ΠΑΚΕΤΟ

ΧΩΡΟΣ ΚΑΤΑΛΛΗΛΟΣ ΓΙΑ
ΓΑΜΟΥΣ, ΑΡΡΑΒΩΝΕΣ, ΒΑΦΤΙΣΕΙΣ ΚΑΙ ΚΑΘΕ ΕΙΔΟΥΣ ΠΑΡΤΙ
Μέχρι 300 άτομα

(a) Τι σερβίρεται κάθε Τρίτη και Παρασκευή;

(b) Πότε σου δίνουν δωρεάν ένα μπουκάλι κρασί;

(c) Τι ώρα κλείνει η ταβέρνα;

(d) Τι άλλες εξυπηρετήσεις προσφέρει αυτή η ταβέρνα; Ανάφερε Τρεις

(e) Για πόσα άτομα υπάρχει χώρος;

(7 μονάδες)

ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΑ

4. Βάλε το σωστό γράμμα δίπλα στη σωστή φράση.

Α. Ορειβασία
Β. Χιονοδρομία
Γ. Παγοδρομία
Δ. Ιππασία
Ε. Τένις
ΣΤ. Ιστιοπλοΐα
Ζ. Καλαθόσφαιρα
Η. Ψάρεμα
Θ. Κολύμπι

1. Μου αρέσουν τα άλογα	
2. Αγόρασα πατίνια	
3. Μου χάρισαν καινούρια σκι	
4. Θα αγοράσω σκάφος.	
5. Με την ορειβασία απολαμβάνεις τη φύση.	
6. Χρειάζομαι ρακέτες.	
7. Μου χάρισαν ένα καλάμι.	

.

(7 μονάδες)

ΥΓΕΙΑ

5. Βάλε το σωστό γράμμα κάτω από τη σωστή εικόνα.

Α. Έχω πυρετό
Β. Έσπασα το πόδι μου
Γ. Θα πάω στο γιατρό για τη μέση μου
Δ. Είμαι κρυωμένη
Ε. Πονάει το δόντι μου
ΣΤ. Έχω πονοκέφαλο
Ζ. Πονάνε τα αυτιά μου
Η. Πονάει ο λαιμός μου
Θ. Θα πάω στον οφθαλμίατρο
Ι. Έχω πρόβλημα με την καρδιά μου

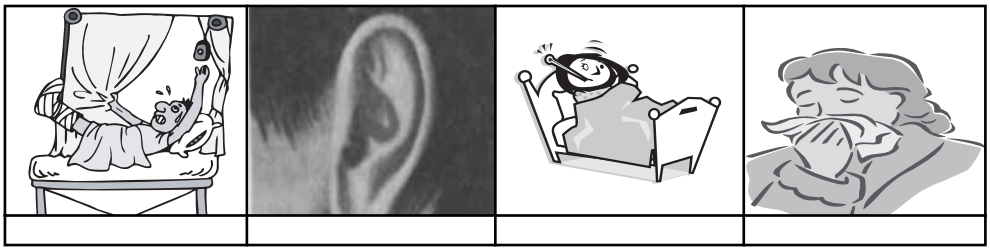

(10 μονάδες)

ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΧΡΟΝΟΣ

5. Βάλε ένα στη σωστή θέση:

Αλίκη: Μαζεύω γραμματόσημα.
Μαρία: Παίζω σκάκι.
Αναστάσης: Μαθαίνω σαξόφωνο
Γιώργης: Κάνω θαλάσσιο σκι.
Χρήστος: Κατεβαίνω στα μαγαζιά.
Μαργαρίτα: Διαβάζω μυθιστορήματα.
Πόπη: Μου αρέσουν τα ποιήματα.
Μηνάς: Η ποδηλασία είναι το πάθος μου.
Άγγελος: Θέλω να ξέρω τι υπάρχει στα καταστήματα.
Ανδρέας: Έχω περίπου 1000 νομίσματα.

	κάνει συλλογή	παίζει επιτραπέζια παιχνίδια	παίζει μουσικό όργανο	ασχολείται με τη λογοτεχνία	κάνει ψώνια	κάνει σπορ
Χρήστος						
Αναστάσης						
Μαρία						
Γιώργης						
Μαργαρίτα						
Αλίκη						
Πόπη						
Άγγελος						
Ανδρέας						
Μηνάς						

(10 μονάδες)

ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ

6. Γράψε την ώρα:

10.00 Κινούμενα σχέδια

10.30 Ειδήσεις

11.00 Κυριακάτικο τραπέζι

13.00 Ντοκιμαντέρ: Τα δάση του Αμαζονίου

22.00 Κινηματογραφική βραδιά: Απόψε ταινία κατασκοπίας

19.30. Οι τελευταίες επιτυχίες του ξένου πενταγράμμου

20.15 Συνέντευξη με τον πρωθυπουργό

20.55 Η μάχη του Μαραθώνα

14.20 Επιλογές από την ελληνική δισκογραφία

15.30 Ταξιδι στα ελληνικά νησιά: Τήνος

	ΩΡΑ
Γιαγιά: Παρακολουθεί ότι έχει να κάνει με μαγειρική	
Παππούς: Λατρεύει την ελληνική μουσική	
Μητέρα: Παρακολουθεί τις πολιτικές εξελίξεις	
Πατέρας: Βλέπει ιστορικά προγράμματα	
Γιος: Ενδιαφέρεται για το περιβάλλον	
Κόρη: Ακούει ξένη μουσική	
Μικρή κόρη: Βλέπει παιδικά προγράμματα	
Ξαδέλφη: Την ενδιαφέρει ο τουρισμός	
Θεία: Βλέπει μόνο θρίλερ	
Θείος: Θέλει να ξέρει τι γίνεται στον κόσμο	

(10 μονάδες)

ΥΓΙΕΙΝΗ ΖΩΗ

7. Βάλε ένα ✓ στα δέκα σωστά

◆ 51 % των νέων δεν αθλούνται και δεν τρέφονται σωστά με αποτέλεσμα να είναι υπέρβαροι

◆ Για καλή υγεία η σωστή διατροφή και η άσκηση είναι απαραίτητη. Προσοχή στις ποσότητες, στο γρήγορο φαγητό και στα γλυκά.

◆ 32 % των νέων έχουν άγχος με το σχολείο και αναγκάζονται να ξοδεύουν όλο τον χρόνο τους στο διάβασμα. Αυτό όμως μειώνει τελικά την απόδοση τους.

◆ ο χρόνος για το μαγείρεμα δεν πάει χαμένος

◆ καιρός να θυμηθούμε την μεσογειακη κουζίνα

1. Μην κάνετε καθιστιστική ζωή	
2. Να μην τρώτε καθόλου γρήγορα φαγητά	
3. Μη στενοχωριέστε με το σχολείο	
4. Πρέπει να βρίσκετε χρόνο να χαλαρώνετε.	
5. Το ξεκούραστο μυαλό δουλεύει καλύτερα	
6. Για το πάχος φταίει η ακινησία και η κακή διατροφή	
7. Πρέπει να καταναλώνουμε μόνο λίγα γλυκά	
8. Μια καλή λύση είναι να προτιμούμε πάντα μικρές ποσότητες	
9. Το γρήγορο φαγητό δεν έχει καλή ποιότητα	
10. Αξίζει τον κόπο να μαγειρεύουμε στο σπίτι	
11. Είναι καλό να ακολουθήσουμε τη μεσογειακή κουζίνα	

(10 μονάδες)

ΨΩΝΙΑ

7. Γράψε τη σωστή λέξη κάτω από τη σωστή εικόνα.

Α. Άρωμα για τη μαμά
Β. Κολιέ για τη θεία
Γ. Ζώνη για τον μπαμπά
Δ. Σκουλαρίκια για τη νονά
Ε. Καραμέλες για τη μικρή μου αδερφή
ΣΤ. Πορτοφόλι για το θείο
Ζ. Αφίσα για τον αδερφό μου
Η. Μπότες για τη μεγάλη μου αδερφή
Θ. Παντόφλες για τη γιαγιά

			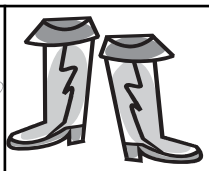	

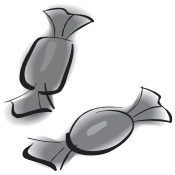				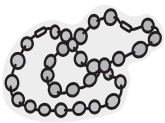

(9 μονάδες)

ΔΩΡΑ

8. Να γράψεις πέντε δώρα που θα ήθελες για τα γενέθλιά σου.

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

5. _____

(5 μονάδες)

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ

9. Θα κάνεις ένα πάρτι. Γράψε μια πρόσκληση των 30 περίπου λέξεων για τον φίλο/τη φίλη σου. Πρέπει να αναφέρεις:

- Γιατί γίνεται το πάρτι;
- Πότε και πού γίνεται;
- Τι ώρα αρχίζει και τι ώρα τελειώνει;
- Πώς θα έρθει στο πάρτι;

_____

_____

_____

_____

_____

(10 μονάδες)

ΕΝΑ ΓΡΑΜΜΑ

10. Έκανες έναν καινούριο φίλο. Γράψε του ένα γράμμα των 150 λέξεων για τον ελεύθερο σου χρόνο. Πρέπει να του αναφέρεις τα πιο κάτω:

- Πότε έχεις ελεύθερο χρόνο;
- Πώς τον ξοδεύεις μέσα στο σπίτι;
- Πού συνήθως πηγαίνεις όταν βγαίνεις έξω;
- Πότε βγήκες έξω για τελευταία φορά και με ποιον;
- Περίγραψέ πού πήγατε και τι κάνατε.
- Τι σχέδια έχεις για το ερχόμενο σαββατοκύριακο;

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

(20 μονάδες)

ΤΕΛΟΣ

ΘΕΜΑ 3ο

«Στη χώρα μας και στο εξωτερικό»

Ονοματεπώνυμο: .....

Ημερομηνία: .....

Τάξη: .....

ΣΥΝΟΛΟ ΜΟΝΑΔΩΝ: _____
120

ΣΤΗΝ ΠΟΛΗ

1. Πού πηγαίνεις; Βάλε το σωστό γράμμα δίπλα στην κάθε φράση.

1. Στο πάρκο	
2. Στο μουσείο	
3. Στο ζαχαροπλαστείο	
4. Στο κομμωτήριο	
5. Στο λιμάνι	
6. Στο αεροδρόμιο	
7. Στο ταχυδρομείο	
8. Στην τράπεζα	
9. Στο ανθοπωλείο	
10. Στον κινηματογράφο	

(10 μονάδες)

Ο ΚΑΙΡΟΣ

2. Τι καιρό κάνει; Γράψε τη σωστή μέρα στο σωστό τετράγωνο.

Σάββατο	Συννεφιά όλη μέρα	
Κυριακή	Βροχοπτώσεις σε όλη τη χώρα	
Δευτέρα	Δυνατοί άνεμοι στα πελάγη	
Τρίτη	Θερμοκρασία κάτω από το μηδέν	
Τετάρτη	Χιονοπτώσεις στα ορεινά	
Πέμπτη	Λιακάδα στα νησιά	
Παρασκευή	Ομίχλη στα πεδινά	

		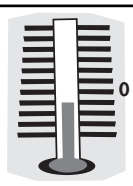	

	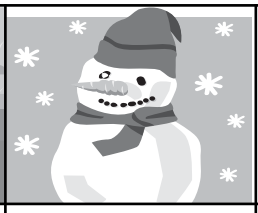	

(7 μονάδες)

ΔΙΑΚΟΠΕΣ

3. Τι θα κάνουν στις διακοπές; Βάλε το σωστό γράμμα δίπλα στην κάθε πρόταση.

Α	**Β**	**Γ**	**Δ**

Ε	**Ζ**	**Η**	**Θ**

Ι	**Κ**	**Λ**

1. Πέτρος: Θα περπατήσω στα δάση.	
2. Μαριάννα: Θα παίξω στα χιόνια	
3. Νικόλας: Θα κάνω θαλάσσια σπορ	
4. Γιάννα: Θα πάω στο ζωολογικό κήπο	
5. Τάκης: Θα δω τους συγγενείς μου	
6. Σούλα: Θα επισκεφτώ τα βουνά	
7. Γιώργος: Θα κάνω ηλιοθεραπεία	
8. Κατερίνα: Θα τρώω κάθε μέρα έξω	
9. Παναγιώτης: Θα επισκεφτώ τα αρχαία	

(9 μονάδες)

ΣΤΟ ΝΗΣΙ

4. Διαβάζεις τη διαφήμηση. Σημείωσε με ✓ στα δέκα σωστά.

Δεκαπενθήμερο στην Αστυπάλαια

Η μικρή Αστυπάλαια μπορεί να προσφέρει στον επισκέπτη αξέχαστες διακοπές μακριά από το θόρυβο των μεγάλων πόλεων.

Εδώ μπορεί κανείς να απολαύσει καθαρό αέρα, ησυχία, παραδοσιακό φαγητό, υπέροχες παραλίες.

Προσφέρονται επίσης πολλές ευκαιρίες για εκδρομές σε άλλα γειτονικά νησιά.

Δύο δρομολόγια καθημερινά από το λιμάνι του Πειραιά.
Μπορούμε να σας εγγυηθούμε μεταφορά στο νησί με πολυτελή κρουαζιερόπλοια και διαμονή σε άνετες ξενοδοχειακές μονάδες με συμφέρουσες τιμές.

Δεχόμαστε και τηλεφωνικές κρατήσεις ή περάστε από το Γραφείο μας:
Γεωργίου Καραϊσκάκη 23
ΠΕΙΡΑΙΑΣ
ΤΗΛ 210 41 37 732

1. Η Αστυπάλαια δεν είναι μεγάλη.	
2. Το νησί προσφέρεται για όσους θέλουν ησυχία.	
3. Δεν υπάχει δυνατότητα να κάνεις εκδρομές.	
4. Εκεί θα φας καλά.	
5. Δεν υπάρχουν καυσαέρια.	
6. Προσφέρεται πακέτο διακοπών.	
7. Για να κάνεις κράτηση πρέπει να πας στο Γραφείο τους.	
8. Τα ξενοδοχεία είναι μοντέρνα.	
9. Θα ταξιδέψεις με πλοίο.	
10. Δεν θα κοστίσει πολύ.	
11. Το πλοίο αναχωρεί για το νησί 2 φορές την ημέρα.	
12. Οι παραλίες είναι απότομες.	

(9 μονάδες)

ΔΙΑΜΟΝΗ

5. Βλέπεις αυτές τις διαφημίσεις για ενοικίαση.

Α. Εξοχικό σπίτι με πέντε δωμάτια.
Β. Ισόγειο διαμέρισμα με δύο υπνοδωμάτια
Γ. Γκαρσονιέρα κοντά σε γυμναστήριο
Δ. Μοντέρνο δωμάτιο με θέα
Ε. Διαμέρισμα για τρία άτομα στον τρίτο όροφο χωρίς ασανσέρ
ΣΤ. Τρόχοσπιτο για οικονομία
Ζ. Βίλα κοντά σε χιονοδρομικό κέντρο
Η. Σπίτι με παιδική πισίνα και αυλή
Θ. Διαμέρισμα κοντά σε εμπορικό κέντρο

Πού θα μείνουν; Βάλε το σωστό γράμμα στο σωστό τετράγωνο.

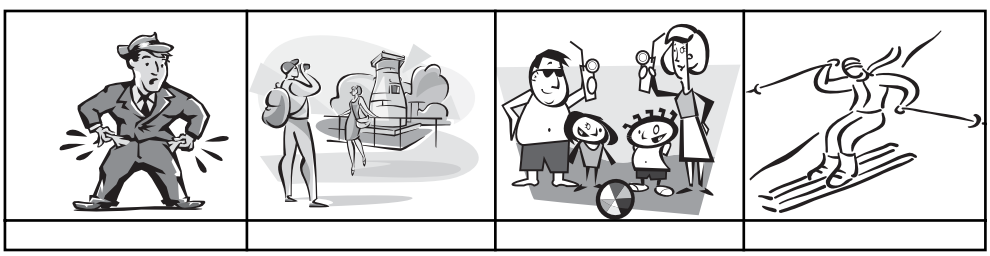

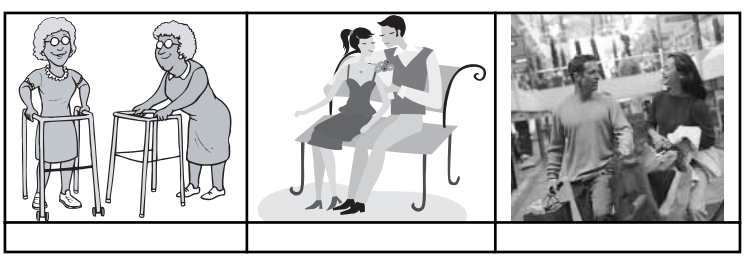

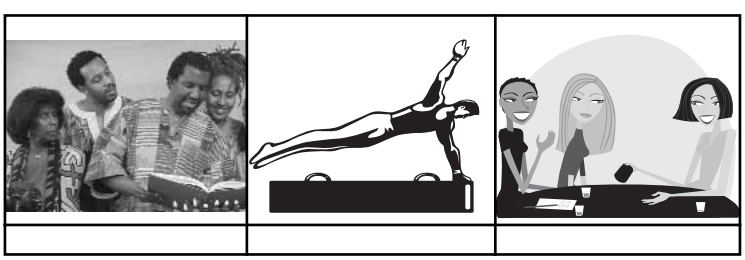

(9 μονάδες)

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΗΣ ΗΜΕΡΑΣ

6. Διάβασε το σημείωμα και βάλε τη σωστή ώρα:

Θα ξυπνήσουμε νωρίς και θα πάρουμε πρόγευμα. Θα πάρουμε το μετρό στις 8.30. Θα φτάσουμε στην Κηφισιά στις 9.10 όπου θα δούμε την έκθεση ανθέων. Στις 12 θα φάμε σε ένα εστιατόριο με κήπο. Στις 2 θα επισκεφτούμε τα καταστήματα για να πάρουμε μερικά σουβενίρ. Στις 4.20 έχουμε ραντεβού με τα παιδιά στο κέντρο για να πάμε στο αρχαιολογικό μουσείο. Στις 6.00 θα γυρίσουμε στο ξενοδοχείο αλλά στις 7.45 θα μας περιμένει το ταξί για να μας πάρει στο θέατρο. Το έργο αρχίζει στις 8.30.

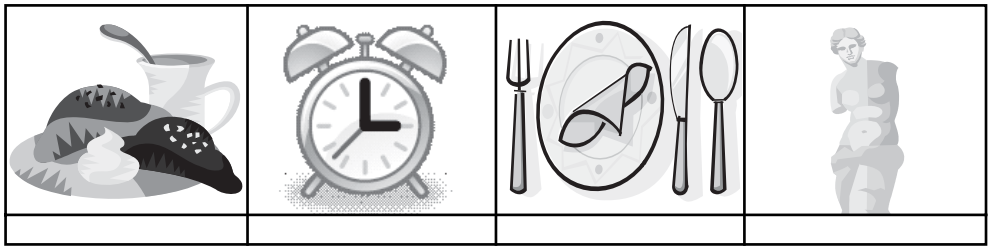

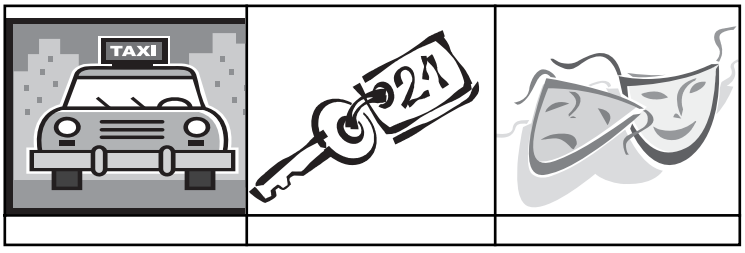

(8 μονάδες)

ΣΤΟ ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΟ

7. Πού θα πας; Βάλε το σωστό γράμμα.

Α. ΑΝΑΧΩΡΗΣΕΙΣ
Β. ΑΦΙΞΕΙΣ
Γ. ΑΙΘΟΥΣΑ ΑΝΑΜΟΝΗΣ
Δ. ΦΥΛΑΞΗ ΑΠΟΣΚΕΥΩΝ
Ε. ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΟΣ
ΣΤ. ΑΝΑΖΗΤΗΣΗ ΑΠΟΣΚΕΥΩΝ
Ζ. ΓΡΑΦΕΙΟ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΟΣ
Η. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ
Θ. ΑΦΟΡΟΛΟΓΗΤΑ ΕΙΔΗ
Ι. ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΠΑΡΑΠΟΝΩΝ

1. Φεύγεις ταξίδι	
2. Πρέπει να αλλάξεις χρήματα	
3. Θέλεις να αφήσεις κάπου τις βαλίτσες σου	
4. Κάτι δεν σου άρεσε	
5. Πρέπει να περιμένεις	
6. Μόλις έφτασες	
7. Θέλεις να μάθεις κάτι	
8. Χρειάζεσαι να αγοράσεις δώρα	
9. Έχασες τις βαλίτσες σου	

(9 μονάδες)

ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΑ

8. Διαβάζεις αυτές τις ανακοινώσεις.

Θα γίνουν κανονικά τα δρομολόγια των πλοίων.
Ανεβαίνουν οι τιμές των εισιτηρίων
Κλειστός ο αυτοκινητόδρομος Θεσσαλονίκης- Κατερίνης
Καθυστερήσεις στις γραμμές των λεωφορείων
Περισσότεροι χώροι στάθμευσης στο κέντρο
Τα αεροδρόμια θα παραμείνουν κλειστά
Περισσότερες γειτονιές με τραμ
Μόνο λεφορεία και ταξί στο κέντρο
Έκπτωση στους φοιτητές σε όλα τα μέσα συγκοινωνίας

Σημείωσε με ✓ στα δέκα σωστά.

1. Ακριβαίνουν τα εισιτήρια	
2. Γεμάτα τα τρένα	
3. Τα αεροδρόμια δεν λειτουργούν	
4. Τα πλοία φεύγουν στην ώρα τους	
5. Δεν μπορείς να πας στην Κατερίνη	
6. Περιμένεις πολύ για τα λεωφορεία	
7. Οι φοιτητές πάνε παντού φτηνά	
8. Οι μαθητές πληρώνουν μισό εισιτήριο	
9. Μπορείς να παρκάρεις στο κέντρο.	
10. Προχωρούν τα έργα για το τραμ	
11. Δεν μπορείς να πας με το αυτοκίνητό σου στο κέντρο	
12. Οι μαθητές δεν πληρώνουν	

(9 μονάδες)

ΣΧΕΔΙΑ ΓΙΑ ΤΟ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ

9. Οι συμμαθητές σου μιλάνε για τα σχέδιά τους

Αλίκη: Θα πάω κατασκήνωση με την παρέα μου.

Μανόλης: Δεν πέρασα σε δύο μαθήματα και θα κάνω συνέχεια φροντηστήριο.

Ζωή: Θα έρθουν οι συγγενείς μας από την Γερμανία και πρέπει να τους ξεναγήσουμε.

Εύα: Δεν θα πάω διακοπές. Ο φίλος μου θα μπει στο νοσοκομείο για εξετάσεις.

Νίκος: Θα πάω κρουαζιέρα στα ελληνικά νησιά.

Σάββας: Θα κάνουμε το γύρο του κόσμου.

Μαργαρίτα: Θα ξεκουραστώ κοντά στη φύση.

Σταύρος: Οι γονείς μου είναι άνεργοι. Δεν υπάρχει η δυνατότητα να πάμε πουθενά.

Αγγέλα: Οι γονείς μου πήραν όλη την άδεια τους για το ταξίδι που κάναμε το Πάσχα.

Θωμάς: Θα μείνουμε σε μια φάρμα και θα βοηθούμε στη φροντίδα των ζώων.

Ιωάννα: Θα ταξιδέψω με αερόστατο.

Βάσω: Πρέπει να εργαστώ για τις σπουδές μου.

1. Θα δούμε πολλές χώρες	
2. Σκληρή μελέτη	
3. Καλοκαιρινή δουλειά	
4. Μας αρέσει το κάμπιγκ	
5. Θα έχουμε επισκέπτες	
6. Προβλήματα υγείας	
7. Οικονομικές δυσκολίες	
8. Θα πάω στην εξοχή.	
9. Κάναμε ήδη διακοπές	
10. Θα κάνουμε αγροτουρισμό.	

(10 μονάδες)

.ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΝΕΣ ΔΙΑΚΟΠΕΣ

10. Γράψε πέντε πράγματα που θα ήθελες να πάρεις μαζί σου σε ένα νησί.

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

(5 μονάδες)

ΣΤΟ ΚΑΜΠΙΓΚ

11. Γράψε πέντε πράγματα που θα ήθελες να πάρεις μαζί σου στην κατασκήνωση.

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

(5 μονάδες)

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ

12. Βρίσκεσαι για διακοπές στην Πάφο. Γράψε μια κάρτα των 30 περίπου λέξεων για τον φίλο/τη φίλη σου. Πρέπει να αναφέρεις:

- Πού βρίσκεσαι και γιατί;
- Πού μένεις και με ποιον;
- Πώς περνάς;
- Τι σου αρέσει περισσότερο;

(10 μονάδες)

ΕΝΑ ΑΡΘΡΟ

13. Γράψε ένα άρθρο των 150 λέξεων για την πόλη που ζεις. Πρέπει να του αναφέρεις τα πιο κάτω:

- Ποια είναι η πόλη σου;
- Τι αξιοθέατα υπάρχουν ;
- Ο καιρός πώς είναι;
- Τι μπορεί να κάνει ένας νέος στην πόλη σου;
- Η συγκοινωνία πώς είναι;.

(20 μονάδες)

ΤΕΛΟΣ

ΘΕΜΑ 4ο

«Εκπαίδευση και απασχόληση»

Ονοματεπώνυμο: .....

Ημερομηνία: .....

Τάξη: .....

ΣΥΝΟΛΟ ΜΟΝΑΔΩΝ: _____
100

ΜΑΘΗΜΑΤΑ

1. Τι μαθήματα κάνουν;

ΩΡΑ	ΜΑΘΗΜΑ
8.00	Γυμναστική
9.00	Μαθηματικά
10.00	Αρχαία Ιστορία
11.30	Γεωγραφία
12.30	Πληροφορική
2.30	Επιστήμη

Βάλε τη σωστή ώρα στο σωστό τετράγωνο.

			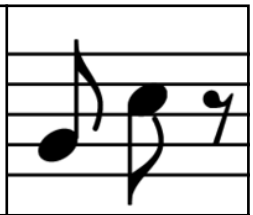
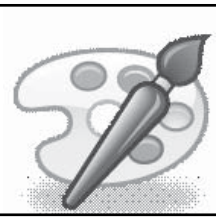	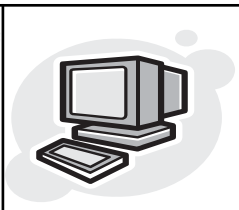		

(6 μονάδες)

ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ

2. Τι κάνεις; Γράψε το σωστό γράμμα στο τετράγωνο.

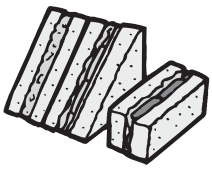	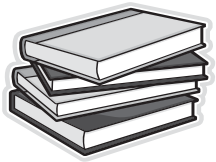		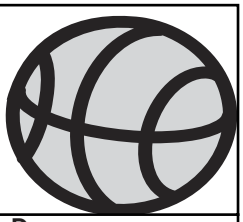
A	**B**	**C**	**D**

		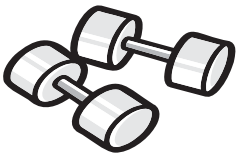	
E	**F**	**G**	**H**

		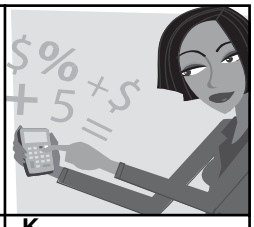
I	**J**	**K**

1. Δουλεύω στον υπολογιστή.	
2. Παίζω ποδόσφαιρο.	
3. Μιλώ με τους συμμαθητές μου.	
4. Μελετώ στη βιβλιοθήκη.	
5. Λύνω ασκήσεις.	
6. Τρώω στο διάλειμμα.	
7. Παίζω μουσικό όργανο.	
8. Ζωγραφίζω.	
9. Γυμνάζομαι	
10. Κάνω πειράματα στο εργαστήριο	

(10 μονάδες)

ΕΡΓΑΣΙΑ

3. Οι συμμαθητές σου μιλάνε για τις δουλειές που κάνανε το καλοκαίρι.

Μαρία: Μου ταίριαζε γιατί αφορούσε τη μουσική.
Τάκης: Χρειάστηκα τις ξένες γλώσσες που έμαθα στο σχολείο.
Ελένη: Η δουλειά ήταν βαριά αλλά ο μισθός ήταν καλός.
Χριστίνα: Το ωράριο ήταν βραδινό αλλά το ξενύχτι δεν με ενοχλεί.
Σπύρος: Σερβιτόρος σε κρουαζιερόπλοιο.
Θάνος: Μου άρεσε το ήσυχο περιβάλλον.
Λουκάς: Ήμουν έτοιμος να διδάξω.
Σταύρος: Αποφάσιζα μόνος μου ποιες ώρες θα εργαστώ.
Αγγέλα: Βοηθούσα τους γονείς μου με τα ζώα.
Θεόφιλος: Ήμουν βοηθός σε συνεργείο.
Ιωάννα: Ήταν ανιαρή δουλειά. Έκανα κάθε μέρα το ίδιο πράγμα.
Βασίλης: Είχε να κάνει με τα μαθηματικά.

1. Δούλεψε σε οικοδομή	
2. Ταμίας σε νυκτερινό κέντρο	
3. Υπάλληλος σε δισκοπωλείο	
4. Αγαπώ τη θάλασσα κι έτσι μου άρεσε	
5. Υπάλληλος σε βιβλιοθήκη	
6. Υπάλληλος σε εταιρεία μεταφράσεων	
7. Ιδιαίτερα μαθήματα σε παιδιά	
8. Καθηγητής Φυσικής	
9. Δουλειά σε γκαράζ	
10. Πωλήτρια σε κατάστημα παπουτσιών	

(10 μονάδες)

ΣΤΟ ΓΡΑΦΕΙΟ

4. Το πρόγραμμα της ημέρας

9.00 π.μ.	Ραντεβού με τον διευθυντή
10.30 π.μ.	Τηλεφωνήματα στο εξωτερικό
12.00 μ.μ.	Γεύμα με συνεργάτες
1.00μ.μ.	Δουλειές στην τράπεζα
2.00μ.μ.	Αλληλογραφία
6.00 μ.μ.	Γιορτή του γραφείου

Τι ώρα είναι; Βάλε ένα ✓ στο σωστό τετράγωνο.

	9.00	10.30	12.00	1.00	2..	6.00
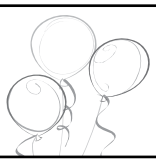						

(6 μονάδες)

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΤΑΛΛΑΓΩΝ

5. Τι θα κάνετε στην Κρήτη;

❏ Αγώνες ποδοσφαίρου και καλαθόσφαιρας με άλλα σχολεία
❏ Παραστάσεις χορού από σχολεία του εξωτερικού
❏ Εκθέσεις ελληνικών βιβλίων
❏ Διαγωνισμός ποίησης
❏ Φεστιβάλ μαθητικού θεάτρου
❏ Επισκέψεις σε αρχαιολογικούς χώρους
❏ Διαλέξεις για το μέλλον της παιδείας
❏ Υπαίθριο μαθητικό συνέδριο
❏ Βραδινό πρόγραμμα ψυχαγωγίας
❏ Επισκέψεις σε Γυμνάσια του τόπου

Σημείωσε με ένα ✓ τις δέκα σωστές απαντήσεις.

1. Θα δούμε θεατρικά έργα.	
2. Θα πάμε σε εκθέσεις ζωγραφικής	
3. Θα γράψουμε εκθέσεις.	
4. Θα παρακολουθήσουμε ομιλίες για την παιδεία στον 21 αιώνα.	
5. Θα παρακολουθήσουμε αθλητικές εκδηλώσεις.	
6. Θα μιλήσουμε με άλλα παιδιά για θέματα που αφορούν τους μαθητές.	
7. Θα δούμε τα αρχαία.	
8. Θα κάνουμε μαθήματα Ελληνικών.	
9. Θα πληροφορηθούμε για ελληνικά βιβλία.	
10. Θα διασκεδάσουμε.	
11. Θα γνωρίσουμε παιδιά που ζουν στην Κρήτη.	
12. Θα δούμε ξένους μαθητές να χορεύουν.	
13. Θα γράψουμε ποιήματα.	

(10 μονάδες)

.ΣΧΕΔΙΑ ΓΙΑ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ

6. Οι φίλοι σου μιλούν για τα σχέδιά τους. Βάλε ένα ✓ δίπλα στο σωστό γράμμα.

Γιώργος Η τεχνολογία είναι το πάθος μου. Θα σπουδάσω...

γεωγραφία	A	☐
υπολογιστές	B	☐
καλές Τέχνες	C	☐

Μαρία Μου αρέσει να ασχολούμαι με παιδιά. Θα σπουδάσω...

νηπιαγωγός	A	☐
λογιστής	B	☐
νοσοκόμα	C	☐

Θωμάς Με ενδιαφέρει η άθληση. Θα σπουδάσω...

γιατρός	A	☐
γυμναστής	B	☐
μηχανικός	C	☐

Παύλος Μ' αρέσει ο κίνδυνος και η περιπέτεια. Θα γίνω...

αστυνομικός	A	☐
μαθηματικός	B	☐
τραπεζικός υπάλληλος	C	☐

Τάσος Τα ενδιαφέροντά μου είναι το θέατρο και ο κινηματογράφος. Θα γίνω...

καθηγητής	A	☐
ζωγράφος	B	☐
ηθοποιός	C	☐

Φανή Αγαπώ τα φυτά. Θέλω να γίνω...

γιατρός	A	☐
κηπουρός	B	☐
υπάλληλος ξενοδοχείου	C	☐

Κατερίνα Θέλω να ταξιδέψω και να γνωρίσω άλλες χώρες. Θα γίνω...

αεροσυνοδός	A	☐
ασυνομικός	B	☐
δασκάλα	C	☐

Νικόλας Το πάθος μου είναι η ιστορία. Έχω πολλές γνώσεις για τα αρχαία και τα μουσεία. Θα σπουδάσω...

υπάλληλος ξενοδοχείου	A	☐
ξεναγός	B	☐
αεροσυνοδός	C	☐

Μαριάννα Μου αρέσει το σχέδιο και η μόδα. Θα γίνω...

Πωλήτρια	A	☐
Σχεδιάστρια	B	☐
ζωγράφος	C	☐

Οδυσσέας Τα μαθηματικά είναι το πάθος μου. Θα σπουδάσω...

λογιστής	A	☐
δικηγόρος	B	☐
γιατρός	C	☐

(10 μονάδες)

Ο ΕΛΕΓΧΟΣ

7. Διαβάζεις τον έλεγχό σου.

Κύριος Λάμπρου	Δεν σου αρέσει να γυνάζεσαι, γι αυτό...
Κυρία Νικολάου	Οι υπολογιστές είναι πολύ σημαντικοί...
Κυρία Λουκά	Συγχαρητήρια! Σου έβαλα το μεγαλύτερο βαθμό γιατί...
Κύριος Κατάκης	Η ποιότητα της δουλειάς σου ήταν μέτρια, ώστε δεν μπόρεσες να...
Κυρία Λουπέτη	Δυστυχώς οι λογοτεχνικές σου αναλύσεις δείχνουν ότι...
Κύριος Χριστοφή	Είναι απαραίτητο να εξασκείσαι στο πιάνο καθημερινά. Δυστυχώς όμως...
Κυρία Μαντά	Τα πας καλά με τις ημερομηνίες, όμως...
Κύριος Μεττής	Θα έχεις καλύτερα αποτελέσματα αν...
Κύριος Κραν	Έχεις ταλέντο στο σχέδιο. Αυτό όμως δεν φτάνει! Πρέπει...
Κυρία Νάκου	Στην αρχή δυσκολευόσουν πολύ, αλλά...

Πώς συνεχίζουν οι καθηγητές σου; Βάλε το σωστό όνομα δίπλα στη σωστή φράση.

1. πήρες άριστα σε όλα τα διαγωνίσματα!	
2. στη συνέχεια προσπάθησες να γίνεις καλύτερος.	
3. για σένα όμως δεν παρουσιάζουν κανένα ενδιαφέρον.	
4. δεν κατέβαλες καμιά προσπάθεια.	
5. η μουσική δεν παίζει μεγάλο ρόλο στη ζωή σου	
6. δεν κατάλαβες καλά τα ποιήματα που διάβασες.	
7. δεν μελέτησες καλά τα ιστορικά γεγονότα.	
8. να δουλέψεις περισσότερο. Όλα τα έργα σου είναι ατέλειωτα!	

(8 μονάδες)

ΣΧΟΛΙΚΑ ΕΙΔΗ

8. Γράψε πέντε πράγματα που παίρνεις μαζί σου στο σχολείο.

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

(5 μονάδες)

ΣΤΗ ΔΟΥΛΕΙΑ

9. Γράψε πέντε πράγματα παίρνεις μαζί σου στη δουλειά.

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

(5 μονάδες)

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

10. Γράψε στον φίλο/στη φίλη σου τα νέα σου από το σχολείο (70 λέξεις). Πρέπει να αναφέρεις:

- Τι μαθήματα κάνεις φέτος;
- Ποιο σου αρέσει περισσότερο και γιατί;
- Οι καθηγητές σας πώς είναι;
- Ποιος σου αρέσει περισσότερο και γιατί;
- Τι κάνεις στα διαλείμματα;

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

(10 μονάδες)

ΕΝΑ ΑΡΘΡΟ

13. Γράψε ένα άρθρο των 150 λέξεων για το σχολείο σου. Πρέπει να του αναφέρεις τα πιο κάτω:

- Περίγραψε την περιοχή
- Πώς είναι το κτίριο;
- Τι χώρους έχει ;
- Φοράτε στολή;
- Τα παιδιά πώς είναι;
- Τι σου αρέσει περισσότερο;
- Τι θα άλλαζες;

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

(20 μονάδες)

ΤΕΛΟΣ

ΘΕΜΑ 5ο

«Ζωή νέων, ψυχαγωγία, μέσα ενημέρωσης»

Ονοματεπώνυμο: .....

Ημερομηνία: .....

Τάξη: .....

ΣΥΝΟΛΟ ΜΟΝΑΔΩΝ: _____
60

ΑΓΟΡΕΣ

1. Βάλε ένα ✓ στη σωστή θέση:

Πόπη: Βραδινό φόρεμα για το πάρτι

Μαρία: Ένα ζευγάρι μπότες

Μιχάλης: Κοντομάνικο πουκάμισο

Γιώργης: Μακρύ παντελόνι

Τέτα: Αθλητική φόρμα

Άγγελος: Δερμάτινο σακάκι

Πόπη							
Μιχάλης							
Μαρία							
Γιώργης							
Άγγελος							
Τέτα							

(6 μονάδες)

ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ

2. Γράψε την ώρα:

ΝΑΤΑΛΙ
Μίστερ Μπιν, μυστικός πράκτωρ

ΡΕΞ
Το χαμόγελο του Δράκουλα

ΑΤΤΙΚΟΝ
Περλ Χάρπορ

ΠΑΛΛΑΣ
Αστυνομική Ακαδημία

ΑΝΕΜΩΝΗ
Πόλεμος των άστρων

ΑΘΗΝΑ
Αναζητώντας το Νέμο

ΖΗΝΩΝ
Νότιγκ Χιλλ

ΚΑΜΕΛΙΑ
Μυστική Αποστολή

	ΠΟΥ;
1. Ντίνος : Με χαλαρώνουν οι ταινίες κινουμένων σχεδίων	
2. Γιάννα: Βλέπω μόνο έργα επιστημονικής φαντασίας	
3. Μαργαρίτα: Βρίσκω ενδιαφέρουσες τις ιστορικές ταινίες	
4. Θάλεια: Διασκεδάζω με τα έργα τρόμου	
5. Αλέξανδρος: Προτιμώ τις κωμωδίες.	
6. Νίκος: Μου αρέσει να βλέπω ταινίες δράσης	

(6 μονάδες)

ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

3. Σε ποια σελίδα θα διαβάσειστα πιο κάτω άρθρα; Βάλε το σωστό αριθμό δίπλα στο σωστό άρθρο.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ	σελ. 3
ΘΕΜΑΤΑ ΠΑΙΔΕΙΑΣ	σελ. 8
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ	σελ. 10
ΘΕΑΜΑΤΑ	σελ. 11
ΚΑΙΡΟΣ	σελ. 12
ΥΓΕΙΑ	σελ. 14
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	σελ. 15
ΠΡΟΣΩΠΑ	σελ. 17
ΝΕΑ ΑΠΟ ΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ	σελ. 22
ΔΙΑΤΡΟΦΗ	σελ. 25

	Σελίδα
1. Το πορτρέτο ενός μεγάλου πολιτικού	
2. Συμβουλές για να αποφύγετε τη γρίππη	
3. Κατεβαίνει η θερμοκρασία από αύριο	
4. Καινούριες σχολές στο πανεπιστήμιο Ιωαννίνων	
5. Αύριο η πρεμιέρα του Εθνικού Θεάτρου	
6. Οι θαλάσσιες χελώνες κινδυνεύουν	
7. Πώς να τρώτε σωστά	
8. Μεγάλος σεισμός στην Τουρκία	

(8 μονάδες)

ΧΑΡΤΖΙΛΙΚΙ

4. Πώς ξόδεψαν το χαρτζιλίκι τους; Βάλε το σωστό όνομα δίπλα στη σωστή εικόνα.

Μαρία: Πήρα ρούχα για το χειμώνα
Πέτρος: Αγόρασα ένα μυθιστόρημα
Ελένη: Καινούρια ρακέτα
Χριστίνα: Κινητό
Σπύρος: Θέλω καινούριο στερεοφωνικό
Θάνος: Ένα ζευγάρι αθλητικά παπούτσια
Λουκία: Ένα παλτό

		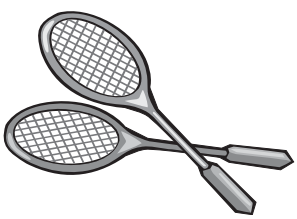

(6 μονάδες)

ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ

5. Πώς θα διασκεδάσουν; Βάλε το σωστό γράμμα δίπλα στο σωστό όνομα.

A ΣΤΑΔΙΟ
Τελικός Κυπέλλου

B ΗΡΩΔΕΙΟ
Δύο παραστάσεις ρωσικού μπαλέτου

C ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
Βραδιά ποίησης

D ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΟ «Η ΠΑΓΟΔΑ»
Εξωτική κουζίνα

E ΘΕΑΤΡΟ
Μαίρη Πόπινς

F ΚΕΝΤΡΟ ΖΕΝΙΘ
Από τις 11 μ.μ. ως τις 6 το πρωί!

G ΠΛΑΤΕΙΑ ΒΙΚΤΩΡΙΑΣ
Υπαίθρια συναυλία με την μπάντα του Δήμου

H ΕΘΝΙΚΗ ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ
Έκθεση με έργα Ελλήνων ζωγράφων του περασμένου αιώνα

1. Ντίνος:	Μου αρέσει ιδιαίτερα ο χορός	
2. Γιάννα:	Αγαπώ την ποίηση	
3. Μαργαρίτα:	Είναι ωραία να απολαμβάνεις μουσική κάτω από τα άστρα	
4. Θάλεια:	Είμαι καλλιτεχνικός τύπος. Μια επίσκεψη σε εκθέσεις ζωγραφικής πάντα με ξεκουράζει.	
5. Αλέξανδρος:	Το καλό φαγητό είναι η μεγαλύτερη απόλαυση για μένα!	
6. Νίκος:	Μόνο το θέατρο αξίζει τον κόπο κατά τη γνώμη μου!	

(6 μονάδες)

ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ

6. Με τι ασχολούνται; Γράψε το σωστό όνομα κάτω από τη σωστή εικόνα.

Άννα: Κάθε καλοκαίρι στη Μύκονο κάνω με το θείο μου ιστιοπλοΐα. Έχει δικό του σκάφος.
Κώστας: Θα πάρω μέρος στο Μαραθώνιο που διοργανώνεται τον άλλο μήνα.
Ελένη: Κάθε Σάββατο παίρνουμε τον εξοπλισμό μας και πάμε στο χιονοδρομικό κέντρο.
Ζωή: Η πίστα του πατινάζ είναι για μένα καθημερινός χώρος.
Σπύρος: Καλαθόσφαιρα και τίποτα άλλο!
Θάνος: Παίζω τένις από μικρός.
Νίκη: Ποδόσφαιρο με τις φίλες μου. Ποιος είπε πως είναι μόνο για τα αγόρια;
Λιλή: Η ρυθμική γυμναστική απαιτεί να είμαι πάντα σε φόρμα.

		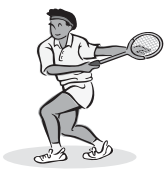	

(8 μονάδες)

ΜΙΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΤΗΤΑ

7. Γράψε ένα άρθρο (150 λέξεις) για ένα διάσημο πρόσωπο που θαυμάζεις . Πρέπει να αναφέρεις:

- Πώς λέγεται και με τι ασχολείται;
- Περίγραψε το πρόσωπο αυτό και παρουσίασε το χαρακτήρα του;
- Τι έχει κάνει τώρα τελευταία και γιατί το θαυμάζεις;
- Τι σχέδια έχει για το μέλλον;

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

(20 μονάδες)

ΤΕΛΟΣ